

SACROSANCTI
ET OECUMENICI
CONCILII
TRIDENTINI,
PAULO III. JULIO III.
ET PIO IV. PP. MM. CELEBRATI,
CANONES ET DECRETA.

Quid in hac editione praestitum sit, sequens,
PHILIPPI CHIFFETTI, Abbatis Balernensis, & Ecclesiae Vesontinae Canonici, &
Vicarii Generalis Praefatio indicabit.

EDITIONE NOVISSIMA.

LUGDUNI,

Sumptibus PETRI THENE D., in vico
Magno, sub signo Sancti Rochi.

M. DCC. XII.

CUM SUPERIORUM PERMISSU.

PHILIPPUS
CHIFFLETIUS
ABBAS BALERNENSIS
ILLUSTRISSIMI
CLAUDII D'ACHY
ARCHIEPISCOPI VESONTINI
S. R. I. PRINCIPIS,
VICARIUS GENERALIS.

Ad Clarissimum & Doctissimum Virum
BALTHASAREM MORETUM.

PII IV Papa lex efi: * Commentarios, annotationes, & cetera id genus in Conc. Tridentini Decreta, clerici, laici, neve scribunto, neve edunto: prudenter sane, & magno rei Christianae boro: etenim id palam est, si scribendi facultas daretur fore, ut virtus humani ingenii, quo quisque nihil nisi quod ipse fecerit rectu putat, hac ipsa libertas atq[ue] potius, ac tenebras pareret, quam lucem. Quo circa cum hac ecumenica Synodus Tridentina, quantum substrin- gitur verbis, tantu diffundatur sensibus; nec tamen

* Bulla Confirm. Consilii.

eniquā liberū sit super hoc negotio animi sui sensa
parafacere; ita mihi persuadeo hoc unū elaborandi
esse, huic uni insitendum, ut saltim ejus placet: ac
decreta, qua quotidie manibus terimus, artis Chal-
eographica miniflerio diligenter excusa hoc etiam
ascritio ornatu commendentur, & ad suilectionem
spectatores invitent.⁹ Sanè si sponsam Christi Eccl.
doce: non habere maculam atque rugam; turpe est, li-
brum, qui illius mysteria Spiri uero sancto dictanie
perterret, macuis editione minus accurata conser-
atis rubescere. Multi quidem cum re: ignis & dec-
rina laude in hoc opere versari sunt: in quorum tam-
en editio[n]ibus multa, quibus opus non erat, in ve-
nias, desideres non paucas: * Paulus M. nuntius p[ro]p[ter]os
canones, & ipsa C[on]c[il]io d[omi]ni creta premisi: quibus a inde
eruditoru[m] viroru[m] cura breves adiecta sunt ad mar-
gine annotationes: quas tametsi Lectoris comedo satis-
facere utcumque potuissent, desiderabantur tamen
quathor illa & viginti Constitutiones, quas ex veteri
iure desumuntur, Synodus Tridentina verbis con-
ceptissimis novas fecit, que quidem posse accessere,
verum non sine insigni vicio: nam u[er]o taceam de Capitulo: Cum in cunctis, quod mucilum reciso paragra-
ph. Inferiora redditum est, Quamvis disertè cizetur
à Patribus Sij 24 de Reformat. c. 2., error ille hanc
paulò usique gravior vineri potest, cu[m] ibide statuat
Conc. eos, qui statim horis interfuerint, distributiones re-
cipere, reliquos vero, quavis collusione aut remissione
exclusa his carere debere; uix Bonifacii VIII Decretū
quod incipit: CONSUETUDINE. Quidam in appendice
harum Constitutionum quam ad calcem Conc. reje-
cerant, cap. Consuetudinem, de consuetudine 6. inter
alias collocarunt, rat. Patres Synodi hanc Bonifaciaz-
nam pre oculis habuisse atque adeo innovasse: cum
tamen nihil ad rem faciat, quippe alteram lauda-
runt, cuius etiam initium est: Consuetudinem. scilicet de
Clericis non reside tibus, in 6. Hac enim plan: ad

* Ephes. 5. Joan. Sotalli, & Hor. Lutii.

mentem Conr. mandat absentibus non dari distribu-
tiones quotidianas, sed his solum qui intersunt di-
vinis, non obstante qualibet consuetudine contraria.
At hæc obiter de ratione vitii, quod in quasdam medi-
tio. es irrepsit, nunc ad institutum redeo. Pius IV. cū
cauisset, ne quis decreta Conc. auctori ate propria in-
terpretaretur, si quid minus clarè dictum aut ex-
pedientius difficilius in illis fortassis occurrisset, qua. & io-
nis nodum solo Sedis Apostolicae judicio resolvi vo-
luit.* Aliorum deinde Pontificum auctoritate insti-
tuta Cardinaliū Congregatio, qui consultâ eadem
Sede Apostolica de jure ref. onderent. Itaque Tri-
dentinâ Synodo per universalem orbem Christiani
promulgata, multe statim dubitationes prepositæ,
mul & etiam à Cardinalibus responsiones datae; quas
quidam paulatim collectas unâ cum De. retis Conc.
ediderunt, fortassis quia tum fuere viri docti, qui ita
existimarent, horum sententias & opinones, quem-
admodum apud antiquos resp. nsa prudentum, eam
auctoritatem tenere, ut judicire ed re à responso
eorum non liceret. Verum hodie Urbani VIII Pape
lex est, his declarationibus Sacrae Congregationis Cōc.
nullam fidem esse in judicio, vel extra, à quoquam ad-
hibendam; sed tantum illis, quæ in authentica forma
solito sigillo, & subscriptione Eminentissimi Cardinalis
Præfecti ac Secretarii ejusdem sanctæ Congregationis,
pro tempore existentium, munizæ fuerint, Quarè illa-
rum editio tenues admodum fruges parit. Paucis ab
hinc annis prodierunt in lucem Con. Decreta novis de-
clarationibus conferta, ac per eruditis Rob. Car-
dinalis Bellarmini observationibus doctrinæ illu-
strata. In hac editione, qua passim mēdis Typograph.
adspersa est, requirunt nonnulli, præter alia, necessa-
riam prorsus ad Con. Decreta appendicem, videlicet
xxiv. Constitutiones ab illa speciatim innovatas, & ea
quæ Pius IV. edidit de forma iuramenti prof. s̄. Ben. Filii

* Greg. XIII. & Sixti V. * Nicol. Garcias de Beneficiis.
in Prefat. 10. 1, & alii Decretum Urb. VIII. 2. Aug. 1634.

At verò de Augustini Barbosa prolixis admodum remissionibus quid dicam? utiles illæ quidem, & que auctorem suum commendant; verùm præterquam quod si decretis Conc. adjungantur molem faciunt, rerumque seriem identidem interrumpunt; quotidie experimur, in hoc laudandorum Auctorum negotio, in quo notis Arabum, & Gracis elementis per quam exiguis tota res agitur, typographorum, vel accurassimorum industriam falli.

Quorsū, inquies, hac jam inde à principio suscepta narratio? ut cum, quid hactenus in hoc opere præstatum sit, perspexeris, ut iam ante perspectum memineris, quid novi in eo illustrando industria tua conferre possit, intelligas. Quamobrē, quoniam sat multis habemus editiones declarationum, observationū, & remissionum, optādum foret, puros canones & nūdā Conc. decretā, ad Romanū exemplar recensita, seorsim Regio tuo Chalcographio excudi: ac minori quidem cateris forma, ut facile & sine molestia circumferri possent: ea sunt etenim qua quotidie legi mereantur, imo nunquam de manibus nostris deponi ut præcipiens i Gentium Apostolo, * ex assidua illorum perlustratione obtineamus eum qui secundum doctrinam est fidelem sermonem, & potentes simus exhortari in doctrina sana, & eos qui contradicunt, arguere: * Sant enim hac tempestate non pauci, qui aliás de Nestorio ejusque sequacibus dixit: Cyril'us Alexandrinorum Antistes: ἀδικοῖ τὸν τὸν ἵκανον δογμάτων τὴν πρώτας ιάλλος, καὶ τὸν ἀγιαν τὸν κατάραγον γυναικῶν πᾶρ τοὺς ἱεροὺς, ἀκκλησία σαρπόντα τὸν δίεν αὐτὴν καὶ ταχομήστρος ἴννεντον καὶ τὸν ἕμιντον μάτιον χιοντες ὄχλος. Dogmatū Eccl. sacra-tissimum decorem violant, & sanctam & castissimam virginem rugis maculant, dum illam in turpem sensuum suorum inanitatem deducunt, & novorum cōmentorum turbam nobis quasi murum obiciunt. Neque tamen tam præcium opus esse velim, ut quida-

* Ad Titum I. * Lib. I. contra Nestoriū.

quam necessariis subducatur. Precedat oportet Bul-
la Pauli Papa III. (nam hanc in multis editionibus
desiderari haud libenter sustineo) qua de ratione ac
fine convocati Conc. compen. s. a. narratione Lectorē
certiorem faciat. Viri quidam docti opera & pretium se
facturos putarunt si servatum in Patrum Sessioni-
bus ordinem inverterent, ac primū universam e-
jus materiam Antonius Philotheus de Hemodais Si-
culas in sex libros distinctam pralo mandavit; dein-
de Petrus Vincentius de Marzella diversa ab illo
ratione Rubricas seu titulos Fūris canonici, quantū
potuit fideliter obseruavit, & de c r a Conc. id tria
Institutionum Imperialium capitare revocavit, ad res
videlicet, personas, & actiones. Verū, sicuti ego exi-
stimo, prasertim si instituti nostri ratio spectetur. Cōc.
Tridentinum eo ordine debet legi quo scriptum est.
In gratiam tamen pragmaticorum brevem expedi-
tamque Methodum legendi de c r a de reformatione
in ipso Conc. capite collocandam duximus: quam ita
commodum censet & laudat Illusterrimus Mechlin-
niensium Archipr̄sul Jacobus Boonen, ut cum ejus
Auctor ignoretur, non indigna videri possit, qui sub
tanti Pastoris nomine innotescat; itaque litteras in-
ditionis Conc. sequantur ex ordine quinque & vi-
ginti Patrum Sessiones, videlicet Pauli III. decem.
Julii III. sex, Pii IV. novem: & cujusque pagina fasti-
gium preferat quid in ea doceatur: ut Lectori De-
creta Conc. cognoscere properanti omnia in expedito
sint. Singulis capitibus, in quibus de doctrina Sa-
liave tractatur, breves tituli; decretis vero de Re-
formatione nostra argumenta p̄figantur litteris
longiusculis distincta, quibus Italicas nomen est. Ac-
cedant prateara charactere non assimilat. sed tamen
minori ad marginem annotationes, quae venustè &
cum summa diligentia aptentur & niteantur has ete-
nim in superioribus editionibus mendis scateutes. &
in locis quam plurimis longè ab alveo foedè agnæ-
zes, ad suos fontes non sine magno labore reduximus,

¶ abundè locupletavimus ; ut si quis accurasier
fuerit, ert ori quā antehac fide ad origines rever-
sus, intelligat Patres Conc. non tam nova posteris
trade e quā à maioribus accepta referre, tametsi
diffitendum non sit, operam eos dedisse ut nonnulla
hactenus indecisi acrimerent, quādā minus perspi-
cua explicarent: sui temporis hereses ferirent ana-
themate, pravas exscinderent consuetudines; demū
remedia morbis convenientia adhibentes sanam pro-
viribus morum reformationem inducerent. Addidi-
mus insuper prioribus notis breves remissiones ad
posteriores Summorum Pōtificū Bullas, quae ad Con.
elucidationem nonnihil faciunt, ejusque decreta vel
temperant vel interpretantur, ¶ jus novissimum
constitu int. Sequitur ut publica p̄des sapiūs à Cōc.
Protestantibus data, quam salvum conductūm vo-
cant, suis locis inseratur, ut inscritia male sibi con-
scia, atque infantissima non amma. è feriati homines
isti sustineant, qui adulterinis doctrinis Eccl. pudi-
citiam corrumpere, ¶ veritatem Evangelicam vie-
lare conatisunt. Postremò muniatur de more Conc.
Bull. confirmationis Pii IV. nec aliqua pīgeat anne-
tere, ex quibus utilitas maxima consequetur, vide-
licet xxiv. Juris veteri: Constitutiones, p̄fixo earū-
dem pagella unius indiculo: alias item quatuor Pii.
Papa IV. quibus forma juramenti professionis Fidei
prescribitur; tempus, ex quo Conc. de c̄reta ob servari
debeant, declaratur: otto Cardinales, qui huic nego-
tio invigilent, eliguntur: ac demum privilegia, exē-
ptiones, facultates, ¶ alia id genus abrogantur, que
quocumque modo Conc. Decretis adversari potuis-
sent. Has autem cū veteres cum novas, si primum
omnium excusas litterā numerali more Romanorū
notaveris; quō postea in decursu editionis, ubi opus
erit, cujusque pagina certius adnotetur; opera pre-
tiū, remque uti spero, Lectori graram feceris. Quā-
rum attinet ad indicem librorum prohibitorum, non
est instituta huius editionis jam vñ, tñ ingredi; Prae-

terea summoperè cuperem his omnibus superinducè
Hieronymi Ragazoni orationem, quam habuit in ultima Sessione, ante quam Patrum Comitia solverentur, ut cùm quis doctrinam Conc. penitus imbiberit, aut sanè illius Decreta familiariter noverit, hic, recognoscat quæ ibi legerit: est enim ἀναπαλαιώσις, siue summa totius rei in Conc. pertractata, cui etiā nomina eorum, qui sub Pio IV. Conc. interfuerunt, nō inutile erit apponere. Inter qua plurima temerè corrupta, è temporis historia necnon clarorum virorū elogiis pro cu usque dignitate restituimus, & brevibus observationibus sparsim interponimus. Universo tandem operi in hunc modum ad finem usque perducto indices quatuor subjungentur, Decret. Capitulorum, extravagantium juris novissimi quæ in annotationibus citantur rerum denique & verborū.

Ceterum de ipsa editione typis elegantioribus exornanda ad te quod scribam, nihil habeo; scio etenim fore ut cum illa præclarè agatur, dummodo ex officina tua prodeat: sed ut corpus illud per se elegans ac venustum nullo prorsus externo cultu amictuque destituatur, trium Summorum Pontificum imagines in capite ejus partis Conc. collocandas esse censeo, quam illi celebraverint: horum enim incredibilè labore atque constantia coactum Tridentini Conc. aliquando intermissum, distractum varie, atque divulsum, summa tandem omnium ordinum ac nationum voluntas absolutum est: ita ut præstantissimi hujus operis auctores meritò censeri possint, cùm etiam eorum sit illa vox: omnia nostra facimus, quibus auctoritatem nostram impertimur. Hanc ego, modestissime ac suavissime Morete quampridem animo conceperam nova editionis designationem huic pagine commisi. Vide nunc, obsecro, quanta te maneat apud Deum & homines gratia, si nobis aliquando morem geras. Vale. Bruxellis, xviii. Kal. Septembre ipso festo Virginis in calo Assumptæ, M.DC.XXIX.

**ORDO LEGENDI DECRETA
REFORMATIONIS
PER CONCILIUM TRIDENTINUM:
facta , distincta per Titulos & Capita.**

T I T. I.

<i>De fide.</i>	Sess. Cap.	reform. pag.
-----------------	------------	--------------

C A P. I.

*De facienda professione fi-
dei. Cogit temporum cala-
mitas.*

25.	2.	255.
-----	----	------

Paragr. Provisi autem. 24. 12. paulo 221
Usque,Neminem. polt init:

C A P. II.

*De impressione, expositione
& legitimo usu sacra
Scripturae.*

Insuper. 4 Post decretum.
T I T. II. De libris Canonicis.

*De sacrorum Canonum ob-
servatione.*

C A P. U N I C.

Sicut publicè expedit. 25. 28. 274
T I T. III.

*De Conc. Provincialibus
& Diaconanis.*

C A P. U N I C.

Provincialia Concilia.

T I T. IV.

*De his quæ universi cleri
reformationem spectant.*

C A P. U N I C.

Nihil est.

<i>Quia verò.</i>	22	1.	167
-------------------	----	----	-----

<i>Quam turpe.</i>	14.	6.	119
--------------------	-----	----	-----

<i>Ut paternæ.</i>	25.	4.	269
--------------------	-----	----	-----

<i>Optandum.</i>	ejus.	15.	271
------------------	-------	-----	-----

<i>Admonet usque , Illis ve- ró</i>	ejus.	1.	254
---	-------	----	-----

<i>Quicunque de cætero.</i>	ejus.	8.	262
-----------------------------	-------	----	-----

<i>Quicunque de cætero.</i>	7.	4.	63
-----------------------------	----	----	----

	Sess.	Cap.	refor.	pag.
Quoniam.				
Ordinationes.	21.	1.		149
Paragr. Legati quoque, usque. Præterea si quis.	24.	8.		186
Paragr. Cum igitur rei Criminum.	24.	10. in med.		232
A sententia.	13.	1. in med.		88
Legati & nuntii.	eius.	2.		89
Reus, ab Episcopo.	22.	7.		171
Paragr. Præterea si quis.	13.	3.		89
Cum vero tam.	14.	20. post med.		232
Et quoniam.	23.	4.		90
Liceat.	eijs.	5.		ibid.
Apostolus moner.	24.	6.		216
Quamvis.	eijs.	8.		217
Quoniam.	21.	3.		257
Dispensationes.	eijs.	10.		267
In commutationibus.	22.	5.		171
Episcopi.	eijs.	6.		ibid.
Administratores.	eijs.	8.		171
Cum ex notiorum.	eijs.	9.		ibid.
C A P. V I I I.	eijs.	10.		173
Causa in Episcopos, apud quos; & à quibus trahenda & suscipienda.				
Quoniam vero.	15.	6.		91
Testes.	eijs.	7.		ibid.
Causæ.	eijs.	8.		91
Causæ.	24	5.		215
T I T. V I.				
De jurisdictione a potestate Cap. Sede vacante.				
C A P. U N I C.	24.	16.		226
Capitulum.	27.	10.		65
Non liceat.	25.	10. sub fin.		187
Paragr. Poenam quoque.				
T I T. V I I I.				
De Parochis.				

Cum Ecclesiasticus.	Sess.	Cap.	refor.	pag.
T I T. V:	24.	17.		227
<i>De Episcopali functione.</i>				
C A P. I.				
<i>Qui, quales & quomodo ad Epist. Assumendi, & intra quod tempus conservandi.</i>				
Ad cathedralium.				
<i>Quicumque.</i>	7.	1.		62
<i>Si in quibuslibet.</i>	2.	2.		168
<i>Ad majores.</i>	24.	1.		208
<i>Ecclesiis.</i>	7.	9.		65
C A P. II.	23.	2.		184
<i>De residēria & honestate Episcoporum</i>				
<i>Eadem sacrosancta.</i>				
<i>Cum præcepto, usque</i>	6.	1.		52
<i>Eadem omnino.</i>	23.	1.		180
<i>Non potest.</i>				
C A P. III.	25.	17.		272
<i>De beneficiorum plurali- tate Episc. prohibita.</i>				
<i>Nemo</i>	7.	2.		63
<i>Cum Ecclesiasticus. usque</i>	24.	17.		227
<i>Hæcque.</i>				
<i>Quoniam pleræque.</i>	eius.	1.		222
<i>Usque. In parochiali.</i>	eius.	eod.		223
<i>Paragr. Ad hæc in poste- rum usque in iis.</i>				
C A P. IV.				
<i>De officio Episc. in prædi- cando.</i>				
<i>Quia vero.</i>	5.	2.	in prima.	30
<i>Prædicationis.</i>	24.	4.		244
C A P. V.				1
<i>De officio Ep. in ordinatio Episcopi.</i>	23.	3.		184

C A P. V.

*Qui & quales creandi
Parochi.*

Inferiora beneficia.	17.	3.	62
Expedit maximè.	24.	18.	227
Episcopus.	14.	3.	116
Episcopus.	23.	9.	186
Nulli Episcopo.	6.	5.	56
Et quoniam.	14.	2.	115
Abbatibus, usque. Nec ipſi	23.	10.	187
Facultates de promovēdo.	7.	11.	66
Paragr. Nec ipſi usque,	23.	10.	187
Pœnam quoque.			Paulò post init.

C A P. VI.

*De officio, jure, & au-
toritate Epis. in visitando.*

Patriarchæ.	24.	8.	212
Beneficia.	7.	7.	64
Capitula.	6.	4.	55
Quæcumque in diœcesi.	21.	8.	155
Locorum Ordinarii.	7.	8.	65
Quæ alias.	24	9.	217
Ecclesiarum Prælati.	6.	3.	55
Episcopi ut aptius.	24.	10.	215
Omnes Eccl. Prælati.	14.	4.	116

C A P. VI I.

*De officio, jurisdictione,
auctoritate Ep. in judi-
ciis civilibus & crimi-
natam in foro conscienc-
tiae quam contëtioso.*

Eadem sacrosancta, usque,	13.	1.	87
cum igitur.			
Cum propriè.	14.	Præm.	114
Causæ omnes, usque, Le-	24.	20.	231
gati quoque.			
In exemptorum.	7.	14.	66
Insuper cum nonnulli,	14.	5.	117

	Sess.	Cap.	refor.	pag.
Quoniam privilegia.	24.	11,		218
Omnes Eccl. prælati,	14	4.		117
Præterea quia nonnulli.	eius.	8.		120
Præsentati.	7.	13.		66
I ecclavit.	24.	19.		231
Paragr. Provisi autem, usque, Neminem.	eius.	12.	paulo post init.	220
C A P . I I .				
De residentiis Parochiorum				
Episcopis inferiores.	6.	2.		54
Paragr. Eadem omnino	23.	1.	sub fin	183
Paragr. In iis quoque.	24.	13	post med.	223
C A P . I I I .				
De beneficiis curatorum				
plura itate prohibita.				
Quicumque de cetero.	7.	4.		63
Ordinarii locorum.	eius.	5.		ibid.
Cum Ecclesiasticus.	24.	17.		227
Episcopietiam.	21.	4.		154
C A P . I V .				
De unione benfi. siue				
curatorum vel non cura-				
tum, cum curasis: siue				
non curatorum inter se.				
Ut etiam.	24.	6.		155
Paragr. In parochialibus	24.	13.	in med.	223
usque in iis.				
Paragr. In unionibus.	14.	9.		110
Uniones perpetuae.	7.	6.		64
C A P . V .				
De officio Parochorum in				
predicando & Sacra-				
administrando.				
Paragr. Archipresbyteri, usque, Quæstores.	5.	1.	paulo post init.	30
prædicationis, usque, ibi-	24.	4.		214
dem.				
Uti fidelis populus,	eius.	7.		216

	Sess.	Cap.	refor	pag.
Quia illiterati. -	21.	6.		256
C A P. VI.				
De parochialibus Eccles. et rumque proventibus conservandis				
Statuit sancta Synodus.	25.	16.		271
Decernit sancta Synodus	eius.	11.		269
Cum illud	21.	7.		261
C A P. VII.				
De Canonicis.				
C A P. I.				
Qui & quales ad dignita- tes & Canonicatus Eccle- sam Cathedralium quā Collegiarum vocari & admitti debeant.				
Cum dignitates, usque,	24.	12.		219
Præterea.				
Ratio postular.	25.	5.		259
C A P. II.				
De residentia Canonicorum.				
Paragr. præterea, usque,	24	12. in med.		221
omnes vero.				
Cum beneficia.	21.	3		151
Episcopi.	21.	3.		169
C A P. III.				
De officio & moribus Ca- nonicorum.				
Quicunque				
Omnes vero.	eius.	4.		170
C A P. IV.				
De modo augendi preben- das auctoritatis.	14.	12. sub fin.		221
In Ecclesiis.				
C A P. V.				
Canonorum mili mores quod Episcopi auctori-				

	Scsl.	Cap.	refor.	pag.
<i>sate corrigi possint & rede- beant.</i>				
In pluribus.	24.	14.		224
Capitula.	6.	4.		225
Statuit sancta Synodus.	25.	6.		259
T I T. I X.				
<i>De vita religiosorum.</i>				
C A P. I.				
<i>Qui, quales, quomodo ad beneficia regularia de- beant promoveri.</i>				.
Regularia.	14.	10.		221
In electione.	25	6. de Regul.		242
Abbatissa		ejus.	7.	243
Cum pleraque		ejus.	21.	251
C A P. II.				
<i>De revocanda vita reli- gioſcrum ad monasticum disciplinam.</i>				
Quoniam. !		ejus.	1.	238
In quacumque.		eiſus.	15.	246
Nulla quoque.		eiſus.	16.	248
Libertati.		eiſus.	17.	249
Anathemati.		eiſus.	18.	ib.
Quicumque.		eiſus.	19.	250
Quia vero.	14.	11.		222
Prohibet.	25.	4.		241
Bonifacii.		eiſus.	5.	ibid.
Nemini.		eiſus.	2.	239
Concedit.		eiſus.	3.	240
Regularis.		eiſus.	14.	247
Censuſ.		eiſus.	12.	246
Controversias		eiſus.	13.	248
Monasteria Sanctimonia- lium.		eiſus.	9.	245
Attendant.		eiſus.	10.	ibid.
In monasteriis.		eiſus.	11.	246
Abbes.		eiſus.	20.	244

	Sess.	Cap. reform.	pag.
Monasteria omnia.	eius.	8.	244
Hæc omnia.	eius.	22.	252
T I T. X.			
<i>De fidei administracione hospitalium.</i>			
C A P. U N I C.			
Curent Ordinarii	7.	15.	67
<i>Paragr.</i> Ilis verò.	23	8. paulò post	262
T I T. XI.			
<i>De Questoribus e.emo-synarisi.</i>		init.	
C A P. U N I C.			
<i>Paragr.</i> Questores verò,	5.	2. in fin.	32
Cum multa.	21.	9:	156
T I T. XII.			
<i>De Jure pat onatus.</i>			
C A P. U N I C.			
Nemo	14.	12.	122
Non liceat.	eius	13.	ibid.
Sicuti legitima.	25.	91.	264
T I T. XIII.			
<i>De tollenais quibusdam que omnium Eccl debitam administrati nem evertunt aut dedecent.</i>			
C A P. I.			
<i>De tollendis eg. effibus & coadjutorii.</i>			
Cum in beneficiis.	25.	7.	261
C A P. II.			
<i>De tollendis locationibus bonorum Ecclesie que sunt representata pecunia.</i>			
Magnam Ecclesiis.	ejus.	11.	268
T I T. XIV.			
<i>De his qui sunt iniugis sagris.</i>			

C A P. I.

De consurandis eis ad minores Ordines promovendis.

Prima tonsura.	23.	4.	184
Minores.	eius.	11.	187
Ad minores, usque, Hi verò.	cius.	5.	184
Nullus prima.	eius.	6.	285

C A P. II

*Depromovendis ad maiores
Ordines.*

Paragr. Hi verò qui	eius.	5. post init.	184
Nullus in posterum.	eius	12.	188
Subdiaconi.	eius	13.	189
Qui piè.	cius.	14.	ibid.
Cum non deceat.	21.	2.	150
Cum etiam.	15.	7.	119
Cum honestius.	eius.	1.	115
Cum nullus.	23.	16.	190
Ut Sanctorum.	eius.	17.	191
Quamvis presbyteri.	eius	15.	190
Facultates de non.	7.	12.	66

C A P. III.

*De examine ordinandorum
& tempore ac loco
ordinandi.*

Sancta Synodus	23.	7.	185
Ordinationes, usque, usq; et quisque.	eius.	8.	186

C A P. IV.

*A quo sit quisque ordi-
nandus.*

Paragr. Unusquisque au- tem.	eius. eod	in med.	ibid.
Non licet.	7.	10.	65
Paragr. Por nam quoque.	23.	10. sub fin.	187.

T I T. X V.

Dè celebratio[n]e Missarum.

C A P. I.

*De his quæ in ea s[unt] obser-
vanda, & quæ vitanda.*

Quanta cura.

22. Proximè.

165

C A P. II.

De Moderando numero

post Canones.

Missarum certo casu.

Contingit s[ecundu]m s[ecundu]m.

25. 4.

158

T I T. X VI.

*De Clericis instituendis in
Theologia, & disciplinis
eo ducentibus eorumque
Seminariis erigendis.*

C A P. U N I C.

Eadem sacrosancta, usque, 5. 1.

27

Quia verò

Cum adolescentium.

23. 18.

191

T I T. X V I I.

*De matrimonii reform. de
restrictione quorumdam
ejus impedimentorum,
de raptoribus, vagis:
& concubinariis. de li-
berate matrimonialis
contractus; de temporis-
bus solemniter matri-
monium celebrandi.*

24. Proximè.

201

Capita novem, ordine con-
tinuo.

post Canones. & seqq.

T I T. X V I I I.

*De his qui bona Ecclesia
subtrahunt, aut sibi su-
munt.*

C A P. U N I C.

Si quem Clericorum.

22. 11.

174

Non sunt ferendi.

25. 12.

268

		Sess. Cap. refor.	pag.
T I T. XIX.			
<i>De sublatis duellis.</i>			
C A P. U N I C.			
Detestabilis.			
T I T. X X.	eius.	19.	274
<i>De Officio Christianorum</i>			
<i>Principum & Potesta-</i>			
<i>tum in tuenda immuni-</i>			
<i>tate Eccl.</i>			
C A P. U N I C.			
Cupiens.	eius	10.	275
T I T. X X I.			
<i>De officiis eorum in resi-</i>			
<i>piendo & observando, ac</i>			
<i>observari procurando</i>			
<i>decreta generalia Conc.</i>			
<i>Tridentini.</i>			
C A P. U N I C.			
Tanca fuit.	eius. sub. finem.		:79

Ex Concilio Nicæno.

Κωνσαντίου Ζεβαρδού ταῦς Ἐκκλησίαις,

ΠΑΝ ΕΙΤΙ Δ'ΑΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΓΙΟΙΣ
ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΙΣ
ΠΡΑΤΤΕΤΑΙ, ΤΟΤΤΟ ΠΡΟΣ
ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΒΟΥΛΗΣΙΝ ΕΧ ΕΙ
ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑΝ.

Constantinus Augustus ad Ecclesiast.

QUIDQUID IN SANCTIS
EPISCOPORUM CONCILIIS
DISCERNITUR, ID
VNIVERSVM VOLVNTATI
DIVINÆ DEBET ATTRIBVI.

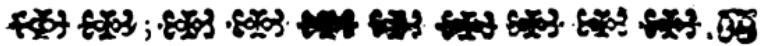
A P P R O B A T I O.

Nova, qua Plantiniana Conc. Tridentini editio acceſſerunt Annotationes, & decretis de reformatione preſixa argumenta, itemque Coroll. rium ad Sessiones IV & XI. cura ac studio Reverendi admodum Domini Philippi Chiffletii Abbatis Balernensis, Prioris Bellifntis, & Ecclesie V. soniae Canonici ac Vicarii Generalis, nihil continent quod Fidei Orthodoxae, aut Bullæ IV. adverſetur..

CASPAR ESTRIX Plebanus &
Canonicus Antuerpiensis, Librorum Censor,

Concilii Tridentini editio Chiffletiana ſicuti approbata fuit Antuerpiæ, ita & approbatur à nobis, Coloniæ, Martii 1644.

HENRICUS FRANCKIUS SIERSTORFFIUS.
Ss. Theolog. Doctor: Metropolitana Eccleſia Colon. Presbyter Canon c: Gymnasi Lauren. Regens, librorum Censor.

PRIVILEGE DU ROI.

L OUIS par la grace de Dieu,Roi de France & de Navarre. A nos Aimez & Beaux Conseillers les Gens tenas nos Cours de Parlement, Maistres de Requêtes ordinaires de notre Hôtel, Grand Cōseil, Prevot de Paris, Baillijs, Seneschaux, leurs Lieutenans Civils & autres nos Justiciers qu'il appartiendra; Sa-lut. PIERRE THENED, Maître Imprimeur à Lyon, Nous ayant fait exhorter qu'il desireroit redonner au Public, *Sacrosancti & Oecumenici Concilii Tridentini* s'il Nous plaisoit lui acorder nos Lettres de Privilege pour ladite Ville de Lyon seulement: Nous avons permis & permettons par ces presentes audit Thened, de faire reimprimer ledit Livre par tel Imprimeur qu'il voudra choisir, en telle forme, marge, caractere, & autant de fois que bon lui semblera, & de le vendre & faire vendre par tout notre Royaume, pendant le tēs de quatre années consécutives, à cōpter du jour de la date des presentes. Faisōs déferles à tous Imprimeurs, Libraires & autres dans ladite Ville de Lyon seulement, d'imprimer, faire imprimer, vendre ni debiter ledit Livre, sous quelque pretexe que ce soit, même d'impression étrangere ou autrement, sans le consentement par écrit dudit Exposant ou de ses zians caue; à peine de confisication des Exemplaires cōtrefaits, de mille livres d'amande contre chacun des contrevenans, dont un tiers à Nous, un tiers à l'Hôtel Dieu de Paris, & l'autre tiers audit Exposant, & de tous dépens, domages & intérêts, à condition que ces presentes seront entrejetées es Registres de la Cōmunauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, que l'impression dudt Livre sera faite dans notre Royaume, & non ailleurs, & ce en bon papier & beaux caracteres, conformément aux Reglemens de la Librairie; & qu'avant que de l'exposer en vente, il en sera mis deux Exemplaires en notre Bibliothèque publique, un dās celle de notre tres cher & feal Châcelier de France le PHELYPEAUX Comte de Pontchartrain, Cōmandeur de nos Ordres, le tout à peine de nullité des presentes; Du

contenu desquelles vous Mandons & Enjoignōs de faire joüir l'Exposant ou ses aiāns cause, pleinement & paisiblement, sans souffrir qu'il leur soit fait aucun trouble ou empêchemēt. Voulons qu'à la copie desdites présentes, qui sera imprimée au commencement ou à la fin dudit Livre, soit tenue pour dûement signifiée, & qu'aux copies collationnées par l'un de nos Aimez & Feaux Cōseillers & Secretaires, foi soit ajoutée comme à l'original, **COMMANDONS** au premier nôtre Huissier ou Sergēt de faire pour l'execution des presétes, tous Actes requis & nécessaires, sans demander autre permission, & nonobstant clamour de Haro, Chartre Normande, & Lettres à ce cōtraires: **CARTEL EST NÔTRE PLAISIR.** DONNE' à Versailles le quatrième jour de Novembre l'an de grace 1703. & de notre Regne le soixante unieme, par le ROY en son Conseil.

LE COMTE

Registré sur le Livre de la Communauté des Libraires & Imprimeurs de Paris N. LL. Page 56. conformément aux Règlements, & notamment à l'Arrêt du Conseil du 13. Août dernier. À Paris ce 19. Novembre 1703.

P. EMERY, Syndic,

BULLA INDICTIONIS
SACRI OECUMENICI
ET GENERALIS
CONCILII TRIDENTINI
SUB PAULO III. PONT. MAX.

PAULUS EPISCOPUS, SERVUS SER-
VORVM DEI, ad futuram rei me-
moriā.

INITIO nostri hujus Pontificatus, quem non ob merita nostra, sed propter suam magnam bonitatem, Dei omnipotentis providentia nobis commisit, cernentes jam tum in quas perturbationes temporum, quotque incomoda rerum fere omnium nostra Pastoralis solicitude & vigilia esset vocata; cupiebamus quidem mediri Christianæ Reipub. malis; quibus illa jamdudum vexata, & propemodum oppresa est: sed ipsi etiam, ut homines, ^{a Hebr.} circumdati infirmitate, ad tantum onus tollendum impates vires nostras esse sentiebamus. Nam cùm pace opus esse intelligeremus ad liberandam à plurimis impendentibus periculis Remp. omnia invenimus odiis & dissensionibus plena, præsertim Principibus iis inter se, quibus summa rerum pñne omnis à Deo permissa est. Cùm ^b unum ovile, & unum Pastorem Domini esse gregis, ad integritatē Christianæ religionis, & ad cælestium bonorum spem in nobis confirmandam, necessarium

^b *Iohann.*
^{10.}

A

2 BULLA INDICATIONIS

duceremus ; schismatis , dissidiis , hæresibus erat Christiani nominis divulsa jam pænè & lacerata unitas. Cùm tutam atque inunitam ab infidelium armis atque insidiis Rempublicam optaremus ; nostris erratis , nostrisque cunctorum culpa Dei videlicet ira peccatis nostris imminentे ; Rhodus fuerat amissa, Hungaria vexata , conceptum & meditatum contra Italiā , contraque Austriā & Illyricū terra marique bellum : cùm impius & immittis hostis noster Turca nullo tempore requiesceret , nostrorumque inter se odia & dissensiones , suam benē gerendæ rei occasionem duceret. Igitur ut dicebamus in tantā hæresum , dissensionum bellorumque tempestate ; tantisque excitatis fluctibus , cùm essemus ad moderandam & gubernandam Petri naviculam vocati ; nec viribus ipsi no-

a *Psal* stris satis fideremus, primum & conjecimus in
54. Domino cogitatus nostros , ut ipse nos nutiret , animumque nostrum firmitate & robore , mentem consilio sapientiaque instrueret. Deinde , animo repetentes majores nostros , sapientia admirabili , & sanctitate præditos , sèpè in summis Christianæ Reipub. periculis remedium optimum , atque opportunitum , ecumenica Concilia , & Episcoporum generales conventus adhibuisse ; ipsi quoque animum ad generale habendum Concilium adjecimus ; exquisitisque Principum sententiis , quorum nobis videbatur utilis in primis & oportuna ad hanc rem esse consensio , cùm eos tunc non alienos ab hoc tam sancto opere invenissemus. ecumenicum Concilium . & generalem eorum Episcoporum , aliorumque Patrum , ad quos pertineret , conventum in civitate Mantuae indiximus , anno incarnationis Domini , sicut litteris & monumentis nostris testatum est , anno millesimo quingentesimo trigesimo septimo , Pontificatus nostri tertio , ad x. Kalend. Jun. inchoandum ; spei propè certaini habentes fore , ut cum illic in nomine Domini

C O N C I L I I T R I D E N T I N I . 3
esseimus congregati ; ipse , & sicut promisit,
Dominus in medio nostrum affuturus , & bo- a Mat.
nitate ac misericordia sua omnes temporum 18. &
procellas , omniaque pericula Spiritu oris 20.
sui facile depulsurus esset.

Sed , ut semper insidiatur p iis actionibus
humani generis hostis , primum , contra om-
neni spem , & exspectationem nostram , de-
negata fuit nobis Mantuana civitas , nisi ali-
quas conditiones subiremus ab institutis ma-
jorum nostrorum , & conditione temporum ,
nostriaque ac hujus sanctae Sedis , ac nominis
Ecclesiastici dignitate libertateque prorsus
aliens ; quas in aliis nostris litteris expressi-
mus. Quapropter alium invenire locum ,
aliamque diligere civitatem necesse habui-
mus : quæ cum non statim nobis occurreret
idonea & apta ; ad sequentes kal. Novemb.
prorogare Concilii celebrationem fuimus
coacti. Interim sævus & perpetuus hostiis no-
ster Turca , ingenti classe Italiam adortus ,
aliquot opida in litoribus Apuliæ cepit , va-
stavit , diripuit , prædas hominum abegit : nos
in maximo timore , & periculo omnium ,
muniendis litoribus nostris , finitimisque au-
xilio juvandis fuimus occupati : nec tamen
interea destitimus consulere & hortari Chri-
stianos Principes , ut de idoneo ad haben-
dum Concilium loco quid sentirent , nobis
exponerent : quorum cum essent incertæ va-
riæque sententiaz , tempusque diutius , quam
erat opus , videretur extrahi ; nos optimo
animo , atque , ut arbitramur etiam consilio:
Vicentiam elegimus , Urbem copiosam , &
Venetorum , qui eam , nobis , concedebant ,
virtute , auctoritate , potentia cum aditum pa-
tentem , tum stationem omnibus liberam , at-
que tutam in primis in se habentem.

Sed cum iam tempus longius progressum
esset , novæque urbis electionem omnibus
significari conveniret , jamque Kalendæ No-
vemb. appetentes facultatem hujus divulga-

4 BULLA INDICATIONIS

tionis excluderent, hiēnsque esset propinqua: rursus altera protogatione tempus Conciliū differre in proximum sequens ver, Maii-que futuras Kalendas, compulsi fuimus. Quare firmiter constitutā atque decretā, cùm & nos ipsos, & cætera omnia ad eum benè agendum, Deo juvante, celebrandumque conventum pararemus, plurimū reputantes interesse cùm celebrationis Concilii, tum universæ Christianæ Reipubl. Christianos Principes pace inter se & concordia consentire, charissimos in Christo filios nostros, Carolum Romanorum Imperatorem, semper Augustum, & Christianissimum Regem Franciscum, duo præcipua Christiani nominis firmamenta atque subsidia orare, atque obsecrare institimus, ut ad colloquium inter se, & nobiscum unā convenirent, quorum qui-dem apud utiūque litteris, Nuntiis, & à latere nostro missis, ex venerabilium fratrum nostrorum numero, Legatis, sæpiissimè egeramus, ut ex similitate & dissidiis ambo in unum fœdus & piam amicitiam vellent convenire, labentibusque succurrere Christianis rebus: quarum servandarum cùm esset illis potestas à Deo præcipue tributa, si id non agerent, & ad commune Christianorum bonum sua conilia non dirigerent, acris & severa ratio eidem Deo ab ipsis reddenda esset.

Qui aliquando precibus nostris annuentes, Nicæam se contulere: quò nos quoque longum iter, & senili ætati nostræ vehementer contrarium, Dei & pacis conciliandi causa suscepimus: neque præterimissimus interea, cùm tempus Concilii præstitutum, Kalendæ videlicet Maie appropinquarent, tres Legatos summæ virtutis, ac auctoritatis, à latere nostro, de numero eorumdem fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, Vicentiam mittere, qui initium Concilii facerent; Prælatosque undique venientes exciperent; & ea, quæ judicarent esse opus, agerent & tractarent; quo.

C E N C I L I I T R I D E N T I N I , §
ad eos ab itinere & negotio pacis reversi,
omnia accuratiū dirigere possemus. Interim
verò in illud sanctum opus maximēque ne-
cessarium, tractationem videlicet pacis inter
Principes incubuimus, & quidem omni ani-
mi studio, omni pietate, ac diligentia.

Testis est nobis Deus, cuius frēi clemen-
tia, nosmetipſos itineris & vitæ periculo ex-
poſuimus. Noſtra testis conſcientia, quæ ni-
hil habet in hac re quidem, in quo nos ar-
guat aut prætermisſæ, aut non quæſitæ ad
pacificandum occaſionis. Principes ipſi te-
ſtes, quoſ tam ſarpe, tamque vehementer
Nuntiis, litteris, Legatis, monitis, hortatu,
precibūſque omnibus obſecraveramus, ut
ſimultates deponerent, ut ſocietatem coi-
rent, ut Christianæ Reipublicæ in maximum
& propinquum jam adductæ diſcriben, com-
manibus ſtudis & ſubſidiis, opitularentur.
Jam verò teſtes illæ vigiliæ atque curæ, illi
diurni nocturnique animi noſtri labores, gra-
vésque ſolicitudines, quas ob hanc rem &
cauſam plurimas jam ſuiccepimus? nec tamen
ad optatum exitum noſtra conſilia & acta
adhuc perducti ſunt. Ita enim viſum Domi-
no Deo eſt: quem tamen non desperantes
aliquando op̄ata noſtra benignius respectu-
rum, ipſi quidein, quantum in nobis fuit ni-
hil, quod eſſet noſtro Pastorali officio de-
bitum, in hac re omiſsimus.

Quod si qui ſunt, qui actiones pacis noſtras
in aliam interpretentur partem, dolemus qui-
dem, ſed tamen in dolore noſtro gratias
Deo omnipotenti agimus, qui ad exemplum
& doctrinam patientiæ noſtræ ſuos & voluit a *Act 5*
Apoſtolos habeti digno., qui pro nomine Je-
ſu, qui pax noſtra eit, contumeliam pateren- *in fin.*
tur. Verum in illo congreſſu colloquiōque *Ep 2.*
noſtro, quod Nicæa habitum eit, etſi, pec- *Cor. 11.*
catis noſtris impeditibus, inter duos Prin- *f.g.*
cipes vera & perpetua pax noſa potuit con-
ſuci, induciæ tamen decennales factæ ſunt:

6 BULLA INDIGATIONIS

quarum opportunitate nos sperantes & sc̄rum Concilium commodiūs celebratum iri, & deinde ex Concilii auctoritate perfici posse pacem, apud Principes instituimus, ut & ipsi venirent ad Concilium, & Prælatos suos præsentes ducerent, absentésque accerserent. Qui cùm de utroque se excusassent, quod & ipsis redire in regna sua tum necesse esset & Prælatos, quos secum habuissent itinere atque impendiis fessos atque exhaustos recreari & refici oporteret, nos hortati sunt ut aliam quoque prorogationem temporis habendi Concilii decerneremus. Quia in re concedendâ cùm essemus aliquantum difficiles, litteras interim à Legatis nostris, qui Vicentiae erant, accepimus, transacto jam, & longius præterito Concilii in eundi die, unum vix aut alterum ex externis nationibus Prælatum Vicentiam se contulisse. Quo nuntio, accepto cùm videremus eo tempore nullā jam ratione haberi Concilium posse, ipsis Principibus concelebamus, ut differretur tempus agendi Concilii usque ad sanctum Pascha, diēisque festum futuræ Dominicæ resurrectionis.

Cujus nostri præcepti expectationisque decretae litteræ Genuæ anno Incarnationis Domini M. D. xxxviij. iv. Kal. Jul. factæ publicatae sunt: atque hanc dilationem eopropensiūs fecimus, quòd pollicitus est nobis uterque Princeps Legatos suos Romain ad nos se missurum ut ea quæ ad perfectiōnem pacis reliqua essent, neque Nicæae ob brevitatem temporis potuerant omnia confici; Romæ commodiūs coram nobis age rentur, & traestarentur, & ob hanc rationem etiam à nobis ambo petierunt, ut, hæc pacificationis procuratio Concilii celebrationi præponeretur, cùm ipsum Concilium, pace facta, multo deinde utilius & salutarius Christianæ Reip. futurum esset, semper enim hæc spes nobis injecta Principum nos volun-

CONCILII TRIDENTINI. 7

tatibus assentiri hortata est : quam spem vehementer auxit post discessum à Nicæa nostrum ipsorum duorum principum inter se benevolâ amicâque congressio : quæ maxima nostra cum lætitia, à nobis intellectâ, confirmavit nos in bona spe , ut tandem aliquando nostras preces apud Deum exauditas, & vota pacis accepta esse crederemus.

Hanc igitur pacis conclusionem cùm & expeteremus & urgeremus , nec solum duobus antedictis Principibus, verùm etiam charissimo in Christo filio nostro Ferdinando, Regi Romanorum videretur, actionem Concilii , nisi pace facta , suscipi non oportere, cunctique à nobis per litteras suosque Oratores contenderent , ut alias rursus temporis prorogationes faceremus ; præciouè autem instaret Serenissimus Cæsar, promisisse se demonstrans iis qui à Catholica unitate diligunt , se operam suam apud nos interpolatum ut aliqua concordiæ ratio iniretur, quod ante suam in Germaniam profectionem apre non posset fieri : Nos , eadem semper spe pacis , & tantorum Principum voluntate adducti, cùm præsertim cernereimus, ne ad dictum quidem Resurrectionis festum alios Praeditos Vicentiam convenisse : prorogationis nomen jam fugientes , quod tam sëpe frustra fuerat repetitum , celebrationem generalis Concilii ad nostrum & Sedis Apostolicæ beneplacitum suspendere maluimus : itaque fecimus: & de suspensione hujusmodi litteras ad singulos supradictorum Principum decima die Jun. an. M-D.XXXIX. dedimus, sicut ex illis perspicuè potest intelligi.

Eâ itaque suspensione necessario per nos factâ , dum tempus illud magis idoneum à nobis, pacisque aliqua conclusio expectatur : quæ & dignitatem posteà , frequentiamque Concilio , & Christianæ Reip. præsentiationem salutem erat allatura : Christianæ interea res in deterius quotidie prolapsæ sunt, Hungaria, Rege ipsorum mortuo , Turcam vocan-

3 BOLLA INDICATIONIS

tibus : Ferdinando Rege bellum in eos movente : Belgis ad defectionem à Cæsare ex parte quadam incitatis : cuius defectionis comprimendæ causâ per Galliam amicissimè , & cum Rege Christianissimo concordissimè , magno benevolæ inter eos voluntatis indicio transiens in Belgas Serenissimus Cæsar , & illinc deinde in Germaniam profectus , conventus Germaniæ principum & civitatum , tractandæ ejus quam dixerat concordiæ causa habere cœpit . Sed cùm spe pacis jam deficiente , ille quoque modus curandæ in conventibus tractandæque concordiæ ad majores potius discordias concitandas aptus esse videretur : inducti fuimus ad pristinum Concilii generalis remedium ieveri , idque per Legatos nostros S. R. E. Cardinales , ipsi Cæsari obtulimus ; quod etiam postremò , & præcipue in Ratisponensi conventu egimus , cum illic dilectus filius noster Gaspar tit. S. Praxedis , Cardinalis Contarenus , summa doctrina & integritate Legatum nostrum ageret . Nam cùm , id quod ne accideret , anteà veriti eramus , ex ejus conventus sententia peteretur à nobis , ut ab Ecclesia dissidentium quosdam articulos tolerandos declareremus , quoad per cœcumenicum Concilium illi excuterentur , & deciderentur : idque nobis ut concederemus , neque Christiana & Catholica veritas , neque nostra , & Sedis Apostolica dignitas permitteret , palam potius Concilium , ut quam primum fieret , proponi mandavimus . Neque vero in alia unquam sententia & voluntate fuimus quam ut primo quoque tempore Concilium cœcumenicum & generale congregaretur , sperabamus enim ex eo & pacem populo Christiano , & Christianæ religionis integritatem poss: recuperari , verumtamen id cum bona gratia & voluntate Christianorum Principum habere volebamus .

Quam voluntatem dum expectamus , dum

CONCILII TRIDENTINI. 9

Observamus tempus abi^onditum , ^a tempus a Ps 63:

beneplaciti tui , ô Deus , aliquando tandem decernere compulsi sumus , omne esse tempus beneplacitum Deo cùm de rebus sanctis , & ad Christianam pietatem pertinentibus , consilia ineuntur . Quia propter videntes , maximè quidem animi nostri cum dolore , rem Christianam quotidie in peius ruere , Hungaria à Turcis oppressa : Germanis periclitantibus , cæteris omnibus metu incertoréque afflictis : nullius jam Principis consensum expectare , sed tantum Dei omnipotentis , voluntatem , & Christianæ Reip. utilitatē attendere constituimus . Itaque cùm Vicentiam amplius non habemus , cuperemusque cùm universæ Christianorum salutis , tum Germanicæ nationis incommodis in eligendo per nos novo Concilii habendi loco consulere : aliquotque locis propositis , ipsam Tridentinam civitatem ab ipsis desiderari videtur: nos et si in eiteriore Italia commodius omnia tractari posse judicabamus : ad eorum tamen postulationes nostram voluntatem paterna charitate defleximus.

Itaque Tridentum b civitatem elegimus: b In ex-
qua in civitate œcumenicum Consilium ad tremas proximè venturas Kalendas Nov. haberetur: Italia idoneum locum illum statuentes , quò ex ora seu Germania quidem aliisque Germanicæ finitimi nationibus facillimè , ex Gallia , Hispania , finibus cæterisque provinciis remotioribus non diffciliter Episcopi & Prælati convenire possent. rum Dies autem Concilii ea à nobis srectata est , Germana quæ spatum in se haberet & publicandi per Christinas nationes nostri hujus decreti & facultatis omnibus Prælatis ad veniendum tribuendæ. Quominus autem annum tempas sita est , pia finiremus mutando Concilii loco , c si amœcut quibusdam constitutionibus alias præ. nissimo scriptum est , ea res fuit in causa , quod longius extrahi spem sanandæ aliqua in parte Christianæ Reip. que tot detrimentis & ea- Cone. Conf.

10 BULLA INDICATIONIS

santien- lamitatis affecta est , noluimus ; & tamen
se **seff.** videmus tempora : agnoscimus difficultates
39. quid sperari possit ex consiliis nostris , inc-
 certum esse intelligimus. Sed quia scriptum
a Ps. est : a Revela Domino viam tuam , & spera
36.5. in eo ; & ipse faciet : Dei magis clementiae
 & misericordiae confidere quam nostrae im-
 becillitati diffidere constituimus.

Sæpè enim fit in bonis operibus incipien-
 dis , ut , quod humana concilia non valent ,
 divina virtus efficiat. Hujus igitur ipsius Dei
 omnipotentis Patris , & Filii , & Spiritus san-
 ti , ac beatorum ejus Apostolorum , Petri
 & Pauli auctoritate , qua nos quoque in ter-
 ris fungimur , freti atque subnixi , de vene-
 rabilium item fratum nostrorum , S. R. E.
 Cardinalium consilio & assensu , sublata
 amotaque suspensione , de qua suprà com-
 memoratum est , quam per præsentes tol-
 limus , & amovemus , sacrum oecumenicum
 & generale Concilium in civitate Tridentina
 loco commodo & libero , omnibusque
 nationibus opportuno , ad Kalend. proximas
 Novemb. anni præsentis ab incarnatione Do-
 mini M. D. XLII. incipiendum , prosequen-
 dum , & eodem Domino adjuvante , ad ipsius
 gloriam atque laudem , & Christiani to-
 tius populi salutem absolvendum , perficien-
 dumque indicimus , annuntiamus , convoca-
 mus , statuimus , atque decernimus : omnes
 omnibus ex locis tam venerabiles fratres no-
 stros Patriarchas , Archiepiscopos , Episco-
 pos , & dilectos filios Abbates , quam alios
 quoscumque , quibus jure aut privilegio in
 Conciliis generalibus residendi , & senten-
 tias in eis dicendi permitta potestas est , re-
 quirentes , hortantes , admonentes , ac nihil
 lominus eis vi juris utandi , quod nobis
 & huic sanctæ Sedi præstiterunt , ac sanctæ
 virtute obedientiae , aliisque sub poenis jure
 aut consuetudine in celebrationibus Conci-
 liorum aduersus non accedentes ferri & pro-

C O N C I L I I T R I D E N T I N I . II
ioni solitis, mandantes, arcteque præcipien-
tes, ut ipismet, nisi fortè justo detineantur
impedimento, de quo tamen fidem facere
ompellantur, aut certè per suos legitimos
procuratores & nuntios, sacro huic Conci-
lio omnino adesse & interesse debeant.

Suprà autem dictos, Imperatorem, Re-
gemque Christianissimum, nec non cæteros
Reges, Duces, Principes, quorum præsen-
ia, si aliàs unquam, hoc quidem tempore
naxiùm sanctissimæ Christi fidei, & Chri-
tianorum omnium furura est salutaris; rogan-
es atque obsecrantes per viscera misericor-
liæ Dei, & Domini nostri Jesu Christi, cuius
idei veritas & religio, & intus extra jam op-
pugnatur, ut si salvam volūt Christianam esse
Reimp. si se Domino obstrictos & obligatos
pro maximis illius erga se beneficiis intelli-
gunt, ne deserant ipsius Dei causam &
negotium; ipsimet ad sacri Concilii celebra-
tionem veniant, in quo ipsorum pietas atque
sætius communi utilitati, salutique suæ, ac
ceterorum, & temporali, & æternæ pluri-
nūm est profutura. Sin autem, id quod nol-
emus, accedere ipsi non poterunt; at graves
altem viros Legatos cum auctoritate, mit-
tant, qui personam Principis sui quisque &
cum prudentia, & cum dignitate possint in
Concilio referre.

In primis vero ut id curent, quod ipsi
facillimum est, ut ex suis cujusque Regnis
ac Provinciis Episcopi & Prælati sine tergi-
versatione & mora ad Concilium profici-
cantur, quod maximè quidem à Prælatis Prin-
cipibusque Germaniæ Deum ipsum, atque
nos impetrare æquum est; ut cum eorum præ-
cipue causa, ipsisque cupientibus Concilium
indictum sit, in ea civitate indictum, quæ
ab eis est desiderata, non graventur ipsi suâ
cunctorum præsentia id celebrare, & orna-
re; quò melius atque commodius, quæ ad
integritatem Christianæ religionis, quæ ad

12 BULLA INDICATIONIS

bonorum morum reductionem, emendationemque malorum, quæ ad Christianorum inter se tam Principum quam populorum pacem, unitatem concordiamque pertineant, & quæ ad repellendos impetus Barbarorum & Infidelium, quibus illi universam Christianitatem obruere moluntur, sint necessaria Deo nostris consultationibus, præeunte, & lumen sapientiæ suæ ac veritatis mentibus præferente, agi in dicto sacro ecumenico Concilio, & conspirante omnium charitate consuli, tractari, confici, ad optatosque exitus deduci quam primum & quam optimè possint.

Atque ut nostræ hæ litteræ, & quæ in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perveniant, neve quis illorum ignorantiae excusationem prætendat, cùm præsertim etiam non ad omnes eos, quibus nominatiū illæ essent intimandæ, tutus fortian pateat accessus; volumus, & mandamus, ut in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi cùm ibi multitudo populi ad audiendam rem divinam congregari solita est palam clara voce per curiæ nostræ cursores, aut notarios aliquos publicos legantur lectæque in valvis dictarum Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ portis, & Campi Floræ solito loco affigantur; ubi ad lectionem & notitiam cunctorum aliquandiu expositæ pendeant: cùmque inde amovebuntur, earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque huiusmodi, omnes & quoscumque, quos antedictæ nostræ litteræ comprehendunt, post spatum duorum mensium à die litterarum publicationis & affixionis, ita volumus obligatos esse atque adstrictos, ac si ipsissimè illæ coram lectæ & intimatæ essent, transumptis quidem earum, quæ manu publici notarii scripta

C O N C I L I I T R I D E N T I N I . 13
scripta , aut subscripta , & sigillo personæ
alicujus Ecclesiasticæ in dignitate constitutæ
munita fuerint , ut fides certa & indubitata
habeatur , mandamus , atque decernimus .
Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
paginam nostræ inductionis , annuntiationis ,
convocationis , statuti , decreti , mandati ,
præcepti & obsecrationis infringere , vel ei-
ausu temerario contraire . Si quis autem hoc
attentare præsumperit : indignationem om-
nipotentis Dei , ac beatorum Petri & Pauli ,
Apostolorum ejus , se noverit iacurium .
Datum Romæ apud sanctum Petrum ; anno
incarnationis Domini M.D XLII. xi. Kalend.
Jun. Pontificatus nostri anno VIII.

B L E S I U S.

H I E R O N. D A N.

SESSIO PRIMA,
SACROSANCTI OECUMENICI
ET GENERALIS
CONCILII TRIDENTINI
SUB PAULO III. PONT. MAX.

C E L E B R A T A

DIE XIII. MENSIS DEC.

A N N O D O M . M . D C . X L V .

Decretum de inchoando Concilium.

P^Lacetne vobis, ad laudem & gloriam, sanctæ & individuæ Trinitatis, Patris & Filii & Spiritus sancti, ad incrementum & exaltationem fidei, & religionis Christianæ, ad extirpationem hæresum, ad pacem & unionem Ecclesiæ, ad reformationem Cleri & populi Christiani, ad depressionem & extictionem hostium Christiani nominis, decernere, & declarare, sicutum Tridentinum & generale Concilium incipere, & incepturn esse? (Responderunt) Placet.

Indictio futura Sessionis.

Et cùm proxima sit celebritas Nativitatis Domini nostri Jesu Christi; & subsequantur alias festivitates labentis & incipientis anni; placet-ne vobis primam futuram Sessionem habendam esse die Jovis post Epiphaniam, quæ erit septima mensis Jan. anno Domini M.D.XLVI. (Responderunt) Placet.

DIE VII. MENSIS JAN.

M. D. XLVI.

*Decretum de modo vivendi, & aliis in
Concilio servandis.*

SAcro sancta Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, in ea præsidentibus eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, agnoscens cum beato Jacobo Apostolo quod a omni datum optimum, & omnne donum perfectum desursum est, descendens a Patre luminum; qui iis qui postulant à se sapientiam, dat omnibus affluenter, & non improperat eis; & simil sciens, quod initium sapientia est Timor Domini: statuit, & decrevit, omnes & singulos Christi fidèles, in civitate Tridentina congregatos, exhortandos esse, prout exhortatur, ut se à malis & peccatis hactenus commissis emendare; ac de cetero in timore Domini ambulare, & desideria carnis non perficere, orationibus initare, saepius confiteri, Eucharistiae sacramentum sumere, Ecclesias frequentare, præcepta denique Dominica, quantum quisque poterit, adimplere, necnon quotidie pro pace Principum Christianorum & unitate Ecclesiarum privatim orare velint.

Episcopos vero, & quoscumque alios in ordine sacerdotali constitutos, cœcumenicum Concilium in ea civitate celebrantes, ut assidue in Dei laudibus incumbere, hostias, laudes, & preces offerre, sacrificium Missæ quolibet saltem die Dominico, in quo Deus lu-

B ij

- d** Act. 1 cem condidit & à mortuis resurrexit , ac d
Spiritum sanctum in discipulos infudit , per-
agere satagant , facientes , sicut idem Spiritus
c 1. Tim. sanctus per e Apostolum præcipit , obsecra-
tiones , orationes , postulationes , gratiarum
2. " actiones , pro Sanctissimo Domino nostro Pa-
f Infr. pa , pro Imperatore , pro Regibus & cæteris
Sessio- qui in sublimitate constituti sunt , & pro om-
nem 22. nibus hominibus : ut quietam & tranquil-
ix De- lam vitam agamus , pace fruamur , & fidei in-
creto de crementum videamus .
- obser-** Prætereà , hortatur , ut jejunent saltem sin-
vandis gulis sextis feriis in memoriam passionis
in celeb. Domini , & eleemosynas pauperibus erogent :
Miss. Missa feriis celebretur Missa de Spiritu sancto ,
h i. Ti. cum Litanis & aliis orationibus ad hoc in-
stitutis : in aliis vero Ecclesiis eadem die
3. dicantur ad minus Litaniæ , & orationes : f
i Tit. i. tempore autem quo sacra peraguntur , collo-
1. Tim. cutiones & confabulationes non siant ; sed
3. c. fin. ore & animo celebranti assistatur .
- 2. q. 7.** Et quoniam g oportet Episcopos esse irre-
prehensibiles , sobrios , castos , domui suæ benè-
cum sim. concordantes , præpositos , hortatur etiam , ut ante omnia
Conc. quilibet in mensa b servet sobrietatem , mo-
Tolet. deratione inque ciborum ; deinde cum in eo
cap. 6. loco sæpè otiosi sermones oriri soleant , ut in
Cenc. ipsorum Episcoporum mensis divinarum Scri-
Rhem. pturarum lectio admisceatur : familiares ve-
cap. 27. rò suos unusquisque instruat & erudiat , ne
Euseb. sint rixosi , vinosi , impudici , cupidi , elati , blas-
in 4. phemi , & voluptatum amatores ; virtia de-
Dec. mun fugiant , & virtutes amplectantur , & in
in 2. vestitu , & cultis , & omnibus actibus hone-
statem præ se ferant , sicut decet ministros
ministrorum Dei .
- Sess. 25:** Ad hæc , cum hujus sacro sa. eti Concilii
c. 1. de præcipua cura , solicitude & intentio sit , ut
ref. propulsatis hæresum tenebris , q uæ per tot
2. Pro annos operuerunt terram Catholicæ verita-
tis lux , Jesu Christo , i qui vera lux est , an-

De modo viv. & aliis in Conc. seru. 17
uente, candor puritasque resulgeat, & ea, *reue-*
pux reformatione egent, reformatum: ipsa *synodus hortatur omnes Catholicos hic con-*
gregatos & congregandos, atque eos præ- *Dist. 44*
ertim, qui, sacrarum litterarum peritiam ha- *Ioan. 1.*
uent, ut sedula meditatione diligenter se-
um ipsi cogitent, quibus potissimum viis &
nodis ipsius Synodi intentio dirigi & opta-
gm effectum sortiri possit, quo maturius &
onsultius damnari demanda, & probanda
robari queant, ut per totum orbem omnes
in ore & eadem fidei confessione glorifi-
*ent Deum, & Patrem Domini nostri Iesu **k** *Core.**
Christi.

Tolet. 11
In sententiis verò dicendis, juxta **x** Tole, *con. cōst.*
ani Concilii statutum, in loco benedictionis *confidentibus* Domini sacerdotibus, nullus *Sess. 2. in*
lebeat aut immodestis vocibus perstrepere, *princ. c.*
ut tumultibus perturbare, nullis etiam fal- *in loco*
is vanisve aut obstinati disceptationibus *s. q. 4.*
contendere, sed quidquid dicatur, sic mitis. *Vide*
ima verborum prolatione temperetur, ut nec *audientes offendantur, nec recti judicii acies* *&c. To-*
perturbato animo inflectatur. *let. 43.*

Insuper ipsa Sacra Synodus statuit, ac de- *l. Idē in*
revit, quod si forte contigerit aliquos de- *conclus.*
rito in loco *l* non sedere, & sententiam etiam *stone re-*
ub verbo, *Placet, proferre, Congregationi-*
bus interteresse, & alios quoquinque actus petitur.
acere, Concilio durante: nulli propterea Episcod
or & iudicium generetur, nullique novum jus pis for-
icquiratur. *ma pre-*

Deinde indicta fuit futura Sessio ad diem Io. *eft. 1.*
vis quartam mensis Febr. proxime venturi. *Bracc.*

c. 24.

&c.

Episco-

pus 17.

Dist.

DIE IV. MENSIS FEBR.

M. D. XLVI.

Deeretum de Symbolo fidei.

IN nomine Sanctæ & individuæ Trinitatis,
Patris, & Filii, & Spiritus sancti.
Hæc sacro sancta cœcumenica & generalis
Tridentina Synodus, in spiritu sancto legi-
time congregata, in ea præsidentibus eisdem
tribus Apostolicæ Sedis Legatis, magnitudi-
a *Eph 6*, nem rerum tractandarum considerans, præ-
b *Eph 6* settim earum, quæ duobus illis capitibus,
c. conc. de extirpandis hæresibus & moribus refor-
Nissen. mandis continentur, quorum causa præcipue
conc. est congregata: agnoscens autem cum **a** Apo-
Rom. stolo, non esse sibi colluctationem adversus
sub Iul. nequitias in cœlestibus, cum eadem omnes &
I. conci. singulos in primis hortatur ut confortentur
Hippon. in Dominio, & in potentia virtutis ejus, in
in prin. omnibus sumentes & scutum fidei, in quo
Conc. possint omnia tela nequissimi ignea extingue-
Conf. 6. re, atque galeam spes salutis accipient, cum
Actione ut hæc pia ejus solicitude principium & pro-
17. cum gressum suum per Dei gratiam habeat, ante
sim. c. i. omnia statuit, & decrevit, præmittendam esse
Dist. 11. confessionem fidei, & Patrum exempla in hoc
e. Bapti. secuta, qui sacrati oribus Concilii hoc scu-
zandas, rum actionum apponere consuevere: quo sc̄

o aliquando & infideles ad fidem traxerunt, *cum*
haereticos expugnarunt, & fideles confirmarunt. Quare *Symbolum fidei*, quo sancta Romana Ecclesia utitur, tamquam principium *Conf.*
Ilud, in quo omnes, qui fidem Christi pro- *Diss. 4.*-
itentur, necessario convenient, ac funda- *c. i. de*
mentum firmum & unicum, contra quod csum.
portae inferi numquam prævalebunt, totidem *Trin.*
verbis, quibus in omnibus Ecclesiis legitur, c *Mat: h.*
xpri mendum esse censuit, quod quidem ejus- *16.*
nodi est.

Credo in unum Deum Patrem omnipotem, factorem caeli & terræ, visibilium omnium, & invisibilium: & in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei unigenitum, & ex Patre natum ante omnia saecula; Deum de Deo lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. qui propter nos homines, & propter nostram salutem, descendit de caelis, & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine, & homo factus est: crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato: passus & sepultus est: & resurrexit tertia die, secundum Scripturas: & ascendit in caelum sedet ad dextram Patris: & iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos: cuius regni non erit finis: & in Spiritum sanctum Dominum & vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit: qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas: & unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam, Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum: & expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi saeculi. Amen.

Indictio futura Sessionis.

Eadem sacro-sancta oecumenica & genera-
lis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto le-
. B iiiij

50 S E S S I O . IV.

gitimè congregata , in ea præsidentibus eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis , intelligens multos Prælatos ex diversis partibus accinctos esse itinerti , non nullos etiam in via esse , quò huc veniant : cogitansque omnia ab ipsa sacra Synodo decernenda , cō majoris apud omnes existimationis & honoris d. Vide videri posse , quo majoris fuerint & pleniora infra i Patrum concilio & præsentia sancta & corroborata ; statuit , & decrevit , & futuram Sessionem post præsentem celebrandam esse die Jovis , q̄a subsequetur Dominicam catalogum eccl. Lætare , proximè futuram : interim tamen rum qui concilio differri , discussionem & examinationem eorum quæ ipsi Synodo discutienda & examinanda videntur.

*sub. Pio
IV.*

S E S S I O Q U A R T A ,

C E L E B R A T A

D I E V I I I . M E N S I S A P R .

M. D. X L V I .

Decretum de Canonicis scripturis.

SAcrosancta oecumenica & generalis Tridentina Synodus , in Spiritu sancto legitime congregata , præsidentibus in ea eisdem tribus Apostolicæ Sedis legatis , hoc sibi perpetuè ante oculos proponens , ut sublatis erroribus , puritas ipsa Evangelii in Ecclesia conserveatur , quod a promillium antè per Prophetas in Scripturis sanctis , Dominus noster Jesus Christus Dei Filius proprio ore primùm promulgavit ; deinde per suos Apostolos tamquam fontem omnis & salutaris veritatis , &

*a Jerem.
31 f.*

morum disciplinæ, b omni creaturæ prædicab. Mat.
ri jussit : perspiciensque hanc veritatem & c. Maro
disciplinam contineri in libris scriptis, & d. Maro
sine scripto traditionibus quæ ipsius Christi ult. c. 2.
ore ab Apostolis acceptæ, aut e ab ipsis A. Thess. 2.
postolis, Spiritu sancto dictante, quasi per c. Ecle-
manus traditæ ad nos usque pervenerunt ; siastica
orthodoxorum Patrum exempla secuta, om- r. rum,
nes libros tam veteris quam novi Testamen-
ti, cum utriusque unus Deus sit auctor, nec D. 11.
non traditiones ipsas, cum ad fidem, tum ad d. cap.
mores pertinentes, tamquam vel ore tenus c. um
à Christo vel à Spiritu sancto dictatas, & Mart.
continua successione in Ecclesia Catholica
conseratas, pari pietatis affectu ac de cele- rentia suscipit, & veneratur. Sacrorum vero br. Miss.
librorum d indicem huic decreto adscriben. Conc.
dum censuit ; ne cui dubitatio suboriri possit, Seno-
quinam sint qui ab ipsa Synodo suscipiuntur.

Sunt vero infra scripti : Testamenti veteris, nense
quinque Moysis, id est, Genesis, Exodus, Le tempore
viticus, Numeri, Deuteronomiuni : Josue, Clem.
Iudicum, Ruth, quatuor Regum, duo Pa VII. die
ralipomenon, Esdræ primus & secundus qui s.
dicitur Nehemias, Tobias, Judith, Ester : Job, c In Cæ.
Psalterium Davidicum, centum quinqua-
ginta Psalmorum, Parabolæ, Ecclesiastes ; Apost.
canticum canticorum, Sapientia, Ecclesiælti. 1. 84.
cus, Isaïas, Jeremias cum Baruch, Eze. Innoc. I.
chiel, Daniel, duodecim Prophetæ minores, epist 3.
id est, Osea, Joël, Amos, Abdias, Jonas, c. 7.
Michæas, Nahum, Habacuc, Sophonias,
Aggæus, Zacharias, Malachias, duo Macha. Gelasius
bæorum, primus & secundus. in Conc.

Testamenti novi, quatuor Evangelia, se- 70. epis.
cundum Matthæum, Marcum, Lucam, & Corc.
Ioannem : Actus Apostolorum à Luca Evan- Laodic.
gelista conscripti : quatuordecim Epistolæ cap. 59.
Pauli Apostoli, ad Romanos, duas ad Corin. Cone.
thios, ad Galatas, ad Ephelios, ad Philipen. C. art. 3.
ses, ad Collofenses, duas ad Thessalonicens- cap. 47.
ses, duas ad Timotheum : ad Titum, ad Phi-

e. sancte & *lemonem*, ad *Hebreos*: *Petri* *Apostoli* *dux*,
Romana *Joannis* *Apostoli* *tres*, *Jacobi* *Apostoli* *una*, *Ju-*
Dift. 15 *dæ* *Apost. una*, & *Apocalypse* *Joan. Apostoli.*
& fine Si quis autem libros ipsos integros cum om-
 nibus suis partibus prout in Ecclesia Catho-
Episc. lica legi consueverunt, & in veteri vulgata
Eugen. Latinæ editione habentur, pro sacris & cano-
in Conc. nicis non suscepit, & traditiones prædic.
Florent. tas sciens & prudens contempserit: anathe-
 ma sit.

ad 5r. Omnes itaque intelligent, quo ordine &
menos. via ipsa Synodus, post iactum fidei confes-
 sionis fundamentum, sit pro gesura, & qui-
 bus potissimum testimoniis ac præsidii in
 confirmandis dogmatibus in Ecclesia resti-
 tuendis moribus, sit usura. *Decretum de edi-*
tione & usu *sacrorum Librorum.*

Insuper eadem sacrosancta Synodus confi-
 derans non patum utilitatis accedere posse
Ecclesiaz *Dei*, si ex omnibus Latinis editioni-
 bus, quæ circumferuntur, factorum libro-
 rum, quemam pro authentica habenda sint,
 innotescat: statuit, & declarat, ut hæc ipsa
 veta, & vulgata editio, quo longo tot se-
 cularum usu in ipsa Ecclesia probata est, in
 publicis lectionibus, disputationibus, prædi-
 cationibus, & expositionibus pro authentica
 habeatur: & ut nemo illum rejicere quovis
 prætextu audeat vel præsumat.

d e Ha. Præterea, ad d coercenda petulantia in-
 resis, ob genia decernit ut nemo, sive prudens inni-
c. Qui- xus, in rebus fidei & morum, a dæ tificatio-
 nem doctrinæ Christianæ pertinentiam, sa-
 dam; in cram Scripturam ad suum sensus conformati-
fi. 24. q. contra eam sensum, quim tenuit & tenet san-
3. infr. Etia mater Ecclesia, cuius est iudicium de vero
Seſſ. 13. sensu & interpretatione Scripturatum sancta-
 rum, aut etiam e contra una, item consen-
e ſieſſy. sum Patrum ipsam Scripturam sanctam inter-
 pretari audeat: etiam si huiusmodi interpre-
 nodus tationes nullo unquam tempore in lucem
in Trul. edendæ forent. Qui contravenerint, per Or-

dinarios declarentur , & pœnis à jure statutis puniantur. cap. 19:

Sed & c Impresoribus modum in hac parte , ut par est , imponere volens , qui jam sine modo , hoc est putantes sibi licere quidquid libet , sine licentia superiorum , 6. c. Ec- & super illis annotationes , & expositiones quorum libet indifferenter , sæpe tacito , sæpe etiam ementito prælo , & quod gravius est , c. 6.

sine nomine auctoris impriment : alibi etiam impreſſos libros hujusmodi temerè venales habent : decernit , & statuit , ut post hac sacra Scriptura , potissimum verò hæc ipsa ve- & vulgata editio , quam emendatissime imprimatur : nullique liceat imprimere , vel imprimi facere quosvis libros de rebus sacris sine nomine auctoris , neque illos in futurum vendere , aut etiam apud se retinere , nisi primum examinati probatique fuerint ab Ordinatio , sub pœna anathematis & pecuniae in canone & Concilii novissimi Lateranensis apposita. Et si regulares fuerint ultra examinationem , & probationem hujusmodi licen- teneantur , recognitis per eos libris , juxta for- mam suarum ordinationum.

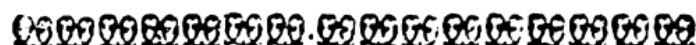
Qui autem scripto eos communicant , vel evulgant , nisi anteà examinati probarique fuerint , eisdem pœnis subjaceant quibus im- pressores. Et qui eos habuerint , vel legerint , nisi prodiderint auctores , pro auctoribus ha- beantur. Ipsa verò hujusmodi librorum probatio in scriptis detur , atqæ ideo in fronte libri , vel scripti , vel impressi , authenticè , appareat : idque totum , hoc est , & probatio , & examen , gratis fiat : ut probanda probentur , & reprobentur improbanda.

Post hæc temeritatem illam reprimere volens , quæ ad profana quæque convertuntur & torquentur : verba & sententiæ sacræ Scripturæ ad scurrilia scilicet fabulosa , vana ,

adulationes , detractiones , superstitiones , divinationes , sortes , i libellos etiam famosos : mandat , & præcipit ad tollendam hujus modi irreverentiam & contemptum , ne de cetero quisquam quomodolibet verba Scripturæ sacræ ad hæc & similia audeat usurpare : ut omnes hujus generis homines , temeratores , & violatores verbi Dei , juris & arbitrii pœnis per Episcopos coérceantur.

Indictio future sessionis.

Item hæc sacro-sancta Synodus statuit , & decernit , proximam futuram Sessionem tenendam & celebrandam esse feria quinta , post sacratissimum festum proximum Peccostes .

S E S S I O Q U I N T A ,
C E L E B R A T A
D I E X V I I . M E N S I S J U N .
M . D . X L V I .

Decretum de peccato originali.

a *Hebr.* **U**T fides nostra Catholica , & sine qua impossum est placere Deo , purgatis erroribus , in sua sinceritate integra , & illibata b *Ephes.* permaneat ; & ne populus Christianus b omni vento doctrinæ circumferatur : cum c Serpens ille antiquus , humani generis perpetuus hostis , inter pluriima mala , quibus Ecclesia Dei his nostris temporibus perturbatur , etiam de peccato originali ejusque remedio non solum nova , sed vetera etiam dissidia excitaverit : sacro sancta oecumenica & generalis Tridentina Synodus in Spiritu sancto legitime

legitimè congregata , præsidentibus in ea eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis , jam aḡ revocandos errantes , & nutantes confit. mandos accedere volens , sacratum Scriptu- ratum & sanctorum Patrum , ac probati illi- morum Conciliorum testimonia , & ipsius Ecclesie judicium & consensum secuta , hæc de ipso peccato originali statuit , fatetur , ac declarat .

a Caleſt.

Si **a** quis non confitetur , primum homi- nem Adam , cùm mandatum Dei in Paradi- ſo fuisset transgreſſus , statim sanctitatem , & iustitiam in qua constitutus fuerat , amississe , b Gen. incurrit illeque per offensam prævaricationis ; hujusmodi iram & indignationem Dei , atque c Heb. ideo mortem , quam anteā b illi committatus fuerat Deus , & cum morte capiuitatem sub ejus potestate , c qui mortis deinde habuit Arax- imperium , hoc est , diaboli ; totumque Adam , sicutum per illam prævaricationis offensam , se cun- dūm corpus & animam in deterius commu- tatum fuisse : Anathema sit .

1. epift.

1. c. 4.

2. Cenc

2. c. 1.

d Rom.

2. Si quis Adæ prævaricationem sibi soli , & d 5. 1. non ejus propagini , afferit nocuisse ; & ac- Cer. 15. ceptam à Deo sanctitatem , & iustitiam , quam Conc. perdidit , sibi soli , & non nobis etiam eum Arax- perdisse ; aut inquinatum illum per in- canum obediæ peccatum , mortem & pœnas cor- 2. c. 2. poris tantum in omne genus humanum trans- fudisse , non autem & peccatum quod mors Rom. 5 est animæ ; Anathema sit : cùm contradicat e. Plac. Apostolo dicenti : e Per unum hominem pec- 153. catum intravit in mundum , & per peccatum Regen. mors , & ita omnes homines mors pertransiit , &c. in quo omnes peccaverunt .

3. Si quis hoc Adæ peccatum , quod ori- gine unum est , & propagine , non imitatio- ne transfusum omnibus , inest unicuique pro- prium , vel per humanæ naturæ vires vel per aliud remedium aſſerit tolli , quam per me- ritum unius mediatoris Domini nostri Iesu Christi , f qui nos Deo reconciliavit in san-

Quar is

in fin.de

Conſt..

Dift. 4. :

f 1. Ti.

2. Col. 1

a 1. Cor. guine suo , factus nobis & justitia , sanctifica-
i. 1 tio , & redemptio , aut negat ipsum Christi
b Act. 4. Jesu meritum per baptismi sacramentum in
c Joan. 1 forma Ecclesiae ritè collatum , tam adultis
d Gal. 3. quam parvulis applicari ; Anathema sit : quia
e Cene. b non est aliud nomen sub cælo datum ho-
Milevi. minibus , quo oporteat nos salvos fieri . Un-
tanum de illa vox & Ecce Agnus Dei : Ecce qui
c. 2. tollit peccata mundi . Et illa d Quicumque
Conc. baptizati estis, Christum induistis .

Afric. 4. Si quis parvulos recentes ab uteris ma-
c. 77. trum baptizandos negat , etiam si tuerint à
&c. c. baptizatis parentibus oīti ; aut dicit e in re-
Placuit. missione quidem peccatorum eos baptiza-
153. de ri , sed nihil ex Adam trahere originalis pec-
Consec. cati , quod regenerationis lavacro necesse
Dist. 4. sit expiari ad vitam æternam consequendam ,
f Rem. 5. unde fit consequens , ut in eis forma Baptis-
e. Plac. matis , in remissionem peccatorum , non vera ,
c. Qua sed falsa intelligatur : Anathema sit . Quo-
ris in fi. niam non aliter intelligendum est quod di-
&c. Re. dixit Apostolus : f Per unum hominem pec-
de Cons. catum intravit in mundum , & per peccatum
dist. 4. mors ; & ita in omnes homines mors per-
g' Jo. 1. 2. transiit , in quo omnes peccaverunt : nisi
c. Filius quemadmodum Ecclesia Catholica ubique
&c. Non diffusa semper intellexit . Propter hanc enim
dubio regulam fides ex traditione Apostolorum
de Cons. etiam parvuli , qui nihil peccatorum in fe-
in etiis inceptis adhuc committere potuerunt , ideo
cum se- in remissionem peccatorum veraciter bapti-
de Bap. zantur , ut in eis regeneratione mundetur ,
b Ex. 6. quod generatione contraxerunt . g Nisi enim
 quis renatus fuerit ex aqua , & Spiritu san-
 ctō , non potest introire in regnum Dei .

Dist. 4. Si quis per Jesu Christi Domini nostri
c. Du- gratiam , quæ in Baptismate confertur rea-
bium tum originalis peccati remitti negat ; aut
cum se- etiam assertit non nulli totum id quod veram
de Bap. & propriam peccati rationem habet , sed illud
 h dicit tantum radi , aut non imputari : Ana-
 thema sit . In renatis enim nihil odit Deus

quia *a* nihil est damnationis qui verè b con. c. 13. 89-
sepulti sunt cum Christo per Baptisma in *tra* 2.
mortem : qui *c* non secundūm carnem am- *epis. Pe.*
bulant, sed *d* veterem hominem, exuentes, *lag.*
& *e* novum qui secundum Deum creatus
est, induentes : innocentes, immaculati, puri, *a Ro. 8.*
innoxii, ac Deo dilecti effecti sunt *f* here- *b Ro. 6.*
des quidem Dei, coheredes autem Christi, ita *g.c. Pro.*
ut nil proorsus eos ab ingressu cæli remoretur. *priè, de*
Manere autem in baptizatis concupiscentiam, *Conf.*
vel fomitem, hæc sancta Synodus fatetur,
& sentit, quæ cùm ad agonem relicta sit, *Dist. 4.*
nocere non consentientibus, sed viriliter per *c Col. 1.*
Christi Jesu gratiam repugnantibus non va- *d Eph. 1.*
let: quinimò, *g* qui legitimè certaverit, *co-*
ronabitur. Hanc concupiscentiam: quam ali- *c. Quo-*
quando *b* Apostolus peccatum appellat, san- *modo de*
cta Synodus declarat Ecclesiam Catholicam, *renova-*
rum quam intellexisse peccatum appellari, *ri*, de
quod verè & propriè in renatis peccatum sit, *Pœnise.*
sed quia ex peccato est, & ad peccatum in- *Dist. 2.*
clinat. Si quis autem contrarium senserit, *c Ro. 8:*
Anathema sit.

Declarat tamen hæc ipsa sancta Synodus, *6.7. & 8*
non esse suæ intentionis, comprehendere in *Col. 3.3.*
hoc decreto, ubi de peccato originali agi- *f Resp. c.*
tur, beatam & immaculatam virginem Ma- *13. l. 1.*
riam, Dei genitricem; sed observandas esse *x* *contra 2.*
constitutions felicis recordationis Sixti *cōtra 2.*
Pape I V. sub pœnis in eis constitutionibus *ep. Pel.*
contentis, quas innovat. *& alios*

Decretum de reformatione.

loc. ejus.

C A P U T I.

g Vide

De instituenda lectione sacra Scriptura & inf. II.

liberalium artium.

" h Conc.

Eadem sacro-santa Synodus, piis sum. Laterā. morum Pontificum & probatorum / Cen. sub Inn. ciliorum constitutionibus inhærens, cásque amplectens, & illis adjiciens: ne cælestis 3. c. 11. ille sacerorum librorum thesaurus quem Spi- Cabil. 2. ricus sanctus summa liberalitate hominibus c. 1. c.

transidit, neglectus jaceat; statuit, & decrevit, quod in illis Ecclesiis, in quibus præbenda, aut prætimonium, seu aliud quovis nomine nuncupatum stipendium pro lectoribus sacræ Thelogiæ deputatum reperitur, Episcopi, Archiepiscopi, Primates, & alii locorum Ordinarii, eos qui præbendam, aut prætimonium, seu stipendium hujusmodi obtinent, ad ipsius sacræ Scripturæ expositionem & interpretationem per se ipsos si idonei fuerint, alioquin per idoneum Substitutum, a bis Episcopis, Archiepiscopis, Primitibus, & aliis locorum ordinariis eligendum, etiam per subtractionem fructuum cogant, & compellant. De cetero verò præbenda, prætimonium, aut stipendium hujusmodi non nisi personis idoneis, & que per seipso id munus explicare possint, conferantur, & alter facta provisio nulla sit, & invalida.

- a.c. Quia* *¶* In Ecclesiis autem Metropolitanis, vel *¶ b. f.* Cathedralibus, si civitas insignis, vel populous, ac etiam in Collegiatis existentibus *de M:z.* in aliquo insigni oppido etiam nullius Diœcœ*¶ infr.* cesis, si ibi Clerus numerosus fuerit, ubi nullus *Sess. 23.* li præbenda, raut prætimonium, seu stipe*iae ref. c.* diam hujusmodi deputatum reperitur, præbenda quomodo cumque, præterquam *ex* causa religiosi primò vacata, cui aliud onus incompatibile inservium non sit, ad eum usum ipso facto perpetuo constituta, & deputati interligatur. Et quatenus in ipsis Ecclesiis nulla, vel non sufficiens præbenda foret, *b. Infra* *¶* Metropolitanus, vel Episcopus ipse per a signationem fructu, alicujus simplicis *Sess. 24.* beneficij, ejusdem tamen debitiss supportatis *e. 15. de* oneribus, vel per coabitationem beneficitorum suæ Civitatis & Diœcesis, vel alias prout commodi fieri poterit, de Capituli consilio ita provideat, ut ipsa sacræ Scripturæ lectio habeatur, ita tamen, ut quæcumque alias lectiones, vel consuetudines, vel quivis alia ratione instituta, propter id mitem pretermittantur.

Ecclesiæ verò , quarum annui proventus tenues fuerint, & ubi tam exigua est Cleri & populi multitudo , ut Theologiæ lectio in a *Conc.* eis commodè habeti non possit , saltē ^{const. 6.} magistrum habeant, ab Episcopo cum consilio Capituli eligendum, qui Clericos , alios ^{c.s. c. 1.} que scholares pauperes grammaticam gratis ^{& c.} doceat ; ut deinceps ad ipsa sacræ Scripturæ *Quiz* studia , annuente Deo transire possint. Ideo- ^{de Mag.} que illi b magistro Grammatices vel alicu- ^{Cōc. La.} jus simplicis beneficii fructus quos , tamdiu percipiat quamdiu in docendo perstiterit as- ^{3.c.c. 18.} signentur ; dum tamen beneficium ipsum *sub Inn.* suo debito non fraudetur obsequio : vel ex ^{3. c. 11.} capitulari , vel Episcopali measa condigna ^{& infra} aliqua merces per solvatur : vel alias Episco- ^{Seff. 23.} pus ipse aliquam rationem ineat suæ Eccle- ^{n. 18.} siæ & Dioecesi accommodam : ne pia hæc, ^{de refor-} uilis atque fructuosa provisio , quovis quæ- ^{Clem.} sito; colore , negligatur.

In Monasteriis quoque monachorum , ubi Ne in commode fieri queat , etiam lectio & sacræ agro, de Scripturæ habeatur. Quia in re si Abbates statu negligentes fuerint Episcopi locorum , hoc ut Sedis Apostolicæ delegati , eos ad id op- mon. c. portunis remedii compellant. In Conven- 2. de tibus verò alienum Regularium , in qui- mag. bus studia commode vigere possunt sacræ b Is ad Scripturæ lectio similiter habeatur ; quæ le- profes. Capitulis generalibus vel provinciali- fidei te- bus assignetur dignioribus Magistris.

In gymnaliis etiam publicis , ubi tam ho- *neture ex* niorifici , & cæterorum omnium maximè ne- *Bulla* cessari in lectio hactenus instituta non fuerit, *pii 4.* religiosissimorum Principum , ac Rerumpu- blicarum pietate & charitate ad Catholicæ *In sacra* fidei defensionem & incrementum , sanæ- *sanct. 3.* que doctrinæ conservationem instituatur , & 1564. ubi instituta foret , & negligenter restituatur *Cui*

Et , ne d sub specie pietatis impietas disse- *addidit* Paubus , s lectionem Hebraicam , Græcam & Arab. *Apost. 1610.* d Hinc emanavis *Bulla piii 4.*

profes. minetur ; statuit eadem sancta Synodus , ne in inem ad hujusmodi lectionis officium tam publicè , quam privatim admittendum esse , qui prius ab Episcopo loci de vita , moribus & scientia examinatus & approbatus non fuerit : quod tamen de lectoribus in claustris monachorum non intelligatur.

a c. fid. Docentes verò ipsam sacram Scripturam , dum publicè in scholis docuerint , & a scholares , qui in ipsis scholis student , privilegiis **non ag.** omnibus de perceptione fructuum præbendarum , & beneficiorum suorum in absentia à jure communi concessis , plene gaudeant , & fruantur .

C A P U T II.

De verbi Dei Concionatoribus & Quæstoriis eleemosynariis.

b Infrà

Sess. 24. **Q**uia verò Christianæ Reipublicæ b non minus est necessaria prædicatio Evangelii , quam lectio , & e hoc est præcipuum dñi Episcoporum munus ; statuit , & decrevit **cap. 4.** **c 11. To-** eadem sancta Synodus , omnes Episcopos , **let. c. 3.** Archiepiscopos , Primates , & omnes alios **d c. Int.** Ecclesiarum Prælatos tereti per se ipsos , **casera** si legitimè impediti non fuerint , ad prædicandum sanctum Jesu Christi Evangelium. **de eff.** Si verò contigerit Episcopos , & alios præjuncti ord. dictos , legitimo detineri impedimento ; juxta vide in ta formam & generalis Concilii viros idoneos assumere & teneantur ad hujusmodi prædicationis officium salubriter exequendum. **f rà 8.** Si quis autem hoc adimplere contemperit , dicitur **e Infrà** **sess. 24.** strictè subjaceat ultiōni de ref.

c. 4. Archipresbyteri quoque , Plebani , & qui- cunque Parochiales , vel alii curam animarum habentes Ecclesias quocumque modo obtineant , per se vel alios idoneos , si legitime impediti fuerint , f diebus saltem Domini- niciis ; & festis solemnibus plebes sibi com- **f Corc.** missas pro sua & earum capacitate pascant.

6.c.8. c.

salutaribus verbis ; docendo , quæ scire om- *Exiit §.*
 nibus necessarium est ad salutem , annuntian- *habetur*
 dòque eis cum brevitate & facilitate sermo- *e:iam de-*
 nis , vitia quæ eos declinare , & virtutes quas *de Verb.*
 sectari oporteat , ut aeternam evadere , & *fig in 6,*
 eæclæstem gloriam consequi valeant . Id vero *si ab Concil.*
Episcopi jurisdictione quavis ratione *exem-*
ptiuim se esse prætenderet : etiam si Ecclesiae *Later.*
quovis modo exemptæ dicerentur, aut alicui *ultim.*
monasterio , etiam extra Diœcesim existenti , *S:ff. 110.*
fotsan annexæ , vel unitæ , inde re ipsa in
Diœcesi *sint : provida pastoralis Episcoporum*
solicitudine non desit , né illud impletatur ,
a Pauli petierunt panem , & non erat qui *a Fer.*
frangeret eis . Itaque ubi ab Episcopo moniti *Thr. 4.*
trium mensium spatio muneri suo defuerint ,
per Censuras Ecclesiasticas , seu alias , ad ipsius
Episcopi arbitrium cogantur , ita ut
etiam si ei sic expedire visum fuerit : ex be-
neficiorum fructibus , alteri qui id præstet ,
honesta aliqua mercede persolvatur , donec
principalis ipse resipiscens officium suum im-
pleteat .

b Si quæ vero Parochiales Ecclesiae repe- *b Cone.*
 riantur subjectæ Monasteriis in nulla Diœ- *Later.*
 celi existentibus : si Abbates , & regulares Præ- *ultim.*
 lati in prædictis negligentes fuerint , à Metro-
 politanis , in quorum Provinciis Diœceses ip- *Sess. 11.*
 se sitæ sunt , tanquam , quo ad hoc , Sedis *de modo*
Apostolicæ delegatis , compellantur ; neque præd.
hujus Decreti executionem consuetudo , ex-
emptio , aut appellatio , aut reclamatio , sive
recursus impedire valeat , quo usque desuper
à competenti judice , qui summarie , & sola ta-
eti veritate inspecta procedat , cognitum &
decisum fuerit .

c Regulares vero cujuscumque ordinis nisi *c. c. Exa-*
 à suis Superioribus de vita , moribus & scien- *comm §.*
 tia examinati & approbati fuerint , ac de eo-
 ruin licentia . etiam in ecclesiis suorum Or- *Quia*
 diaum , prædicare non possiat , cum qua licen- *vero , de-*

*Heret.
infrā
e. & de
reform.*

tia personaliter se coram Episcopis præse-
re ; & ab eis benedictionem petere tenean-
tur antequam prædicare incipient. In Eccle-
siis vero quæ suorum Ordinum non sunt , ul-
tra licentiam suorum Superiorum , & etiam
habere teneantur sine qua in ipsis Ecclesiis,
non suorum Ordinum nullo modo prædicare
possint , ipsam autem licentiam gratis Episco-
copi concedant.

a Conc.

Laser. Si vero , quod absit , prædicator errores
sub Ioā. aut scandalum disseminaverit in populum ,
3: c. 62. etiam si in Monasterio sui vel alterius Ordini-
Cùm ex nis prædicet ; Episcopus ei prædicationem
eo. de interdicat Quod si heres prædicaverit ; con-
pæn & tra eum secundum iuris dispositionem , aut
remiss. loci consuetudinem procedat etiam si prædi-
Clem. ca or ipse generali vel speciali privilegio ex-
Abusio- emptum se esse prætenderet , quo casu Epis-
nibus, eo copus auctoritate Apostolica , & tamquam
zit. in- Sedis Apostolicæ delegatus procedat. Carent
frā Seff. autem Episcopi , ne quis prædicator vel ex
21. de falsis informationibus , vel , alias calumniosè
refor. vexetur , justamente de eis conquerendi occa-
c. 9. c. sioneis quis habeat.

Ut offic. Caveant præterea Episcopi : ne aliquem
Si com- vel eorum , qui cum sint nomine Regulares ,
pescendi extra claustra tamen & obedientiam Religio-
de har. num suarum vivunt : vel Presbyterorum sa-
in 6. Ex cularium , nisi ipsis noti sint , & moribus at-
Bulla que doctrina probati , etiam quorumlibet pri-
Pii V. vilegiorum prætextu , in sua civitate vel Dioc-
Et si cesi prædicare permittant , donec ab ipsis E-
Domi- piscopis super ea re sancta Sedes Apostolica
nici, consultetur : à qua privilegia huiusmodi , nisi
1667. a. tacita veritate , & expressio mendacio , ab in-
Sublata dignis extorqueri verius nile non est.

functi in- b Questores vero eleemosynarii , qui etiam
Quæstuarii vulgo dicuntur , cum scimque
conditionis existant , nullo modo nec per se
nec per alium , prædicare presumant ; & con-
tra facientes ab Episcopis , & Ordinariis lo-
corum , privilegiis quibususcumque non ob-
seruantur .

De iustificatione. 33
Namibus, opportunis remediis omnino arce- dulgen-
antur. tis etiā

Indictio futura Sessionis. perpe-
Item hæc sacra sancta Synodus statuit & tua
decernit, propriam futuram Sessionem tenen-
dam, & celebrandum esse die Jovis, Feria quæque,
quinta post festum B. Jacobi Apostoli. stuandi
Prærogata deinceps fuit Session ad diem VIII. præbeat
mensis Ianuarii, M. D. XLVII occasto-
nem.

SESSIO SEXTA,

CELEBRATA

DIE XIII. MENSIS JAN.

M. D. XLVII.

Decretum de iustificatione.

PROEMIUM.

Cum hoc tempore non sine multarum an-
marum jactura, & gravi ecclesiastice
unitatis detimento, erronea quædam dis-
seminata sit de iustificatione doctrina; ad lau-
dem & gloriam omnipotentis Dei, Ecclesiæ
tranquillitatem, & animarum salutem, sacro
sancta œcumonica & generalis Tridentina
Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata,
Præsidentibus in ea nomine Sanctissimi
in Christo Patris & Domini nostri, Do-
mini Pauli, divina providentia Papa tertii,
Reverendissimis Dominis Jo. Maria Episco-
po Prænestino, de Moute, & Marcello tit.
S. Crucis in Ierusalem Presbyteris sanctæ
Romanae Ecclesiæ Cardinalibus, & Apostoli-
cis de latere Legatis; exponere intendit om-

S E S S I O V I.

- a Heb.** nibus Christi fidelibus veram sanamque dō-
b 11. Etinam ipsius justificationis, quam **a** Sol ju-
b Cale. stitiae Christus Iesus, fidei nostrae auctor
c 1. epist. & consummator, docuit: Apostoli tradidierunt
d 1. c. 4. I. & Catholica Ecclesia, Spiritu sancto sugge-
e 1. Cor. 15. rente, perpetuo retinuit; districtius inhiben-
f ROME. 15. dō, ne deinceps audeat quisquam aliter cre-
g ROME. 3. dere, prædicare aut docere, quam præfen-
h c I. Jn. ti decreto statuit ac declaratur.

C A P U T I.

- i 6. 4.** *De natura & legis ad justificandos homines.*

d Eph.

imbecillitate.

a 2. 1. *sicut.*

- b 3. Sess. 5. in** PRimum declarat sancta Synodus, ad justifi-
c 4. 1. cationis doctrinam probè & sinecè in-
d 5. princ. telligendam, oportere, ut unusquisque age-
e 6. Rom. 3. noscat & fateatur, quod **b** cum omnes ho-
f 7. Eph. 6. mines in prævaricatione Adæ innocentiam
g Hebr. 2. perdidissent; **c** facti imundici, & ut Aposto-
h 8. lus inquit, d natura filii iræ, quemadmodum
i 9. Conc. in decreto de peccato originali exposuit, us-
j Araus. que adeo servi erant peccati, & **e** sub pote-
k 10. 2. 2. 5. state diaboli ac mortis, ut non modo gentes.
l 11. g. - Cor. per vim naturæ, sed ne Judæi quissem per
m 12. ipsam etiam litteram legis Moïsis, inde libe-
n 13. Gen. 49. ratati, aut surgere possent; tametsi in eis libe-
o 14. rum arbitrium minimè extinctum esset, f vi-
p 15. cū sim. ribus licet attenuatam, & inclinatum.

C A P U T I I.

- q 16. Ro. 9.** *De dispensatione & mysterio adventus*
r 17. Ro. 3. *Christi.*

s 18. Gal. 4.

- t 19. Col. 2.** **Q**uo factum est, ut cœlestis Pater **g** ut
u 20. 1. Tim. in scriordiarum & Deus totius conso-
v 21. 2. Tim. lationis, Christum Iesum, Filium suum, &
w 22. 2. 2. ante legem, & legis tempore, multis **b** san-
x 23. Tim. 1. etis Paulib[us] declaratum, ac promissum, cum
y 24. o. Mult. venit beata illa **i** plenitudo temporis, ad
z 25. tplex. homines miserit, ut & Judæos, qui sub lege
aa 26. de Pœn. erant, redimeret & **x** gentes, que non se-
bb 27. Dist. 1. tabantur justitiam, justitiam apprehende-
cc 28. 1. Joā. 2. rent, atque omnes adoptionem filiorum re-
 ciperent. Hunc **l** proposuit Deus propitiato-

De justificatione. §§

rem per fidem in sanguine ipsius pro peccatis I. c. 2.
nostris ; & non solum autem pro nostris , sed Cor. 5.
etiam pro totius mundi.

C A P U T III.

Qui per Christum justificantur.

Verum , etsi ille b pro omnibus mortuis b *Allus.*
est , non omnes tamen mortis ejus be- ad verb.
neficium recipiunt , sed ii dumtaxat , quibus Augu.
meritum passionis ejus communicatur. Nam sicut revera homines c nisi ex semine Adæ Ep. 8.9.
propagati nascerentur inusti ; cum ea pro- Omnes
pagatione , per ipsum dum concipiuntur , pro- qui re.
priam inusti iam contrahentes , nisi in Chri- nascun-
sto renascerentur , numquid justificantur tur in
cum ea renascentia per meritum passionis , ejus justifi-
gratia qua , inusti fiunt illis tribuatur. Pro hoc catione ,
beneficio Apostolus d gratias nos semper : que
ageie hortatur Patri , qui dignos nos fecit in Ep. que
partem sortis Sanctorum in lumine , & eri- alibi
puit de potestate tenebrarum , transstulitque crebre
in regnum Filii dilectionis suæ : in quo habe- inculcat
mus redemtionem , & remissionem pecca- in fratre
torum. c. Col. 1.

C A P U T IV.

*Insinuatur descriptio justificationis impii , &
modus ejus in statu gratia.*

Quibus verbis justificationis impii descri-
ptio insinuatur , ut sit translatio ab eo d Gal. 4
statu , in quo homo nascitur e filius primi A. Tit. 3.
dæ , in statum gratiæ , & adoptionis filio f 102. 30.
rum Dei per secundum Adam Jesum Chri- f. c. Filius
stum , salvatorem nostrum , quæ quidem trans- s. g. c.
latio post Evangelium promulgatum , sine lavacro regenerationis , aut ejus voto , fieri non Non dicitur
potest , sicut scriptum est : f Nisi quis renatu- bito de
tus fuerit ex aqua & Spiritu sancto , non po- Concess.
test introire in regnum Dei. Dicitur 4.

De necessitate preparationis ad justificationem in adultis. Ex unde sit.

Declarat præterea ipius justificationis exordium in adultis à Deo per Christum Jesum, præveniente gratia, sumendum esse, hoc est, ab eius vocatione, qui nullis eorum existentibus meritis, vocantur, ut, qui per peccata à Deo aversi erant, per ejus excitantem atque adjuvante gratiam adconvertendum

a. Infrā se ad suam ipsorum justificationem eidein gratiæ liberè assentiendo, & cooperando, dis-

b. Prosp. ponantur: ita ut tangente Deo cor hominis per Spiritus sancti illuminationem, neque

lib. 1 de ho. no ipse nihil omnino agat, inspirationem

Voc. illam recipiens, quippe qui b. illam & ab-
gentiæ, c. cere potest, neque tam ea sine gratia Dei mo-

c. 2. & vere se ad justitiam coram illo libera sua vo-
luntate possit, unde in factis litteris, cum di-

29. c. dicitur, e. Convertimini ad me, & ego con-
vertar ad vos, libertatis nostræ admonenemur:

c. Zach. Cùm respondemus: Converte nos Domine
i. d. Joël. 2. ad te, & convertemur: Dei nos gratia

c. Con- præveniri confitemur.

C A P U T VI.

Modus preparationi.

de Pœn. **D**isponuntur autem ad ipsam justitiam,

Dist. 3. dum excitati divina gratia, & adjuti, d.

d. Th. 5. fidem ex auditu concipientes, liberè move-
d. 19c. 31 tur in Deum, credentes vera esse, quæ di-

c. 10. vinitus revelata & promissa sunt: atque illud

Rom. 10. in primis, à Deo justificari impium per gra-

c. Ro. 3. tiam ejus, e per redemptonem, quæ est in

Psf. 4t. Christo Jesu, & dum peccatores se esse in-

f. Infrā telligentes, à divina justitiæ timore, quo uti-

I. 4. c. 4. liter concipiuntur, ad considerandam Dei

de Con- misericordiam se convertendo, in spem ur-

trition. guntur, fidentes Deum sibi propter Chri-

f. stum propitium fore: illumque tanquam omnis justitiæ fontem, diligere incipiunt: ac

propterea moventur g adversus peccata per odium

De justificatione.

37

ndiuin aliquod , & detestationem , hoc est
per eam penitentiam , quam ante Baptis-
mum agi oportet : denique dum preponunt ^{a Hebre}
suscipere Baptismum, inchoare novam vitam,
& servare divina mandata. De hac disposi- ^{11.}
tione scriptum est : ^a Accedentem ad Deum ^{b Mat.}
oportet credere quia est & quod inquirenti- ^{2.} &
bus se remunerat sit. Et ^b Confide fili , ^{Mat. 9.}
remittuntur tibi peccata tua. Et , ^c Timor ^{c Ecli. 9.}
Deimi expellit peccatum. Et ^d Poenitentiam, ^{d Act. 2.}
agite , & baptizetur unusquisque vestrum in
nomine Jesu Christi , in remissionem pecca- ^{c Agut.}
torum vestrorum , & accipietis donum spiri- ^d & ^e
tus sancti. Et , ^e Euntes ergo docete omnes Proprietate
gentes , baptizantes eos in nomine Patris , & de Cons.
Filii , & Spiritus sancti, docentes eos servare ^{Dist. 4.}
quæcumque mandavi vobis: Denique, f Præ- ^{c Matt.}
parate corda vestra Domino.

C A P U T VII.

& Mar.

Quid sit justificatio impii, & quæ ejus causa? ult. c.

Hanc dispositionem seu præparationem *Prima*,
Justificatio ipsa consequitur : quæ non ^c. Si
est sola peccatorum remissio , sed & sanctifi- ^{quis 79:}
fatio , & renovatio interioris hominis per- ^{gr. c.}
voluntariam susceptionem gratiæ , & dono- ^{Proprietate}
rum : unde homo ex injusto fit justus , & ex ^{de Cōs.}
inimico amicus, ut sit g hæres secundum spem ^{Dist. 4.}
vitæ æternæ.

Hujus justificationis causæ sunt : finalis ^{f 1. Reg.}
quidem gloria Dei , Christi , ac vita æter-
na : efficiens vero , misericors Deus qui gra- ^{7.}
uitoh abluit , & i sanctificat signans , & un- ^{i Tit. 3:}
gens k Spiritu promissionis sancto : qui est ^{k 1. Cor.}
pignus hereditatis nostræ : meritaria autem ^{6.}
dilectissimus unigenitus Filius suus , Domi- ^{1 Ephē:}
nus noster Jesus Christus , qui cum l essemus ^{2.}
inimici , propter nimiam charitatem , qua ^{2.}
dilexit nos , sua sanctissima passione in lig-
no crucis nobis m justificationem meruit , & m Eph.
pro nobis Deo Patri satisfecit ; instrumenta- ^{1. Rom.}
lis item , Sacramentum Baptismi , quod n est ^{4. d.}

eft, de Censec. Dist. 4.

^a Nibis

D

a *Hebr.* Sacramentum fidei, sine qua & nulli unquam contigit justificatio ; denum unica formalis causa est justitia Dei, non qua ipse iustus est, sed qua nos justos facit : qua videbiset ab eo donati , renovariur spiritu mentis nostræ; & non modo reputamur, sed vere justi nominamur , & sumus, justiam in nobis recipientes unusquisque suam secundum mensuram, quam b Spiritus sanctus partitur singulis prout vult , & secundum propriam cujusque dispositionem, & cooperationem.

b *Cer.* Quamquam enim nemo possit esse iustus,

ii. nisi cui meiita passionis Domini nostri Jesu

c *Philip.* Christi & communicantur : id tamen in hac

3. impij justificatione fit, dum ejusdem sanctissimæ passionis merito per Spiritum sanctum d

d *Rom.* charitas Dei diffunditur in cordibus eorum

5. qui justificantur atque ipsis inhæret , unde

e *Infrā* in ipsa justificatione cum remissione peccatorum hæc omnia simul infusa accipit homo

f *Cap. 10.* per Jesum Christum qui inseritur , fidem,

g *Jac. 2.* spem charitatem & nam fides, nisi ad eam spes

h *Gal. 3.* accedar, & charitas, neque unit perfectè cum

i *Cor. 6. c.* Christo , neque corporis ejus vivum mem-

j *Circum-* brum efficit , qua ratione verisimè dicitur , f

k *Gal. 3.* Fidem sine operibus mortuam & otiosam ei-

l *l. 6. c.* se. Et , g in Christo Jesu neque circumcisio-

m *dem*, neque preputium, sed fi-

n *circum-* dem , quæ per charitatem operatur.

o *Mat.* Hanc fidem ante Baptismi Sacramentum ex

p *Pœnit.* Apostolorum traditione Catechumeni ab Ec-

q *Dist. 2.* clesia petunt fidem , vitam æternam pœ-

r *Mat.* stanter , quam sine spe & charitate fides pœ-

s *17. l.* stan non potest , hunc & statim verbum Christi

t *Luc.* sti audiunt : Si vis ad vitam ingredi , serva

u *Quomo-* mandata. Itaque veram & Christianam justi-

v *do-* tiam accipientes eam , seu primam stolam

w *reno-* pro illa quam Adam sua inobedientia sibi &

x *varii,* de nobis perdidit , per Christum Jesum illis do-

y *Pœnit.* natam , candidam & immaculatam , iubeni-

z *Dist. 2.* tur statim renati conservare , ut eam perfe-

ti , & habeant vitam æternam.

C A P U T VIII.

Quomodo intelligatur, impium per fidem & gratis justificari.

Cum verò Apostolus a dicit, justificari a' Rom. 2 hominem per fidem, & gratis ; ea verba in eo sensu intelligenda sunt, quem perpetuus Ecclesiae Catholicae consensus tenuit, & expressit; ut scilicet per fidem ideo justificati dicamur, quia fides est humanæ salutis initium, fundamentum, & radix omnis justificationis : b sine qua impossibile est placere Deo, & ad filiorum ejus consortium pervenire : gratis autem justificari ideo dicunt, quia nihil eorum quæ justificationem præcedunt, sive fides, sive opera, ipsam justificationis gratiam prouneretur, si enim gratia est, jam non ex operibus ; alioquin ut idem Apostolus inquit, gratia jam non est gratia.

C A P U T IX.

Tit. 3.

Refellitur inanis hereticorum fiducia.

Quemvis auem necessarium sit credere, neque remitti, neque remissa umquam fuisse peccata, nisi gratis divina misericordia propter Christum : nemini tamen fiduciam d e Infrā & certitudinem remissionis peccatorum suo. Can. 12. rum jactanti, & in ea sola quiescenti, peccata dimitti, vel dimissa esse, dicendum est; cum apud hereticos & schismaticos possit esse, immo nostra tempestate sit, & magna contra Ecclesiam Catholicam contentione prædictetur vana hæc & ab omni pietate remota fiducia.

Sed neque illud asserendum est, oportere eos qui verè justificati sunt, absque ulla omnino dubitatione apud semetipos statuere, se esse justificatos, neminemque à peccatis absolvī, ac justificari, nisi eum, & qui certo creditat se absolutum & justificatum esse, atque hac iolla fide absolutionem & justificationem perfici : quasi qui hoc non credit, de Dei pro-

D ij

f Infrā

Can. 14.

missis , déque mortis & resurrectionis Christi efficacia dubitet; nam sicut nemo pius de Dci misericordia , de Christi merito , déque Sacramentorum virtute & efficacia dubitare debet ; sic quilibet, dum se ipsū , suamque propriam infirmitatem & indispositionem respicit, de sua gratia formidare , & timere potest, cù n nullus scire valeat certitudine fidei, cui non potest subesse falsum, se gratiam Dei esse consecutum.

Caput X.

De accepta justificationis incremento.

a Eph. 2. **S**ic ergo justificati , & amici Dei, ac à dominico facti , b eunes de virtute in virtutem, renovantur, ut Apostolus inquit , de die **Can. 24.** ir diem : hoc est , c mortificando membra **c 2. Cor.** carnis suæ & d exhibendo ea anima justitiae in **in fin.** sanctificationem, per observationem mandatorum Dei , & Ecclesiae , in ipsa justitia per **c. I.** Christi gratiam accepta, cooperante fide bonis operibus, crescunt, atque magis justificantur, sicut scriptum est : e Qui justus est , justificetur adhuc. Et iterum : f Ne verearistis que ad mortem justificati. Et rursus : g Videatis quoniam ex operibus justificatur homo, & non ex fide tantum. Hoc verò justitiae incrementum petit sancta Ecclesia, cùm orat : h Da nobis, Domine, fidei , spei, & charitatis augmentum.

nica 13.

Caput XI.

post pentec. *De observatione mandatorum, eamque necessariam esse, nec impossibilem.*

i Ex

August. **N**emo autem, quamvis justificatus, lib. 43. l. berum se esse ab observatione mandatorum putare debet : nemo temeraria illa , Sc **Dena.** à Patribus sub anathemate prohibita voce **¶ gra-**uti , Dei præcepta homini justificato ad ob **tia.** servandum esse impossibilia : nam i Deus **x k. I. Joz.** impossibilia non jubet , sed l jubendo mo **g. Infrà Can. 18. Conc. Araus c. 23. l Hier. in epist.**

net, & facere quod possis, & petere quod ad Cle.,
non possis, & adjuvat, ut possis. *a* Cuius *John.*
mandata gravia non sunt, cuius b jugum sua- *a John 5*
ve est & onus leve, qui enim sunt filii Dei, b *Matt.*
Christum diligunt & qui autem diligunt eum,
ut ipsemet testatur, servant sermones ejus, *II.*
quod utique cum divino auxilio praestare c *John.*
possunt, licet enim in hac mortali vita quan- *14.*
tumvis sancti & justi, in levia saltem & quo- *Conc.*
tidiana, quae etiam venialia dicantur, pec- *Afric.*
cata quandoque cadant, non propterea desi- *Milev.*
nunt esse justi, nam d *Justorum illa vox est & cap. 8r.*
humilis, & verax: Dimitte nobis debita no. *82.* *&*
stra, quo sit, ut justi ipsi eo magis se obligatos *83. Cōc.*
ad ambulandum in via iustitiae sentite de- *7.c.8.5.*
beant, quæ liberari iam à peccato, e servi *9.*
autem facti Deo, f sobriè, justè, & piè vi- *d Matt.*
ventes proficere possint per Christum Ie- *tiam istam.* h Deus namque sui gratia semel *16.*
justificatos non deserit, nisi ab eis priùs de- *6. Luc. 1*
seratur.

* Itaque nemo sibi in sola fide blanditi c. Ad-
debet, putans fide sola se heredem esse cona, *buc,* &
stitutum, hereditatemque consecutum, c. De
etiam si Christo non x compatiaratur, ut & *quotid.*
conglorificetur; nam & Christus ipse, ut in- *de Rom. 8.*
quit Apostolus, l cum esset Filius Dei, di- *Dist. 3.*
dicit ex iis quæ passus est, obedientiam: & *e Rom. 6.*
consummatus, factus est omnibus obtempe- *f Tit. 2.*
rantibus sibi causa salutis æternæ. Propterea f *Apostolus*
ipse mouet justificatos dicens; g *Rō. 5.*
m Nescitis quod iij qui in stadio currunt, omi- *h Aug.*
nes quidem currunt, sed unus accipit bra- *l. De nra.*
vium? sic cursite; ut comprehendatis. n Ego *i. pref.*
igitur sic curro, non quasi in incertum: sic tur. *&*
pugno, non quasi aërem verberans; sed ca- *gratia*
stigo corpus meum, & in servitutem redigo: c. 26 *&*
ne torre, cum aliis prædicaverim, ipse re- *Pref.*
ad c. *Gal. 3. res. ad 7. obj.* *Sent. 7.*

i *Infra Can. 20.* x *Rom. 8. 1 Philip. 2. Heb. 3.*
m *1. Cor. 9.* n *Ibid.*

42 S E S S I O V I.

- a 2. Pet.** probus officiar. Item princeps Apostolorum
I. Petrus : *a* Satagite , ut per bona opera cer-
 tam vestram vocationem & electionem fa-
 ciatis : hæc enim facientes , non peccabitis
 aliquando.
- b Infrā** b Unde constat eos orthodoxæ Religionis
Can. 25. doctrinæ adversari qui dicunt , justum in
 omni bono opere saltem venialiter peccare,
 aut quod intolerabilius est , pœnas æternas
c Infrā mereri : atque etiam eos qui statuunt in om-
Can. 31. nibus operibus justos peccare , si in illis suam
Psalm. ipsorum socordiam excitando & se ad cur-
 rendum in studio cohortando cum hoc , ut in
 118. primis glorificetur Deus , mercedem quo-
d Heb. que intuentur æternam : *c* cum scriptum sit:
 11. *Inclinavi cor meum ad faciendas justifica-
 tiones tuas propter retributionem , & de Moy-*
Can. 15. *se dicat d* Apostolus , quod respiciebat in rea-
& 16.c. munerationem.

C A P U T X I I .

- Corri.** *Prædestinationis temerariam præsumptionem-*
pianur. *cavendam esse.*
in fin.

24. q. i. **N**emo quoque , quandiu in hac mortali-
 tate vivitur , de arcano divinæ prædesti-
c Ezecl. nationis mysterio usque adeò præsumere de-
 18. bet , ut certè statuat se omnino esse in numero
Galat. 3. prædestinatōrum : quasi verum esset , quod di-
f Matt. justificatus aut amplius peccare non possit ,
20. & aut , si peccaverit , e certam sibi resipiscen-
 24. tiam promittere debeat : nam , nisi ex spe-
 ciali revelatione , sciri non potest , quos Deus
c Sugge. sibi elegerit.

C A P U T X I I I .

De perseverantia munere.

Non re **S**imiliter de perseverantie munere , de quo-
 verte- **S**criptum est. f Qui perseveraverit usque in-
 bantur , finem , hic salvus erit : quod quidem aliunde
 de Pœn. eum , g qui stat , statuere , ut perseveranter stet .
Dist. 2. & eum qui cadit , restituere : nemo sibi abso-
Infrā **Gan. 16. & 22. Ezecl 33. g Rom. 14. Philip 12.**

Hec aliquid certitudine pollicetur; tametsi in Cor. 8.
Dei auxilium firmissimam spem collo care &
reponere omnes debeant; Deus enim, nisi ipsi
illius gratiae desiderint, sicut & cœpit opus bo-
num, ita perficiet, operans velle, & perficere. ^a Phil. 1.
^b 2.

Verumtamen qui se b existimant stare, vi-
deant ne cadant; & c cum timore ac tre-
more salutem suam operentur in laboribus, ^b 1. Cor.
vigiliis, in elemosynis, in orationibus, & c Phil.
oblationibus, in jejuniis, & castitate, for-
midare enim debent, scientes & quod in spem d 1. Pet.
gloriae, & noadum in gloriam renati sunt de-
pugna quæ superest cum carne, cum mundo,
cum diabolo; in qua victores esse non possunt,
nisi cum Dei graia Apostolo obtemperent,
dicenti, e Debitorum sumus non carni, ut se-
cundum carnem vivamus; si enim secundum
carnem vixeritis, moriemini; si autem spi-
ritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.

C A P U T X I V.

De lapsi, & eorum reparacione.

Qui vero ab accepta f iustificationis gra. f Infra
ta per peccatum exciderant, rursus ju- ^{Can. 23.}
stificari poterunt, cum excitante Deo per Pœ- ^{e 29.}
nitentia Sacramenum, merito Christi amissi-
sionis, gratiam recuperare procutaverint, hic
enim iustificationis modus est laus repara-
tio: quam secundum post naufragium de- ^{g Hier.}
perditæ gratiæ tabulam sancti g Patres aptè rom. 1.
nuncuparunt. Et enim pro iis qui post Bap. Ep. ad
tisimum in peccata labuntur, Christus Jesus Dom.
Sacramentum instituit Pœnitentia cum di-
xit h Accipite Spiritum sanctum: quorum re- ^{que i. 3.}
miseritis peccata, remittuntur eis; & quo- ^{cipit,}
rum retinueritis, retenta sunt. ^{Inter}

Unde docendum est Christiani hominis pœ- ^{omnes}
nitentiam post lapsum multò aliam esse à ^à in c.
baptismali; eaque contineri non modo cessâ- ^{Secun-}
da post naufragium, de Pœnit. Dist. 1.

h Joan. 28. Mart. 18. c. Ut constitueretur Dist. 50.
s. Us evidenter 1. q. 1. cum sim. inf. Sess. 14. de Pœn. c. 3.

tionem à peccatis , & eorum detestationem ,
a Ps. 50. aut cor contritum & humiliatum , verum
c. Sacri. etiam eoruindein sacramentalem Confessio-
de Pœn. nem saltem in voto , & suo tempore facien-
Dif. I. dam , & sacerdotalem Absolutionem ; item
b Flor. que Satisfactionem per Jejunia , eleemosynas ,
c. orationes , & alia pia spiritualis vitæ exerci-
tia : non quidem pro pœna æterna ; quæ vel
Sacramento , vel Sacramenti voto únâ cum
culpa remittitur , sed pro pœna temporali ;
quæ , ut sacræ Litteræ docent , non tota sem-
per , ut in b Baptismo fit , dimittritur illis , qui
Cors in gratiæ Dei quam c acceperunt , ingredi Spiritu .
Decret. tum sanctum contulaverunt , & à templum
Eugen. De qua pœnitentia scriptum est : **e Memor**
& Ephes. esto unde excideris : age pœnitentiam & pri-
4. g. ma opera fac . Et iterum f Quæ secundum
d i. Cor. Deum tristitia est , pœnitentiam , in salutem
3. stabilem operatur . Et rursus : g Pœnitentiam
e Apoc. agite , & facite fructus dignos pœnitentia .
z. c.

C A P U T X V.

Quia Quolibet mortali peccato amitti gratiam
sancit. sed non fidem .

50. Dif. A Dversus etiam hominum quorundam
et c. Acallida ingenia , qui h per dulces sermo-
Mir. de nes , & benedictiones seducunt corda inno-
Pœn. centium , afferendum est , non modo infide-
Dif. I. litate , per quam & ipsa fides amittitur , sed
f Rom. etiam quocumque alio mortali peccato ,
16. quamvis non amittatur fides ; acceptam ju-
g 2. Tit. stificationis gratiam amitti , divine legis doc-
I. etrinam defendendo : **e** qua à reeno Dei non
 solum infideles excludit , sed K & fideles
 quoque , fornicarios , adulteros , molles ,
 masculorum concubidores , fures , avaros ,
 ebriosos , maledicos , rapaces , ceterosque
h 1. Cor. omnes qui lethalia committunt peccata :
6. t à quibus cum divinæ gratiæ adiumento
i Phil. 4. 2. Cor. 13. c. Quod dicit Dif. I.

abstinere possunt, & pro quibus à Christi gratia separantur.

C A P U T X V I .

De fructu justificationis, hoc est, de merito bonorum operum, deque ipsis meriti ratione.

Hac igitur ratione justificatis hominibus, sive acceptam gratiam perpetuo conservaverint, sive amissam recuperaverint, proponenda sunt Apostoli verba, *a* Abundare in omni opere bono, scientes quod labor *b* vef-¹⁵ ter non est inanis in Domino. *b* Non enim in-justus est Deus, ut obliviscatur operis vestri, *c* *No-* & dilectionis quam ostendistis in nomine ip-*est in-* fuis. Et, Nolite *c* amittere confidentiam ve-*justus* stram, quæ magnam habet remunerationem.

Arque ideo bene operantibus, *d* usque in de Pœn- finem & in Deo sperantibus, proponenda est *Dift. 2.* vita æterna, & tamquam gratia filii Dei per *c* *Heb.* Christum Iesum misericorditer promissa; *e* & *f* in si- tamquam merces ex ipsis Dei promissione *10. in fi-* bonis ipsorum operibus & meritis fideliter *infrā;* reddenda. Hæc est enim illa *f* corona justi-*Can. 46.* tæ, quam post suum certamen & cursum re-*d* *Mat.* positam sibi esse dicebat Apostolus, à justo *10.* Judice sibi reddendam: *g* non solum autem *c* *Psal.* sibi, sed & omnibus qui diligunt adventum *101.* ejus.

Cum enim ille ipse Christus Jesus tam-Rom. 5. quam caput in membra, & tamquam g vi-*f* *1. Tim.* tis in palmites, in ipsis justificatos jugiter *g* *Ioan.* virtutem influant; quæ virtus bona eorum *12.* opera semper antecedit, & comitatur, & subsequitur, & sine qua nullo pacto Deo grata & meritoria esse possent; nihil ipsis justificatis amplius dicens credendum est, quo minus plenè illis quidem operibus, quæ in Deo sunt facta, divinæ legi pro hujus vita statu satisfecisse, & vitam æternam suo *h* *Apoc.* etiam tempore, *h* tamen in gratia decesserint, consequendam, verè promeruisse cen-seantur: cum Christus, Salvator noster, dicatur.

a *Johann.* a Si quis bibērit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet in æternum; sed fiet in eō iōns aquæ salientis in vitam æternam.

b *Rom.* Ita b neque propria nostra iustitia, tara- quam ex nobis propria statuitur: neque igno- notatur aut repudiatur iustitia Dei, quæ enim iustitia nostra dicitur, quia per eam nobis in- hærentem justificamur; illa eadem Dei est, quia à Deo nobis infunditur per Christi me- ritum. Neque verò illud omittendum est: quod licet bonis operibus in sacris Litteris usque adeò tribuatur, ut etiam c qui uni ex

10. in *fi.* minimis suis potum aquæ frigidæ dederit,

¶ *Mat.* promittat Christus eum non esse sua merce- de caritatum: & Apostolus d testatur, id

9. circa *circ.* quod in præsenti est momentaneum, & le- f. n. ve tribulationis nostræ, supra modum in su-

d 2. *Cor.* blinitate æternum gloriæ pondus operari

4. in nobis: absit tamen ut Christianus homo int-

c 1. *Cor.* se ipso vel confidat, e vel glorietur, & non in- in *fin.* 2. Domino: cajus tanta est fit ergo omnes ho-

Cor. 10. mines bonitas, ut f eorum velit esse merita,

in *fin.* que sunt ipsius dona. Et quia g in mul-

Gal. 6. tis offendimus omnes, unusquisque sicut mi-

Jer. 9. sericordiam & honestatem ita severitatem &

f *Ex* iudicium ante oculos habere debet, neque

ep. *Cœ.* se ipsum aliquis, h etiam si nihil sibi con-

leſt. 1 scius fuerit, iudicare: quoniam omnis homi-

c. 12. num vita non humino iudicio examinanda

g *Jac.* 3. & iudicanda est, sed Dei: s qui illuminabit

h 1. Cor. absconditæ tenetrum, & manifestabit con-

secilia coram: & tu. ic laus erit unicuique à

4. Dœ, qui ut scriptum est, & reddet unicui-

i *Ibd.* que secundum opera tua.

x *Matt.* Post hanc Catholicam & de Justificatio-

16. ne doctrinam, quam nisi quisque fideliter

Rom. firmiterque reperit, justificari non poterit:

3. placuit sanctæ Synodo hos Capones subiun-

gere, ut omnes sciant, non solum quid te-

nere & sequi, sed etiam quid vitae & fuge-
re debant.

DE JUSTIFICATIONE.

CANON I.

a Supr²

Si quis dixerit, a hominem suis operibus, c. i. & 3. quæ vel per humanæ naturæ vel per legis Rom. 3. doctrinam fiant, absque divina per Jesum i. Cor. Christum gratia posse justificari coram Deo; 15. anathema sit.

CANON II.

Si quis dixerit, ad hoc solum divinam gratiam per Christum Jesum dari, ut facilius homo b. Conc. b justè vivere, ac vitam eternam pro- Afric, mereri possit; quasi per liberum arbitrium sine gratia utrumque; sed ægrè tamèn & 80 &c. difficulter possit; Anathema sit. ult. de

CANON III.

Conf.

Si quis dixerit, sine præveniente & Spiritu sancti inspiratione, atque ejus adjutorio hominem credere, sperare, diligere, aut pœnitere posse sicut oportet, ut ei justificationis ex Con. Milev: gratia conferatur, Anathema sit. c. Conc.

CANON IV.

Araus.

Si quis dixerit d. liberum hominis arbitrium à Deo motum, & excitatum, nihil cooperari assentiendo Deo excitanti, atque vo. suprà cant: quoad obtainendam justificationis gratia cap. 5. tiam se disponat, ac e. præparet; neque Rom. 5. posse dissentire, si velit, sed veluti inanime d. Araus. nihil omnino agere, mereque passim se habere; 2. c. 3. 4. anathema sit.

CANON V.

5. 6. &c.

Si quis f. liberum hominis arbitrium post 9. & 25. Adæ peccatum amissum & extinctum esse di- e. Eccles. xerit, aut rem esse de solo titulo, imò titu- 15. lum sine re, figmentum denique à satana in- f. Vide ventum in Ecclesiam: Anathema sit.

CANON VI.

Aug. l.

Si quis dixerit, g. non esse in potestate hominis, vias suas malas facere; sed mala ope- 1. contra Pelag. c. 2. g. Vide Aug. ibid. c. 3. & Prof. Sent. 14. ad c. Gall. & resp. ad 10. object. Vincen. Joan. I. Concil. Arau. 2. cit: a fin,

48 S E S S I O VI.

ra, ita ut bona, Deum operari non permis-
sive solum, sed etiam propriè, & per se,
ad eo ut sit proprium ejus opus non minus
proditio Iude, quam vocatio Pauli: Anathe-
ma fit.

C A N O N VII.

Si quis dixerit, opera omnia, quæ ante
justificationem sunt, quacumque ratione
facta sint, vere esse peccata, vel odium Dei
inmereri; aut, quanto vehementius quis ni-
titur se disponere ad gratiam, tanto eum
gravius peccare; Anathema sit.

C A N O N VIII.

a Ps.17. Si quis dixerit, a gehennæ metum, per
Lue.12. quem ad misericordiam Dei de peccatis do-
cet Mar. Iendo confugiens, vel à peccando abstine-
9. in fin. mus peccatum esse, aut peccatores facere;
Anathema sit.

C A N O N IX.

b Suprà c.7. & 8. Si quis dixerit, b sola fide impium justifi-
cari, ita ut intelligat nihil aliud requiri, quod
ad justificationis gratiam consequendam co-
operetur, & nulla ex parte necesse esse cum
suæ voluntatis motu præparari, atque dis-
poni; Anathema sit.

C A N O N X.

c Suprà c.7. Gal. Si quis dixerit, homines, c sine Christi ju-
stitia, per quam nobis meruit justificari; aut
per eam ipsam formaliter justos esse, Ana-
2. & 3. thema sit.

Ephes. 1

C A N O N XI.

c 4. Si quis dixerit, homines justificari vel so-
la imputatione justitiae Christi, vel sola pec-
catorum remissione, exclusa gratia, & cha-
ritate, quæ d in cordibus eorum per Spiriti-
d Rom. tum sanctum diffundatur, atque illis inhæ-
s. reat; aut etiam gratiam, qua justificamur,
esse tantum favorem Dei; Anathema sit.

C A N O N XII.

c Sup. Si quis dixerit e fidem justificantem nihil
aliud esse quam fiduciam divinæ misericor-
diæ, peccata remittentis propter Christum;
vel

vel eam fiduciam solam esse, qua justificamur; Anathema sit.

C A N O N X I I I.

Si quis dixerit, omni homini ad remissionem peccatorum aliquandam necessariam esse, ut credat certo, & absque ulla hæsitatione propriæ infirmitatis & indispositionis peccata sibi esse remissa; Anathema sit.

C A N O N X I V.

Si quis dixerit, a hominem à peccatis absolvī, ac justificari ex eo quod se absolvi ac justificari certo credat; aut neminem verè esse justificatum, nisi qui credat se esse justificatum, & hoc sola fide absolutionem & justificationem perfici; Anathema sit. a Supr^a
cap. 9.
b Aug. c.
13. libr.

C A N O N X V.

Si quis dixerit; b hominem renatum & ^{et gra.} justificatum teneri ex fide ad credendum, se certò esse in numero prædestinorum; Anathema sit. c de Corr.
præ cap.

C A N O N X VI.

c Si quis magnum illud utque in fine perseverantiae donum se certò habiturum, absolu- c Aug.
lib. de
Bono
persev.
luta & infaillibili certitudine dixerit; niti hoc ex speciali revelatione didicerit; Anathema sit.

C A N O N X VII.

Si quis justificationis gratiam non nisi prædestinatis ad vitam contingere dixerit; reliquos verò omnes qui vocantur, vocati quidem, sed gratiam non accipere, ut pote diuinæ potestate prædestinatos ad malum; Anathema sit. c. 13. f. 6.
præ cap.
12. et
13. Gal.
5. Ezecl.
18.

C A N O N X VIII.

Si quis dixerit, e Dei præcepta homini etiam justificato, & sub gratia constituto, esse ad observandum impossibilia; Anathema sit. d Cone.
Araus.
2. c. 25.

C A N O N X I X.

Si quis dixerit, f nihil præceptum esse in Evangelio præter fidem, cetera esse indifferenter, neque præcepta, neque prohibita, sed libera; aut decem præcepta, nihil pertinere. e Supr^a
1. Ieā. 15.
f Clem.
Ad nos.

50 S E S S I O V^e

tram, ad Christianos; Anathema sit.

C A N O N X X.

§ 3. de
haret. Si quis hominem justificatum, & quem
a Suprà tumlibet perfectum, dixerit non teneri ad
c. 11. observantiam mandatorum Dei, & Ecclesiae,
Ioan. 5. sed tantum ad credendum: quasi vero Evan-
gelium sit nuda & absoluta promissio vitæ
æternæ, sine conditione observationis man-
datorum, Anathema sit.

C A N O N X X I.

b Isai. Si quis dixerit, Christum Jesum à Deo ho-
minibus datum fuisse ut redemptorem, cui
33. d. fidant; b non etiam ut legifatorem, cui obe-
Matt. diant; Anathema sit.

C A N O N X X I I.

J. 2. 6. Si quis dixerit, e justificatum, vel sine spe-
c. Suprà ciali auxilio Dei, in accepta iustitia perseve-
cap. 14. rare posse, vel cum eo non posse; Anathema
sit.

C A N O N X X I I I.

d Suprà Si quis hominem semel justificatum dixe-
rit d amplius peccare non posse, neque gra-
cap. 14. tiam amittere, atque ideo eum qui labitur,
& peccat, numquam verè fuisse justificatum;
aut contra, posse in tota vita peccata om-
nia, etiam venialia, vitare, nisi ex speciali
Dei privilegio, quemadmodum de beata Vir-
gine tenet Ecclesia; Anathema sit.

C A N O N X X I V.

e Suprà Si quis dixerit, e iustitiam acceptam non
conservati, atque etiam augeri coram Deo
c. 14. per bona opera, sed opera ipsa fructus solum-
modo & signe esse iustificationis adeptæ non
autem ipsius augenda causam; Anathema sit.

C A N O N X X V.

f Suprà Si quis in quolibet bono opere iustum
f saltem venialiter peccare dixerit; aut quod
c. 1. infi. intolerabilius est, mortaliter, atque ideo pecc-
tas æternas mereri; tantumque ob id nos
damnari, quia Deus ea opera non imputet
ad damnationem; Anathema sit.

C A N O N X X V I .

Si quis dixerit, & justos non debere pro bonis operibus, quae in Deo fuerint facta, expectare & sperare æternam retributionem à Deo per eum misericordiam, & Jesu Christi meritum, si bene agendo, & divina mandata custodiendo usque in finem perseveraverint; Anathema sit.

b Math.

C A N O N X X V I I .

Si quis dixerit, & nullum esse mortale peccatum, nisi infidelitatis, aut nullo alio, quantumvis gravi & enormi, præterquam infinita delitatis, peccato, semel acceptam gratiam amitti; Anathema sit.

24.

c i. Cor.

sup:c.15

C A N O N X X V I I I .

Si quis dixerit, amissa per peccatum gratia, simul & fidem semper amitti: aut fidem, quae remanet, non esse veram fidem, licet non sit viva; aut eum qui fidem sine charitate habet, non esse Christianum; Anathema sit.

C A N O N X X I X .

Si quis dixerit, & cum, qui post baptismum lapsus est, non posse per Dei gratiam resurgere; aut posse quidem, sed sola fide amissam justitiam recuperare sine Sacramento Pœnitentiæ prout sancta Romana, & universalis Ecclesia, à Christo Domino, & ejus Apostolis edocta, hucusque professa est servavit, & docuit: Anathema sit.

C A N O N X X X .

Si quis post acceptam justificationis gratiam, cui libet peccatori præuenti ita culpam remitti, & reatum æternæ pœnæ deleri dixerit, & ut nullus remaneat reatus pœnæ temporalis exsolvendæ vel in hoc seculo, vel in futuro in Purgatorio antequam ad regna cælorum aditus patere possit: Anathema sit.

e Infrā

Seff.14.

f Infrā

Seff.8.

C A N O N X X X I .

Seff.25.

Si quis dixerit, justificatum peccare, dum intuitu æternæ mercedis bene operatur; Anathema sit.

in prin.

E ij.

C A N O N X X X I I .

Si quis dixerit hominis iustificati bona opera ita esse dona Dei , ut non sint etiam bona ipsius iustificati merita : aut , ipsum iustificatum bonis operibus , quæ ab eo per Dei gratiam , & Jesu Christi meritum , cuius vivum membrum est , fiunt , non vere mereri augmentum gratiæ , vitam æternam , & ipsius vitæ æternæ , & tamen in gratia decesserit , consecutionem , atque etiam gloriæ augmentum : Anathema sit.

C A N O N X X X I I I .

Si quis dixerit , per hanc doctrinam Catholicam de justificatione à sancta Synodo hoc præsenti decreto expressam , aliqua ex parte gloriæ Dei , vel meritis Jesu Christi Domini nostri , derogari , & non potius veritate fidei nostræ , Dei denique ac Christi Jesu gloriam illustrari : Anathema sit.

Decretum de reformatione.

C A P U T I .

Praelatos convenit in Ecclesiis suis residere , si secus fecerint , juris antiqui poena in eos innovantur , & nova decernuntur.

Eadem sacra sancta Synodus , eisdem præsidentibus Apotolicæ Sedis Legatis , ad restituendam collapsam admodum Ecclesiasticam disciplinam , depravatosque in clero , & populo Christiano mores emendandos se accingere volens ab iis qui majoribus Ecclesiis præfunt , initium censuit esse sumendum ; **a** Integritas enim præsidentium , salus ramur . est subditorum .

61. Confidens itaque per Domini ac Dei nobis in terra misericordiam , providamque ipsius Dei sacerdoti in terris Vicarii solentiam omnino futurum , ut ad Ecclesiarum regimen , onus quippe tibus angelicis humeris formidandum , qui maxime digni fuerint , quorumque prior vita , ac piscope . omnis artas , à puerilibus exordiis usque ad **61. Dicit.** perfectiores annos per disciplinæ stipendia .

Ecclesiasticæ laudabiliter acta, testimonium c. fin. 59.
præbeat, secundum venerabiles beatorum *Dift.*
¶ Patrum sanctorum assumentur, omnes Pa- Conc.
triarchalibus, Primalibus, Metropolita- Sard.
nis & cathedralibus Ecclesiis quibuscumque, c. 13. &
quovis nomine ac titulo, præfectos monet, Seff. 24.
ac monitos esse vult, ut b. attendentes sibi
& universo gregi, in quo Spiritus sanctus de ref.
posuit eos regere Ecclesiam Dei, quam ac- c. 1.
quisavit sanguine suo, vigilent, sicut Apo- a Act.
stolus præcipit, b. in omnibus laborent, & 20.
ministerium suum impleant:

Implere autem illud se nequaquam posse b. 2. Ti.
sciant, si greges sibi commissos mercenario. 4 Ioc. 10
rum more deserant, atque ovium suarum, c. Si re-
quarum & sanguis de eorum est manibus a c. 43.
supremo judice requirendus, custodix mini. Dift. c.
mè incumbant: cum certissimum sit, & non Adver-
admiti pastoris excusationem, si lupus oves Adver-
comedit, & pastor nescit. sitas 7.

Ac nihilominus, quia noamilla, quod ve- q. 1 pal.
hementer dolendum est, hoc tempore repe- c. Nisi
riuntur, qui propriæ etiam salutis imme- de re-
mores, terrenaque cœlestibus, ac divinis hu- num.
mnana præferentes, in diversis cutiis vagan- c. Eze.
tur, aut in negotiorum temporalium solici- tudine, ovili derelicto, atque ovium sibi 33. &
commissarum cura neglecta, i.e. detinent oc- 34. Act.
cupatos: placuit sacrosanctæ Synodo e anti. 20.
quos canones, qui temporum atque hominum 43. Dift.
injuria penè in desuetudinem abierunt, ad- d. c. E-
versus non residentes promulgatos innovare; pheſis
quemadmodum virtute præsenti decreti in- 43. Dift.
novat, ac ulterius, pro firmitiori eorum lem c. 1. 13.
residentia, & reformandis in Ecclesia moribus, 9. 1. &
in hunc, qui sequitur, modum statuere, atque 7. 1. &
fancire. infrā

f. Si quis à Patriarchali, Primali, Metro- Seff. 24.
politana, seu Cathedrali Ecclesia, sibi quo. de refor.
c. c. Pervenit, multis, seq. 7. q. 1. D. cl. non cap. 1.

refid per totius. i.e. f. Novas adhuc, pœnas adjecit
Pius I V. in Bullia Insuperma 1564.

S E S S I O V I.

* *Vide* cumque titule, causa, nomine, seu jure compo-
sess. 23. missa, quacumque ille dignitate, gradu, &
c. 1. de præminentia træfulgeat, legitimo impedimen-
refor. u- to, seu iustis *a* & rationabilibus *b* causis
bi cause ceſtantibus; ex mensibus continuaſ extra ſuam
subin- fructuum unius anni fabricæ Ecclesiæ, pau-
dican- peribus loci per Superiorē Ecclesiasticum
tur. applicandorū, poena n ipſo jure incurrat:
b c. Ex Quod ſi per alios ſex menses in hujusmodi
sua de tem fructuum ſimiliter applicandam eo ipſo
cler. non amittat.

resid. c. Crescente verò contumacia, ut ſeveriori
Quoniā ſacrorum canonum censuræ ſubjiciatur, Me-
Porro tropolitanus Suffraganeos Epifcopos abſen-
ut lit. tēs, Metropolitanum vero abſentem Suffra-
non con- ganeus Epifcopus antiquior residēs, ſub poena
test. interdicti ingressus ecclieſiæ eo ipſo incurren-
c Infrā da infra tres menses per litteras ſeu nuntium
Sess. 23. Romano Pontifici denuntiare teneatur: qui
āe ref. in ipſos abſentes, prout c. iuſque major aut
c. 2. minor contumacia exigerit, ſea ſupremæ Se-
iplis d de Pastoribus utiliteribus providere
ā c. Ex poterit, ſicut in Domino noverit ſalubriter
parte, de expedire.

C A P U T I I.

ele. non Nulli beneficium exigens personalem residen-
riſid. tiā ob inenī abiffe licet, niſi iuta de
cauſa ab Epifcopto approbanda; qui tum
etiam vicařium ſubdicit a parte fructuum
iſtituit, ob curam animarum.

*E*pifcopis inferiores, quævis beneficia ec-
clieſtatica personalem iſidentiā de in-
re ſive conſuetudine exigeantia, in titulum ſi-
ve commendam obtineant, ab eorum Or-
dinariis, quemadmodum eis pro bono ecclie-
ſiarum regimine, & divini cultus augmen-
to, locorum & personarum qualitate pensata,
expediens videbitur, opportuniſ ſuam.

diiis residere cogantur: nullique privilegia seu a C. de
indulta perpetua de non residendo, aut de rescrip.
fructibus in absentia percipiendis, a suffra- b Robe-
gentur.

Indulgentiis verò & dispensationibus tem- ratur
poralibus, ex veris & rationalibus causis decl.
tanquam concessis, & b coram Ordinatio le. *Pii IV.*
gitimè probandis, in suo robore permansu- 1564.
sis; quibus casibus nihilominus officium sit 24. Ne-
Episcoporum, tanquam in hac parte c à Se- vemb.
de Apostolica delegatorum, providere, ut c cap.
per deputationem idoneorum Vicariorum, &
d congruae portionis fructuum assignationem, Cùm ex-
cura animalium nullatenus negligatur: nemini eo, de
ni, quoad hoc privilegio, seu exemptione elect. in
quacumque suffragante.

C A P U T III.

6.c. Be-

Excessus secularium Clericorum & regula- n:ficiū,
rium agentium extra monasteria, ab de reg.
Ordinario loci corrigan:ur. eod. in-

Eccliarum Prælati ad correndum sub- frā, Sess.
Editorum excessus prudenter ac diligen- 7.c.; &
ter intendant: & nemo secularis Clericus, 7. de
cujusvis & personalis, vel regularis extra mo- refor.
nasterium degens, etiam sui ordinis privilegii d. Vide
f prætextu tutus censeatur, quo minus, si dē- const.
liquirit, ab Ordinario loci, tanquam super *Pii V.*
hoc à Sede Apostolica delegato, secundum Ad exe-
canonicas sanctiones visitari, puniri, & cor- quendū
rigi valeat.

C A P U T IV.

1,67.

Ecclesiis quacunque Episcopi & alii ma- e Ref.
res Prælati quories opus fuerit, visitent, at- vocet
omnibus que huic decreto obstante possent Privil.
sublatis f Infrā

Capitula g cathedralium, & aliarum ma- Sess. 14.
jorum eccliarum, illorumque perso- c 4. &
næ, nullis exemptionibus, consuetudinibus, sententiis, juramentis, concordiis, quæ tan- § de 13.
sum suos obligent auctores, non etiam suc- form.

E iiiij

g Sess. 25

c. 6. de cessores, tueri se possint, quominus à suis
ref. &c. Episcopis, & aliis majoribus Prælatis, per se
4. dere. ipsos solos, vel illis, quibus sibi videbitur,
form. adiunctis, juxta & canonicas sanctiones, to-
ties quoties opus fuerit, visitari, corrigi, &
Sess. 14. emendari, etiam auctoritate Apostolica, pos-
a Infrā sint & valeant.

Sess. uit.

C A P U T V.

de ref. *Episcopi in aliena Diœcesi ne Pontificalia*
c. 6. *exercant, nec Ordines conferant.*

b Vide **N**ulli Episcopo liceat, cujusvis privilegii
1. Nica. celi exercere, nisi de Ordinarii loci expressa
c. 15. & licentia, & in personas eidem Ordinario sub-
16. & 2. iectas tantum, si secus factum fuerit; Epis.
Aurel. copus ab exercitio Pontificalium & sic ordi-
nati ab executione Ordinum sint ipso jure sus-
c. 13. & pensi.

Antio. Indictio futura Sessionis.

ch. sub **P**lacet ne vobis, proximam futuram Ses-
7u. 1 c. 3 sionem celebrari die jovis feria quinta
Sard. c. post primam Dominicam subsequentis Qua-
18. & dragesimæ, quæ erit die tertia mensis Martii;
Responderunt, Placet.

19. & 3.

Cart.

c. 20. & S E S S I O S E P T I M A

21. Con.

C E L E B R A T A

Aurel. 3 Die 3 Mensis Martii M. D. **XLVII.**

c. 15. c.

Dicretum de suo amentis.

Placuit.

P R O E M I U M.

cum

seq. 7. **A**d consummationem salutaris de justifi-
q. 1. & catione doctrinæ, quæ in præcedenti
infrā proxima Sessione uno omnium Patrum con-
Sess. 14. sensu, promulgata fuit; consentaneum visum
de retor. est de sanctissimis Ecclesiæ Sacramentis age-
c. 2. 3. re, per quæ orans vera justitia vel & incipit
vel coepit augetur, vel amissa reparatur.
& 8. Propterea sacra sancta œcumenica & gene-
c. c. Nhl.

ralis Tridentina Synodus in spiritu sancto la de
legitimè congregata, præsidentibus in ea eis- de Cons.
dem Apostolicae Sedis Legatis, ad errores eli- Dist. 4.
minantos, & extirpandas hæreses, quæ circa
sanctissima ipsa Sacra menta, hac nostra tem-
pore, cum de damnatis olim à Patribus no-
stris hæresibus suicitæ, cum etiam de novo
ad inventæ sunt, quæ Catholicæ Ecclesiæ puri-
tatis & animarum salutis magnopere officiunt,
sanctorum Scripturarum doctrinæ, Aposto-
licis traditionibus atque aliorum Concilio-
rum & Patrum consensu inhærendo, hos præ-
sentes canones statuendos censuit; & decer-
nendos censuit, reliquos, qui supersunt ad
cœpti operis perfectionem deinceps, divino
spiritu aduvante, editura.

DE SACRAMENTIS IN GENERE.

a Cone.

Florent:

C A N O N I.

Si quis dixerit, *et* Sacra menta novæ legis non fuisse omnia à Jesu Christo, Domino nostro, instituta; aut esse plura vel pauciora quām septem, videlicet, Baptismum, Confirmationem, *b* Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam- Unctionem, Ordinem, & Matrimonium; aut etiam aliquod horum septem non esse verè & propriè Sacramentum; Anathema sit.

C A N O N I I.

Si quis dixerit ea ipsa novæ legis Sacra menta à Sacramentis antiquæ legis non differe, nisi quia cæremoniæ sunt aliæ, & alii ritus externi: Anathema sit.

C A N O N I I I.

*Si quis dixerit, *c* hæc septem Sacra menta ita esse inter se paria, ut nulla ratione aliud sit alio dignius: Anathema sit.*

C A N O N I V.

Si quis dixerit, Sacra menta novæ legis non esse ad salutem necessaria, sed superflua: & sine eis, aut eorum voto per solam fidem homines à Deo gratiam d. justificatio nis adipisci: licet omnia singulis necessaria non sint: Anathema sit.

hil de

heret.

c c. Ni-

hil de

Cons.

Dist. I:

cum

sim.

b Suprà

Seff. 6:

de Just:

c. s. q.

7. cas.

a Conc.

C A N O N V.

Florent. Si quis dixerit hæc Sacra menta propter solum fidem nuntiandam instituta fuisse : Anathema sit.

gen: 4

C A N O N VI.

in decr. Si quis dixerit , Sacra menta novæ legis de Sacr. non continere gratiam , quam significant , aut gratiam ipsam non ponentibus obicem non conferre , quasi signa tantum externa sint ,

b Infra Seff. 23. ex quædam Christianæ professionis , quibus apud homines discernuntur . fideles ab infi-

c Infra delibus : Anathema sit.

C A N O N VII.

Can. 4. Si quis dixerit , non dari gratiam per hujusmodi Sacra menta semper , & omnibus , quan-

ex Dec. tum est ex parte Dei , etiam si rite ea suscipiant , sed aliquando , & aliquibus : Anathema sit.

Eug. 2.

C A N O N VIII.

Conc. Si quis dixerit , per ipsa novæ legis Sacra-

Florent. menta ex opere operato non conferre gra-

d Vide tiam , sed solam fidem divine promissionis ad

Concil. gratiam consequendam sufficere ; Anathema sit.

Carth.

C A N O N IX.

4. f. 98. Si quis dixerit , e in tribus Sacramentis , Ba-

& Conc. ptissimo scilicet , Confirmatione & Ordine , non

Const. imprimi characterem in anima , hoc est , signum quoddam spirituale , & indeleibile , un-

art. 13. de ea iterati non possunt ; Anathema sit.

Jo. Vvi.

C A N O N X.

Clef. In. Si quis dixerit , d Christianos omnes in-

frà Sess. verbo , & omnibus Sacramentis administran-

14. de dis habere potestatem ; Anathema sit.

Pœn.c 6

C A N O N XI.

e Conc. Si quis dixerit e in ministris , dum Sacra-

Flor. de menta conficiunt , & conferunt , non requiri

Decret. intentionem saltem faciendi quod facit Eccl

Clesia ; Anathema sit.

Eugen.

C A N O N XII.

f Idem . Si quis dixerit , ministrum in peccato mor-

De Sacramento Baptisrii. 79

tali existente in modo omnia essentialia, quae error
ad Sacramentum conficiendum, aut confe-
dandum pertinent, servaverit, non conficeat, in Vici-
aut conferre Sacramentum; Anathema sit. *clef. à*

C A N O N X I I I.

Si quis dixerit, receptos, & approbatos Ec-
clesiarum Catholicarum ritus, in solemnis Sacramen-
torum administratione adhiberi consuetos, *Seff. 8.*
aut contemni, aut sine peccato a ministris *c. Multa*
pro libito omitti, aut in novos alios per quem-
cumque Ecclesiarum Pastorem mutari posse; *c. Re-*
Anathema sit. *miffo.*

D E B A P T I S M O.

nem, c.

C A N O N . I.

Chris-

Si quis dixerit, Baptismum Joannis ha-
buisse eandem vim cum Baptismo Christi, *tus, cum*
Annathema sit. *plur.*

C A N O N I I.

Seff. 1. q.

Si quis dixerit, aquam veram & natura-
lem non esse de necessitate Baptismi, atque *I. c. ult.*
ideo verba illa Domini nostri Iesu Christi: *15. q.*
c. Ni si quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu *ult.*
sancto; ad metaphoram aliquam detorserit; *a Aug.*
Anathema sit. *Euchir.*

C A N O N I I I.

c. 49.

Si quis dixerit, in Ecclesia Romana, quae *c. Aliud*
omnium Ecclesiarum *d.* mater est, & magi- *c. Non*
stra, non esse veram de Baptismi Sacra- *regene-*
to doctrinam: Anathema sit. *rabatur*

C A N O N I V.

de Conf.

Si quis dixerit, Baptismum, qui etiam da-
tur ab heret. *c. in nomine Patris, & Filii, & Dist. 4.*
Spiritum sancti, cum intentione faciendi quod *de Pæn.*
facit Ecclesia, non esse verum Baptismum, *de Bapt.*
Anathema sit.

C A N O N V.

c. Filius

Si quis dixerit, Baptismum liberum esse, *& c. Nō*
hoc est; non necessarium ad salutem; Ana-
themata sit. *de Conf.*

Dist. 4. c. Joā. 3. d. c. Non decet 12. Dist. c. Ad abolen-
dam de her. c. Concil. Florent. in Decretis Eugen.
c. Dist. 5. quod vero, cū 2. c. seq. 1. p. 1. c. Nulla præter,

C A N O N V I .

de Conf. *dist. 4.* Si quis dixerit, *a* Baptizatum non posse, etiam *a c. I oā.* si velit, gratiam amittere, quantumcumque peccet, nisi nolit credere; Anathema sit.

C A N O N V I I .

b Gil. 2. Si quis dixerit, *b* baptizatos per Baptismum ipsum, solius tantum fidei debitores sicut, non autem universæ legis Christi servandæ; Anathema sit.

C A N O N V I I I .

Si quis dixerit, baptizatos liberos esse ab omnibus sanctæ Ecclesiæ præceptis, quæ vel scripta, vel tradita sunt, ita ut ea obseruare non teneantur, nisi se sua sponte illis submittere voluerint; Anathema sit.

C A N O N I X .

Si quis dixerit, ita revocandos esse homines ad Baptismi suscepiti memoriam, ut vota omnia, quæ post Baptismum fiunt, vi promissionis in Baptismo ipso jam factæ, irritæ esse intelligant, quasi per ea, & fidei, quam professi sunt, detrahatur, & ipsi Baptismo; Anathema sit.

C A N O N X .

Si quis dixerit, peccata omnia, quæ post Baptismum fiunt, sola recordatione, & fidei susceptri Baptismi vel dimitti, vel venialia fieri: Anathema sit.

C A N O N X I .

c.c. Ma *jores 5.* Si quis dixerit, verum, & ritè collatum *ult. de* Baptismum e iterandum esse illi qui apud infideles fidem Christi regaverit, cum ad penitentiam convertitur; Anathema sit.

C A N O N X I I .

d Aug. Si quis dixerit, neminem esse baptizandum, *lib. i. de* nisi ea ætate, qua Christus baptizatus est, vel *Pec.* in ipso mortis articulo; Anathema sit.

C A N O N X I I I .

mer. & Si quis dixerit, parvulos, eò quod actu rem. *c.* credendi non habent, suscepto Baptismo *i 9. &* inter fideles computandos non esse: ac pro. *li. 3. c. l.* pterea,

De Sacramento Confirmationis. 61

pterea , cùm ad annos discretionis perva- a Null-
nerint, esse rebaptizandos ; aut præstare o- lus mi-
miti eorum Baptisma , quàm eos non actu nistro-
proprio credentes baptizari in sola fide Ec- rum de-
cœliæ : Anathema sit.

Conſt.

C A N O N X I V.

Si quis dixerit, hujusmodi parvulos bapti- Dift. 4.
zatos ; cùm adolevetint , interrogandos esse, b Vide
an ratum habere velint , quod patrini eo- finem
xum nomine , dum baptizarentur , polliciti Epift.
ſunt ; & ubi ſe nolle responderint ; ſuo elle Urb. I.
arbitrio relinquendos ; nec alia interim poena
ad Christianam vitam cogendos , niſi ut ab Ad om-
Eucharistiæ aliorūmque Sacramentorum per- nes, &c.
ceptione arceantur , donec reipifcant ; Ana- c.i.eum
thema sit.

D E C O N F I R M A T I O N E.

C A N O N I .

Si quis dixerit, a Confirmationem baptiza- Dift. 5.
torum otiosam cæremoniam eſſe , & non c.c. Ma-
potius verum & proprium Sacramentum; aut nus de-
olim nihil aliud fuīſſe , quàm catechesim Cons.
quamdam , qua adolescentiæ proximi fidei Dift. 5.
ſuæ rationem coram Ecclesia exponebant ; Concil.
Anathema sit.

C A N O N I I .

Si quis dixerit , b injurios eſſe Spiritui san- Flore.in
cto eos qui sacro Confirmationis chrismati decr. Eus.
virtutem aliquam tribuunt ; Anathema sit. Vide

C A N O N I I I .

Si quis dixerit ; c sanctæ Confirmationis or. I. Epif.
dinarium ministrum non eſſe ſolūm Episco- Tascia,
pum , ſed quamvis ſimplicem ſacerdotem ; Innoc. I.
Anathema sit.

Decretum de reformatione.

Ep. I. c.

Eadem sacrosancta Synodus , eisdem præ- 3. Ep. in
ſidentibus Legatis, dinceptum residentiæ fr. Sess.
& reformationis negotium ad Dei laudem , & 2. 3. c. 4.
Christianæ Religionis incrementum prosequi d Suprà
intendens , ut ſequitur , statuendum censuit , Sess 6. c.
e ſalva ſemper in omnibus Sedis Apostolicæ 2. Ep. in
auctoritate.

F

Sez 3. c. I

e Infrà

C A P U T I .

*Sess. ult. Quis sit capax regiminis Ecclesiarum Ca-
de ref.*

cap. i. **A**D Cathedralium & Ecclesiarum regimen
a Sess. **A**nullus, nisi ex legitimo matrimonio na-
22. c. 2. **t**enus, & ætate matura, gravitate morum, litte-
plus ex **r**arumque scientia, juxta constitutionem A-
lexandri Tertii, quæ incipit, **b**Cùm in cun-
igitur. Etis, in Concilio Lateranensi promulgatam,
b Parte prædictus assumatur.

C A P U T I I .

*Constit. Tenentes plures Cathedrales Ecclesias, ju-
eius. b*entur omnes, excepta una dimittere,
Vide certo modo & tempore.

inf. à **N**emo, quacumque etiam dignitate, gra-
I X. **N**du, aut præminentia præfulgens, plu-
cc. Cùm **r**es Metropolitanas seu Cathedrales Eccle-
in cunc. **s**ias in titulum sive commendam, aut alio
quovis nomine, contra e & sacrorum canonum
tis §. **i**nstituta, recipere, & simul retinere præsu-
cùm **mat:** cùm valde felix sit ille censensus, cui
verò de **u**nam Ecclesiam bene, ac fructuosè, & cum
elec. c. **a**nimarum sibi commissarum salute regere
contigerit.

Sicut de Qui autem plures Ecclesias contra præsen-
excess. **tis** decreti tenorem nunc detinent, una, quam
pralat. maluerint retenta, reliquas infra sex menses,
c. I. & 2. si ad liberam Sedis Apostolicæ dispositionem
21. q. I. pertineant; aliás infrà annum dimittere te-
c. Sanc- neantur: alioquin Ecclesie ipsæ, ultimò ob-
tenta dumtaxat excepta, eo ipso vacare cen-
torum, seantur.

C A P U T I I I .

*c Unio. Habilibus dumtaxat personis beneficia
§. sed. conferantur.*

10. q. 3. **I**nferiora beneficia Ecclesiastica, præsertim
c. Quia curam animarum habentia, personis dignis,
in ratiū. & habilibus, & quæ in loco resiliere, ac per
c. Ad constitutionem Alexandri III. in Lateranensi,

quæ incipit, a Quia nonnulli, & aliam Gre. hec, . . .
gorii X. in generali Lugdunensi Concilio, quæ &c. De
incipit, b Licet Canon, editam, conferantur, multa,
aliter autem facta collatio sive provisio, om-
nino irritetur: & ordinarius collator poenas de prab.
constitutionis Concilii generalis, quæ inci. c. Quia
pit, e Grave nimis, se noverit incursum. nonnul-

C A P U T I V . lic. de
Plurium beneficiorum resen:or contra cano- mag.
nes iis privatist. c. Cùm

QUicumque de cetero plura curata, d aut singula,
alias incompatibilia beneficia Ecclesia- de prab.
stica, sive per viam unionis ad vicam, seu
commendæ perpetuae, aut alio quocumque in 6.
nomine, & titulo, contra formam sacrorum Clem.
canonum, & præiustum constitutionis Inno- Gratiae
centii III. quæ incipit, e De multa, recipere, de ref.
ac simul retinere præsumperit, benefi- c. Exec.
ciis ipsis, juxta ipsius constitutionis dispo- §. qui
sitionem, ipso iure, etiam præsentis canonis
vigore, privatus existat.

C A P U T V . extrau.
Plura beneficia curata obtinentes Ordinario com. de
suas dispensationes exhibeant, qui de Vi. prab. &
cario Ecclesiis provideat, congrua portio. infrà
ne fructuum assignata. Sess. 24.

Ordinarii locorum, quoscumque plurac. 17. de
curata, aut alias incompatibilia beneficia reform.
Ecclesiastica obtinentes, dispensationes suas a Vide
exhibere districte compellant; & alias pro- inf. X.
cedant juxta constitutionem Gregorii X. in
generali Lugdunensi Concilio editam, quæb Vide
incipit, f Ordinarii: quam eadem Sancta Sy- c Vide
nodus innovandam censet, & innovat; addens inf XI
insuper, quod ipsi Ordinarii etiam per ido- d Iefræ
neorum Vicariorum deputationem, & g con- Sess. 24.
grua portio fructuum assignationem oin-
omniuò provideant, ut animarum cura nulla. de ref.

e. 17. c Vide infrà XII. e Inf. c. 7 & sup. Sess. 6. de
ref. c. 1. in fin. Vid. inf. xiv. f Vid. Const. Pii V. Ad. exc-

quendam tenus negligatur ; & beneficia ipsa debitiss obsequiis minime defraudentur : appellatio- nibus , privilegiis , & exemptionibus quibuscumque , etiam cum iudicium specialium deputatione , & illorum inhibitionibus in p̄missis neimini suffragantibus.

C A P U T VI.

Qua beneficiorum uniones validae esseantur.

a Vide **U**niones perpetuae , à quadraginta annis citrā factæ , examinari ab Ordinariis , **Seff. 14.** tanquam a Sede Apostolica delegatis , possint : **c. 9. de reform.** & quæ per surreptionem , vel obreptionem obtentæ fuerint , irritæ declarentur.

infra **I**llæ verò , quæ à dicto tempore citrā con cesse nondum in toto , vel in parte sortitæ sunt **Seff. 24. f.** effectum , & quæ deinceps ad cuiusvis instantiam fierint , nisi eas ex legitimis , aut aliis rationabilibus causis , coram loci Ordinario vocatis , quorum interest , verificandis , factas fuisse constituerit , per surreptionem obtentæ presumantur : ac propterea , nisi aliter à Sede Apostolica declaratur fuerit , viribus omnino careant.

C A P U T VII.

Beneficia Ecclesiastica unita visitentur : per Vicarios etiam perpetuos cura exerceantur ; quorum deputatio fiat cum portione assig uanda , etiam suster re certa.

b Infrà **B**eneficia Ecclesiastica curata , b quæ **Cap. 9.** cathedralibus , collegiatis , seu aliis Ecclesiis , **c Vide** vel monasteriis , beneficiis , seu collegiis , aut **Seff. 25.** piiis locis quibuscumque perpetuò unita & **c. 16. de reform.** annexa reperiuntur , ab Ordinariis locorum annis singulis visitentur : c qui solicite providere procerent , ut per idoneos Vicarios , etiam perpetuos , nisi ipsis Ordinariis probato . **Op. sup.** no Ecclesiæ regimine aliter expedire videbitur , ab eis cum tertiae partis fructuum , **d Q. 2.** aut majori , vel minori , arbitrio ipsorum Ordinarii sit diniorum , d portiore , etiam super certa .

re assignanda, ibidem deputandos, anima^a assig.
rum cura laudabiliter exerceatur: appellatioⁿ nanda
nibus, privilegiis, exemptionibus, etiam cum declar.
judicium deputatione, & illorum inhibitioni-
bus quibuscumque in præmissis minime suf-
fragantibus.

C A P U T VIII.

1567.

*Ecclesia reparentur: cura animarum solli- Ad exec-
citatè habeatur.* quen-

LOcorum Ordinatii Ecclesiæ quascum- dum.
que, a quomodolibet exemptas, auctori- a Infrā-
tate Apostolica, singulis annis visitare tenean- Sess. 14.
tur, & oportuniis juris remediis providere, de ref.
ut, que reparatione indigent, reparentur; &
cura animarum, si qua illis immineat, aliis c. 9. &
que debitis obsequiis minime defraudentur: Sess. 21.
appellationibus, privilegiis, coasuetudinibus, de ref:
etiam ab immemorabili tempore præscriptis, cap. 8.
judicium deputationibus, & illorum inhibitioni- Con.
nibus penitus exclusis.

C A P U T IX.

Tolet. 4:

Munus consecrationis non differendum. cap. 35:

AD majores Ecclesiæ promoti b munus
consecrationis infra tempus à jure statu. Bracca-
rum suscipiant: & prorogationes ultra sex rez. 2. c:
menses concessæ nulli suffragentur. i. Conc.

C A P U T X.

Arel.

*Sede vacante capitula nulli dent reverendas sub Leo.
nisi arcta' o occasione ob: inendi aut obtenti III. c:
beneficii: varie con ravenientium pœne.* 17. c.

NON liceat Capitulis Ecclesiastum, & Sede Decer-
vacante, infra annum à die vacationis, nimus,
ordinandi licentiam, aut litteras dimissorias, c. Epis.
seu reverendas, ut aliqui vocant, tam ex ju- copum
ris communis dispositione, quam etiam cuius- cap.
vis privilegii, aut consuetudinis vigore, ali- & cap.
cui, qui beneficii Ecclesiastici recepti, sive Placuit:

30. q. 1. b Sess. 23. c. de ref. c. Quoniam. Dist. 100.

b Sess. 23. de ref. c. 10. c. Cùm nullus, de temp. ordin. iij
c.

a Infra recipiendi occasione arctatus non fuerit con-
Seff. 23. dere , si securus fiat , & Capitulum contrave-
ibid. niens Ecclesiastico subjaceat interdicto : &
 sic ordinati , si in minoribus Ordinibus con-
 stituti fuerint, nullo privilegio clericali, præ-
 fessim in criminalibus, gaudeant : in majori-
 bus verò , ab executione Ordinum , ad be-
 neplacitum futuri Prælati , fiat ipso jure
 suspensi.

C A P U T X I .

*Facultates de promovendo sine justa causa
 nemini suffragentur.*

Facultates de promovendo à quocumque
b Suprà non suffragentur nisi habentibus legit-
Seff. 6. imam causam , ob quam à propriis Episcopis
c. 5. de ordinari non possint, in litteris exprimendam,
ref. inf. & tunc non ordinantur , b nisi ab Episcopo
Seff. 14. in sua diœcesi residente , aut pro eo Pontifi-
c. 2. de calia exercente, & diligentि prævio examine..

C A P U T X I I .

*refor. Facultas de non promovendo annum non
 c. c. Li- excedat.*

Facultates de non promovendo, & præter-
& cap. quam in casibus à iure expressis, concessae
Cum ex ad annum tantum suffragentur.

C A P U T X I I I .

*A quocumque presenti non instituantur sine
 elekt. prævio exzamine Ordinarii & approba-
 in 6. ratione certis exceptis.*

Presentati , seu electi, vel nominati à qui-
d Infra busvis Ecclesiasticis personis, etiam Sedis
Seff. 25. Apostolicæ Nunciis , ad quævis Ecclesiastica-
c. 9. de beneficia non instituantur, d nec confirmen-
refor. tur, neque admittantur, etiam prætextu cuius-
 vis privilegii, seu consuetudinis, etiam ab im-
 memorabili tempore præscripte, nisi fuerint

e Vide prius à locorum Ordinariis examinati, & ido-
Seff. 24. nei reperti. Et nullus appellationis remedio.
c. 18. de se tueri possit, quominus examen subire te-
 refor. gatur. e Præsentatis tamen electis , seu no-

minatis ab universitatibus, seu collegiis gene- ubi ess^{et}
ralium studiorum exceptis. ceptio

C A P U T X I V.

**Cause civile. exemptorum clericorum secu- videtur
larium & regularium degentium extra revoca-
monasterium ab Episcopis cognoscantur.**

IN exemptorum causis constitutio Innocen- a Vide
tii IV. quæ incipit, a Volentes, in generali inf. xvij.
Concilio Lugdunensi edita, servetur; quam eadem sacrosancta Synodus innovandam cen. Infrà
suit, & innovat; addendo insuper, quod inci- sess. 14.
vilibus causis mercedum, & miserabilium de ref.
personarum, clericis seculares, aut regulares, extra cap. 6.
monasterium degentes; quomolibet exempti, etiam si certam judicem, à Sede A. in fin.
postolica deputatum in partibus habeant; in aliis vero, si ipsum judicem non habuerint ab ipsa Sede delegatis, conveniri, & jure me-
dio ad solvendum debitum cogi & compelli possiat: privilegiis, exemptionibus, & eo-
rum inhibitionibus adversus præmissa nequa- quam valituris.

C A P U T X V.

Ordinarii curent ut hospitalia quacumque, etiam exempta, à suis administratoribus fideliter gubernentur.

Curent Ordinarii, ut Hospitalia quæ- cumque à suis administratoribus, quo. b. Sess. 15. c. 8.
cumque illi nomine censeantur, etiam quo- modolibet exemptis, fideliter & diligenter de ref., gubernentur, constitutionis Concilii Viennen- sis, quæ incipit, « Quia contingit, forma ser- vata, quam quidem constitutionem eadem sancta Synodus innovandam duxit, & in- novat, cum derogationibus in ea contentis. xvij. infra

Indictio futura Sessionis.

Item hæc sacrosancta Synodus statuit, & decrevit, proximam futuram Sessionem ha-
decudam & celebrandam esse die Jovis, feria

post sequentem Dominicam in Albis , quæ erit vigesima prima mensis Aprilis præsenti anni M. D. XLVII.

B U L L A F A C U L T A T I S T R A N S -
F E R E N D I C O N C I L I I .

PAULUS Episcopus , servus servorum Dei , venerabili fratri , Joanni Mariae , Episcopo Prænestino , & dilectis filiis , Marcello tit. san. tæ Crucis in Ierusalem Presbytero , ac Reginaldo S. Mariæ in Cosmedin Diacono , Cardinalibus , nostris , & Apostolicæ Sedis Legatis de Latere , salutem & Apostolicam benedictionem .

Réginimi universalis Ecclesiæ meritis licet imparibus , disponente Domino , præsidentes nostri officii partes esse putamus , ut , si quid gravius causa Reipublicæ Christianæ consti- tuendum sit , id non modò tempore opportuno , verum etiam loco commodo & iōne perficiatur . Cùm itaque nos nuper , postquam suspensionem celebrationis sacri cœcumenici & universalis Concilii , aliàs per nos in civitate Tridentina , ex causis tunc expressis , de venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium consilio & assensu indicti , ex certis aliis etiam tunc expressis causis , usque ad aliud opportunius & commodius tempus per nos declarandum , de simili consilio & assensu factam , audita pace inter charissimos in Christo filios nostros , Carolum Rom. Imperatorem semper Augustum , & Franciscum Francorum Regem Christianissimum conciliata , pari consilio & assensu sustuleramus , & amoveramus : nequeentes ipsis , tunc legiti- mè impediti , ad dictam civitatem persona- liter accedere , & eidem Concilio interesse , vos nostros , & Apostolicæ Sedis Legatos de Latere ; in eodem Concilio de simili con- silio constituerimus & deputaverimus , vos- que ad eamdem civitatem , tamquam pacis angelos , destinaverimus prout , in diver- sis nostris desuper confectis litteris . ple-

nius continetur. Nos ne tam sanctum celebrationis Concilii hujusmodi opus ex incommoditate loci , aut alias quovis modo impeditatur, aut plus debito differatur, opportune providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, parique consilio & assensu; vobis insimul , aut duobus ex vobis , reliquo legitimo impedimentoo detinente, seu inde forte absente, quandocumque vobis videbitur , Concilium prædictum de eadem civitate Tridentina ad quamcumque aliam commodiorem , & opportuuiorem, seu tuctiorem civitatem, de qua vobis etiam videbitur, transferendi, & mutandi ; ac illud in ipsa civitate Tridentina supremendi, & dissolvendi ; nec non Prælatis, & aliis personis Concilii hujusmodi, ne in eo ad ulteriora in d'cta civitate Tridentina procedant, etiam sub censuris & poenis Ecclesiasticis inhibendi , ac idem Concilium in alia civitate hujusmodi, ad quam illud transferri & mutari cotigerit, conntinuandi, tenendi, & celebrandi, & ad illud Prælatos, & alias personas Concilii Tridentini hujusmodi etiam sub perjurii, & aliis in litteris indictionis Concilii hujusmodi expressis poenis, evocandi, eidemque sic translato & mutato Concilio, nomine & auctoritate prædictis præsidendi , ac in eo procedendi, ceteraque in præmissis , & circa ea necessaria & opportuna , alias juxta priorem vobis directarum litteratum continentiam & tenorem, faciendi, statuendi, ordinandi, & exequendi, plenam & liberam Apostolica auctoritate teuore præsentium concedimus potestatem & facultatem; ratum & gratum habituri , quidquid per vos in præmissis factum, statutum, ordinatum, executumve fuerit; idque factuti, auctore Domino, inviolabiliter observari . Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam ac-

stræ concessionis infringere, vel ei ausu temeratio contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incuturum. Datum Romaæ apud S. Petrum anno incarnationis Dominice M. D. XLVII. XIII. Kal. Mart. Pontificatus nostri anno X. I.

Fab. Episcop. Spol.

B. Morra.

• • • • • : • • • • • • • • • • • • •
S E S S I O O C T A V A,
C E L B R A T A .
D I E XI. M E N S I S M A R T.
 M. D. XLVII.

Decretum de translatione Concilii.

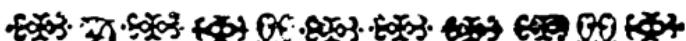
Placet ne vobis decernere, & declarare, de hujusmodi morbo ex præmissis aliis allegatis ita manifestè & notoriè constare, ut Prælati in hac civitate sine vita discrimine commorari, & in ea idcirco inviti minime retineri possint, & debeant: itemque, attento recessu multorum Prælatorum post proximè præteritam Sessionem, & attencis protestationibus aliorum complurium Prælatorum in Congregationibus generalibus factis, hinc omnino timore ipsius morbi abire volentium, qui justè detineri non possunt, & ex quorum discessu Concilium vel dissolveretur, vel ex paucitate Prælatorum, bonus ejus progressus impeditetur; & attento etiam imminentि periculo vitæ, & aliis causis per aliquos ex Patribus in ipsis Congregationibus allegatis, ut pote notoriè veris, & legitimis.

Placetne vobis nimiliter decernere, & declarare, pro conservatione & prosecutione ipsius Concilii, securitate vitæ ipsorum Prælatorum, Concilium ipsum ad civitatem Bono-

Proragatio Sessionis.

72

nix , veluui ad locum magis paratum , salubrem , & idoneum , pro tempore transferendum esse , & ex nunc transferri , & ibidem Sessionem jam indicatam , statuta die , vigesima prima Aprilis , celebrandam esse , & celebrari ; & successivè ad ulteriora procedendum , donec sanctissimo Domino nostro & sacro Concilio expedire videbitur : ut ad hanc , seu aliud locum , communicato etiam consilio cum Invictissimo Cæsare , Christianissimo Rege , & aliis Regibus ac Principibus Christianis , ipsum Concilium reduci possit , & debeat ? Responderunt , PLACET .

SESSIO NONA,
RONONIAE CELEBRATA
DIE XXI. MENSIS APRIL.
M. D. XLVII.

Decretum propagationis Sessionis.

Hec sacrosancta oecumenica & genera-
lis Synodus , quæ dudum in civitate Tri-
dentini concregata erat , nunc Bononiae in Spi-
ritu sancto legitime congregata , præsidenti-
bus in ea nomine sanctissimi in Christo Pa-
tris , & Domini nostri , Domini Pauli divina
providentia Papæ III. eisdem Reverendissi-
mis Dominis D. Joan. Maria Episcop. Præ-
nestino de Monte , & Marcello tit. S. Crueis
in Jerusalem Presbytero . S. R. E. Cardinali-
bus , & Apostolicis de Latere Legatis , consi-
derans quod die undecima mensis Martii præ-
sentis anni , in generali publica Sessione , in ea-
dem civitate Tridentini , & in loco consueto
celebrata , omnibusque agentibus de more per
actis , ex causis tunc instantibus , urgentibus ,
& legitimis , interveniente etiam auctoritate
sanctæ Sedis Apostolicæ , eisdem Reverendis -

72 S E S S I O N X.

simis præsidentibus etiam specialiter concessa, decrevit, & ordinavit, Concilium ex eo loco in hanc civitatem transferendum esse, sicut transtulit; itemque Sessionem pro præsenti die vigesimaptima Aprilis illic indictam, ut de Sacramentorum, & reformationis materiis, de quibus tractandum proposuerat, Canonessancirentur & promulgarentur, in hac ipsa civitate Bononiae celebrari debere.

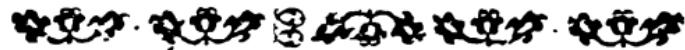
Consideransque, nonnullos ex Patribus, qui in hoc Concilio interesse confuerunt, his superioribus majoris hebdomadæ & solemnitatis Paschalis diebus, in propriis Ecclesiis occupatos, aliquos etiam aliis impedimentis detentos, huc nondum accessisse, quos tamen brevi affuturos sperandum est; ac propterè factum esse, ut non ea, quam sancta Synodus desiderabat, Prælatorum frequentia potuerint materiae ipsæ Sacramentorum & reformatio- nis examinari, & discuti: Ut omnia maturo consilio, cum dignitate & gravitate debita fiant, bonum, opportunum & expediens cen- suit, censetque, Sessionem prædictam, quæ hoc ipso die, ut præfertur, celebranda erat ad diem Jovis, infra Octavam Pentecostes pro- xime futuram, quoad ipsas materias expe- diendas differendam & prorogandam esse, quemadmodum differt ac protogat; quam diem & rei gerendæ maximè opportunam & Patribus præsertim absentibus per commo- dam, judicaviz, & judicat: hoc tamen ad- jecto, quod terminum ipsum ipsa sancta Sy- nodus, pro ejus arbitrio & voluntate, sicuti rebus Concilii putaverit expedire, etiam in privata Congregatione, restringere & immi- nuere possit, & valeat.

SESSIO DECIMA,
BONONIAE CELEBRATA
DIE II. MENSIS JUNII,
M. D. XLVII.

Decretum prorogationis Sessionis.

Quavis hæc sacrosancta & cumenica &
generalis Synodus Sessionem, quæ die vi.
gelia prima mensis Aprilis proximè præte-
riti, super Sacrementorum & reformationis
materiis in hac inclita civitate Bononiæ, ex
decreto, in urbe Tridentina, in publica Sessio-
nione, die undecima mensis Martii promulga-
to, celebranda erat, propter aliquas causas,
ac præteritum propter absentiam nonnullorum
Patrum, quos brevi affuturos sperabat, ad
hunc præsentem diem differendam & proro-
gandam esse decreverit: Volens tamen cum
iis, qui non venerunt, etiam, adhuc benignè
agere, eadem sacrosancta Synodus, in Spiti
sancto legitime congregata, præsidentibus
in ea eisdem sanctæ Romanæ Ecclesiæ Car-
dinalibus, & Apostolicæ Sedis Legatis, sta-
tuit, & decernit Sessionem ipsam, quam hæc
die secunda mensis Junii præsentis anni mil-
lesimi quingentesimi quadragesimi septimi,
celebrare decreverat, ad diem Jovis post fe-
stum Nativitatis beatæ Mariæ virginis, quæ
erit decima quinta mensis Septembris proxi-
mè futuri, quoad prædictas & alias materias
expediendas, differendam & prorogandam
esse, quemadmodum differt & prorogat; Ita
tamen, quod prosecutio discussionis & exami-
nationis eorum, quæ tam ad dogmata, quam
ad reformationem pertinent, interim non o-
mittatur; & terminum ipsum ipsa sancta Sy-
nodus, pro ejus libito, & voluntate, etiam
in privata Congregatione, abbreviare & pro-
rogare liberè possit, & valeat.

Die xiv. Septembris. m. d. xlviij. in Congregatione generali, Bononiæ, prorogata fuit Ses-
sio, quæ futura erat die sequenti, ad beneplati-
cium sacri Concilii.

BULLA RESUMPTIONIS CONCILII TRIDENTINI, SUB JULIO III. PONT. MAX.

JULIUS Episcopus, servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Cum ad tollenda religionis nostræ dissiden-
tia quæ in Germania longo tempore, non sine
totus Christiani orbis perturbatione & scan-
dalo, viguerunt, bonum, opportunum, & ex-
pediens esse videatur ; sicuti etiam charissi-
mus in Christo filius noster, Carolus Roma-
norum Imperator semper Augustus, nobis
per suas litteras & nuntios significari fecit, ut
sacrum œcumenicum generale Concilium
per fel. rec. Paulum Papam II I. prædecesso.
rein nostrum indictum, & per nos, tunc Car-
dinalatus honore rängentes, atque ipsius præ-
decessoris nomine, unâ cum duobus aliis san-
ctis Romanis Ecclesiæ Cardinalibus ipsi Con-
cilio præsidentes, incepimus, ordinatum, &
continuatum, in quo plures publicæ & sole-
mnes habitæ fuerunt Sessiones, plurâque tam in
causa fidei quam reformationis promulgata
decreta, multâque etiam ad utramque causam

a Test. pertinentia examinata, & discussa, ad civita-
Mir. I. tem Tridentinam reducatur: Nos, & ad quos,
in epist ut summos pro tempore Pontifices, spectat
I ad generalia Concilia indicere, & dirigere, ut
Epi'sc. Ecclesiæ pacem, & Christianæ fidei atque or-
prov. thodoxæ religionis incrementum ad omnipo-
Ant: ioc tentis Dei laudem & gloriæ procuremus,
Pe'leg: &, quantum, in nobis est, tranquillitati ipsius
2. in ep. Germaniæ, q'æ sane provincia retroactis
temporibus in vera religione, ac sacrorum

Conciliorum & sanctorum Patrum doctrina *sua dec.*
 excolenda, exhibendaque maximis Pontifici- *& Bo-*
nifacio
bus, Christi Redemptoris nostri in terra Vi-*carii*, debita obedientia, & reverentia, nulli
Episc.
 Christianorum provinciae fuit umquam se-*cunda*, paternè consulamus, sperantes per ip-*sus* Dei gratiam & benignitatem futurum, ut *ad Za-*
chariæ
 Reges omnes ac Principes Christiani iustis *Pape ser.*
& Syn.
 piisque nostris in hac re votis annuant, faveant
 atque assistant : Venerabiles fratres Patriar-*chæ*, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos
Chalc.
 filios Abbates, omnesque alios & singulos,
att. 1. &
 qui de iure, vel consuetudine, vel privilegio
2. Nic.
 Conciliis generalibus interesse debent, quos
tom. 1.
que idem prædecessor noster in suis indictio-
act. 6. &
nis & aliis quibuscumque desuper confessis
Nicol. I.
& publicatis litteris, Concilio interesse vo-
luit, per viscera misericordiæ Domini nostri *in ep.*
Jesu Christi hottamur, requirimus, & mone- *ad Mi-*
mus, ut proximis futuris Kalend. Maii, quem *cha.*
diem ad ipsum Concilium, in eo, in quo *Imp.*
nunc reperitur, statu resumendum & prose-
quendum, prævia matura deliberatione, & ex
certa nostra scientia, & de Apostolicae au-
toritatis plenitudine, ac venerabilium fratum
nostrorum ejusdem sanctæ Romanæ Ecclesiæ
Cardinalium consilio & assensu, statuimus,
decernimus, & declaramus, in ipsa civitate
Tridenti, legitimo cessante impedimento,
convenire, & se congregare, ac ipsius Con-
cilii continuationi, & prosecutioni, omni mo-
ra postposita, incumbere velint. Nos enim
operam sedulò daturi sumus, ut eodem tem-
pore, in eadem civitate, nostri omnino adsint
Legati, per quos, si per ætatem nostram, va-
lerudinemque, & Sedis Apostolicæ necessita-
tes, personaliter adesse nequiverimus, Spiritu
sancto duce, ipsi Concilio præsidebimus: qua-
cumque ipsius Concilii translatione, & sus-
pensione, ceterisque contrariis non obstanti-
bus quibuscumque, ac præsertim illis, quæ
idem prædecessor noster in suis litteris præ-

76 *Resumptio Concilii.*

dictis , quas cum omnibus & singulis in eis
contentis clausulis & decretis in suo labore
permanere volumus , atque decernimus , &
quatenus opus sit, innovamus, voluit non ob-
stare: irritum, nihilominus decernentes & ina-
ne, si secus super his à quoquam, quavis au-
ctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit
attentari. Nulli ergo omnino hominum li-
ceat hanc paginam nostrorum , hortationis ,
requisitionis, monitionis, statuti, declaratio-
nis, innovationis, voluntatis , & decretorum
infringere , vel ei ausu temprario contraire.
Si quis autem hoc attentare prætulerit ,
indignationem Omnipotentis Dei , ac beato-
rum Petri & Pauli Apostolorum ejus , se no-
verit incursum. Datum Romæ apud san-
ctum Petrum anno incarnationis Dominicæ
M. D. XLVIII. Kalend. Dec. Pontificatus no-
strí anno I.

M. Cardinalis Crescen.

Rom. Amasius.

SACROS ANCTI OECUMENIC
 ET GENERALIS
 CONCILII TRIDENTIN
 SESSIO UNDECIMA,

Quæ est Prima,
SUB JULIO III. PONT. MAX.
C E L E B R A T A

Kalead. Maii M. D. LI.

Decretum de resumendo Concilio.

P lacet ne vobis ad laudem & gloriam san-
cte & individuæ Trinitatis, Patris, & Filii,
& Spiritus sancti , ad incrementum & exal-
tationem fidei, & religionis Christianæ, sacrū

Prorogatio Sessionis.

77

œcumenicum & generale Concilium Tridentinum, juxta formam & tenorem litterarum Sanctissimi Domini nostri, resumū debere, & procedendum esse ad ulteriora responderunt; Placet.

Indictio futura Sessionis.

Placet ne vobis proximam futuram Sessionem, habendam & celebrandam esse in futuris Kal, Septembri; Responderunt, Placet.

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ - ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

S E S S I O X I I .

Quæ est secunda

S U B J U L I O I I I . P O N T . M A X .
C E L E B R A T A

Die I. Septemb. M. D. LI.

Decretum prorogationis, Sessionis.

SAcro-sancta œcumenica & generalis Tridentina Synodus, in Spíitu Sancto legítimè congregata, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nuntiis, quæ in proximè præterita Sessione sequentem hanc hodie habendam, & ad ulteriora procedendum esse, decreverat, cùm ob inclitæ Germanicæ nationis, cuius præcipue causa agitur, absentiam, ac non magnam cæterorum Patrum frequentiam procedere haec tenus distulerit, de Venerabilium in Christo fratribus, & filiorum suorum, Maguntini, & Treverensis Archiepiscoporum, ac sacri Romani Imperii Principum Electorum, & complurium ipsius, aliarumque Provinciarum Episcoporum, sub hanc ipsam diem adventu in Domino exultans, & dignas ipsi Omnipotenti Deo agens gratias, firmamque spem concipiens, quam plurimos alias, tam ipsius Germanicæ quam

aliarum nationum Prælatos, & sui officii debito, & hoc exemplo conformatos, prope diera esse ventures; futuram Sessionem ad quadragesimam diem, quæ erit undecima mensis Octobris proximè sequentis, indicit. Et Cozcilium ipsum in statu, in quo reperitur prosequendo, cù n. in præteritis Sessionibus de septem Sacramentis novæ legis in genere, & in specie de Baptismate & Confirmatione definitum fuerit; statuit & decernit de sanctissimæ Eucharistiae Sacramento, nec non, quod ad reformationem attinet, de reliquis, quæ ad faciliorem & commodiorem Prælatorum residentiam pertinent, agi & tractari deberes ac monet, & hortatur omnes Patres, ut integratim, Domini nostri Jesu Christi & exemplo, quantum tamen humana fragilitas patietur, jejuniis & orationibus vacent; ut tandem placatus, qui in secula sit benedictus Deus, corda hominum ad veræ suæ fidei agnitionem, & sanctæ matris Ecclesiæ unitatem, ac recte vivendi normam reducere dignetur.

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

S E S S I O X I I I.

Quæ est tertia

SUB JULIO III. PONT. MAXIMO.

C E L E B R A T A

Die xi. Octobris M. D. LI.

*Decretum de sanæ missione Eucharistiaæ
Sacramento.*

SActo sancta cœcumenica & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nuntiis, et si in eum suam, non absque peculiari Spiritu sancti ductu & gubernatione convenienti

rūt, ut veram & antiquam de fide & Sacra-
mentis doctrinam exponeret, & ut hæresibus
omnibus, & aliis gravissimis incommodis,
quibus Dei Ecclesia miserè nunc exigitatur,
& in multas & varias partes scinditur, reme-
dium afferret. Hoc præsertim iam inde à
p incipio in votis habuit, & ut stirpitus con- a Matt.
velleret zizania execrabilium errorum & 13.
schismatum, quæ inimicus homo his nostris
calamitosis temporibus in doctrina fidei, usu
& cultu sacrosanctæ Eucharistie supersemini-
navit: quam alioqui Salvator noster in Ec-
clesia sua tanquam symbolum reliquit ejus
unitatis, & charitatis, qua Christianos omnes
inter se conjuctos & copulatos esse voluit. b Luke
Itaque eadem sacrosancta Synodus sanam & 12.
& sinceram illam de venerabili hoc & divino Joan.
Eucharistie Sacramento doctrinam tradens,
quam semper Catholica Ecclesia, ab ipso Je- 14. &
su Christo Domino nostro & ejus Apostolis 16.
eruditæ, atque à Spiritu sancto, illius b omnem Dist. 21.
veritatem in dies suægente, edocta, rei- in princ.
nuit, & ad finem usque sæculi conservabit; vers. E.
omnibus Christi fidelibus interdicit, ne post-
hoc de sanctissima Eucharistia aliter credere, go roga-
docere aut prædicare audiant, quam ut est vi, &
hoc præsenti decreto explicatum atque defi- Infrā.
nitum. Sess. 22.

C A P U T I.

c 1. &

*De reali præsencia Domini nostri Iesu Chri- suprà
sti in sanctissimo EUCHARISTIA SACRA- Sess. 5. c.
MENTO.* 1.

Principio docet sancta Synodus, & aperte c Joan.
ac simpliciter profitetur in alma sancto 1.
Eucharistie Sacramento, post panis & vini d c. i. de
consecrationem Dominum nostrum Jesum sum. Tr.
Christum, c verum Deum atque hominem, suprà
verè, realiter, ac substantialiter sub specie il- larum rerum sensibilium contineri, nec enim Sess. 3. in
hæc inter se pugnant, d ut ipse Salvator noster simbolus
semper ad dexteram Patris in cœlis assideat, Eph. 2.

G iiij

Mat. 16. juxta modum existendi naturalem; & ut multis nihilominis aliis in locis sacramentaliter in fin. **a Mat.** præfens sua substantia nobis adsit, ea existendi ratione, quam etsi verbis exprimere vix **19. Luc.** possumus, & possibilem tamen esse Deo, cogitatione per fidem illustrata, aseque possumus, & constantissime credere debemus. Ita **Ma. th. a** enim majores nostri omnes, quotquot in vera **de celeb.** Christi Ecclesia fuerunt, qui de sanctissimo **Miss. C!** hoc Sacramento disseruerunt, apertissime professi sunt, hoc tam admirabile Sacramen- **unica,** tum bin' ultima cœna Redemptorem nostrum **dē rel.** instituisse; cum post panis vinique benedic- **& ven.** tionem, se suum ipsius corpus illis præbere, ac **sanc̄t.** suum sanguinem, disertis ac perspicuis verbis- **c. Math.** testatus est: & quæ verba à sanctis Evangelistis **26.** commemorata, & à divo Paulo poste à repe- **Marci** tita, cum propriam illam & apertissimam si- **gnificationem** præ se ferant, secundum quam **14.** à Patribus intellecta sunt. Indignissimum sa- **Luc. 22** nè flagitium est, ea à quibusdani contentiosis. **d i Cor.** & pravis hominibus ad fictitious & imagina- **11.** rios tropos, quibus veritas carnis & sanguini- **c. 1. Tim.** Christi negatur, contra universum Eccle- **3.** sium sensum detorqueri: quæ tamquam e co- **lumna** & firmamentum veritatis, hæc ab im- **piis** hominibus excogitata commenta, velut **satanica**, detestata est, grato semper & memo- **re animo** præstantissimum hoc Christi bene- **ficium agnoscens.**

C A P U T II.

*De ratione institutionis sanctissimi hujus
Sacramenti.***f Psal.**

110. **E**rgo Salvator noster, discensus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc in- **g 1. Cor.** stituit, in quo divitias divini sui erga homines **11. Luc.** amoris velut effudit, f memoriā faciens mi- **22. c.** rabilium suorum: & in illius sumptione co- **Iteratur** lere nos sui memoriam præcepit, suāque annuntiare mortem, donec ipse ad judicar- **de Conf.** dum mundum veniat.

Dist 2.

a Sumi autem voluit Sacramentum hoc ^a *Math.*
 tanquam spiritualem animarum cibam, quo ^b 26.
 alantur & confortentur viventes vita illius
 qui dixit: b Qui manducat me, & ipse vivet ^b *Ioan.*
 propter me, & tanquam antidotum, quo li.
 beremur à culpis quotidianis, & à peccatis ^c 6.
 mortalibus præservemur. Pignus præterea id
 esse voluit futuræ nostræ gloriæ, & perpetuæ
 felicitatis: adeoque simbolum unius illius
 corporis, e cujus ipse caput exsistit, cuique ^c *I. Cor.*
 nos, tanquam membra arctissima fidei, sp̄i ^d 11.
 & charitatis connexione adstrictos esse vo-
 luit, ut idipsum omnes diceremus, d nec es. ^e *Ephe. 5.*
 sent in nobis schismata. ^f *Rom. 12.*

C A P U T III.

De excellentia sanctissima Eucharistia ^g 1.*super reliqua Sacramenta.*

Commune hoc quidem est sanctissime Eu.^h e c. ⁱ 54.
 charistæ cum ceteris Sacramentis, e sim- ^j erifi.
 bolum esse rei sacræ, & invisibilis gratiæ for- ^k cium, de
 mem visibilem: verum illud in ea excellens ^l *Conf.*
 & singulare repetitur, f quod reliqua Sacra- ^m *Diss. 2.*
 menta tunc primum sanctificandi vim ha- ⁿ *f c. Mul.*
 bent, cùm quis illis utitur: at in Eucharistia ^o *ti. 1. q. 1.*
 ipse sanctitatis auctor ante usum est. Non- ^p *Matt.*
 dum enim Eucharistiam ^q de manu Domini ^r *Apoll.*
 Apostoli suscepereant, cùm verè tamen ipse ^s 26.
 affirmaret corpus suum esse quod præbebat; ^t *Marc.*
 & semper hæc fides in Ecclesia Dei fuit, sta-
 tum post consecrationem ^u *h* verum Domini ^v 14.
 nostri corpus, verūque ejus sanguinem sub ^w *Infrā*
 panis & vini specie unà cum ipsius anima ^x *Can. 1.*
 & divinitate existere; sed corpus quidem sub
 specie panis & sanguinem sub vini specie ex ^y *Rom 6.*
 vi verborum, iōsum autem corpus sub spe-
 cie panis, animāque sub utraque, vi natu. ^z *Semel.*
 ralis illius connexionis & concomitantiae, qua ^{aa} *Ch. c.*
 partes Christi Domini, qui jam ex mortuis ^{bb} *Iteratur*
 surrexit non amplius moriturus, inter se co- ^{cc} *Singu.*
 pulantur: Divinitatem pōrro propter admi- ^{dd} *li.* & c.
 rabilem illam ejus cum corpore & anima hū- ^{ee} *Qui*

mandu- postaticam unionem. Quapropter verissimum
cet de- est, & tantumdem sub alterutra specie, atque
Conf. sub utraque contineri, totus enim & integer.
Dist. 2. Christus sub panis specie, & sub quavis ipsius
a Infrā speciei parte, totus item sub vini specie, &
 sub ejus partibus existit.

C A P U T . I V .

De Transubstantiatio-ne.

S. ff. 21. **c. 3 V. d.** **Q**uoniam autem Christus redemptor no-
Homil. striter, corpus suum id, b quod sub specie
 sum semper in Ecclesia Dei fuit, idque nunc
Pascha denuo sancta haec Synodus declarat, per
 inter consecrationem panis & vini conversionem-
 fieri totius substantiae panis in substantiam
 corporis Christi Domini nostri, & totius sub-
Eus. sta tiae vini in substanciam sanguinis ejus, quæ
 misseno conversio convenienter & propriè à sancta
 aferi. Catholica Ecclesia Transubstantiatio est
 buntur, appellata.

C A P U T . V .

Const. *De cultu igit̄ venerazione huic sanctissimo
 Sacramento exhibenda.*

Dist. 2. **c. 3.5. a. i** **N**ullus itaque dubitandi locus relinqui-
 pars est. more in Catholica Ecclesia semper recepto
b **Luc. 22** latriæ cultum, quisvero Deo debetur, huic
Ioan. 6. sanctissimo Sacramento in veneratione exhi-
 beant. Neque enim idè minus est adoran-
i. Cor. 11 beant. Neque enim idè minus est adoran-
c Panis dum, e quòd fuerit à Christo Domino, ut fu-
 matur, institutum; nam illum euudem Deum
de Conf. præsentem in eo adesit credimus, quem Pater
Dist. 2. xternus introducens in orbem terrarum, di-
c. Cùm cit : f Et adorent eum omnes Angeli Dei :
Martha quem g Magi procidentes adoraverunt, h quæ
 decel. b. derique in Galilæa ab Apostolis adoratum
Mis inf. fuisse, Scriptura testatur. Declarat præterea
Can. 2. sancta Synodus, piè & religiosè admodum in
 d **Infrā** Can. 6. c **Math. 26** f **Ps. 96** **Heb. 1.** g **Mat. 2.**
 h **Matt. 28.** **Luc. 24.** i **Urbanus Papa, cisatus in Cle-**

De Eucharistia.

83 menti.

rem ; ut singulis annis peculiari quodam & na unde
festo die præcelsum hoc & venerabile Sacra- Reliq.
mentum singulari veneratione ac solemnita- te celebraretur, a utque in processionibus re. Et ven.
verenter & honorifice illud per vias & loca Sanct. publica circumferretur: æquissimum est enim a Infrà
facros aliquos statutos esse dies, cùm Chri- Can. 6.
stiani omnes singulati ac rata quadam signi- b 1. Cor.
ficatione gratos & memores testentur ani- mos erga communem Dominum & Redem. 15. Heb.
ptorem pro tam ineffabili & planè divino be. t.
neficio , b quo mortis ejus victoria & trium- c Infrà
phus repræsentatur. Atque sic quidem opor- Can. 7.
tuit victricem veritatem de mendacio & hæ- c. Sanè
resi triumphum agere ; ex ejus adversatii in de celeb.
conspectu tanti splendoris , & in tanta uni- versæ Ecclesie lætitia positi, vel debilitati & Miss c.
fracti tabescant ; vel pudore affecti & con- Presb.
fusi aliquando resipiscant. ter de

C A P U T VI.

*De affermando Sacre EUCHARISTIA & Sacra-
mento , & ad infirmos deferendo.*

Cens.

Dift. 2.

d Nica-

Consuetudo & asservandi in sacrario san- ni 1.c.13
ctam Eucharistiam adeò antiqua est , ut eam seculum etiam d Nicæni Concilii ag. e Conc.
noverit. Porrò deferri ipsam sacram Euchari. Rhemen
stiam ad infirmos , & hunc usum diligenter c.2. Cœc.
in Ecclesiis conservari , præterquam quod Lasera.
cum summa æquitate & ratione conjunctum sub Inv.
est, tuni multis in e Conciliis præceptum in- venitur & vetustissimo Catholice Ecclesiae 3. c. 26.
more est observatum. Quare sancti hæc Sy- c. Præ-
nodus retinendum omnino salutarem hunc sente 93.
& necessarium motem statuit.

Dift.

C A P U T VII.

*De preparacione adhibenda , ut digne quis Ancy-
sacram EUCHARISTIAM percipiatur.*

ran. c.6.

Carib. 4

Si non decet ad sacras ulla functiones c. 77. Et
quempiam accedere, nisi sanctè; certè quo magis sanctitas & divinitas cœlestis hujus 73 Aga-
Sacramenti viro Christiano comperta est , eò then. c.

15. Et c.

§ 4 S A S S I O X I I I .

a i. Cer. diligentius cavere ille debet, ne absque mag-
ii. c. na reverentia & sanctitate ad id percipiendum
Quid accedat, præterim cum illa plena formidini
est, c. Et verba apud **¶ Apostolum** legamus: Qui man-
santa, ducat & bibit indignè, judicium sibi mandu-
c. sicut cat & bibit, non dijudicans corpus Domini
Judas Quare communicare volenti revocandum et
&c. Ti. in memoriam ejus præceptum: b Probet se
morem, ipsum homo. Ecclesiastica autem consuetudo
de Conf. declarat, eam probationem necessariam esse
Dist. 2. ut nullus sibi conscientis mortalis peccati
b i. Cor. quartu[m]vis sibi & contritus videatur, absque
i. c. Quā Dist. 2. præmissa Sacramentali confessione ad sacra-
sceleras- ntu[m]is omnis sibi & contritus videatur, absque
ze. c. quibus ex officio incubuerit celebrare, haec
Quoti- sancta Synodus perpetuo servandum esse de-
die, &c. crevit, d modo non desit illis copia confessio-
Panem ris; quod si, necessitate urgente, sacerdos ab
 que prævia confessione celebraverit, quam,
 primum confiteatur.

C A P U T V I I I .

de Conf. *De usu admirabilis hujus Sacramenti.*

Dist. 2. Quid usum autem & rectè & sapienter
c. Om- Patres nostri tres rationes hoc sanctum
nis qui. Sacramentum accipendi distinxerunt; quos
cumseq. cum enim docuerunt sacramentaliter dumta-
de Pœn. xat id sumere, ut peccatores: alios tantum
Dist. 1. spiritualiter, illos nimis, qui vero proposi-
p[ro]p[ter]al. tem illum celestem panem edentes fide viva,
c Infrā f quæ per dilectionem operatur fructum ejus
Can. II. & utilitatem sentiunt: tertios porro g sacra-
d Infrā mentaliter simul & spiritualiter; hi autem
ibid. sunt, qui ita se prius propan & instruunt,
 hanc mensam accedant. In sacramentali au-
 tem sumptione semper in Ecclesia Dei mos
e c. quid fuit, ut laici à sacerdotibus communionem
est cum accipe-
seq. c. Dupliciter, i.e. c. In illo de Conf. Dist. 2. Aug.
 contra Donat. sapè. Prosper. in lib. Sentent. f Gal.
 g Infrā Can. 8. h Mass. 22.

aceiperent ; a sacerdotes autem celebrantes a c. Recipios communicarent: qui mos, b tamquam *latum*, ex traditione Apostolica descendens , iuste ac merito retineri debet. Demum autem paterno affectu admonet sancta Synodus, hortatur, rogat , & obsecrat per viscera misericordiae *infrà* Dei nostri, ut omnes & singuli, qui Christiano nomine censemur, in hoc unitatis signo, in hoc vinculo charitatis, in hoc concordia simbolo jam tandem aliquando convenient & concordent, memoresque tantæ majestatis, & tam eximii amoris Iesu Christi Domini nostri , c qui dilectam animam suam in nostræ salutis premium , & carnem suam nobis dedit ad manducandum; hæc sacra mysteria corporis & sanguinis ejus ea fidei constantia & firmitate, ea animi devotione, ac pietate & cultu credant, & venerentur, ut panem illum su- persubstantialem frequenter suscipere possint; & iis verè eis sit animæ vita, & perpetua senitas mentis ; cuius vigore confortati, ex huic miserae peregrinationis itinere ad cœlestem patriam per venire valcent, euodem d panem Angelorum, quem modò sub sacris velaminibus edunt, absque ullo velamine manducatu- ri.

Quoniam autem non est satis veritatem dicere , nisi detegantur & refellantur errores; placuit sanctæ Synodo hos Canones subjungere : ut omnes, jam agnita Catholica doctrina, intelligant quoque , quæ ab illis hæreses caveri vitarique debeant.

De Sacro sancto EUCHARISTIAE Sacramento.

C A N O N I.

Si quis negaverit , e in sanctissimæ Eucha-ristiæ Sacramento continui verè , realiter & substantialiter corpus & sanguinem unâ cum anima & divinitate Domini nostri Jesu Christi , ac proinde totum Christum; sed dixerit tantummodo esse in eo ut in ligno, vel *ense*, figura, aut virtute ; Anathema sit.

I d e m C A N O N I I .

C o n c i l . Si quis dixerit, *a* in sacro sancto Eucharistiae sacramento remanere substantiam panis & vini uniuersam cum corpore & sanguine Domini nostri Jesu Christi ; negaveritque mirabilem singularem conversionem totius substantiae panis in corpus, & totius substantiae vini in sanguinem, manentibus dumtaxat species panis & vini ; quam quidem conversionem Catholica Ecclesia apostoli nomine Transubstantiationem appellat ; Anathema sit.

c. 4.

C A N O N I I I .

C o n c . Si quis negaverit, *c* in venerabili Sacra-mento Eucharistiae sub una quaque specie, *in Decr.* & sub singulis cujusque speciei partibus, *Eugenii* preparatione facta, totum Christum contineri ; Anathema sit.

ad Ar-

C A N O N I V .

m e n o s . Si quis dixerit, peracta consecratione, in supr. c. 3. admirabili Eucharistiae Sacramento non esse corpus & sanguinem Domini nostri Jesu Christi, sed tantum in usu, dum sumitur, non *S e s s . 21.* autem ante vel post, *d* & in hostiis seu particulis consecratis, que post communionem recessantur, vel supersunt, non remanere verum corpus Domini ; Anathema sit.

d Suprà

C A N O N V .

cap. 3. Si quis dixerit, *e* vel precipuum fructum sanctissimae Eucharistiae esse remissionem peccatorum, vel ex ea non alios effectus pro. Florent. venire ; Anathema sit.

ibid. su-

C A N O N VI .

prà c. 2. Si quis dixerit, in sancto Eucharistiae Sacramento Christum unigenitum Dei Filium non esse fidei caitu Latræ, etiam extero, adorandum; atque ideo nec festiva peculiari celebritate venerandum; neque in Processionibus, secundum laudabilem & universalem Ecclesiæ sanctæ ritum & consuetudinem, solemniter circumgestandum, vel non publicè, ut adoretur, populo proponendum, & ejus adoratores esse idolatras ; Anathema sit.

C A N O N VII.

Si quis dixerit, non licere sacram Euchari-
stiam ^a in sacrario reservari, sed statim post
consecrationem adstantibus necessariò distri-ⁱ a *Suprà*
buendam, ut non licere, ut illa ad infirmos ^{c.} 6.
honorifice deferatur; Anathema sit.

C A N O N VIII.

Si quis dixerit, Christum in Eucharistia ^{ex-}
hibituin, spiritualiter tantum manducari, b ^b *Suprà*
non etiam sacramentaliter ac realiter; Ana- ^{cap. 8.}
tema sit. C A N O N IX.

Si quis negaverit, e omnes & singulos Chri-^e *Infra*
sti fideles utriusque sexus, cum ad annos dis-^{Seff. 14.}
cretionis pervenerint, teneri singulis annis, ^{Can. 8.}
saltem in Paschate, ad communicandum, jux-^{de Pan.}
ta præceptum sancte matris Ecclesie; Ana-^{Vide in-}
tema sit.

C A N O N X.

Si quis dixerit, d non licere sacerdoti cele-^{fra XX.}
branti seipsum communicare; Anathema sit. ^d *Suprà*

C A N O N XI.

Si quis dixerit, e solam fidem esse sufficien-^e *Suprà*
tem præparationem ad sumendum sanctissi-^{cap. 7.}
mæ Eucharistie Sacramentum; Anathema sit.

Et, ne tantum Sacramentum indigne, atque
ideò in mortem & condemnationem sumar-
tur; statuit atque declarat ipsa sancta Syno-
dus, illis quos conscientia peccati mortalis
gravat, f quantumcumque etiam se contritos f *Suprà*
existiment, habita copia Confessoris necesa-^{cap. 7.}
rio præmittendam est Confessionem Sacra-
mentalem. Si quis autem contrarium docere,
prædicare, vel pertinaciter asserere, seu
etiam publicè disputando defendere præ-
sumperit, eo ipso excommunicatus existat.

C A P U T I.

Episcopi prudenter moribus caste informan-
dis invigilent: ab eorum correctione
non appetetur.

Eadem sacro-santa Tridentina Synodus,
præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis
H ij

Apostolicæ Legato & Nuntiis, intendeas nonnulla statuere, quæ ad jurisdictionem pertinēt Episcoporum, ut iuxta proximitatem Sessionis decretum, illi in commissis Ecclesiis eō libentiūs residenceant, quō faciliūs & commodius sibi subjectos regere & in vita ac morum honestate contulere potuerint: illud primum

a. Tit. i. eos admonendos censet; **a.** ut se pastores, non percussores esse meminerint, atque ita præesse sibi subditis oportere, ut non in eis dominentur, sed illos, tamquam filios, & fratres, diligent: elaborentque, ut hortando & monendo ab illicitis deterreant; ne, ubi deliciis, debitis eos pœnis coercere cogantur. Quos tamen, si quid per humanam frigilitatem peccare contigerit; b illa Apostoli est ab eis servanda præceptio; ut illes arguant, obsecrent, increpant in omni bonitate & patientia: cum & saepè plus erga corridentes agat benevolentia, quam austeras; plus exhortatio, quam comminatio; plus charitas, quam potestas. Sin autem ob delicti gravitatem virga opus fuerit: tunc cum mansuetudine rigor, cum misericordia judicium, cum lenitate severitas adhibenda est; ut sine asperitate disciplina populis salutaris ac necessaria conservetur; & qui correcti fuerint, emendentur; aut, si resipiscere noluerint, ceteri, salubri in eos animadversionis exemplo, à vitiis deterreantur; cum sit diligentis & pii simul pastoris officium, morbis ovium levia primum adhibere fomenta; post, ubi morbi gravitas ita postulat, ad acriora & graviora remedia descendere; sii autem nec ea quidem proficiant illis subinovendis, ceteras salutem oves à contagionis periculo liberare.

Resecā. Cūm igitur rei criminum plerumque ad exada, &c. citandas pœnas, & Episcoporum subterfugienda judicia, querelas & gravamina simuliantur; & appellationis diffugio judicis processum impediunt, e ne remedio, ad innocentium præsidium instituto, ad iniurias defensio-

c. r. Cum.

nem abutantur, atque ut hujusmodi eorum *speciali*.
 calliditati & tergiversationi occurritur; ita §. Por-
 statuit, & decrevit. ^a In causis visitationis, & ^b c. ad
 correctionis, sive habilitatis, & inhabilitatis, ^c nostram
 nec non criminalibus, ab Episcopo, seu illius in spiritualibus Vicario generali, ante defini. ^c Sug-
 tivam sententiam, ab interlocutorio, vel alio gestum
 quocumque gravamine, non appelletur: nec *de ap-*
Episcopus, seu Vicerius appellationi hujusmo- ^d *pell. c.*
di, tamquam frivola, deferre reneatur; sed ea, ^e *Infrā*
ac quacumque inhibitione ab appellationis ^f *Judice emanata,* ^g *nec non omni stylo & con-* ^h *Seff. 22:*
suetudine, etiam immemorabili, contraria non ⁱ *c. I. de*
obstante, ad ulteriora valeat procedere b ni. refcr. iij
si gravamen hujusmodi per definitivam sen- ^j *Seff. 14.*
tentiam reparari, vel ab ipsa definitiva appel- ^k *20. de*
lati, non possit: quibus casibus, factorum & ^l *antiquorum canonum statuta illibata persi-* ^m *reform.*
stant. ⁿ *b c. Ut*

C A P U T I I.

debitus,

In criminibus appellatio ab Episcopo, quanto de ap-
Metropolitano, aut uni ex vicinioribus pellat ^o
committenda. ^p cum

ASSENTIA *c* Episcopi, vel ipsius in spiri- ^{sim.}
 tualibus Vicarii generalis, in criminali- ^q *Cap. 2.*
 bus appellationis causa, ubi appellationi lo- ^r *de con-*
 cuss fuerit, si Apostolica auctoritate in parti- ^s *suet.*
 bus eam committi contigerit, Metropolitano, ^t
 seu illius etiam Vicario in spiritualibus gene-
 ralibus; ut si ille aliqua de causa suspectus foret,
 vel ultra duas legales fidei dietas distet, seu ab
 ipso appellatum fuerit, uni ex vicinioribus E-
 piscopis, seu illorum Vicariis, non autem in
 posterioribus judicibus committatur.

C A P U T I I I.

Acta prima instantie intra triginta dies d Cap.
debetur gratis reo appellanti. ^{Statu-}

REUS, ab Episcopo, aut ejus Vicario in spir- ^u *Cap. 6.*
 tualibus generalibus, in criminali causa ap- ^{rescript.}
 pellans, coram judice, ad quem appellavit,

acta primæ instantiæ omnino producat; & iudex, nisi illis visis, ad ejus absolutionem minime procedat. Is autem, à quo appellatum fuerit, intra triginta dies acta ipsa postulanti gratis exhibeat, alioquin absque illis causa appellationis hujusmodi, prout justitia suaserit, terminetur.

C A P U T IV.

De ratione Clerici ob gravia delicta sacris exauditorandi.

Cum verò tam gravia nonnunquam sint a 3. q. 3. delicta & ab Ecclesiasticis commissa per c. Sug- sonis ut ob eorum atrocitatem è sacris Ordin- gere. Et nibus deponendæ & curiæ sint tradendæ se- culari: in quo b secundum sacros Canones, 15. q. 7. certus Episcoporum numerus requiritur: c. **Felix.** quos si omnes adhibere difficile esset, debi- Episcop. ta juris executio differtetur: si quando au- b **Cenc.** ten: intervenire possent, eorum residentia in- 2. His- termittetur; Propterea statuit & decretivit: palen. c. Episcopo per se, seu illius vicarium in spiri- tualibus generalem; contra Clericum, in sacris 8 etiam presbyteratus Ordinibus constitutum, c. c. Si etiam ad illius condemnationem, necnon ver- quis cuī bailem depositicnerit; & per scipium etiam ad seg. 15. actualem argue solemnem degradationem ab q. 7. casibus, in quibus aliorum Episcoporum præ- **Degra** fentia, in numero à Canonibus definito, requi- datio de ritur, etiam absque illis procedere liceat: ad- pœn. in habitis tamen & in hoc sibi adstantibus toti- 6. dem Abbatibus; usum mitræ & biculi ex pri- vilegio Apostolico habentibus, si in civitate aut diecensi reperiri, & commode interesse possint, alioquin aliis personis in Ecclesiastica dignitate constitutis, quæ aetate graves, ac juris scientia commendabiles existant.

C A P U T V.

Summariè cognoscat Episcopus de gratiis quibus peccatum remittitur, aut pena.

ET quoniam per factas causas, quæ tamen satis probabiles videntur, interdum accidit, ut nonnulli ejusmodi gratias extorquent, per quas pœnæ illis Episcoporum justa severitate infictæ aut renuntiantur omnino, aut minuantur; cùm non ferendum sit, ut mendacium quod tantopere Deo displicet, non modo ipsum & impunitum sit, verum etiam alterius delicti veniam impetrat mentienti: idcirco, ut sequitur, statuit & decrevit. *Episcopus apud 23. Lev. Ecclesiam suam rehendas, de subreptione & 19. Pro. obreptione gratiae, quæ super absolutione a- 6.10.12 licujus publici criminis vel delicti, de quo ipse inquirere cooperat, aut remissione pœnæ ad quam criminosus per eum condemnatus fuerit, falsis precibus impetratur, per se ipsum, tamquam Sedis Apostolicæ delegatus, etiam sum. cum seq. mari è cognoscat, b ipsa nque gratiam, post- & gr. Ne quam per falsi narrationem, aut veri tacitur- moperi- ditatem obtentam esse legitimè constiterit, torum. non admittat.*

C A P U T VI.

Non citetur personaliter Episcopus, nisi depo- sitionis aut privationis causa.

CONIAM vero subditi Episcopo, et tamen si jure correpti fuerint, magnopere ramen cum modilie, & tamquam injuria affecti dilecta, sint, falsa illi crimina objicere solent; ut, quoquo pacto possint, ei molestiam exhibeant; cuius vexationis timor plerumque illum ad inquirenda & punienda eorum delicta segnior rem reddit: Idcirco, ne is magno suo & Ecclesiæ incommodo gregem sibi creditam relinquere, ac non sine Episcopalis dignitatis diminutione vagari cogatur, ita statuit & decrevit: *d Episcopus, nisi ob causam, ex quâ de- Sejj. 24. ponendus sive privandus veniret, etiamsi ex cap. 5 de officio, aut per inquisitionem, seu denuntia-*

11. q. 3.

b c. Sitio

per lita-

teris, &

c. Cùm

de refor-

ce. Sunt

nonnul-

li i. q. 7.

d Infr.

e. Sunt

nonnul-

li 2. q. 4.

f. Sunt

nonnul-

li 3. q. 5.

H iiiij

refor.

92 S E S S I O X I I I .

g. i. Ac. tione, vel accusationem, sive aliquovis modo procedatur, ut personaliter compareat, ne-
cusatio quaquam ceteretur, vel moneatur.

C A P U T V I I .

quoque C. Accus. Qualitates testimoniū contra Episcopum de-
scribuntur.

satio E Testes in causa criminali ad informatio-
nem, vel judicia, seu alias in causa prin-
cipali, contra Episcopum, nisi contestes, & bo-
Testes. nx conversationis, existimationis & famae fue-
rint, non recipiantur; & si odio, temeritate, aut
2 q.7.2 cupiditate aliquid deposuerint, gravibus pœ-
c. ult.2 nis multentur.

q.5. Cōc. C A P U T V I I I .

Rim. sub Silvest. Graves Episcoporum cause à Pont. Max.
cognoscantur.

1. iuxta Anacle. Ausa Episcoporum, cum pro criminis
objecti qualitate comparere debeant, b
ti Papa coram Pontifice Max. referantur, ac per ipsum
epist. 2. terminentur.

ēg. Car. th. 2. ca. Decretum prorogationis definitionis quatuor
articulorum de Sacramento Eucharistia,
ēg salvi conductus Protestantibus dandi.

6. ēg. Cart. 4. c. 96. Adem sancta Synodus errores omnes, qui
super hoc sanctissimo Sacramento pullu-
larunt, tamquam vepres ex agro Dominico e-
ēg Sixt. vellere, ac omnium fidelium saluti prospicere
3. Epist. cupiens, quotidianis precibus Deo omnipo-
tentis piè oblatis, inter alios, ad hoc Sacra-
mentum pertinentes articulos, diligenter veri-
b Conc.

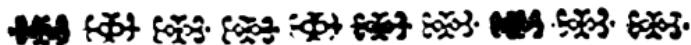
Sard. c. mis accuratissimisque pro rerum gravitate
3. Ad disputationibus habitis, cognitis quoque præ-
abolen- stantissimorum Theologorum sententiis, hos
dā häre. etiam tractabat: An necessarium sit ad salu-
tem, & divino iure præceptum; ut singuli Chri-

ēg inf. sti fideles sub utraque specie ipsius venerabile
Sess. 24. Sacramenti accipiant. Et: num minus su-
c. 5. de mat , qui sub altera , quam qui sub utraque
reform. communicat. Et: An erraverit sancta mater

Ecclesia, laicos, & non celebrantes sacerdotes, sub panis specie dumtaxat communicantur. Et: An parvuli etiam communicandi sint. Sed quoniam ex nobilissima Germaniae provincia ii qui se protestantes nominant, super his ipsis articulis, antequam finiantur, audiri à sancta Synodo cupiunt, & eam ob causam fidem publicam ab illa postularunt, ut ipsis tutto huic venire, & in hac urbe coimorari, ac liberè coram Synodo dicere, atque propone-re quæ senserint, & posteà, cum libuerit, rece-dere liceat; sancta ipsa Synodus, licet magno desiderio eorum adventum multos anteā men-ses expectarit; tamen, ut pia mater, quæ inge-miscit, & parturit, summoperè id desiderans, ac laborans, ut in iis, qui Christiano nomine cen-sentur nulla sint schismata, sed, quemadmo-dum eundem omnes Deum & Redemptorem agnoscunt, ita idem dicant, idem credant, idem sapiant, confidens in Dei misericordia, & spe-rans fore, ut illi in sanctissimam & salutarem unius fidei, spei, charitatisque concordiam re-digantur, libenter eis in hac re morem gerens, securitatem & fidem ut petierunt publicam, quam salvum conductum vocant, quoad i.e. pertinet, ejus, qui infra scriptus erit, tenoris, dedit, & que concessit, & eorum causa definitionem illorem articulorum ad secundā Ses-sionem distulit; quam, ut illi commode inter-esse possint, in diem festum Conversionis D. Pauli, quæ erit vigesima quinta die iulii ensis Januarii anni sequentis, indixit. Illudque præ-tereà statuit, ut in eadem Sessione de Sacri-ficio Millæ agatur, propter magnam utriusque rei connexionem, interea Sessione proxima de Pœnitentia & extrema Cœctionis Sacraimen-tis tractandum; illam autem de festo D. Ca-tharinæ virginis & matris, qui erit vigesima quinta Novembris, habendam esse decrevit, simûlque, ut in utrâque materiam reformatio-nis prosequatur.

S A L V U S C O N D U C T U S D A T U S
P R O T E S T A N T I B U S.

SAcro sancta & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato & Nunziis, omnibus, & singulis, sive Ecclesiasticis sive sæculatibus personis universæ Germanicæ, cujuscumque gradus, status, conditionis, & qualitatis sint, quæ ad oecumenicum hoc & generale Concilium accedere voluerint, ut de iis rebus, quæ in ipsa Synodo tractari debent, omni libertate conferre, proponere, & tractare, ac ad ipsum oecumenicum Concilium liberè & tuto venire, & in eo manere, & commorari, ac articulos, quos illis videbitur tam scripto, quam verbo, offerre, proponere, & cum Patribus, sive iis qui ab ipsa sancta Synodo delecti fuerint cōferre, & absque ullis convitiis & contumeliis disputare, necnon, quando illis placuerit, recedere possint & valeant, publicam fidem, & plenam securitatem, quam salvum conductum appellant, cum omnibus & singulis clausulis & decretis necessariis & oportunis, etiam si specialiter, & non per verba generalia exprimi deberent, quæ pro expressis haberi voluit, quantum ad ipsam sanctam Synodum spectat, concedit. Placuit præterea sanctæ Synodo, ut, si pro majori libertate ac securitate eorum, certos tam pro commissis, quam pro committendis per eos delictis, judices deputari cupiant illos sibi benevolos nominent, etiam si delicta ipsa quantumcumque enormia ac hæresim sapientia fuerint.

S E S S I O X I V.

Quæ est Quarta

S U B J U L I O III. P O N T. M A X.
C E L E B R A T A.

Die XXV. Nov. M. D. L I.

Dœctrina de sanctissimis pœnitentia & Extrema. Vunctionis Sacramentis.

SAcrosancta œcumenica & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto, legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato & Nuntiis, quamvis in decreto de a Justificatione multus fuerit de Pœnitentia Sacramento, propter loco. a Suprà rum cognationem, necessaria quadam ratione Sess. 6. setimo interpositus: tante nihilominus circa cap. 14. illud nostra hac ætate diversorum errorum de justi. est multitudo, ut non parum publicæ utilitatis retulerit, de eo exactiore & pleniori defi. nationem tradidisse; in qui demonstratis & convulsis, Spiritus Sancti præsidio universis erroribus, Catholica veritas perspicua & illu. stris fieret; quam nunc sancta hæc Synodus. Christianis omnibus perpetuò servandam proponit.

C A P U T I.

De necessitate & institutione Sacramenti Pœnitentia.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum esset, ut iustitiam, in Baptismo, ipsius beneficio & gratia, suscepimus, constanter tuerentur; non fuisset opus, aliud ab ipso Baptismo Sacramentum ad peccatorum remissio- nem esse institutum. b Quoniam autem Deus Can. 1. dives in misericordia, cognovit figuratum de Pœn. nostrum; illis etiam vita remedium constituit, Psal. 102 qui sese postea in peccati servitatem & dæmo. Ephes. 2.

b Infrà
Can. 1.
de Pœn.
Ephes. 2.

a *Suprà* nis potestatem tradidissent, Sacramentum vi.
Seff. 6. delicet Pœnitentia; quo lapsis post Baptismum, beneficium mortis Christi applicatur.
cap. 14. a Fuit quidem Pœnitentia universis homini-
de Jus bus, qui se mortali aliquo peccato inquinas-
rif. Conc sent, quovis tempore ad gratiam & justitiam
Cabilon assequendam necessaria, illis etiam, qui Baptis-
sub vi. mi Sacramento ablui petivissent, ut, perversita,
taliano te abjecta & emendata, tantam Dei offensio-
2. cap. 8. nem cum peccati odio & pio animi dolore
b Ezech detestarentur: Unde Propheta ait: b con-
18. veitumini, & agite pœnitentiam ab omnibus
c Luke. iniquitatibus vestris: & non erit vobis in rui-
13. nam iniquitas. Dominus etiam dixit: c Nisi
d Act. 2. pœnitentiam egeritis, omnes similiter peribit-
1. Agut. tis. Et princeps Apostolorum Petrus peccato-
&c. 3. ribus Baptismo initiandis pœnitentiam com-
20. Mar. mendans, dicebat: d Pœnitentiam agite, &
16. c. Ut baptizetur unusquisque vestrum. Porro nec
confi- ante adventum Christi Pœnitentia erat Sacra-
de Conf. mentum, nec est post adventum illius cuiquam
Dist. 4. ante Baptismum. Dominus autem Sacramen-
e Jean. tum Pœnitentiae tunc præcipue instituit, cum
20. Mar. à mortuis excitatus insufflavit in discipulos
16. c. Ut suos, dicens: e Accipite Spiritum sanctum;
consti- quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; &
tuere- quorum retinueritis, retenta sunt. Quo tam in-
50. signi facto, & verbis tam perspicuis, potesta-
ciliando tem remittendi & retinendi peccata, ad recon-
Dist. & tur.
in frà c. stolis & eorum legitimis successoribus fuisse
8. in fin. communicatam, universerum Patrum consen-
ep Can. sus semper intellexit. f Et Novationos, remit-
3. tendi potestatem olim pertinaciter negantes,
f Euseb. magna ratione Ecclesia Catholica tanquam
Casa- haereticos explosit, atque condemnavit. Qua-
riens. re verissimum hunc illorum verborum Domini
hist. sensum sancta hæc Synodus probans, & re-
Eccl. l. cipiens, damnat eorum commentarias interpre-
6. c. ; 8. tationes, qui verba illa ad potestatem prædi-
stitu

stitutionem falso detorquent.

C A P U T I.

De differentia Sacramenti Pœnitentie, &
Baptismi.

Ceterum hoc Sacramentum a multis ratio-
nibus à Baptismo differre dignoscitur. ^{a Suprà}
Nam præterquam quod materia & forma, ^{Sess 6. de}
iubus Sacramenti essentia perficitur, longis. ^{Just.}
imē dissidet: cōstat certè Baptismi ministrum ^{cap. 14.}
udicem esse non oportere, cum Ecclesia in ^{& infrà}
ieminem iudicium exerceat; qui non prius in ^{Can. 8.}
psam per Baptismi januam fuerit ingressus.

Quid enim mihi, inquit Apostolus, de iis
qui fortis sunt, judicare? Secùs est de dome-
ticis fidei, quos Christus Dominus e lavacro ^{b 1. Cor.}
Baptismi sui corporis membra semel effecit. ^{c in fin.}
Nam hos, si se posteà crimine aliquo conta-
ninaverint, non jam repetito Baptismo ablui. ^{c Multi,}
cum id in Ecclesia Catholica nulla ratione ^{z q. 1.c.}
iceat, sed ante hoc tribunal, tamquam reos, ^{Gaudē-}
isti voluit: ut per sacerdotum sententiam non ^{mus, de}
semel, sed quoties ab admissis peccatis ad ip- ^{c 1. Cor.}
um poenitentes configuerint, possent liberari. ^{12. b. c.}

Alius est præterea Baptismi, alius Pœnitentiae ^{Verbum}
fructus. Per Baptismum enim Christum ^{d in-}
fuentes, nova proorsus in illo efficimur creatu-
ra, plenam & integrum peccatorum omnium ^{de Pœn.}
remissionem consequentes: ad quam tamen ^{Dift. 1.}
novitatem & integritatem per Sacramentum ^{d Gal. 3}
Pœnitentiae, sine magnis nostris fletibus & la-
boribus, divina id exigente justitia, pervenire
nequaquam possumus: ut merito Pœnitentia
laboriosus quidam Baptismus à sancti Patri-
bus dictus fuerit. Est autem hoc Sacramentum
Pœnitentiae lapsis post Baptismum ad salutem
necessarium, ut nondum regeneratis ipse Bap-
tismus.

C A P U T III.

De partibus & fructu hujus Sacramenti.

Occer præterea sancta Synodus, Sacra-
menti Pœnitentiae formam, ia qua præci-

puè ipsius vis sita est, in illis ministri verbis
positam esse: Ego te absolvo, &c. quibus qui-
dem de Ecclesiæ sanctæ more præces que-
dam laudabiliter adjunguntur: ad ipsius tamen
formæ essentiam ne quaquam spectant, neque
ad ipsius Sacramenti administrationem sunt
necessariæ. Sunt autem quasi materia huius

a Suprà Sacramenti ipsius pœnitentis actus **a** nempe
S. ff. 6. Contritio, Confessio, & Satisfactionio. Qui qua-
de justi-
tenuis in pœnitente ad integratatem Sacramen-
to*re*, ad plenamque & perfectam peccatorum re-
fic. cap. 14. ratione Pœnitentia partes dicuntur. Sanè verò
infra res & effectus hujus Sacramenti, quantum ad
Can. 4 ejus vim & efficaciam pertinet, reconciliatio
est cum Deo, quam interdum in viris piis, &
cum devotione hoc Sacmentum percipienc-
tibus, conscientiae pax ac serenitas cum vehe-
menti spiritus consolatione consequi solet.
Hæc de partibus & effectu hujus Sacramenti
sancta Synodus tradens, simul eorum senten-
cias damnat, qui Pœnitentia partes incusos
consciëtiæ terrores, & fidem esse contendunt.

C A P U T I V.

De Contritione.

b Suprà **C**ontritio, b quæ primum locum inter di-
ff. 6. stos pœnitentis actus habet, animi dolor
de Jhs. ac detestatio est de peccato commisso, cum
rif. c. 6. proposito non peccandi de cetero. Fuit autem
& 14. quovis tempore ad impetrandam veniam pec-
catorum hic Contritionis motus necessarius;
& homine post Baptismum lapso ira d-muin
præparat ad remissionem peccatorum, si cum
fiducia divinæ misericordiæ, & voto præstari
di reliqua, conjunctus sit, quæ ad ritè suscipien-
dum hoc Sacmentum requiruntur. Declarat
igitur sancta Synodus, hanc Contritionem, non

b Infrà solùm & ceſtationem à peccato, & vitæ novæ
Can. 5. propositum & inchoationem, sed veteris etiam
d Ezech. odium continere, juxta illud: **d** Projicite à vo-
18. bis omnes iniquitates vestras, in quibus præ-
varicati etsis; & facite vobis cor novum, & spi-

ritum novum. Et certè, qui illos sanctorum claramores consideraverit : a Tibi soli peccavi, & a Psal. malum ceram te feci : b Laboravi in gemitu 50.c. Est meo , lavabo per singulas noctes lectum venit. in meum ; c Recogitabo tibi omnes annos meos de Pœn. in amaritudine animæ : & alios hujus generis: Dift. 1.c. facile intelligit, eos ex vehementi quodam anteactæ vita odio, & ingenti peccatorum dete. Totam statione manasse. Docet præterea et si Contritionem hanc aliquando charitate perfectam Dift. 3. esse contingat, hominemque Deo reconciliare, b Ps. 6. priusquam hoc Sacramentum actu suscipiatur; c Isaia. ipsam nihilominus reconciliationem ipsi Con. tritioni, sine Sacramenti voto, quod in illa in- 38. cluditur , non esse adscribendam. Illam vero Contritionem imperfectam , quæ Attritio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati consideratione, vel ex gehennæ & pœnarum metu communiter concipitur, si voluntatem peccandi excludat, cum spe veniae ; declarat, non solum non facere hominem hypocritam, & magis peccatorem, verum etiam donum Dei esse, & Spiritus sancti impulsum , non ad huc quem inhabitantis , sed tantum moventis , quo pœnitens adjutus, viam sibi ad iustitiam parat. Et quamvis sine Sacramento Pœnitentia per se ad justificationem perducere peccatorem nequeat ; tamen eum ad Dei gratiam in Sacramento Pœnitentia impetrandum disponit. Hoc enim timore utiliter d concussi Ninivitæ , ad d Jona Jonæ prædicationem plenam terroribus , pœnitentiam egerunt, & misericordiam à Domino impetrarunt. Quamobrem falsò quidam ca. 3. Matt. 12. Lu- luumiantur Catholicos scriptores, quasi tradi- c & 11. c. derint Sacramentum Pœnitentia, absque bono Quammotu suscipientium , gratiam conferre : quod obrem , nunquam Ecclesia Dei docuit, nec sensit ; sed de Pœn. & falsò docent , Contritionem esse extortam; Dift. 1. & coactam , non liberam, & voluntariam.

a *Luca* EX ^a institutione Sacramenti Pœnitentiæ
s. & 17. Ejam explicata, universa Ecclesia semper
iac. 5. intellexit, institutam etiam esse à Domino in-
1. Joan bus post Baptismum lapsis jure divino necessa-
1. infrà riā exsistere: qui Dominus noster Jesus Chri-
Can. 6. stus, b ē terris adscensurus ad cœlos, sacerdo-
b Joan. tes sui ipsius Vicarios reliquit, tamquam pœ-
20. fides & judices; ad quos omnia mortalia cri-
Matth. mina deferantur, in quæ Christi fideles cecide-
16. c. rint, qui, pro potestate Clavium remissionis
Verbum aut retentionis peccatorum, sententiam pro-
de Pœn. nuntient. c Constat enim, sacerdotes iudicium
Dist. 1. hoc, incognita causa, exercere non potuisse, ne-
& ad- que æquitatem quidem illos in pœnis injun-
huc de gendis servare potuisse, si in genere dumtaxat,
Pœn. & non potius in specie, ac sigillatim, sua ipsi
Dist. 3. peccata d declarassent. e Ex his colligitur, o-
c Hier. portere à pœnitentibus omnia peccata morta-
exponēs lia, quorum post diligentem sui discussionem
illud conscientiam habent, in Confessione recenseri,
Eccl. 10. etiam si occultissima illa sint, & tantum ad-
Si mor. versus duo ultima f Decalogi præcepta com-
deit illata, quæ nonnunquam animum gravius fau-
serpens ciant, & periculosiora sunt iis quæ in manife-
in silen- sto admittuntur. Nam venialia, quibus à gratia
tio. Dei non excludimur, g & in quæ frequentius
d ; An- labimur, quamquam recte & utiliter, citraque
tamen omnem præsumptionem in Confessione di-
per litt. cantur, quod piorum hominum usus demon-
seu in- statio; taceri tamen citra culpam, multisque a-
ternun liis remediis expiari possunt. Verum cum uni-
tium, consule Bullā Clement. 8 Sanctissimus 16. 2.
e Infrà Can. 6. f Deut. 5. g Suprà Sess. 6. Can. 23. c.
A huc, & c. De quotid. de Pœn. Dist. 3. h Eph. 2.

mirunt, peccata Christi fideles confiteri stuent, proculdubio omnia divinæ misericordiæ gnolescenda exponunt; qui verò secùs faciunt, & scienter aliqua retinent, nihil divinæ bonitati per sacerdotem remittendum proponunt.

Si enim erubescat ægrotus vulnus medico a *Hier.* etegere, quod ignorat, medicina non curat. *dict. loc.* Colligitur præterea, etiam eas circumstantias in Confessione explicandas esse, quæ speciem peccati mutant: quod sine illis peccata ipsa neque à pœnitentibus integrè exponantur, nec iudicibus innotescant; & fieri nequeat, ut de gravitate criminum rectè censere possint, & iudicem, quam oportet, pro illis pœnitentibus imponere, unde alienum à ratione est, docere circumstantias has ab hominibus otiosis excusitatas fuisse; aut unam tantum circumstantiam confitendam esse, nempe peccasse in fratre. sed & impossibile est, Confessionem, quæ hac ratione fieri præcipitur, impossibile dicere, aut carnificinam illam conscientiarum appellare; constat enim, nihil aliud in Ecclesia à pœnitentiis exigi, quam ut, postquam quisque diligenter se excusserit, & conscientiæ suæ sinus innates & latebras exploraverit, ea peccata cōiteatur, quibus se Dominum & Deum suum mortaliiter offendisse meminerit: Reliqua autem peccata, quæ diligenter cogitanti non occurunt, in universum, eadem Confessione inclusa esse intelliguntur: pro quibus fideliter um Propheta diciimus: b Ab occultis meis, nunda me Domine. Ipsa verò hujusmodi Confessionis difficultas, ac peccata detegendi merecundia gravis quidem videri posset, nisi ot tantisque commedis & consolationibus levaretur, quæ omnibus, dignè ad hoc Sacramentum accendentibus, per abolitionem certissime conferuntur. Ceterum, quo ad modum confitendi secretò apud solum sacerdotem, et si Christus non vetuerit, quin aliquis in vindicam suorum scelerum, & sui humiliationem, cum ob alioum exemplum, tum ob Ecclesiæ

Pf 18.

102 S E S S I O X I V.

offensæ ædificationem, delicta sui publicè confiteri possit: non est tamen hoc divino præcepto mandatum, nec satis consultè humana aliqua lege præcipiteretur, ut delicta præsertim secreta, publica essent confessione aperienda.

- a Conc.** Unde cum à sanctissimis & antiquissimis
Cabil. Patribus, magno, unanimique consensu, secreta Confessio sacramentalis, qua ab initio Ecclesia sancta usæ est, & modo etiam utitur, fuerit semper commendata; manifestè refellitur inanis eorum calunnia, qui eam à divino mando alienam & inventum humanum esse, atque
b Infrà à b Patribus, in Concilio Lateranensi congre.
Can. 8. gatis, initium habuisse, docere non verentur.
& 14. Neque enim per e Lateranense Concilium Ec.
c Vide infra XX. clesia statuit, ut Christi fideles confiterentur, quod jure divino necessarium, & institutum esse intellexerat; sed ut præceptum Confessio-
 nis, saltē femeū in anno, ab omnibus & singu-
 lis, cùm ad annos discretionis petri: nullent, im-
 pleretur. Unde jam in universa Ecclesia, cum
 ingenti animarum fidelium fructu, observatur
 mos ille salutatis confitendi sacro illo & ma-
 xime acceptabili tempore Quadragesimæ:
 quem morem hæc sancta Synodus maximè
 probat, & amplectitur, tamquam priu. & me-
 ritò retinendum.

C A P U T VI.

De ministro hujus Sacramenti, & in Absolu-
tione.

- C**irca ministrum autem huius Sacramenti,
d Infrā Can. 20 declarat sancta Synodus, falsas esse, & à
 veritate Evangelii penitus alienas doctrinas
 d omnes, quæ ad alios quovis homines, præ-
 ter Episcopos & Sacerdotes, Clavum mini-
 sterium perniciose extendunt: putantes verba
c Matt. 18. illa Domini: e Quacumque alligaveritis su-
 per terram, erunt alligata & in cœlo: & quæ
f Joan. 20. cumque solveritis super terram, erunt solutæ
 & in cœlo: f &, Quorum remiseritis peccata
 remittuntur eis; & quorum retinueritis, re-

tenta sunt: ad omnes Christi fideles indifferenter & promiscue, & contra institutionem hujus a *Suprà Sacramenti* ita fuisse dicta, ut quivis potesta *Sess. 7. de tem* habeat remittendi peccata publica quidem *Sacram.* per correptionem, si correptus acquieverit: se- *Can. 10.*
creta vero per spontaneam Confessionem cui.
cumque factam. Docet quoque, etiam sacerdo-
tes, qui peccato mortali tenentur, per virtutem
Spiritus sancti, in ordinatione collatam, tam-
quam Christi ministros, functionem remitten-
di peccata exercere, eosque pravè sentire, qui
malis sacerdotibus hanc potestatem non esse
contendunt. b Quamvis autem Absolutio sa-
cerdotis alieni beneficii sit dispensatio, tamen
non est solùm nudum ministerium, vel annun-
tiandi Evangelium, vel declarandi remissa esse *Ecclesiā*
peccata; sed c ad instar actus judicialis; quo *z. 9. Dist.*
ab ipso, velut à judice, sententia pronuntiatur; &c. Non
atque ideò non debet pœnitens adeò sibi de
sua ipsius fide blandiri, ut etiamsi nulla illi ad-
fit contritio, aut sacerdoti animus seriò agendi,
& verè absolvendi desit; putet tamen se, prop. c *Infra-*
ter suam solam fidem, verè & coram Deo esse *Can. 9.*
absolutum, nec enim fides sine Pœnitentia re-
missionem ullam peccatorum præstaret: nec is
esset, nisi salutis suæ negligentissimus, qui sa-
cerdotem ioco se absolventem cognosceret, &
non alium seriò agentem sedulò requireret.

C A P U T VII.

De casuum reservatione.

Quoniam igitur natura, & ratio judicii il- d c. Si
lud expolcit, ut sententia in subditos duumtaxat feratur, d persuasum semper in Ec- *Episco-*
clesia Dei fuit, & verissimum esse Synodus hæc *p. 6. de*
confimat, nullius momenti Absolutionem eam *Pœnit.*
esse debere, quam sacerdos in eum profert, in *in 6.*
quem ordinariam aut subdelegatam non ha-
bet jurisdictionem. Magnopere vero ad Chri-
stiani populi disciplinam pertinere, sanctissimis
Patribus nostris vitum est, ut atrociora quædam
& graviora criminis non à quibusvis, sed à

a[*Cypr.*] *a* summi dumtaxat Sacerdotibus, absolverentur. *b* Unde merito Pontifices Max. pro supraqua in- ma potestate sibi in Ecclesia universa tradita, cipit. In causas aliquas, criminum graviores suo potuerunt peculiai judicio reservare, *c* Neque du- gemis- bitandum est, quando omnia, quæ à Deo sunt, c.r., & ordinata sunt, quin hoc idem d Episcopis om- in epist. nibus in sua cuique diœcesi, in ædificationem cuius tamen, non in destructionem, liceat, pro illis in Initium subditos tradita supra reliquos inferiores sacerdotes auctoritate, præsertim quoad illa, qui- Miror. bus excommunicationis censura annexa est.

Origen. Hanc autem delictorum reservationem, con- Hom. 10 sonum est divinæ auctoritati, non tantum in in Gen. externa politia, sed etiam coram Deo vim ha- b. c. Si quis fuzden. habere, verumtamen piè admodum, ne hac ipsa occasione aliquis pereat, in eadem Ecclesia dei custoditum semper fuit, *e* ut nulla sit reserva- te. 17. q. vatio in articulo mortis: atque ideo omnes sa- cerdotes quoslibet pœnitentes à quibusvis pec- 4. Ita quorū. articulum sacerdotes cum nihil possint in cas- dam. de bus reservatis, id unum pœnitentibus persuadere nitantur, ut f ad Superiores & legitimos Iudeis, judices pro beneficio Absolutionis accedant.

c. Con-
questi. de sent. excom. c. Qui cumque eod. tit. in 6 c. 2. eod. tit. in Clement. i. g. c. Esi dominici. de Pœn. in Ex:ra. comm. cum sim. c Rom. 13. d Infrà Sejj. 14 cap. 6. de re- form. f Felicis, de pœnis, in 6. c. Pastoralis, de off. ordi. c. Cupientes. de Pœnis. in Cle. c. Inter cunctas. § Duos, de priv. in Extrav. commen. Calest. epist. 2. c. 2. & 4. Carthag. c. 76. i. g. 11. Tolet. c 12.

C A P Ú T VII.

De satisfactionis necessitate, & fructu.

*D*Emum, quod Satisfactionem, quæ ex omnibus Pœnitentiæ partibus, quemadmo- modum à Patribus nostris Christiano populo fuit perpetuo tempore commendata, ita una

maxime nostra aetate , summo pietatis praetex. a Quos
 tu, impugnatur ab iis qui speciem pietatis ha- casus
 bent, virtutem aurem ejus abnegarunt : sancta Superio.
 Synodus declarat, fallum omnino esse, & à ver- regular.
 bo Dei alienum a culpam à Domino num- reserua.
 quam remitti, quin universa etiam pena con- reservat.
 donetur, perspicua enim & b illustria in factis re pos-
 litteris exempla reperiuntur, quibus, præter di- sint, vi-
 vinam traditionem, hic error quam manifesti- de in
 simè revincitur. Sanè & divina iustitiae ratio Decretū
 exigere videtur, ut aliter ab eo in gratiam reci- Clemens:
 piantur, qui ante Baptismum per ignorantiam deliquerint; aliter vero, qui se mel a peccati & 8. incip.
 dæmonis servitute liberati, & accepto Spiritus Sancti-
 sancti dono, scientes e templum Dei violare, & sumus
 & Sp'ritum sanctum contristare non formida-
 verint. Et divinam clementiam decet, ne ita 26 Mat.
 nobis absque ulla Satisfactione pccata dimic- 1593.
 tantur, ut , occasione accepta, peccata leviora b Suprà
 putantes, velut injurii, & e contumeliosi Spiriti- Sess. 6.
 tui sancto, in graviora labamur, f thesaurizan-
 tes nobis iram in die iræ. Proculdubio enim c. i. 4. &
 magnopere a peccato revocat, & quasi fræno Can. 30
 quodam coercent hæ satisfactoriæ pœnæ, cau- de Jus-
 tioresque & vigilantes in futurum pœni- tif. Ca.
 tentes efficiunt; medentur quoque pccatorum 12.
 reliquiis ; & vitiosos habitus , male vivendo c Gen. 3.
 comparatos , contrariis virtutum actionibus
 tollunt. g Neque vero securior ulla via in Ec. 2. Reg.
 clesia Dei unquam existinata fuit ad amo- Nū. 12.
 vendam imminentem h à Domino pœnam, & 20.
 quam ut hæc pœnitentia opéra homines cum d 1. Cor.
 vero animi dolore frequentent. Accedit ad 3.
 hæc , quod , dum sati-faciendo patimur pro Eph. 4
 peccatis, Christo Jesu, i qui pro peccatis nos- e
 tris satisfecit, ex quo l oratione r itra sufficientia f Heb.
 est, conformes efficimur, certitudinem quoque 10.
 inde arribant habentes, quod n si compatimur g Rom.
 2.

h Ezech. 33. Jona 3. Jer. 3. 18. & 25. i Isa 30. Eccli 17
 Mat. 3. 4. 11. & 18. cum sim. l Rom. 5. 1. Ioan. 2. in princ.
 m 2. Cor. 3.

b 2 Cor. & conglobabimur. Neque vero ita nostra est
 3. Phil. 4 satisfactio haec, quam pro peccatis nostris ex-
 1. Cor. 1. solvimus, ut non sit per Christum Jesum. Nam
 qui a ex nobis, tamquam ex nobis nihil possu-
 in fin. mus, eo cooperante qui nos confortat, omnia
 c 1. 2. possumus. Ita non habet homo unde glorietur:
 Cor. 10. b sed omnis gloriatio nostra in Christo est: in
 in fin. quo c vivimus, in quo mereimur, in quo sa-
 tisfacimus, d facientes fructus dignos pœnitenc.
 Gal. 6. tiæ; qui ex illo vim habent, ab illo offeruntur
 d Act. Patii; & per illum acceptantur à Patre. Debent
 17. ergo sacerdotes Domini, quantum spiritus &
 e Mat. 3 prudentia suggererit, pro qualitate criminum,
 & pœnitentium facultate, salutares & conve-
 4 nientes satisfactiones injungere: ne, si fortè pec.
 Luc. 3. catis conniveant, & indulgentius cum pœni-
 10. 17. tentibus agant, levissima quædam opera pro
 c. Tem gravissimis delictis injungendo, alienorum
 pora, cū peccatorum participes efficiantur. Habeant au-
 multis tem præ oculis, ut Satisfactione, quam imponunt,
 seq. 26. non sit tantum ad novæ vitæ custodiam, & in-
 firmitatis medicamentum, sed etiam ad præ-
 g. 7. teritorum peccatorum vindictam & castiga-
 c. De tionem. e Nam claves sacerdotum non ad sol-
 Pœnit. vendum dunitaxat, sed & ad ligandum conces-
 de Cons. sas, etiam antiqui Patres & credunt, & docent,
 Dift. 3. nec propterea existimarunt, Sacramentum Pœ-
 nitentia esse forum iræ, vel pœnaruim, sicut ne-
 Conc. mo umquam Catholicus sentit, ex hujusmodi
 Carth. 3 nostris satisfactionibus vim meriti & a satisfac-
 cap. 31. tionis Domini nostri Iesu Christi vel obscura-
 & Conc. ri, vel aliqua ex parte imminui: quod dum No-
 Carth. 4 vatores intelligere volunt, ita optimam Pœni-
 c. 74. tentiam novam vitam esse docent, ut omnem
 satisfactionis vim & usum tollant.

Concil.

C A P U T I X .

Cabilo.

De operibus Satisfactionis.

c. 34 & **D**icit præterea, tantam esse diuinæ munifi-
 38. Con. centiae largitatem, ut non solum pœnis
 Afr. c. 9. sponte à nobis pro vindicando peccato susce-
 f. Matt. 16. & Jea. 10 sup c. 1. in fi. & inf. Can. 3 & ult.
 de Pœn. Infrà Can. 13.

ptis , aut sacerdotis arbitrio pro mensura delicti impositis, sed etiam , quod maximum amoris & argumentum est, temporalibus flagellis à Deo inflatis, & à nobis pacienter toleratis , apud P̄eum patrem per Ch̄istum Iesum plures satisfacere valeamus.

Doctrina de Sacramento extrema Unctionis. P̄en.

Visum est autem sanctæ Synodo præcedens Dift. 3. *ac. Sun:* *plures in fin. de*
 tū doctrinæ de Pœnitentia adjungere ea
 quæ sequuntur de Sacramento extremae Un-
 cionis : quod non modò Pœnitentia, sed & to-
 tius Christianæ vitæ, quæ perpetua Pœnitentia b *Infrā*
 esse debet consummativum existimatum est à Can. 1.
 Patribus. Primum itaque, circa illius institutio- de Sacr.
 nem, declarat & docet, b quod clementissimus Extre.
 Redemptor noster, qui servis suis quovis tem- Unctio.
 pore voluit de salutaribus remediis & adversis Ephe. 6.
 omnia omnium hostium tela esse prospectum, c i. Pet.
 quemadmodum auxilia maxima in Sacramen-
 tis aliis præparavit , quibus Christiani conser- s.
 vare se integros, dum viverent, ab omni gra-
 viore spiritus incommodo posseint; ita extremae
 Unctionis Sacramento finem vitæ , tamquam
 firmissimo quodam præsidio , munivit. Nam
 etsi & adversarius noster occasiones per om- d Nulli
 nem vitam querat, & capteret, ut devorare ani- dubium
 mas nostras quoquo modo possit ; nullum ta-
 men tempus est , quo vehementius ille onus 3. q. i.
 suæ versutiæ nervos intendat ad perdendos
 nos penitus, & à fiducia etiam, e si possit, divi- e Gen. 3.
 na misericordia deturbandos, quam cum im- & infr.
 pendere nobis exitum vitæ perspicit.

C A P U T J.

De institutione Sacramenti extremae fin.
Unctionis.

Instituta est autam sacra hæc Unctio infir-
 morum , tamquam verè & propriè Sacra-
 mentum novi Testamenti, à Christo Domino f Marc.
 nostro , f apud Marcum quidem insinuatum, 6.
 g per Jacobum autem Apostolum, ac Domini g Jac. 2.
 fratrem, fidelibus commendatum ac promul- e Presb.

Pal. 95 gatum. Infirmitatur, inquit, quis in vobis inducat Presbyteros Ecclesiarum, & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini: & oratio fidei salvabit infirmum: & alleviabit eum Dominus; & si in peccatis sit, dimittentur ei. **Unctio.** Quibus verbis, ut ex Apostolica traditione, per manus accepta, Ecclesia didicit, docet materiam, formam, proprium ministerium, & effectum hujus salutaris Sacramenti; intellexit enim Ecclesia, materiam esse oleum ab Episcopo benedictum; nam Unctio aptissime Spiritus Sancti gratiam, qua invisibiliter anima ægrotantis inungitur, representat, formam deinde esse illa verba, Per istam unctionem, &c.

C A P U T I I.

De effectu hujus Sacramenti.

a Jaco. **R**es porro, & effectus hujus Sacramenti illis verbis explicatur: Et a oratio fidei salvabit infirmum: & alleviabit eum Dominus: &, si in peccatis sit, dimittentur ei b res etenim hæc gratia est Spiritus sancti: cuius Unctio delicta, si quæ sint adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit; & ægroti animam alleviat, & confirmat, magnam in eo divinæ misericordiæ fiduciam excitando: quia intimus sublevatus, & morbi incommoda ac labores levius fert; & temptationibus dæmonis, & calceo insidiantis facilius resistit: & sanitatem corporis interdum, ubi saluti animæ expedierit, consequitur.

C A P U T I I I.

De ministro hujus Sacramenti, & tempore quo dari debeat.

Jam verò, quod attinet ad præscriptionem eorum qui & suscipere, & ministrare hoc Sacramentum debent, haud obscurè fuit illud etiam in verbis prædictis traditum: nam & ostendit illic, proprios hujus Sacramenti ministros esse Ecclesiæ Presbyteros, quo nomine, eo loco, non ætate seniores, aut primores in populo intelligendi veniunt, sed a aut Episcopi aut Sacerdo-

Sacerdotes , ab ipsis ritè ordinati , & per im- *perflū.*
positionem manuum presbyterii. Declaratut *um. 95.*
etiam , esse hanc Uunctionem infirmis adhiben-
dam , illis verò præfertim , qui tam periculose
decumbunt , ut in exitu vitæ constituti videan *inf. à*
Can.
tur: unde & Sacramentum exeuntium nunci-
patur. Quod si infirmi post suscep tam hanc *ult.*
unctionem coavaluerint , iterum hujus Sacra-
menti subsidio iuvati poterunt , cùm in aliud *a 1. Ti.*
simile vitæ discriminem inciderint. Quare nulla *4. c. Ec-*
ratione audiendi sunt , qui contra tam apertam *ee ego §.*
& dilucidam Apostoli *b* Jacobi sententiam *Presby.*
docent , hanc Uunctionem vel figmentum esse *Dift. 95*
humanum , vel ritum à Patribus acceptum , nec *b f.c.s.*
mandatum Dei , nec promissionem gratiæ ha-
bentem : & qui illam jam cessasse afferunt ,
quasi ad gratiam curationum duntaxat in pri-
mitiva Ecclesia referenda esset: & qui dicunt ,
ritum & usum quem sancta Romana Ecclesia
in hujus Sacramenti administratione observat ,
c Jacobi Apostoli sententia repugnare , atque *c Inf. à*
ideò in aliud communandum esse : & deni- *Can. 3.*
que , qui hanc Extremam- Uunctionem à fide- *d. Sacr.*
libus sine peccato contemni possent afflant :
Extr.
hac enim omnia manifestis. & pugnant cum *Unc.*
perspicuis tanti Apostoli verbis. Nec profectò
Ecclesia Romana d aliarum oinnium mater , *d c. Non*
& magistra , aliud in hac administranda Unc- *decit 12*
tione , quantum ad ea quæ huius Sacramenti *c. fin. de*
substantiam perficiunt , observat , quām quod *Dift. c.*
beatus Jacobus præscripsit. Nec verò tanti *1. in fin.*
Sacramenti contemptus absque ingenti scle- *de sum.*
re & ipsius Spiritus sancti injuriā esse posset. *Trin. &*
Hæc sunt , quæ de Pœnitentiæ & extre-
mæ- Uunctionis Sacramenti haec sancta cœcu- *c. fin. de*
menica Synodus profitetur , & docet , atque for. com-
omnibus Christi fidelibus credenda & tenen- *pot.*
da proponit : Sequentes autem Canones in-
violabiliter servandos esse tradit , & asseren-
tes contrarium perpetuò damnat , & anathē-
matizat.

De Sanctissimo Poenitentiaæ Sacramento.

C A N O N . I .

a Suprà cap. 1. de Pœnit. SI quis dixerit, in Catholica Ecclesia & Pœnitentiam non esse verè & propriè Sacramentum pro fidelibus, quoties post Baptismum in peccata labuntur, ipsi Deo reconciliandis, à Christo Domino nostro institutum; Anathema sit.

C A N O N . I I .

b Suprà cap. 1. de Secun. da post naufragia Si quis Sacra menta confundens, b ipsum Baptismum, Pœnitentiaæ Sacramentum esse dixerit, quasi hæc duo Sacra menta distincta non sint, atque ideo Pœnitentiam non recte secundam post naufragium tabulâ appellari; Anathema sit.

C A N O N . I I I .

naufrag. d Accipite Spiritum Sanctum : quorum remi- Dist. 1. de Pœn. de Ioan. 20 Mat. 16. supr. c. 1. fess 6. dc Si quis dixerit, verba illa Domini Salvatoris: d Accipite Spiritum Sanctum: quorum remissionis peccata, remittuntur eis, & quorum re tinueritis, retenta sunt: non esse intelligenda de d Ioan. potestate remittendi & retinendi peccata in Sacramento Pœnitentiaæ, sicut Ecclesia Catho licia ab initio semper intellexit, detorserit autem contra institutionem hujus Sacramenti, ad auctoritatem prædicandi Evangelium; A nathema sit.

Iust. ca.

C A N O N . I V .

14. d Suprà cap. 3. de Pœn. Si quis negaverit, e ad integrum & perfe ctam peccatorum remissionem requiri tres a etus in pœnitente, quasi materiam Sacramenti Pœnitentiaæ, videlicet, Contritionem, Confessionem, & Satisfactionem, quæ tres Pœnitentiaæ partes dicuntur; aut dixerit, duas tan tūm esse Pœnitentiaæ partes, terrores scilicet incusios conscientiaæ, agnito peccato, & fidem conceptam ex Evangelio, vel absolutione, qua credit quis sibi per Christum remissa pecca ta; Anathema sit.

e Suprà c. 4. de Pœnit.

C A N O N . V .

Si quis dixerit, fream contritionem, quæ paratur per discussionem, collectionem & de-

testationem peccatorum, qua quis ^a recogitat a *Is.* ; 8. annos suos in amaritudine animæ suæ , pon. ^d. dérando peccatorum suorem gravitatem , multitudinem, fœditatem, amissione æternæ beatitudinis & æternæ damnationis incursum , cum proposito melioris virtutæ , non esse verum & utili em dolorem , nec præparare ad gratiam, sed facere hominem hypocrytam, & magis peccatorem ; demum illam esse dolorem coactum , & non liberum , ac voluntarium ; Anathema sit.

C A N O N VI.

Si b quis negaverit,, Confessionem Sacra- b ^c S. præ mentalem vel institutam , vel ad salutem ne- c. 5. de cessariam esse jure divino ; aut dixerit, mo- dum secrete confitendi soli sacerdoti , quem Pœnit. Ecclesia Catholica ab initio semper observa- C. em. 1. vit, & Observat, alienum esse ab institutione & in epist. mandato Christi, & inventum esse humanum; I. ad Ia- Anathema sit.

C A N O N VII.

Si quis dixerit, e in Sacramento pœnitent. Concil. riæ ad remissionem peccatorum necessarium Cabilo. non esse jure divino , confiteri omnia & sin- c. 8. gula peccata mortalia , quorum memoria c S. præ cum debita & diligentí præmeditatione ha- cap. 5. batur, etiam occulta, & quæ sint contra d duo ultima Decalogi præcepta, & circumstantias, d Deut. quæ peccati speciem mutant ; sed eam Con- fessionem tantum esse utilem ad erudiendum, & consolandum pœnitentem , & olim obser- vatam fuisse tantum ad satisfactionem cano- nicam imponendam, aut dixerit, eos, qui om- nia peccata confiteri student, nihil relinquere velle divinæ misericordiæ ignoscendum ; aut demum , non licere confiteri peccata venia- lia : Anathema sit.

C A N O N VIII.

Si quis dixerit, Confessionem omnium pec- e Suprà catorum, qualem Ecclesia servat , e esse im- cap. 5. possibilem, & traditionem humanam , à piis abolendam; aut ad eam non teneri omnes &

a *Vide* singulos utriusque sexus Christi fideles, **a** juxta infra magna Concilii Lateranensis constitutio-
XX. nem. semel in anno, & ob id suadendum esse Christi fidelibus, ut non confiteantur tempore quadragesimæ: Anathema sit.

C A N O N I X.

b Suprà Si quis dixerit, **b** Absolutionem sacramen-
c. 6. in talem sacerdotis non esse actum judicialem, seu nudum ministerium pronuntiandi & declarandi remissa esse peccata confitenti; modò tantum credat se esse absolutum; aut sacerdos non seriò, sed joco absolvat; aut dixerit non requiri Confessionem pœnitentis, ut sacerdos eum absolvere possit; Anathema sit.

c Suprà

C A N O N X.

c. 1. & Si quis dixerit, sacerdotes, qui in **c** peccato mortali sunt, potestatem ligandi, & solvendi non habere: aut non solos sacerdotes esse ministros absolutionis, sed omnibus & singulis Christi fidelibus esse dictum: **d** Quæcumque ligaveritis super terram, erunt ligata & in cælo; & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in cælo, & **e** Quorum remis-
16. &c. ritis peccata, remittuntur eis; & quorum re-
18. tinueritis, retenta sunt: quorum verborum
c. 10an. virtute quilibet absolvere possit-peccata; pu-
20. blica quidem per correptionem dumtaxat, si
f Suprà Episcop. corruptus acquieverit: secreta vero per spon-
c. 7.c. de pœn. taneam confessionem; Anathema sit.

in 6. c.

C A N O N X I.

De cete. Si quis dixerit, Episcopos non habere jus
ro. &c. **f** reservandi sibi casus, nisi quoad externam politiam, atque ideo casuum reservationem non prohibere, quo minus sacerdos à reservational. de tis vele absolvat; Anathema sit.

sent. ex

C A N O N X I I.

com. cù Si quis dixerit, totam pœnam simul cum **g**
simp. culpa remitti semper à Deo, satisfactionem.
g Suprà que pœnitentium non esse aliam quam fidem,
c. 8. de qua apprehendunt Christum pro eis satisfe-
Pœnit. cisile; Anathema sit.

C A N O N X I I .

Si quis dixerit, pro a peccatis, quo ad pœ- a *Suprà*
nam temporalem, minimè Deo per Christi *c. 8.* &
merita satisfieri pœnis ab eo inflictis, & pa-
tienter toleratis, vel à sacerdote injunctis, sed **¶**
neque sponte suscep̄tis, ut jejuniis, orationibus,
eleemosynis, vel aliis etiam pietatis operibus,
atque ideo optimam pœnitentiam esse tantum
novam vitam : Anathema sit.

C A N O N X I V .

Si quis dixerit, b satisfactiones, quibus pœ- b *Suprà*
nitentes per Christum Jesum peccata redi- *cap. 8.*
miserunt, non esse cultus Dei, sed traditiones ho-
minum, doctrinam de gratia, & verum Dei
cultum, atque ipsum beneficium mortis Chri-
sti obscurantes : Anathema sit.

C A N O N X V .

Si quis dixerit Claves Ecclesie esse e datae. c *Suprà*
tantum ad solvendum, non etiam ad ligan- *cap. 1.*
dum; & propterea sacerdotes, dum imponunt & *cap.*
pœnas confitentibus, agere contra finem Cia- *8 in fin.*
vium & contra institutionem Christi, & fi-
ctionem esse, quod, virtute Clavium, sublata *de Pœ-*
pœna æterna, pœna temporalis plerunque ex- *nit.*
solvenda remaneat ; Anathema sit.

*De Sacramento EXTREMÆ-UNCTIONIS.***C A N O N I .**

Si quis dixerit extremam-Untionem non d *Suprà*
esse verè & propriè Sacramentum à d *Hoc*
sto Domino nostro institutum, & à e beato *Sacra.*
Jacobo Apostolo promulgatum ; sed ritum in prin-
tantum acceptum a Patribus, aut figuratum & exp. *exp.*
humanum : Anathema sit. *i*

C A N O N I I .

Si quis dixerit, sacram infirmorum f *Vic.* 6. *Iac. 5.*
unctionem non conferre gratiam, nec remittere *sic à*
peccata, nec alleviare infirmos ; sed iam *cap. 2 de*
cessasse, quasi om̄im tantum fuerit gratia cu- *hoc Sa-*
rationum ; Anathema sit. *cr. m.*

a Suprà

C A N O N I I I .
cap. ult. Si quis dixerit, & extraneæ Unctionis ritum,
Corc. & usum, quem obseruat sancta R. maria Ec-
Cabilon clesia, repugnare sententiam b. beati Jacobi A-
 postoli, id est quod eum mutandum, posse que à
cap. 68. Christianis absque peccato contemni ; An-
b. Fac. 5. thema sit.

C A N O N I V .

c d. cap. Si quis dixerit, Presbyteros Ecclesiarum, quos
ultim. beatus Jacobus adducendos esse ad infirmum
Iac. 5. inungendum horribilitur, non esse sacerdotes ab
 Episcopo ordinatos, sed aetate seniores qua-
 vis communicate ; ob idque proprium extre-
d Sie inæ Unctionis instrumentum non esse solum sa-
 cerdotem ; Anathema sit.

frasa- *Decretum de Reformatione.*

tur firè *P R O O E M I U M .*

Cenc. 9. *Toletana.* Episcoporum munus est, subditos, præfertim
Sar. ad animarum curam constitutos, ad-
Seff. 6. monere officii sui.

dereför. *C*um propriè Episcoporum munus sit, d
c. 3 subditorum omnium vitia redargueret; hoc
e 1. Cor. illis præcipue cavendum erit, ne Clerici, præ-
g. c. ferti ad animarum curam constituti, crimi-
Quid noluntur, neve iniuriam vestram, ipsis conni-
autem. ventibus, ducant. Nam si eos pravis & corru-
8. q. 1. ptis moribus esse permittant ; quo persto lai-
f Cap. cos de ipsorum vitiis & redarguent, qui uno ab
lili. 24 eis sermone convinci possent, quo persto Clericos
Dift. c f cum tacite sibi ipsi respondeant, eadem se-
Vera. 26 admisissæ quæ corripiunt ? Monebunt prop-
zum. tere à Episcopi suos Clericos, & in quocumque
Dift. c ordine fuerint, ut conversatione, sermone &
Sicut. ii. scientia commiso sibi Dei populo præant ;
§ Ne- memores ejus quod scriptum est. b Sancti es-
cess. tote, quia & ego sanctus sum. Et iuxta Apo-
pal. 45. stoli vocem : Nemini det ullam offenditionem ;
8. Dift. Lev. 11. 1. Petr. 1. g Seff. 22. c. 1. de ref. h Levi.

ut non vituperetur ministerium eorum; sed in ^a 2. Cor. omnibus exhibeant se sicut ministros Dei; ne illud Prophetæ dictum impleatur in eis : ^b 6. in Sacerdotes Dei contaminant sancta, & repro- ^c prin- bant legem. Ut autem ipsi Episcopi id libe- ^d a Ezecl. riū exequi, ac quoquim prætextu desuper ^e 22. Se- impediri neque ant; eadem sacro sancta cœcu- ^f phon. 3. menica, & generalis Tridentina Synodus, præsidentibus in ea eisdem Apostolice Sedis Legato, & Nuntiis, hos, qui sequuntur, Cano- nes statuendos & decernendos duxit.

C A P U T I.

Si prohibiti ascendere ad Ordines ascendant,
si interdicti, si suspensi puniuntur.

Cum honestius, ac tutius sit subiecto, de- bitam Praepositis obedientiam impen- den tendo, in inferiori ministerio deservire, quam cum Præpositorum scandalo, g̃ra luui altiorum appetere dignitatem; ei, cu' ascen- sus ad sanctos Ordines à suo Prælatō, ex qua- cum que causa, etiam ob occultum crimen quo nodolibet, etiam extra judicialiter, fuerit interdictus: aut qui à suis Ordinibus, seu gra- dibus, vel dignitatibus Ecclesiasticis fuerit suspensus, nulla contra ipsius Prælati volun- tam concessa licentia de se promoveri faciendo, aut ad priores ordines, gradus & digni- tates, sive honores, restitutio suffragetur.

C A P U T I I.

Si Episcopus quo cumque Ordines contulerit
sibi non subdito, etiam familiari, sine ex-
pressi proprii Prælati consensu, uterque
decreta poena subjaceat

Et, quoniam nonnulli Episcopi Ecclesi- sun, quæ in partibus infidelium consi- stant clero carentes, & populo Christiano, ^b Infrā cu' nferè vagabundi sint, & permanentem se. c 8. su- dein non habeant, non quæ Jesu Christi, ^b sed præ se. ^f alienas oves, inscio proprio Pastore, queren- ^{6. c. 5. de} res, dum per hanc sanctam Synodum se Pon- ^r ificalia officia in alterius diocesi, nisi de loci ^{refor.}

Ordinarii expressa licentia , & in personas eidem Ordinario subjectas tantum exercere prohibitos vident , in legis fraudem & contemptum , quasi Episcopalem cathedram in loco nullius diœcesis sua temeritate eligunt ; & quoscumque ad se venientes , etiam si suorum Episcoporum seu Prælatorum litteras commendatitias non habeant , clericali charactere insignire , & ad sacros etiam presbyteratus Ordines promovere præsumunt : quo plerique que sit , ut minus idonei , & rudes , ac ignari , & qui à suo Episcopo tamquam inhabiles & indigni reieoti fuerunt , ordinati , nec

a Suprà divina Officia peragere , nec Ecclesiastica Sacra-
Sess. 6. c. menta rectè valeant ministrare . Nemo Epis-
s. de ref. coporum qui Titulares vocantur , etiam si in
Ep. i. f. loco nullius diœcesis , etiam exempto , aut ali-
S. ff. 23. quo monasterio cuiusvis Ordinis resederint ,
c. 3. 8. Ep. aut monam traxerint , vigore cuiusvis privile-
10. de gii sibi de promovendo quoscumque ad se
ref. Con. venientes pro tempore concessi , alterius sub-
Ni. en diuum , etiam praetextu familiaritatis continuae
commensalitatis suæ , absque sui proprii Præ-
i. c. 15. lati expresso consensu , aut litteris & dimissoriis
Concil. ad aliquos sacros aut minores Ordines . vel
Aarcl. primam Torsuram promovere seu ordinare
valeat . Conticaciens ab exercitio Pontifica-
3. c. 13. lium per annum ; taliter velò promotus ab
Cone. 6. executione Ordinem sic suscep. eram , donec
Magni- suo Prælato vitum fecerit , ipso pure sint sus-
zien. c. pensi .

C A P U T III.

24. c. 1. Episcopus suos Clericos ob alio male promotos
21. q. 2. b Suprà 20. admittat ad officia ebranda , nisi
c. p. oxi. prævio examine

Ep. in Episcopus quoscumque b suos Clericos ,
frà S. ff. præscripsi in sacris constitutos , absque suo-
23. de precedenti examine , & commendatioribus litteris ,
refor. quacumque auctoritate promotos , licet tamquam habiles ab eo à quo ordinati sunt ,
cap. 8. probatos , quos tamen ad divina officia cele-

brandā seu Ecclesiastica Sacra menta mini-
stranda minūs idoneos & capaces repererit ;
à susceptorum Ordinum execitio ad tempus,
de quo ei videbitur, suspendere, & illis, ne in
altari aut aliquo Ordine ministrent , interdi-
cere possit.

C A P U T I V.

*Nullus Clericus eximatur à correctione E-
piscopi, e: iam extra visitationem.*

OMNES & Ecclesiarum Prælatori, qui ad cor- a *Suprà*
intendere debent, & à quibus nullus Clericus *Sejj 6. de*
per hujus sanctæ Synodi statuta, cuiusvis pri-
vilegii prætextu, tutus censetur , quò minus *ref. c. 3.*
juxta canonicas sanctiones visitari , puniri & *c. Irre-*
corrigi possit ; si in Ecclesiis suis resederint, fragabi-
quoscumque seculares Clericos , qualiter *princ. de*
cumque exemptos, qui alias suæ iurisdictioni *off Ord:*
subessent, de eorum excessibus, et inimicibus &
delictis, quoties, & quando opus fuerit, etiam
extra visitationem, tamquam ad hoc Aposto-
licæ Sedis delegati , corrigendi & castigandi
b facultatem habeant : quibuscumque exem- b *Suprà*
ptionibus, declarationibus , consuetudinibus, *Sejj 6. c.*
sententiis, iuramentis, concordiis, quæ tantum
suos obligent auctores, ipsis Clericis, ac eo- 4 *deref.*
rum consanguineis , capellanis , familiaribus, & *infr.*
procuratoribus , & aliis quibuslibet, ipsorum *Sejj. 24.*
exemptorum contemplatione & intuitu mini- *de refor.*
mè suffragantibus.

C A P U T V.

c. 5.

*Conservatorum iurisdictio certis fribus
concluditur.*

INsuper , cùm nonnulli , qui sub prætextu,
quo l super bonis , & rebus ac juribus suis
dixer eis injuriae ac molestiae inferantur , c c c. 1. &
certo, judices per litteras Conservatorias de- *c. ult. de*
putati obseruent, qui illos à m l st i s & iniuriis
hujusmodi tueantur ac defendant, & in posses- *off. de-*
sione, seu quasi , bonorum ; rerum ac iurium *leg.*
tuorum manuteneant, & conservent, nec super

illis eos molestari permittant; ejusmodi litteras in plerisque contra concedentis mentem in reprobum sensum detorquent. Idcirco nemini omnino, cujuscumque dignitatis & conditionis sit, etiam si Capitulum fuerit, a Conservatoriæ litteræ, cum quibuscumque clausulis aut decretis, quorumcumque judicium deputatione, quocumque etiam alio prætextu aut colore concessæ, suffragentur ad hoc,

a. P A U - l u s s . ut coram suo Episcopo, sive alio Superiori Ordinario, in criminalibus & mixtis causis accusari, & conveniri, ac contra eum inquiri & procedi non possit: aut quo minus, si qua iura ei ex cessione competenterint, super illis liberè valeat apud judicem ordinarium conveniri. In civilibus etiam causis, si ipse actor prioriter extiterit, aliquem ei apud suos Conservatores judices in judicium trahere minime liceat. Quod si in iis causis, in quibus ipse reus fuerit, contigerit, ut electus ab eo Conservator ab auctore suspectus esse dicatur; aut si qua inter ipsos judices, Conservatorem & Ordinarium, controversia super competentia jurisdictionis orta fuerit, nequaquam in causa procedatur, donec per arbitrios in forma iuris electos, super suspicione aut jurisdictionis competentia fuerit judicatum. Familiaribus vero ejus, qui hujusmodi litteris conservatoriis tueri se solent, nihil illæ profint, præterquam duobus dumtaxat, si tamen illi propriis ejus sumptibus vixerint. Nemo etiam similium litterarum beneficio ultra quinquennium gaudere possit. Non liceat quoque Conservatoribus judicibus ullum hebere tribunal erectum: In causis vero mercedum, aut miserabilium personarum, hujus sanctæ Syndicis super hoc decretum in suo robore permaneat. Universitates autem generales, ac Collegia Doctorum, seu Scholarium, & regularia loca, nec non hospitalia, actu hospitali reformata servantia, ac Universitatum, Collegiorum, locorum & hospitalium hujusmodi per-

b. Suprà Seff. 7. c. 14: de reform. nodi superb hoc decretum in suo robore permaneat. Universitates autem generales, ac Collegia Doctorum, seu Scholarium, & regularia loca, nec non hospitalia, actu hospitali reformata servantia, ac Universitatum, Collegiorum, locorum & hospitalium hujusmodi per-

sonæ in præsenti Canone minime comprehensæ, sed exemptæ omnino sunt, & esse intellectu ligantur.

a c. Pœr
rectu

C A P U T V I.

Pœna decernitur in Clericos, qui in Sacris constituti aut beneficiis possidentes, decen- ti sui ordinis ueste non utuntur.

c. Ex
parte de
regul.

Quia verò, a eis habitus non facit monachum, oportet tamen Clericos, vestes proprio congruentes ordini semper deferre; ut per decentiam habitus extrinseci, morum honestatem intrinsecam ostendant. Tanta au- tem hodie aliquorum inolevit temeritas, religionisque contemptus, ut propriam dignitatem & honorem clericalem parvi penden- tes, uestes etiam deferant publicè laïcales, pedes in diversis ponentes, unum in divinis, Cùm alterum in carnalibus. Propterea omnes Ecclesiasticae personæ, quamcumque exemplarum, aut in sacris fuerint, aut dignitates, personatus, officia, aut beneficia qualiacumque Eccl. clesiastica obtinuerint, si, postquam ab Episco- copo suo, etiam per edictum publicum, moniti fuerint, honestum habatum clericalem, illorum ordini & dignitati congruentem, & juxta ipsius Episcopi ordinariorem & mandatum non detulerint, per suspensionem ab ordinibus, ac officio, & beneficio, ac fructibus, redditibus, & proventibus ipsorum beneficiorum, nec non, si tempore correpti, denuo in hoc deli- quiri, etiam per privationem officiorum & be- neficiorum huiusmodi coerceri possint, & debent: Constitutionem Clementis Quinti, in Concilio Viennensi editam, d quæ incipit, Quoniam, innovando, & ampliando.

b. Cōc. 8.
Ma:isc.

c. 5..c.

ult. 41.

Dist.

Vid.con.

stit.Six.

i. V.

Sacredam

& Pas-

toralis

1589.

c 21.c.4

per 20.

tam.

Conc.

Constan-

tien.ulc

S ff 43.

de vit.

& hon-

Cler.

d Vide

Infra

XXI.

c Exod.

21. c 1.

dehom.

f Exiœ.

C A P U T V I.

Voluntarii homicide nuzquam, casuales quomodo ordinandi

Cum etiani qui e per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari avelli debeat; qui sua voluntate homicidi

illud ad diu[m] perpetraverit , & etiam si crimen id nec
abortū ordine judicario probatum , nec alia ratione
procu- publicum, sed occultum fuerit; nullo tempore
rantes ad sacros Ordines promoveri possit ; nec illi
Bulla aliqua Ecclesiastica beneficia, etiam si curam
Sixti s. non habeant animarum, conferri liceat ; sed
- effrena. omni Ordine, ac beneficio & officio Ecclesia.
tā. 15 88. stico perpetuò careat. Si verò homicidium
quā a. non ex proposito, sed à casu. vel vim vi repel-
fœtū a. lendo , ut quis se à morte defenderet , fuisse
nimarū commissum narretur; quam ob causam etiam
restrin- ad faciorum Ordinum, & altaris ministerium,
xi Gre- & beneficia quacumque , ac dignitates, iure
gorius quodanimodo dispensatio debeatur; co[n]mit-
14. fer tatur loci Ordinario aut ex causa Metropoli-
Bullam tan, seu viciniori Episcopo: qui non nisi causa
Sedes cognita, & prebatis precibus, ac narratis, nec
Aposto. aliter, dispensare possit.

C A P U T V I I I .

Nulli alienos Clericos ex privilegio punire
ligeat.

1591. Rarere, b quia nonnulli, quorum etiam
a c. In- aliqui veri sunt Pastores, ac proprias oves
quisito. habent, alienis etiam ovibus praesesse querunt,
nis, de & ita alienis subditis quandoque intendunt,
accu. & etiam Episcopali praedictus dignitate qui alie-
c. Cū no nos subditos puniendi privilegium habuerit,
ab ho- contra Clericos & sibi non subditos , praeser-
mine, de tim in facies constitutos , quorumcumque
jur. etiam atrocium criminum reos, nisi cum pro-
b c. s u. prii ipsorum Clericorum Episcopi ; si apud
deat so Ecclesiam resederit, aut personæ ab ipso Epis-
Di 1. & cedere debeat ; alias processus & inde secuta
c. S. gnif. quecumque viribus omnino carent.

C A P U T I X .

caſti. de *Beneficia unius diœcesis nullo praetextu uni-*
homic. *antur beneficiis alterius.*

c Suprà *E*T , quia iure optimo & distingue fuerunt
exp. 2. & diœcetes, & parochiae, ac unicuique gregi
Sess. 6. proprii

proprii attributi Pastores , & inferiorum Ec-cap. ulto
telaicarum Rectores , qui suatum quisque o- de refo.
vium curam habeant , ut ordo Ecclesiasticus d Conc.
non confundatur , aut una & eadem Ecclesia d
duarum quodammodo diœcœsum fiat, non si Magun.
ne gravi eorum incommodo qui illi subditi tien. sub
fuerint ; beneficium unius diœcœsis , etiam si Arnul.
parochiales Ecclesiæ, Vicariæ perpetue , aut pto Im-
simplicia beneficia, seu præstmonia , aut præ- peratore
stimoniales positiones fuerint , etiam ratione cap. 14.
augendi cultum divinum, aut numerum bene- & 15.
ficiatorum , aut alia quacumque , de causa, al- collegio,
terius diœcœsis beneficio, aut monasterio, seu A Di-
collegio, vel loco etiam pio perpetuo & non nysio
uniantur decretum hujus sanctæ Synodi super Papa in
hujusmodi unionibus in hoc declarando . Can.Ec-

cle. 13. q. 1. c Pastorali, de his que fiunt à Prelat.
Conc. i. Constantinop. c. 2. infrà Seff. 24. de refor. c. 23.
in fi. & c. 17. a Sup. Seff. 7. c. 6. & 7 & infrà Seff. 24.
de refor. c. 13. c. 15.

C A P U T X.

Regularia beneficia Regularibus con.
ferantur.

Regularia b beneficia, in titulum Regula- bc.Ciems
ribus professis provideri consueta , cùm debene-
per obitum , aut resignationem, vel aliâs illa ficio c.
in titulum obtainentis vacare contigerit , reli- prab. in-
giosis tantum illius ordinis , vel iis qui habi- 6: & in-
tum omnino suscipere & professionem emit- tere teneantur, & non aliis, nec c vestem linofrà Seff.
lanaque contextam induant, conferantur . ult.c. 28
circa

med. de regul. & men. c Deut. 21. c. cum causam,
de elect. & c. Quidam, de apost. c. In nova, 16. q. 7.

a Addi. C A P U T X I .
 tio ad c. Translati ad alium ordinem in clauſtro ſub
 27. Cō. obedientia maneant, & beneficiorum fa-
 ciliis A- cularium incapaces exiſtant.

gathēſis Q Uia verò Regulares , & de una ad alium
 b Indut. Ordinem translati , facile à ſuo Superiore
 ta & ſolent, ex quo vagandi & apoftatandi occaſio
 privile- tribuitur ; b nemo, cujuscumque ordinis Præ-
 gia huic latus, vel Superior, vigore cujusvis facultatis,
 c. ad- aliquem ad habitum & profeffionem admitt.
 versan- rere poſſit, niſi ut in ordine ipſo , ad quem
 zia an- transfertur , ſub ſui Superioris obedientia in
 ſiquat clauſtro perpetuo maneat , ac taliter transla-
 Piis ſ. ad beneficia ſecularia, etiam cutata, omnino
 Conſt. incapax exiſtat.

C A P U T X I I .

Quæ- Nemo niſi ex fundatione, vel dotatione, juſ
 cumque patronatus obtineat.

1569 c Seff. N Emo, etiam cujusvis dignitatis Ecclesia-
 ticæ, vel ſecularis quacumque ratione,
 25. c. 9 niſi Eccleſiam, beneficium, aut capellam de-
 de ref. novo fundaverit, & coaſtruxerit; ſeu jam ere-
 d. c. Pia Etam, quæ tamen ſine ſufficienti dote fuerit,
 exentis, de ſuis propriis & patrimonialibus bonis
 cū seq. competenter dotaverit ; d juſ patronatus im-
 petrare, aut obtinere poſſit, aut debeat. In ca-
 16. 9. 7 ſu autem fundationis, aut dotationis hujus-
 ēr cap. modi institutio Epifcopo, & non alteri infe-
 Nobis, riori reſervetur.

C A P U T X I I I .

de ju. patr. & Preſentatio fiaſt Ordinario, alias institutio
 infrā ſi nulla.

Seff. uli. N On liceat præterea & patrone cujusvis
 c. 9. d. privilegii prætextu aliquem ad beneficia
 ſuī juris patronatus, niſi Epifcopo loci ordi-
 refer. in ratio, ad quem proviſio ſeu institutio ipſius
 princ. beneficii, cellante privilegio, iure pertideret,
 c. Infrā quoque modo prætentare ; alias preſentatio,
 ſeff. 25. ac institutio, forſa ſecundæ, nullæ ſint, & eſte
 intelligantur.

C A P U T X I V.

de ref.

*Traictandum deinceps de Missa, Ordine, &c. c. 9. c. II.
reformatione. lud. &c.*

DEclarat præterea sancta Synodus, in futu-
rum de-
sequentis anni M. D. LII. habendam esse jam
decrevit, unà cum sacrificio Missæ agendum,
& tractandum etiam esse de Sacramento Or-
dinis, & prosequendam esse materiam refor-
mationis.

Arnul-
S E S S I O X V. **phi, c 4:**
Conc.

Quæ est Quinta
S A L E G U E

S U B J U L I O I I I . P O N T . M A X . **g u s t a -**
C E L E B R A T A **d i e n s e**

Die XXV. Januar. M. D. LII. **E. 13.**

Decretum prorogationis Sessionis.

CUm ex eo, quod proximis Sessionibus de-
cretum fuit, sancta hæc & universalis Sy-
nodus per hos dies accuratissime diligentissi-
mèque, tractaverit ea quæ ad sanctissimum
Missæ sacrificium, & ad Sacramentum Ordini-
nis spectant, ut hodierna Sessione, quemad-
modum Spiritus sanctus suggestisset, decreta
de his rebus, & quatuor præterea articulos ad
sanctissimum Eucharistia Sacramentum per-
tinentes, in hanc tandem Sessionem dilatos
publicaret; atque interim affuturos esse puta-
verit ad hoc sacrosanctum Concilium eos,
qui Protestantes se vocant: quorum causa eo-
rum publicationem articulorum distulerat; &
ut libere, ac sine cunctatione ulla huc veni-
rent; fidem eis publicam, sive a salvum con-
ductum concesserat. Tamen, cùm illi non-
dum venerint: & eorum nomine supp'ica um **a Supradicata S. ff. 13**
huc sanctæ Synodo fuerit, ut publicatio, quæ
hodierno die facienda fuerat, in sequentem

Sessionem differatur, certa spe allata, affuturos eos esse omnino multo ante illam Sessionem, salvo conductu amplioris formæ interim accepto, eadem sancta Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, iisdem Legato & Nuntiis praesidentibus, nihil magis optans, quam ex præstantissima natione Germanica omnes de religione dissensiones & schismata tollere, ac ejus quieti, paci otioque consulere: parata, ipsos, si venerint, & humaniter excipere, & benigne audire: confidensque, eos non fidei Catholicæ pertinaciter oppugnandæ, sed veritatis cognoscendæ studio esse venatos, & ut Evangelicæ veritatis studiosos decet, sanctæ matris Ecclesiæ decretis ac disciplinæ ad extremum esse acquierutos; sequentem Sessionem ad edenda & publicanda ea quæ suprà commemorata sunt, in diem festum sancti Josephi, qui erit die xix. mensis Martii, distulit ut satis illi temporis & spatii habeant, non solum ad veniendum, verum etiam ad ea quæ voluerint, antequam is dies veniat, propinenda. Quibus ut omnem cunctandi diutius causam adiunat, fidem publicam, sive salvum conductum, ejus, qui recitatibus, tenoris & sententiæ, libenter dat, & concedit. Interēa verò de Matrimonii Sacramento agendum, & de eo, præter superiorum decretorum publicationem, definiendum esse, eadem Sessione statuit, & decernit, & prosequendam eile materiam reformat enis.

S A L V U S C O N D U C T U S D A T U S P R O T E S T A N T I B U S.

SAcrosancta ecumenica & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, praesidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato & Nuntiis, inha-rendo salvo conductui, in penultima Sessione dato, & illum juxta tenorem infra scriptum ampliando, Universis fidem facit, quod omnibus & singulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Ca-

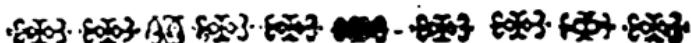
mitibus, Baronibus, Nobilibus, Popularibus, & aliis quibuscumque viris, cujuscumque status, & conditionis, aut qualitatis existant, Germanicæ, provinciæ, & nationis civitatibus, & aliis locis ejusdem, & omnibus aliis Ecclesiasticis, & ſecularibus, præfertim Augustinæ confeſſionis, personis, qui, aut quæ unà cum iofis ad hoc generale Tridentinum Concilium ve- nient, aut mittentur, ac profecturi ſunt, aut hucusque venerantur, quocumque nomine cen- ſeantur, aut valeant nuncupari, tenore præfen- tium publicam fidem, & plenissimam veriſi- mamque ſecuritatem, quam ſalvum conduc- tum appellant, libere ad hanc civitatem Tri- dentinam veniendi, ibidemque manendi, itan- di, morandi, proponendi, loquendi, unà cum ipta Synodo de quibuscumque negotiis trac- tandi, examinandi, diſcutiendi, & omnia, quæ- cumque; iſpis libuerit, ac articulos quoſlibet tam ſcripto quam verbo libere offerendi, propalandi, eosque Scripturis ſacris, & beato- rum Patrum verbis, ſententiis, & rationibus declarandi, adſtruendi, & perſuadendi, &, ſi opus fuerit, etiam ad cibetra Concilii gene- ralis respondendi, & cum iis, qui à Concilio delecti fuerint, diſputandi Christianè, aut cha- ritativè, abſque omni impedimento conferen- di, opprobriis, convitiis, ac contumeliis peni- tus ſemotis: & signanter, quod cauſæ contro- versæ & ſecundūm ſacram Scripturam, & A. a Supra- postolorum traditiones, probata Concilia, Sess. 5. in Catholicæ Ecclesiæ conſensum, & sanctorum princ. Patrum auctoritates in prædicto Concilio Tridentino trahentur: illo etiam addito, ut religionis prætextu aut delictorum circa eam commiſſorum aut committendorum minime puniantur, impartiſtur, ac omnino concedit: ſit etiam, ut propter illorum præſentiam neque in itinere, aut quocumque locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipta civitate Tridentina à divinis officiis quovis modo ceſſetur. Et ut, his peractis, vel non peractis,

quandocumque ipsis libuerit, aut majorum suorum mandato & assensu ad propria reverenti optabunt, aut aliquis eorum optabit, mox absque ulla renitentia, & occasione, aut mora, salvis rebus eorum, & suorum pariter honore, & personis vice versa, possint juxta bene placitum liberè & securè redire, de scientia tamen ab eadem Synodo deputandorum : ut tunc opportune eorum securitati, absque dolg & fraude provideatur. Vult etiam sancta Synodus in hac publica fide, salvòque conductu, omnes quascumque clausulas includi, ac contineri, ac pro inclusis haberi, quæ pro pleina, efficaci, & sufficienti securitate, in eundo, stando, & redeundo; necessariæ & opportunæ fuerint. Illud etiam, ad majorem securitatem, & pacis ac conciliationis bonum, exprimens, quod, si quispiam, aut illorum aliqui, sive in itinere, Tridentum veniendo, sive ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme, quod absit, egerint aut commiserint, quo posset hujus fidei publicæ, & assecurationis beneficium eis concessum, annullari, aut cassari: vult, & concedit, ut in hujusmodi facinore deprehensi, ab ipsis ducentur, & non ab aliis, condigna animadversione, cù emenda sufficienti, per partem ipsius Synodi merito approbanda, & laudanda, mox puniantur: illorum assecurationis forma, conditionibus & modis omnino manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, ut, si quisquam, vel aliqui ex ipsa Synodo, sive in itinere, aut manendo, aut redeundo aliquid enorme, quod absit, egerint, aut commiserint, quo posset hujus fidei publicæ & assecurationis beneficium violari, aut quoquo modo tolli; in hujusmodi facinore deprehensi, ab ipsa Synodo damnata, & non ab aliis, condigna animadversione, & emenda sufficienti, per partem Dominorum Germanorum Augustanæ confessionis, tun. hic præsentiuin, merito laudanda, & approbanda, mox puniantur; presenti assecurationis forma, cor-

ditionibus & modo omnino minencibus illibatis. Vult praterea ipsa Sinodus, quod liceat ipsis Ambasciatoribus, omnibus, & singulis, toties quotiescumque opportunum fuerit, seu necessarium, ad auram capiendam exire de civitate Tridentina, & reverti ad eandem, nec non nuntium, vel nuntios suos ad quæcumque loca pro suis necessariis negotiis ordinandis libere mittere, seu destinare, ac ipsos missos, seu destinatos, seu missum, & destinatum suscipere toties, quoties eis videbitur expedire; ita quod aliqui, vel aliquis, per deputandos Concilii socientur, qui eorum securitati provideant. Qui quidem salvus conductus & securitas stare ac durare debeat, à tempore, & per tempus, quo in ipsius Synodi, & suorum tuitionis curam ipsos suscipi contigerit, & usque ad Tridentum perduci, ac toto tempore mansionis eorum ibidem, & rursum, post sufficientem audientiam habitam spatio viginti dierum præmisso cum ipsis petierint; aut Concilium, habita hujusmodi audientia, ipsis recessum indixerit, à Tridento usque in quem quisque elegerit sibi locum tutum, Deo favente, restituet, dolo & fraude prorsus exclusis. Quæ quidem omnia pro universis & singulis Christi fidelibus, pro omnibus Principibus, tam Ecclesiasticis quam secularibus quibuscumque, atque omnibus aliis Ecclesiasticis & secularibus personis, cujuscumque status & conditionis existant, aut quocumque nomine censeantur, inviolabiliter observanda esse promittit, & bona fide spondet.

Insuper, omni fraude & dolo exclusis, vera & bona fide promittit, ipsam Synodum nullam vel manifeste, vel occulte occasionem quæsituram; aut aliqua auctoritate, potentia, iure, vel statuto, privilegio legum, vel canonum, aut quorumcumque Conciliorum, præsertim Constantiensis, & Senensis, qua-^a Concep-
tusque forma verborum expressa, in aliquod Con-
cilio cuius fidei publicæ & plenissimæ affectatio-
stantis;

Sess. 19. nis, ac publicæ & liberæ audientiæ, ipsis per
in cap. ipsam Synodum concessæ, præjudicium quo-
Quod vis modo usuram, aut quemquam uti permis-
non ob suram : quibus in hac parte pro hac vice de-
stanti- rogat. Quòd si sancta Synodus, aut aliquis ex
bus sal- ea, vel suis, cuiuscumque conditionis, vel sta-
vis con- bus, aut præminentia existens, præscriptæ
ducti- assecurationis & salvi conductus formam &
bus.. modum in quocumque puncto vel clausula
 violaverit ; quod tamen avertere dignetur
 Omnipotens ; & sufficiens emenda non fuerit
 mor subsecuta, & ipsorum arbitrio meritò
 approbanda, & laudanda ; habeant ipsam Sy-
 nodum, & habere poterunt, incidisse in om-
 nes pœnas, quas jure divino & humano, aut
 consuetudine, huiusmodi salvorum conduc-
 tuum violatores incurtere possunt, absque
 omni excusatione, aut quavis in hac parte
 contradictione.

S E S S I O X V I.

Quæ est sexta, & ultima
 SUB JULIO III. PONT. MAX.

C E L E B R A T A
 D I E XXVIII. A P R I L. M. D. LII:

Decretum suspensionis Concilii.

SAcrosancta œcumenica & Generalis Tri-
 dentina Synodus, in Spiritu sancto legitimi-
 me congregata, præsidentibus in ea Reveren-
 dissimis Dominis, Sebastiano, Archiepiscopo
 Sipontino, & Aloysio, Episcopo Veronensi, A-
 postolicis Nantiis, tam eorum proprio, quam
 Reverendissimi & Illusterrimi Domini Mar-
 celli, tit. S. Marcelli sanctæ Romanæ Ecclesiæ
 Cardinalis, Crescentii, Legiti ob adversam
 ejus gravissimam valetudinem absentis, no-
 mine, non dubitat Christianis omnibus pate-
 re, hoc Concilium œcumenicum Tridentum

primitò à Paulo fel. rec. convocatum & collectum fuisse ; deinde à sanctissimo Domino nostro Julio III. efflagitante Carolo quinto, Augustissimo Imperatore , ea præcipue de causa fuisse restitutum, ut religionem in multis orbis partibus, & præsertim in Germania, in diversas opiniones miserabiliter distractā, in statum pristinum revocaret; abusus & mores Christianorum corruptissimos emendaret. Cūmque ad hoc agendum quām plurimi Patres, nulla laborum suorum , periculoī unīque habita ratione, è diversis regionibus alacriter confluxissent; résque strenue, magno fidelium concusso feliciterque procederet , ac spes esfēt non levīs, illos Germanos, qui eas novitates excitarant, in Concilium venturos , & sic animatos, ut variis Ecclesiæ rationibus unanimiter acquiescerent ; lux deiique quædam rebus astulisse videretur ; caputque attollere inciperet profligata anteā, & afflita respublika Christiana: i repente tumultus, ea bella hostis generis humani versutia exarserunt, ut Concilium velut hærere , ac suum cursum interruipere satis incommodè cogeretur, spesque omnis ulterioris progressus hoc in tempore tolleretur : tantumque aberat ut sancta Synodus Christianorum malis & incommodis mederetur, ut multoruim mentes, præter sui animi sententiam, irritaret potius quām placaret. Cūm igitur ipsa sancta Synodus , omnia , & præcipue Germaniam, armis ardere, & discordiis, videret , orantes verè Episcopos Germanos, præsertim Principes Electores , suis consultum Ecclesiis , è Concilio abiisse ; decrevit tantæ necessitati non reluctari, & ad meliora tempora rejicare ; ut Patres , quod eis nunc agere non licet, suis ovibus prospectum ad suas Ecclesias regredi valerent ; ne diutiū utrobique inutili otio conterantur. Atque ita, quoniam sic temporum conditio tulit , huius cœcumenici Concilii Tridentini progressum per biennium suspendendum fore decernit ,

prout præsenti decreto suspendit ; ea tamen lege , ut , si citius pacata res sit, ac tranquillitas pristina revertatur, quod sperat Dei Optimi Maximi beneficio non longo fore spatio futurum , ipsius Concilii progressus eodem tempore suam vim, firmitatem vigorisque habere censeant. Sin autem quod Deus avertat , peracto biennio prædicta legitima impedimenta non fuerint submota , cum primum cessaverint talis suspensio eo ipso sublata esse intelligatur , ac suus vigor , & robur Concilio sit restitutum , & esse intelligatur sine alia nova Concilii convocatione , accedente ad hoc decretum consensu & auctoritate sanctitatis suæ , & sanctæ Sedis Apostolicæ.

Interea tamen eadem sancta Synodus exhortatur omnes Principes Christianos , & omnes Prælatos, ut observent & respectivè , quatenus ad eos spectat, observare faciant in suis regnis , dominiis, & Ecclesiis omnia , & singula , quæ per hoc sacrum oecumenicum Concilium fuerunt hactenus statuta , & decreta.

BULLA CELEBRATIONIS
CONCILII TRIDENTINI
SUB PIO IV. PONT. MAX.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Ad Ecclesiarum regimen, licet tanto oneri impares, sola Dei dignatione vocati, statim circumferentes mentis oculos per omnes Reipublicarum Christianarum partes, cernentisque non sine magno horrore, quam longè lateque pestis haec sum & schismatis pervasisset, & quanta Christiani populi mores correctione indigerent; in ea curam & cogitationem, pro suscepti munericis officio, incumbere cœpimus, quemadmodum ipsas haereses extirpare, tantumque & tamen perniciosum schisma tollere, moresque adeo corruptos & depravatos emendare possemus. Cum autem intelligeremus, ad haec sananda mala aptissimum esse remedium, quod sancta haec Sedes adhibere consueisset, oecumenici generalisque Concilii ejus congregandi, & Deo juvante, celebrandi consilium cepimus. Indictum illud quidem antea fuit à fel. rec. Paulo III. & ejus successore Julio, prædecessoribus nostris; sed variis de causis saepius impeditum, & interpellatum, perfici non potuit. Siquidem Paulus, cum id primò in urbem Mantuanam; a suprà deinde Vincentiam indixisset; quasdam ob causas, in litteris ejus expressas, id primò suspendit, postea Tridentum transtulit: deinde cum quibusdam de causis ibi quoque ejus celebrandi tempus dilatum fuisse, tandem suspensione sublata, in eadem civitate Tridentina inchoatum fuit, verum Sessionibus aliquot habitis, & nonnullis decretis factis, ipsum se postea Concilium, aliquibus de causis, accende etiam Sedis Apostolicæ auctoritate, bb suprà Bononiam transtulit. Julius autem, qui ei succ. 2.

cessit, in eamdem civitatem Tridentinam id revocavit. Quo quidem tempore facta alia quædam decreta sunt; sed cùm novi in pro-

a *Sess. 11* pinguis Germaniæ locis tumultus excitatus cum seq. fuissent; & bellum in Italia & Gallia gravissimum exarsisset; rursus Concilium suspensum & dilatum fuit, adnitente nimurum humani generis hoste, aliasque ex aliis difficultates & impedimenta objiciente, ut tantum Ecclesiæ commodum, quod prorsus auferre non poterat, saltē quād diutissimē retardaret. Quantoperē verò intereā auctæ fuerint, & multiplicatae, ac propagatae hæreses, quanto perē schisma creverit, sine maximo animi dolore nec meminiſle possumus, nec referre.

b *H. 4.* Sed tandem pius & misericors Dominus, b qui numquam ita irascitur, ut misericordiæ obliviscatur, Regibus & Principibus Christianis pacem & unanimitatem donare dignatus est. Qua nos occasione oblata, maximam in spem venimus, ipsius misericordia freti, fore, ut his tantis quoque Ecclesiæ malis eadem Concilii via finis imponatur. Nos itaque ad schisma, hæresesque tollendas, ad corrigendos & reformatos mores, & pacem inter Christianos Principes conservandam, celebrationem ejus non esse duximus diutiū differendam. Habita igitur cum venerabilibus fratribus nostris, Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalibus, deliberatione matura, factis etiam consilio nostri certioribus charissimis in Christo filiis nostris, Ferdinando Romanorum Imperatore electo, & aliis Regibus, atque Principibus, quos quidem, sicut de eorum summa pietate & sapientia nobis pollicebamus, para tissimos ad ipsius Concilii celebrationem ad juvandam invenimus, ad Dei omnipotentis laudem, honorem, & gloriam, atque universalis Ecclesiæ utilitatem, de eoruindem fratrum nostrorum concilio & assensu sacrum ecumenicum & generale Concilium, ex auctoritate ejusdem Dei, & beatorum Petri & Pauli

Pauli Apostolorum, qua nos quoque in
 terris fungimur, freti & subnixi, in civitate a Matte.
 Tridentina, ad sacratissimum diem Resur- c. Quar.
 rectionis Dominiæ proximè futurum indi- to. de
 cimus, & ibi celebrandum, sublata suspen- trans.
 sione quicunque, satuimus, atque decer- Episc. c.
 nimus Quo circa venerabiles fratres nostros,
 omnibus ex locis, Patriarchas, Archiepisco.
 pos, Episcopos, & dilectos filios Abbates eccl. be-
 ceterosque, quibus in Concilio generali se- nef. c.
 dere, & sententiam dicere, jure communari, Ad apo-
 vel ex privilegio, vel ex antiqua consuetudi- stolice .
 ne, licet, vehementer in Domino iortamur.
 & moneimus, atque etiam districte praeci. 5. pen. de
 piendo mandamus, in virtute sanctæ obe- rej. jud. in
 dientiæ, in vi quoque juramenti quod pra- 6. c. i. de
 stiterunt, & sub pœnis, quas in eos qui ad hom. eod.
 concilia generalia convenire neglexerint, b Pelag.
 factis sciunt esse Canonicis constitutas, ut 2. in 1.
 ad Concilium ibi celebrandum conveniant
 intra eam diem; nisi forte impedimentoo Epist.
 fuerint legitimo præpediti: quod tamen im- circa
 pedimentum per legitimos procuratores Sy- prin.
 nodo probare debebunt. Moneimus præterea
 omnes, & singulos, quorum intereat, interes. b Conc.
 seve poterit, ut in Concilio adesse ne negli- Cartb. 3.
 gant. Charissimos vero in Christo filios nos. c. 43. in
 etros; Romanorum Imperatorem electum, frà Sess.
 ceterosque Reges, & Principes quos optan, frà Sess.
 dum sane esset Concilio interesse posse, hor- 24. c. 2.
 tamur, & rogamus, ut, si ipsi Concilio in. in fin. de
 teresse non potuerint, at oratores suos, pru- reform.
 dentes, graves, & pios viros, utique mit-
 tant, qui ipsorum nomine illi interfuerint, cu-
 rantque diligenter pro sua pietate; ut ex eo-
 rum regis atque dominiis Pralati sine re-
 cusatione ac mora, tam necessario tempore,
 Deo & Ecclesiæ officium suum præstent:
 eosdem etiam curatores esse minimè dubi-
 tantes, ut per ipsorum regna & dominia tu-
 cum ac liberum iter Praelatis, eorumque fa-
 miliajibus, comitibus, & aliis omnibus ad

Concilium euntibus, & ab illo redeuntibus pateat, benignèque ac comiter omnibus in locis recipiantur, atque tractentur; sicut, quod ad nos attinet, ipsi quoque curabimus; qui nihil omnino prætermittere dectrevimus, quos ad tam pium & salutare opus perficiendum, à nobis in hoc loco constitutis, præstari possit; nihil, ut Deus scit, quærentes aliud, nihil propositum habentes in hoc Concilio celebrando; nisi honorem ipsius Dei, dispersarum ovium reductionem, ac salutem, & perpetuam Christianæ Reipublicæ tranquillitatem ac quietem. Ut verò hæ litteræ, & quæ in eis continentur, ad omnium, quorum oportet, notitiam perveniant, nec quisquam ea excusatione utili possit, quod illa ignoraverit, præsertim cum non ad omnes, quos de his litteris certiores fieri oportet, tatus forsitan pateat aditus; volumus, & mandamus ut in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranen. si tunc, cum in ei populus, ut Missarum solemnibus intersit, congregari solet, palam clara voce à Curiæ nostræ cursoribus, sue notariis aliquibus publicis recitentur; & postquam recitatæ fuerint, ad valvas earum Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ, & in loco solito Campi Floræ affigantur; ibique, quo legi, & omnibus innotescere possint, aliquandiu relinquantur; cur autem inde amovebuntur, earum exempla in eisdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem, & affixionem, omnes & singulos, qui his litteris comprehenduntur, post duos menses à publicationis & affixionis earum, volumi perinde adstrictos & obligatos esse, ac si ipsimet illæ coram editæ, & lectæ fuissent Transsumptis quoque earum, quæ manu publici alicujus notarii scripta, subscriptave & sigillo, & subscriptione alicujus personæ, i

Celebr. Concilii sub Pio IV. . 135

dignitate Ecclesiastica constitutæ , munita fuerint, ut sine dubitatione ulla fides habeatur, mandamus ; atque decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ inductionis, statuti, decreti, precepti, admonitionis & adhortationis infringere, vel ei ausu temeratio contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei , ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum , anno incarnationis Dominicæ M. D. LXIII. Kal. Decemb. Pontificatus nostri anno primo.

ANTONIUS FLOREBELLUS.

BARENGUS.

• SACROS ANCTI OECUMENICI
ET GENERALIS
CONCILII TRIDENTINI
SESSIO XVII.

Quæ est prima,
SUB PIO IV. PONT. MAX.

CELEBRATA
DIE XVIII. JANVAR. M. D. LXII.

Decretum de celebrando Concilio.

P lacetne vobis ad laudem & gloriam ,
sancte & individuae Trinitatis, Patris , &
Filii , & Spiritus sancti, ad incrementum &
exaltationem fidei , & religionis Christia-
næ, sacrum ecumenicum & generale Con-
cilium Tridentinum , in spiritu sancto legi-
time congregatum, ab hodierto die, qui est
xviii. mensis Januaria anni à Nativitate Do-
mini MDLXII , Cathedræ Romanæ B. Petri,

M ij

Apostolorum Principis, consecrato, sublata
quacumque suspensione, juxta formam &
tenorem litterarum sanctissimi Domini nostri
Pii IV. Pont. Max. celebrati, & in eo ea,
c. Infra debito servato ordine tractari, quæ propo-
Seff. 24. nentibus Legatis, ac Præsidentibus, ad
horum temporum levandas calamitates, se-
Op. 25.c. dandas de religione controversias, coercen-
21. das linguis dolosas, depravatorum morum
refer, abusus corrigendos, Ecclesiæ veram atque
Christianam pacem conciliandam apta &
idonea ipse sanctæ Synodo videbuntur? Res-
ponderunt, Placerunt.

Indictio futura Sessionis.

Placetne vobis, proximam futuram Ses-
sionem habendam, & celebrandam esse
feria quinta post secundam dominicam Qua-
dragesimæ, quæ erit die xxvi, mensis Februa-
rii? Responderunt, Placerunt.

S E S S I O X V I I I .

Quæ est secunda,
S U B · P I O · I V . · P O N T . · M A X .

C E L E B R A T A

Die XXVI. Febr. M D LXXXI.

*Decretum de librorum delectis, & omnibus
ad Concilium fide publica invitandis.*

SAcrosancta ecclæmenica, & generalis Tri-
dentina Synodus, in Spíitu sancto legiti-
mè congregata, præsidentibus in ea eisdem
Apostolicæ Sedis Legatis, non huminis qui-
dem viribus confusa, sed Domini nostri Jesu-
b. 24:2. Christi & qui os & sapientiam Ecclesiæ suæ
21. daturum se promisit, ope & auxilio freta,
illud præcipue cogitat, ut Catholicæ fidei
doctrinam, multorum inter se dissidentium

opinionibus , pluribus locis inquinatam , & obscuratam , in suam puritatem & splendorem aliquando restituunt ; & mores qui à veteri instituto deflexerunt , ad meliorem vitæ rationem revocet ; corque a patrum ad filios , & eorū filiorum ad patres convertat .

Cum itaque omniū primū animadverterit , hoc tempore , suspectorum ac perniciosorum librorum , quibus doctrina impura continetur , & longè latēque diffunditur , numerum nimis excreuisse ; quod quidem in causa fuit , ut multæ censuræ in variis provinciis , & præsertim in alma urbe Româ , pio quodam zelo , editæ fuerint ; neque tamen huic tam magno ac perioso morbo salutarem ullam profuisse medicinam , censuit , ut delecti ad

hanc disquisitionem Patres de censuris , librisq;e quid facto opus esset , diligenter con siderarent , atque etiam ad eamdem sanctam in fin.

Synodum suo tempore referrent , quo facilius ipsa possit varias & peregrinas doctrinas tamquam dizania , à Christianæ veritatis tritico separate , deque his commodiūs d. Matt. liberare , & statuere , quæ ad scrupulum ex 13.c. Ita complurium animis eximendum , & tollendas nos in multarum querelarum causas , magis opportuna videbuntur . Hæc autem omnia ad notitiam quorumcumque deducta esse vult , prout etiam præsenti decreto deducit : ut , si quis ad se pertinere aliquo modo putaverit , quæ vel de hoc librorum & censurarum negotio , vel de aliis , quæ in hoc generali Concilio tractanda prædixit : non dubitet à sancta Synodo se benignè auditum iri .

Quoniam vero eadem sancta Synodus ex corde optat , Deumque enixè rogat , e quæ e Ps. 121 ad pacem sunt Ecclesiæ , ut universi communem matrem in terris agnoscentes , quæ Ff. Is. 49. quos peperit , oblivisci non potest ; unanimes , g uno ore , glorificemus Deum , & Patrem g Rom. Domini nostri Jesu Christi ; per viscera misericordiæ ejusdem Dei & Domini nostri ,

omnes^a, qui nobiscum communionem nec
habent, ad concordiam & reconciliationem;
& ut ad hanc sanctam Synodum veniant, in-
vitat atque hoc eratur; utque charitatem,
quod est vinculum perfectionis amplectan-
tur; pacemque Christi exultantem in cor-
dibus suis, pte se ferant, in quam vocati
b Ps. 94. sunt, in uno corpore. Hanc ergo non hu-
c Heb. manam, sed Spiritus Sancti vocem audien-
tes, b ne obdurent corda sua, sed in suo sen-
c Eph. 4. su non c ambulantes, neque ibi d placentes,
d Rom. ad tam piam & salutarem matris suae admis-
tionem excitentur, & convertantur. Om-
15. 2 nibus enim charitatis officiis sancta Synodus
eos ut invitat, ita complectetur.

Insuper eadem sancta Synodus decrevit,
fidei publicam in Congregatione generali
concedi posse, & eamdem vim habitaram,
ejusdemque robotis & momenti futuram,
ac si in publica Sessione data & decreta
fuisset.

Indictio futura Sessionis.

Eadem sacrosancta Tridentina Synodus,
in Spiritu sancto legitimè congregata,
presidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis
Legatis, statuit & decernit, proximam futu-
ram Sessionem habendam & celebrandam,
eis feria quinta post sacratissimum festum
Ascensionis Domini, quæ erit die xiv. Men-
sis Maii.

SALVUS CONDUCTUS
CONCESSUS
GERMANICÆ NATIONI,

In Congregatione generali die IV. Martii.

M D L X I I .

SActo sancta cœcumenica , & generalis a Hie Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legi saluos
giime congregata , præsidentibus in ea eis sedem Sedis Apostolicæ Legatis , Universis fideliter
conducere facit : quod omnibus , & singulis Sacra-tus ex-
cerdotibus , Electoribus , Principibus ; Duci-cepta
bus , Marchionibus ; Comitibus , Baronibus , exten-
militaribus , populibus , & aliis quibuscumque ad
que yiris , cujuscumque status , & condicio-
nis , aut qualitatibus existant , Germanicæ pro alias
vinciæ , & nationalis , civitatibus , ac aliis locis nationes
ejusdem , & omnibus aliis Ecclesiasticis , & habetur
Sæcularibus , præserium Augustanæ confessio suprà
fionis , personis , qui , aut que , unà cum ipsis Seff. 15.
ad hoc generale Tridentinum Concilium ve-
nient , aut mittentur , ac profecturi sunt , aut
huciusque venerunt , quocumque nomine
cesserunt , aut valeant nuncupari , tenore
præsentium publicam fidem , & plenissimam
verissimamque securitatem , quam salvum
conductum appellant , liberè ad hanc civita-
tem Tridentinam veniendi , ibidemque ma-
rendi , standi , morandi , proponendi , loquen-
di , unà cum ipsa Synodo de quibuscumque
regotiis tractandi , examinandi , discutiendi , &
omnia , quæcumque ipsis libuerit , ac articu-
los quoilibet , tam scripto quam verbo . libe-
riè offerendi , propalandi , eosque Scripturis
factis & beatorum Patrum verbis , sententiis
& rationibus declarandi , adstruendi , & per-
suadendi , & si opus fuerit , etiam ad objecta
Conciliij generalis respondendi , & cum iis
qui à Concilio delecti fuerint , disputandi .

M iii

aut charitativè absque omni impedimento conferendi, opprobriis, conviciis, ac contumelias penitus seimotis : & signanter , quod causa controversæ , secundum sacram Scripturam, & Apostolorum traditiones, probata in prin. Concilia Catholicæ Ecclesiæ consensum, & sanctorum Patrum auctoritates in prædicto Concilio Tridentino tractentur .: Illo etiam addito , ut religionis prætextu ; aut delictorum circa eam commissorum ; aut commitmentorum , minimè puniantur, imparitur, ac omnino concedit : sic etiam, ut propter illorum præsentiam , neque in itinere aut quo- cumque locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipsa civitate Tridentina à divinis officiis quovis modo cœletur. Et ut his peractis , vel non peractis , quandocumque ipsis libuerit, aut majorum suorum mandato & assensu ad propria reverti optabunt , aut aliquis eorum optabit; mox absque ulla retinientia , & occasione ; aut mora, salvis rebus eorum , & suorum pariter honore , & personis vice versa, possunt juxta beneplacitum liberè & securè redire; de Scientia tamen ab eadem Synodo deputandorum , ut tunc opportunitate eorum securitati absque dolo & fraude provideatur. Vult etiam sancta Synodus, in hac publica fide, salvoque conductu, omnes quascumque clausulas includi , ac contineri , ac pro inclusis haberi, quæ propria , efficaci & sufficienti securitate , in eundo, stando & redeundo, necessarie & opportunæ fuerint. Illud etiam, ad maiorem securitatem, & pacis ac conciliationis bonum, exprimens, quod si quispiam , aut illorum aliqui, sive in itinere, Tridentum veniendo, sive ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme , quod absit, egerint aut commiserint, quo posset hujus si levi publice, & asecurationis beneficium , eis concessum , annullari , aut casuari ; vult & concedit, ut in hujusmodi facinoris deprehensi , ab ipsis

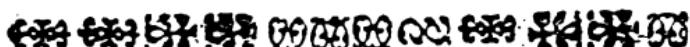
dumtaxat, & non ab aliis, condigna animadversione, cum emenda sufficienti, per partem ipsius Synodi meritò approbanda, & laudanda, mox puniantur; illorum assecutionis forma, conditionibus, & modis omnino manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, ut, si quisquam, vel aliquis ex ipsa Synodo, sive in itinere, aut manendo, aut redeundo, aliud eodem enorime, quod absit, egerint, aut commiserint, quo posset hujus fidei publicæ, & assecutionis beneficium violari, aut quoquomodo tolli; in hujusmodi facinaore deprehensi, ab ipsa Synodo dumtaxat, & non ab aliis, condigna animadversione, & emenda sufficienti, per partem Dominorum Germanorum Augustanæ confessionis, tunc hic præsentium, merito laudanda, & approbanda, mox puniantur, præsenti assecutionis forma, conditionibus & modis omnino manentibus illibatis. Vult præterea ipsa Synodus, quod licet ipsi Ambasciatoribus, omnibus & singulis, toties quotiescumque opportunum fuerit, seu necessarium, ad auram capiendam, exire de civitate Tridentinâ, & reverti ad eamdem, nec non nuntium, vel nuntios suos ad quæcumque loca pro suis decessariis negotiis ordinandis libetemittere, seu destinare, ac ipsos missos, seu destinatos, seu missuni, & destinatum suscipere toties, quoties eis videbitur expedire; ita quod aliqui, vel aliquis per deputandos Concilii socientur, qui corum securitati provideant, vel provideat. Qui quidem salvus conductus, & securitas stare ac durare debeat à tempore, & per tempus, quo in ipsius Synodi, & suorum tuitionis curam ipsos suscipi contigerit, & usque ad Tridentum perduci, ac toto tempore mansionis eorum ibidem. Et rursum, post sufficientem audientiam habentem spatio viginti dierum præmisso cum ipsis petierint; aut Concilium habita hujusmodi audientia, ipsis recefsum indixerit, à Tridenti-

to usque in quem quisque elegerit sibi locum tutum, Deo favente restituet, dolo & fraude prorsus exclusis. Quæ quidem omnia pro universis & singulis Christi fidelibus, pro omnibus Principibus tam Ecclesiasticis quam secularibus quibuscumque, atque omnibus aliis Ecclesiasticis ac secularibus personis, cujuscumque status & conditionis existant, aut quocumque nomine censentur, inviolabiliter observanda esse promittit, & bona fide spondet. Insuper, omni fraude & dolo exclusis, vera & bona fide promittit, ipsam Synodum nullam vel manifestem, vel occulte occasionem quæsitoram; aut aliqua auctoritate, potentia, jure, vel statuto, privilegio legum, vel canonum, aut

a Conc. Constantiensis, & Senensis, quacumque forma verborum expressa, in aliquod hujus
Constit. 19. dei publicæ, & plebeissimæ assecurationis;
in cap. ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipsis per ip-
Quod sam Synodum concessat, præjudicium quo-
non ob-
stanti. vis modo usuriam, aut quemquam uti per-
bus sal-
vis con-
ductis. missurum: quibus in hac parte pro hac vice
derogat: Quod si sancta Synodus, aut aliquis
ex ea, vel suis, cujuscumque conditionis, vel
status aut præminentia existens, præscriptæ
assecuratioñis & salvi conductus formam &
modum in quocumque punto vel clausula
violaverit: quod tamen avertere dignetur
Omnipotens, & sufficiens emenda non fue-
rit mox subsecuta, ipsorum arbitrio merito
approbanda & laudanda: habeant ipsam Sy-
nodum, & habere poterunt, incidisse in om-
nes poenas, quas jure divino, & humano, aut
conluctudine, hujusmodi salvorum conda-
tuim violatores incurtere possunt, absque
omni excusatione, aut quavis in hac parte
contradictione.

Extemplo ad alias nationes.

Eadem sacrosancta Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis de latere Legatis, omnibus, & singulis aliis, qui nobiscum in iis quæ sunt fidei, communionem non habent, ex quibuscumque regnis, nationibus, provinciis, civitatibus ac locis, in quibus publicè & impunè prædicatur, vel doceatur, sive creditur contrarium ejus, quod sancta Romana sentit Ecclesia, dat fidem publicam, sive salvum conductum sub eadem forma, & eisdem verbis, quibus datur Germanis.

S E S S I O X I X.

Quæ est tertia,

S U B P I O IV. P O N T. M A X.

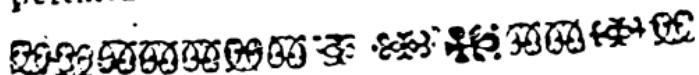
C E L E B R A T A

D I E X I V. M A I I M D L X I I .

Decretum prærogationis Sessionis.

SAcrosancta oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, decreta ea, quæ hodie in præsenti Sessione statuenda ac sanctienda erant, iustis nonnullis ac honestis causis, in feriam quintam post proximam solemnitatem Corporis Christi, quæ erit pri-die nonas Junii, proroganda esse censuit, ac prorogat; itaque die Sessionem habendam esse, ac celebrandam, omnibus indicit. Interea rogandus est Deus, & Pater Domini nostri Jesu Christi, auctor pacis, ut sanctificet corda omnium; quo adjuvante, sancta Synodus & nunc & semper meditari atque pera-

agere valeat, quæ ad ejus laudem & gloriam
pertineant

SESSIO - XX.

Quæ est quartæ,

SUB PIO IV. PONT. MAX.

C E L E B R A T A

DIE IV. I V N. M D L X I I .

Decretum prorogationis Sessionis.

SAcrosancta oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, propter varias difficultates, ex diversis causis exortas, atque etiam ut congruentius, majorique cum deliberatione omnia procedant, nempe ut dogmata cum iis, quæ ad reformationem spectant, simul tractentur & sanciantur; ea quæ statuenda videbuntur tam de reformatione, quam de dogmatibus, in proxima Sessione, quam omnibus indicit in diem sextam decimam subsequentis mensis Julii, definienda

a Idem

fup. esse decrevit: a. Hoc tamen adjecto quod dictum; terrarium ipsa sancta Synodus pro Saff. 9. ejus arbitrio & voluntate sicuti rebus Cen- cilii putaverit expedire, etiam in generali Congregatione, restringere, & prorogare li- berè possit & valeat.

S E S S I O N X X I.

Quæ est quinta,

S U B P I O IV. P O N T. M A X.

C E L E B R A T A

D I E X V I . I V L I I . M D L X I I .

- Doctrina de Communione sub utraque
specie, & parviorum.

Sacrosancta & cumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem Sedis Apostolicæ Legatis, cum de tremendo & sanctissimo Eucharistia Sacramento varia diversis in locis errorum monstrata nequissimi dæmonis artibus circumferantur, ob quæ in nonnullis, provinciis multi à Catholica Ecclesiæ fide atque obedientia, videantur discessisse; censuit ea, quæ ad communionem sub utraque specie, & parviorum pertinent, hoc loco exponenda esse. Quapropter cunctis Christi fidelibus interdictum, ne post hac de iis aliter vel credere, vel docere, vel prædicare audeant; quam eis his decrectis explicatum atque definitum.

C A P U T I.

Laicos, & clericos non conficientes, non astrungi jure divino ad Communionem sub utraque specie.

Taque sancta ipsa Synodus, à Spiritu sancto, qui spiritus est & sapientia, & intellectus, spiritus consilii, & pietatis, edocta, auctoritate ipsius Ecclesiæ bjudicium & consuetudinem secuta declarat ac docet nullo divino precepto laicos, & Clericos non conficien-

N

in cap. 6

Sess. 13.

res, obligari ad Eucharistię Sacramentum sub utraque specie sumendum; neque ullo pacto salva fide dubitari posse, quin illis alterius speciei Communio ad salutem sufficiat.

a Mat. Nam, & etsi Christus Dominus in ultima cœna venerabile hoc Sacramentum in panis & vini speciebus instituit., & Apostolis tradidit; non tamen illa institutio & traditio eō Cor. 11. tendunt, ut omnes Christi fideles statuto Domini ad utramque speciem accipiendam adstringantur. Sed neque ex sermone illo, apud Joannem sexto, recte colligitur, utriusque specie, Communionem à Domino præceptam esse, utcumque juxta varias sanctorum Patrum & Doctorum interpretationes intel-

b Joan. ligatur: namque qui dixit: b Nisi manducaveritis carnem filii hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vo-

c Ibid. bis: dixit quoque: c Si quis manducaverit ex

d Ibid. hoc pane, vivet in æternum. Et qui dixit, d Qui manducat meam carnem, & bibit meum

e Ibid. sanguinem, habet vitam æternam; dixit etiam;

f Ibid. e Panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita: Is denique qui dixit, f

g Ibid. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo;

dixit nihilominus: g Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.

C A P U T II.

Ecclesia potestas circa dispensationem Sacramenti Eucharistiae.

PRæterea declarat, hanc potestatem petuò in Ecclesia fuisse, ut in Sacramentorum dispensatione, salva illorum substantia, ea statueret, vel mutaret, quæ sufficientium utilitati, seu ipsorum Sacramento rum veneracioni, pro rerum temporum, & locorum varietate, magis expedire judicaret. Et autem Apostolus non obscure, viuis c

innuisse, cum ait. *Sic nos nos existimet ho-* a 1. *Cor*
ino, ut ministros Christi, & dispensatores 4.2. *Cer.*
mysteriorum Dei, atque ipsum quidem hac
poteestate usum esse, satis constat, cum in mul- 6.
tis aliis, tum in hoc Sacramento, cum ordina- b 1. *Cor.*
tis nonnullis circa ejus usum, b *Cætera in-*
quit, cum venero, disponam. Quare agnoscens II.
sancta matér Ecclesia hanc suam in admini-
stratione Sacramentorum auctoritatem, licet
ab initio Christianæ religionis non infre-
quens utriusque speciei usus fuisset; tamen
progressu temporis, latissime iam mutata illa
conuentudine, gravibus & justis causis addu-
cta, hanc consuetudinem sub altera specie
communicandi approbavit, & pro lege ha- c *Conc.*
bendam decrevit: quam reprobare, aut sine constant
ipsius Ecclesiæ auctoritate pro libito mu- *Seff.* 13.
taré non licet.

C A P U T III.

Totum & integrum Christum, ac verum Sa-
cramentum sub qualibet specie sumi.

*N*super declarat, quamvis Redemptor d. *Mat.*
*H*oster, ut antea dictum est d. in suprema 26:!
illa cœna hoc sacramentum in duabus spe- *Marc.*
ciebus instituerit, & Apostolis tradiderit, ca-
men fatendum esse, etiam sub altera tantum 14. I.
specie totum & atque integrum Christum; *Cor.* 15.
utrumque sacramentum sumi, ac propterea, sup. c. I.
quod ad fructum attinet, nulla gratia, nec es- e. Qui
faria ad salutem, eos defraudari, qui unam *modus.*
speciem solam accipiunt.
c. Invitas. c. Singuli, de Conf. Dist. 2. sup. Seff.
23. c. 3. & Can. 3. de Sacr. Euchar.

C A P U T IV.

Parvulos non obligari ad Communione
sacramentalem.

*D*enique eadem sancta Synodus docet & infra
parvulos, usu rationis carentes, nulli *Can.* 2.
obligari necessitate ad sacramentalem Eu-

a Th. 3. charistiae Communionem: siquidem, per Baptismi lavacrum regenerati, & Christo incorporati, adeptam iam filiorum Dei gratiam in illa ætate amittere non possunt. neque ideo tamen damnanda est antiquitas, si eum morem in quibusdam locis aliquando servavit, ut enim sanctissimi illi Patres sui facti probabilem causam pro illius temporis ratione habuerunt: ita certe, eos nulla salutis necessitate id fecisse, sine controversia credendum est.

De COMMUNICENE sub utraque specie, & parvularum..

b Supra.

CANON. I.

cap. 1. Si quis dixerit, b ex Dei præcepto, vel necessitate salutis omnes & singulos Christi fideles utramque speciem sanctissimi Eucharistiae Sacramenti sumere debere: Anathema sit.

Sess. 13.

CANON II.

c Supra tholicam non justis causis & rationibus ad c. 1. & ductam fuisse, ut laicos, atque etiam Clericos Conc. non confidentes, sub panis tantummodo Const. specie communicaret; aut in eo errasse: Anathema sit.

Sess. 13.

CANON III.

d Supra Si quis negaverit, totum, d & integrum c. 3. & Christum omnium gratiarum fontem & au-
Sess. 13. torem, sub una panis specie sumi, quia, ut cap. 3. & quidam falsò afferunt, non secundum ipsius Can. 3. Christi institutionem sub utraque specie su-
matur: Anathema sit.

Conc.

CANON IV.

Conf. Si quis dixerit, e parvulis, antequam ad an-
tid. nos discretionis pervenerint, necessariam esse e Supra Eucharistiæ communionem: Anathema sit.

prin. Duos verò articulos, f alijs propositos,

cap. 4. nondum tamen excusos, videlicet: An ratio-
f Sub. nes, quibus sancta Catholica Ecclesia addu-

Sess. 13.

non celebrantes sacerdotes , sub una tantum *panis specie*, ita sint retinendæ , ut nulla ratione Calicis usus cuiquam sit permittendus; etiam & An , si honestis , & Christianæ charitati inf. *Sess.* consentaneis rationibus concedendus alicui, 22. in vel; nationi vel regno Calicis usus videatur, *Decreto* sub aliquibus conditionibus concedendus sit; & quæcumque sint illæ; Eadem sancta Synodus, *finali*. & in aliud tempus , oblata sibi quam primum a *Infra* occasione , examinandos atque definiendos *Sess.* 12. reservat. *Ibid.*

Decretum de reformatione.

Eadem sacrosancta oecumenica, & generalis Tridentina Synodus , in Spitu sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicae Sedis Legatis , ad Dei omnipotentis laudem, & sanctæ Ecclesiæ ornamentum, ea, quæ sequuntur, de reformatio- nis negotio in præsenti statuenda esse ceasuit,

C A P U T . I.

Episcopi gratis cum Ordines conferant, tum dimissorias & testimoniales dent: pro quibus eorum ministri nihil prorsus, Notarii, quod in Decreto prefinitum est, accipiant.

Quoniam ab ecclesiastico ordine omnis ^a *Vide-* Qavaritiæ suspicio abesse debet; nihil pro *qua* cir- collatione quocumque Ordinum , etiam *ca Simo-* clericalis Tonsuræ, nec pro litteris dimis *niacos* soriis, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacumque de causa, etiam sponte obla- *statuit* tum, Episcopi , & alii Ordinum collatores. *Piss* 5. aut eorum ministri quovis prætextu accipiāt. *in const.* Notarii vero in iis tantum locis , in quibus Cum non vigeret laudabilis consuetudo nihil acci- *primum* piendi , pro singulis litteris dimissoriis , aut *1566.* testimonialibus, decimam tantum unius au- ^b *Conce-*

2. *Later.* rei partem accipere possint ; dummodo eis
c. 1. & nullum salarium sit constitutum pro officio
Later. 4. exercendo : nec Episcopo ex notarii commo-
c. 63. dis aliquod emolumentum ex eisdem Ordin-
e Chalce. num collationibus directe vel indirecte pro-
c. 2. venite possit, tunc enim gratis operam suam
cap. 3. rias taxas, ac statuta, & consuetudines, etiam
surelii. immemorabiles, quorumcumque locorum,
2.c. 3. quæ potius abusus, & corruptæ simoniacaæ
2.let. 3. pravitati faventes, nuncupari possunt, penitus
Cass. 3. c. cassando, & interdicendo : & qui lecūs fece-
Sicut E- riat, tam dantes, quād accipientes, ultra
1. if. 1 q. 2. &c cap. 1. de simon. c. De quibus Milevitis.
Con. cap. 1 q. a Locis supra citatis.

C A P U T . II.

*Ercentur à sacris Ordinibus, qui non ha-
 bent unde vivere possint.*

b Diaconi sunt. C um non deceat eos, qui divino mini-
§ Nunc coreb mendicare, eut. folidum aliquem
autem questum exercere: competitumque sit, com-
93. Dist. p uces plerisque in locis ad sacros Ordines
nullo ferè delectu admitti: qui variis artibus
• Bulla ac fallaciis contingunt, se beneficium Eccle-
Pii V. siasticum, aut etiam idoneas facultates obti-
1548. rere: statuit sancta Synodus, ne quis dein-
que 33. ceps Clericus & secularis, quamvis alias sit
cipit, idoneus moribus, scientia & arte, ad sacros
Reina- Ordines promoteatur, nisi prius legitime.
nus, ex constet, eum beneficium ecclesiasticum, quod
rendit possidere. Id verò beneficium resignare non
ad cleri possit, nisi facta mentione, quod ad illius
eos reg- beneficij titulum sit promotus, neque ea resi-
non pro- gnatio admittatur, nisi constito, quod aliunq.

De reformatione.

151 fessos;

de vivere commode possit: & aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium vero, vel pensionem ordinari posthac non men nos possint, nisi illi quos Episcopas. judicaverit ligat Re assumendos pro necessitate vel commoditate ligiosos ecclesiarum suarum; eo quoque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionem verè ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint: atque illa licet vo. deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut tantum exstingui, vel remitti nullatenus possint; do. simplici nec beneficium ecclesiasticum sufficiens sint emise. adepti: vel aliunde habeant, à unde vivere possint antiquorum canonum poenas super his innovando. quia uerè nihili

Luminis sunt Religiosi professi, uti declarauit Gregorius 13. Bulla Ascendente 1584. & Gregorius 14. Bulla Ecclesiæ 1591. c. Non liceat. c. Episcopus c. Cùm secundum &c. Tit. de præv. c. si Episcopus; eodam in 6. Conc. Later. sub Alex 3. parte 1. cap. 2.

C A P U T . L I I I .

Ratio distributiones quotidianas augendi prescribitur; consuetudo. qua non residen- res nihil uim minus tenia parte fructuum percipiunt, laudes uero: absentiū consuma- cia punitur.

Cum b beneficia ad divinum cultum ac. b c. fin. que ecclesiastica munia obeunda sint de rescr. constituta, ne qua in parte minuatur di- vinus cultus, sed ei debitum omnibus in 6. in rebus obsequium præstetur: statuit san-cta Synodus in Ecclesiis, tam cathedrali- bus quam collegiatis, c in quibus nullæ sunt Sess. 2. distributiones quotidianæ, vel ita tenues, ut verisimiliter negligantur, tertiam partem fru. de refor- tuam, & quorumcumque proventuum; & cap. 3.

N iiii.

obventiosum, tam dignitatum, quam canoniciatum, personatum, portionum, & officiorum, separari debere, & in distributiones quotidianas converti, quae inter dignitates obtinentes, & ceteros divinis interessentes, proportionabiliter juxta divisionem ab Episcopo, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegato, in ipsa prima fructuum deductione faciendo, dividantur: salvis tamen consuetudinibus earum ecclesiarum, in quibus non residentes, seu non servientes, nihil vel minus tercia parte percipiunt: non obstantibus exemptionibus, ac aliis consuetudinibus, etiam immemorabilibus, & appellacionibus quibuscumque. Crescenteque non defor. servientium contumacia, liceat contra eos cap. i. c. procedere, juxta juris & ac sacerdotum canum al. dispositionem.

a Infrā
S. ff. 23
de ref.

boc. ēr
sej. de.
cler. nōⁿ
refil.

C. A P U T T I V.

Sacerdota per convenientem Sacerdotum numerum exhibeantur. Ratio novas p. 3. -
parochias erigendi traditur.

F

b e fin.
de Ecol.
adif.

Piscopi, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, in omnibus Ecclesiis parochialibus, vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus sit, ut unus rector non possit sufficere ecclesiasticis sacramentis ministrandis & cultui divino peragendo: b co-gant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, ubi tot sacerdotes ad hoc munus adjungere, quot sufficient ad Sacraenta exhibenda, & cultum divinum celebrandum. In iis ve-ro, in quibus ob iocorum distantiam, sive difficultatem parochiani sine magno incommodo ad percipienda Sacraenta, & divina officia audienda accedere non possunt, novas parochias, cuam invitis Rectoribus, juxta formam constitutionis Alexандri III.

quæ incipit, & Ad audientiam, constitue- a Vide
re possint. Illis autem sacerdotibus, qui de *infra*
novo erunt Ecclesiis noviter erectis præfi- XXII.
ciendi: competens aliq[ue]netur portio arbitrio
Episcopi ex fructibus ad Ecclesiam matri-
cem quomodocumque pertinentibus: & si
necessæ fuerit, compellere possit populum ea
subministrate, quæ sufficiant ad vitam di-
ctorum sacerdotum sustentandam: quacum-
que reservatione generali, vel speciali, vel
affectione super dictis Ecclesiis, non ob-
stantibus. Neque huiusmodi ordinationes &
erectiones possint tolli, nec impediti; ex
quibuscumque provisionibus, etiam vigore
resignationis; aut quibusvis aliis derogatio-
nibus, vel suspensionibus.

C A P U T V .

*Possint Episcopi facere uniones perpetuas, in
casibus à jure permisssis:*

Etiam Ecclesiarum status, ubi sacra Deo officia ministrantur, ex dignitate conservetur: possint Episcopi, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, juxta formam juris, sine tamen præjudicio obtinen-
tium, facere b[ea]tificies, perpetuas quarum, cumque Ecclesiarum parochialium, & ba-
ptismalium, & aliorum beneficiorum, cura-
torum, vel non curatorum, cum curatis, propter earum paupertatem, & in ceteris casibus à jure permisssis, etiam si dictæ Ecclesiæ vel beneficii essent generaliter vel specialiter reservata, aut qualitercumque affecta. *c. Lat. sub Leone X. Ses. 9. de ref. curie;*

Quæ uniones etiam non possint revocari, nec quoquo modo infringi vigore cujuscumque provisionis: etiam ex causa resignationis, aut derogationis aut suspensionis.

egi infra Seff. 24. de ref. cap. 13. sub. Seff. 14 c. 9. de refer. cap. Unis. in fin. 10. q. 3. c. Et temporis cum

C A P U T V I .

*Imperitis Rectoribus vicarii cum par'e fru-
etnu pro tempore deputentur : in scandalo
a illite- perseverantes privari beneficiis possint:*

ratos.36

Quia & illiterati & imperiti parochialium
Dist. c Ecclesiarum Rectores sacris minus apti
Nisi cu sunt officiis , & alii propter eorum vitæ
pridem , turpitudinem potius destruunt , quam ædi-
de-re- fican : Episcopi , etiam tamquam Apostoli-
cæ Sedis delegati , eisdem illiteratis & im-
nun.c.i. peritis , si alias honestæ vitæ sint ; Coadjuto.
38.Dist. res , aut Vicarios pro tempore deputare ,
e. Cùm partemque fructuum eisdem pro sufficienti
ex eo de victu assignare , vel aliter providere possint:
elec. in remota. b Eos vero , qui turpiter & scanda-
6.Cone. losè vivunt , postquam præmoniti fuerint ,
Toi:8. coercent ac castigant : & si adhuc incor-
Can. 8. rigibiles in sua nequitia perseverent , eos be-
b. Quia neficiis , juxta sacrorum canonum consti-
frater 7. cumque remotâ , privandi facultatem ha-
q.i.c. Ut beant.
clericu-

C A P U T V I I .

seqq. de Episcopi transferant una cum oneribus Eco-
wir. & clostas , que neque eunt instaurari ; alias
bonneb. vero reparari precurrerent .

cler.

Cum illud quoque valde curandum sit ,
cis de temporum iniuria obsolescent , & ex homi-
pœnis , in nam memoria excidant : Episcopi , etiam
6. & C. e tamquam Apostolicæ Sedis delegati , trans-
Multo- ferre possint beneficia simplicia , etiam ju-
rum petronatus , ex Ecclesiis , que vetustate ,
rum de vel alias collipax sint , & ob eorum inopiam
ponn.

nequeant instaurari, vocatis iis, quorum interest, in matrices aut aliis Ecclesias locorum eorumdem, seu viciniorum, arbitrio suo; atque in eisdem Ecclesiis erigant altaria vel capellas sub eisdem invocationibus; vel in iam erecta altaria vel capellas transferant cum omnibus emolumentis, & oneribus, prioribus Ecclesiis impositis. **P**arochiales vero Ecclesias, etiam si juris patronatus sint, ita collapsas refici & instaurari procurent **c. pœn.** ex fructibus & proventibus quibuscumque, **d**e Eccl. ad easdem Ecclesias quomodocumque pertinientibus: qui si non fuerint sufficentes; omnes patronos, & alios, qui fructus aliquos ex dictis Ecclesiis provenientes percipiunt, aur, in illorum defectum, parochianos omnibus **c. 8.** **v**el **r**emediis opportunis ad praedicta cogant; **s**uprà quacumque appellatione, exemptione, & **S**ess. 7. contradictione remota. Quod si nimia estate omnes laborent; ad matrices seu viciniores Ecclesias transferantur, cum facultate **c. 8. de r**formam dictas parochiales, quam alias Ecclesias dirutas, in profanos usus, non sordidos, erecta tamen ibi Cruce, convertendi.

C A P U T V I I I .

Monasteria commendata, in quibus non viget regularis observantia, & beneficia quemque quotannis ab Ordinario visentur.

Quæcumque in Diœcesi ad dei cultum ipsostant, ab Ordinario diligenter curari, atque iis, ubi oportet, provideri æquum est. Propterea commendata monasteria, etiam Abbatiae, Prioratus, & Præposituræ nuncupatae, in quibus non viget regularis observantia; nec non beneficia tam curata quam non curata, sæcularia, & Regulatia, qualitercumque commendata, etiam exempta, ab Epis-

a Suprà copis, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegatis, annis singulis & visitentur; carent Sejj. 7.de que iidem Episcopi congruentibus remediis, refor.c.8 etiam per sequestrationem fructuum, ut, quæ & infrà renovatione indigent, aut restauratione, reficiantur: & cura animarum, si qua illis vel Sejj. 24. eorū annexis immineat, aliisque debita obse- c. 9. & quia rectè exerceantur; appellationibus qui- ult. de buscumque, privilegiis, consuetudinibus, regu Lc. etiam immemorabili tempore præscriptis, 220. Con. conservatoriis, judicum deputationibus, & eorum inhibitionibus non obitantibus. Et, b c. Tar. si in eis vigeret observantia Regularis, pro- racion. i. videant Episcopi paternis admonitionibus, c. 7. & ut eorum Regularium Superiorum juxta eo- Concil. rum Regularia instituta debitam vivendi ra- Bracca- rationem observent, & observari faciant, & si- nren. 2. bi subditos in officio contineant, ac moderen- t. i. tur. Quod si admoniti, intra sex menses eos non visitaverint, vel correxerint; tunc iidem Episcopi, etiam ut delegati Sedis Apostoli. b Infrà cæ, eos visitare possint, & corrigerent, prout Sejj. ult. ipsi Superiorum possent, juxta eoru instiutu- d. l. s, quibuscumque appellationibus, privilegiis, & exemptionibus penitus remotis, & non ob- stantibus.

C A P U T I X.

c. Con. Quætorum eleemosynarum nomen & usus tollitur. Indulgencias & spirituales gra- Later. cias Ordinarii publicent. Duo de capitib[us] eleemosynas gratis accipiant.

c. 62. sub Inn. 3. c. C Um multa à diversis anteà Conciliis, tā C Lateranensi, ac Lugdunensi, quam d C um ex Viennensi, adversus pravos eleemosynarum. eo, de Quætorum abusus remedia tunc adhibita, pœnit. posterioribus temporibus reddita fuerint inu- & rem. tilia; potiusque eorum malitia ita quotidie d Clem. magno fidelium omnium scandalo & qucre- 14

la exerescēte deprehendatur , ut de eorum abusio-
emendatione nulla spes amplius relicta vi- nibus ,
deatur : statuit, ut posthaec, in quibuscumque cod. sit.
Christianæ religionis locis , eorum nomen & inf.
atque usus penitus aboleatur; nec ad officium
hujusmodi exercendum ullatenus admittan- Sess. ult.
tur , non obstantibus privilegiis , Ecclesiis in de-
monasteriis , hospitalibus , pii locis , & qui- creto de
busvis, cujuscumque gradus, status & dieri- Indulg.
tatis personis, concessis, aut consuetudinibus. & suprà
etiam immemorabilis. Indulgentias vero, Sess. 5. e.
aut alias spirituales gratias , quibus non ideo
Christi fideles decet privari , deinceps per 2. de re,
Ordinarios locorum , adhibitis duobus defor.
Capitulo , debitiss temporibus populo pu-
blicandas esse decernit , quibus etiam elec-
mosynas , atque oblata sibi charitatis subsi-
dia, nulla prorsus mercede accepta , fideliter
colligendi facultas datur: ut tandem cælestes
hos Ecclesiæ thesauros a non ad quæstum, a Vide
sed ad pietatem exerceti , omnes verè in- Conjur.
telligant. Pii V.
Etsi Do-
minic;

In iunctio futura Sessionis.

SAcrosancta oecumenica, & generalis Tri- 1567.
dentina Synodus, in Spiritu Sancto legiti-
mè congregata , præsidentibus in ea eisdem
Sedis Apostolicæ Legatis, statuit & decrevit,
proximam futuram Sessionem habendam &
celebrandam esse feria quinta post Octavam
festi Nativitatis beatæ Matris virginis , quæ
erit **xvii.** mensis , Septembribus proximè fu-
turi:b Hoc tamen adjecto: quod dictum ter- b Idem
minum , ac unicuique Sessioni in posterum suprà
præfigendum , ipsa sancta Synodus pro ejus
arbitrio & voluntate , sicut rebus Concilii
pucaverit expedire , etiam in generali Con- Sess. 9.
gregacione , restringere & prorogare libere
posse & valeat.

S E S S I O X X I I .

Quæ est Sexta,
S V B · P I O I V . P O N T . M A X .

C E L E B R A T A
Die X V I I . Sept. D L X I I

Doctrina de sacrificio Missæ.

Sacrosancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, ut vetus absoluta, atque omni ex parte perfecta & de magno Suprà Eucharistiae mysterio in Sancta Catholica Sess. 13. Ecclesia fides atque doctrina retineatur, & in prin. in sua puritate, propulsatis erroribus, atque hæresibus, conservetur: de ea, quatenus verum & singulare sacrificium sancti illustratione edocet, hæc: quæ sequuntur, docet, declarat, & fidelibus populis prædicandi decernit.

C A P U T . I.

De institutione sacrosancti Missæ sacrificij:

a. *Hebr.* **Q**uoniam sub priori Testamento, teste A. pto polo Paulo, propter & Levitici sacerdotii imbecillitatem consummatio non erat: oportuit, Deo Patre misericordiarum ita ordinante, sacerdotem alium secundum ordinem Melchisedech surgere, Dominum nostrum Jesum Christum, qui posset omnes, quotquot sanctificandi essent, consummare, & ad perfectum adducere. Is igitur Deus & Dominus noster, et si b seipsum in ara. b. *Hebr.* Crucis, morte intercedente, Deo Patri, obla-

turus erat, ut æternam illuc redemptions operaretur: quia tamen per mortem sacerdotium ejus extinguendum non erat; in cœna immolacionis novissima, qua nocte tradebatur, ut dilectus tuus, cum sponsæ suæ Ecclesiæ visibile, sicut hominum seq. de natura exigit, relinquenter sacrificium, quo cruentum illud, semel in Cruce peragendum representaretur: ejusque b. memoria in finem usque saeculi permanet, atque illius salutis virtus in remissionem eorum, quæ à nobis quotidie committuntur, peccatorum applicaretur; & sacerdotem secundum ordinem Melchisedec se in æternum constitutum declarans, corpus & sanguinem suum sub speciebus panis & vini Deo Patri obrulit; ac subjeearumdem rerum symbolis, Apostolis, c. Psal. quos tunc novi Testamenti sacerdotes constituebat, ut sumerent, tradidit; & eisdem, In calice unigenitus in sacerdotio successoribus, ut offerrent, præcepit per hæc verba, & Hoc facite in meam commemorationem. Uti semper Catholica Ecclesia intellexit, & docuit, pite de Nám celebzato veteri Pascha, quod in memoriam exitus de Ægypto multitudino filio. rum Israël immolabat, novum instituit Pascha, se ipsum ab Ecclesia per sacerdotes sub signis visibilibus immolandum in memoriam transitus sui ex hoc mundo ad Patrem, quando per sui sanguinis effusionem nos redemit, b. Exodus & etipuitque de potestate tenebrarum, & in regnum suum transtulit. Et hæc quidem illa munda oblatio est, quæ nulla in dignitate aut malitia offerentium inquinari potest: quam Dominus per Malachiam nomini suo, quod magnum futurum esset in gentibus; in omni loco mundam offerendam prædictit: & 10. Ad. c. quam non obscurè innuit Apóstolus Paulus Non Corinthis scribens, cùm dicit; non possetis, & eos qui participatione mensæ dæmoniorum polluti sunt, mensæ Domini participes fieri: per mensam altare utrobique intelligens. f. Gen. 4. Hæc denique illa est, quæ b. per varias sacri.

L e v i t . 1. sacerorum naturæ & legis tempore, similitudinē,
2. & 3. nes figurabatur, ut pote quæ bona omnia
G alib i. per illa significata, velut illorum omnium
 consummatio & perfectio complectitus.

C A P U T II.

*Sacrificium visibile, esse propitiatorium pro
 vivis & defunctis.*

Et quoniam in divino hoc sacrificio,
 quod in Missa peragitur, idem ille Christus
 continetur, & in cruentè immolatur, qui
 a **H e b r .** in ara Crucis semel se ipsum. **a** cruentè ob-
 tulit; docet sancta Synodus, sacrificium illud
 9' vere propitiatorium esse, per ipsumque fieri,
 ut si cum vero corde, & recta fide, cum me-
 tu & reverentia, contriti ac pœnitentes ad
 Deum accedamus, misericordiam consequam-
 imur, & gratiam inveniamus in auxilio op-
 portuno. **b** Hujus quippe oblatione placatus
 b **Aug.** Dominus, gratiam & donum pœnitentiae
 10. **de** concedens, crimina & peccata, etiam inge-
Civit. tia, dimittit, una enim eademque est hostia,
Dei, idem nunc offerens sacerdotum ministerio,
 20. qui seipsum tunc in Cruce obtulit, sola offe-
 rendi ratione diversa Cujus quidem obla-
 tionis cruentæ, inquam, fructus per hanc
 uberrimè percipiuntur: tantum abest; ut illi
 c **Infrā** per hanc quovis modo derogetur. Quare non
 Can. 2. solum pro fideliis vivorum peccatis, pœ-
 & **S i s t .** nis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus;
 25, in sed & pro defunctis in a Christo nondum ad
 plenum purgatis. ritè, juxta Apostolorum
 princi. traditionem, offertur.

C A P U T III.

De Missis in honorem Sanctorum,

d Aug. **E**t quamvis d in honorem & memoriam
 ei. **c i v i t .** Sanctorum nonnullas interdum Missas

Ecclesia celebrare consueverit ; non tamen illis sacrificium offerri docet , sed Deo soli, *D*e*i lib:*
qui illos coronavit; unde nec sacerdos dicere^{8. c 27.}
solet, Offero tibi sacrificium Petre, vel Pau. *Infrā*
le, sed Deo de illorum victoriis gratias a. *Can. 5*
gens , eorum patrocinia implorat ; ut ipsi *pro* *et* *obis* intercedere dignentur in cælis, *& Seff:*
quorum memoriam facimus in terris. *25. de*

C A P U T I V.

*In uo.**Sanct.*

De Canone Missæ.

ET cū Sancta sanctè administrari con. *a c.* Ni-
veniat , & utque hoc omnium sanctissi- *hil. de*
mum sacrificium ; Ecclesia Catholica, ut di-
gne reverenterque offerretur, ac percipetur *Conf.*
sacrum Canonem b multis ante sacerulis insti- *Dift. 2.*
tuit, ita ab omni errore purum , ut nihil in b *Ama-*
eo contineatur , quod non maximè sanc- *brof. de*
titatem ac pietatem quamdam redoleat men. *Sacral.*
tesque afferentium in Deum erigat, is enim *4. c. 6.*
constat cum ex ipsis Domini verbis, tum ex *Apostolorum traditionibus*, ac sanctorum *Aug. ad*
quoque Pontificum piis institutionibus. *Januar.*

C A N O N V

super il-
*lis ver-*De solemnibus Missæ sacrificiis cærementiis. *bis Pau:*
li V. ce-

Cumque a natura hominum ea sit, ut non tera cū
facile queat sine adminiculis exteriori- *venero*
bus ad rerum divinarum meditationem su-
stollī ; propterea pia mater Ecclesia ritus disponā.
quosdam , ut scilicet quædam summissa vo- *& serm.*
ce, alia verò elatiore, in Missa pronuntiaren- *de corp.*
tur, instituit. b Cæmonias item adhibuit, *Christi:*
ut mysticas benedictiones , lumina, thymia-
mata, vestes , aliisque id genus multa , ex A. *& ep. ad*
postolica disciplina & traditione , quo & *Paulin.*
majestas tanti sacrificii commendaretur , & *Ex Apo-*
mentes fidelium per hæc visibilia religionis stolica

O jij

vero & pietatis signa ad rerum alsissimarum, quæ
erat. in hoc sacrificio latent, contemplationem ex-
erçasse citarentur.

testim-
tur, c. Jacobus cum glof. de Conf. Dist. 1. Vigilius
P.P. epist ad Eucher. &c. Inq. 3. in c. Cùm Marcha de
celeb. Miss. a Aug, lib. 51. de Lib. arb. cap. 10. Hu-
mana autem anima. b Infrà can. 7.

C A P U T VI.

*De Missa, in qua solus sacerdotes com-
municat.*

a. Sicut **O** Pearet quidem sacrosancta Synodus,
in pri- ut in singulis Missis fideles adstantes
missa non solum spirituali affectu ; sed sacramen-
Ecclesia tali etiam Eucharistiae perceptione commu-
factum nicaret, quo ad eos sanctissimi hujus sacrificii
testatur fructus uberior proveniret : nec tamen, si
c. Om- id non semper fiat, b propterea Missas illas,
nes fide- in quibus solus sacerdos sacramentaliter
les, de communicat, ut privatas & illicitas damnat,
Conf. sed probat, atque adeò commendat. Siquidem illæ quoque Missæ vele communes ceu-
Dist. 1. seri debent; partim, quod in eis populus spiri-
& r. Pe. tualiter communicet; partim vero, quod à
racta. publico Ecclesiæ ministro non pro se tantum,
eccl. Christi pertinent, celebrentur.

C A P U T VII.

Dist. 2. *De aqua in calice offerendâ, vino miscendâ.*
b Aliie. **M**onet deinde sancta Synodus, præce-
Fabia- ptum esse ab Ecclesia sacerdotibus, ut
nus, de aquam vino in calice offerendo milcerent;
Consec. tum quod Christum Dominum ita tecile cre-
Dist. 2. datur, tum etiam quia b è latere ejus aqua
c. Et si tum hac mixtione recolitur : & cum e aquæ
Apocalypsi beati Joannis populi dicantur; ip-
non; nec.

De sacrificio Missa.

163 Conc. E-

suis populi fidelis cum capite Christo unio libertas.
repreäsentatur.

de Corr.

Dist. 2. c Omnis homo nec 1. Tolet. cap. 13. probasset.
terris tantum temperibus cōmunicantes. a Sync-
dus 6.c.32. Conc Carth.3. c. 24 Braccaren.3.c.1.ex
Cypriani. 2..ep..3. Tribur. c.19. & Florene-Euch. c
in Sacramentorum , c. Non oportet c. Cū monie. 9.
c. In calicem de Cens Dist.2. c. Cūm Mar. iha. §.
Quæstusii, de celeb. Ioan. 19.c Apoc.17.

C A P U T VIII.

De Missa vulgari lingua passim non celeb-
branda ; & mysteriis ejus populo expli-
candis.

ET si Missa magnam contineat populi ^{a Latinis} fi-
delis eruditionem; & non tamen expedire ^{Gracē}
vulsum est Patribus, ut vulgari passim lingua ^{b vi-}
celebraretur. Quamobrem , retento ubique ^{c sūm}
cujusque Ecclesiæ antiquo , & à sancta Ro- ^{Graci-}
mana Ecclesia , omnium Ecclesiarum matre ^{Latine}
& magistra, probato ritu, ne oves Christi esu-
riant, b néve parvuli panem petant, & non sit ^{d re pro-}
qui frangat eis ; mandat sancta Synodus ^e re pro-
Pastoribus , & singulis curam animatum ge- ^f hibent
rentibus , ut frequenter inter Missarum ce- ^g tur , ex
lebrationem vel per se, vel per alios , ex iis ^h Cor. st.
quæ in Mihi leguntur, aliquid exponant; at- ⁱ pii V;
que inter cæteta- sanctissimi hujus sacrificii ^j Provi-
mysterium aliquod declarant, diebus præser- ^k dentia
tum Dominicis , & festis.

C A P U T IX.

Prolegomenon Canonum sequentium.

4.

c Suprad.

QUia verò adversus veterem hanc in sa- ^l Sess. 5.
ros sancto Evangelio, Apostolorum tra- ^m c. 2. de
ditionibus , sanctorumque Patrum doctrina ⁿ refor- ^o &
fundatam fidem, hoc tempore multi disse- ^p inf. Sess.
O iiiij

a 24 c. 7. nati sunt errores multaque à multis docentur de refor. atque disputantur, sacrosancta Synodus, post multos gravesque his de rebus maturè habitos tractatus, unanimi Patrum omnium consensu, quæ huius purissimæ fidei, sacræque doctrinæ adversantur, damnare, & à sancta Ecclesia eliminare, per subjectos hos Canones constituit.

De S A C R I F I C I O M i s s æ .

C A P U T I .

Si quis dixerit, in Missa non offerri Deo' ve-
sum & proprium sacrificium, aut quod
offerri non sit aliud, quam nobis Christum
ad manducandum dari; Anathema sit.

C A P U T I I .

a 1. Cor. Si quis dixerit, illis verbis, a Hoc facite in
meam commemorationem, b Christum no-
mum instituisse Apostolos sacerdotes; aut non ordi-
nab Luce nisse, ut iphi, aliique Sacerdotes offerrent
a 2. Sup. Corpus & Sanguinem suum; Anathema sit.

C A P U T I I I .

boc. sac Si quis dixerit, Missæ sacrificium tantum
esse laudis, & gratiarum actionis, aut nudam
commemorationem sacrificij in Cruce pera-
cti, c non autem propitiatorium; vel soli pro
debet sumenti; neque pro vivis & defunctis,
c. Sup. pro peccatis, pœnis, satisfactionibus & aliis
c. 2. Ib. necessitatibus offerri debere, Anathema sit.

C A P U T I V .

Si quis dixerit, blasphemiam irrogari san-
ctissimo Christi sacrificio in Cruce peracto,
per Missæ sacrificium, aut illi per hoc deroga-
ri; Anathema sit.

C A P U T V .

a Sup. c. Si quis dixerit, imposturam esse, Missas-
b. ibid. celebrare a in honorem Sanctorum, & pro
illorum intercessione apud Deum obtinenda.
sicut Ecclesia intendit; Anathema sit.

C A P U T V I .

b Suprà Si quis dixerit, Canonem Missæ b errores
c. ibid.

continere, id est abrogandum esse; Anathema sit.

C A P U T . V I . I .

Si quis dixerit, e ceremonias, vestes, &c. &c. Sane extera signa, quibus in Missarum celebra- de celeb- tione Ecclesiæ Catholica utitur, irritabula im- pietatis esse magis, quæ n officia pietatis; A. Miss. Sup. c. 5. Anathema sit.

C A P U T . V I I I . ibid.

Si quis dixerit, Missas, a in quibus solus sa- cerdos sacramentaliter communicat, illicitas a Sup. à. esse, ideoque abrogandas: Anathema sit. cap. 6.

C A P U T . I X . de hoc

Si quis dixerit, Ecclesiæ Romanæ ritum, quos sacri- submissa voce pars Canonis & verba conse- crationis proferuntur, damnaendum esse; b b Supra. aut lingua tam vulgari Missam celebrari cap. 8. debere; c aut aquam non miscendam esse vino in calice efferendo, eò quod sit contra ibid. Christi institutionem: Anathema sit. c c. In- Sacra- de Conf.

Decretum de observandis & evitandis in men- tatione.

celebratione Missæ. sacrum..

Quanta cura adhibenda sit, ut facrosan- Dicit. 2. etum Missæ sacrificium omni religionis cultu ac veneratione celebretur, quivis faci- le existimare poterit, qui cogitarit, maledi- cit opus Dei negligenter. Quod si necessario. fatemur, nullum aliud opus adeò sanctum ac divinum à Christi fidelibus tractari posse, quâmi hoc ipsum tremendum mysterium, quo vivifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, in altari per sacerdotes quotidie immolatur: satis etiam appareat, omnem o- peram & diligentiam in eo ponendam esse, b Supra. b et quanta maxima fieri potest interiori cor- dis menditiae & puritate, atque exteriori de- Sess. 13. votio- nis ac pietatis specie peragatur. Cùm c. 7. de igitur multa paup. sive temporum vitio, sive Sacra- Euch. 2.

hominum incuria , & improbitate irrepsisse videantur, quæ à tanti sacrificii dignitate aliena sunt : ut ei debitus honor & cultus ad Dei gloriam & fidelis populi ædificationem restituantur, decernit sancta Synodus, ut Ordinarii locorum Episcopi ea omnia prohibe-
re, atque è medio tollere sedulo carent , ac
a Eph., teneantur que vel avaritia , & idolorum ser-
vitus, vel irreverentia, quæ ab impietate vix sejuncta esse potest, vel superstitione, veræ pie-
tatis falsa initatrix, induxit. Atque ut mul-
ta paucis comprehendantur, in primis, quod ad avaritiam pertinet, cujusvis generis mer-
cedum conditiones, pacta , & quidquid pro-
missis novis celebrandis datur : nec non im-
portunas atque illiberales elemosynarum
exactiones potius, quam postulationes , aliá-
que hujusmodi quæ à Simoniaca labe , vel

b. Conc. certè à turpi quaestu non longè absunt , om-
Laodi- nino prohibeant. Deinde, ut irreverentia vite-
cen. cap.

58. Con- tut, singuli in suis Diœcesisibus interdicant,
cil. Car

cè & notoriè criminosus sit, aut sancto altari
thag.

2. ministrare, aut sacris interesse permittant: né-
Can. 9 ve patiantur b privatis in domibus , atque

c. Sicut omnino extra Ecclesiam , & ad divinum
cum tantum cultum dedicata oratoria, ab eisdem

seq. c. hoc sacrificium à sacerdaribus a aut regulari-
Hic. ep bus quiduscumque peragi : ac nisi prius, qui

go, c. intersint , decenter composito corporis ha-
Nullus bitu, declaraverint se mente etiam, ac devoto

prebyter cordis affectu, non solum corpore, adesse. Ab
Ecclesiis verò b musicas, ubi sive organo sive

& c. cantu lascivum aut impurum aliquid misce-
Clericos tur, item c sçculates omnes actiones , vana

de Cons. itque adeo profana colloquia, deambulatio-
Difß. 2. nes , strepitus , clamores arceant: ut d doc-
Anacie- imus Dei verè dominus orationis esse videatur,

ep. ac dici possit. Postremo, ne superstitioni lo-
cus quis aliquis detur, edicto & penitentis propolis

8.

eaveant, ne Sacerdotes aliis quām debitiss horis celebrent, neve ritus alios, aut alias *etoritare* cærimonias & preces in Missarum celebra, de priv. tione adhibeant, præter eas quæ ab Ecclesia in 6. probatae, ac frequenti & laudabili usu rece- b *Cone.* ptæ fuerint. Quarumdam vero Missarum, & *Anti-* candelarum certum numerum, qui magis à superstitione cultu, quām à vera religione, in- fiod. c: ventus est, omnino ab Ecclesia removeant: do. 9. Et ceantque populum; quis sit, & à quo potissi- Cabil- mūm proveniat sanctissimi hujus sacrificii lon. sub tam pretiosus ac cælestis fructus. Moneant Vitalia- etiam eundem populum, ut frequenter c ad suas parochias, saltem diebus Dominicis, & no c. 19. majoribus festis accedant. Hæc igitur omnia, & Pœnas quæ summatim enumerata sunt, omnibus lo- pecunia- torum Ordinariis, ita proponuntur, ut non rias ad- solūm ea ipsa, sed quæcumque alia huc jecit. pertinere visa fuerint; ipsi pro data sibi à sa- crosancta Synodo potestate, ac etiam, ut de. Pius V. legati Sedis Apostolicæ, prohibeant, mandent in Bullæ corrigan, statuant; atque ad ea inviolatè scr. Cùm vanda censuris Ecclesiasticis, aliisque pœnis, primū, quæ illorum arbitrio constituentur, fidelem 1566. populum compellant; non obstantibus pri- vilegiis, exemptionibus appellationibus ac d I. 59. cōsuetudinibus quibuscumque. Mas. 22.

Decretum de Reformatione.

a c. 2. de

Eadem sacrosancta oecumenica, & gene- paroch. Con. ralis Tridentina Synodus, in Spiritu san. Eto legitimè congregata, præsidentibus in ea Agath. eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, ut refor. c. 21. 63. mationis negotium prosequatur, hæc, in præ- a Infræ senti Sessione, statuenda censuit.

C A P U T I.

Sess. ult. de ref.

Canones de vita & honestate Clericorum c. 1. innovantur.

b c. His

igitur

Dist. 2. 34

c Mat. 5.

Nihil est, quod alios magis ad pietatem & Dei cultum assiduè instruat, quām

Tit. 1. c. eorum vita & exemplum, qui se divino ministerio dedicarunt. Cum enim aiebus saeculi in altiorem sublati locum conspiciantur; in eos, tamquam in speculum, reliqui oculos conjiciunt, ex iisque sumunt quod imitentur.

*Quali-ter 17. de ac-
tus. c.* Quapropter sic decet omnino Clericos in Cleros, sortem Domini vocatos, vitam moreisque suos omnes componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone aliisque omnibus rebus nil, nisi grave, moderatum ac religione plenum in processu se ferant; levia etiam delicta, quae in mio: & ipsis maxima essent, effugiant, ut eorum actiones Sess. 24. cunctis afferant venerationem. Cum igitur, quo maiore, in Ecclesia Dei & utilitate, & ornamento haec sunt, ita etiam diligentius 12. 10. cit. de 6. & 14. q. 4. sint observanda; statuit sancta Synodus, ut quae alias à summis Pontificibus, & à sacris Conciliis de Clericorum vita, honestate, cultu, doctrinaque retinenda, ac simul de luce extre. in xu, commissariationibus, choreis, aleis, lusibus, acquibuscumque criminibus, nec non saecularibus negotiis fugiendis copiosè ac salubriter Clemen. Non ponendis, obseruentur, nec appellatio executionem hanc, quae ad morum correctionem Conf. pertinet, suspendat. Si qua verò ex his in desuetudinem abiisse coopererent; ea quam Dift. 5. acc. Can. primùm in usum revocari, & ab omnibus acc. curatè custodiri, studeant non obstantibus 14. q. 4. consuetudinibus quibuscumque, ne subditorum neglectæ emendationis ipsi concignas, Credo. Deo vindice, poenas persolvant.

21. q. 3. Concil. 3. c. 15. Concil. Chalc. Can. 3. Concil. Arelat.. Carth. 1. Conc. Matisconen. c. 5. & 2. Nice, c. 16. & 2. c. 14. c. 44. & seqq. Carth. 4.

CAPUT II.

Quinam ad cathedrales ecclesias assumendi.

*Q*uicunque post hac ad Ecclesias cathedrales erit assumendus, is non solum na-

salibus, ætate, mōribus, & vita ac aliis, quæ à faciliis & Canonibus requiruntur, plenè sit in cunctis prædictis, verum etiam in sacro Ordine auctoritate, saltim sex mensium spatio, constitutus, Cùm quatum rerum instructio, si ejus notitia nullæ nobis, de la aut recens in Curia fuerit, à Sedis Apostoli licet. & Legatis, seu Nuntiis provinciarum, aut eius Ordinario, eoque deficiente, à viciniore Gravebus Ordinatiis sumatur. Scientia vero præter hæc ejusmodi polleat, ut muneris sibi in jungendi necessitatì possit satisfacere, ideoque antea in Universitate Studiorum Magister, sive Doctor, aut Licentiatus in sacra Theologia, vel jure Canonico, merito sit promotus, aut publico alicujus Academiarum testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur. Quod si Regularis fuerit, à Superioribus suarum religionis similem fidem habeat. Prædicti autem omnes, unde instructio seu testificatio erit sumenda, hæc fideliter & graviter referre teneantur: alioquin eorum conscientias graviter oneratas esse scient: ac Deum & Superiores suos habebunt ultores.

Sess. 24.

c. i de

reform.

Concil.

Sardic.

cap. I 3.

Concil.

Rom.

Sut Ni-

col. i.

vers. Ut

nullus laicus, Concil. Braccarens. i.c. 20. & De Syracuse. 28. Dist. & 61. Dist. per totam suprà Sess. 7. t. i. de reform. b Vide Const. Pii V Quavis, 1568

C A P U T III.

Creande distributiones quotidiana ex tertia parte quorumcumque fructuum: per: io absentium quibus cedat certi casus excepti.

E Piscopi, etiam tamquam delegati Apostolici, ex fructibus & proveniibus qui buscumque opiniū dignitatum, personatum, & officiorum, in ecclesiis cathedralibus vel collegiatis existentiū c. tertiam c. Suprà partem in distributiones, eorum arbitrio assignandas, dividere possint, ut scilicet qui eas de refor obtinent, si personaliter competens sibi servi-

cap. 3

tium, iuxta formam ab eisdem Episcopis prescribendam, quolibet die statuto non impleverint, illius diei distributionem amittant, nec ejus quoquo modo dominium acquirant, sed fabricæ ecclesiæ, quatenus indigeat, aut altari, pio loco, arbitrio Ordinarii applicetur. **a** Crescente vero contumacia

a Toto contra eos juxta sacrorum Canonum constitutiones procedant. Quod si alicui ex praæcler. not. dictis dignitatibus in ecclesiis cathedralibus resid. & vel collegiatis, de jure, seu consuetudine, jurisdictione, administratio vel officium non c. Cùm competat : sed extra civitatem in diœcesi b ex eo, de cura animarum immineat, cui is, qui dignitas elect. intem obtinet, incubere valuerit; tunc pro tem.

6. porequo in curata ecclesia resederit ac mis.

b Vide si straverit, tamquam præsens sit, ac divinis intersit, in ecclesiis cathedralibus ac col-

Conſt. legiatis habeatur. Hæc in iis tantum ecclesiis

65. constituta intelligantur, in quibus nulla est

Pii V. consuetudo, vel statutum, ut dictæ dignitates

non servientes aliquid amittant, quod ad ter-

tiam partem dictorum fructuum & proven-

tuui ascendat: non obstantibus consuetudini-

bus, etiam in memorabilibus, exemptionibus

& constitutionibus, etiam juramento, & qua-

vis auctoritate firmatis.

C. A. P U T I V.

In quacumque cathedrali vel collegiata;

Majoribus necdum initiati, vocem in Ca-

pitulo non habear: quid prestare tenean-

tur ad eas promoti; quive deinceps pre-

moven ti.

Quicumque in cathedrali, vel collegiata, laiculare, vel regulari ecclesia divinis mancipatus officijs, in Subdiaconatus Or- dine saltem constitutus non sit ; vocem in hujusmodi ecclesiis in Capitulo non habeat, etiam si hoc sibi ab aliis libere fuerit concessum. Si vero qui dignitates personatus, offi-

cia , præbendas, portiones, ac quælibet alia beneficia in dictis Ecclesiis obtinent , aut in posterum ob tinebunt , quibus onera varia sunt annexa , videlicet , ut alii Missas, alii E. vangelium, alii Epistolas dicant, seu cantent ; quocumque ii privilegio, exemptione; prætro. a juxta gativa generis nobilitate sint insigniti , te. c. Præ. neantur , justo impedimento cessante , in. rea, cum fra annum Ordines suscipere requisitos: alio. glof. de quin poenas incurvant, juxta constitutionem Concilii Viennensis, b quæ incipit. Ut iis qui: etat. & quam præsenti decreto innovat Cogantque qual. & Episcopi eos diebus statutis dictos Ordines c. Si is , per seipso ex exercere , ac cetera omnia offi. de inst. cia , quæ debent in cultu divino præstare , in 6. sub eisdem , & aliis , etiam gravioribus pœ. b Vide nis, arbitrio eorum imponendis. Nec aliis in posterum fiat provisio , nisi iis , qui jam æ. infra tatem , & cæteras habilitates integre habere dignoscantur : aliter irrita sit provisio. c Infrā.

C A P U T V . Sess. 2°.

*Dispensationes extra Curiam Episcopo com. c. de
mittuntur & ab eo examinentur.* reform.

Dispensationes quacumque auctoritate concedendæ si extra Romanam Curiam committendæ erunt, committantur Ordinariis illorum qui eas impetraverint : ex vero , quæ gratiæ concedentur , suum non soriantur effectum , nisi prius ab eisdem, tamquam delegatis Apostolicis , summarie tantum, & extrajudicialiter cognoscatur, expressas preces surreptionis vel obreptionis vitio non subjacere.

C A P U T V I .

Circumspecte cōmutanda ultima voluntates

In commutationibus ultimarum voluntates d. Infrā. Itum , d quæ non nisi ex justa & necessaria Sess. ult. causa fieri debent, Episcopi, tamquam delegati. Sedis Apostolicæ summarie & extraju- de ref. cap. 4.

22 S E S S I O X X I.

ficialiter cognoscant, nihil in precibus, tacita
veritate, vel suggesta falsitate fuisse narra-
tum, priusquam commutationes prædictæ
executioni demandentur.

C A P U T V I I .

*Innovatur cap. Romana de Appellationi-
bus, in Sexto..*

Legati, & Nuncii Apostolici, Patriarchæ,
Primates, & Metropolitani, in appellatio-
nibus ad eos interpositis, in quibusvis causis,
tam in admittendis appellationibus, quam
in concedendis inhibitionibus post applica-
tionem servare teneantur formam & tenor-
em sacratum constitutionum; & præsertim
a *Innocenti IV.* quæ incipit, Romana: qua-
cumque consuetudine, etiam immemorabili,
Lugdun. aut stylo, vel privilegio, in contrarium non
vide inf. obstantibus; aliter inhibitiones & processus,
xxiv. & inde secunda quæcumque, sint ipso jure
nulla.

C A P U T V I I I .

*Episcopi pias omnium dispositiones exsequā-
tur: quacumque pia loca visitent, dum mo-
do non sub immediata Regum protec-
tione sint.*

b Clem.

*Quia
contin-
git, de
relig.
dom.*

c' Vide

Const.

Clem. 8.

Quæ

cumque

1604:

Episcopi, b etiam tamquam Sedis Aposto-
licar delegati, in casibus à iure concessis
omnium piarum dispositionum, tam in ulti-
ma voluntate, quam inter vivos, sint execu-
tores; habeant jus visitandi hospitalia, colle-
gia quæcumque, ac & confraternitates lai-
corum, etiam quæ scholas, sive quæcumque
alio nomine vocant, non tamen, quæ sub Re-
gum immediata protectione sunt, sine eorum
licentia eleemosynas Montis Pietatis, sive
Charitatis, & pia loca omnia, quomodo
cumque nuncupentur, etiamsi prædictorū
locorum cura ad laicos pertineat, atque ea
dein pia loca exemptionis privilegio sint rati-

nita ; ac omnia , quæ ad Dei cultum , aut
animarum salutem, seu pauperes sustentandos
instituta sunt , ipsi ex officio suo & juxta sa-^{a c.} Nos
erorum Canonum statuta cognoscant, & ex-
sequantur non obstantibus, quacumque con-^{quidem,}
suetudine; etiam immemorabili , privilegio,^{c. Si ha-}
aut statuto.^{redes, c.}

C A P U T I X.

Tua , &

*Administratores quorumcumque piorum lo-
corum reddant ratio: em Ordinario, nisi
aliter in fundatione sit cautum.*

c. Ioan.

nes, de

Testam:

b Suprà

Administratores, tam ecclesiastici, quam
laici , fabricæ cuiusvis ecclesiæ etiam
Cathedralis , b hospitalis , contraternitatis, ult. de
eleemosynæ Montis Pietatis ; & c quorum- refor-
cumquæ piorum locorum singulis annis te. c Clem.
neantur reddere rationem administrationis Quia
Ordinario consuetudinibus & privilegiis continet
quibuscumque in contrarium sublati nisi se-
cùs forte in institutione & ordinatione talis git , c.
ecclesiæ seu fabricæ expresse cautum esset. Ut au-
Quod si ex consuetudine , aut privilegio, aut tempre-
ex constitutione aliqua loci, aliis ad id depu- missè de
tatis ratio: reddéda esset, tunc cum iis adhi- reli. dom
beatur etiam Ordinarius : & aliter factæ li- ib. Inf.
berationes dictis administratoribus minime suffragentur. Sess. 25.

C A P U T X.

c. 2. de

*Notariis Episcoporum examini & iudicio reſtr.
ſubjaceant*

Cum ex Notariorum imperitia plurima
damna, & multarum occasio litium oria-
tur; possit Episcopus quo cumque notarios ,
etiamsi Apostolica , Imperiali aut Regia au-
toritate creati fuerint , etiam tamquam de-
legatus Sedis Apostolicæ, examinatione ad-
hibita, eorum sufficientiam scrutari ; illis
que non idoneis repertis aut quandocumque
in officio delinquentibus , officii eius in ne-

a. Conc. gotis, litibus, & causis ecclesiasticis ac spiri-
s. Aureo tualibus exercendi usum perpetuò, aut ad
lian. c. tempus prohibere, neque eorum appellatio
13. & interdictionem Ordinarii suspendat.

C A P U T X I.

Concil. Bonorum cuiuscumque Ecclesie, aut pii loci
Tribur. I occupatores puniuntur.

cap. 7. **S**i a quem Clericorum, vel laicorum, qua-
Con. Au- cumque is dignitate, etiam imperiali, aut
rel. 3. c. regali præfulgeat, in tantum malorum & om-
17. Con. nium radix cupiditas occupaverit ut aliceu-
Turon. jusvis sacerdotalis vel regularis beneficii,
3. 25 Montium Pietatis, aliorumque piorum lo-
Con. corum jurisdictiones, bona, census ac jura e-
Magnun- tiām feudalia, & emphyteutica, fructus, emo-
tier. I sub lumenta, seu quascumque obventiones, qua-
Leon. 4. verti debent, per se vel alios vi vel timore in-
cap. 6. & cusso, seu etiam per suppositas personas
11. Con. Clericorum, aut laicorum, seu quacumqui
Aquis. arte, aut quocumque quæstio colore in pro-
granen. prios usus convertere, illosque usurpare præ-
sub Cte. sumperit, seu impedire, ne ab iis, ad quo-
phan. V. tamdiu subjaceat, quamdiu jurisdictiones
cap. 188. bona, res, jura, fructus, & redditus, quos oc-
Con. La- cupaverit, vel qui ad eum quomodocumque
ter. sub etiam ex donatione supposita personæ, per
Leone venerint, ecclesiæ, ejusque administratori
Seff. 9. sive beneficiato integrè restituerit, ac de
& 10. inde à Romano Pontifice absolutionem ob-
cap. Pra- tinuerit. Quod si ejusdem ecclesiæ patronu-
diz, cum fuerit, etiam jure patronatus ultra prædicta
seq. 11. penas eo ipso privatus existat. Clericus ve-
9. 2. rò, qui nefandæ fraudis & usurpationis hu-
b 1. T: jusmodi fabricator seu conscientiens fuerit, eis
mot. 6. beneficiis privatus sit, & ad quæcumque ali
s. Vide beneficia inhabilis efficiatur, & à suorum
latusfactionem, & absolutionem, sui Ordini

eis arbitrio suspendatur.

Bullam.

Decretum super petitione concessio-
nis Calicis.

Cœna,
clausu-
la 17.

INsuper, a cùm eadem sacrosancta Synodus a Suprà
superiori Sessione duos articulos, alias pro- Sess. 2.
politos, & tum nondum discussos, videlicet, *Can. 4.*
An rationes, quibus S. Catholica Ecclesia & Sess.
adducta fuit, ut communicaret laicos, at- 3. en
que etiam non celebrantes sacerdotes, sub *decreto*
una panis specie, ita sint retinendæ, ut nulia
ratione Calicis usus cuiquam sit permitten- prorog.
dus. Et, an, si honestis, & Christianæ cha-
ritati consentaneis rationibus concedendus a.
licui vel nationi vel regno Calicis uetus vi-
deatur, sub aliquibus conditionibus conce-
dendus sit, & quænam illæ sint in aliud tem-
pus, oblata sibi occasione, examinandos, at-
que definiendos reservaverit; nunc eorum pro
quibus petitur, saluti optimè consultum vo-
lens, decrevit integrum negotium ad Sanctissi-
sum Dominum nostrum esse referendum,
prout præsenti decreto refert; qui pro sua
singulati prudentia id efficiat, quod utile
Reip. Christianæ, & salutare petentibus u.
sum calicis, fore judicaverit.

Indictio futura Sessionis.

INsuper eadem sacrosancta Tridentina Sy-
nodus diem futuræ Sessionis ad feriam
quintam post octavam festivitatis omnium
Sanctorum, quæ erit dies **xii.** mensis No-
vembr. iudicavit; & in ea decernetur de Sa-
cramento Ordinis, & de Sacramento, Ma-
trimonii, &c.

Prorogata fuit Sessione usque ad diē xv. Iulii.
M D L X I I I.

S E S S I O N E X X I I I.

Quæ est septima,
SUB PIO IV. PONT. MAX.

C E L E B R A T A

DIE XV. J V L I I M D . L X I I I .

Vera & Catholica doctrina de Sacramento
Ordinis, ac condemnandos errores nostri
temporis, à sancta Synodo Tridentina de-
creta, & publicata Sessione septima.

C A P U T I .

De institutione sacerdotii Novi Legis.

Sacrificium & sacerdotium ita Dei ordi-
natione constituta sunt, a ut utrumque in
a Cypr. omni lege existenterit. Cum igitur in novo
lib. 2. Testamento sanctum Eucharistiae sacrificium
advers. visibile ex Domini institutione Catholica Ec-
clesia accep. rit, b fateri etiam oportet in ea
Judeos b Heb 7 novum visibile & externum sacerdotium, in
quod v. his translatum est, hoc autem abco-
dem Dominu Salvatore nostro institutum
esse, atque Apostolis, eorumque successori-
bus in sacerdotio, potestate traditam con-
e Matt. secrandi, offerendi, c & ministrandi corpus
16. & ianguin. in ejus nec non & peccata dimit-
Matt. tendi & retinendi, sa rae Litteræ ostendunt,
14 Luc. & Catholicæ Ecclesiæ traditio semper do-
cuit.

22 John.

20.

C A P U T I I .

De septem Ordinibus.

Cum autem divina res sit tam sancti sa-
cerdotii ministerium, contentaneum fuit
quò dignius & majori cum veneratione exer-
ceri posset, ut in Ecclesiæ ordinalissima dis-

positione & plures & diversi essent ministri- a Infrā.
rum ordines, qui sacerdotio ex officio deser. *Gan.* 2.
virent, ita distributis, ut , qui jam clericali & c. 17
Tonsura insigniti essent, per minores ad ma- de refor-
iores adscenderent : Nam non solum de sa- b. 1. *Tim.*
cerdotibus , b sed & de Diaconis saec. Lit. teræ apertam mentionem faciunt: & quæ ma- 3. & *Act.*
ximè in illorum ordinatione attendenda sunt, 21. *c. Igna.*
gravissimis verbis docent. & ab ipso Ecclesiae ius ep.
initio sequentium Ordinum nomina , atque ad An-
unius cuiusque eorum propria ministeria, *ioch.*
Subdiaconi scilicet , Acolythi, Exorcistæ;
Lectoris , & Ostiarii in usu fuisse cognos. *Terull.*
cuntur , quamvis non pari gradu. Nam Subdiaconatus ad pra-
& sacris Conciliis refertur, in quibus & de lib. 1.
aliis inferioribus frequentissimè legimus. 41. *Cypro.*

C A P U T . I I I .

Ordinem vere est: Sacramentum..

ep. 55.

d Cen.

Cum Scripturæ testimonio , Apostolica Rom. 3.
Traditione & Patrum unanimi consensu sub Sil-
perspicuum sit, per sacram ordinationem vest. E-
quæ verbis & signis exterioribus perficitur, liberit. e.
gratiam conferri dubitare nemo debet, Ordi-
ne esse verè & propriè unum ex septem san- 33. *Car.*
& Ecclæ Sacramentis. Inquit enim A. th. 4.c. 5.,
postolus: e Admoneo te , ut resuicites gra- & seqq.
tiam Dei , quæ est in te , per impositionem c. *Nul-*
manum mearum. f Non enim dedit nobis *lus, ult.*
Deus spiritum timoris sed virtutis , & dilec- 60. *Dift.*
tionis, & sobrietatis, c. *cerum.*

e. Erubescant, & c. Nemo Dift. 34. c. Amaltis de et. ign.
qual. & c. Miransur, de ser. non ord. c. 2. *Tim* 1. b. 1.
Tim. f 4. d. 2. *Tim.* 1. .

C A P U T . I V .

De Ecclæ sacerdotali & ordinatione.

Quoniam vero in Sacramento & Ordinis, & Supræ-
cicut & in Baptismo, & Confirmatione, Sess. 7

de Sacr. character imprimitur, qui nec deleri nec au-
 in gene- ferri potest; meritò sancta Synodus damnat.
re Can. eorum sententiam, qui afferunt, novi testa.
9. & in menti sacerdotes temporariam tantummodo
frā Can. potestatem habere; & semel ritè ordinates,
4. . . iterum laicos effici posse, si verbi Dei mini-
 sterium non exerceant. Quod si quis omnes
 Christianos promiscuè novi Testamenti sa-
 cerdotes esse, aut omnes par inter se potesta-
 te spirituali præditos affirmet, nihil aliud
 facere videtur, quam Ecclesiasticam hierar-
 chiam, quæ ait ut castorum acies ro-
 dinata, confundere, perinde ac si contra beati
a Cor. Pauli b doctrinam omnes Apostoli, omnes
12. Ep. Prophetæ, omnes. Evangelistæ, omnes Pas-
4. cap. tores, omnes sint Doctores. Proinde sacro-
Cum ex sancta Synodus declarat, præter ceteros Ec-
injun clesiasticos gradus, Episcopos, qui in Aposto-
lo, de lorum locum successerunt, ad hunc hierar-
haret. chicum ordinem præcipue pertinere, & po-
 sitos, & sicut idem Apostolus ait, à Spiritu
b. Act. sancto, regere Ecclesiam Dei, ac geosque
10. Presbyteris superiores esse, ac e Sacramentum
 Confirmationis conferre ministros Ecclesiæ
 ordinare atque alia pleraque peragere ipsos
c. Caleft. posse: quarum functionum potestatem reli-
2. Epist. qui inferioris ordinis nullam habent. Docet
ad Ep. insuper sacrosancta Synodus, in ordinatione
Gall. c. 1 Ordinū, e nos populi, nec cuiusvis sacerdotum
d. Suprà potestatis, & magistratus consensum, sive vo-
Seff. 7. d cationem, sive auctoritatem ita requiri, ut
Confir. sine ea irrita sit ordinatio: quin potius de-
Can. 3. cernit, eos, qui tantummodo à populo, aut
Concil. seculari potestate, ac magistratu vocati & in-
Hisp. 1. stituti, ad hæc ministeria exercenda adscen-
2. c. 5. 7. dent, & quia ea propria temeritate sibi su-
& alibi, munari, omnes non Ecclesiæ ministros, sed
c. Laodi- fures, & latrones, per ostium non ingressos,
 gen. cræ Synodo visum est Christi fideles de Sa-
 cramento Ordinis docere. His autem con-
Cor. 13.

traria, certis & propriis Canonibus in hunc, a ^{703n.}
qui sequitur, in modum dannare constituit, ut
omnes, adjuvante Christo, fidei regula, utentes ^{10. cap.}
in totterorium tenebris Catholicam veritatem ^{Ordina-}
facilius agnoscere & tenere possint. ^{tiones I.}

De SACRIFICIO Ordinis.

q. I. &
c. Rela-

Caput. I.

tum, de

Si quis dixerit b non esse in novō Testa- ^{jur. at.}
mento sacerdotium visibile & externum b ^{Suprà}
vel non esse potestatem aliquam consandi
& offerendi verum corpus & sanguine ^{c. I. de} Do-
minic & peccata remittendi & retinendi; ^{hoc SA-}
sed officium tantum, & nudum ministerium ^{crim.}
prædicandi Evangelium; vel eos, qui non
prædicant, prouersi non esse sacerdotes, Ana-
thema sit.

Caput. II.

Si quis dixerit, præter sacerdotium & non ^{b Mat.}
esse in Ecclesia Catholica alios Ordines, ^{16. cap.}
& maiores & minores per quos, velut pe- ^{Manet.}
gradus quosdam, in sacerdotium contendatur, ^{cum seq.}
Anathema sit.

Caput. III.

24. q. I.

Si quis dixerit, Ordinem, sive sacram ^{c. c. In}
ordinationem non esse verè propriè Sacra-
mentum, à Christo Domino institutum, vel ^{singulis,}
esse figmentum quoddam humanum, excagi, ^{cum seq.}
tatum à viris rerum ecclesiasticarum imperi- ^{Dist. 77.}
tis; aut esse tantum ritum quendam eligendi ^{Sup. c. 2.}
ministros verbis Dei & Sacramentorum; Ana- ^{de hoc}
thema sit.

Caput. IV.

Sacr.

Si quis dixerit, per sacram ordinationem ^{Infrà}
non dari Spiritum sanctum, ac proinde fru- ^{de refor.}
strà Episcopos dicere, Accipe Spiritum san- ^{cap. 13.}
ctum, aut per eam non imptimi characte ^{b Sub c.}
relin, vel eum, qui sacerdos semel fuit, c laï, ^{1. de hoc}
cum rursus fieri posse; Anathema sit.

Caput. V.

Sacr.

Si quis dixerit, sacram Unctionem, qua Ec- ^{c Conc.}
clesia in sancta ordinatione uititur non tan. ^{Tolet. 8.}

cap. 7.

tum non requiri, sed contemnendam & perniciosa esse similiter & alias Ordinis cærimonias ; Anathema sit.

C A P U T V I.

Si quis dixerit, in Ecclesia Catholica non esse hierarchiam divina ordinatione institutam , quæ constat ex Episcopis, Presbyteris, & ministris ; Anathema sit.

C A P U T V I I.

Si quis dixerit, Episcopos non esse Presbyteros, superiores , vel non habere potestatem confirmandi & ordinandi , vel eam , quam habent , illis esse cum Presbyteris communem vel ordines ab ipsis collatos sine populi vel potestatis secularis consensu , aut vocatione , irritos esse ; aut eos qui nec ab ecclesiastica & canonic a potestate rite ordinati, nec missi sunt, sed aliunde veniant legitimos esse verbi & Sacramentorum ministros, Anathema sit.

C A P U T V I I I.

Si quis dixerit, Episcopos, qui auctoritate Romani Pontificis allumuntur , non esse legitimos & veros Episcopos , sed figmentum humanum , Anathema sit.

Decretum de reformatione

Eadem sacrosancta Tridentina Synodus reformationis materiam prosequens, hæc quæ sequuntur, in præsenti decernenda esse statuit & decernit.

C A P U T I.

Rectorum Ecclesiæ in residendo negligencia varie coercetur, animarum cura providetur.

a Joh. 21. Alt.

Cum b præcepto divino mandatum sit omnibus , qui animarum cura omnia illa est, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre; veibique divini prædicatione, Sacra. b Eph. 43. Dist. mentorum administratione , ac b honorum c. Sicut omnia operum exemplo pascere , paupe-

tum

remaliarumque, misericordium personarum q. i. c.
 cutam paternam getere, & in cetera munia Qui, E-
 pastoralia incumbere, quæ omnia nequa p̄scopæ.
 quam ab iis præstari & impleri possunt, qui p̄scopæ.
 gregi suo non invigilant neque assistunt, sed tum 8.
 c mecenatiotū more deserunt: sacrosancta q. i. c.
 Synodus eos admonet & hortatur, ut divi- Preci-
 norum præceptorum memores, factique d' pue 11
 forma gregis, in judicio & veritate pascant &
 regant. Ne vero ea quæ de residentia sancte q. 3. c.
 & utiliter jam a anteā sub feirec. Paulo III. Gloria
 sancita fuerunt, in sensus à sacrosanctæ Sy. Episcopi
 nodi mente alienos trahantur, ac si vigore 12. q. 2
 illius decreti quinque mensibus continuis ab. c. Joan
 esse liceat, illis inhærendo, declarat sacro-
 sancta Synodus, b. omnes Patriarchalibus, 10.
 Primatibus, Metropolitani ac Cathedra- d. i. Pet.
 libus Ecclesiis quibuscumque, quocumque 15.
 nomine & titulo præfertos, etiamsi sanctæ a Supræ
 Romanæ Ecclesiæ Cardinales sint, obligari Seff. 9.
 ad personalem in sua Ecclesia vel Diœcesi de ref.
 residentiam, ubi inuncto sibi officio defun-
 gi teneantur; neque abesse posse, nisi ex cau. cap. 1.
 sis & modis infra scriptis. Nam cum Chri- b. Vide
 tiana charitas, urgens necessitas, debita obe- Bullam
 dientia, ac evidens Ecclesiæ vel Reip. utilitas pii 112
 aliquos nonnumquam abesse postulent & exi-
 gant; decernit eadem sacrosancta Synodus, an. 1564
 has legitimæ absentiæ causas à Beatissimo In fa.
 Romano Pontifice, aut à Metropolitano, vel prece-
 eo absente, Suffraganeo Episcopo antiquiori a. c. De
 residente, qui idem Metropolitani absen- ceterè,
 tiæ probare dehebit in scriptis esse appre- c. Inter
 bandas; nisi cum absentia inciderit propte- c. Inter
 rea quod munus, & Reip. officium, Episco. quatenus
 patibus adjunctum, cuius quoniam cause c. Tua
 sunt notoriæ, & interdum repentinæ, ne eas &c. Re.
 quidem significari Metropolitano necesse latum,
 erit: ad eundem tamen cum Concilio pro- de cler.
 vinciali spectabit judicare de licentiis à se
 vel à Suffraganeo datis; & videre, ne quis eo non re.
 jure abutatur; & ut poenit. ca nonicis errantes fident. c.

plic. 182 S E S S I O X X I I .

niantur. **a** Interē meminerint disc̄futi, ita
tionem, ovibus suis providendum, ut, quantum fie-
de re- ri poterit, ex ipsorum absentia nullum dam-
nunt. **c.** Num accipient. Quoniam autem qui ali-
Quorum quantis per tantum absunt, ex veterum Ca-
dam, **74.** nonum sententia non videtur abesse, quia sta-
Dist. **c.** illud absentia spatiū singulis annis, sive
Præsen- continuū, sive interrūptū, extra prædictas
tium **7.** causas, nullo pacto debere duos, aut ad sum-
g. 1. gnum tres menses excedere; & haberi ratio-
c. Postu- nem, ut id æqua ex causa fiat, & absque ullo
gregis detrimento quod an ita sit, absceden-
tias, tium conscientiæ relinqat, quam sperat Re-
de votū. ligiosam & timoratam fore, **a** cūm Deo
a c. Cūm corda pateant b cuius opus non fraudulenter
ex eo, de agere, suo periculo tenentur. Eosdem interim
elect. in. admonet, & in Domino hortatur, ne per
illius temporis spatiū, Dominici Adven-
6. c. Be- tus, Quadragesimæ, Nativitatis Resurrectio-
neſcīum nis Domini, Pentecostes item, & Corporis
de regul Christi diebus, quibas refici maximè, & in
eod, **g. c** Domino gaudere Pastoris præsentia oves de-
2. in fir. beant ipsi ab Ecclesia sua cathedrali ullo pa-
sus Seff. sto absint, nisi Episcopalia munia in iua Dicē-
cessi eos alio vocent.
6. de re- Si quis autem quod utinam nunquam e-
fer. Sar. veniat, contra hujus decreti dispositionem
d'icen. absuerit, statuit sacrosancta Synodus, præ-
Concil. ter alias poenias adversus non residentes,
sub d Paulo III. impositas & invocatas, ac
cap. 14. mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum
a Ps. 7. prorata temporis absentiæ fructus suos non
b fer. facere, nec tuta conscientia, alia etiam de-
48. claratione non secuta, illos sibi detinere
d c. Si posse; sed teneri aut ipso cessante, per Su-
periorē Ecclesiasticum illos fabricare Eccle-
guis in siarum, aut pauperibus loci erogare, pro-
elero. **7.** habita quæcumque conventione vel com-
E. 3. ex positione, que profructibus male perceptis
Concil. appellatur; ex qua etiam prædicti fructus in
Agath. totum; aut pro parte ei remitterentur **no**

obstantibus quibuscumque privilegiis cui- a Suprà
cunque collegio aut fabrica conceélis. Sess. 6.

Eadem omnino , etiam quo ad culpam, de ref.
missionem fructuum , & pœnas de curatis c. 2. c. 2.
inferioribus , a & aliis quibuscumque , qui
beneficium aliquod Ecclesiasticum , curam c. Con-
animarum habens, obtinent, sacrolaneta Sy. queren-
nodus declarat & decernit , b ita tamen , ut te , &
quandocumque eos , causa prius per Episco- ferè pe-
pum cognita & probata, abesse contigerit, Vi- totam ,
carium idoneum , ab ipso Ordinario ad pro- decler.
bandum , cum debita mercedis assignatione
relinquant. Discedendi autem licentiam in non re-
scriptis gratisque concedendam ultra bime- fid.
stre tempus, nisi ex gravi causa , non obti-
neant. Quod si , per edictum citari etiam a Suprà
personaliter , contumices fuerint , liberum Sess. 6.
esse vult Ordinariis per censuras ecclasiasti- de ref.
cas, & sequestrationem; & substrationem fru- c. 2.
etuum , aliaque juris remedia etiam usque
ad privationem, compellere; nec executionem
hanc, quolibet privilegio, licentia, familiarita- b c. Be-
te, exemptione , etiam ratione cujuscumque ueficiū ,
beneficii , pactioae, statuto , etiam juramen- de Re-
to, vel quacumque auctoritate confirmato,
consuetudine etiam immemorabili, qua po gul. in
tiùs corruptela censenda est, sive appellatio 6.
ne , aut inhibitione, etiam in Romanæ Cu-
riæ , vel vigore a Eugenianæ constitutionis a c. Di-
suspensi posse Postremò, tam decretum illud vina, de
sub b Paulo III. quām hoc ipsum in Conciliis privile-
Provincialibus , & Episcopalis publicari giis , in
sancta Synodus præcipit : cupit enim , quæ Extr.
adeo ex Pastorum munere animarumque sa-
lute sunt, frequenter omnium auribus menti- c. mm.
busque infigi, ut in posterum , Deo juvante, b Supr
nulla temporum injuria, aut hominum obli- Sess. 6.
vione, aut desuetudine aboleantur. de ref..

c. 4.

C A P U T I.

Ecclesiis praefecti consecrationis munus intra tres menses suscipiant : consecratio quo loco peragenda.

a Con. **E**cclesis & Cathedralibus, se superioribus,
Chale. **E**quocumque nomine ac titulo praefecti,
actio. 16 etiam si sancte Romanæ Ecclesie Cardinales sint, si minus consecrationis intra tres
cap. 15. menses non suscepint, ad fructuum perceptorum restitutionem teneantur: si intra
Con. Vormat. totidem menses postea id facere neglexerint;
cap. 76. Ecclesis ipso iure sint privatis Consecratio
c. 240- verò extra curiam Romanam fiat, in Ecclesia
niam, 75 ad quam promoti fuerint, aut in provincia
 si commodè fieri poterit, celebretur.

Dif. c.

C A P U T II.

Quenam. **E**piscopi extra agitudinem per se Ordines
10. Dif. conferant.

¶ supra **E**piscopi per semetipos Ordines confe-
Seff. 7. **E**ran, quod si ex agitudine fuerint impediti;
deref. a subditos suos non aliter, quamcum proba-
a Infrā tos, & examinatos, ad alium Episcopum
s. 8. ¶ ordinandos dimittant.

10 Con-
cil Cen-
ttag. 3.

C A P U T IV.

Qui prima Tonsura initiandi

b.c. fin. **P**rima Tonsura e non initientur, qui Sa-
 cramentum confirmationis non suscep-
 de temp. rent & fidei regulamēta edocti non fuerint; qui-
 eridin. in que legere & scribere nesciant; & de qui-
 bus probablis conjectura non sit, eos non
 secularis judicii fugiendi fraude, sed ut Deo
 fidicem cultum prætent, hoc vitæ genus
 elegisse.

C A N O N . V

Ordinandi, quiens instrudi esse debant.

A minores Ordines promovendi, bonum
 Patrocho, & à magistro scholæ, in qua

educantur, testimonium habeant. Hi verò, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem ante ordinationem Episcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus, ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publicè in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum & natalibus, ætate, moribus & vita à fide dignis diligenter inquirat ; ^{a Quan} & litteras testimoniales, ipsam inquisitionem ^{do. Dist.} factam continent, ad ipsum quam primum ^{24.} transmittat.

C A P U T VI.

a Con.

Ætas quæ uordicim annorum ad beneficium Ecclesiasticum requiritur: quis privilegio fori gaudere debeat.

3. Cart.

1613. c.

22. O.

4. Cart.

Nullus prima Tonsura initiatus, aut etiam in minoribus Ordinibus constitutus, b ante decimum quartum annum beneficium possit obtinere. c Is etiam fori privilegio non gaudeat, nisi beneficium Ecclesiasticum habeat, aut Clericalem habitum, & Tonsuram deferens, alicui Ecclesiæ ex mandato Episcopi inserviat; vel in Seminario Clericorum, aut in aliqua schola, vel Universitate, de licentia Episcopi, quasi in via ad maiores Ordines suscipiendos versetur. In Clericis vero conjugatis servetur constitutio Bonifacii VIII. quæ incipit, e Clerici, qui cum conjug. unicis: modò hi Clerici, alicujus ecclesiæ servitio, vel ministerio ab Episcopo deputati, eiadem ecclesiæ serviant vel ministrent; & clericali habitu & Tonsura utantur, nemini, quo ad hoc, privilegio vel consuetudine, etiam immemorabili suffragante.

C A P U T VII.

*Examinandis sunt ord. nandi à viris peritis
juris Divini & humani.*

Sancta Synodus, antiquorū Canonum vestigiis inhærendo, discernit, ut, quando Q. iij.

b. Quæ

do. 24.

Dist.

Episcopus ordinationem facere disposerit, omnes, qui ad sacrum ministerium accedere voluerint, feria quarta ante ipsam ordinationem, vel quando Episcopo videbitur, ad civitatem evocentur. Episcopus autem Sacerdotibus, & aliis prudentibus viris, peritis divinae legis; ac in Ecclesiasticis sanctionibus exercitatis, sibi adscitis, ordinandorum genus, personam, etatem, institutionem, mores,
 a Suprà doctrinam, & fidem a diligenter investiget
 c. 5. & examinet.

b Gelas. C A P U T VIII.

1. in Ep. Quomodo & à quo unusquisque promoveri debeat.
 1.c. 13.

c. ult. Ordinationes b sacrorum Ordinum, sta-
 7.s. Dif. tutis à jure temporibus, ac in Cathedra-
 c. i. cum li Ecclesia vocatis præsentibusque ad id Ec-
 seqz. de clesiae Canonicis, publicè celebrentur; si
 temp. autem in alio Diœcesis loco, præsente Cle-
 ordin. ro loci: dignior, quantum fieri poterit, Eccle-
 sia semper adeatur. Unusquisque autem à
 Con. a proprio Episcopo ordinetur. Quod si b.
 Cart. e. quis ab alio promoveri petat, nullatenus id
 21. Sup. ei, etiam cuiusvis generalis aut specialis re-
 scripti vel privilegii prætextu, etiam statutis
 Seff. 14. temporibus permittatur; nisi ejus probitas
 de ref. ac mores e Ordinarii sui testimonio commen-
 2. & 3. dentur: si secus fiat; ordinans à collatione:
 c Suprà Ordinem par annum, & ordinatus a suscepto-
 cap. 9. rum Ordinum executione, quamdiu proprio
 Con. Ordinario videbitur expedire, sit suspensus.

Aurel,

C A P U T I X.

5.c.5. c. Episcopus familiarem ordinans, conferat p. 8.
 2. 21. q. statim beneficium re ipsa.

p. 10. 8'anc. l. Episcopus familiarem suum non subditum
 eam seq secum fuerit commoratus; a & beneficium,
 de temp. quacumque fraude cessante, statim re ipsa
 ordina. illi conferat: consuetudine quacumque, etiam
 p. 8. immemorabili, in copiarium non obstante.

Episcopis inferiores Pratali Tonsuram vel de preb.
minores Ordines ne conferant, nisi Regu-
laribus sibi subditis. nec ipsi, aut Capitulo
quacumque dimissorias concedant: gravio-
ri in Decretum peccantibus pena statuta

Abbatis, ac aliis quibuscumque, quan-
tumvis exemptis, non liceat in poste-
rum, intra fines alicuius Diocesis consisten-
tibus; etiam si nullius Diocesis, vel exem-
pti esse dicantur, cuiquam, qui Regulatis
subditus sibi non sit Tonsurata vel minores
Ordines conferre: nec ipsi Abbates, & alii
exempti, aut collegia, vel Capitula qua-
cumque, etiam Ecclesiarum Cathedralium, lit-
teras dimissorias aliquibus Clericis saecula-
ribus, ut ab aliis ordinentur, concedant: sed
horum omnium ordinatio, servaris omnibus
& quae in hujus sanctae Synodi decretis con-
tinentur, ad Episcopos, intra quorum Dioc-
esis fines existant, pertineat, non obstante-
bus quibusvis privilegiis, præscriptionibus,
aut consuetudinibus, etiam imminorabiliter seqq. &
bus. Peccatum quoque impositam iis qui con-infrā e:
tra hujus sanctae Synodi b sub Paulo, III. de II. cum
cretum, à Capitulo, Episcopali Sede vacante seqq.
te, litteras dimissorias impetrant; ad illos, qui
eisdem litteras non à Capitulo, sed ab aliis à Suprà
quibusvis, in jurisdictione Episcopi loco Ca-
pituli, Sede vacante, succendentibus, obtinerent,
mandat extendi. Concedentes autem
dimissorias contra formam decreti, ab officio
& beneficio per annum sint ipso jure sus-
pensi.

C A P U T X I .

Interstitia in susceptione minorum Ordinum d c In
de certa alia præcepta observanda.
Minores Ordines iis, qui saltem Latini singulis
cam linguam intelligent, per temporum 77. Dif.
O. iiiij & inf. e.

interstitia , nisi aliud Episcopo expedire magis videretur , conferantur ; ut cō accuratiū ,
a Infrā quantum sit huius disciplinæ pondus , possint
c. 17 c. 1 edoceri , & ac in unoquoque munere , iuxta
15. Dist. in ea , qui adscripti erunt Ecclesiæ nisi forte
Con. 1. ex causa studiorum absint ; atque ita de
Bra. cap. gradu in gradum adscendant ; ut in eis cum æ-
ren. cap. rate vite meritum & doctrina major accres-
37. 1. cat , quod & bonorum morum exemplum ,
Nic. c. 2. & assiduum in Ecclesia ministerium , atque
Sard. major erga Presbyteros , & superiores Ordini-
c. 15. n's reverentia , & crebriorquā ante corpori
Christi Communio maxime comprobabunt .
Cum que hinc ad altorū gradus & sacra-
flissima mysteria sit ingressus ; nemo illis initie-
b Con. tur , b quem non scientiæ spes , majoribus Or-
Tolet. 8 dinib⁹ dignum ostendat . Hi vero non nisi
c. 8. cap. post annum à susceptione postremi gradus
Qui Ec- minorum Ordinum sicut sacros Ordines pro-
elestasti. moveantur : nisi necessitas , aut Ecclesiæ
cis & utilitas , judicio Episcopi , aliud exposcat .

seq. Dis. **C A P U T XII.**
tinc. 59. Æta: ad maiores Ordines requisita: dignitatem
a 2. T. *dumtaxi: affirmandi.*

Let. c. 1. **N**ullus in poterū ad Subdiaconatus
& 3. Ordinem ante vigesimum secundum , ad
Ca. th. Diaconatus ante a vigesimum tertium , b ad
c. 4. & Presbyteratus c antevigesimum quā tam
Agath. tatis siue annū promoveatur . Sciant tamen
c. 16. ar- Episcopi , non singulos in ea ætate constitu-
tos , debere a ihos Ordines aſſu ni : sed di-
num 2 gnos du mtaxit , & quorum probata vita se-
requi- nectus sit . Regulares quoque nec in minori-
rebaꝝ ætate , nec ne fidiligen: d Episcopi examine
b An- ordinentur : privilegiis quibuscumque , quo
ad hoc , penitus exclusi.

nūm 30.

requirit.

c. Si quis

& c.

C A P U T X I I I .

ter. 78.

*S*ubdiaconi & Diaconi ordinatio qualis, & Dicit. &
eorum munus : n. li Ordines Sacri duo : Co:ce. 42.
conferantur eodem die. T o l e t . c .

Subdiaconi & Diaconi ordinentur , a ha:^{18.} & ^{19.} G. c. G.
bentes bonum testimonium, & b in mino-^{c. c.} G.
ribus Ordinibus jam probati, ac litteris, & iis, neralem.
qua ad ordinem exercendum pertinent , in-de ~~ata~~.
structi. Qui sperent, Deo auctore , c se con- & qual.
tinere posse; Ecclesiis, quibus adscribentur , si sal-^{in Clem}
inserviant; sciantque maxime decere , si sal-^{in Clem}
tem d'ebus Dominicis & solemnibus, comit Oraiz
altari ministraveri , factam Communionem narium
percepint. Promoti ad sacrum Subdiaconat. loci de-
cuss Ordinem, d si per annum saltem in eo bere esse
non sint versati , ad altiorum gradum , nisi
al'ud Episcopo videatur, adscendere non per-^{decrevit}
mittantur. Dic facti Ordines a non eodem Clement
die, etiam Regularibus , conferantur: privile. VIII.
giis, ac indulxit quibusvis concellis , non ob. 1569.
stantibus quibuscumque. I. Ti.

C A P U T X I V :

m o n t h . 3 .

*Q*uinam a Presbyteratum assumendi: assum^d Conc.
p*ro*sum manus. ^b Tolet.

4. 16 c.

Qui piè & fideliter in ministeriis antē^e *Qui. c. c.*
actis se gesserint , & ad Presbyteratus que
Ordinem assūmuntur , b bonum habeant Dicit 77.
testimonium : & hi sint qui non modo in ^e - A.
Diaconatu ad minus annum integrum, nisi ob
Ecclesiae utilitatem ac necessitatem aliud ^{multit,}
Episcopo videatur, ministraverint; sed etiam ^d etat.
ad populum docendum ea qua scire omni- & qual
bus necessarium est ad salutem , ac ad mi-
nistranda Sacra menta , diligent et amineb Sup.
præcedente, idonei comprabentur: atque ita cap. 11.
pietate ac castis moribus conficiuntur, ut præ- h. c. Lit.
ciaria bonorum operum exemplum, & vita ^feras, &

e Delect. 193 **S E S S I O X V I I .**
de temp. monita ab eis possint expectari. Curet Episcopus, ut iij saltē diebas Dominicis, &
ord. festis solemnibus, si autem curam habuerint
c. ii. animarum, tam frequenter, ut suo munere
b 1. Tim satisfaciant, Missas celebrent. *Cum prom-*
3. Con. *tis per saltum si non ministraverint, Episco-*
pus ex legitima causa possit dispensare.

Tolet. 4

C A P U T X V .

cap. 19.

a^o So- *Nullus confessiones audiat, nisi ab Ordinario*
licitu- *approbatu.*

do, 23. **Q**uamvis Presbyteri in sua ordinatione à
Dist. 4 peccatis absolvendi potestatem acci-
piant; dicernit tamen sancta Synodus, nul-

6. Si off. lum a etiam Regularem, posse confessiones
secularium, etiam sacerdotum, aufile, nec
cia,

Dist. 59. ad id idoneum reputari; nisi aut parochiale
beneficium, aut ab Episcopis per examen,
si illis videbitur esse necessarium, aut alias
idoneus judicetur, & approbationem, qua
gratis detur, obtineat, priuilegiis, & con-
suetudine quacumque etiam immemorabili,

a c. Ne- non obstantibus.

minem

C A P U T X V I .

5. Con. Arcentur ab Ordinibus Ecclesiis inutiles, &
¶ 16. c. vagi

Sancto- **C**UM nullus debeat ordinari, qui iudicio
rum 70. sui Episcopi non sit utilis aut necessarius

Dist. c. suis Ecclesiis; sancta Synodus, vestigiis sexti

Tac, de Canonis a Concilio Chilcedonensis in hexa-
modo statuit, ut nullus in posterum ordine-
ele, po-

reg. tur, nisi illi Ecclesia aut pro meo, pro eius
necessitate aut utilitate assunxit, non ad-

Cen. scribitur, ubi suis fungatur ministeribus, nec
incertis vagetur sedibus. b Quod si locum

Antice inconsulto Episcopo deseruerit, ei sacrorum

sub ful exercitium interdicatur, Nullus præterea

1 cap. 7. Clericus peregrinus & sine commendatiis sui

Chalc. Ordinarii litteris ab ullo Episcopo ad divi-

cap 1:6. na celebranda & Sacraenta administranda
Aquis- admittatur.

*Quæ ratione exercitia minorum Ordinem phan. 5.
reperienda. possim.*

VT sanctorum Ordinum à Diaconatu ad Epur. Ostiariatum functiones, ab Apostolo- e: 6. & zuim temporibus in Ecclesia laudabiliter re- ceptæ & pluribus intermissione, in usum juxta Aurel. sacros a Canones revocentur ; nec ab hæ- s. c. s. reticis, tamquam otiosæ, traducantur ; illius b. c. Con- pristini moris restituendi desiderio flagrans Laodi, Sancta Synodus, decernit, ut in posterum hu- c cen. c. juscemodi ministeria non nisi per constitutos in dictis Ordinibus exerceantur ; omnesque 41. &. & singulos Praelatos Ecclesiærum in Domino Garthz. hortatur, & illis præcipit, ut, quantum fieri c. 26. eommodè poterit, in Ecclesiis Cathedrali- 25. Dist. bus, collegiatis & parochialibus suæ Diœ- cesis, si populus frequens, & Ecclesiæ pro- c. Ace- ventus id ferre queant, hujusmodi functiones lythus eruent restituendas, & ex aliqua parte re- c. Exor- dituum aliquorum simplicium beneficiorum cista. c. vel fabricæ Ecclesiæ, si proventus suppetant Lector aut, utriusque illorum, eas functiones exer- c. Ostia- centibus stipendia assignent : quibus si negli- gentes fuerint, Ordinarii judicio, aut ex par. rius, & te multari, aut in totum privari possint. c. Psal- Quòd si ministeriis quatuor minorum Or- mista. dinum exercendis Clerici cælibes præsto non ;. Dist. eront suffici possint etiam conjugati, vita pro- sup:c. 11. batæ ; & dummodo non bigami, ad ea mu- nia obeunda idonei, & qui Tonsuram & ha- Eno. bitum Clericalem in Ecclesia gestent. p. ist. 4.

C A P U T V I .

c. 8.

Forma erigendi Seminarium Clericorum: cum Seff. i c., preserim tenuorum ; in cuius erectione segg. de plurima observanda: de educatione promobigam. vendorum in Cathedralibus & majori- non ordi- bus Ecclesiis-

34. To-

CUm adolescentium ætas, nisi a recte in- let in c stituatur, prona sit ad mundi voluptates Omnis

stat. 12. sequendas; & nisi à teneris annis ad pietatem
 g. 1. Gen & religionem informetur, antequam viciorum
 8. Con. habitus totos homines possidet nunquam
 Aquis. perfectè, ac sine maximo ac, singulari pro-
 gran. c ptemodum Dei omnipotentis auxilio in disci-
 135. La- plina Ecclesiastica perseveret: sancta Synodus
 teran. statuit, ut singulae Cathedrales, Metro-
 sub Leo- politanae: atque his majores Ecclesie, pro-
 ne X. modo facultatum; & Diocesis amplitu-
 Sess. 9. dine certum pueroru*m* ipsius civitatis, & dioce-
 de ref. ses, vel ejus provinciae, si ibi non reperian-
 tur, numerum in collegio ad hoc prope ip-
 sis ecclesiis, vel alio in loco convenienti, ab
 piscopo eligendo, alcere, ac religiose ducare,
 & Ecclesiasticis disciplini instituere tenean-
 tur. In hoc verò collegio recipiantur, qui
 ad minimum duodecim annos, ex legitimo
 matrimonio nati sint; ac legere & scribere
 competenter noverint; & quorum indoles
 & voluntas spem afferat, eos ecclesiasticis
 ministeriis perpetuo inservitulos Pauperum
 autem filios præcipue eligi vult; nec tamen
 ditorum excludit, modo suosumptu alan-
 tur, & studium præ se ferant Deo & eccl-
 esiae inserviendi. Hos pueros Episcopus in
 tot Classes, quot ei videbitur, divisos, juxta
 eorum numerum ætatem, ac in disciplina ec-
 clesiastica progressum, partim cum ei oppor-
 tenum videbitur, ecclesiarum ministro addi-
 cet; partim in collegio erudiendos retinebit
 aliosque in locum eductorum sufficiet: ita
 ut hoc collegium Dei ministrorum perpe-
 tum seminarium sit. Ut vero in eadem dis-
 ciplina ecclesiastica commodius instituantur,
 Tonsura statim atque habitu Clericali sem-
 per utentur: grammatices; cantus, computi
 ecclesiastici & aliarumque bonarum artium
 disciplinam discent: sacram Scripturam, li-
 bros ecclesiasticos, homiliae Sanctorum, at-
 que Sacramentorum tradendorum, maxime
 quæ ad confessiones audiendas videbuntur
 opportuna, & rituum ac cærimoniarum for-
 mas

mas ediscent. Curet Episcopus , ut singulis diebus Missæ sacrificio interfint , ac saltem singulis mensibus confiteantur peccata , & iuxta confessoris judicium sumant corpus Domini nostri Jesu Christi , cathedrali , & aliis locis ecclesiis diebus festis inserviunt . Quæ omnia , atque alia , ad hanc rem opportuna & necessaria , Episcopi singuli cum consilio duorum Canonicorum seniorum , & graviorum , quos ipsi elegerint , prout Spiritus sanctus suggererit , constituent , eaque ut semper obseruentur , sibi pius visitando operam dabunt Dyscolos , & incorrigibiles , ac malorum morum seminatores acriter punient eos , etiam si opus fuerit , expellendo omniaque impedimenta auferentes , quæcumque ad conservandum & augendum , tamplum & sanctum institutum pertinere videbuntur , diligenter curabunt . Et quia ad collegij fabri , cam instituendam , & ad mercedem praecipitibus & ministris solvendam , & ad alienam juventutem , & ad alios semiptus certi redditus erunt necessarii , ultra ea quæ ad instituendos vel alendos pueros sunt in aliquibus Ecclesiis & locis destinata , quæ eo ipso huic Seminario sub eadem Episcopi cura applicata teneantur , iidem Episcopi cum consilio duorum de Capitulo , quatuor alter ab Episcopo , alter ab ipso Capitulo eligitur ; itemque duorum de Clero civitatis , excepit ; et quorum quidem alterius electio similiter ad Episcopum , alterius vero ad Clerici pertinet , ex fructibus integris mensæ Episcopalis , & Capituli , & quarecumque digni . Bullis datum , personatum officiorum , præbendo . Pii V . rum , portionum Abbatiarum , & Prioratum , Apostolorum cujuscumque Ordinis , etiam Regularis , licet aut qualitatis , vel conditionis fuerint , & hospitalium , quæ dantur in titulum , vel administrationem , iuxta constitutionem Concilii oman Viennensis , quæ incipit . b Quia contingit : & nos officiorum quorumque etiam Regula

Roma- rium, etiam si juris patronatus cuiuscumque
num fuerint etiam si exempta , etiam si nullius,
1603 diœcesis , vel aliis Ecclesiis , Monasteriis,
& Hospitalibus, & aliis quibusvis locis piis,
b Vide etiam exemptis , annexa , & ex fabricis Ec-
cœlarearum , & aliorum locorum , etiam ex
XVII. quibuscumque aliis Ecclesiasticis redditibus
8up. Seu proventibus , etiam aliorum collegio-
rum ; in quibus tamen Seminaria discentium
7. c. 13 ad commune Ecclesiae bonum promoven-
de refor. dum actu non habentur ; hæc enim exempta
eise voluit : præterquam ratione reddituum ,
qui superflui essent ultra convenientem ipso-
rum Seminariorum sustentationem , seu cor-
porum , vel confraternitatum , quæ in non-
nullis locis scholæ appellantur , & omnium
monasteriorum , non tamen mendicantium ,
etiam ex dicimis quacumque ratione ad lai-
cos , ex quibus sublidia Ecclesiastica solvi so-
lent , & milites cujuscumque militiæ , aut or-
dinis , pertinentibus , fratribus sancti Joannis
Ierolymitani dumtaxat exceptis , partem ali-
quam , vel portionem detraheant : & eam
portionem sic detraætam , nec non beneficia
aliquot simplicia , cujuscumque qualitatis &
dignitatis fuerint vel etiam praætimonia , ei
praætimoniales portiones , etiam arte vaca-
tionem nuncupatas sine cultus divini , & illa
obtinentium præjudicio huic collegio appli-
cabunt . Quod locum habeat , etiam si benefi-
cia sint reservata , vel affecta ; nec per resigna-
tionem ipsorum beneficiorum , uniones & ap-
plicationes suspendi , vel ullo modo impe-
diri possint , sed omnino quacumque vacatio-
ne , etiam si Curia effectum suum sortiatur
& quacumque constitutione non obstante .
Ad hanc autem portionem solvendam , be-
neficiorum , & dignitatum , personatum , &
omnium , & singulorum supra commemora-
torum possessores non modo pro se , sed pro
pensionibus quas aliis forsitan ex dictis fructi-
bus soliverent , retinendo tamen pro rata ,
quidquid pro dictis pensionibus illis erit sol-

vendum , ab Episcopo loci per censuras ecclasiasticas ac alia juris remedia compellantur; etiam vocato adhoc , si videbitur, auxilio brachii secularis : quibusvis, quoad omnia & singula supradicta, privilegiis , exemptionibus , etiam si specialem derogationem requirent, consuetudine, etiam immunitabili, quavis appellatione, & allegatione, quæ executionem impedit, non obstantibus. Succedente vero casu, quo per uniones effectum suum sortientes, vel aliter Seminarium ipsum in totum, vel in partem dotatum reperiatur ; tunc portio ex singulis beneficiis; ut supra detracta, & incorporata ab Episcopo, prout res ipsa exegerit, in totum vel pro parte remittatur. Quod si cathedralium & aliarum majorum ecclesiarum prelati in hac Seminarii erectione ejusque conservatione negligentes fuerint, ac suam portionem solvere detrectaverint ; Episcopum Archiepiscopum , Archiepiscopum & Superiorum Synodus provincialis acriter scorripere, eosque ad omnia supradicta cogere debeat; & ut quam primum hoc sanctum & pium opus, ubicumque fieri poterit, promoveatur : studiosè curabit Rationes autem reddituum hujus Seminarii Episcopus annis singulis accipiat praesentibus duobus à Capitulo, & totidem à Clero civitatis deputatis.

* Deinde, ut cum minori impensa hujusmodi scholis instituendis provideatur, statuit sancta Synodus, ut Episcopi , Archiepiscopi, Primates , & alii locorum Ordinarii scholasterias obtinentes, & alios, quibus est lectionis vel doctrinæ munus annexum , ad docendum in ipsis scholis instituendos per se ipsos, si idonei fuerint ; alioquin per idoneos substituros, ab eisdem scholasticis eligendos , & ab Ordinariis approbandos , etiam per subtractionem fructuum cogant & compellant. Quod si iudicio Episcopi dignai non fuerint; alium , qui dignus sit no-

minent ; omni appellatione remota Quod si neglexerint Episcopus ipse deputet. Diccebunt autem praedicti , quæ videbuntur Episcopo expedire. De cetero verò officia, vel dignitates illæ , quæ scholasteriæ dicuntur, non nisi Doctoribus , vel Magistris , aut Licentietis in sacra pagina, aut in jure canonico, & aliis personis idoneis , & qui per se ipsos id munus explere possint, conferantur : & aliter facta provisio nulla sit, & invalida; non obstantibus quibusvis privilegiis , & consuetudinibus , etiam immemorabilibus . Si verò in aliqua provicia ecclesiæ tanata paupertate laborent, ut collegiam in aliquibus erigi non posset, Synodus provincialis vel Metropolitanus cum duobus antiquioribus Suffraganeis in ecclesia Metropolitana , vel alia Provincia Ecclesia commissori, unum aut plura collegia, prout opportunum iudicabit , ex fructibus duarum aut plurium Ecclesiastum, in quibus singulis collegiis commode institui non potest regenda curabat ; ubi pueri illarum ecclesiarum eduntur.

In Ecclesiis autem amplias dioceses habentibus , possit Episcopus unum vel plura in dioecesi , prout sibi opportunum videbitur , habere Seminaria ; quæ tamen ab illo uno, quod in civitate erectum & constitutum fuerit, in omnibus dependeat.

Postremo , si vel pro unionibus , seu proportionum taxatione, vel assignatione , & incorporatione, aut qualibet alia ratione difficultatem aliquam oriri contigerit ob quam hujus Seminarii institutio vel conservatio impediretur , aut perturbaretur : Episcopus cum supradéputatis, vel Synodus provincialis, pro regionis more , pro ecclesiarum & beneficiorum qualitate, etiam suprà scripta si opus fuerit , moderando , aut augendo, omnia & singula, quæ ad felicem hujus Seminarii profectum necessaria & opportu-

videbuntur, decernere, ac providere valeat.
Indictio futura Sessionis.

IN super, eadem sacrosancta Tridentina Synodus proximam futuram Sessionem in diem decimam sextam mensis Septembri indicit: in qua agetur de Sacramento Matrimonii, & de aliis si qua erunt ad doctrinam fidei pertinentia, quæ expediti possint; item provisionibus Episcopatum, dignitatum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum, ac de diversis reformationis articulis.

Prerogata fuit Sessione usque ad d. e. xi. Nov.

M D L X I I I .

S E S S I O X X I V .

Quæ est Octava,

S U B P I O I V . P O N T . M A X .

C E L E B R A T A

D I E X V . N O V . M D . L X I I I .

^aGen. 2.

Doctrina de Sacramento Matrimonii.

^{Eph. 5.}

^bc. Fra-

MATRIMONII perpetuum indissolu- ternitas
bilemque nexus primus humani ^{35. q. 10.}
generis parens divini Spiritus, in- ^{c. Debi-}
stinctu pronunciavit. cum dixit ^atum, de
Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de ^bbiga, c. i.
carnemea quamobrem ^b relinquet homo ^{c. Debi-}
patrem suum & matrem, & adhærebit uxo- ^{in prin:}
ri suæ, & erunt duo in carne una. ^{de cona}

Hoc autem vinculo duos tantummodò co- ^{ju} ^{le} ^{fr.}
pulari, & conjungi, Christus Dominus ^a ^{Mat. 19.}
pertius docuit, cum postrema illa verba, tan- ^c ^{Mat.}
quam à Deo prolatæ, referens dixit: b ^{Ita-}
que jam non sunt duo, sed unacaro: statimque ^{16. Mat.}
ejusdem nexus firmitatem ab Adam tanto ^{10. c.}
antè pronuntiatam, his verbis confirmavit: M ^{ti-}
d quod ergo Deus conjunxit homo non se- ^{nut.} ^{de}
paret.

R. ijij

^{cog. sp̄it}

c. *Sunt* Gratiam verò, quæ naturalem illum amorem perficeret ; & indissolubilem unitatem qui 27. confirmaret : conjugésque sanctificaret, ipse q. 2 c Christus, venerabilium Sacramentorum institutor atque perfector, sua nobis passione dælibus, promeruit quod. Paulus Apostolus innuit dicens ; Viri diligite uxores vestras, sicut de èon- Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradi- sang. & dit pro ea mōx subjungens : Sacramentum hoc affin. magnum est : ego autem dico in Christo, & in Ecclesia.

a *Ephes* Cūm igitur Matrimonium in lege Evan- gelica veteribus connubiis per Christum g. in fin gratia præster : meritò inter nova legis Sa- c. Nemo crumenta annumerandum sancti Patres no- in fin. 12 tri, b Concilia, & b universalis Ecclesiæ traditio semper docuerunt : adversus quam q. 4. c. impii homines hujus sæculi insanientes, non Dehinc, solum perpetiam de hoc venerabili Sacra- de big. mento senserunt, sed de more suo, prætex- tu Evangelii, libertatem caruis iuriducen-

b Con- tes, multa ab Ecclesiæ catholica sensu, & Floren- ab Apostolorum temporibus probata, con- siuum suetudine aliena, scripto & verbo afferue- sub Lu runt, non sin magna Christi. Fidelium jactu- genio 4 ra. Quarum tenacitati sancta & universalis Synodus cupiens occurrere insigniores præ- a c. Ad diectorum schismaticorum hæreses, & erro- solen e res, ne plures ad se trahat pernicioſa eorum d. m. d contagio, exterminandos duxit, hos ipsos hæretico eorumque erroredecernens Ana- thematisinos.

De SACRIFICIO MATRIMONII.

19 Mar.

C A P U T I.

10. *Eph.* Si quis dixerit matrimonium non esse verè & propriè unum ex septem legis Evange- abclen- licæ, Sacramentis & à Christo Domino in- dam de stitutum, sed ab hominibus in Ecclesia inven- hæres. cum- neque gratiam conferre; Anathema sit.

Si quis dixerit, b licere Christianis plures uxores, & hoc nulla lege quis sit. 19. c. Si res simul habere uxores, & hoc nulla lege quis sit. 19. c. Si divina esse prohibitum; Anathema sit. q. 7. r. 10.

Caput III.

tit. de-

Si quis dixerit, c eos tantum consanguinitatis & affinitatis gradus, qui Levitico exprimentur, posse impedire matrimonium contra dictum, & dirimere contractum: nec posse Gaudete Ecclesiam in noscibiliis illorum dispensamus: de re, aut constituere, ut plures impedianter, & dirimant; Anathema sit. sponsa duar. c. 8. q. 10.

Caput IV.

c Levit

Si quis dixerit, d Ecclesiam non potuisse constitueri impedimenta matrimonium dirimenti, vel in iis constituentibus errasse Anathema sit. 8. c. Pit. 30. q. 30.

Caput V.

35. q. 2

Si quis dixerit, e propter haeresim, aut molestam cohabitationem, aut affectatam a conjugi, dissolvi posse matrimonii viaculum; Non Anathema sit. 8. c. per totam. c. Non debet dt

Caput VI.

censan.

Si quis dixerit, f matrimonium ratum, non consummatum, per solemnem religionis profissionem alterius conjugum non dilatum; Anathema sit. A. a Matth. 17. 1.

Caput VII.

Cor. 4.

Si quis dixerit, Ecclesiam errare cum do. Sup. sicut, & docet, g juxta Evangelicam & Apostolicam doctrinam propter adulterium, alterius conjugum matrimonii vinculum non possesse dissolvi, & utrumque vel etiam innocentem, qui causam adulterio non dedit: non posse altero coniuge vivente, aliud matrimonium contrahere; incecharique eum, qui dimisit adultera, aliam duxerit, & eam illa cōquæ, dimissio aduicero, alii nupierit, Anathema sit. c. 2. cc. Le- ge, Dicit. 10. c. De dīver.

Canon VIII.

Si quis dixerit Ecclesiam errare, cum ob R. iiiij. c. De in fidelie.

b. 45, de 170 **S E S S I O X X I I . -**
muitas causas separationem inter conjugia
conjug. quoad thorem , seu quoad cohabitationem
et affin ad critum incertum tempus fieri posse-
fc. Co decernit , Anathema sit.

mifsum

C A P U T I X .

de ipsa Si quis dixerit , & Clericos in sacris Ordini-
bus constitutos , vel Regulares , castita.
a Matt. tamen solemniter professos posse in matrimonio-
19. Luc niun re , contractumque validum esse , non
6. 3. Cor obstante lege Ecclesiastica , vel voto , & oppo-
7. c. Pla. situm nil aliud esse , quam damnare matri-
cuit *cū* monium , qui non ientunt se castitatis , e-
multiis tiam si eam voverint , habere donum ; A-
nathema sit : cum Deus id recte petentibus
seq. 32 , non deneget , nec b patiatur nos supra id :
q. 7. c. quod possimus tentari.

Gaudie

C A P U T X .

mus, de Si quis dixerit , & statum conjugalem an-
teponendum esse statui virginitatis vel cæli-
divor. batus & non esse melius & ac beatius mane-
re in virginitate aut cælibatu , quam jungi
a Dist. matrimonio , Anathema sit.

C A P U T X I .

27. c. Presby Si quis dixerit prohibitionem solemnitatis
nuptiarum b eest s anni temporibus super-
teris , & fictionera esse tyannicam ab Ethnicorum
seq. 17 superstitione perfectam : aut benedictiones , &
q. 1. per alias ceremonias , quibus Ecclesia in illis
totam uititur damnaverit ; Anathema sit.

C A P U T X I I .

Extra Si quis dixerit , causas matrimoniales non
Qui aer spectiri ad iudices Ecclesiasticos ; Anathe-
ma sit.

venit

Conc. Chartagin. IV. c. 104. *et Mariscon.* I. c. 12.
b 1. Cor. 10. *Mut.* 19. *I. Cor.* 7 in fin. c. *Nuptiarum* 32.
q. 1. c. Quisicit. 13. q. 5. c. *Commission* , de sponsal.
b c. Nuptiarum, 27. *q. 1. Infr. r.* 10 *r. for. matr. c.c.*
Mulierum, 35. *q. 6. c. 3. in de consangu.* & *c. Acces-*
centibus, de excess. *Pralas.*

Matrimonii solemniter contrahendi forma in despont.

Conc. Laterana prescripta innovatur: quo, b c. Non ad proclamationes dispensare posset Epis omnis copus. Quò aliter, quam presentibus Pa. e. Honore. rachio. & duobus vel tribus testibus con- rasantur, trahit, nihil agit. & c. fi.

TAmetsi dubitandum non est clandestina ^{32: q.2.} matrimonia libero contrahentium consensu facta, ^{c. Ali-} & rata & vera esse matrimonia, ^{ter,} [&] quamdiu Ecclesia ea irrita non fecit: ^{& c.} Nos proinde inter damnandi sint illi ut eos, san. trates, ^{30. q.5.} etia Synodus Anathemate damnet, qui ea vera, ac rata esse negant; quique falsò affirmant ^{c. Vide-} matrimonia, à filiis familias sine consensu parentum contracta, irrita esse, & parentes ea rata vel irrita facere posse: nihilominus sancta Dei Ecclesia ex justissimis causis aec. pes. illa semper b detestata est, atque prohibuit. *Conc.* Verum cum sancta Synodus animadvertat, *Tolet.* e! prohibitiones illas propter hominam inobedientiam jam non prodesset; & gravia Pec. 10. Cōc: cata perpendat, quæ ex eisdem clandestinis *Bisen.* conjugiis ortum habent; præsertim verò eo. *sineuse!* rūi qui in statu damnationis permanent, anni duin, priore uxore, cum qua clām contra ^{1559..} zerant, relictā, cum alia palam contrahunt ^{art.5. c.} & cum ea in perpetuo adulterio vivunt, cui malo cum ab Ecclesia, & quæde occultis non spons. & judicat succurri non possit, nisi efficacius ali- ^{matr.} quod remedium adhibeatur. Idecirco facit *Concil.* Lateranensis Concilii, sub Innocentio 111. *Came-* celebrati, vestigiis inhærendo præcipit ut in posterum antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium contraha- ^{rat.. an-} tur, ter à proprio contrahentium Paro. tti. 9 de c ho tribus continuis diebus festivis in Eccle- ^{matr.} sia inter Misericordiarum solemnia publicè denun- b c. Cōc.

uluisti tictur, inter quos: matrimonium sit contrar.
 g. 24^c bentum quibus: denuntiationibus factis, si
 Ut no. nullum legitimum oponatur impedimentum
 strum ut clericus procedatur: ubi Parochus viro &
 Eccl. be. muliere interrogatis, & eorum mutuo con-
 def. fine sensu intellecto, vel dicat Ego vos in ma-
 diem tō. trimonium conjungo, in nomine Patris, &
 ferātur. Filii, & Spiritus sancti: vel aliis utatur ver-
 c Conc. ciꝝ ritum. Quid si aliquando probabilis
 Later. fuerit suspicio, matrimonium malitiosè im-
 IV. c. 51. pediri posse, si tot præcesserint denuntatio-
 nes, tunc vel una tantum denuntiatio fiat;
 & c. vel saltem Parocco, & duobus vel tribus te-
 iCūm stibus præsentibus matrimonium celebretur,
 inhibi- deinde ante illius consummationem denun-
 bio, de. tiationes in Ecclesia fiunt; ut, si aliqua
 land. subsunt impedimenta, facilis detegantur:
 a. ifp. nisi Ordinarius ipse expedire judicaverit, ut
 2. Vide prædictæ denuntiationes omittantur: quod
 14r, 33. illius prudentia & judicio sancta Synodus
 q. 6. relinqui. Qui aliter, quam præsente Parocco
 vel alio sacerdote: de ipsius Parochi seu
 Ordinarii licentia, & duobus vel tribus te-
 stibus matrimonium contrahere attentabunt:
 eos sancta Synodus sic ad contrahendum
 omnino inhabiles reddit: & a. hujusmodi
 contractus irritos & nullos esse decernit,
 prout eos præstenti decreto irritos facit, & an-
 nullat. Insuper Parochum, vel alium sacer-
 dotem, qui cum in nove testium numero, &
 testes, qui sine Parochio, vel, sacerdote,
 b. c. 1. hujusmodi contractui interfuerint, necnon
 eum ipsos contrahentes graviter arbitrio Ordina-
 multis rii puniri præcipit. Præterea eadem sancta
 seq. 30. Synodushortatur, ut conjuges ante bene-
 dictionem sacerdotalem, in templo susci-
 piendam, in eadem demo. nov. cohabitent:
 c. Nullo statuitque b benedicti nem à proprio Paro-
 cho fieri neque à quaquam, nisi ab ipso,
 q. 5p Parocco, vel ab Ordinario, licentiam ad præ-

dictam benedictionem faciendam alii sacerdoti concedi posse : quacunque consuetudine ; etiam immemorabili , qua potius corruptela dicenda est, vel privilegio , non obstante. Quod si quis Parochus , vel alias sacerdos , sive regularis sive secularis sit etiamsi id sibi ex privilegio vel immemorabili consuetudine licere contendat , alterius Parochiæ sponsus sine illorum Parochi licentia matrimonia conjungere aut benedicere ausus fuerit ; ipso jure tamdiu suspensus maneat quandiu ab Ordinario ejus Parochiæ qui matrimonio interesse debebat , seu à quo benedictio suscipienda erat absolvatur. Habeat Parochus librum , in quo conjugum & testium noniun , diemque & locum contrati matrimonii describat ; quem diligenter apud se custodiat. Postremò sancta Synodus conjuges hortatur , ut antequam contrahant vel saltem triduo ante matrimonii consummationem , sunt peccata diligenter confiteantur , & ad sanctissimum Eucharistia sacramentum piè accedant. Si quæ provincia aliis , ultra prædictas , laudabilibus consuetudinibus & cærimonias hac in rentuntur , eas omnino retineri sancta Synodus vehementer optat. Ne verò hæc tam salubria præcepta quemquam lateant Ordinariis omnibus præcipit , ut , cum primum potuerint . current hoc decretum populo publicari ac explicari in singulis suarum Diœcesum parochialibus Ecclesiis , idque in primo anno quam sèpissimè fiat , deinde verò quoties expedire viderint. Decernit insuper , ut huiusmodi decretum in unaquaque Parochia suum robut post triginta dies habere incipiat , à die primæ publicationis , in eadem Parochia factæ , numerandos.

C A P U T I I.

Inter quos cognatio spiritualis contrahatur.

DOcet experientia , propter multitudinem prohibitionum multoties in casibus

a Decla^r prohibitis ignoranter contrahi matrimonia:
eatur, b in quibus vel non sine magno peccato perse-
Bullam veratur, vel ea non sine magno scandalo di-
pii V. rimuntur. Volens itaque Ianc^ta Synodus huic

Cūm incommodo providere, & à cognationis spi-
ritualis impedimento incipiens, statuit, ut
illius unus, tantum, sive vir, sive mulier, juxta sa-
vocem, erorunt b Canonum instituta, vel ad sum-
1566. mum unus & una baptizatum de Baptismo
b c. Non suscipiant; inter quos ac baptizatum ipsum,
plures & patrem & illius & matrem, nec non inter
de Cons. baptismatum, baptizatique patrem ac ma-
trem tantum c spiritualis cognatio contrahab-
Dist. 4. tur. Parochus, antequam ad baptizandum
c. Ve- conferendum accedat, diligenter ab iis, ad
niens, quos spectabit, sciscitetur, quem vel quos
& ser- elegerint, ut baptizatum de sacro fonte su-
pet tot scipiendum admittat; & in libro eorum
de cog- nomina describat, docéatque eos quam co-
nat. gnationem contraxerint, ne ignorantia ulla
spirit. excusari valeant. Quod si alii ultra designa-
c Quam tos, baptizatum tetigerint, cognationem
vis eod. spiritualem nullo pacto contrahant, a consti-
in 6. tutionibus, in contrarium facientibus, non
a c. Su- obstantibus. Si Parochi culpa vel negligē-
per qui ptiū secūs factum fuerit, arbitrio Ordinarii
bus c. Puniat. Ea quoque cognatio quæ ex Confir-
matiōne contrahitur, e confirmantem &
Pista- confirmatum illiusque patrem & matrem,
ac tenentem non egreditur: omnibus inter-
cium, & alias personas hujus spiritualis cognationis
c. f. 30. impedimentis sublatis.

g. 3. c. I. C A P U T III.

c. Super Publica honestatis impedimentum certum
eos, & limitibus coarctatur.

ferè per. JUstitia publicæ honestatis impestimen-
totum, dicitum ubi sponsalia quacumque ratione
de co- valida non erunt sancta Synodus prorsus
gn. spir. tollit ubi, autem valida fuerint, primum

gradum non excedant ; quoniam in ulterio-^{c. 1. in 9.}
rious gradibus iam non potest huiusmodi a c. qua
prohibicio absque dispendo obliterari. ^{vis, de}

C A P U T I V . ^{cog. spir.}

*Affinitas ex fornicatione ad secundum in 6.
gradum restringitur.* ^{b c. 2. 30.}

P Rete ea sancta Synodus, eisdem & aliis, q. i. c. 1.
gravissimis de causis adducta & impedi-^{de cog.}
ni otium, quo d b propter affinitatem est for-^{spir. in 6.}
nicatione contractam inducitur, & matri-^{c Decla-}
monium post à factum dirimit, ad eos tan-^{ratur b.}
tum, qui in priuino & secundo gradu conjun-^{c. Bullæ}
guerit restringit : in ulterioribus velò gradii. *Pij V.*
niam potea contractam non dirimere. ^{Ad Ro.}

C A P U T V .

*Si intra gradu prohibitos contrahatur; manum
grave ratio i. sis dispensandum.* ^{spectat,}

S i quis : ^{1563.} gradus prohibitos scienter
mat, etiam contrahere praesumplerit, c. 1. de
sej. sit, & ipse dispensationis consequendæ sponsal.
cerreat, id que in eo multò magis locum ha-^{i. 9}
beat, qui non tentum matrimonium con-^{de c. 2. e-}
trahere, sed etiam consummare ausus fuerit ^{dam, cū}
Quod si ignoranter id fecerit, siquidem fo-^{multis}
lemnitates requiritas in contrahendo matri-^{monio neglexerit, eisdem subiciantur pœnis: seq. 32. q.}
d non enim dignus est, qui Ecclesix beni-^{7. 3:9:0}
gnitatem facile experiat, cuius salubria tit. te eo
præcepta temere contempsit. Si verò fo-^{quicog.}
lemnitatibus adhibitis impedimentum ali-^{xxv. sua.}
quod postea subesse cognoscatur, cuius ille ^{Bulla}
probabilem ignorantiam habuit, tunc facilius *Decla-*
cum eo, & gratis dispensari poterit. In con-^{ratus.}
trahendis matrimonii vel nulla omnino da-^{Bulla}
tur dispensatio, vel raro, iaque ex causa &
gratis concedatur. In secundo gradu num. *Pij 5. Ad*
quam dispensetur, nisi inter magnos Princi-*Romani*
pes ; & ob publicam causam. ^{Pon. i. f.}

S cœan.

1566 d.c. f. c. pan. de claud. def. Citem unica de cens.
C off. c. f. ie imm. Eccl. c. Quia frustis de usur.

a c. f. de
rapt.

C A P U T V I .

In raptore animadvertisur.

Dicitur sancta Synodus ; inter raptorem & raptam , quinque ipsa in potestate raptoris manserit , nullum posse constitutre matrimonium . *a* Quod si raptam à raptore separata & in loco tuto & libero constituta , illum in virum habere consenserit , eam raptor *26.c.ees,* in exorem habeat ; & nihilominus raptor *c. Def* ipse , *b* ac omnes illi consibum , auxilium & *36.q.2.* favorem præbentes , sine ipso jure excommunicati ac *c* perpetuò infames , omniumque dignitatum incapaces ; & si Clerici fuerint , de proprio gradu decidant . *d* Teneatur præterea raptor mulierem raptam , sive *cc.Con-* eam uxorem duxent , sive non duxerit , de *sanguineorum* center arbitrio judicis dotare .

3.7.4. D

C A P U T V I I .

c. Con-
*stitui-**Vagi matrimonio cante jugendi.*

nus, 3. **M**Ulti sunt *c* qui vagantur , & incertas *q. 5.* **H**abent sedes , & , ut improbi sunt in *d Exod* genii , primā uxore relicta , aliam , & plerumque plures , illa vivente diversis in locis ducunt , cui morbo cupiens sancta Synodus occurrere , omnes , ad quos spectat , paternè monet ne hoc genus hominum vagantium ad matrimonium facile recipiant : *21.c.1* **M**agistratus etiam sæculares hortatur , ut *de adul-* eos severè coerceant : Parochis autem præcipit , ne illorum matrimonii interficiat , nisi prius diligenter inquisitionem fecerint , & re ad Ordinarium delata , ab eo licentiam id faciendi obtinuerint .

C A P U T V I I I .

Concubinatus pœnis gravissimis punitur.

GRave peccatum est , homines solutos concubinas habere ; gravissimum verò , & in hujus magni Sacramenti singularem

contemptum admissum, uxoratos quo- *Sess. 25.*
que in hoc damnationis statu vivere, ac audere eas quandoque domi etiam *c. 14. de*
cum uxoribus alere, & retinere; quare, *refor.*
ut huic tanto malo sancta Synodus op- *Conc.*
portunis remedii provideat, statuit *Rom. sub*
hujusmodi concubinarios, tam solitos quam *N. c. 2.*
uxoratos & cujuscumque status, dignitatis &
conditionis existant, si postquam ab Ordina- *in fi.*
rio, etiam ex officio, ter admoniti ea de re *Conc.*
fuerint, concubinas non ejecerint, sive ab *Laserā.*
earum consuetudine non se junxerint, excom- *sub Lec-*
municatione feriendos esse; à qua non absolu- *ne 10.*
vantur, donec re ipsa admonitioni factæ obe-
dierint. Quod si in concubinatu per annum *Sess 9. de*
censuris neglectis, permanserint, contra eos *ref curia*
ab Ordinario severè pro qualitates criminis & aio.
procedatur, Mulieres, b five conjugatæ, rū vers.
sive solutæ, quæ cum adulteris seu concu- *Concu-*
binatiis publicè vivunt, si ter ad monitæ *bizarrii*
non paruerint, ab Ordinariis locorum: *Cong.*
nullo etiam requirente, ex officio graviter *Tebet. 1.*
pro modo culpa puniantur; & extra ospi-
dum, vel diœcésim, id eisdem Ordinariis vi- *c. 17. c.*
debitur, invocato, si opus fuerit, brachio *Is qui,*
sæculati, ejiciantur; d aliis poenis contra *cap. 3. Dist.*
adulteros & concubinarios inflictis, in suo *b Cen.*
robore permanentibus.

C A P U T I X.

Arelau-
ten. II.

Ne domini temporales aut magistratus quid cap. 3.
piam libertati - matrimonii contrarium c. Fra-
molianeur. *ternita-*

Ita plerumque temporalium dominorum *c. 34.*
iac magistratum mentis oculos terreni *Dist.*
affectus atque cupiditates excœcant ut vi. *c. Si con-*
ros, & mulieres, sub eorum iurisdictione. *c. Sen-*
degentes, maximè divites, vel spem ma- *cubinae*
gnæ hereditatis habentes, minis & poenis de *en. ex.*
adigant cum iis matrimonium, invitos *com. c. 2.*
contrahere, quos ipsi domini vel magistra- *de ocha?*
tus illis præscriperint. c Quare cum maxi-
S 1j

me nefarium sit in matrimonio libertatem vio.
G. mul. tare, & ab eis injurias nasci, & quibus iura
a *Eas* dē exspectantur, præcipit sancta Synodus om-
innovari nibus, cuiuscumque gradus, dignitatis &
G. auger conditions existant, sub h. Anathematis pœ.
Sixtus sna, quam ipso factio incurvant, re quovis
Bullā modo directe vel indirecte subditos suos,
Ad com liberè matrimonio contrahant.

prescen-

dū: 1586

C A P U T X.

b c. Cum Nuptiarum solemnitates certis temporibus
locum, c. prohibentur.

Requisi b **A**d adventu Domini nostri Iesu Christi
wit, e usque in diem Epiphoniae, & à festa
s. Genz. quarta Cinerum usque in Octavam Pascha.
ana, de tis inclusive; antiquas solemnium nuptia.
spous. sumi prohibitions diligenter ab omnibus
obser vanti sancta Synodus præcipit, in ali.
c Conc. verò temporibus nuptias solemniter cele.
Parisen brati permittit: quas Episcopi ut ea qua de.
i. c. 6. c. cet modestia & honestate fiant, curabent: &
Nu 1. 5 sancta e in res est matrimonium, & san.
cte tractandum

30. q. 2.

Derecum de Reformatione.

2 Conc. Adem sacro sancta Synodus reformatio.
Laodi. Enis materiam prosequens, hæc in pri.
cen. Ca. tenti Sessione statuenda decernit.

51. Con.

C A P U T I.

Salegis Norma procedendi ad creationem Episcop.
stadien rum & Cardinalem.

1. 3. c. Nō **S** in quibuslibet Ecclesiæ eradicibus pro-
operet, videnter scient rque curandum est, ut in
cū tribus Domini domo nihil sit inordinatum; nihil
seq. 33. q. que præpostorum multò magis elaborandum
4. c. Ca. est, ut in electione ejus qui supra omnes gra.
pellanus miliae domini status & ordo nutabit, si quod
de fer. requiritur in corpore, non inveniatur in ca.

pice. Unde, et si alia sancta Synodus de promovendis ad cathedrales & superiores inde. 26. Ecclesiis nonnulla utiliter decrevit; hoc ta. *Dist.*
men munus hujusmodi esse censet, ut, si b.c. Mi-
pro rei magnitudine expendatur: numquam *ramus*; satis cautum de eo videri possit. Itaque ita. *Dist. 61.*
tuit, ut, cum primum Ecclesia vacaverit, *c Suprà*
supplicationes ac preces publicè privatim. que habeantur, atque à Capitulo per civi. *de ref.*
tatem & diœcœsum indicantur; quibus Clerus *Sess. 6. c.*
populūsque bonum à Deo pastorent valeat. *Sess. 7.*
impetrare. Omnes vero, & singulos, qui *c. 1. c.*
ad promotionem præficiendorum, quod *cumque jus*, quacumque ratione, à Sede *3. c.*
Apostolica habent, aut alioquin operam *Sess. 22.*
suam præstant, nihil in iis pro præsenti *c. 2.*
temporum ratione innovando, hortatur &
monet, ut in piimis meminerint, nihil se
ad Dei gloriam; & populorum salutem uti.
Ius posse facere, quam si bonos Pastores,
& Ecclesiæ gubernacula idoncos promoveri
studeant; eosque alienis peccatis commu-
nicantes mortalet peccare, nisi quos di. *Cons.*
gnores & Ecclesiæ magis utiles ipsi judica. *Tolet.*
veriqt, b. non quidem precibus, vel humano *IV. c. 18.*
affectu, aut ambientium suggestionibus, sed
eorum exigentibus meritis præfici diligenter
curaverint; & quos ex legitimo matri-
monio natos, & vita, atate, doctrina atque
aliis omnibus qualitatibus prædictos sciant, *c. 6. Cons.*
c. qmæ iuxta sacros Canones & Tridentinæ in *cum-*
hujus Synodi decreta requiruntur. Quoniam *c. 1. c.*
vero in sumendo de prædictis omnibus *c. 7. Cons.*
qualitatibus gravi, idoneoque bonorum *nobis*
& doctorum virorum testimonio, non u-
niformis ratio ubique ex nationum, populo.
num ac morum varietate potest adhiberi; *elec.*
mandat sancta Synodus, ut in provinciali *Cons.*
Synodo per Metropolitanum habenda, præ- *Lateran.*
scribatur quibusque locis & provinciis *sub Leo-*
propria examinis, seu inquisitionis, auc.
institutionis facienda forma, Sanctissi.
ne X. c. 2.

rie, in 150 S E S S I O X V I I .
· prius sessi Romani Pontificis arbitrio appro-
· bandā , quæ magis eisdem locis utilis
9. cum atque opportuna esse videbitur ita tamen, ut,
aileg. cum deinde hoc exāmen, seu inquisitio de
Juf. s. ff. persona promovenda perfecta fuerit; ea in
22. de instrumentum publicum redacti, cum toto
ref. c. 2. testimonio ac professione fidei ab eo facta,
quam primum ad Sanctissimum Romanum
a p̄re- Pontificem omnino transmittatur: ut ipse
scribitur ^Sanctus Pontifex plenā totius negotii, ac
alia for- personarum notitiā habitā pro gregis Domini-
na in nici commodo de ilis, si idonei per ex-
Bulla imen, seu per inquisitionem factam reperti
G. egoris fuerint Ecclesiis possit utilius providere.
Omnes verò inquisitiones, informationes,
14. anni testimonia ac probationes, quæcumque de
1590. promovendi qualitatibus, & Ecclesiæ statu,
qua in- & quibuscumque, etiam in Romana Curia,
cipit habitæ, per Cardinalem, qui relationem
Oeus. facturus erit in Consistorio, & alios tres
Cardinales diligenter examinentur: ac re-
b. Vinc latio ipso Cardinalis relatoris, & triem
inf. XL. Cardinalium subscriptione roboretur: in
qua ipsi singuli quatuor Cardinales affir-
ment, se adhibita accurata diligentia inveni-
c. in di- se promoverendo qualitatibus à jure, & ab hac
ēris b. sancta Synodo requisitis; præditos: ac certo
cis. existimare sub periculo salutis æternæ ido-
neos esse, qui Ecclesiis præficiantur: ita ut re-
latione in uno Consistorio facta, quo matu-
rius interea de ipsa inquisitione cognosci-
in crea possit, in aliud Consistorium judicium diffe-
tione ratur; nisi aliud Beatissimo Pontifici videbi-
Cardi- tur expedire. Ea v. o omnia & singula,
naliū. b. quæ de Episcoporum perficiendorum vita;
aſervan- ætate, doctrina & ceteris qualitatibus a-
dum u. lias in eadem Synodo constituta sunt, decer-
de in co- manæ Ecclesiæ Cardinalium, etiam si Dia-
ffit. Six iconai sint, exigenda quos Sanctissimus Ro-
s. P. oll. manus pontifex ex omnibus Christianitatis:
nationibus, quantum commodè fieri poterit,
quam..

prout idoneos repererit, allimet. Postre-¹⁵⁸⁹ & tro, eadem sancta Synodus, tot gravissimis Religio. Ecclesiae incommodis commota, non posa.¹⁵⁸⁷ test non commemorare, nihil magis Eccle-
siae Dei esse necessarium, quam ut Beatis-
simus Romanus Pontifex, quam sollici-
tudinem universae Ecclesiae ex munera sua Ezech
officio debet: eam hic potissimum impen-^{3.} & 18.
dat, ut letitiosos tantum sibi Cardinales ^{Act. 20.}
adsciscat: & honos maxime atque ido-
neos Pastores simulis Ecclesiis præficiat. ^{c.} Ephes.
idque eò magis quod ovium Christi san-^{43. Dist.}
guinem, quæ ex malo negligentium & Sup. Sess.
tui officii iammemoratum Pastorum regimine ^{6. de ref.}
peribunt. Dominus noster Jesus Christus ^{c. 10.}
b. de manibus ejus sit requiriturus.

C A P U T II.

*Synodi Provinciales, quolibet triennio: Diœ-
cesanae quo annis celebrentur: qui eas co-
gere, quive illis interesse debeant.*

P rovincialia Concilia, sicuti omissa sunt b. c. Pro-
pro moderandis moribus, corrigendis per ec-
cessibus, controversiis compoendis, a ecclesiastia-
liisque ex tactis Canonibus b. permisis re-
noventur. Quare Metropolitani per se ip-^{cas.}
sos, seu, illis legitimè impeditis, Coëpiscopus ^{cum seq.}
antiquior. intra annum ad minus fine præ-^{18. Dist.}
sentis Concilii, & deinde quolibet saltem ^{c.} Sicut
triennio post Octavam Paschæ Resurrectio-^{olem de-}
nis Domini nostri Jesu Christi, seu alio com.
mediori tempore pro more provinciarum ^{accusat.}
prætermittat Synodus in provincia sua co. Con Au-
gure, quo Episcopi omni.s. & alicui qui de jure ^{rel. II c.}
vel consuetudine interessere debent, exceptis ^{1. Inf. c.}
iis, quibus cum imminenti periculo transfre-^{21. Con.}
tandum esset, convenire omnino teneantur. Late-
Nec Episcopi comprovinciales prætextu cu-
juslibet consuetudinis ad Metropolitanam ^{ran sub.}
Ecclesiam in posterum accedere inviti com. Leone
pellantur. Itidem Episcopi, qui nulli ^{Ar. 10. Sess.}
^{S. iiiij.} ^{10. I. 22.}

Lateran chiepiscopo subjiciuntur , aliquem vicinum
 sub In- Metropolitanum semel eligant ; in cuius
 no. III Synodo Provinciali cum aliis interesse de-
 c. 6. beant , & quæ ibi ordinata fuerint , observent ,
 exige- ac obtemperari faciant . In reliquis omnibus
 batur eorum exemptio , & privilegia salva atque
 ut fin. integra manent , a Synodi quoque diœcesanæ
 gules omnes qui alias , cessante exemptione , interesse
 annis deberent , nec Capitulis generalibus subdun-
 Metropo- tur , accedere teneantur ; ratione tamen pa-
 polis - rochialium , aut aliarum secularium , ec-
 nus vi- clesiarum , etiam annexarum , debeant ii , qui
 sitare . illarum curam gerunt , quicumque illi sint
 a Conc. trepolitani , quam Episcopi , & alii su-
 Bazil. pra scripti negligentes fuerint , poenas , à fa-
 Sess. 1. cris b Canonicis sanctitas , incurvant .

Tolet. sub Six. 4.c.1.b Dist. 18. ferè per totā Con. Aure-
 lian. 5.c.18. Tarraco. 1.c.6. i oiet 14.c.15 & B si. Sess 8;

C A P U T III.

Qua ratione visitatio per Prelatos facienda.

c Conc. Patriarchæ , Primates , Metropolitani ,
 Tolet. 4. & Episcopi propriam diœcensem per
 cap. 35. se ipsos , baut , si legitime impediti fue-
 c: Ej: ist: aut Visitatorem , si quot annis totam ,
 copum , propter ejus latitudinem , visitare non
 10. q. 1 poterunt , saltem maiorem ejus partem :
 ita tamen , ut tota biennio per se vel
 Visitatores suos complicantur , visitare non
 prætermittant . A Metropolitanis verò ex-
 t: i: post plenè visitatam proptiam diœce-
 sim , non visitentur Cathedrales Ecclesiæ ,
 neque diœceses suorum comprovinciarum ,
 nisi causa cogita & probata in Concilio
 provinciali : Archidiaconi autem , Decani ,
 & alii inferiores in iis Ecclesiis , ubi hac
 tenus visitationem exercere legitimè con-
 siveverunt , debent quideam assumpto No:-

rio, de consensu Ep̄ scopi deinceps per se-
ip̄os tantum ibidem visitare. Visitatores eti-
am à Capitulo deputandi; ubi Capitulum jus
visitandi habet prius ab Episcopo approben-
tur: sed non ideo Episcopus, vel eo impe-
dito, ejus Visitator easdem Ecclesias seorsum
ab his visitare prohibetur; qui ipsi Archi-
diaconi, vel alii inferiores, visitationis factæ
infra mersem rationem reddere, & deposi-
tiones testium ac integra acta ei exhibere te-
neantur: non obstantibus quacumque con-
suetudine, etiam immemorabili: atque exem-
plaribus & privilegiis quibuscumque. Visita-
tionum autem omnium istarum a præcipiuus
sit scopus sanam ortodoxamque doctrinam;
expulis hæresibus, inducere bonos mores
tueri, pravos corrigerre: populum cohorta-
tionibus & admonitionibus ad religionem,
pacem, innocentiamque accendere; cetera
prout locus, tempus & occasio feret, ex
visitantium pruidentia ad fidelium fructum
constituere. Quæ ut facilius felicissime suc-
cedant monetur prædicti omnes & sin-
guli, ad quos visitatio spectat. ut paterna
charitate Christianoque zelo omnes ample-
ctaantur; ideoque modesto contenti equi-
tatu familiatuque studeant quam celerri-
mè, debita temen cum diligentia visitatio-
nem ipsam absolvere. Interimque ca. Bracca.
veant, ne iniustis sumptibus cuiquam
graves ocerosive sint: neve ipsi, aut
quisquam suorum quidquam procurationis
causâ pro visitatione, etiam testamento. Ticinen.
rum ad pios usus, præter id quod ex re-vers.
licitis pii jure debetur, aut alio quovis Statutis.
nomine; nec pecuniam, nec munus, quod-
cumque sit, etiam qualitercumque offe-
ratur, accipient: non obstante quacumque
consuetudine, etiam immemorabili:
sibi ac suis frugaliter moderatèque pro tem-dum, e.
poris tantum necessitate, & non ultrà, Placuit,

& c. in- erunt ministranda. Sit tamen in optione
 ter cete eorum qui visitantur, si malint solvere id
 quod erat ab ipsis anteā solvi, certa pe-
 na, 10. cu. na tax ita, consuetum; an vero prædicta
 q. 4. vietualia subministrare: salvo item jure
 & c. conventionum antiquarum cum monaste-
 riis, aliisve piis locis, aut Ecclesiis
 Cùm non parochialibus inito, quod illæsum per-
 Aposto- maneat. In iis vero locis seu provinciis u-
 lus, debi consuetudo est, ut nec vicealia, nec
 censi. & pecunia, nec quidquam aliud à Visitato-
 Ss Epis. ribus accipiat, sed omnia gratis fiant,
 copus, de ibi id observetur. Quod si quisquam, quod
 offic. ord. absit, aliqua amplius in supradictis
 in 6. omnibus casibus accipere præsumperit: is
 sem faciendam, aliis etiam pœnis
 a Vide juxta, Constitutionem Concilii generalis
 inf. Lugdunensis, quæ incipit, a Exigit; nec
 XXVII. non & aliis pœnis in Synodo provinciali ai-
 bitrio Synodi, absque ulla spe venire, multe-
 tur. Patron. vero in iis quæ ad Sacra-
 mentorum administrationem spectant, nul-
 lat. nus se præsentant inservere: neque vi-
 sitationi ornamentorum Eccl. sive, aut bo-
 norum stabilium, seu fabri. em preventi-
 bus immitceant: nisi quatenus id ei ex in-
 stitutio. e ac fu. datione com. erat, sed Epis.
 C. copi ipsi hæc faciant, fabrica vñ redditus
 thag IV. i. mis. Eccl. necessariis & utilis, prout
 c. 20. & si excedere magis visum fuerit extendi cu-
 Remer. rent.

c. 14. in C A P U T IV.

c. Epis. Predicationis munus à quibus & quando
 copus obeun-ur: Ecclesia Parochialis ad au-
 nullam diendi. . . boni Dei adunda. Nullus
 rei, 88. contradi.ens Episcopo predices.

Dif.

c Sup. P Redicationis munus, & quod Episcoporum
 Seff. 5. Præcipuum est, cupiens sancta Synodus,

quo frequentius possit ad fidelium salutem *de refor.*
 exerciti, Canones alias super hoc editos, sub^{c. 2.} fel. rec. b Paulo III. apijus præteritum tempo- a Con.
 rum utri ac commodando mandat, ut in Ec- *Arela-*
 clesia sua ipsi per se, aut, si legitime impediti *ren. IV-*
 fuerint, per eos quos ad prædicationis iunctus
 assument, in aliis autem Ecclesiis per Paro. *c. 10.*
 chos, sive iis impeditis, per alio ab Episcopo *Lateran*
 impenis eorum qui eas præstare vel tenentur *sub inn.*
 vel solent deputandos in civitate, aut in qua-
 cunque parte diocesis, censemunt expedi res *s. c. 10.*
 saltem omnibus dominicis & solemnibus dic. *in c. In-*
 bus, festis : tempore autem Jejuniorum. *ter cete-*
 Quadragesimæ & Adventus Domini quo- *ra de eff*
 tidie, vel saitem tribus in hebdomada die *ord. Con*
 bus si ita oportere duxerint, sacras Scriptu- *Magun-*
 ras diviramque legem annuntient, & alias, *tia cum*
 quotiescumque id opporture fieri posse *judicaverint.* Monatque Episcopus popu- *c. 15.*
 lum diligenter ; tenei unumquemque pa. *Suf. S. ff.*
 rochiæ suæ interesse, ubi commode id fieri *5. de ref.*
 potest, b ad audiendum verbum Dei Nul- *c. 2.*
 lus autem secularis, b sive regularis, etiam
 in ecclesiis suorum Ordinum, contradicenteb *4. Car*
 Episcopo, prædicare præsumat. Idein e- *thag. c.*
 tiam saltem Dominicis & alijs festivis dic. *14 in c.*
 bus, pueros in singulis parochiis b sidei ru. *14 in c.*
 dimenta, & obedientia erga Deum & pa *Sacerdo-*
 rentes diligenter ab iis, ad quos spectabit, te, de
 doceri curabunt, &, si opus sit, etiam per *Conf.*
 censuras ecclesiasticas compellent : non ob. *Dist. I.*
 stantibus privilegiis & conuentibus. In *Theodul*
 re sub eodem Paulo III. decreta fuerunt, *plus ep.*
Aure-
lian. ep.

C A P U T V.

Causa criminales contra Episcopos, maiores ad Pa-
à solo Sum. Pont. minores à Concilio Pro-rochos,
vinciali cognoscantur. *in fi.*

Causæ criminales & graviores contra E-c V. de
Piscopos, etiam hæresis, quod absit, Bullam

Gregor. quæ depositione aut privatione dignæ sunt;
viii. 13. ab ipso tantum Summo Romano Pontifice
in **gra-** cognoscantur, & terminentur. Quod si e.
tiam So- iusmodi sit, causa, quæ necessario extra Ro-
c. Jesu manam curiam sit committenda, nemini
incipit, nisi Metropolita-
Vigore hendis. Hæc vero commissio & specialis sit,
1584. & manu ipsius Sanctiss. Pontificis signata,
a Vide nee umquam plus h. s. tribuat, quam ut so-
lam facti instructionem sumant, processum.

Cost. **Piis** que conficiant: quem statim ad Romanum
5. Ex Pontificem transmittant; & reservata eidem
debito. Sanctissimo sententia definitiva. Cetera a-
1571. alias sub fel. rec. Julio III. super his decreta;
quam Concilio generali, quæ incipit, b Qualiter
amplia- & quando; quam sancta Synodus in præ-
vit Gre- senti innovat; ab omnibus observetur. Mi-
8.13.30. noles vero criminales cause Episcoporum, in
Octobris Concilio tantum provinciali cognoscantur,
1572. & terminentur, vel à deputandis per Con-
cilium provinciale.

Sess. 9. c.

2. de ref. Con. Sardiren. c 3. c. Ad abclendam, de ha-
ret. Confirmatur Bull. a Pii 5. Vide proce eiusdem 1565.
b Sup. Sess. 13. de ref. c. 6. 7. & 8. Vide inf. XXIX.

C A P U T VI.

Datur Episcopis pereftas circa irregulari-
tatum & suspensionum dispensationes,
& criminum absolutiones.

Sup. Sess. **I**ceat Episcopis in irregularitatibus om-
14. c. 7. **L**unibus & suspensionibus, ex delicto oc-
c. Miser. culto provenientibus, d excepta ea quæ ori-
&c. tur ex homicidio voluntatio. & exceptis
Coutu- aliis deductis ad forum contentiosum, e
maces. dispensare; & in quibuscumque casibus oc-
50. Dist cultis, letiam Sedi Apostolicæ reservatis, de-
Consule linquentes quo cumque sibi subditos, in
diœcesi

dicteesi sua per seipso, aut Vicarium, ad id *Bullam* specialiter deputandum, in foro conscientiae & gratis absolvere, imposta pœnitentia saluta. *Demini.* *ri.* Idem & in hæresis crimen in eodem foro *De qui-* conscientiae eis tantum, non eorum Vicariis, *bus sub* sit permisum.

C A P U T VII.

Alexan

Sacramentorum virtus, antequam populo ad dro in ministrantur, ab Episcopis & Parochis ex Con. Laplice:ur; inter Missarum solemnia sacra tera pagina explanentur. *parte 16.*

UT fidelis populus ad suscipienda Sacra- consti- mента majori cum reverentia atque ani- *tut.ejus:* mi devotione accedat: præcipit sancta Syno- dus Episcopis omnibus, ut non solum cum hac per se ipsos, eruat populo administrada, prius illorum vim & usum pro suscipientium captu explicitent, sed etiam idem à singulis parochis piè prudenterque, etiam lingua vernacula, si opus sit, & commode fieri poterit, servari studeant, iuxta formam à Sancta Synodo in Catechesi singulis, Sacrementis præscribendam; quam Episcopi in vulgarem linguam fideliter verti, atque à Parochis omnibus populo exponi, eum abunt: necnon ut inter Missarum solemnia, aut divisa orunt celebrazione, sacra eloquia, & salutis monita a Supradicta eadem vernacula lingua singulis diebus *Seff 22.* festis vel solemnibus explanent eadēmque de sacris in omnium cordibus, postpositis in utilibus ficio questionibus, inferere; atque eos in lege Do- *Missa, &c.* mini erudire studeant.

C A P U T VIII.

8.

Publice peccates publice pœnitentiant, ni Episco- copo aliter videatur Pœnitentiarius in Cathedralibus instituendas.

APostolus monet, b publicè peccantes pa- lim esse corripiendos. Quando igitur ab aliquo publicè, & in multorum conspectu *b 1. T,* crimen commissum fuerit, unde si oportet *mo. 5.* *s. Se. 1. gl.*

T.

Iud. 45. dalo offensos commotosque fuisse non sit dubitandum: huic condignam pro modo cul-
Dif. c. pæ penitentiam & publicè injungi oportet: ut Si pec- quos exemplo suo ad malos mores provoca- eaverit, vit, suæ emendationis testimonio ad rectam §. Ergo revocet vitam Episcopus tamen publicæ hoc z. q. 1. pænitentiæ genus in aliud secretum poterit &c. 1. de commutare, quando ita magis judicaverit Expedire. In omnibus etiam cathedralibus pæn. & Ecclesiis, ubi id commodè fieri poterit, Pœ- rem. nitentiariūs aliquis cum unione præbendæ, a c. Pœ- proximè vacaturæ, ab Episcopo instituatur, nitentes, qui Magister sit vel Doctor, aut Licentiatus & c. In quadrageinta, seu alias qui aptior pro loci capite, qualitate reperiatur qui dum confessiones in eum seq. Ecclesia audiet, interim præsens in choro so Dif. c.

C A P U T . IX.

A quo visitari debeant Ecclesia sacerdotes nullius diœcesis.

b Sup. *Q* uæ & alias sub fel. rec. Paulo III. & Sess. 6. Più . . . in hoc eodem Concilio de adhiben- da ab Ordinarii diligentia in beneficiorum, e- de ref. tiam exemptorum, visitatione constituta sunt: c. 4. & eadem etiam in iis Ecclesiis sacerdaribus ob- Sess. 7. desercentur, quæ in nullius diœcensi esse di- ref. c. 8. cuntur; ut ab Episcopo, cuius Cathedralis c. Sess. 11. Ecclesia est proximior, si id constet, alioquin de ref. ab eo qui semel in Concilio Provinciali à Prælato loci illius electus fuerit, tanquam 8. Sedis Apostolicæ delegato, visitentur: non obstantibus privilegiis & consuetudinibus qui- buscumque, etiam immemorabilibus.

C A P U T . X.

Executio visitationis à subditis ne suspen- datur.

*E*piscopi, ut aptius, quem regunt, popu- lam possit in officio atque obedientia conserue, in omnibus iis quæ ad visitatio- nem, ac morum correctionem subditorum suis spectat, jus & potestatem habent,

etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, ea ^{a cap.}
ordinandi, moderandi, puniendi & exe- Trans-
quendi, juxta canonum sanctiones, quæ illis missam
ex prudentia sua pro subditorum emendatio- de elect
nic, ac diœcesis suæ utilitate necessaria vide-
buntur. b Nec in his, ubi de visitatione aut b Suprà
morum correptione agitur, exemptio, aut ^{c. Sejj. II.}
ulla inhibitio, appellatio, seu querela, etiam ^{d. ref. c.}
ad Sedem Apostolicam, interposita, executio- ^{1. Sejj. I. 4}
nem eorum, quæ ab his mandata, decretæ aut ^{e. ref. c. q.}
judicata fuerint, quoquo modo impeditas, aut ^{f. Sejj. II.}
suspendat..

C A P U T X I:

22. de.

Honorarii tituli, aut privilegia particularia, ^{ref. c. i.}

Episcoporum juri nihil detrahant. Cap. Cū

Cipella, extra, de privilegiis, innovatur. ^{c. Suprà}

* **Q**uoniam privilegia & exemptiones, ^{Sejj. 6.}

quæ variis titulis plerisque conceduntur, ^{c. 3.} de-

tur, hodie perturbationem in Episcoporum reforms.

jurisdictione excitare, & exemptis occasio- c. Cum

nem taxioris virtutis præbere dignoscuntur; de- ^{g. plan-}

cernit sancta Synodus. ut, si quando justis, ^{tare, de-}

gravibus & ferè necessariis suadentibus cau- ^{sis,}

aliquos honorariis titulis Protonotaria. privil.

tus; Acolythus, d Comitis, Palatini, Ca. ^{g. c.} Ve-

pellani Regii, aut aliis, hujusmodi in Romananerabili,

Curia, vel extra, insignibus decorandos esse ^{de verb.}

placuerit, necnon alios, cuicunque monaste- ^{sign.}

rio oblatos, vel quomodocumque, addictos, ^{ad huc}

aut sub nomine servientium militiis, seu mo- ^{restrin-}

nasteriis, hospitalibus, collegiis, aut quo. faculta- ^{tiis,}

cumque alio titulo assumi, nihil ex iis privi- ^{1568.}

legiis detractum esse Ordinariis intelligatur, indulta

quominus iis, quibus ea jam concessa sunt, ^{T. ij}

vel in posterum concedi contigerit, ipsis Or- ^{ad huc}

dinariis tamquam Apostolicæ Sedis de lega. ^{restrin-}

Regios, juxta constitutionem Innocentii III. i. in

quæ incipit: Cū Capella, subjecti existant: Bulla,

exceptis tamen iis qui prædictis locis aut Quāvis:

militiis actu scrivunt, & intra eorum septa ac

a *Vid.* domos resident, subque eorum obedientia
infra vivunt, sive iis qui legitimè, & secundum re-
XXXII gulam earumdem militiarum professionem
 fecerint, de qua Ordinario constare debeat;
 non obstantibus privilegiis quibuscumque
 etiam religionis sancti Joannis Ierosolymitani,
 & aliarum militiarum. Quæ verò pri-
 vina de legia residentibus in Curia Romana vigore b-
 vina de Eugenianæ Constitutionis, aut familiaritatis
 præf. Cardinalium competere solent: ea in iis qui
 in *Ex.* beneficia Ecclesiastica obtinent, ratione
 travag. prædictorum beneficiorum minimè intelli-
 gantur, sed Ordinarii jurisdictioni subjecti per
 sem. maneat, nos obstantibus quibuscumque m-
 habitionibus. **C A P U T X I I .**

Quales esse debeant promovendi ad dignita-
 tes iur canoniciatus cathedralium ecclesiast-
 rum: quidve promotis prestante teneantur.

Cum dignitate in Ecclesiis, præsertim ca-
 thedralibus ad conservandam augédām
 que Ecclesiasticam disciplinam fuerint insti-
 tutæ, ut qui eas obtinerent, pietate præcelle-
 rent, aliisque exemplo cissent, atque Episco-
 pos opera & officio juvarent; merito, qui
 ad eas vocantur, tales esse debent, qui suo
 muneri respondere possint. **Nemo** igitur
 deinceps ad dignitates quascumque quibus

e Suprà animarum cura subest, promoveatur, nisi qui
Sess. 22. saltem xxv. suæ ætatis annua attigerit: & in
cap. 2. Clericali ordine versatus, doctrina ad suum
 munus exequendum necessaria, ac morum
 integritate commendetur; juxta Constitutio-

d Vid. neim Alexandri Tertii in Concilio Latera-
 nensi promulgatam, quæ incipit, d Cum in
 pag. X. cunctis. Archidiaconi etiam, qui oculi di-
 in §. In- cuntrut Episcopi, sint in omnibus Ecclesiis ubi
 fieri poterit, Magistri in Theologia, seu Doc-
 feriora. tores aut Licentiari in jure canonicō. Ad ce-
 Clemens. teras autem dignitates, vel personatus, qui
 r. ep. 1. adbus animarum cura nulla subest, Clerici alio-
 facib. Anacletus ep. 1. c. Diaconi, 93. Dist. Ep. c. Ad
 hac de off. Archidiacon.

qui idonei, & xxi. annis non minores, adiungentur. Provisi etiam de beneficiis quibuscumque curam animatum habentibus, teneantur à die aëleptæ possessionis, ad minus a Conc. intra duos menses, & in manibus ipsius Epis. 4. Tol. copi, vel eo impedito, coram generali ejus c. 26. Vicario, seu Officiali, orthodoxæ sue b fidei publicam facere professionem, & in Roma- Quæ næ Ecclesiæ obedientia se permanuros spon- prædeant ac jurent. Provisi autem de canonicati-reà ad bus, & dignitatibus, in Ecclesiis Cathedrali-profes- bus, non solum coram Episcopo seu ejus fidem Officiali, sed etiam in Capitulo, idem fa- cere teneantur: alioquin prædicti omnes pro- fidei servisi ut supra, fructus non faciant suos: nec il- neantur lis possessio suffragetur. c Neminem etiam Vide. in deinceps ad dignitatem, canonicatum aut Conf. portionem recipient, nisi qui eo Ordine sacro Pii 4. In aut sit iniciatus, quem illa dignitas, præben- da, aut portio requirit, aut in tali ætate; ut in sacra- frà tempus à iure & ab hac sancta Synodo sancta statuens, initiari valeat. In omnibus verò Ec- 1, 6. 4. clebis Cathedralibus omnibus Canonicatus in fr. ac portiones habeant annexum Ordiné Pres- byterii; Diaconatus, vel Subdiaconatus, Epis. pag. XL copus autem cum consilio Capituli designet c. 1. & ac distribuat, prout viderit expedire, quibusseq. de quisque Ordo ex factis annexus in posterum ac. esse debeat; ita tamen, ut dimidia saltem pars Presbyteri sint, cæteri vero Diaconi, aut qual. 6. Subdiaconi: ubi vero consuetudo laudabilior Licet eas habet; ut plures vel omnes sint Presbyteri, non, omnino observetur. Hortatur etiam sancta. Cum Synodus, ut in provinciis, ubi id commodè ex eis ha fieri potest, dignitates omnes, & saltem dimidi- elec. in dia pars canonicatum, in cathedralibus Ec- clesias & collegiatis insignibus, conferantur 6. Suprad tantum Magistris, vel Doctoribus, aut etiam Seff. 7. Licentiatis in Theologia, vel Jure Canonico. de ref. Prætereà obtinentibus in eisdem Cathedrali- cap. 12. bus aut Collegiatis dignitates, canonicatus, præbendas aut portiones, d non licet xi. d Suprad

Sess. 13. gōe cuiuslibet statuti aut consuetudinis, ulde ref. c. tra tres menses, ab eisdem Ecclesiis quoli.

1. bet anno abesse : a salvis nihilominus earum
 2. c. Ad Ecclesiarum constitutionibus, quæ longius
 audien- servitii tempus requirant : alioquin primo
 tiam, de anno privetur unusquisque dimidia parte
 fructuum, quos ratione etiam præbendæ ac
 cleric. residentiæ fecit suos quod si iterum eadem
 non resi. fuerit usus negligentia , privetur omnibus
 fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit ;
 b c. fin crescente verò contumacia contra eos, juxta
 ead. sacrorum Canonum constitutiones, proceda-
 tur. b Distributiones verò qui statim horis in-
 c. c. Li- ter fuerint , recipient : reliqui, quavis col-
 lecte de lassione aut remissione exclusa , his careant
 præb. juxta Bonifacii VIII. decretum quod incipit,
 d Vide Consuetudinem : quod sancta Synodus in
 usum revocat : non obstantibus quibuscum-
 inf. que statutis & consuetudinibus. d Omnes
 XXXII. verò divina per se , & non per substitutos,
 c. Suf. compellantur obire officia , & Episcopo ce-
 Sess. 2. lebranti , aut alia Pontificalia exercenti adsi-
 stere, & inservire, atque in choro, ad psallen-
 c. 4. dum instituto , hymnis & canticis Dei nomen
 ref. 2. reverenter, distinctè devotèque laudare. Ve-
 Licer i& stiū insuper decenti tam in Ecclesia quam
 c. Exstir extra assiduè utantur ab illicitisque vena-
 fande §. tionibus, aucupiis, choreis, tabernis lusibus-
 Qui ve- que abstineant ; atque ea morum integritate
 ro de polleant, ut merito Ecclesiæ Senatus dici
 possit. Cætera quæ ad debitum in divinis
 præb. officiis regimur spæciant deque congrua in
 Quia his canendi seu modulandi ratione, de certa
 non nulli lege in choro conveniendi, & permanendi,
 de cleri. simûlque de omnibus Ecclesiæ ministris
 quæ necessaria erunt, & si qua hujusmodi ;
 Non re Synodus provincialis , pro cuiusque provin-
 fid. ciæ utilitate & moribus, certain cuique for-
 f. Conc. malam præscribet. Interçà verò Episcopus
 Twen. 3. non minùs quam cum quibus Canonicis,
 c. 8. Cen. Agath. can. 35. c. Episcopum, 34. Disß. To-
 20 sis. de vit. q̄ Bon. cler exira in 6. Et in Citem. 5.

quorum unus ab Episcopo, alter à Capitulo declaratur eligatur, in iis, quæ expedire videbuntur, prout venit providere.

Caput XII.

Clem.
Gravi,

*Quo modo tenuioribus cathedralibus ecclesiis de celo
& parochiis consalendum: parochia certis Missis
finibus distinguenda.*

Quoniam & pleræque cathedrales Ecclesie a Supradictis tam tenuis redditus sunt & angustæ secesserunt de ut Episcopali dignitati nullo modo respondeant, neque Ecclesiæ necessitatibus sufficiant; examinet Concilium provinciale, vocatis iis quorum interest, & diligenter expendat, quas propter angustias tenuitatemque de vicinis unire, vel novis preventibus augere. Inexpediat; b) confessaque de præmissis instrumentis ad Summum Romanum Pontificem mittat: quibus instruitus Summus Pontifex, ex prudentia sua, prout expedire justicæ veritatem, aut tenues invicem uniat, aut aliqua accusatione ex fructibus augeat. Interim verò donec prædicta effectum sortiantur, hujusmodi Episcopis, qui fructuum subventione cum sequentia diocesis suæ tenuitate indigent; poterit de beneficiis aliquibus, dum tamen curata non sint, nec dignitates, seu canoniciatus, & præbendæ, nec monasteria, in quibus vigeret regularis observantia, vel quæ Capitulis generalibus & certis visitatoribus subiunguntur, à Summo Romano Pontifice provideri. In parochialibus etiam Ecclesiis, quarum fructus æquè adeo exigui sunt, ut debitis nequeant oneribus satisfacere curabit Episcopus, si per beneficiorum unionem, non tamen regularium, sed fieri non possit, ut primitiarum vel decimatum assignatione, aut per parochianorum symbola ad collectas, aut qua commodiori videbitur ratione, tantum redigatur, quod pro Rectoris ac parochiæ necessitate deciderit sufficiat. In unionibus vero quibuslibet

seu ex supradictis, seu aliis causis faciendis,
 Ecclesiæ parochiales monasteriis quibus-
 cumque; aut Abbatii, seu dignitatibus, sive
 præbendis Ecclesiæ Cathedralis, vel colle-
 giata, sive aliis beneficiis simplicibus, aut ho-
 spitalibus, militiisve non uniantur & quæ u-
 nitas sunt, revideantur ab Ordinariis & iuxta
 aliæ decretum in eadem Synodo sub fel. res.
a. 84. r. à Paulo III. quod etiam in unitis ab eo tem-
S. eff. 7. pore citra & que observetur: non obstantibus
de ref. in iis quibuscumque verborum formis quæ
 hic pro sufficienter expressis habeantur. Ad
c. 9. hæc in posterum omnes hæc cathedrales Ec-
 clesiæ, quarum redditus summa ducato-
 ru[m] mille, & parochiales; quæ summam du-
 catorum centum, secundum verum, annuum
 valorem, non excedunt, nullis pensionibus,
 aut reservationibus fructuum graventur. In
 iis quoque civitatibus, ac locis, ubi paro-
 chiales Ecclesiæ certos non habent fines nec
 earum Rectores, proprium populum, quem
 regant, sed promiscue potentiibus Sacramen-
 ta administrant, mandat Sancta Synodus E-
 piscopis, pro tertiæ animarum eis commis-
b. c. 1. 13. sarum salute, ut distincto populo in certas
 propriasque parochias, unicuique suum per-
q. 1. 6. petuum b[ea]tum peculiarēmque Parochum affi-
 plures agnent, qui eas cognoscere valeat, & quo
16. q. 1. solo licet sacramenta suscipiant: aut alio u-
Paroch. tiliori modo, prout loci qualitas exegerit,
& sup. provideant. Idemque iaiis civitatibus, ac
Seff. 14. mūm fieri current: non obstantibus quibus-
de ref. c. cu[m]que privilegiis & consuetudinibus c-
6. ti[m] immemorabilibus.

C A P U T X I V.

*-Ne quis admittatur ad possessionem beneficij
 aut distributionum, cum fructum distribu-
 tione in ius non possit convertenda,*

*N*n pluribus Ecclesiis, tam cathedralibus
 quam collegiatis & parochialibus, ex ea-
 rum constitutio[n]ibus: aut ex præz. consuetu-

dire observari intelligitur, ut in electione, præsentatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia provisio-
ne, sive admittione ad possessionem alicujus
cathedralis Ecclesie, vel beneficii, cano-
nicatum, aut præbendarum, vel parte in pro-
venientium, seu ad distributiones, quoti-
dianas, certæ conditiones seu deductio-
nes ex fructibus, solutiones promissiones
compensationesve illicitæ, aut etiam, quæ in
aliquibus Ecclesiis dicuntur Turnorum lu-a *Confir-*
crâ, interponantur: Hæc cum sancta Syno- *matur*
dus detestetur, mandat Episcopis, ut, & quæ-Bullæ
cumqæ hujusmodi in usus pios non conver- *Pii V.*
tuntut, atque ingressus eos, qui simoniacæ *Durum*
labis ut sordidæ avaritiz suspicione ha-
beant, fieri non permittant; ipsique diligen- *1570*
ter de cœrum constitutionibus sive consue- *nvis*
tudinibus super prædictis cognoscant; & pœnis
illi tantum, quâs ut laudabilcs probaverint, Adjectis
exceptis, reliquas, ut pravas ac scandalosas, *rejiciant, & aboleant. Eos verò, qui adver-* *b i. q. r.*
sùs hæc in præsenti decreto comprehensa, ferè per
quavis ratione commiserint, pœnis b contra *totam,*
simoniacos editis, factis Canonibus, & variis *summorum Pontificum constitutionibus, Conc.*
quas oinnes innovat, teneri decernit: non ob- *Tolet. 8.*
stantibus, quibuscumque statutis constitutiō- *can. 3.*
nibus, consuetudinibus etiam immemoribus *Cum*
etiam Apostolica auctoritate confirmatis: de *super. de-*
quarum surreptione obreptione & intentionis *defectu Episcopus, tamquam Apostolicæ cons. To.*
Sedis delegatus, cognoscere possit. *to tit. Ex*

C A P U T X V.

trav. de

Ratio augendi tenues præbendas Ecclesiarum simon.

cathedralium, & collegiarum insignium. c Suprà
I*N Ecclesiis cathedralibus & collegiatis c. 13.*
insignibus, ubi frequentes adeoque tenues *d Sup:*
sunt præbendæ simul cum distributionibus *sess. 5.*
quotidianis, ut sustinendo decenti Canoni- *de ref. 6.*
corum gradui pro loci & personarum quali- *de liceat Episcopis cum 1.*
tate non sufficiant; d liceat Episcopis cum 1.

consensu Capituli, vel aliquot simplicia, beneficia non tamen regularia, iis unire, vel si hac ratione provideri non possit, aliquibus ex iis suppressis, cum patronorum consensu; si de jure patronatus laicorum sint, quarum fructus & proventus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerum reducere: ita tamen, ut tot supersint, quæ divino cultui celebrando, ac dignitatibus ecclesiæ & commodè valeant respondere; non obstantibus Ecclesie, de quibuscumque constitutionibus & privilegiis, aut quacumque reservatione generali, vel speciali, aut affectione: neque prædictæ uniones aut suppressiones tolli, seu impediri possint ex quibuscumque provisionibus, etiam vigore resignationis, aut quibusvis aliis derogationibus vel suspensionibus.

C A P U T XV I.

b Conc. Qui munera incumbat capitulo Sece vacante. **Chalce.** Capitulum, b Sede vacante, ubi fructuum percipiendorum ei munus incumbit, Oeconomum unum, vel plures fideles ac dilectionem ei, ad quem pertinebit, sunt redditus. **c. 25. in** Item Officiale, seu Vicarium infra octo dies post mortem Episcopi constituere, vel tamen. c. existentem confirmare omnino teneatur, qui saltem in Iure Canonico sit Doctor, vel Licentiatus, vel alias, quantum fieri poterit, **c. Non idoneus:** Si secus factum fuerit, b ad Melicem, tropolitanam deputatio hujusmodi devolvatur. Et, si ecclesia ipsa Metropolitana fuerit, aut exempta, Capitulumque ut præfertur, q. 2. negligens fuerit, tunc antiquior Episcopus c. si. de- ex Suffraganeis in Metropolitana, & pro-suppli- pinquier Episcopus in exempta Oeconomum gl. pral. & Vicarium idoneos possit constituere. Episcopus vero ad eamdem Ecclesiam vacantem in 6. promotus ex iis quæ ad eum spectant, ab eisdem Oeconomio, Vicario, & aliis quibus-

imque officialibus & administratoribus, qui
de vacante fuerunt à Capitulo vel ab aliis
eius locum constituti etiam si fuerint ex
iure Capitulo, rationem exigat off*c*itorum,
titu*c*tionis, administratio*n*is, aut cuiuscum-
que ex iure in*m*un*e*ris: eo*d* e*o*s punire,
si e*o*rum i*o*rum in*o*ff*i*cialitati*o*n*e* de-
quaruntur at*u* i*o*ff*i*ciali*o*ff*i*iale, redditis
i*o*ff*i*cialib*u*s, à Capitulo, vel à deputatis ab
eodem, absolutionem aut liberationem obti-
uerint. Eadem quoque Episcopo teneatur
Capitulum de scripturis ad ecclesiam perti-
nentibus, si quæad Capitulum pervenerunt,
rationem reddere.

C A P U T X V I I.

*Beneficiorum collationi & plurium reten-
tioni modus statuitur.*

a Con.

Um ecclesiasticus ordo pervertatur, 1. Nic-
quando unus plurium officia occupat. c. 15. &
Clericorū sancte & sacris Canonibus cautum 16. An-
uit neminem oportere in duabus ecclesiis i*o*ch. c.
onscribi. Verum quoniam multi improba*e*
upiditatis affectu se ipsos, non Deum, deci- 3. Are.
entes, ea quæ bene*c*onstituta sunt, v*a*riis lat. l.c.
rtibus eludere, & plura simul beneficia obti- & 22.
ere non erubescunt: Sancta Synodus debi- & Mi-
am regendis ecclesiis disciplinam restituere lev. c. 15
upiens, præsenti decreto, quod in quibus-
umque personis, quo cumque titulo, e. c. Quia
iam si Cardinalatus honore fulgeant, man- in tan-
lat observari; statuit ut in posterum unum sum, c.
autum beneficium ecclesiasticum singulis ad hec
conferatur, quod quidem, si ad vitam ejus, c. Cùia
ui confertur, honeste sustentandam non
ufficiat, liceat nihilominus aliud simplex non ig-
ufficiens, dummodo utrumque personalem nores, c.
esidentiam non requirat, eidem conferri. Referen-
tæque non modo ad cathedrales eccle- se, & c.
ias, sed etiam ad alia omnia beneficia, De mul-
tiam secularia, quam regulatia, quæcumque, cujuscumque ta, de
præb. c.

Sed. Tituli ac qualitatibus existantili verò , qui in hoc. 10. nam cathedrali & aliam parochiale q. 3. 21. obtinent, & cogantur omnino, quibuscumque q. 1. per dispensationibus ac unionibus ad vitam non solam. obstantibus, una tantum parochiali , vel sola c. Quia cathedrali retenta, alias parochiales infra spatiuum sex mensium dimittere : al oquin tam nonnulli parochiales , quam beneficia omnia , quae de cler. obtinent b ipso iure vacare censeantur ; ac non rem quam vacantia liberè aliis idoneis confid. cum ferantur: nec ipsi ante illa obtinentes , tutam alleg. conscientia, fructus post dictum tempus retinenteant. Optat autem sancta Synodus, ut resup. Sess. gnantium necessitatibus commoda aliqua 7. de ref. ratione , prout Summo Pontifici videbitur, c. 2. provideatur.

a Suprà Sess 7. de ref c. 4. c. de multa, de prob. b c. Exercibilis, §. Qui verò , in Extravagan. comm. de prob.

C A P U T X V III.

Ecclesia Parochiali vacante,deputandus ab Episcopo Vicarius,donec illi provideatur de Parochio:nominati ad. Parochiales,qua forma & à quibus examinari debent.

c Lege Xpedit maximè animarum saluti à dignis atque idoneis Parochis gubernari: id **Bullam** c ut diligentius ac rectius perficiatur, statuit sancta synodus, ut, cùm parochialis ecclesiæ vacatio , etiamsi cura Ecclesiæ vel Episcopo conte- incumbere dicitur, & per unū vel plures ad rendis. ministretur, etiam in ecclesiis patrimoniali- 1, 66. bus , seu receptivis nuncupatis , in quibus consuevit Episcopus uni vel pluribus curam d Suprà antamarum dare, quos omnes ad infrascrip- tum d examen teniri mandat , per obitum, Sess. 7. vel resignationem , etiam in Caria, seu aliter de ref. i quomodocumque contigerit , etiam si ipsa c. 13. parochialis ecclesia reservata vel effecta fuerit generaliter, vel specialiter, etiam vi. gore indulti seu privilegii in favorem S Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, seu Abbatum , vel

vel Capitulorum. Debeat Episcopus statim, habita notitia vacationis ecclesiae, si opus fuerit, idoneum in ea Vicarium, cum congrua, ejus arbitrio, fructuum portionis assignatione, constituere qui onera ipsius Ecclesiae sustineat, donec ei de Rectore provideatur. Porro Episcopus, & qui jus patronatus habet, intra decem dies; vel aliud tempus ab Episcopo praescribendum, idoneos aliquot Clericos ad regendam Ecclesiam coram deputandis examinatoribus nominet. Liberum sit tamen etiam alios, qui aliquos ad id aptos noverint, eorum nomina deferre, ut possit postea de cuiuslibet aetate, moribus & sufficientia fieri diligens inquisitio. Et si Episcopo aut Synodo provinciali pro regionis more videbitur magis expedire, per edictum etiam publicum vocentur, qui volent examinari. Transacto constituto tempore: omnes qui descripti fuerint & examinentur ab Episcopo, sive, eo impedito, ab ejus Vicario generali, etque ab aliis examinatoribus non paucioribus, quam tribus; quorum votis, si parerent, aut singulares fuerint, accedere possit Episcopus, vel Vicarius, quibus magis videbitur.
a Infrā
Sess. ult.
ref. 6.
 Examinatores autem singulis annis in diocesana Synodo ab Episcopo, vel ejus Vicario, ad minus sex proponantur, qui Synodo satisfaciant, & ab ea probentur. Advenientesque vacatione cuiuslibet Ecclesiae, tres ex illis eligat Episcopus, qui cum eo examen perficiant, indeque succedente alia vacacione, aut eisdem, aut alios tres, quos maluerit ex predictis illis, sex eligat. Sint vero hi examinatores Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, aut iure canonico, vel alii Clerici, seu Regulares, etiam ex Ordine Mendicantium, aut etiam saeculares, qui ad id videbuntur magis idonei; jurentque omnes ad sancta dei Evangelia, se, quaque humana affectione postposita, fideliter munus executuros.
b cap.
Quando
24. Dicit

prorsus occasione huius examinis , nec ante nec post accipiunt; alioquin simonie vitium tam ipsi quam alii dantes incurant; à qua absolvi nequeant nisi dimissis beneficiis , quæ quomodocumque etiam ante obtinebant; & ad alia in posterum inhabiles reddantur : Et de his omnibus non solum coram Deo , sed etiam in Synodo provinciali , si opus erit , rationem reddere tentantur , à qua , si quid contra officium eos fecisse compertum fuerit , graviter ejus arbitrio puniri possint . Peracto deinde examine renuntientur , quo cumque ab his & idonei judicati fuerint aetate , moribus , doctrina , prudentia , & aliis rebus ad vacancem Ecclesiam gubernandam opportuniis b

*a. c. Eam
se, de at.
qual.* ex hisque Episcopus cum eligat , quem ceteris magis idoneum judicaverit , atque illi & non alteri collatio Ecclesiae ab eo fiat , ad quem

b. Infrā spectabit eam conferre . Si vero juris patro-
Seff. 25. natus Ecclesiastici erit , ac institutio ad Epis-
*c. 9. de
reform.* copum , & non alium pertineat , is , quem pa-
tronus dignorem inter probatos ab exami-
natoribus judicabit , c Episcopo presentare
teneatur , ut ab eo instituatur . Cum vero insti-

c. Suprà tutio ab alio , quam Episcopo erit facienda ;
Seff. 14. tunc Episcopus solus ex dignis eligat di-
de ref. gniorem , quem patronus ei presentet , ad
c. 13. quem institutio spectat . d Quod si juris pa-
tronus laicorum fuerit ; debeat qui à patrono
presentatus erit , ab eisdem deputatis , ut su-

d. c. Illud præ , examinari , & , non nisi idoneus repertus
& c. Re- fuerit , admitti . In omnibusque supradictis
latum , casibus non cuiquam alteri , quam uni ex
de jure prædictis examinatis & ab examinatoribus
parte. appobatis , juxta supra dictam regulam , de
Ecclesia provideatur , nec praedictorum examinotorum relationem , quo minus executionem habeat , ulla devolutio , aut appellatio , etiam ad Sedem Apostolicam , sive ejusdem Sedis Legatos , aut Vicelegatos , aut Nun-
tios , seu Episcopos , aut Metropolitanos , Pri-
mates , vel Patriarchas interposita impeditat ,

aut suspendat; alioquin Vicarius quem Ecclesiæ vacanti anteà Episcopus arbitrio suo ad tempus deputavit, vel forsan posteà deputabit, ab ejus Ecclesiæ custodia & administratione non amoveatur, donec aut eidem aut alteri, qui probatus & electus fuerit ut suprà sit provisum: Alias provisiones omnes seu institutiones, præter supradictam formam factæ surreptitiæ esse censeantur: non obstantibus huic decreto exemptionibus indultis, privilegiis, præventionibus, affectionibus, novis provisionibus, indultis concessis quibuscumque Universitatibus, etiam ad certam summam, & aliis impedimentis qui a Suprà buscumque. **a** Si tamen adeò exigui redditus **Seff. 7.** dictæ parochiales faciunt, ut totius hujus **c. 13. de** examinationis operam non ferant, aut nemo **reform.** sit, qui se examini querat subjicere; aut ob appetas factiones, seu dissidia, quæ in aliquibus locis reperiuntur, facile graviores rixæ ac tumultus possint excitari: poterit Ordinarius, si pro sui conscientia cum deputatorum consilio ita expedire arbitrabitur, hac formâ omissâ, privatum aliud exainen, cæteris tamen, suprà, servatis adhibere.

C A P U T X I X.

*Mandata de providendo, Exspectativa,
& alia id genus antiquantur.*

Dicitur sancta Synodus, Mandata de providendo, & gratias, quæ Exspectatiæ dicuntur, nemini amplius, etiam Collegiis, b Universitatibus, Senatibus; & aliis **Seff. 25.** singulæribus personis, etiam sub nomine individuali; aut ad certam suinimam: vel alio quodvis colore concedi, nec haec tenus concessis cuiquam uti licere. **c** Sed nec reservationes **c. 2. de** mentales, nec alia quæcumque gratiæ ad vacatura, nec indulta ad alienas Ecclesiæ, vel **concess.** Monasteria alicui, etiam ex sanctæ Romanae **præb.** Ecclesiæ Cardinalibus, concedantur, & haec **c. detest.** tenus concessa, & abrogata esse censeantur. **tenda.**

cod in 6.

C A P U T X X .

Ratio tractandi causas ad forum Ecclesiasticum

a Deo. cum pertinentes prescribuntur.

claratura **C**AUSÆ OMNES AD FORUM ECCLESIASTICUM
Bulla **C**ONQUONODOLIBET PERTINENTES, ETIAM SI
Gregorii BENEFICIALES SINT, IN PRIMA INSTANTIA CORAM
 ORDINARIIS LOCORUM DUM TAXAT COGNOSCANTUR,
 Ad Rodie MOTÆ LITIS, b TERMINENTUR; ALIOQUA POST
 1574. ID SPATIUM LIBERUM SIT PARTIBUS, VEL ALTERI
 b Quid illarum, judices superiores, alias tamen com-
 porrò ad petentes, adire; qui causam in eo statu quo
 fuerit, assument, & quanù primùm terminari
 causarū carent: nec anteà aliis committantur, nec a-
 expedi. vocentur: neque appellations ab eisdem in-
 titionem terposita, per Superiores quoscum que reci-
 statuerit piantur: eorumque commissio aut inhibitio
 Clem. fiat nisi à definitiva, vel à definitivæ vim ha-
 bente & cujus gravamen per appellations
VII I. à definitiva reparari nequeat. AB HIS EXCIR-
 VIDE in piantur causæ, quæ c. juxta canonicas SAN-
 EJUS ETIONES APUD SEDEM APOSTOLICAM SUNT TRA-
 Conf. CTANDÆ; VEL QUAS EX URGENTI RATIONABILIQUE
 LITIUM, CAUSA JUDICAVERIT SUMMUS ROMANUS PONTI-
 1592. ETITATIS SUÆ MANU PROPRIA SUBSCRIBENDUM,
 C INFRÀ COMMITTERE, AUT AVOCARE. AD HÆC, CAUSÆ
 SESS. ULT. MATRIMONIALES; & CRIMINALES NON DECANI,
 DE REF. r. ARCHIDIACONI, AUT ALIORUM INFERIORUM JUDI-
 ZO. IN FN. CIO, ETIAM VISITANDO; SED EPISCOPI TANTUM
 EXAMINI & JURISDICTIONI RELINQUANTUR; ETIAM
 C. PRÆ SI IN PRÆSENTI INTER EPISCOPUM & DECANUM,
 CEPRIS, SEU ARCHIDIACONUM, AUT ALIOS INFERORES SUPER
 12. DIST. CAUSARUM ILLARUM COGNITIONE IIS ALIQUA IN
 C. NEC LI. QUACUMQUE INSTANTIA PENDEAT. CORAM QUAO
 CUIT. 17. SI PARS VELE PAUPERTATEM PROBAYERIT, NON CO-
 DIST. C. GATUR EXTRA PROVINCIAM NEC IN SECUNDA NEC IN
 MAJORES LITIGARE NISI PARS ALTERA & ALIMENTA & EXPESA
 DE BAP.
 Vigilius Papa in Epist. ad Eutherum in fi. & Pelagius
 I. in I. ep. circa fi. Conc. Sardic. 3. & 4.

fas litis velit subministrate. Legati quoque, etiam de latere, Nuntii, Gubernatores Ecclesiastici, aut alii, quarumcumque facultatum vigore, non solum Episcopo in praedi. Etis causis impedire, aut aliquo modo eorum jurisdictionem iis præripere aut turbare non præsumant; sed nec etiam contra Clericos, aliasve personas Ecclesiasticas, nisi Episcopo prius requisito, eoque negligente: procedant, alias eorum processus ordinationesve nullius momenti sint: atque ad damni satisfactionem: partibus illati teneantur. ¶ Præc. a Pla.

reā, si quis in casibus à jure permisſis appellaverit, aut de aliquo gravamine conquestus erit. 6. fuerit; seu alias ob lapidum biennii, de quoq. 6. & supra, ad alium judicem recurrerit; teneatur de appell acta omnia, coram Episcopo gesta, ad judi. ferè per cem appellationis expensis suis transferre; totum eodem tamen Episcopo prius admonito; ut si quid ei pro cause instructione videbitur, pos. sit judici appellationis significare. Quod si appellatus compareat, cogatur tunc is quoque actorum, quæ tracta sunt, expensas proportione sua si illis uti voluerit, subiie; nisi aliter ex loci consuetudine servetur, ut scilicet ad appellantem integrum hoc onus pertineat. Porro ipsam actorum copiam teneatur notarii, congrua mercede accepta, appellanti quanto citius, & ad minus intra mensem exhibere. Qui Notarius si in diffe. renda exhibitione fraudem fecerit, ab officii administratore arbitrio Ordinarii suspenda, tur; & ad dupli pecuniam, quanti ea lis fuerit, inter appellantem & pauperes loci distri- buendam, computatur. Judex verò, & si ipse iniumenti huius concius partesve fuerit, aliterve obstat, ne appellanti integrè acta intra tempus traducerentur: ad eamdem dupli pecuniam, prout suprà teneatur: non obstantibus, quoad omnia supra scripta, privilegiis, induitis, concordiis, quæ suos tantum teneant auctores, & aliis quibuscumque con- suetudinibus.

Declaratur, ex certis verbis supra positis non; immutari solitam rationem tractandi negotia in generalibus Conciliis.

Cupiens sancta Synodus, ut ex decretis a Sup. Cab ea editis nulla unquam futuris tem-
Sess. 17. poribus dubitandi occasio oriatur, verba illa posita in decreto publicato Sessione prima, sub Beatissimo Domino nostro Pio IV. a vi. delicet: quæ proponentibus Legatis, ac Præ-
sidentibus, ad horum temporum levandas ca-
lamitates, sedandas de religione controver-
sias, coercendas linguis dolosas depravato-
b.c. fin. rum morum abusus corrigitos, Ecclesiæ veram & Christianam pacem conciliandam,
Dist. 14 apta & idonea ipsi sanctæ Synodo videbun-
6. De tur; explicando declarat mentis suæ non fuisse
quibus se, ut ex prædictis verbis b. solita ratio tra-
Dist. 20 ctabendi negotia in generalibus Conciliis ulla ex parte immetaretur: neque novi quidquam, præter id quod à sacris Canonibus, vel gene-
ralium Synodorum forma, hactenus statutum n-
est, cuiquam adderetur, vel detrahetur.

Indictio future Sessionis.

Insuper, eadem sacro sancti Synodus pro-
ximam futuram Sessionem feria quinta post
Conceptionem beatæ Mariæ Virginis, quæ erit dies nona mensis Decembris proximè
venturi, habendam esse statuit & decernit,
cum potestate etiam abbreviandi, in qua Ses-
sione tractabitur de sexto nunc in eam dilato
capite, & de reliquis reformationis capitil-
bus jam exhibitis, deque aliis ad eam perti-
nentibus. Si vero opportuam videbitur, &
tempus patietur, poterit etiam de nonnullis
dogmatibus tractari, prout suo tempore in
Congregationibus proponentur.

*Abbreviata ej̄ dies Sessionis.***S E S S I O X X V .***Quæ est nōa & ultima.***S U B P I O I V . P O N T . M A X .****C O E P T A D I E I I I . A B S O L U T A
D I E I V . . D E C E M . M D L X I I I .***Decretus de Purgatorio.*

Cum Catholica Ecclesia , Spiritu sancto a Sup.
edocta , ex sacris litteris , & antiqua Pa- *Seſſ. 6.*
trum traditione, in sacris Conciliis , & novis- *Can. 30.*
firè in hac ecclamica Synodo docuerit, *a.* *Seſſ.*
Purgatorium esse, animasque ibi detertas, f. *in Seſſ.*
āelium, suffragiis, pontificium verò accepta- *21. 2.*
bili altaris sacrificio iuvati ; præcipit San. *in Can.*
Eta Synodus Episcopis , ut sacram de Purga- *3.*
torio doctrinam, b à sanctis Petribus & la-
cris Concillis traditam à Chilii fidelibus b *qua-*
credi, teneat, doceri , & ubique prædicari *lis*, c
diligenter studiant. Apud radem verò ple- *seq. Diſt.*
bem difficiliores ac subtiliores questiones, d
quæque ad ædificationem non faciunt, & ex *25.*
quibus plerumque nulla sit pietatis accessio, e *Care.*
à popularibus canonibus secludantur, e In *Care.*
certa item, vel quæ specie falsi laborant, e *Fleren.*
vulgari ac tractari non permittant. Ea verò Seſſ. ult.
quæ ad curiebatem quamdam aut superstitionem spectant, vel cuide lucrum sapiunt d *1. Tim.*
tamquam scandala & fidelium offendicula *1.*
prohibeant. f Cutent autem Episcopi, ut fide-
lium vivorum suffragia, Missarum scilicet sa- *e Care.*
cificia, orationes, eleemosynæ, aliisque pieta-
tis opera, quæ à fidelibus pro aliis fidelibus *Later.*
defunctis fieri consueverunt, secundum Ec. *sub Leo.*
clesiæ instituta piè. & devotè fiant ; & quæ ne *10.*
pro illis ex restatorum fundationibus, vel a
lia ratione debentur, non perfundorè, sed f *Infrā*
à sacerdotibus , & Ecclesiæ ministris & aliis c. & de
qui hoc præstare tenentur diligenter & ac reform,
curatè , persolvantur. V *iiiij*

De invocatione, veneratione, & Reliquiis
Sanctorum; & sacris imaginibus.

- a 86. **M**ansiā Sancta Synodus a omnibus Episcopis, & ceteris docendi munus curāmque iustinentibus, ut juxta Catholicae & Apostolicae Ecclesie usum, à primævis Christianæ religionis temporibus receptum, sanctorumque Patrum consensionem, & sacrorum Conciliorum decreta & in primis de Sanctorum intercessione, invocatione, Reliquiarum honore, & legitimo imaginum usu, fideles diligenter instruant, docentes eos, Sanctos, unā cum Christo regnantes, orationes suas pro hominibus Deo offerte, bonum atque utile esse suppliciter eos invocare: b & ob beneficia impetranda à Deo per Filium ejus Iesum Christum Dominum nostrum, qui solus noster Redemptor & Salvator est ad eorum orationes, opem auxiliūmque confugere: illos vero qui negant, Sanctos, æternam felicitatem in celo fruentes, invocandos esse; c. 3. de aut qui asserunt, vel illos pro hominibus non orare vel eorum, ut pro nobis etiam singularis orent; invocationem esse idolatriam vel pugnare cum verbo Dei, adversarique honoris unius mediatoris Dei & hominum Jesu Christi; vel stultum esse, in celo regnantibus voce vel mente supplicare, impie sentire, Sanctorum quoque Martyrum & aliorum 3. & 6. cum Christo viventium sancta corpora, quæ viva membra fuerunt Christi d& templum Spiritus sancti ab ipso ad æternam vitam suam scitanda & glorificanda à fidelibus e veneranda esse: per quæ multa beneficia à Deo hominibus præstantur: ita ut affirmantes, Sanctorum reliquiis venerationem atque honorum non deberi: vel eas, aliāq[ue] Sacra monumenta à fidelibus inutiliter honorari; atque eorum opis impetrandæ causa Sancto-Nican. rum memorias frustra frequentari: omnino 2. condemnandos esse, prout jam pridem eos 6. damnabit, & nunc etiam damnat Ecclesia,

Imagines porrè Christi, Deiparæ Virginis, & aliorum Sanctorum in templis præsentia habendas & retinendas, eisque debitu[m] honorem & venerationem impetrarendam ; non quod credatur incise aliqua in iis divinitas, vel virtus, propter quam sint colenda; vel quod ab eis sit aliquid petendum; vel quod fiducia in imaginibus sit figura: veluti olim fiebat à Gentibus, quæ in idolis spem suam collocabat; sed quoniam honor, qui eis exhibetur, refertur ad prototypa, quæ illæ representant: ita ut per imagines, quas osculum, & coram quibus caput aperimus & procumbimus Christum adoremus ; & Sanctos quorum illæ similitudinem gerunt veneremur. Id quod Conciliorum, præsertim vero secundæ b Nicænæ Synodi, decretis contra imaginum oppugnatores est sancitum.

Illud vero diligenter doceant Episcopi, per historias mysteriorum nostræ redemptionis, picturis vel aliis similitudinibus expressas, eruditæ & confirmari populum in articulis fidei commemorandis, & assidue recolentium verò ex omnibus sacris imaginibus magnum fructum percipi non solùm quia admonet populus beneficiorum & numerum quæ à Christo sibi collata sunt ; sed etiam quia Dei per Sanctos miracula & salutaria, exempla oculis fidelium subjiciuntur ut propius Deo gratias agant, ad Sanctorumque imitationem vitam moresque suos componant; excitenturque ad adorandum ac diligendum Deum, & ad pietatem colendum. Si quis autera his decretis contraria docuerit aut seniorit; Anathema sit. In has autem sanctas & salutares observationes si qui abusus irreperserint, eos profligari sancta Syndodus vehementer cupit; ita ut nullæ falsi dogmatis imagines, & rudibus pericolosi erroris occasionem præbentes, statuantur. Quod si aliquando historias & narrationes sacrae Scripturæ, cum id indoctrinæ plebi expediet,

a Psal.
134. d.

b Corin.
Nicæn.

2. Ar-

a.c. ult. exorimi & figurari contigerit; doceatur po-
de reliq. puluis non propterea divinitatem figurari,
Et ven quasi corporeis oculis conspici, vel colori-
sanct. bus aut figuris exprimi possit. • Omnis por-

b.c. i. 10 supersticio in Sanctorum invocatione, Reli.

Dift. 44 quiarum veneratione & imaginum sacro usi

Ec. Ir collatur, omnis turpis queſtus eliminetur;

religio- omnis denique lascivia vitetur; ita ut proca-

ſa, de nentur; & Sanctorum celebratione ac Reli.

Conſi. quiarum visitatione homines ad comedationes

Dift. 3. dies in honorem Sanctorum per luxum, ac

c Psal. lasciviam agantur. Postremo, tanta circa

92, a. c. hæc diligentia & cura ab Episcopis adhibea.

Decet, tur, ut nihil inordinatum, aut præposterè &

de Im- tumultuarie accommodatum, nihil profanum

munit. nihilq; in honestum appareat; c cum domum

eecl. in Dei deceat sanctitudo. Hæc ut fidelius ob-

serventur, statuit sancta Synodus, nemini li-

6. cere ullo in loco, vel Ecclesia, etiam quo-

d Epito. modolibet exempta, ullam insolitam ponere

me Con- vel ponendam curare imaginem, d nisi ab

ſtit. Ca. Episcopo approbata fuerit. e Nulla etiam ad.

mittenda esse nova miracula, f nec novas Re-

rel. Ma- liquias recipendas, n si eodem recognoscen-

gni. tit. te & approbante Episcopo, qui simulatque

de pace de iis aliquid compertum habuerit, adhibitis

c. 17. in consilium Theologis, & aliis piis viris,

c. c. Au ea faciat, que veritati & pietati consentanea

divimus, judicaverit. Quod si aliquis dubius aut di-
fili- cilis abusus sit extirpandus; vel omnino ali-

de rel quam de iis rebus gravior queſtio incidat:

Et ven. Episcopus antequam controversiam dirimat,

Sancto. Metropolitani & coimprovincialium Episcoporum in Concilio provinciali sententiam

c. expectet; ita tamen, ut rihil, in consulto

fr. cod. Sanctissimo Romano Pontifice, novum, aut

g Con- in Ecclesia haſteius iauisitatum decerra ut.

sule De Regularibus & Monialibus.

Bullam Adem sacro sancti Synodus, g reforma-

Greg. i. Editionem prosequens, ea que leguntur,

it ita eadā c. l. ce iuit.

De Regularibus & Monialibus. 209 Inseru-

C A P U T I.

Regulares omnes, ad regula quam professi tabili.i.
junt, prescriptum vitam instituunt: id
ut fiat Superiores sedulo curent.

Quoniam non ignorat sancta Synodus, quantum ex monasteriis p̄e institutis, & restē administratis, in Ecclesia Dei splendoris atque utilitatis oriatur, necessarium esse censuit, quo facilius ac matuīs, ubi collapsa est vetus & Regularis disciplina instauretur, & constantius, ubi conservata est, perseveret, præcipere, prout hoc decreto præcipit, ut omnes Regulares tam viri quam mulieres, ad Regulæ, quam professi sunt, præscriptum vitam instituant & componant; atque in primis, quæ ad suæ professionis pertinet, a Clem. fectionem, & ut obedientiæ, paupertatis & Exivit, castitatis, ac si quæ alia sunt alicuius Regulæ § Cūm & Ordinis peculiaria vota & præcepta, ad igitur eorum respectivè essentiam, nec non ad communem vitam, victum & vestitum conservanda pertinentia fideliter obseruent. Omnis, de que cura & diligentia à Superioribus adhibetur tam in Capitulis generalibus & provincialibus, quam in eorum visitationibus, quæ suis temporibus facere non prætermittant ut ab illis non recedatur, b cum comperto sit, ab eis non posse ea, quæ ad substantiam Regularis vitæ pertinent relaxari: si nasten, enim illa quæ bases sunt & fundamenta totius Regularis disciplinæ, exactè non fuerint conservata, totum corruat aedificium necessitate, est.

C A P U T II.

Proprietas Regularibus omnino prohibetur. Paulus,

Nemini igitur Regularium, tam virorum I. q. I. quam mulierum, liceat bona immobilia, vel mobilia, cuiuscumque qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquisita, tamquam propria, aut etiam nomine conveniens, possidere, vel tenere; sed statim ea Super ad mo-

c. Cūm

I. q. I.

ad mo-

naste-

fide, stat

monach.

c. Cūm

ad mo-

naste riori tradantur, conventui que incorporentur.
 rium, de Nec deinceps licet Superioribus bona stabilitas mon lia alijci Regulari concedere, etiam ad u-
 c. Cui sum fructum vel usum, administrationem aut
 poteio commendam. Administratio autem bonorum monasteriorum seu convenerunt ad solos officiales eorumdem, ad nutum Superiorum adicatis immovibiles, pertineat. Mobiliis vero usum &c. Ex ita Superiores permittant, ut eorum superpede-
 12. q. i. veniat; nihilque superflui in ea sit; nihil etiam Con. Mo- quod sit necessarium, eis denegetur. Quod gunt. sub si quis aliter quidquam teneat deprehensus Leone 4. aut convictus fuerit is biennio activa & pas-
 c. 14. Regulæ & Ordinis constitutiones puniatur.

C A P U T I I I.

Omnia monasteria, que hic non prohibentur, possint possidere bona immobilia numerus a.e. exiit personarum in illis pro modo facultatum qui se aut eleemosynarum constitutus: nulla minat. sine licentia Episcopi erienda.

S. Porro. *C*Oncedit sancta Synodus omnibus monasteriis & domibus, tam virorum quam mulierum, & mendicantium, ^a exceptis do-

sig. in 6. *mibus fratrum sancti Francisci, Capucino-*

b *Con. rum, & eorum, qui Minorum de Observan-*

Arelat. *tia vocantur, etiam quibus aut ex constitu-*

4. c. 8. *tionibus suis erat prohibitum, aut ex privile-*

c. 1. &c. *gio Apostolico non erat concessum, ut deinceps bona immobilia eis possidere licet.*

Aucto. *Quod si aliqua loca ex predictis, quibus*

ritate, *auctoritate Apostolica similia bona posside-*

de instit. *re permisum erat eis soliata sint eadem*

c. *Quo omnia illis restituenda esse decernit. b In*

niam, ut predictis autem monasteriis, & domibus

ait, de tam virorum quam mulierum, bona immo-

bilia possidentibus, vel non possidentibus, e-

wit. & is canem numerus constituantur, ac in poste-

bon. ele- rum conservetur, qui vel ex redditibus pro-

rit. c. un. priis monasteriorum, vel ex consuetis eleemo-

g. Sanè *syniss*

De Regularibus & Monialibus. **211** ut hoc
synis commode possit sustentari, nec de cœte- **de stat.**
to imilia loco erigantur a iure Episcopi, in regul.
cujuſ diœcesi erigenda ſunt, licentia prius in e.
obtenta.

C A P U T I V.

a Vide

Regularis sine Superioris licentia nec fe ob. **Conſt.**
ſequio alterius loci aut persona ſubjiciat; **Pit. V.**
nec à conuen: u recedat: abſens ſtudiorum **Circa**
cauſa in conuentibus commoretur. **1566.**

Prohibet sancta Sinodus, ne quis regularis, **b Vide**
line ſui Superioris licentia, prædictionis, **Conſt.**
vel lectionis, aut cujuſvis pii operis prætextu, **Clemen-**
b ſubjiciat ſe obsequio alicujus Prælati, **Prin. tis. VIII.**
cipis, vel Universitatis, vel Communitatis, aut **Quoniā**
alterius cujuscumque personæ, ſeu loci: neque **1603.**
ei aliquod privilegium, aut facultas, ab aliis **super iis obtenta, suffragetur.** **Quod si contra c.c. Quā**
fecerit, tamquā inobediens, arbitrio Superiori- **to. de off.**
riſ puniatur. Nec liceat regularibus à ſuis **ord.** **Cle-**
conuentibus recedere, etiam prætextu ad Su- **Ne in a-**
periores ſuos accedendi; niſi ab eisdem miſi **gre. ſ.**
aut vocati fuerint. Qui verò ſine prædicto **grō. ſ.**
mandato, in ſcriptis obtento, repertus fue. **Quia**
rit; ab ordinariis locorum tamquam desertor **verò, de**
ſui instituti puniatur. Illi autem qui studio- **ſtat.**
rum cauſa ad Universitates mittuntur, in **mon. grō**
conuentibus tantum habitent: alioquin ab Or. **Nom**
dinariis contra eos procedatur. **magnō-**

perè, ne cler. vel monach. d.c. Placuit, **&c. Monach.**

C A P U T V.

in 2. 16.

Clausura monialium, preſertim que extra q. **I.**
urbeſ agunt, pro videetur.

Bonifacii Octavi constitutionem, quæ in-
ſipit c Periculoso, renovans sancta Sy- **e Vide**
nodus, universis Episcopis, ſub obtestatione di- **vinī**
vini judicij & interminatione maledictionis **infra**
eternæ, præcipit, ut in omnibus monasteriis **XXXIII.**
ibi ſubiectis, ordinaria, in aliis verò **Sedis A-**
postolicae auſteritate, & clauſuram Sanctimo. **i Vide**
bialium, ubi violata fuerit, diligenter reficiat & **Conſt.**

- Circa**, ubi inviolata est, conservari maximè procul : inobedientes atque contradictores per censuras ecclesiasticas, aliasque pœnas, qua-
- ¶ De** cumque appellatione postposita, compescen-
- cor.** tes, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sacerdotalis. Quod auxilium ut præbeatur, omnes Christianos Principes hor-
- 1566.** Deo sa-tatur sancta Synodus, & sub excommunicatio-
- cris,** nis poena, ipso facto incurrienda, omnibus
- 1572.** magistratibus sacerdotalibus injungit. **a** Nemini autem Sanctorum liceat post professio-
- Ubi** nem exire à monasterio, etiam ad breve tem-
- gratiæ.** pus, quocumque praetextu, nisi ex aliqua legitiina causa, ab Episcopo approbanda : in-
- 1575.** dultis quibuscumque & privilegiis non ob-
- ¶ Du** stantibus. **b** Ingredi autem intra septa mona-
- bis** sterii nemini liceat, cujuscumque generis, aut
- 1581.** conditionis sexus vel ætatis fuerit, sine Epis-
- copí** vel Superioris licentia, in scriptis ob-
- a Con.** tenta sub excommunicationis pœna, ipso fa-
- Cabilo.** cto incurrienda. Date autem tantum Episco-
- ne. a.** pus vel superior licentiam debet in casibus necessariis; neque alius ullo modo possit, e-
- c. 57.** **¶** tiam vigore cujuscumque facultatis, vel in-
- 62.** dulti haec tenus concessi, vel in posterum con-
- b Con** cedendi. Et quia monasteria Sanctimonia-
- Matis-** lium extra mœnia urbis vel oppidi constitu-
- ta** malorum hominum prædæ, & aliis facino.
- son. 1.** **c** ribus sine ulla spe custodia sunt exposita;
- 2.** **Are-** curent Episcopi, & alii Superiores, si ita vi-
- laten** debitur expedire, ut Sanctimoniales ex iis ad
- 4.** **c. 7.** **Ca** nova, vel antiqua monasteria intra urbes vel oppida frequentia reducantur, invocato e-
- bilener.** tiam auxilio, si opus fuerit, brachii sacerdotalis.
- 2. c. 63.** Impedientes vero, vel non obedientes, per
- ¶ His** censuras Ecclesiasticas parere compellant.

C A P U T VI.**R a r i o eligen di Superiores.**

11. c Dif **finitimus**, In electione Superiorum quorumcumque

Abbatum temporalium, & aliorum Officia-

ri seq. licium, ac Generalium, & Abbatiarum, atque

18. q. 2. aliarum Praepositarum, quæ omnia recte &

sine ulla fraude fiant, in primis sancta Synodus districte præcipit, omnes supradictos eligi debere per vota secreta; ita ut singulorum eligentium nomina numquam publicentur. Nec in posterum liceat. Provinciales, aut Abates, Priors aut alios quoscumque titulares ad effectum electionis faciendæ constituere; aut voces & suffragia absentium supplere. Si verò contra hujus decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit; & is, qui ad hunc effectum se in Provincialem, Abbatem aut Priorem creari permiserit, deinceps ad omnia officia, in religione obtinenda, inhabilitexistat: facultatésque super his concessæ eo ipso abrogatæ censeantur; & si in posterum aliæ concedantur, tanquam ^{a Cone:} brepitia, habeantur. ^{Agath.}

C A P U T VII.

c. 19. c.

Quæ, & quomodo in Abbatissas, & quocumque nomine Praefecta eligenda: duobus monasteriis nulla præficiatur.

& seqq.

Abbatissa, & Priorissa, & quocumque alio nomine Praefecta vel præposita appelletur, eligatur & non minor annis quadraginta, b. In & quæ octo annis post expressam professio nem laudabiliter vixerit. Quod si his qualitatibus non reperiatur in eodem monasterio, ex alio eiusdem Ordinis eligi possit. Si hoc erit, etiam incommodum Superiori, qui electio in 6. ni præst, videatur; ex iisq; quæ in eodem Monasterio annum trigesimum excesserint, & quinque solum annis post professionem recte vixerint, Episcopo, vel alio Superiori consentiente, eligatur. Duobus verò monasteriis nulla præficiatur. Et, si qua duo vel plura quocumque modo obtinet, cogatur, Cabilon, uno excepto, intra sex menses cætera resig nare Post id verò tempus, nisi resignaverit, omnia ipso jure vacant. Is verò qui electioni præst, Eodiscopus, sive alius, Superior, q. claustra Monasterii non ingrediatur; sed an-

Cone

Agath.

cap. 57.

Epus.

ult. 20

q. ult.

Unum.

te cancellorum feneſtēlūm vota singularum audiat, vel accidat. In reliquis tēventur singularum Ordinum, vel monasteriorum constitutiones.

C A P U T V I I I.

Regimen monasteriorum non habentium ordinarios regulares Visitatores quomodo instituendum.

Monasteria omnia, quæ generalibus capitulois aut Episcopis non subsunt, nec suos habent ordinarios regulares Visitatores, sed sub immediata Sedis Apostolice protectione ac directione regi consueverunt, teneantur infra annum à fine præsentis Concili, & deinde quolibet triennio sese in congregaciones redigere, iuxta formam Constitutionis Innocentii III. in Concilio generali, quæ incipit, & In singulis ibique certas regulares personas deputare, quæ de modo &

a Vide infra ordine, de prædictis cōgregationibus erigendis, ac statutis in eis exequendis deliberent & XXXII statuant. Quod si in his negligentes fuerint: liceat Metropolitano, in cuius provincia prædicta monasteria sunt, tanquam Sedis Apostolice delegato, eos pro prædictis causis convocare. Quod si infra limites unius provinciæ non si sufficiens talium monasteriorum numerus ad erigendam cōgregationem, possint duarum vel trium provinciarum monasteria, unam facere congregatiōrem, Ipsiſ autem congregatiōnibus constitutis, illarum generalia capitula, & ab illis electi Præsides

b Toto stat. re gul. in 6. Clem. Exiit de verb. sig. in 6. & Clem Exiui ead. vel Visitatores eamdem habeant auctoritatem in suæ congregatiōnis monasteria, ac regulares in eis commotantes: quam alii præsides, ac Visitatores in cæteris habent Ordinibus, teneanturque suæ congregatiōnis monasteria frequenter visitare, & illorum cōficationi in cūmbere; & ea observare, quæ in sacris Canonibus, & in hoc sacro Concilio sunt decreta. Quod si etiam, Metropo-

D e Regularibus & Monialibus. 215

litano instantे, prædicta exequi non curaverint; Episcopis, in quorum diœcesibus loca predicta sita sunt, tanquam Sedi Apostoliæ delegatis sub dantur.

C A P U T I X.

Monasteria Monialium immediatè subjectæ Sedi Apostolice ab Episcopo regantur: alia vero à deputatis in Capitulis generalibus vel aliis Regularibus.

Monasteria Sanctimonialium sanctæ Se-
di Apostolice immediatè subjecta, etiam sub nomine Capitulorum sancti Petri,
vel sancti Joannis, vel alias quomodocumque
nuncupentur; & ab Episcopis, tamquam dictæ ^{c. 6. cap.}
Sedi delegatis, gubernentur, non obstan- novi-
tibus quibuscumque. Quæ verò à deputatis ^{mus. 8.}
in capitulis generalibus, vel ab aliis Regula-
ribus, reguntur; sub eorum cura & custodia ^{q. 2.}
relinquantur.

C A P U T X.

Moniales unoquoque mense confiteantur &
communicent: de Confessario extradinario
iis ab Episcopo privilegiatur. apud illas ex-
tra publicam Ecclesiam Eucharistia non
conseruetur.

Attendant diligenter Episcopi, & cæteri
Superiores monasteriorum Sanctimo-
nialium, ut in constitutionibus earum admo-
neantur Sanctionales, b. ut saltem semel b. Clem.,
singulis mensibus confessionem peccatorum Ne in-
faciant; & sacrosanctam Eucharistiam susci-
piant ut eo se salutari præsidio muniant ad agro. Si
omnes oppugnationes demonis fortiter supe. Sanè, de-
randas. Præter ordinariū quæcum confessionem stat. mō-
alius extraordinarius ab Episcopo & aliis Su-
perioribus his aut ter in anno offeratur, qui
omnium confessiones audire debeat Quod ve-
rò sanctissimum Christi corpus intra cho-
rum vel septa monasterii, & non in publica.
ecclesia conservetur prohibet. sancta Syno.

dus; non obstante quocumque indulto; aut
privilegio.

C A P U T XI.

*In monasteriis quibus imminet cura perso-
rum secularium, præter eas que sunt de
illorum familia, visitet Episcopus, & ei-
dem cura proficiendas examinet, certis ex-
ceptis.*

Non monasteriis seu domibus virorum seu mulierum, quibus imminet animarum circa personarum secularium, præter eas que sunt de illorum monasteriorum seu locorum familia, personæ, tam regulares quam secularis, hujusmodi curâ exercentes, subdint immediate in iis quæ ad dictam curam & Sacramentorum administrationem pertinent, jurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopali, in cuius diœcesi sunt sita. **N**ec ibi a sibi, nisi liqui, etiam ad nutum amovibiles, deputentur nisi de ejusdem consensu, ac prævio examine, per eum aut ejus Vicarium faciendo. Excepto monasterio Cluniacensi cuin suis limitibus, & exceptis etiam iis monasteriis seu locis, in quibus Abbates Generales, aut capita Ordinum sedem ordinariam principalem habent, atque aliis monasteriis seu domibus, in quibus Abbates, aut alii regularium Superiores jurisdictionem Episcopalem & tem poralem in Parochos & Parochianos exercent, salvo tamen eorum Episcoporum jure, quia majorem in predicta loca vel personas excommunicatas jurisdictionem exercent.

c. De

C A P U T XII.

iis, 12. Conformentur Regulares secularibus in obseruatione censurarum Episcopaliuum, & de Const. Festorum diœcessis.

Filius V. **C**onsuræ, & interdicta, ne dum à Sede Apostolica emanata, sed etiam ad Ordinatum iis promulgata, mandante Episcopo, b à Regularibus in eorum ecclesiis publicentur, ac-

De Regularibus & Monialibus. 217 *de sent.*
que ; serventur a Dies etiam festi , quos in diœcesi sua servandos idem Episcopus *præcepit*, ab exemptis omnibus, etiam Regu- *b c.* *exc.* *De*
laribus, serventur. *iis. 11.*

C A P U T XIII. *Dist. VI.*
Controversias de præcedentia è vestigio cor. *de Cōf.*
ponat Episcopus. Exempti non in strictiori pris. V.
clausura viventes ad Supplicationes pū Cūm
blicas acceterē compellantur, *primum*

b **C**ontroversiis omnes depræcedentia, *1565.*
quæ per se maximo cum scandalō *c. Vide* oriuntur inter ecclesiasticas personas , tam *Bullam* sacerdotes , quam regulares , cùm in Proces- *Pii V.* sionibus publicis , tum in iis quæ sunt in tu- mulandis defunctorum corporibus , & in de- *1563.* ferenda umbella & aliis similibus. Episco- *Divina* pus, amota omni appellatione & non obstan- *& Gre-* tibus quibuscumque , componat. Exempti au- tem omnes , tam clerici sacerdotes quam re- *guli* gulares , quicumque , etiam monachi , ad pri- *XIII.* blicas Processiones vocati , accedere com- *1588.* pellantur: iis tantum exceptis , qui in strictio- *Ex po-* ri clausura perpetuò vivunt.

C A P U T XIV. *cis.*
Regulari publicè delinquenti pœna à quo ir- d *Super*
reganda *hujus*

Regularis , non subditus Episcopo , qui decreti intra claustra monasterii dedit , & ex- *executa-* tra ea ita notoriè deliquerit , ut populo scan- *tione* dalo sit ; Episcopo instantे , à suo superiore intra tempus , ab Episcopo præfigendum , se- *extat.* verè puniatur ; ac de punitione Episcopum certiore manifestat : à sin minùs , à suo superiore *Conf.* Cl. VIII officio privetur , & delinquens ab Episcopo Suscepti puniri possit.

C A P U T XV. *muneris*
Professione non fiat nisi annoproba:ionis exæc- 3596.
to , & decimo sexto etatis completo. b *Cap.*

In quacumque religione , tam virorum fi. §. Si quam mulierum , professio non fiat ante vero de decimum sextum annum expletum , nec qui stat.

saldus minore tempore , & quām per annum post suscep̄tum habitum in probatione steterit, ad probationem admittatur. b Professio. au-
c. Ad tem antea facta sit nulla , nullamque indu-
Aposto- cat obligationem ad alicujus Regulæ , vel
licam, de Religionis , vel ordinis observationem , aut
Regul. ad alios quoscumque effectus.

C A P U T X . V I .

c. Non Renunciatio aut obligatio facta ante duos
sc̄lūm menses proximos profissionis sit nulla. Fi-
eod. in 6. nita probatione novitii aut profitantur,
b c. ad aut ejiciantur. In pio Clericorum. Socie-
nostram tatis Jesu instituto nihil innovatur. Cave-
c. postur- tur ne quid ex bonis novitii monasterio-
lasti, de tribuatur ante professionem.

Regul. *N*ulla quoque renunciario aut obligatio
c. i. eod. ante facta etiam cum iuramento. vel in
in 6. favorem cuiuscumque cause p̄ix, valeat, nisi
cūm licentia Episcopi , sive eius Vicarii, fiat,
c. c. Cum intra duos menses proximos ante professio-
causam nem; ac non alias intelligatur effectum suum:
in fin de sortiri, nisi secura professione aliter verò fa-
cta ; etiamsi cum hujus favoris expressa re-
nunciatione , etiam jurata ; sit irrita, & nul-
lius effectus. c Finito tempore novitiatus,

d Vide Superiores, novitos , quos habiles invene-
Conf. rint, ad profitendam admittant , aut è Mona-
Greg. stero eos ejiciam. Per hoc tamen Sancta Sy-
XIII. nodus non intendit aliquid innovare, aut pro-
hibere, quin d religio Clericorum Societatis.
Ascen- J̄su , juxta pium eorum institutum, à sancta
dente Sede Apostolica approbatum, Domino & e-
Domino jus Ecclesiæ inservire possint. Sed neque an-
1584. te professionem excepto victu & vestitu, no-

e Vide vitii vel novitiae illius temporis, quo in pro-
Bullam batione est , quocunque p̄ixtextu , à paren-
Pauli 3. tibus , vel propinquis , aut curatoribus ejus-
Regimi monasterio aliquid ex bonis ejusdem tribua-
ni. . ne hac occasione discessere nequeat,
1530. & quod totam vel majorem partem substantiæ suæ monasterium possideat , nec facilè , si

De Regularibus & Monialibus. 219 fulli 3.

discernerit, id recuperare possit. Quin potius Expos.
præcipit sancti Synodus sub Anathematis
pœna dantib^s & recipientibus , ne hoc cir. 1550
ullo modo fiat; & ut abeuntibus ante profes. à e. Si
sionem & omnia restituantur, quæ sua erant. quis ,
Quod ut rectè fiat, Episcopus, etiam per cen-
suras Ecclesiasticas, si opus fuerit, compellat.
17. q. 2.

C A P V - T X V I I .

Puella major duodecim annis, si habitum re-

gularem suscipere voluerit; exploretur ab

Ordinario; iterumque ante professionem.

b **L**ibertati professionis virginum Deo di-
bc Cum
candarum prospiciens sancta Synodus
statuit atque decernit , ut , si puella , quæ virum
habitum regularem suscipere voluerit, major de Re-
duodecim annis sit , non ante eum suscipiat; gularis
nec posteā ipsa vel alia professionem emit-
tat, quam b exploraverit Episcopus, vel eo a c. Illud
absente vel impedito, ejus vicarius , aut ali-
20. q. 1.
quis eorum sumptibus ab eis deputatus, virgi-
nis voluntatem diligenter , & an coacta , an b cap.
seducta sit, an sciat quid agat & si voluntas Nullus
ejus pia ac libera cognita fuerit ; habuerit de Re-
que conditiones requisitas juxta monasterii
illius & Ordinis regulam, nec non monaste-
gul.
riūm fuerit idoneum : liberè ei profiteri li-
ceat. Cujus professionis tempus ne Episcopus
ignoret , teneatur Praefecta monasterio eum
ante mensem certiorem facere. Quod si Prae-
fecta certio rem Episcopum non fecerit;
quamdiu Episcopo videbitur, ab officio sui
pensa sit.

C A P U T X V I I I .

Ne quis, praterquam in casibus à jure ex-
pressis , cogat mulierem ad ingredendam
monasterium, aut ingredi volentem pro-
hibeat. Pœnitentium seu Convertitarum
constitutiones serventur.

Anathemati sancta Synodus subiicit om-
nes & singulas personas , cujuscumque

qualitatis vel conditionis fuerint, tam Clericos quam laicos, sacerdtales vel regulares, atque etiam qualibet dignitate fungentes, si quomodocumque coegerint aliquam virginem, vel viduam aut aliam quamcumque mulierem invitam, & praeterquam in casibus in iure expressis, ad ingrediendum mona-

a. c. Si sterium, vel ad suscipendum habitum cuiuscumque religiosas, vel ad emitendam vit, & professionem; qui que consilium, auxilium

c. Gau. vel favorem dederint: quique scientes eam deam, non sponte ingredi monasterium, aut habitum suscipere, aut professionem emittere;

de con. vers. quoquo modo eidem actui vel presentiam, vel consensum, vel auctoritate interposuer-

conjug. rint. **b.** Simili quoque Anathemati subjicit **b Conc.** eos, qui sanctam virginum vel aliatum mu-

Tolet. lliorum volutatem vel accipiendi, vel vo-

3. car. ti emissendi, quoquo modo sine iusta causa

10. cap. impedierint. Ea que omaia, & singula, quæ

Puella, si oportet, serventur non solum in Monaste-

20. q. 1. riis subjectis Episcopo, sed & in aliis qui

c. ult. biscamque. Ab his tamen excipiuntur mu-

32. q. 2. lieres, quæ Penitentes aut Convertitæ ap-

l. Conc. pellantur in quibus constitutiones earum ser-

ventur.

Tolet 4. C A P U T X X I.

c. 54. in Quomodo in causis deficientium à Reli-

gione procedendum.

d cap. Q uicunque Regularis d' prætendas, se Puella gionein aut etiam dicat, ante actatem debitam professum suile aut quid simile; velitque ha-
20. q. 2. Cùm bitum dimittere quicunque de causa; aut e-
verum, tiam cum habitu discedere sine licentia Superio-
ri: un: non audiatur, nisi intra quinque
de Reg. nium tantum à die professoris, & rite non
aliter, nisi causis, quas præterderit, deduxer-
e Conc. rit coram Superiori suo, & Ordinario Quid
Arelat. si anteà habitum sponte dimiserit, nullatenus

De Regularibus & Monialibus. ¶ 25

ad allegandum quanicumque causam admittatur ; sed ad monasterium redire cogatur, *de Areo* & tamenquam apostata puniatur : interim vero *lat. 2. c.* nullo privilegio suæ religionis juvetur *25.*

¶ Nemo etiam regularis cujuscumque fidelium a *Sup.* tatis vigore transferatur ad laxiorem reli- *Seff. 14.* gionem ; nec detur licentia cuiquam Regu- lari occultum ferendi habitum suæ religio- *c. 11. ad ref.* nis.

C A P U T X I X.

Superiores Ordinum Episcopis non subjecti.
inferiora monasteria visitent ac corrigant,
etiam commendava.

Abates: qui sunt Ordinum Capita , ac ce-
teri prædictorum Ordinum Superiores,-
Episcopis non subjecti ; quibus est in alia in-
feriora monasteria Prioratusve legitima juris-
dictio, eadem illa sibi subdita monasteria, &
Prioratus, suo quisque loco atque ordine, ex
officio visitent , etiam si commendata exi-
stant. Quæ cùm ordinum suorum Capitibus
subsunt , declarat sancta Synodus , in iis b
quæ alias de visitatione monasteriorum cō-
mendatorum definita sunt, non esse compre- *b. Suprà*
hensa: teneanturque quicunque prædictorum *Seff. 21.*
Ordinum monasteriis præsunt; prædictos Vi- *de ref.*
sitatores recipere , & illorum ordinationes
exequi. Ipsa quoque monasteria quæ sunt *c. 8.*
Ordinum Capita , juxta sanctæ Sedis Apo-
stolicæ , & cujusque Ordinis constitutiones
visitantur. Et quamdiu durabunt hujusmo-
di commendæ , Priores claustrales , aut in
Prioratibus , conventum habentibus , Su-
periores, qui correctiones & spirituale regi-
men exercent, à Capitulis generalibus , vel
ipsorum Ordinum Visitatoribus, instituantur.
In cæteris omnibus præfotorum Ordinum
privilegia , & facultates quæ ipsorum per-
sonas , loca & jura concernuant , firma sint
& illæsa.

Monasteria Regularibus conferantur: Ordinem Capita nemini in posterum commen-
dentur.

a Conc. *C*um pleraque monasteria, & etiam Abba-
Later. tiae, Prioratus, & præposituæ, ex mala
sub Leo- ratione non levia passa fuerint tam in spiritua-
ne 10. libus quam in temporalibus detrimenta: cu-
Seff. pit sancta Synodus ea ad congruam monasti-
reform. cæ vitæ disciplinam omnino revocare. Ve-
Curie rùm adeò dura difficultisque est præsentium
 emporum conditio, ut nec statim omnibus
 nec communè ubique quod optaret, reme-
 dium possit adhiberi. Ut tamen nihil præter-
 mittat, unde prædictis salubriter ali-
 quando provideri possit; primum quidem
 confidit, Sanctiss. Romanum Pontificem pro
 sua pietate & prudentia curaturum quantum
 hæc tempora ferre posse videtur, ut iis, que
 nunc commendata reperiuntur, & que suis
 conventus habent, regulares personæ, ejus-
 b Suprà dem Ordinis expressè professæ, & que gregi
Seff 14. præire & præ eile possint, præficiantur. b
c. 10. de Quæ vero in posterum vacabunt, non nisi re-
reform. conferantur. Quoad ea vero monasteria,
Clem. que Capitac sunt Primates Ordinum, sive
sunde Abbatiæ sive Prioratus filiæ illorū Capitum
sup. Deg nuncupantur, teneantur illi, qui in præsenti
Prel. ea in commendam obtainerat, nisi sit eis de re-
 regulari successore provisum, infra sex menses
 religionem illorum Ordinum propriam so-
 lemniter profiteri, aut iis reddere: alias com-
 mendæ prædictæ ipso jure vacare censeantur.
 Ne autem in prædictis omnibus & singulis
 fraus aliqui adhiberi possit; mandat sancta
 Synodus, ut in provisionibus dictorum mo-
 nasteriorum qualitas singularium nominatum
 exprimitur: aliterq; facta provisio surreptitia
 esse censeatur; nulli que subsequenti posses-
 sione, etiam tenuali, adjuvetur.

*Prædicta de reformatione Regularium nulla
mora interposita observentur.*

Hæc omnia & singula in superioribus decretis contenta, observari sancta Synodus præcipit in omnibus cœnobiis ac monasteriis, collegiis ac domibus quorumcumque monachorum, ac regularium, nec non quorūcumque Sanctimonialium virginum, ac viduarum, et iam si illæ sub gubernio militiarum etiam Ierosolymitanæ, & vivant, & quocumque nomine appellantur, sub quacunque regula, vel constitutionibus, & sub custodia vel gubernatione vel quavis subjectione aut annexione, vel dependentia cuiuscumque Ordinis, mendicantium, vel aliorum regularium monachorum, aut canonicorum, quorumcumque; non obstantibus eorum omnium & singulorum & privilegiis sub quibuscumque formulæ verborum conceptis, ac Mare magnum, appellatis, etiam in fundatione obtentis, nec non constitutionibus, & regulis, etiam iuratis atque etiam consuetudinibus vel præscriptionibus, etiam immemorabilibus. Si qui vero regulares tam viri quam mulieres sunt, qui sub archstriore regula vel statutis vivunt, excepta facultate stolorum habendi bona stabilia in communi, eos ab eorum instituto & observantia sancta Synodus amore non intendit. Et quia sancta Synodus desiderat, ut omnia & singula supradicta quam primum executioni demandentur; præcipit omnibus Episcopis, in monasteriis sibi subjectis, & in omnibus aliis, ipsis in superioribus decretis specialiter commissis, atque omnibus Abbatibus & Generibus, & aliis Superioribus Ordinum superdictorum ut statim prædicta exequantur. Et si quid executioni mandatum non sit, Episcoporum negligentiam Concilia provincialia suppleant, & coercent. Regularium vero Capitula provincialia & generalia, & in defectum Capitulorum generalium, Concilia

*a vide**infra**L II.**Bullam**Pii VI**principis Apo-**gula vel statutis vivunt, excepta facultate stolorum.*

provincialia, per deputationem aliquorum eiusdem Ordinis provideant. Hortatur etiam sancta Synodus omnes Reges, principes, Republica & Magistratus, &c in virtute sanctæ obedientiæ præcipit ut velint prædictis Episcopis, Abbatibus ac Generalibus & cæteris Præfectis in superius contentæ reformationis executione suum auxilium & auctoritatem interponere, quoties fuerint requisiti: ut sine ullo impedimento præmissa rectè exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

Decretum de reformatione.

C A P U T I.

Cardinales, & omnes Ecclesiæ prælati modestam suppellectilem & mensam habentes, consanguineos familiæs ue suos ex bonis Ecclesia non augeant.

Optandum est, ut ii qui Episcopale ministerium suscipiant, quæ suæ sint partes, agnoscant; ac se non ad propria commoda, a c. Ma non ad divitias aut luxum sed ad labores & gna. sollicitudines pro Dei gloria vocatos esse voto intelligant. & Nec enim dubitandum est & fideles reliquos ad religionem innocentiam qualiter, & suos viderint non ea quæ mundi sunt sed a- buando, niuarum salutem, ac cœlestem patriam cogitantes. Hæc cùm ad restituendam Ecclesia- de accus sticam disciplinam præcipua esse sancta Suprà nodus animadvertis; admonet Episcopos Seff 22. omnes ut secum ea sapè meditantes, factis e- de ref. c tiam ipsis ac vitæ actionibus, quod est veluti 1. in perpetuum quoddam prædicandi genus, se muneri suo conformes ostendant: in primis princ. verò ita mores suos onines componant, ut b Ps reliqui ab eis frugalitatis, modestiæ, continen- 101. Ecl tiæ, ac quæ nos tantopere commendat Deo, 3 & 3. b sanctæ humilitatis exempla petere possint. Matth. Quapropter, exemplo Patrum nostrorum in 10. c. 18. Concilio Carthaginensi, non solum jubet ut Episcopi modesta suppellectili & mensa ac C. Cor. c.

frugali vietu contenti sint ; verum etiam in *Carth. in reliquo vitæ genere , ac tota ejus domo ca-* c. Epis-
teant ne quid appareat, quod à sancto hoc *cop. 41.*
instituto sit alienum quodque non simplici- *Dist. Su-*
tatem , Dei zelum , ac vanitatem contem- *pr. Seff. 2.*
ptum præse ferat. *a* Omnino verò eis inter- *a Conc.*
dicit , ne ex redditibus Ecclesiæ consangui- *Antic. 6.*
neos familiaresve suos augere studeant: cùm *& Apostolorum b* Canones prohibeant , ne *25. c.*
res Ecclesiasticas , c quæ Dei sunt , consanguineis *Quis-*
donent; sed , si pauperes sint , iis ut pau- *quis c.*
peribus distribuant eas autem non distrahan- *Sint.*
nec dissipent illorum causa : imò , quām ma-
xiimè potest , eos sancta Synodus monet ut *manife-*
omnem humanum hunc erga fratres , nepo- *sta c. E-*
tes , propinquosque carnis affectum , unde *piscopus*
multorum malorum in Ecclesia seminarium *cap. Res*
exstar, ponitus deponant. Quæ verò de *Epis.*
copis dicta sunt , eadem non solùm quibus *Eccel. cū*
cumque beneficia Ecclesiastica tam sacerdotalia *seq. 12.*
quam regularia , obtinentibus , pro gradus q. 1. c.
sui conditione observari , d sed & ad *sæctæ Quis-*
Romanæ Ecclesiæ Cardinales pertinere de- *quis. 12.*
cernit: quorum Consilio apud Sanctissimum *q. 2.*
Romanum Pontificem cùm universalis Ec- *b Can.*
clesiæ administratio nitatur , nefas videri *Apost.*
potest , non iis etiam virtutum insignibus ac *39 & 75*
vitendi disciplina fulzere quæ merito omni- *c. 240-*
num ini se oculos convertant. *9. de ref. Curia.*

C A P U T I I .

A quibus nominatim decreta Consilii so-
lemniter recipi & doceri debeant.

*C*ogit temporum calamitas , & invalescen-
tium hæresum malitia ut nihil sit præter
mittendum , quod ad populorum ædifica- *c Suprà*
tionem , & Catholicæ fidei præsidium vi- *Seff. 24.*
deatur posse pertinere. *e* Præcipit igitur san. *Y ij*
cta Synodus Patriarchis , Primatibus , Archie. de *ref.*
4. 20.

piscopis, Episcopis, & omnibus aliis, qui de jure vel consuetudine in concilio provinciali interesserent debent, ut in ipsa prima Synodo provinciali, post finem praesentis Concilii habenda, ea omnia & regula, quæ ab hac sancta Synodo definita & statuta sunt, palam a *Vice* recipient; & nec non veram obedientiam *Bullam* Summo Romano Pontifici spondeant & pro-Bullam fiteantur; similque b hæretes omnes, à sa-profes. cris Canonibus, & generalibus Conciliis; sionis fi- præsestitumque ab hac eadem Synodo damna-dei, Piitas, b publicè detestentur & Anathematizent. 4. *infr.* chas, Primates Archiepiscoposque promo-Pag. XL vendi; in prima Synodo provinciali, in qua b *Vide* ipsi interfuerint omnino obseruent. Quod si Bullam quis ex supradictis omnibus quod absit, re-Clemen-tis. VIII sub poena divinæ indignationis teneantur; in-Domi-ni. terimque lab ejusdem communione absti-nici. neant. Cæteri verò omnes, sive in præsenti, 1603. sive in fututum beneficia Ecclesiastica habi-ce 2. in turis & qui in Synodo diæcesana convenire fin. de debent, idem ut suprà, in ea Synodo, quæ pri-mo quoque tempore celebrabitur, faciant & sun. observent: alijs secundum formam lacerorum Trinit. Canonum pumiantur. Ad hæc omnes ii ad e. Sicui quos universitatum & studiorum generalium &c. Ex-cura, visitatio & reformatio pertinet, diligenter curent, ut ab eisdem Universitatibus commu-nicam: Caones & decreta hujus sanctæ Synodi in-tegrè recipiantur, ad eorumq; normam ma-13. de giltri, Doctores, & alii in eisdem Universi-baret. tatis ea, quæ à Catâ ilicet fidei sunt, do-ceant & interpretentur; seque ad hoc insti-d Suprà tutum initio cujuslibet anni solemni jura-Sess. 5. mento obstringant: sed & si aliqua alia in c. i. de prædictis Universitatibus correctione & reform. reformatio digna fuerint, ab eisdem, ad quos spectat, pro religionis & disciplinæ Eccle-siasticæ augmento emendentur, & statuan

ut. Quæ verò Universitates immediatè Summi Romani Pontificis protectioni & visita-
ioni sunt subjectæ ; has sua Beatitudo per
Iesus delegatos cùdem, qua suprà, ratione, &
trot ei utilius visum fuerit, salubriter visi-
tari & reformati curabit.

C A P U T III.

Excommunicationis gladio temere non uten-

*dum : ubi executio realis aut personalis
fieri potest, à censuris abstinentium; iisque
civili magistratus se immiscere nefas
esto.*

a.c. Dil.

Quamvis a excommunicationis gladius lecto, de
Quervus sit ecclesiastice disciplinæ, & ad sentent.
continendos in officio populos valde saluta- excom.
is; sobriè tamen magnaue circumspetione
exerendus est : cùm experientia doceat, si
emerè, aut levibus ex rebus incutiatur, ma. Multi in
quis contemni quām formidari ; & pernicieprinc. zo-
botius parere quām salutem. Quapropter q. 1.
Excommunicationes illæ, quæ monitionibus viss
præmissis b ad fine n revelationis, ut ajunt, inf. 16.
iut pro desperditis seu subtractis rebus ferri
solent, à nemine prorsus, præterquam ab E. q. 2. c.
piscopo, decernantur; & tunc non alias quām Corri-
ex re non vulgari ; causâque diligenter & ac piante
magna maturitate per Episcopum examina- 14. q. 3.
ta, quæ ejus animum moveat ; nec ad eas
concedendas cuiusvis secularis, etiam magi- b For-
stratus, auctoritate adducatur; sed totum hoc mā pre-
in ejus arbitrio & conscientia sit poticum: scripsit
quando ipse pro re, loco, persona aut tempo Pius V.
re eas decernendas esse judicaverit. In causis 27. Ju-
verò judicialibus mandatur omnibus judici- nii 1570
bus ecclesiastitis cuiuscumque dignitatis exilliant, ut quandoeumque executio realis in c. San-
vel personalis in qualibet parte judicij pro- Etissi,
pria auctoritate ab ipsis fieri poterit, absti- mus.
neant se tam in procedendo quām definien- c.c. Epis-
do, à censuris ecclesiasticis, seu interdicto: sed liceat eis, si expedire videbitur in causis civi. scopi, c.
Nemo

Episco- libus, ad forum ecclesiasticum quomodolibet
porum pertinentibus, contra quoscumque, etiam
& cap, laicos per multas pecuniarias, que locis pii,
Nullus ibi existentibus, eo ipso, quod exactæ fue-
sacerdo rint, assignentur; seu per captiōnem pignorum
personarumque distinctionēi, per suos pro-
tam, ii. prios aut alienos executores ficiendam, sive
q. 3. c. etiam per privationem beneficiorum, aliisque
Sacro. de juris remēdia procedere, & causas definire.
sent. ex- Quòd si executio realis vel personalis ad ver-
com. Cōc sus reos hac ratione fieri non poterit; & sitque
erga judicem contumacia, tunc eos etiam A-
Aure- nathematis mucrone, arbitrio suo, præter a-
lian. s. lias pœnis ferire poterit. In causis quoque
c. 2. criminalibus, ubi executio realis vel perso-
a c. S: nal, ut suprà fieri poterit, erit à censuris ab-
quis d: stinendum: sed si dictæ executioni facile lo-
inceps. cus esse non possit, licebit judici hoc spici-
infī 17. tuali gladio in delinquentes uti, si tamē de-
q. 4 lieti qualitas, præcedente hī saltem moni-
tione, etiam per edictū, id postulet. Nefas
autem sit sacerdotali cuiilibet magistratui pro-
hibere ecclesiastico judici, ne quem excom-
municet, aut mandare, ut litam excommuni-
cationem revocet, sub prætextu, quòd i con-
tentā in praesenti decreto non sint observata;
b c Rogo cūm non ad sacerdotres, sed ad ecclesiasticos
cum seq. hæc cognitio pertineat. *b* Excommunicatus
ii. q. 3. verò quicumque, si post legitimas monitio-
c. Nul. nes non resipuerit, non solum ac sacramenta
li, cum & communionem fidelium ac familiaritatēn
c. Cūm non recipiatur: sed si obdurato animo cen-
deside- teriam contra eum tamquam de hæresi sul-
res, i&g c. pectum, procedi possit.

Si concu C A P U T I V.

bina, de *Ubi nimius est Missarum faciendarum ni-*
sent. ex- *merus, statuant Episcopi, Abbates & G-*
com. *nerales Ordinum, quod expedire judici-*
verint.

*C*oatingit sāpē in quibusdam ecclesiis v
tam magnum Missarum celebraadati

numerum ex variis defunctorum relictis im-
positum esse, ut illis pro singulis diebus, &
testatoribus prescriptis, nequeat satisficeri; vel
eleemosinam hujusmodi pro illis celebran-
dis adeo tenuem esse, ut non facile invenia-
tur, qui velit huic se muneri subjicere; unde
depereunt piæ testantium voluntates; &
eorum conscientias, ad quos prædicta spec-
ulant, ouerandi occasio datur. Sancti Synodi is-
cupiens hæc ad pios usus relicta, quo pleniū
& utilius potest, impleri, facultatem dat E-
piscopis, ut in Synodo diœcesana, itemq;
Abbatibus & Generalibus Ordinum, ut in suis
Capitulis Generalibus, re diligenter perspec-
ta, possint, pro sua conscientia in prædictis
Ecclesiis, quas hac Provisione indigere co-
gnoverint, & statuere circa hæc, quidquid a Suprà
magis ad Dei honorem & cultum, atque Ec-
clesiarum utilitatem viderint expedire; ita Sess 22.
tamen: ut eorum semper defunctorum com-
memoratio fiat, qui pro futurum animarum de ref.
salute legata ea ad pios usus reliquerunt. c. 6.

C A P U T V.

*Rebus bene constitutis, non annexum onus ha-
bentibus, nihil detrahatur.*

Rati postulat, ut illis, quæ benè constitu-
ta sunt contrariis ordinationibus non
detrahatur. Quando igitur ex beneficiorum
quorumcumque erectione, seu fundatione,
aut aliis constitutionibus, qualitates aliquæ
requiruntur, seu certa illis onera sunt injuc-
ta; in beneficiorum collatione seu in quacum-
que alia dispositione, eis non derogetur.
Idem in præbendis Theologalibus, Magis-
tralibus, Doctoralibus aut Presbyteralibus,
Diaconalibus, ac Subdiacolibus, quando cum
que ita constituta fuerint, observetur; ut eo-
ram qualitatibus vel Ordinibas nihil in ulla
provisione detrahatur: & aliter facta provi-
sio sub reptitia censeatur.

*Qui segerē debet Episcopus quocūt visitatiō-
nem capitulorū exemptorū.*

STATUIT sancta Synodus, ut in omnibus Ecclesiis cathedralibus & collegiatis decretum sub fel. rec. Panlo III. & quod incipit, Capitula cathedralium; obseruentur, non solum quando Episcopus visitaverit, sed & de ref. c. quoties ex officio, vel ad petitionem aliquam. **S**e. jus, contra aliquem ex contentis in dicto decreto, procedat: ita tamen ut, cum extra visitationem processerit infra scripta omnia, locum habeant: videlicet, ut Capitulum initio cuiuslibet anni eligat ex Capitulo duos: de quorum consilio & alesisu Episcopus, vel eius Vicarius tam id formando processum, quam in ceteris omnibus actibus usque ad finem causæ inclusive, coram notario tamen ipsius Episcopi, & in eius domo, aut consueto tribunali procedere teneatur. Unum autem tantum sit utriusque votum possitque alter Episcopo accedere. Quod si ambo ab Episcopo discordes in aliquo actu, seu interlocutoria vel definitiva sententia fuerint, tunc intra sex dierum spatiū cum Episcopo tertium elegant. Et, si in electione tertii etiam discordent ad vicinorem Episcopum electio devolvatur; & juxta eam partem, cum qua tertius conveniet articulus, in quo erat discordia, terminetur: alias processus, & in-

b *Infrā* de secura nulla sint, nullosque producant **c. 14** & juris effectus, & in criminibus tamen ex in-
sup. Sejj. continenit provenientibus, de qua in de-
24. de creto de concubinariis, & in atrocioribus delictis, depositionem aut degradationem re-
Matri- quirentibus ubi de fuga timetur, ne judicium
monio eludatur, & adeo opus sit personali deten-
cap. 8. tione, d. possit initio solus Episcopus ad sum-
c cap mariam informationem & necessariam de-
Quali- tentionem procedere: servat tamen in reli-
24. quis ordine p̄xmisso. In omnibus autem ca-
terib⁹ ea ratio habeatur, ut juxta qualitatē
accus.

delicti ac personarum, delinquentes ipsi in *l. c.*
 loco detenti custodiuntur. & Episcopis præ. *T. a. de*
 tereâ ubique is honor tribuatur, qui eorum *pæn.*
 dignitati par est eisque in choro, & in Capi-
 tulo, in Processionibus, & aliis actibus pu- a *Conc*-
 blificis sit prima sedes, & locus, quem ipsi *C. art. b.*
 elegerint, & præcipua omnium rerum agen- 4. c. 3. s.
 datum auctoritas. Qui si aliquid Canonicis. *Epis-*
ad deliberandum proponant; nec de re ad *copus in*
suum vel suorum commodum spectante aga. *Ecclesiæ-*
vota exquirant, & iuxta ea concludant Ab. 9. 5. Dift.
sente verò Episcopo, omnino hoc ab iis deb. *c. No-*
Capitulo, ad quos hoc de jure vel consue- *vit. cum.*
tudine spectat, perficiatur, nec ad id Vicarius *seq.* *de-*
Episcopi admittatur. Ceteris autem in rebus *Capituli jurisdictio*, & potestas, si qua eis *bis que-*
competit, & bonorum administratio salva fiunt à
& intacta omnino relinquatur. Qui verò *Præl.* si-
non obtinent dignitates nec sunt de Capitu ve *confu-*
lo, ij omnes in causis ecclesiastici Episcopo *cap.*
subjiciantur: non obstantibus quo ad supra-
dicta, privilegiis, etiam ex fundatione com-
petentibus; nec non consuetudinibus, etiam
immemorabilibus, sententiis, juramentis,
concordiis, quæ tantum suos obligent auc-
tores: salvis tamen in omnibus, privilegiis,
quæ Universitatibus Studiorum generalium,
seu earum personis, sunt concessa. Hæc au-
tem omnia & singula in eis Ecclesiis locum
non habent, in quibus Episcopi, aut eorum
Vicarii, ex constitutionibus, vel privilegiis
aut consuetudinibus sive concordiis, seu
quocumque alio iure majorem habent poter-
statem auctoritatem ac jurisdictionem quam
præsenti decreto, sit comprehensum, quibus
sancta Synodus derogare non intendit.

ac. Ple-

C A P U T VII.

*riq. &c. Accessus & regressus ad beneficia tolluntur:
Aposto- Coadjutor quomodo, cui, & ex qua causa
lica. 8.q. concedendus.*

*1.c. Ex. C*um in beneficiis ecclesiasticis ea, quæ transmisso, & extirpantur, a sacris constitutionibus sint odiosæ, & Patrum decretis contraria: nemini in posterum b. accessus aut regreslus, etiam de sensu ad beneficium ecclesiasticum cuiusque pandas cumque qualitatis concedatur: nec hactenus concessi suspendantur, extendantur, aut transferantur. Hocque decretum in quibus successiones, de fil. cumque beneficiis ecclesiasticis, ac in quibus presb. c. refulgentibus, locum habeat. In Coadjutoriis Quia quoque cum futura successione idem postclericis, hac observetur, ut nemini in quibuscumque beneficiis ecclesiasticis permittantur. *&c. Cū* Quod si quando ecclesiæ cathedralis, aut nos, de monasterii urgens necessitas, d. aut evidens jur. pa. utilitas postulet. Prælato dari Coadjutorem; *er.c. A*lis non alias cum futura successione decur, hec, de quam hæc causa prius diligenter à Sanctiss. dec. 18. mo Rōmano Pontifice sit cognita, & qualitates omnes in illo concurrere certum sit, *Con. Ro.* quæ à jure, & decretis hujus S. Synodi in matrimonio Episcopis & Prælatis requiruntur, alias contempore His cessiones super his factæ surreptitiae esse censarii, c. seantur.

*4. &c. Later. 2.c. 16.c. Vide Const. Pii V. Romani 1571.
d Suprà Sess. 21. de ref. c. 6 c. Scriptit, &c. Quamvis
7 q. i. e Suprà Sess. 7. de ref. c. 1. & 3. & Sess. 22. de
reform. c. 2.*

C A P U T VIII.

*Administratorum hospitium munies. eorum
negligentia, à quibus & qua ratione
coercenda.*

*A*donet sancta Synodus quoscunque ecclæstica beneficia, secularia seu regu-

laia, obtinente & ut hospitalitatis officium, a § 1. &
 à sancti Patribus frequenter commendatum c. Quies-
 quantum per eorum, proventus licebit, prom-
 ptè benignèque exercere assuescant ; memo-
 res, eos, qui hospitalitatem amant, b Chtis.
 tum in hospitibus recipere. Illis verò, qui Archi-
 hospitalia vulgò nuncupata, seu alia pia loca, diaco.
 ad peregrinorum, infirmorum, senum pau- num. 85.
 periūmve usum præcipue instituta, in com- Dif. c.
 mendam, administrationem, aut quemcum- Volu-
 que titulum, aut etiam ecclesiis suis unita,
 obtinent; vel si ecclesiaz parochiales, hospita- mus, 89.
 libus fortè unitæ, aut in hospitalia erectæ, Dif. c.
 ex rūmque patronis in administratione con- Mos est.
 cessæ sint ; præcipit omnino ut impositum 12. q. 2.
 illis onus officiūmve administrent, atque
 hospitalitatem, quam debent, ex fructibus c. Quo.
 ad id deputatis actu exerceant, & juxta Con- niam.
 stitutionem Concilii Viennensis aliàs in hac 16. q. 1.
 eadem Synodo sub fel. rec. Paulò III. inno- b Mar.
 vatam, quæ d incipit, quia contigit. Quòd 25.
 si hospitalia hæc ad, certum peregrinorum, c Suprà
 aut infirmorum, aut aliarum personarum ge-
 nus suscipiendum fuerit instituta, nec in lo- Sess. 7.
 co, ubi sunt dicta hospitalia, similis personæ, c. ult.
 aut per paucæ reperiantur : mandat adhuc, ut d Vide
 fructus illorum in aliud pium usum, qui infrà
 eorum institutioni proximior sit ac pro loco XVII.
 & tempore utilior, convertantur prout Ordi-
 natio cum duobus de Capitulo, qui rerum
 usu peritiores sint, per ipsum diligendis, ma-
 gis expedire visum fuerit: nisi, alter forte, e-
 tiam in hunc eveatum, in eorum fundatione
 aut institutione fuerit expressum ; quo casu,
 quod ordinatum fuit, observari curet Epis.
 copus, aut, si id non possit ipse, prout suprà
 utiliter provideat. Itaque si prædicti omnes,
 & singuli, cujuscumque Ordinis, & religionis,
 & dignitatis, etiam si laici fuerint, qui ad-
 ministrationem hospitalium habent, non ta-
 men regularibus subjecti, ubi viget regularis
 observantia, ab Ordinario moniti hospitali-

tatis munus, adhibitis omnibus, ad quæ te-
nentur, necessariis, re ipsa obire cessaverint;
non solum per ecclesiasticas censuras, & alia
juris remedia ad id compelli possint; sed e-
tiam hospitalis ipsius administratione curâve
perpetuò privari possint aliquique eorum loco
ab iis, ad quos spectabit, substituantur. Et præ-
dicti nihilominus, etiam ad fructuum restitu-
tionem, quos contra ipsorum hospitalium in-
stitutionem perceperunt, quæ nulla eis re-
missione aut compositione indulgeatur, in
foro conscientiae teneantur: nec administra-
tio seu gubernatio hujusmodi locorum uni &
eidem personæ ultra triennium deinceps
committatur; nisi aliter in fundatione cautum
reperiatur: non obstante, quo ad omnia su-
ptadicta, quacunque unione, exemptione &
consuetudine in contrarium, etiam immemo-
rabilis seu privilegiis aut induit is quibuscum-
que.

C A P U T I X.

*Quomodo probandum jus patronitus: cui de-
ferendum: minus patronorum: accessiones
vetita: quibus id juris non acquiratur.*

Sicuti legitima patronatuū jura tollere,
piisque fidelium voluntates in eorum in-
stitutione violare, æquum non est: sic etiam,
ut hoc colore beneficia ecclesiastica in servi-
a *Suprà* tutem, quod à multis imoudenter sit redi-
Seff. 14. gantur, non est permittendum. Ut igitur de-
de ref. i bita in omnibus ratio observetur, decernit
c. 12. sancta Synodus, ut titulus juris patronatus sit
c. Pie ex a fundatione, vel dotatione, qui ex au-
thentico documento, & aliis iure requisitis.
mentis, ostendatur; sive etiam ex multiplicatis præ-
seq. sentationibus per antiquissimum tempo-
16. q. 7. ris cursum, qui hominum memoriam exce-
datur, aliaſve secundū juris dispositionem. In iis
q. c. vero personis, seu Communitatibus, vel U-
Nobis, niversitatibus, in quibus id jus plerumque
de jur. ex usurpatione, potius quæsumum præsumi so-
parr. les

let, plenior & exactior probatio ad dicendum
vetum, fitulum requiriatur: nec immemora-
bilis temporis probatio aliter eis suffrage-
tur, quam si præter aliqua ad eam necessaria,
præsentationes, etiam continuatæ, non mi-
riti saltem, quam quinquaginta annorum
præatio, quæ omnes effectum fortitæ sint, au-
thenticis scripturis probentur. Reliqui pa-
tronatus omnes in beneficiis, tam sacerdotali-
bus quam regularibus, seu parochialibus, vel
lignitatibus, aut quibuscumque aliis beneficiis,
in Cathedrali vel collegiata ecclesia; seu fa-
ultates, & privilegia concessa tam in via
patronatus, quam alio quocumque jure no-
ninandi, eligendi, presentandi ad ea, cum
racent, exceptis patronatibus super Cathe-
dralibus ecclesiis, competentibus, & exceptis
iliis, quæ ad Imperatorem & Reges, seu re-
gna possidentes, aliquosque sublimes ac supre-
nos Principes, jura Imperii in dominiis suis a *Supra*
tabentes, pertinent; & a quæ in favorem *Sess. 24.*
studiorum generalium concessa sunt, in to- *c. 19. de*
um prorsus abrogata & irrita cum quasi *reform.*
possessione inde secura intelligantur. Benefi-
ciaque hujusmodi tamquam libera, à suis
collatoribus conferantur; ac provisiones hu-
usmodi plenum effectum consequantur. b b *Supra*
Ad hæc liceat Episcopo, præsentantes à pa. *Sess 14.*
tonis, si idonei non fuerint, repellere. Quod *de ref.c.*
i ad inferiores institutio pertinet: ab Epis-
copo, tamè juxta alias statuta ab hac sancta Sy. 13. *&*
ipso examinentur: alioquin institutio ab in. *Sess. 24.*
erioribus facta irrita sit & inanis. Patroni *de ref.c.*
utem beneficiorum, cuiuscumque Ordinis *88.*
et dignitatis, etiam si **Communitates**, Uni-
versitates **Collegia** quacumque Clericorum
vel Laicorum existant, in perceptione fructu
proventuum, obventionum quorumcunque
beneficiorum, etiam si verè de jure patro-
natus ipsorum ex fundatione & dotatione
sunt & nullatenus, nullâve causa vel occa- *c. 14. nunc*
sione se ingrant: sed illos libertè Redori, ut. *Ez-*

et beneficium seu Beneficiato, non obstante etiam quacumque
 sine dicto que consuetudine distribuendos dimittantur.
 min. Nec dictum jus patronatus venditionis; aut
 alio quocumque titulo in alios & contra ca-
 cenfer. nonicas sanctiones transferre presumant, si
 a cap. secus fecerint, excommunicationis & in-
 Quia terdicti poenitentia subjiciantur, & dicto jure
 clerici, patronatus ipso jure privati existunt. Insuper
 &c. De accessiones, per viam unionis factae de bene-
 ficiis liberis, ad Ecclesias iuris patronatui,
 jure. etiam laicorum, subjectas, tam ad parochiales
 quam ad alia quocumque beneficia etiam
 simplicia, seu dignitates, vel hospitalia ita ut
 praedicta beneficia libera ejusdem naturae
 cum iis, quibuscum uniuntur, efficiantur, at-
 que sub jure patronatus constituantur; haec
 nondum plenarium sorte sunt effectum,
 ut deinceps ad cuiusvis instantiam fierint,
 quocumque auctoritate, etiam Apostolica,
 concessa fuerint, simul cum unionibus ipsis
 per surreptionem obtentae intelligentur: non
 obstante quocumque in iis verborum forma,
 seu derogatione, quae habeatur pro expressa:
 nec executioni amplius demandentur sed
 b Supradicta beneficia ipsa unita, cum vacaverint, libet
 ac ref. ut anteā conferantur. b Quae verò a quadra-
 ginta anni citra factae, effectum & plenam
 incorporationem sunt consecutae; haec nihilomi-
 nus ab ordinariis, tamquam à Sede Apostolica
 delegatis, revideantur, & examinetur: ac
 quae per surreptionem vel obreptionem ob-
 tentae fuerint, simul cum unionibus istitue de-
 clarentur, ac beneficia ipsa separantur, & alii
 conferantur. Similiter quoque patronatus qui
 cumque in Ecclesiis, quibuscumque aliis de-
 nominatis, etiam dignitatibus anteā libertis, ac
 quisiti à quadraginta annis citra, & in futu-
 rum acquirendi, seu ex augmentatione dotis, se
 ex nova constructione, vel aliqua simili causa
 etiam auctoritate Sedis Apostolicae, ab illis
 dem Ordinariis, uti delegatis, ut supradicta, qd
 nullius in his facultatibus aut privilegiis im-

pediantur, diligenter cognoscantur : & quo s non repererint ob maxime evidenteim Ecclesiar vel beneficii, seu dignitatis necessitatem legitimè constitutos esse, in totum revocent, atque beneficia hujusmodi sine danno illa possidentium, - & restitutio patronis eo, quod ab eis idcirco datum est, in pristinum libertatis statum reducant, non obstantibus privilegiis, constitutionibus & consuetudinibus etiam inmemorabilibus.

C A P U T X.

*Judices à Synodo designandi, qui delegentur
à Sede Apostolica: à quibus & Ordinariis
causa breviter terminanda.*

Qoniam ob malitiosam petentium suggestionem, & quandoque ob locorum legum quietatem personarum notitia quibus causæ mandantur, usque adeò haberi non potest ; hincque interdum iudicibus, non unde quaque idoneis, causæ in partibus delegantur : statuit sancta Synodus, in singulis Conciliis provincialibus, aut diœcesanis ali- a Vide quot personas, quæ qualitates habeant & jux. infra ta Constitutionem Bonifacii VIII. quæ inci. XXXIX pit statutum, & alioquin ad id aptas designari, ut præter Ordinarios locorum, iis etiam post hac causæ Ecclesiasticæ, ac spirituales, & ad forum Ecclesiasticum pertinentes, in partibus delegandæ committatur. Et si aliquem interim ex designatis mori contigerit; substituat Ordinarius loci cum consilio capituli alium in ejus locum usque ad futuram provincialem aut diœcesanam Synodum : ita ut habeat quæque diœcesis quatuor saltem aut etiam plures probatas personas ; ac ut supra qualificatas; quibus hujusmodi causæ à quolibet Legato, vel nuntio, atque etiam à Sede Apostolica comittantur: alioquin post designationem factam, quam statim Episcopi ad Summum Romanum Pontificem transmittant delegationes quæcumque aliorum judicium

aliis, quam his facte, surreptitiae censeantur.
Admonet dehinc sancti Synodus tam Ordinarios quān^t alios quoscumque judices, & ut
a Suprà terminandis causis, quanta fieri poterit brevi-
Sej. 24. tate, studeant, ac litigatorum artibus, seu in
dereſ, c. litis contestatione se alia parte judicij diffe-
20. F. ſtenda modis omnibus, aut termini praefixione
nem li. aut competenti alia ratione occurrant.

C A P U T X I.

sibus Varia locationes bonorum ecclesiasticorum pro-
O. f. videntur; que tam facta irritantur.

de dol. *O. cont.* **V**Agnam Ecclesiis pernicie^m afferre soleat
cū eorum bona, representata pecu-
e. i. denia, in successorum praejudicium aliis locan-
re jud. tur; omnes igitur hæ locationes, si antici-
O. Con. praevatis solutionibus sicut, b nullatenus in prae-
ſituit. judicium successorum validæ intelligantur:
quocumque indulto aut privilegio non ob-
de pro stata: nec hujusmodi locationes in Ro:na-
b.c. Dena Curia, vel extra eam confirmantur. b
preca. Non licet etiam, jurisdictiones ecclesiasticas,
o:is, 10 seu facultates nominandi aut deputandi Vi-
q. 2. carios in spiritualibus locare; nec conducto-
e. 5. de concessiones etiam à Sed Apostolica factæ
precariis surreptitiae censeantur. d Locationes vero re-
e. c. 1. & cum Ecclesiasticarum etiam auctoritate A-
2. Ne poitologica confirmatas; sancta Synodus irrita-
prelati tas decernit quas à trigesinta annis citra, ad
vices tempus longum; seu in nonnullis partibus,
fusas. ad viginti novem seu bis viginti novem an-
d Extr. nos vocant factas: Synodus provincialis vel
ambi. contra canonicas sanctiones contractas ful-
ziosa, de se judicabunt.

zeb. Ec-

el. nov.

ſlicio.

C A P U T X I I .

*Decima integræ persolvenda: eas subtrahen. Mati-
tes excommunicandi: Rectoribus ecclesia. con. 2.
rum tenuum pie subveniendum.*

a Conc,

4. vers.

c. 5. &

Titin.

Non sunt ferendi qui variis artibus de-
hinc moliuntur aut qui ab aliis solvendas se
merè occupant, & in rem suam vertunt: b
eum decimorum solutio debita sit Deo: &
qui eas dare noluerint, aut dantes impe-
diunt, res alienas invadunt: Præcipit igitur
sancta Synodus omnibus cuiuscum que gra-
dus & conditionis sint i ad quos decimatum
solutio spectat, ut eas, ad quas de jure tenen-
tur, in posterum cathedrali, aut quibuscum-
que aliis Ecclesiis vel personis, quibus legi-
timè debentur, integrè persolvant. c Qui ve-
rò eas aut subtrahunt aut impediunt, excom-
municentur; nec ab hoc eripi ne, nisi plena
restitutio ne secuta, absolvantur. Hoc tatur
deinceps omnes & singulos pro Christiana
charitate, debito que erga Pastores suos mu-
nere ut de bonis tibi à Deo collatis, Episco-
pis & Parochis, qui tenuioribus præsumt ec. mas, 16.
Ecclesiis largè subvenire ad Dei laudem, atque q. I. c.
ad Pastorum suorum, qui pro eis invigilant, Deci-
dignitatem tuendam non graventur.

mer. 18.

Tob. 1.

Malab.

ch. 3.

Eccles.

5. his ita

I 3. q. 1. c.

Deci-

mas, 16.

q. I. c.

Deci-

mas, cū

feqq. 16. q. 7. c. Parochiano c. 5. Ex transmissta, &c.

Tua, dedecim d. c. Omnes decima , 16. q. 7 c. Pervenit

c. Non est, c. Tua, &c in aliquibus. dedici Clē. I. eod. tit.

C A P U T X I I I .

*Quartam funeralium Cathedrales vel Pa-
rochiales Ecclesia recipiant.*

Decernit sancta Synodus, ut quibuscum-
que in locis iam ante annos quadragin- d. De se-
ta, Quarta, quæ funeralium dicatur, cathe- pult. ex-
drali aut parochiali. Ecclesiæ solita esset per tra in
solvi, ac postea fuerit ex quocumque pri- 6 & in
vilegio, aliis monasteriis, hospitalibus aut qui Clem.

Sess. 24. buicunque locis piis concessia, eadem post
c. 8. de hac integro jure , & eadem portione , quæ
ref. Con. antea solebat , cathedrali seu parochiali ec-
Cath. clesiæ persolvatur : non obstantibus conce-
3. c. 17. sionibus , gratiis , privilegiis , etiam Maii
Nicanū.

C A P U T X I V.

I. c. 3. Prescribitur ratio procedendi in causis Cleri-
Matis- corum co: cubinariorum.

son. i. c. **Q**uam turpe, ac Clericoru nomine, qui se
I. Age- divino cultui addixerunt, sit indignum,
laten. in impudicitiae sordibus imminundoque cor-
2. c. 3. delium omnium offensione , summo que Cle-
Tolet. 2. ricalis militiae decore, testatur . * Ut igitur
c. 3. Brā- ad eam, quam decet continentiam, ac vita
car. i. c. integratatem ministri Ecclesiæ revocentur
35. Turō ques illos vita honestiores cognoverit : Pro-
I. c. 10. hiber sancta Synodus quibuscumque Cleri-
11. & cis, ne concubinas aut alias mulieres , de qui-
12. & bus possit haberi suspicio, in domo vel extra-
Magun- detinere; aut cū iis ullam consuetudinem ha-
ziacum bere audeant; alioquin pœnis à sacris Can-
tempore nibus vel statutis Ecclesiarum impositis pu-
Arnul- niantur. Quod si à Superioribus moniti, ab iis
ph. c. 10. se non abstinuerint, tertia parte fructuum ob-
& 19. c. rationum quorumcunque , & pensionum b ipso-
facto snt privati: quæ fabricæ Ecclesiæ, aut
Interdixit alteri pio loco, arbitrio, Episcopi applicetur.
xit 32. Sin vero in delicto eodem cuin eadem, vel a-
Dist. c. lia femina , perseverantes, secundæ monitio-
Cum ni adhuc non paruerint, non tantum fructus
omnibus omnes , ac proventu suorum beneficiorum
& pensiones eo ipso amittant quæ prædictis
volu- locis applicentur ; sed etiam à beneficiorum,
mus, ipsorum administratione , quoad Ordinarius,
Feminas etiam uti Sedis Apostolicæ delegatus , arbi-
s. 2. Dist. trabitur, suspendantur; & si ita suspensi, nihil
al. cum lominus eas non expellant aut cum iis etiam
versentur, nunc beneficiis, portionibus, ac offe-

eiis, & pensionibus quibuscumque Ecclesia- seq. de
ficiis perpetuo priveatur, atque inhabiles ac cohab.
indigni quibuscumq; honoribus, dignitati
bus beneficiis ac officiis in posterum red- cler. &
dantur, donec post manifestim vita emend. mui'ier.
tionem ab eorum Superioribus cum iis ex Con. La-
cauta visum fuerit dispensandum. Sei si, postea a 2.
quam eas semel dimiserint intermissione con- c. 6.
fortium repetere, aut alias hujusmodi scan- a c. 2
dalosas mulieres sibi adiungere aut fuerint, cum seq
præter prædictas pœnas & excommunicatio-
nis, gladio plectantur. Nec quevis appella- de coka.
tio, aut exemptio prædictam executionem cler. &
impedit, aut suspendat: supra dictum om si nul. c.
nium gntio, non ad Archidiaconos, nec Si con-
Decanos, aut alios inferiores, sed ad Episco- c. 2.
pos ipsos pertineat: qui sine trepitu, & fi- cubina.
gura judicii, & sola facti veritate inspecta pro de sent.
cedere possint. Clerici vero beneficia Eccle- excom-
siaistica aut pensiones non habentes, b juxta Conc.
delicti & contumacia perseverantiam & Aurel.
qualitatem, ab ipso Episcopo carceris pœna 3. c. 4.
suspensione ab ordine ac inhabilitate ad be- Tolet. 4.
neficia obtinenda, aliisve modis, juxta sacros Sup.c.
Canones puniantur. Episcopi quoque, quod 6. Conc.
ablit, si ab hujusmodi criminè non abstine- Tolet. 4.
rint; & à Synodo provinciali admoniti, se cap. 4.
non emendaverint & ipso facto sint suspensi:
& si perseverent, etiam ad Sanctum Tolet 8.
Romanum Pontificem ab eadem Synodo de- c. 15.
ferantur, qui pro qualitate culpæ d etiam per i. c. 6.
privationem, si opus erit in eos animadver- uitem,
tat. & simul. c. c. Quorundam, Aurel 34. Dist. & c. de coh-
pium, 81. Dist. Conc. 5. c. 3. dc. Presbyter, Si quis-
quis amodo. Dist. 81. & c. Si

Caput XV.

Filiis Clericorum illegitimi à quibusdam
beneficiis arcendi.

Uer paternæ incontinentiæ memoria lo- e. Conc.
cis deo consecratis quo maximè puritas Z. iiii 9. Tolet.

310. 242. **Proprietary** sanctissime decet, longissimè atqueatur non
suisti. licet filiis Clericorum qui non ex legitimo
Dicitur. nati sunt matrimonio, in Ecclesiis, ubi eorum
c. Cūn. bent, aut habuerint, quoicumque etiam di-
m. llae 16 simile, beneficium obtinere: *a* nec in dictis
b Con. 9. Ecclesiis quoquo modo ministrare, nec pen-
Tolerant. siones super fructibus beneficiorum, quæ
c. 10. c. parentes eorum obtinent, vel alias obtinue-
Proprietary runt, habere. *b* Quod si in praesenti pater &
suisti, filius in eadem Ecclesia beneficia obtinete
Dicitur 82 reperiantur; cogatur filius suum beneficium
c Cum lias ipso jure eo privatus existat, & super iis
multa, 16 quæcumque dispensatio subreptitia censeatur.
q. 8. Ad hæc reciprocæ resignationes, si quæ post-
c Con. 2. hac à parentibus Clerici in favorem filio-
Lateran. rum fient, ut alter alterius beneficium con-
c. 21. sequatur: in fraudem hujus decreti, & ca-
cc 2. d. nonicatum Sanctionum factæ omnino cen-
fere per sestantur: *a* nec collationes secutæ; vigore hu-
rumcunque, quæ in fraudem factæ fuerint, ip-
sis Clericorum filiis suffragentur.
de fil.

C A P U T XVI.

Prasbyt. *Beneficia curata non convertantur in sim-
 plicem: ei in quæ non transuersa fuerit cura
 animarum, assignetur congrua portio: Vi-
 carie cesserit, cura ad titulos revocata.*

Statuit, sancta Synodus, ut ecclesiastica
beneficia secularia, quocumque nomine
 appellantur, quæ curam animarum ex pri-
 mæva eorum institutione, aut aliter quo mo-
 documque retinent, illæ deinceps in simplex
 beneficium, etiam assignata Vicario perpetuo
 congruæ portione, non convertantur non ob-
 stantibus quibuscumque gratiis, quæ suum
 plenarium effectum non sunt consecutæ. In
 iis vero, in quibus contra eam institutione
 seu fundationem cura animarum in Vica-

rium perpetuum translata est , etiam si in hoc statu ab immemorabili tempore reperiatur , portionis si & congrua portio fructuum Vicario , quo- declarat cumque nomine is appelletur , non fuerit assi- Pius V. gnatus , ea quam primum & ad minus intra an- num à fine praesentis Concilii , arbitrio Or. Conſt. dinarii , b iuxta formam decreti sub fel. rec. Ad ex- Paulo III. assignetur. Quod si id commode quan- fieri non possit aut intra dictum terminum dum. factum non erit : cum primum per eftum vel deceſsum Vicarii , seu Reſtoris , aut ^{1597.} quomodo libet alterum vacaverit , beneficium ^{b Suprā} curam animarum recipiat , ac Vicariæ nomen ſeff. 7. ceflet & in antiquum statum restituatur. de ref.

C A P T XVII.

c. 7.

Episcopi dignitatem suam morum gravitate c Unde. commendent ; nec cum Regum ministris , Conc. Regulis aut Baronibus indigna demiffo- Agath. ne se gerant ,

c. 23. 159

Non potest sancta Synodus non graviter Braccar dolere , audiens Episcopos aliquos , sui status b oblitos Pontificiam dignitatem non leviter de honestate ; qui cum Regum mini- nec Epis- tris , Regulis , & Baronibus in Ecclesia & ex- f. sc. poſte- tra , indecenti quadam demiffione se gerunt , riorē & veluti inferiores ministri altaris , nimis in- dignè non ſolum loco cedunt , ſed etiam per ſinunt ſonaliter illis inſerviunt . Quare , hæc & ſi. priorē inilia detestans sancta Synodus ſacros Cano- prepon- nes omnes , Conciliaque generalia , & atquec. Quan- alias Apostolicas ſanctiones ad dignitatis E- tò de off. pifcopalis decorem & gravitatem pertinen- ord. tes renovando , p̄ḡcivit . ut ab hiuiusmodi in posterum Epifcopi ſe abſtineant ; mandans ^{Supra de} eisdem , ut tam in Ecclesi q̄am foris ſuum Regul. gradum & Ordinem p̄x oculis habentes , u- c. 4. bique le Patres & Paltores elle meminerint ; ^d Suprā reliquis verò tam Principibus , quin ceteris ^{c. 6. c.} omnibus , ut eos paterno honore ac debita reverentia prosequantur. ^{Valenti- nianus}

6. Dij. c. Epifcopus in eccl. i. 95. Dij. Quis dabis

c. *Duo sunt, cum seq. 96. Dicitur, quod soli ita de majoribus
obedientia.*

C A P U T X V I I I.

a c. *Re-* Canones ad amissum serventur: si quando in
quiritis eis dispensandis, id valide, mature et
gratuiti sit.

*c. Scuti et publicè expedit, legis vinculum
Dipen-* Quandoque relaxare, ut pleniūs evenienti-
sationes bus calibus & necessitatibus, pro communi
I. q. 7. utilitate sati fieri: sic frequentius legem sol-
b c. *Si* vere, exemplo que potius, quam certo perso-
Roma- nrum, rerumque delectu, perentibus indul-
norum, transgrediendas aditum aperire. b Quia pro-
c. E. pter scienti universi; sacratissimi nos Canon s
nim ve. exacte ab omnibus, & quoad eius fieri po-
ro, 19. terit, indistincte observandos. Quid si ut-
gens justaque ratio, & major quandoque u-
Dist c. tilitas postulaverit, cum aliquibus dispensan-
Si quis dum esse; id causa cognita: ac summa ma-
omnem. tuitate, atque gratis, i quibuscumque, ad
I. q. 7. quos dispensatio pertinebit, erit praestandum
c. I. de scaturit.

C A P U T X I X.

c. 1. de *Monomachia pœnis gravissimis punitur.*

voto. *D*estabilis a duello non usus, fabricante
c. M. diabolo, introductus, ut cruenta corpo-
noma- rum morte, animatum etiam petniciem lu-
chiam, cretur, ex Christiano orbe penitus extermini-
netur, Imperator, Rezes, Duces, Principes,

2. q. 4. e. *Marchiones, Comites, & quocumque alio no-
1. de tor mine, Domini temporales, qui locum ad a-
neamen. monomachiam in terris suis inter Christia-*

d. *De ea* nos conciserint, eo ipso sint excommunicati,

Nico- ac jurisdictione & dominio civitatis: castri

laus 1. aut loci, in quo, vel apud quem duellum fie-

Deere ri permiserint, quod ab Ecclesia obtinent,

privati intelligatur: & si feudalia sint, direc-

torum tis dominis statim acquirantur. e. Qui vero

suorum pugnam conmiserint; & qui eorum Patroni

vocantur, excommunicationis, ac oonum

bonorum suorum proscriptio*nis*, ac perpetua infamiae pœn*am* incurru*m*: & ut horum cida*e*, & juxta sacros Canones, puniti debeant, i*3*. Ad & si in ipso consil*eu* decesserint, perpetuo tolled*eu* careant ecclesiastica sepultura. Illi etiam, qui consilium in causa duelli tam in jure quam facto dederint; b aut alia quacumque ratio. extendit ne ad id quemquam suaserint, necnon spec*tu* ad duel-tato*res* excommunicationis ac perpetu*am* ma- la pri- ledictionis vinculo teneantur: non obstan- vata te quo*cumq*; privilegio, seu prava consuetu*b c. 2. de* d*ine*, etiam immemorabili. cler. pur-

gnan in duel Detorneam. & de homic per totū. c Bullā Clem. 8 Illius. rices. 1592. declaratur, & extēduntur.

CAPUT XX.

Qua sunt juris Ecclesiastici Principibus sa- d c. fin.
cularibus commendantur. de const.

Cupiens sancta Synodus Ecclesiasticam disciplinam, in Christiano populo non solum, restitui, sed etiam perpetuo farram te- Etam à quibuscumque impedimentis conser- vari; præter ea quæ de Ecclesiasticis perso- nis constituit, sæculares quoque Principes officii sui admonendos esse censuit confidens eos, ut Catholicos, & quos Deus sanctæ fidei Ecclesiæque protectores esse voluit, jus suum Hinc. Ecclesiæ restitui, non tantum esse concessu*ro*s, sed etiam & subditos suos omnes ad debitam erga Clerum, Parochos & superiores Ordines reverentiam revocatutos; nec permissuros, ut officiales, aut inferiores magistratus, Ecclesiæ & personarum Ecclesiasticorum immunitatem, Dei ordinatione, & Canonice sanctionibus constitutam, aliquo cupiditatis studio, seu inconsideratione aliqua violent, sed una cum ipsis Principibus debitam faci*s* summo*rum* Pon*g* Pii se- tificum, & Conciliorum constitutionibus ob- servantiam prætent. Decernit itaque & præcepit, sacros Canones, & Concilia generalia omnia nec non alias Apostolicas sanctiones,

nit. 86 in favorem Ecclesiasticarum personarum, l
Dist. c. bertatis ecclesiasticae, & contra ejus violato-
Si quis tes editas, quae omnia prescium etiam decreto
suadent. innovat, exacte ab omnibus observari de-
 bere. Proptereaque admonet Imperatorem,
 17.9.4. Reges, Resp. Principes, & omnes, & singulos,
Toto tunc cujuscumque status dignitatis extiterint, ut,
de imo quo largius bonis temporalibus atque in a-
mun. lios potestate sunt ornati, eo sanctius, quae
ecclesie. Ecclesiastici iuris sunt tanquam Dei precipi-
Quan- pua, ejusque patrocinio tecta, venerentur:
quam, nec ab ulla Baronibus, Domicellis, Recto-
censi. ribus, aliisve dominis temporalibus, seu ma-
gistratibus, maximisque ministris ipsorum
in 6. c. Principum, Iaudi patientur; sed severè in eos
Felicitis, qui illius libertatem, immunitatem atque ju-
de pœn. risdictionem impediunt, animadvertisantibus qui-
ead. Con- bus etiam ipsimet exemplo ad pietatem, reli-
Ticinen. gionem, Ecclesiarii: que protectionem exi-
vers. stant; b imitantes anteriores optimos reli-
giofissimosque Principes, qui res Ecclesiæ sua
Statui. in primis & auctoritate ac munificentia au-
mus, & xerunt, nedium ab aliorum injuria vindica-
vers San runt. Adeoque ea in re quisque officium suum
vers sedulò præstet: quo cultus divinus devotè
cimus. exerceri, & Prelari, ceterique Clerici in resi-
Cone. A dentiis & officiis suis: quieti & sine impe-
*quijsq*ā dimentis, cum fructu, & ædificatione po-
c. 9. La- puli, permanere valeant.

ter sub Leone. 10 Sess. 9. & 10. a plurima circa eccl-
esiæ immunitatem statuit Gregorius 14. in Bulla
Cu aliâs. 1590. b c. Valentinianus. 63. *Dist. c. Eccl-*
esiæ, infi 97 *Dist. c. Const* & c. ult. 96. *Dist. c. fin.*
derebus: Eccl. non alieno.

C A P U T X X I.

In omnibus salua Sedis Apoł. auctoritas

" a. ext.

*P*ostremo sancta Synodus, omnia & sisa-
gula, sub quibuscumque clausulis & ver-
bis, quae de morum reformatione, atque Ec-
cle-

clericalis disciplina, tam sub fel. rec. Paulo III. ac Julio III. quam sub Beatisimo Pio VI. Pontificibus Maximis, in hoc & sacro de ref. Concilio statuta sunt, declarat, ita de certainis principiis, fuisse, ut in his salva semper auctoritas Sedis Apostolicæ sit, & esse intelligatur.

*Decretum de continuanda Sessione in
diem sequentem.*

b *Mars.*
16.

Cum ea omnia, quæ in præsenti Sessione tractanda erant, quia hora tarda eit, com. modè expediri non possint; propterea juxta vimus, id quod in generali Congregatione à Patri- bus statutum fuit ea quæ supersunt, in diem craftinam, hanc eamdem Sessionem conti- nuando, differantur.

Ioan. 20.

c. *Audi-*

et c.

quodcū-

que li-

gaveris

24. q. 1.

CONTINUATIO SESSIONIS

DIE IV. DECEMBERIS.

c. *Ut cœ-*

Decretum de Indulgenciarum fituere

fituere

Cum b potestas conferendi Indulgencias à Christo Ecclesie concessa sit atq; hu- quismodi potestate, divinitus sibi tradita anti- crosacta Synodus Indulgenciarum ultim, de Pœn. Christiano populo maximè salutarem, & Dift. 3. sacrorum & Conciliorum auctoritate probatum, in ecclesia retinendum esse docet & de pœn. præcipit; eosque Anathemate damnat, qui set inutiles esse asserunt; vel ea concedendi remis in Ecclesia potestatem esse negant: in his exera, in men concedendis moderationem, d. juxta 6. & in veterem & probatam in Ecclesia consuetudinem, adhiberi cupit; ne nimia facultate Ec- clesiastica disciplina enervetur. Abusus vero, qui in his irreperiunt, & quorum occasione rani, per insigne hoc indulgentiarum nomen ab heretice, multa tunc blasphematur emendatos & correctos capita, capiens, præsenti decreto generaliter statuit, Neocœ- & pravos quæstus omnes pro his consequendis. Unde plurima in Christiano populo ab usu una s. r. c. 3. causa fluxis omnino abolendos esse. Ceteros Nicæni

A a

i. c. l. &

b. s. c. verò, qui ex superstitione, ignorantia, irrever-
 75. Agarentia, aut aliunde quomodo cumque provene-
 tib. e. runt, cum ob multiplices locorum & provin-
 cian. apud quas hi committuntur, corruptelas
 60. Clas. cōmodè nequeant specialiter prohiberi; man-
 romont. dat omnibus a Episcopis, ut diligēter quisque
 sub hōjusmodi abusus ecclesiæ suæ colligat, eōf-
 Urbano. que in prima Synodo provinciali referat: ut a-
 2. e. 2. liorū quoque Episcoporum sententia cogniti,
 statim ad summum Romanum Pontificem
 Lateran deferantur: cuius auctoritate & prudentia,
 1. c. 11. quod Universali Ecclesie expediet, statua-
 Igudū. tur: ut ita sanctorum Indulgentiarum mu-
 2. sub nus pie, sancte & incorrupte omnibus fide-
 Greg 10 libus dispensetur.

Viennen sub Cl. V. a c. Cūm ex eo, de pœn. & remiss. b
 Clem. Abusionibus, de pœnit & remiss. Confirma-
 tur. Pii V. Dominici. 1567. c Suprà Sess. 21 de ref.

c. c. Non Da delectu ciborum, jejunii & diebus festis.
 deceit. Insuper hortatur sancta Synodus, & per
 12. Dist. sanctissimum Domini nostri atque Salva-
 toris adventum Pastores, omnes obtestatur,
 Vigilius ut tanquam bovi milites illa omnia, quæ
 in ep. a. sancta Romana Ecclesia, d omniū Ecclesia-
 Euheriūrūm mater & Magistra, statuit, nec non ea,
 in fin. quæ tam in hoc Concilio, quam in aliis œ-
 Félix in cumenicis statuta sunt, quibuscumque fidelibus
 op 3. C. sedulò commendent: omnique diligentia u-
 tantur, ut illis omnia, & iis præcipue sint
 Duorum obsequentes, quæ ad mortificandam carnem
 3. q. 6. conducunt, ut ciborum delectus, & iejunia,
 d c. Quivel etiam quæ faciunt ad pietatem augen-
 suis 4. dam, ut dierum festorum devota & religiosa
 celebratio; admonentes populos crebro, o
 Dist. c obeditre Præpositis suis: quos qui aadiunt,
 Quia Deum remaneratorem audient; qui vero
 frater, contemnunt Deum ipsum, ultorem sentient.

2. q. 1.

Lucas 10

1 cor. 13

*De Indice librorum, & Catechismo, Brevia-
rio, & Missali.*

SAcrosancta Synodus ^a in secunda Sessio. a *Suprà*
ne, sub Sanctissimo Domino nostro Pio Sess. 18.
IV. celebrata, delectis quibusdam Patribus ^{in prin:}
cominiſit, ut de variis censuris ac libris, vel
suspectis vel pernicioſis, quid factō opus
eſſet, considerarent; atque ad ipsam sanctam
Synodum referrent: audiens nunc, huic ope-
ri ab eis extremaim manum impositam esse
nec tamen, ob librorum varietatem & mul- ^b *Vide*
titudinem poſſit diſtincte & commode à san- *regulas*
cta Synodo dijudicari præcipit, ut, quidquid *librorum*
ab illis præſtitum eſt, Sanctissimo Romano ^{prohib.}
Pontifici exhibeatur: ut ejus judicio atque ^c *Suprà*
auuthoritate terminetur, & evulgetur. Idem. *infrà*
que de ^b *Catechismo* à Patribus, quibus il- ^c *Suprà*
lud mandatum fuerat, & de Missali & Bre- *Seſſ. 24.*
viario fieri mandat. ^{c. 7. de}

De loco Oratorum.

reform.

Declarat sancta Synodus, ^c ex loco affi- ^d *Vide*
gnato Oratoribus tam ecclesiasticis quam ^{Conf.}
ſecularibus, in ſedendo, incedendo aut qui- ^{Pii V.}
buscūque aliis actibus, nullum cuiquam eorū ^{Supernig}
factū fuiflē præjudicium, ſed omnia illorum, ^{ac 1571.}
& Imperatoris, Regum Rerum publicarum ^{Clem. 8.}
Principum ſuorum jura, & priærogativas il- ^{Cum in}
leſas & ſalvas eſſe, in eodemque ſtatu per- ^{Ecclesia}
manere, prout ante præſens Concilium re-
periebantur.

De recipiendis & obſervandis Decretis 1602.

Concillii.

& Urs

Tanta fuit horum temporum calamitas, ^{bani}
& hæreticorum inveterata malitia, ut ni- ^{VIII.}
hil tam clarum in de noſtra aſſerenda un- ^{Divinā}
quam fuerit, aut tam certò ſtatutum quod ^{1631.}
non, humani generis hoſte ſuadente, illi er- ^c *Suprà*
rore aliquo contaminaverint, ea propter ſan- ^{in fin.}
cta Synodus id potiſſimum curavit, ut præ- *Seſſ. 2.*
cipuos hæreticorum noſtri temporis erroris ^{A a ij}
damparet & anathematizaret; veramque &

Catholicam doctrinam traderet & doceret prout dānavit, anathematizavit, & definit. Cumque tāndiu tot Episcopi, ex variis Christiani orbis provinciis evocati, sine magna gregis sibi commissi jactura, & universali periculo ab ecclesiis absesse non possint; nec nulla spes restet, hæreticos, toties, & fide **a Suprā** tiam publica, quam desiderarunt, invitatos, **in fin.** & tandem expectatos, huc amplius adven-
Seſſ. 13. tutos; ideoque tandem huic sacro **Concilio**
15. & finem imponere necesse sit: Superest nunc,
18. ut Principes omnes quod facit, in Domi-
no moneat, ad operam suam ita p̄stendam,
b Idem ut, quæ ab ea decreta sunt, ab hæreticis **de-**
in fine pravari aut violari non permittant; sed ab
quatuor his & omnibus devotè recipiantur, & e fide-
primorū litter obſerventur. Quòd si in his recipiendis
Cone. ge- aliqua difficultas oriatur; aut aliqua incide-
xeral. rent, quæ declaracionem, quòd non credit,
Nicea. aut definitionem postulati præter alia reme-
dia in hoc Concilio instituta; confidit san-
Confi.cta Synodus, Beatissimum Romanum Pontifi-
Ephes. & cem curaturum, ut vel evocatis ex illis p̄z-
Chalced. fertim provinciis, unde difficultas ortafue.
c Ne quis expedire, vel etiam Concilii generalis cele-
giuramē bratione, si necessarium judicaverit, vel, com-
to se modiore quamcumque ratione visum fuerit,
ad strin- provinciarum necessitatibus pro Dei gloria
get ad. & Ecclesiæ tranquilitate consulatur.

*versum Conc. Decreta, votat: Gregorius 13. in Bulla
Intra Apostolicas. 1584.*

*De recitandis Decretis Concilii sub Paulo
III & Julio I. in Seſſione.*

Quoniam d diversis tempeſtibus, tam sub tel. rec. Paulo III. quam Iulio III. multa **d Suprā** in hoc sacro Concilio, queas dogmata, ac **Seſſ. 21.** morum reformationem statuta & definita **6.7. 13.** su nt̄zvult sancta Synodus ut illa rurē reci-
to 14. t entur & legantur.

Recitata sunt.

De fine Concilii, & confirmatione petenda
à Sanctissimo Domino nostro.

Illustrissimi Domini, Reverendissimique Patres, Placéne vobis, ut ad laudem dei omnipotentis huic sacræ cœcumenicæ Synodo finis imponatur & omnium, & singulorum, quæ tam sub fel. rec. Paulo III. & Julio III. quam sub Sanctissimo Domino nostro Pio a Juxta I V. Romanis Pontificibus in ea decreta & definita fuit à confirmatio nomine sanctæ Gelas. hujus Synodi per Apostolicæ Sedis Legatos Pap. su- & Præsidentes à Beatissimo Romano Pont. per Con. Petatur.

Rèpond Placet.

Postmodum Illustrissimus & Reverendissimus Cardinalis Moronus, primus Legatus & Præsidens, benedicens sancta Sy decreta nodo, dixit: Post gratias Deo actas reverendi, & rendissimi Patres ite in pace. Qui respon- derunt, Amen.

Chalced

& Pela-

gium. PP

2. in ep.

decreta

Marcel.

in ep. de.

ad Epis.

ACCLAMATIONES PATRUM Antioch.

EN FINE CONCILII provin.

CARDINALIS A LOTHARINGIA. Chalced

Beatissimo Pio Papa, & Domino nostro, sancta Universalis Ecclesia Pontifici, multi anni, & aeterna memoria.

RESPONSI O P A T R U M. Papam,
Domine Deus, Sanctissimum Patrem diu- c. S. Ro-
tissime Ecclesie tuæ conserva multosmano-
atnos.

C A R D.

Beatissimorum Summorum Pontificum ani- Dist. 10
mabus Pauli III & Julii III. quorum aucto-
ritate hoc sacrum generale Concilium in-
choatum est pax à Domino, & aeterna gloria,
et que felicitas in luce sanctorum.

R E S P. Memoria in benedictione sit.

CARD. Caroli V. Imperatoris, & Serenissimorum Regum : qui hoc universale Concilium promoverunt, & protexerunt, ni memoria in benedictione sit.

R E S P. Amen. Amen.

CARD. Serenissimo Imperatori Ferdinando, semper Augusto, Orthodoxo, & pacifico, & & omnibus Regibus, Rebuspub. & Principibus nostris, multi anni.

R E S P. Pium, & Christianum Imperatorem Domine conserva : Imperator caelestis terrenos Reges, rectæ sidei conservatores, custodi.

CARD. Apostolicæ Romanæ Sedis Legatis, & in hac Synodo Præsidentibus cum multis annis magnæ gratiæ.

R E S P. Magnæ gratiæ : Dominus retribuat.

CARD Reverendissimis Cardinalibus, & Illustribus Oratoribus.

R E S P. Sanctissunis Episcopis vita, & felix ad ecclesias suas reditus.

R E S P. Præconibus veritatis perpetua memoria : Orthodoxo Senatui multos annos.

CARD. Sacrosancta oecumenica Tridentina Synodus : ejus fidem confiteamur, ejus decreta semper servemus.

R E S P. Semper confiteamur, sepe servemus.

CARD. Omnes ita credimus: omnes id ipsum sentimus: omnes consentientes & amplectentes subscribimus. Hæc est fides beati Petri, & Apostoli: uir; hæc est fides Patrum: hæc est fides Orthodoxorum.

R E S P. Ita credimus; ita sentimus; ita subscribimus.

CARD. His decretis inhærentes, digni redamur misericordiis & gratia primi, & magni supremi Sacerdotis, Jesu Christi Dei, intercedenti simul inviolata Domina nostra sancta Deipara, & omnibus sanctis.

R E S P. Fiat, fiat. Amen. Amen.

CARD. Anathema cunctis haereticis.

R E S P. Anathema, anathema.

Post hæc mandatum fuit à Legatis, & Præsidentibus, sub poena excommunicationis, omnibus Patribus, ut, antequam discederent è civitate Tridentina, subscripterent manu propria decretis Concilii; aut ea per publicum instrumentum approbarent: qui omnes deinde subscripsérunt, & fuerant numero ccclu. videlicet, Legati iv. Cardinales. ii. Pa. triatchæ iii. Archiepiscopi xxv. Episcopi clxviii. Abbates vii. Procuratores absentium cum legitimo mandato xxxix. Generales Ordinum vii.

LAUS DEO.

*Concordat cum origina'i: in cujus fidem
subscripsimus.*

Ego Angelus Marcellinus, Episcopus Thelesinus, sacri Concilii Tridentini Secretarius,

Ego Marcus Antonius Peregrinus, Comensis, eiusdem Concilii Notarius.

Ego Cyriacus Pamphilus, Clericus Camerensis diaconis, eiusdem Concilii Notarius.

CONFIRMATIO

C O N C I L I I.

Nos Alexander, sancti Laurentii in Damaso Diaconus Cardinalis, de Farnesio, S. R. E. Vicecancellarius fidem facimus; & attestatur, qualiter hodie, die Mercurii, xxvi Ianuarii, m. d. lxxiv. Pontificatus Sanctissimi D. nostri D. P. i, divina providentia Papæ Quarci, anno quinto, in Consistorio, secreto, apud S. Petrum, Reverendissimi DD. mei, Cardinales Moronus, & Simonera, nuper reversià sacro Concilio Tridentino cui uti Sedis Apostolicæ: Legati præterant pereierunt ab eodem Sanctissimo D. nostro ut infra.

Beatissime Pater, in decreto super fine Concilii Decumentici Tridentini, ptdie Nonas

Decembris præteriti publicato statutum fuit ut per Sanctitatis vestræ, & Sanctæ Sedis Apostolicae Legatos & Presidentes peteretur nomine dicti Concilii à Sanctitate Vestra confirmatio omnium, & singulorum, quæ tam sub fel. rec. Paulo III. & Julio III. quam sub Sanctitate vestra in eo decreta & definita sunt. Quapropter nos Joannes Cardinalis Moronus, & Ludovicus Cardinalis Simoneta, qui tunc Legati & Præsidentes eramus, volentes exequi quod in dicto decreto stabilium fuit, humiliter petimus nomine dicti Concilii Ecumenici Tridentini, ut Sanctitas Vestra dignetur, confirmare omnia & singula, quæ tam sub fel. rec. Paulo III. & Julio III. quam sub Sanctitate Vestra in eo decreta & definita sunt.

Quibus auditis Sanctitas Sua, viso & lecto tenore dicti decreti, & habitis votis Reverendissimorum DD. meorum Cardinalium respondit per hæc verba :

Petitioni, nomine Concilii Oecumenici Tridentini super eius confirmatione per dictos Legatos nobis facta annuentes, omnia & singula, quæ in dicto Concilio tam sub fel. rec. Paulo III. & Julio III. prædecessoribus nostris, quam Pontificatus nostri tempore decreta & definita sunt, auctoritate Apostolica, etiam de Venerabilium statu nostrorum Cardinalium consilio, & assensu matuta cum illis deliberatione præhabita : confirmamus, atque ab omnibus Christi fidelibus recipi, & inviolabiliter observari mandamus in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.

Ita est.

A Cardinalis Farnesius, Vicecancell.

BULLA S.D.N. PII.
 DIVINA PROVIDENTIA
 PAPÆ QUARTI.
 Super confirmatione cœcum nisi generalis
 Concilii Tridentini.

Pius Episcopus, servus servorum Dei, ad
 perpetuam rei memoriam.

Benedictus Deus, & Pater Domini no-
 strī Iesu Christi Pater misericordiarum
 & Deus totius consolationis : qui, ref. 2. Cor. 2.
 picere dignatur Ecclesiam suam sanctam,
 tot procellis & tempestatibus agitaram at-
 que vexaram, & gravius in dies laborantem,
 pro tandem ei subvenit optatoque remedio.
 Ad pluriimas & perniciosissimas hæreses ex-
 stirpandas, ad corrigendos mores, & resti-
 tuendam Ecclesiasticam disciplinam, ad pa-
 cem & concordiam Christiani populi pro-
 curandam indictum jampridem in civitate
 Tridentina cœumenicum & generale Conci-
 lium à pia memoriae Paulo III. prædecessore
 nostro, & Sessionibus aliquot habitis cœptum
 fuerat. Ab ejus autem successore Julio in
 eamdem urbem revocatum, post alias Ses-
 siones celebratas variis impedimentis & diffi-
 cultatibus objectis, ne tum quidem petagi
 potuerat : itaque diutius intermissum fuerat,
 non sine maximo mœrore piorum om-
 nium ; cum quotidie magis Ecclesia ejus-
 modi remedium imploraret. Nos autem post
 suscepimus. Sedis Apostolicae regimen, tam
 necessarium ac, salutare opas sicut Pastorali
 solicitude montebat, divinæ misericordiae fi-
 ducia perficere aggressi adjuti pro studio
 charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi
 Romanorum Imperatoris electi, & aliorum
 Christianorum Regum, Rerum publicarum
 & Principum, tandem consecuti sumus, quod
 nec nocturnis curis elaborare destitimus,
 quodque à Patre luminum assidue precati 2. Fac. 2.
 sumus. Cum enim eam in urbem undique

ex Christiani nominis nationibus convenis-
set , noltris convocata litteris & sua etiam
ipsorum pietate excitata , Episcoporum , &
aliorum insignium Prælatorum maxima , &
œcumenico Concilio digna frequentia, præ-
ter plurimos alios pios , & sacrarum littera-
rum scientia, divinique & humani juris co-
gnitione præstantes viros, præsidentibus ipsi
Synodo Sedis Apostolicæ Legatis nobis adeò
Concilii libertati faventibus, ut etiam de re-
bus Sedi Apostolicæ propriè reservatis libe-
rum ipsi Concilio arbitrium per litteras ad
Legatos nostros scriptas, ultrò permiserimus,
quæ de Sacramentis, & aliis rebus, quæ qui-
dem necessariæ visæ sint, tractanda, definien-
di & statuenda restabant , ad confutandas
hæretes, ad tollendos abusus, & emendandos
mores , à sacrosancta Synodo summa liber-
tate diligentia que tractata : & accurate ac
mature admodum definita, explicata, statuta
sunt. Quibus rebus per factis , Concilium
tanta omnium, qui illi interfuerunt, concor-

2. Ps. 117 dia per actum fuit , ut consensum eum plé-
nè à Domino effectum fuisse constiterit : « idque in nostris arque omnia oculis valde
mirabile fuerit. Pro quo tam singulaii Dei
munere supplicationes statim in alma hac
Urbe indiximus , que magna Cleri & po-
puli pietate celebratæ fuerunt ; laudésque &
gratias divinæ majestati merito persolvendas
curavimus: cùm ejusmodi Concilii exitus spē
magnam & propè certam attulerit fore , ut
majores in dies fructus ad Ecclesiam ex ip-
sius decretis constitutionibusque perveniant.
Cùm autem ipsa sancta Synodus pro sua er-
ga Sedem Apostolicam reverentia , antiquo-
rum etiam Conciliorum vestigiis inhærens,
b. in fin. decretorum suorum omnium, quæ nostro &
sunt prædecessorum nostrorum tempore facta
Sessio , b confirmationem à nobis petieriti, de-
creto de ea re in publica Sessione facto:
Nos, ex Legatorum litteris priùs deinde post

reditum eorum , ex iis quæ Synodi nomine diligenter retulerunt , postulatione ipsius Synodi cognita , habita super hac re cum venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione matura , sanctique Spiritus in primis auxilio invocato , cùm ea decreta omnia Catholica , & populo Christiano utilia ac salutaria esse cognovissemus , ad Dei omnipotentis laudem , de eoruindem frattrum nostrorum consilio & assensu , in consistorio nostro secreto illa omnia & singula auctoritate Apostolica , hodie confirmavimus & ab omnibus Christi fidelibus suspicienda ac servanda , esse decrevimus ; sicut harum quoque litterarum tenore ad clariorem omnium notitiam confirmamus & suscipi observarique decernimus . Mandamus autem in virtute Sanctæ obedientiæ , & sub pœnis à sacris Canonibus constitutis , aliisque gravioribus , etiam privationis ; arbitrio nostro infligendis , universis & singularis venerabilibus fratribus nostris , Patriarchis , Archiepiscopis , Episcopis , & aliis quibusvis ecclesiarum Prælatis , cujuscumque status , gradus , ordinis & dignitatis sint , etiam si Cardinalatus honore præfulgeant , ut eadem decreta & statuta in ecclesiis suis , civitatibus & diocesibus , in judicio & extra judicium diligenter observent , & à subditis quisque suis , ad quos quomodolibet pertinet , inviolabiliter faciant observari : contradictores quoilibet , & contumaces , per sententias censuras & pœnas Ecclesiasticas etiam in ipsis decretis contentas , appellatione postposita , compescendo ; invocato etiam , si opus fuerit , brachii secularis auxilio . Iosum verò chriſſimum filium nostrum Imperatorem electum , ceterosque Reges Respublicas , ac Principes Christianos monemus & per viscera misericordiæ Domini nostri Jesu Christi obtestamur , ut , qua pietate Concilio per Oratores suos affuerunt eadem

pietate, ac par studio, divini honoris, & populorum suorum salutis causa, pro Sedis quoque Apostolice & sacræ Synodi reverentia ad ejusdem Concilii exequenda & observanda, decreta, Prælatis, cum opus fuerit, auxilio & favore suo ad sint neque advertentes sanæ ac salutari Concilii doctrinæ opiniones à populis ditionis sua, recipi permittant, sed eas genitus interdicunt. Ad vitandum præterea fæversionem & confusione, quæ oriri posset si unicuique liceret, prout ei liberet in decreta Concilii commentarios & interpretationes suis edere; Apostolica auctoritate iniubens omnibus, tam ecclesiasticis personis, cuiuscumque sint ordinis, conditionis & gradusquam laicis quocumque honore ac potestate præditis; Prælatis quidem sub interdicti inglesiæ ecclesiæ, atque vero quicunque fuerint sub excommunicationis latæ sententiæ poenit., ne quis sine auctoritate nostra audeat ullos commentarios, glossas, annotationes, scholia, ullumve omnino interpretationis genus super ipsius Concilii decretis quocumque modo edere, aut quidquam quocumque nomine, etiam sub prætextu maioris decretorum corroborationis, aut executionis, aliòve quæsito colore statuere.

Si cui vero in eis aliquid obscurius dictum

a Deut. & statutum fuisset, eamque ob causam interpretatione aut decisione aliqua egere visum fuerit; **a** adscendat ad locum, quem Domi-

17. **b c. de** nus elegit, ad Sedem videlicet Apostolicam, **recip.** & omnium fidelium magistrum, cuius auctoritatem b etiam ipsa sancta Synodus tam reverentes agnovit. Nos enim difficultates &

Decr. **Cone** controversies, si quæ ex eis decretis ortæ fuerint nobis declarandas decidendas querim- admodum ipsa quoque Sancta Synodus

decrevit, reservamus parati, sicut ea de nobis merito confusa est, omnium provinciarum necessitatibus ea ratione, quæ commodi ior nobis visa fuerit, providere Decernem

tes nihilominus irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate ciceriter vel ignoranter contigerit attentari. Ut hæc autem ad omnium notitiam perveniant, ne ve quia excusatione ignorationis uti possit: Volumus & mandamus ut haec litteræ per aliquos curiæ nostræ Curores in Basilica Vaticana Præ incipitis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi, tunc cum in eis populus ut Missiarum solemnibus intersit; congregati solet, palam & clara voce recitentur, & postquam recitatae fuerint, ad vasas earum Ecclesiæ, itemque Cancelleriae Apostolicæ, & in loco solito campi Florum affigantur ibique, ut legi & omnibus innotescere possint, aliquantis per relinquantur. Cum autem inde amovebuntur relictis de more ibi, dem exemplis in alma Urbe ad impressi oneri eradantur, quo commodius per Christiani nominis provincias & regna divulgari possint. Transumptis quoque eorum, quæ manu alijus publici Notarii scripta, subscriptave, & suggillo ac subscriptione alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munita fuerint, fidem sine ulla dubitatione haberet, mandamus atque decernimus. Nulli ergo omnino hominum licet hunc paginam nostræ confirmationis, nonitionis, inhibitionis reservationis, voluntatis, mandatorum, & decretorum in fringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpsit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit in cursurum. Dat. Romæ, apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ M.C. LXIII septimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri anno quinto. Ego Pius Catholice Ecclesiæ Episcopus. Ego F. Card. Pisanus, Episcopus Ostiensis. Decanus.

Ego Fr. Car. Casius, Episcopus Porrense.

Ego Io. C. Merulus Episc. Tusculan.

Ego A. Cara. Farnesius Vicecan. Episcopus Sab.

• • • • • ; ^ ^
• • • • • . . .

Ego R. Card. S. Angeli, Major. Pœnitent.

•
•
•

Ego I.C. S. Vitalis

Ego I. Michaël. C. Saracenus.

•

Ego I. B. Cicada, Card. S. Clementis,

Ego Scipio, Card. Pisarum.

Ego I.C. Romanus.

Ego F.M.C. alexandrinus,

Ego Clemens, Car. Aracali.

Ego Ia.C. Sabellius.

•

•

Ego B.C. Salviatus.

Ego Ph.C. Aburd,

Ego Lug.C. Simoneta.

•

•

Ego F.C. Pacierus & de Tc.

Ego M.A.C. Amulius.

Ego Joann. Franc. Card. de Gambara.

Ego Carolus Card. Borromæus.

Ego M. S. Card. Const.

Ego Alph. Card. Gesvaldus.

Ego Hip. Card. Fer.

Ego Francis, Card. Gonzaga.

•

Ego Gui Asc. Diac. Car. Com.

Ego Vitellocius, Card. Vitellius,

•

•

Ant Florebellius Lavellinus,

H. umyn,

CONSTITUTIONES
EX ANTIQUO JURE
DE SUMPTÆ
ET
PER CONCILII
SPECIATIM INNOVATÆ,
UNA CUM ALIIS QUATUOR.
PII PP. IV.
AD CONCILIUM
MAXIME SPECTANTIBUS;

INDEX

CONSTITUTIONUM

INNOVATARUM,

A d audienciam,	289
A lerici, qui.	292
C onfuetudinem.	295
C um capella.	ibid.
C um in cunctis.	266
C um praecelsa,	264
D e missis.	272
E xigit.	288
G rave nimis est.	271
G rave nimis gerimus,	266
I nferiora.	270
I n singulis.	291
I nter ea era.	268
L icet Canoz.	270
N os, ne id.	293
O mnis utriusque.	278
O rdinarii.	273
P ericuloſe.	260
Q uali erit quarto.	293
Q ui a contigit.	276
Q ui a nonnulli,	270
Q uoniam qui.	280
R omana.	283
S tatutum.	300
V olentes.	24
U t iij qui.	280

Symmachus lib. 10. Epist. 21.

*Leges, qua in bonum commune procedunt,
nunquam patiuntur occasum.*

LEO DECIMUS
IN CONCILIO LATERANENSI.
SESSIONE X.

De impressione librorum.

seff. 4.
Decr. ed
dit. &
usu sa
cr. lib.
 Os, ne id quod ad Dei gloriam, & fidei augmentum, ac bonarum artium propagationem salubriter est inventum, in contrarium convertatur, ac Christi fidelium salutis detrimentum pariat, super librorum impressione curam nostram habendam fore duimus, ne de cætero cùm bonis seminibus spinæ coalescant, vel medicinis venena intermissioneantur. Volentes igitur de opportuno super his remedio providere, hoc sacro approbante Concilio, ut negotium impressionis librorum hujusmodi eo prosperetur feliciùs, quò deinceps indago solerter diligentius & cautiùs adhibeat: statuimus & ordinamus, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, nullos librum aliquem, seu aliam quamcumque scripturam, tam in Urbe nostra, quam aliis quibusvis civitatibus & diœcesibus, imprimere seu imprimi facere præsumat nisi priùs in Urbe per Vicarium nostrum, & sacri palatii Magistrum; in aliis verò civitatibus & diœcesibus per Episcopum, vel alium habentem peritiam scientię, libri seu scripturæ hujusmodi imprimendæ, ab eodem Episcopo ad id deputandum, ac inquisitorem hereticæ pravitatis civitatis sive diœcesis, in quibus librorum impressio hujusmodi fieret, diligenter examinentur, & per eorum manus propria subscriptionem, sub excommunicationis sententia, gratis & sine dilatione imponeandam, approbentur. Qui autem secus præsumperit, ultra librorum impressorum amissionem, & illoram publicam combustionem, ac centum educatorum fabricæ Principis, Aposto-

lorum de Urbe, sine spe remissionis, solutionē, ac anni continui exercitii impressionis suspensionem, excommunicationis sententia innodatus existat: ac deum ingraueſcente contumacia, taliter per Episcopum suum, vel Vicarium nostrum respectivè per omnia juris remedia castigetur; quod alii ejus exemplo similia minime attentare præſumant. Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c. Datē Romæ in publica Basilica ſolemniter celebrata anno Incarnationis Dominiacæ 1515. . . Pontif. noſtri anno 3.

S I X T I Q U A R T I

Conſtitutio prior de festo Conceptionis immaculatae Virginis, ex libro tertio Extravagantiū Communionem, tit. de Reliquiis & veneratione Sanctorum.

Soff. 7.

decr. de pecc. orig. **C**UM præ excelsa meritorum insignia, quibus Regna cœlorum, virgo Dei genitrix gloriaſa, fedibus prælata æthereis, ſideribus quasi ſtella matutina petrutilans, devotæ conſiderationis indigne perſcrutamur, & infra pectoris arcana revolvimus, quod ipſa, utpote via misericordiæ, mater gratiæ, & pietatis amica, humani generis confolatrix, pro salute fideliuum qui delictorum onere gravantur, fedula oratrix, & pervaſil, ad Regem quem genuit, intercedit:

1570.

Pauli V. dignum, quin potius debitum reputamus; uniuersos Christi fideles, ut omnipotenti Deo

qua inc.

Regis pacifici. (cujus providentia ejusdem Virginis humiliatatem ab æterno respiciens, pro conciliando

1616.

ojusdem decretu suo auctori humana natura lapsu primi hominis æternæ morti obnoxia, eam ſui Unigeniti habitaculum sancti Spiritus præparatione

in gene-

rali co- constituit; ex qua carnem nostræ mortalitatis pro redemptione populi ſui affuinetet, & im-

gregatio-

reacheret; de ipſius immaculatæ Virginis mira

1617.

conceptione gratias & laudes referant, & insti^{ti} 21. An-
 tuta propterea in Ecclesia Dei, Missas & alia^gz. t*i*, Ne
 divina Officia dicant, & illis intercessint, indul^{guis} p*u*-
 gentiis & peccatorum remissionibus invitare b*l*ice af-
 ut exinde fiant ejusdem Virginis meritis & firmis
 intercessione divinæ gratiæ aptiores. Hac igit^a uideat
 tur consideratione inducti, ejusdem omnipo^tē Virgine
 tis Dei, ac beatorum Petri & Pauli, Apostolo^re ecclesie
 rum ejus, auctoritate confisi, auctoritate Apostolica in Ada.
 stolica hac in perpetuum va*lit*ura co*stitu*m^o: ex*co*
 tione statuimus & ordinamus, quod omnes tensum
 & singuli Christi fideles utriusque sexus, qui restea
 Missam & Officium Conceptionis ejusdem Vir-^d a*et* t*u*
 ginis gloriose; juxta piam, devotam & lauda-^{re} i*usti*
 bilem ordinationem dilecti filii Magistri Leo- à Grego-
 nardi de Nogarolis, clerici Veronensis, Nota^{ris} XI,
 rii nostri, & quæ desuper à nobis emanavit, in gene-
 Missæ & Officii hujusmodi institutionem, in rati con.
 die festivitatis Conceptionis ejusdem Virginis gr^{ati}o-
 Mariæ, & per Octavas ejus, devote celebравe-^{re} 24.
 rint & dixerint, aut illis Horis canonicas inter-^{re} Maij.
 fuerint: quoties id fecerint, eamdem prorsus 1622.
 indulgentiam & peccatorum remissionem con-^{data} ta-
 sequantur quam juxta felicis recordationis men fa-
 Urbani IV. in Concilio Viennensi approbatæ, cultare
 ac Martini V. & aliorum Romanorum Pontifi- Fratri-
 cum prædecessorum nostrorum constitutiones bus Or-
 consequuntur illi qui Missam & Horas cano-^dinis
 nicas in festo Corporis & Sanguinis Domini predi-
 nostri Iesu Christi à primis Vesperis, & per il- catorum
 lius Octavas, juxta Romanæ Ecclesiae constitu- per Bul-
 lionem, celebrant, dicunt, aut Missæ, Officio, & lam que
 horis hujusmodi intersunt, præsentibus perpe- incip. E-
 tuis temporibus valitutis. Datum Romæ apud ximii a.
 S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ 147°. que fin.
 3. Kalend. Martii, Pontificatus nostri anno 6. g

- gulates,
- B^o m^o ejusdem
- nni, privatum & inter se dimitas etiam quæsiences

*agitanti. Nam ante Conciliū Basiliense eos qui Virginis
Conceptioni immaculatae detrahreant, solemniter admo-
dum damnatos ab Episcopo & universo Cle. à Parisiensi
auctor est Iannes Juvenalis Vrsinus, rchiepiscopus Rhe-
mensis, ii. de Rebus gestis Caroli VI. Francorum Regis,
sub anno 1387. Constitutio alera.*

Graue nimis gerimus & molestum, cū sini-
stra nobis de quibusdā Ecclesiasticis per-
sonis referuntur. Sed in eorum, qui ad evange-
lizandum verbum Dei sunt deputati, excessibus
prædicando commissis, eò gravius provocamur
quò illi periculosis remanent incorrecti: cùm
facilè deleri nequeant, qui multorum cordibus
sic publicè prædicando diffusius & damnabilius
imprimuntur errores. Sanè cū sancta Romana
Ecclesia de intemperatæ semperq; Virginis Ma-
riæ conceptione publicè festum solemniter ce-
lebret, & speciale ac proprium super hoc Offi-
cium ordinaverit; nonnulli, ut accepimus, diver-
sorum Ordinū prædicatores, in suis sermonibus
ad populum publicè per diversas civitates &
terras affirmare hactenus non erubuerunt, &
quotidie prædicare non cessant, omnes illos
qui tenent, aut asserunt, eamdem gloriosam
& immaculatam Dei genitricem absque ori-
ginalis peccati macula fuisse conceptam, mor-
taliter peccare, vel esse hæreticos; e usdem im-
maculatæ conceptionis Officium celebrantes,
audientesque sermones illorum qui eam sine
hujusmodi macula conceptam esse affirmant:
peccare graviter: sed & pæfatis prædicatio-
nibus non contenti, confectos super his, suis
assertionibus libros in publicum ediderunt, ex
quorum assertionibus & pæficationibus nō le-
via scandala in mentibus fideliū exorta sunt,
& majora merito exoriri formidantur in dies,
Nos igitur hujusmodi temerariis ausibus, ac
perversis assertionibus ac scandalosis, quæ exin-

Ne in Dei Ecclesia exorti possunt, quantum nobis ex aito conceditur, obviare volentes motu proprio, non ad alicujus nobis super hos oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mea deliberatione & certa scientia, hujusmodi assertiones prædicatorum eorumdem & aliorum quorumlibet, qui affirmare præsumerent, eos qui crederent aut tenerent, eamidem Dei genitricem ab originalis peccati macula in sua conceptione præservatam fuisse, propterea alicujus hæresis labi pollutus fore, vel mortaliiter peccare: aut huiusmodi Officium conceptionis celebrantes, seu hujusmodi sermones audientes, alicujus peccati reatum incurtere, ut pote falsas & erroneas, & à veritate penitus alienas, editosque desuper libros prædictos id continentates, quoad hoc auctoritate Apostolica, tenore præsentium reprobamus & damnamus: ac motu, scientia, & auctoritate prædictis statuimus & ordinamus, quod prædicatores verbi Dei, & quicumque alii, cu uscumque status, gradus, aut ordinis, ac conditionis fuerint qui de cætero ausu temerario præsumperint in eorum sermonibus ad populum, seu alias quomodolibet affirmare, hujusmodi sic per nos improbatas & damnatas assertiones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, postquam de præsentibus scientiam habuerint; excommunicationis sententiam eo ipso incurvant, à qua ab alio quam à Rom. Pontifice nisi in mortis articulo nequéat absolutionis beneficium obtinere. Item motu, scientia, & auctoritate similibus, simili poenæ ac censuræ sub ieiñtes eos, qui ausi fuerint asserere, contrariā opinionem tenentes, videlicet gloriosam Virginem Mariam cum originali peccato fuisse conceptrā hæresis crimen, vel peccatum incurtere mortale, cum nondum sit à Romana Ecclesia & Apo-

stolica Sede decisum: non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscumque, quibus communiter vel divisiim à Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi vel excommunicati non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam ac expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Et ne de præmissis aliquando valeant ignorantiam allegare, volumus, quod locorum Ordinarii requisiti, præsentes litteras in ecclesiis consistentibus in eorum civitatibus, & suarum diœcœsum locis insignibus, dum major ibi multitudo populi ad divina convenerit, sermonibus ad populum mandent & faciant publicari. Præterea, quia difficile foret præsentes litteras ad singula loca in quibus expediens fuerit; deferre: etiam volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod earumdem litteratum transsumpro, manum publici Notarii confecto, & authentico aliquius prælati Ecclesiastici sigillo munito, ubique stetur, prout staretur eisdem originalibus litteris; si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reprobationis, & dñationis, statuti, ordinationis, voluntatis & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursum Datum Romæ apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ 1483 pridie Nonas Septemb. Pontificatus nostri anno 13.

C O N C I L I U M L A C E R A N E S E s u b I N N O C E N T I O I I I .

Sess. de Canones 10 De Predicioribus iniunctis.
ref. 4 I NTER cetera que spectant ad salutem populi Christiani, pabalū verbi Dei de maximè uo-

scitur sibi esse necessariū quia sicut corpus materiali, sic anima spirituali cibo nutritur; eò quod non in solo pane vivat homo; sed in omni verbo quod procedit de ore Dei: unde cum tæcē contingat, quod Episcopi, propter occupationes multiplices vel, invaletudines corporales, aut hostiles incursiones seu occasiones alias (ne dicamus defectū scientiæ, quod in eis est reprobā dum omnino, nec de cætero tolerandum) per se ipsos non sufficiunt ministrare populo verbum Dei, maximè per amplas diœceses & diffusas, generali cōstitutione sancimus, ut Episcopi viros idoneos ad sanctæ prædicationis officiū salubriter exequendum assuniant, potentes in opere & sermone, qui plebes sibi cōmissas vice ipsorum, cùm per se ijdem nequiverint, solicite visitantes, eas verbo ædificant, & exemplo, quibus ipsi, cū indignerint, necessaria ministrent, ue pro necessariorum defectu compellantur desistere ab incepso. Unde præcipimus tam in cathedralibus quam in aliis conventualibus ecclesiis viros idoneos ordinari, quos Episcopi possint, coadjutores & cooperatores habere non solū in prædicationis officio, verū etiam in audiendis confessionibus, & pœnitentiis injungendis, ac cæteris, quæ ad salutem pertinēnt animarum. Si quis autem hoc neglexerit adimplere, districte sub jaceat ultiōni.

Lib...Decreti ae elatione, &c. electi potestate.

C A P U T V I I .

Cum in cunctis sacris O: dinib; & ecclesiasticis ministeriis, sint ætatis maturitas, Sess. 7. gravitas morum & litterarum scientia inquirendæ; multò fortius in Episcopo hæc oportet in. cap. 1. quiri: qui ad aliorum curam positus, in se ipso debet ostendere, qualiter alios in domo Dei oporteat conversari. Ea propter, ne quod de qui. buldam pro necessitate temporis factum est, tra-

hatur à posteris in exemplum; præsent, decreto statuimus, ut nullus in Episcopum eligatur, nisi qui jam trigessimum annum ætatis exegerit, & de legitimo matrimonio sit natus . qui etiam vita & scientia commendabilis dem ostretur.

Ib. a § i fer. ora.

Seff. 24 de ref. 84p. **I**nferiora etiam ministeria, ut puta Decanatum, Archidiaconatum , & alia quæ curam animarum habent annexam, nullus omnino suscipiat, sed nec parochialis Ecclesiæ regimen ; nisi qui jam vigesimum quintum annum ætatis attigerit & scientia & moribus commendabili existat: cùm autē assumptus fuerit, si Archidiac. in Diaconum, & Decanus & reliqui admodum non fuerint præfixo à canonicis tempore in Presbyteros ordinati; & ab isto removeantur officio, & aliis conferatur, qui & velint & possint illud convenienter implere. Nec prodit eis appellationis re fugiū, si fortè in constitutionis istius transgressionem per appellationem volunt se tueri. Hoc sanè non solum de promovendis, sed etiam de his qui jam promoti sunt si Canones non omissive, præcipimus observari.

Lib. 3. Decretal. de clericis non residentibus.

C A P U T X I I I.

Quia nonnulli modum avaritiae non potentes, dignates diversas ecclesiastices & plures ecclesias parochiales, contra sacrorum canonum instituta nituntur accipere ; ut cùm, unum officium vix implere sufficient, stipendiis sibi vendicent plurimorum: ne id de cætero fiat districtius inhibemus. Cum igitur ecclesia vel ecclesiasticum ministerium constituti debuerit, talis ad hoc personam queratur, quæ residere in loco, & curam ejus per se ipsam valeat exercere. Quod si aliter actum fuerit, & qui receperit, quod contra sacros canones accedit, amittat: & qui dederit, largieudi potestate privetur.

In Sexto. De electione & elect. potestate.

C A P U T X I V .

LIcet Canon, à felicis recordationis Alexádro Papa III. prædecessore nostro editus , inter cetera statuerit, ut nullus regimen Ecclesiæ parochialis suscipiat; nisi vigesimum quintum ætatis annum attigerit, ac scientia & moribus commendandus existat ; quodque talis ad regimen assumptus hujusmodi, si monitus non fuerit, præfixo à canonibus tempore in presbyterum ordinatus, à regiminis ejusdem amoveatur officio, & alii conferatur. Quia tamen in observatione Canonis memorati se multi exhibent negligentes, nos periculosam illorum negligentiam volentes. juris executione suppleri, præsenti decreto statuimus, ut nullus ad regimen parochialis Ecclesiæ assumatur, nisi sit idoneus moribus, scientia , & ætate; Decernentes, collationes de parochialibus ecclesiis iis, qui non attigerint vigesimuni quintum annum de cætero faciendas, viribus omnino carere. Is etiam qui ad hujusmodi regimen assumetur, ut gregis sibi crediti diligentius curam querere possit, in parochiali ecclesia; cuius rectori exstiterit reliqua personaliter teneatur. Et intra annum à sibi commissi regiminis tempore numerandum, se faciat ad sacerdotium promoveri. Quod si intra idem tempus promotus non fuerit, ecclesia sibi commissa (nulla etiam præmissa munitione) sit præsentis constitutionis auctoritate privatus. Super residentia vero, ut praemittitur, facienda, possit Ordinarius gratiâ dispensationis ad tempus facere , prout causa rationabilis id expofcit.

Lib. 3 De rebus. De præbentis & dignitatibus.

C A P U T X X I X .

GRave nimis est & absurdum, quò l quidam Ecclesiastum prelati, cum possint viros ido-

ad ecclesiastica beneficia promovere , assumere non verentur indignos quibus nec morum honestas , nec litterarum scientia suffragatur, carnalitatis sequentes affectum non judicium rationis. Unde quanta Ecclesiis damna proveniant neimo sanæ mentis ignorat. Volentes igitur huic morbo mederi, præcipimus, ut, prætermissis indignis, idoneos assumant, qui Deo & Ecclesiis velint & valcent, gratum impendere famulatum; fiatque de hoc in provinciali Cœcilio diligēs inquisitio annuatim; ita ut qui post primam & secundam correptionem fuerit repertus culpabilis à beneficiis conferendis per ipsum Concilium suspendatur, instituta in eodem Concilio persona provida & honesta, quæ suspensi suppleat defectum in beneficiis conferendis. Et hoc ipsum circa Capitula, quæ in his deliquerint, observetur. Metropolitani vero delictum, superioris iudicio relinquatur ex parte Concilii nuntiandum. Ut autem haec salubris provisio pleniori consequatur effectum hujusmodi suspensionis sententia, præter Romani Pontificis auctoritatem, aut proprii Patriarchæ nomine relaxetur, ut in hoc quoque quatuor patriarchales sedes specialiter honorentur.

Lib. 3. Decretal. De Præbendis & dignitatibus.

C A P U T X X V I I I .

efſie **D**E multa providentia fuit in Lateranensi Concilio prohibitū , ut nullus diversas dignitates ecclesiasticas, vel plures Ecclesiias parochiales reciperet, contra factorum Canonum institutione: alioquin recipiens sic acceptū amitteret, & largiendi potestate conferens priv retur. Quia vero propter præsumptiones, & quoniamdam cupiditates, nullus hactenus, aut ratus, de predicto statuto fructus provenit: nos evidentius & expressius occurrere cupientes, præsenti decreto statuimus, ut quicumque repererit aliquod beneficium,

cutam habens animarum annexam, si prius tale beneficium habebat, eo sit ipso jure privatus: & fortè illud retinere contéderit, etiam alio spolieatur. Is quoque, ad quem prioris spectat donatio, illud post receptionem alterius liberè conferat, cui merito viderit conferendum ; & si ultra sex menses conferre distulerit, non solum ad alios secundū Lateraneñsis Concilii statutum ejus collatio devolvatur, veràm etiam tantū de suis cogatur proventibus in utilitatē ecclesiæ, cujus est illud beneficiū assignare, quantum à tempore vaccinationis ipsius constiterit esse perceptum. Hoc idem in personatibus esse decernimus observandum: addentes, ut in eadem ecclesia nullus plures dignitates aut personatus habere præsumat: etiam si curam non habeant animarū circa sublimes tamen & litteratas personas, quæ majoribus beneficiis sunt honorandæ, cū ratio postulaverit; per Sedem Apostolicam poterit dispensari.

In Sex o. iij. . 6. De officiis Ordinarii.

ORdinarii locorum subditos suos plures dignitates, vel ecclesiæ, quibus animarum cura imminet, obtinentes, seu personarū aut dignitatem cum alio beneficio, cui cura similis est, annexa, districtè compellant dispensationis auctoritate, quarum hujusmodi ecclesiæ, personatus seu dignitates canonice tenere se asserunt, intra tempus profacti qualitate ipsorum Ordinatiorū moderandum arbitrio exhibere. Quod si fortè justo impedimento cessante, nullam dispensationem intra idem tempus contigerit exhiberi, ecclesiæ beneficia, personatus, seu dignitates, quæ sine dispensatione aliqua eo ipso illicitè detineri constabat, per eos, aliquos eorum collatio pertinet, liberè personis idoneis conferantur. Cæteram si dispensatio exhibi a sufficiens evidenter appareat, exhibens nequaquam in beneficiis hujusmodi, quæ

canonicē obtinet, molesteretur. Provideat tamen Ordinarius, qualiter nec animatum cura in eisdē ecclesiis personatibus, seu dignitatibus negligatur: nec beneficia ipsa debitā obsequiis defraudentur. Si verò de dispensationis exhibitā sufficiēcia dubitetur, super hoc erit ad Sedem Apostolicam recurrentum: cuius est aestimare; quem modum sui beneficii esse velit. In conferendis in super personatibus, & dignitatibus & aliis beneficiis curam habentibus animarum annexam iidē Ordinarii diligentiam illam observent, ut personatum, dignitatem, vel aliud beneficium simile curā habens animarum, alicui plura similia obtinenti non antē conferte præsumant quām eis super obtentis dispensatio evidenter sufficiens ostendatur: qua etiam ostensa, ita demum ad collationem procedi volumus, si appareat per eamdē, quod is, cui est collatio facienda, hujusmodi personatum, dignitatem, vel beneficium retinere liberè valeat cum obtentis; vel si ea quae sic obtinet, liberè, ac sponte resignet. Aliter autem de personatibus, & dignitatibus beneficiis talibus facta collatio nullius penitus sit momenti.

In Sexto. De privilegiis.

C A P U T I.

Volentes libertatem quam nonnullis Apostolica Sedes privilegio exemptionis indulxit sic integrum observari, ut & illam alii non infringant, & ipsi ejus limites non excedant, declaratione irrefragabili definimus, quod quantumcumque sic excepti gaudeant libertate; nihilominus tamen ratione delicti, sive contractus aut rei de qua contra ipsos agitur, ritē possunt corā locorum Ordinariis conveniri, & illi quoad hoc suā in ipsos jurisdictionē prout ius exigit exerce e.

Numquid ergo carent omnino in his commode libertatis? non utique: quia nec coram Ordinariis ipsis, dummodò sit in loco exempto cō-

missum delictum, vel contractus initus, aut res religiosa, nec ubi domiciliū habent; si alibi delinquant vel contrahant, aut res ipsa consistat conveniri possunt aliquatenus super istis: nec domiciliorum prætextu, locorum diœcesani si ubi deliquerunt, vel contraxerunt, aut res ipsa consistit illi converiantur¹⁾, remittendi eos illic vel ipsis ut illic respondeant, injungendi habeant aliquā potestatem; salvis nihilominus casibus aliis, in quibus eos Episcoporum jurisdictioni subesse Canonica præcipiant instituta. Et id ipsum decernimus circa illos, quibus, ut non nisi sub uno judece teneantur de se conquerentibus respondere Apostolico privilegio est concessum. In eos autem, quibus, ne interdici, suspendi, vel excommunicari à quoquam valescant, à sede Apostolica est indultum (sicut sunt religiosi quamplures) in quorum privilegiis continetur; ne quisquam Episcopus vel Archiepiscopus monasteriorum suorum monachos pro ulla causa, ullóve loco interdicere, suspendere vel excommunicare præsumiat: idem Ordinarii jurisdictionem suam, quantum ad ista, ubicumque illi fuerint, penitus exercere non possunt; nisi forsitan ipsi monachi ad monasteriorum suorum prioratus Ordinariis iisdem subiectos fuerint destinati. Tunc enim etsi liberè possint ad eadem monasteria revocari, ac tam illorum quam ipsorum prioratum monachi reputentur (cum non sit inconveniens aliquem utробique locum habere monachicum) unum alteri subesse monasterio, vel ab ipso noscitur dependere; ratione tamen eoruundem prioratum dicti Ordinarii sua jurisdictione in ipsis etiam quoad præmissa quaindiu morantur in iis li-
Sess. 7.
de ref. c.

In clementi iis. lib 2. tit. De religiosis domibus. 2 S. 15.
Quia contingit interdū, quod xenodochio- Sess. de
ref. c. 3.
 rum, leprosiarum, eleemosynarum, seu

Sess. 7. hospitalium rectores locorum ipsorum cura post-
de ref. posita, bona, res & jura ipsorum interdum ab oc-
 iis. & cupatorum & usurpatorū manibus excutere ne-
Sess. 2. gligunt; quinimò ea collabi & desperdi, domos &
de ref. ædificia ruinis deformari permittunt: & non at-
cap. 8. tento, quòd loca ipsa ad hoc fundata & fidelium
 erogationibus dotata fuerunt, ut pauperes infec-
 tique lepra recipentur inibi, & ex proventibus
 sustentarentur illorum, id renuunt inhumaniter
 facere, proventus eosdem in usus suos damnabi-
 liter convertentes: cùm tamen ea quæ ad certū
 ulum largitione sunt destinata fidelium, ad illum
 debeant, non ad alium (salva quidem Sedis A-
 postolice auctoritate) conversiones incuriam &
 abusum hujusmodi detestantes, hoc sacro Conci-
 ilio approbante sancimus, ut ii, ad quos id de ju-
 re vel statuto in ipsorum fundatione locorum ap-
 posito, aut ex consuetudine præscripta legitimè,
 vel privilegio Sedis Apostolice pertinet, loca ip-
 sa, studeant in prædictis omnibus salubriter refor-
 mate: ac occupata, desperita, & alienata inde-
 bite, in statum reduci debitum faciant: & ad ip-
 farum miserabilium personarum receptionem &
 sustentationem debitam, juxta facultates & pro-
 ventus locorum ipsorum, rectores prædictos co-
 pellere non omissant. In quo si forte cōmiserint,
 negligentiam vel defectum, Ordinariis locorum
 injungimus, ut etiam si pia loca prædicta exem-
 plionis privilegio munita consistant, per se-
 ipsos vel alios impleant omnia præmissa & fin-
 gula, & rectores eosdem utique non exemptos,
 propria; exemptos verò, & alios privilegiatos. A-
 postolica ad id auctoritate cōpellant Contradi-
 ctores, cujuscumque status aut conditionis exi-
 stant aut præbentes eisdem circa præmissa con-
 filium, auxilium, vel favorem per censuram Ec-
 cleasticam, & aliis juris remediis compescen-
 do; nullum tamen per hoc exemptionibus seu

privilegiis ipsi quoad alia præjudicium generando. Ut autem præmissa pròptius obseretur, nullus ex locis ipsiis secularibus clericis in beneficium conferatur, etiam si de consuetudine (quā reprobamus penitus hoc fuerit observatū nisi in illorum fudatione secus fuerit constitutum, ieu per electionem sit de rectore locis hujusmodi providendum. Sed eorum gubernatio viris providis, idoneis, & bonis testimoniis committatur, qui sciant, velint, & valeant loca ipsa, bona eorum; ac jura utiliter regere, & eorum proventus & redditus in personarum usum miserabilium fideliter dispensare; & quos in usus alios bona prædicta convertere præsumptio verisimilis non existat: in quibus sub obtestatione divini judicii, illorum, ad quos dictorum locorum commissio pertinet, conscientias oneramus. Illi etiam, quibus dictorum locorum gubernatio seu administratio committetur, ad instar tutorū & curatorum iuramentum præstare, ac de locorum ipsorum bonis inventaria confiscere, & Ordinariis, seu aliis quibus subsunt loca hujusmodi, vel deputandis ab eis annis singulis de administratione sua teneantur reddere rationē. Quod si secus à quoquā fuerit attentatum collationem provisionem, seu ordinationem ipsam carere discernimus omni robore firmatis. Præmissa vero ad hospitalia militarium Ordinum, aut religiosis, etiam aliorum, extendi minimè volumus. Quorum tamen hospitalium rectoribus in sanctæ obedientiæ virtute mandamus, ut in illis secundūm suorū Ordinum instituta & antiquas observantias providere pauperibus & hospitalitatē debitam in illis tenere procurent; ad quod per superiores eorum arcta distinctione cogantur statutis aut consuetudibus quibuslibet non obstantibus in præmissis. Ceterum nostræ intentionis

cis existit, quod si que hospitalia, altare, vel
altaria, & cœmerte riunijab antiquo habentia, &
Presbyteros celebrantes, & sacramenta Ecclesiastica pauperibus ministrantes, seu si parochiales
rectores consueverint in illis exercere præmissa
antiqua consuetudo servetur quoad exercenda
& ministranda spiritualia supradieta.

Concilium Lateranenſe sub Innoc. III c. 81. De pœn. & remiss. Omnis.

OMNIS utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit omnia sua solus peccata confiteatur fideliter, saltē semel in anno, proprio sacerdoti; & injunctam sibi pœnitentiam studeat pro viribus adimplere, suscipiens reverenter ad minus in Pascha Eucharistiae sacramentum, nisi forte de consilio proprii sacerdotis, ob aliquam rationabilem causam, ad tempus ab ejus perceptione duxexit abstinentiam: alioquin & vivens ab ingressu Ecclesiae arceatur, & moriens Christiana careat sepultura. Unde hoc salutare statutum frequenter in Ecclesiis publicetur, ne quisquam ignorantiae cæcitatem velamen excutionis assumat. Si quis autem alieno sacerdoti voluerit iuste causa sua confiteri peccata licentiam prius postulet & obtineat à proprio, sacerdote, cum aliter ille ipsum non possit solvere vel ligare.

Lib. I. c. 3. De vita & honestate Clericorum.

OUNIAM, qui abjectis vestibus proprio congruentibus Ordini, alias assumere, & in publico portare rationabili causa cessante, præsumit, professorum illius Ordinis prærogativa reddit indignum; præsenti constitutione sanctimus, quod quicumque clericus virgata vel paritia veste publicè uteretur nisi causa rationabilis fuero: si beneficiatus extiterit, per sex menses à perceptione fructuum beneficiorum que obtinet, sit eo ipso suspensus: si vero beneficiatus non

fuerit, in ea tamen Ordinibus ita saepe erit, cui per-
tium constitutus, per idem tempus reddatur eo: ius ple-
ipso inhabilis ad Ecclesiasticum beneficium bis ani-
ob: inendum.

ma sunt

Idem quoque censemus de clericis aliis, ve-~~co~~ commissa-
stem talem, simul & tonsuram publicè deferent. Qua-
tibus clericalem. Dignitatem verò personatum, cum que-
seu beneficium aliud obtinens, cui cura imini-^{10 q. 1.}
neat animarū, nec non cæteri in sacerdotio con-~~co~~ præ-
stituti, ac religiosi quilibet, quos oportet per de-cipimus.
centiam habitus extrinseci morum intrinsecam ^{11. q. 1.}
honestatem ostendere, sic [præterquam ex causa quin ~~co~~
rationabili] publicè vestem ferant hujusmodi, Parochi
aus insulam seu pileum lineum publicè porten-nomine
t in capite ; sint, eo ipso beneficiati , videlicet à *Venit in*
perceptione fructuum beneficiorum quæ obtri-Concil.
nent, suspensi per annum. Ceteri verò sacerdo-*Vernons.*
tes & religiosi quilibet per idem tempus reddant ~~passim~~.
tur inhabiles ad quocumque beneficium Ec-*Sej. 8. de*
clericisticum obtinendum. Sed & tales & cæteri ref. c. 3.
quicumque clerici utentes epitogio seu tabardo
foderato usque ad oram, & ita brevi, quod vestis
inferior notabiliter videatur ; epitogium ipsum
seculares clerici & religiosi, administrationem-
habentes, teneantur intra mensam dare paupe-
ribus, ceteri verò religiosi administrationem nō
habentes, intra idem tempus illud teneantur suis
superioribus assignare, in pios usus aliquos con-
verendum. Alioquin beneficiati suspensionis,
cæteri , verò inhabilitatis pœnas prædictas per
idem tempus se noverint incurritse.

Huic insuper adjicimus sanctioni, ut clerici
præsertim beneficiati, caligis , scacatis , rubcis
aut viridibus publicè non utantur.

Lib 3 Decret. De Ecclesiis adificandis.

C A P U T I I I .

S ff 21.

AD audientiam nostram noveris pervenisse, le ref.
quod villa quæ dicitur H. tantum perhibe-. ap. 4

tur ab Ecclesia parochiali distare , ut tempore hiemali, cùm pluviae inundant, non possint Parochiali sine magna difficultate ipsam adire unde non valent congruo tempore Ecclesiasticis interesse officiis.

Quia igitur dicta Ecclesia ita dicitur redditibus abundare, quod præter illius villæ provetus minister illius convenienter valet sustentationem habere, mandamus, quatenus si res ita se habet Ecclesiam ibi ædifices & in ea sacerdotem sublato appellationis obstaculo, ad præsentationem rectoris Ecclesiae majoris cum Canonico fundatoris assensu instituas, ad sustentationem suā ejusdem villæ obventiones Ecclesiasticas percepturum ; providens tamen ut competens in ea honor pro facultate loci matrici servetur: quod quidem fieri posse videtur , cùm ejusdem villæ dominus viginti areas terræ frugiferæ velit ad usus sacerdotis conferte Si vero persona matricis Ecclesiae virum idoneum præsentare distulerit , vel opus illud voluerit impedire, tu nihilo minus facias idem opus ad perfectionem deduci, & virum bonum appellationis cessante diffugio , instituere non omittas.

Lib. i. Clement. De etate & qualitate & ordine preficiendorum.

*Seff. 7.
de r:f.
cap. 4*

UT ii qui divinis cathedralibus vel collegiatis, secularibus vel regularibus Ecclesiis sunt mancipati officiis, vel mancipabuntur in posterum ; ad suscipiendos sacros Ordines propensiùs inducantur; Statuimus, ut nullus cætero in hujusmodi Ecclesiis vocem in Capitulo habeat(etiam si hoc sibi ab aliis liberè concedatur) nisi saltem in subdiaconatus ordine fuerit constitutus.

Illi vero qui dignitates , personatus, officia, vel p:æbendas, quibus certi ordines sunt annexi, pacifice nunc obtinent in eisdem Ecclesiis;

vel obtinuerint in futurum, nisi (justo impedimento cestante) ad hujusmodi ordines se promoveri fecerint intra annum, ex tunc, donec ad eos promoti fuerint, nullo modo vocem in Capitulo habeant earumdem; ipsisque distributionum quæ dantur iis qui certis horis intersunt, pars dimidia subtrahatur: non obstantibus quibuslibet consuetudinibus vel statutis. Poenis alii, quæ contra tales promoveri ad Ordines recusantes statuuntur in jure, nihilominus in suo robore permansuris.

In Sex o. lib. 2. ss. De appellationibus.

C A P U T I I I .

ROmana Ecclesia & infra. Cum Suffraganeorum Rhemensis Ecclesiae, suorumque officialium (qui generaliter de causis ad ipso-Sess. 21. rum forum pertinentibus eorum vices supplen. de ref. do cognoscunt) unum & idem consistorium si-cap. 7.2 ve auditorium sit censendum, ab ipsis officialibus, non ad dictos Suffraganeos (ne ab eisdem ad se ipsos interponi appellatio videatur, sed de jure ad Rhensem est curam appellandum. Ab Archidiaconis verò aliisque inferioribus prælatis Suffraganeis subjectis, eisdem & eorum officialibus, ad suffraganeos ipsos debet, & non ad eamdem curiam commissis dictis Suffraganeis) appellari; nisi aliud Rhemensi Ecclesiae de consuetudine competat in hac parte. Cum autem ad præfatam curiam ab eo: uideum suffraganeorum vel suorum officialium audiētia fuerit appellatum, Rhemensis Archiepiscopus (qui pro tempore fuerit; vel officialis ipsius nullatenus in appellationis causa interpolit: & ante definitivam sententiam citent partes, nec etiam aliis illam committent, appellationis ejusdem causa probabilis seu legitima non expressa.

Si verò vocatis partibus, vel nullatenus, aut non intra decem dies post interlocutoriam vel

definitivam sententiam appellatum fuisse , seu aliquid aliud simile . sicque non esse per appellationem ad eundem Archiepiscopum vel ejus officiale devolutum negotium , proponatur : idem [nisi prius ipsi constituerit causam ipsam ad eos totaliter fuisse delatam] prohibere , ne in causa illa ; vel ne ad executionem procedatur sententiæ , non præsumant ,

Quod si objiciatur ex injusta causa , seu minus legitima , ante sententiam appellationem interpositam existisse , & ex eo non esse appellationem hujusmodi admittendam : nequeunt prædicti Archiepiscopus vel ejus officialis prohibere , ne procedatur in causa , nisi prius appellatione recepta velut emissâ ex causa probabili , cognoscere incipient de causa hujusmodi an sit vera . Si autem post sententiam in casibus à jure prohibitis [utpote à sententia super manifesto & notorio crimine , vel de quo quis in jure confessus existit , promulgata] vel consimilibus appellatum fuisse dicatur : possunt , ne sententia executioni mandetur [postquam cognoscerè cœperint , utrum sit recipienda , vel non appellatio ab eo interposita] inhibere . In alium quoque qui circa rem de qua inter appellantem & appellatum controversia vertitur , aliquid post eorum inhibitionem attentat , non valent occasione hujusmodi iurisdictione aliquā vendicare .

Cum vero is qui ad Rhemensem curiam super aliqua causa vocem appellationis emitte , nihilominus in causis aliis Ordinarii sui iurisdictioni subiiciatur : Rhemensis Archiepiscopus vel officialis ipsius nequaquam jurisdictionem ipsa in aliis impedian , ut ab ejusdem Ordinarii potestate totaliter eximant , taliter appellantem , debet autem ad eos ab Episcopis præfatae provinciæ super causis in quibus temporalem iurisdic-

ditionem exerceant, nisi forte de consuetudine aut privilegio, sive iure alio speciali sit appellandum ad alium appelliari. Sententias quoque interdicti vel suspensionis, sed excommunicationis in appellantem ab eo, à quo appellatum proponitur, promulgatas nullatenus, nisi vocatis partibus, de appellatione legitimè cognito, revo-cent aut deponent esse nullas. Cùm autem ad Rhemensi Archiepiscopū ab audience Suffraganei sui super aliqui causa fuerit ante senten-tiam, appellatum: idem Archiepiscopus postquam de appellatione cognita constiterit eam minùs rationabilem existisse, causā ad eundem Suffraganeum remittere non postponat.

Bonifacius VIII. In Sexto. lib. 3 tit. 2. De clericis conjngatis, cap. unir.

Clerici qui catar unicis & virginibus contra-
xerunt, si consuram & vestes deferant clericales Sess. 23.
de ref. 6.
privilegium retineant, a Canonis ab In-
nocentio secundo prædecessore nostro editi in
favorem totius Ordinis clericalis Et cùm juxta
b Parisiense Concilium nullus clericus distin-
gi debeat, aut condemnari à judice sacerdotali;
præsenti declaramus edito, hujusmodi clericos
conugatos pro commissis ab eis excessibus vel
delictis trahi non posse criminaliter aut civiliter
a iudicium sacerdotale, nec ab ipsis sacerditibus
iudicibus eos debere personaliter ne per unam
viam concedatur eisdem iudicibus, quod per a-
liam denegatur) nullatenus condemnari. In cæ-
teris autem, vel nisi, ut præmittitur, consuram
vel vestera deferat clericales, etiam in præmissis
eos gaudere noluimus privilegio clericali.

Gregorius 10. in Generali Concilio Lugdunensi In

9. .3. tit. 26. De censibus &c exactionibus c. 1 Sess. 24.

Licit perversorum audacia, ut non simul de ref.
sola delictorum prohibitione contenti, sed cap. 3.

etiam pœnam delinquentibus imponamus. Constitutionem itaque felicis recordationis. Innocentii Papæ quarti, prædecessoris nostri, editam super non recipiendis in pecunia procuracyibus, ac super receptionem munera visitantibus, eorumque familiaribus interdicta, quam multorum fecit temeritas præterire, volentes inviolabilitatem observari, eam decernimus pœnæ adjectione juvandam: Statuentes, ut universi & singuli, qui ob procuracyem sibi ratione visitationis debitam exigere pecuniam; vel etiam à volente recipere, vel alias constitutionem ipsam recipiendo munera sive visitationis officio non inpenso, procuracyem in victualibus aut in aliquid aliud procuracyis occasione, violare præsumpserint, duplum eius quod receperint Ecclesiæ à qua id receptum fuerit, intra mensem reddere teneantur. Alioquin ex tunc Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi duplum ipsum ultra prædictum tempus restituere differentes, ingressum sibi Ecclesiæ sentiant interdictum. Inferiores verò ab officio & beneficio noverint se suspen-
sus, quo usque de duplo hujusmodi gravatis Ec-
clesiis plenariam satisfactionem impendant, nulla eis in hoc dantium remissione liberalita-
te, seu gratia valitura.

**Ex Cōc. Laxrā sub Inno. 3 c. 8. & l 5. Decreta iū-
rit. 1. De acculacionibus & inquisitoribus, c. 14**

Sess. 24. **Q**ualiter & quando debeat prælatus proce-
de ref. dere ad inquirendum & puniendum subdi-
cap. 15 torum excessus, ex autoritatibus novi & veteris
Testamenti colligitur evidenter, ex quibus po-
stea processerunt canonicae sanctiones, sicut o-
lim aperte distinximus, & nunc sacri approba-
Luca 19 tione Concilii confirmamus. Legitur enim in
genes. Evangelio, quod villicus ille qui diffamatus e-
rat apud dominū suum quasi dissipasset bona
ipsius, audivit ab illo. **Quid hoc audio de te?**

reddere rationem villicationis tuæ ; jam enim non poteris villicare. Et in Genesim Dominus ait: Descendā, & videbo, utrum clamorem, qui venit ad me, opere compleverunt. Ex quibus auctoritatibus manifestè comprobatur, quod non solum cum subditus, verum etiam cum prælatus excedit; si per clamorem & famam ad aures superioris pervenerit, non quidem à malevolis & maledicis, sed à providis & honestis; nec semper tantum n, sed sàpè (quod clamor innuit & diffamatio manifestat) debet coram Ecclesiis senioribus veritatem diligentius perscrutari; ut si rei poposcerit qualitas, canonica districcio culpam feriat delinquentis, non tamquam sit auctor & judex, sed quasi deferente fama, vel de-nuntiante clamore officii sui debitum exequatur.

Licet autem hoc sit observandum in subditis, diligentius tamen observandum est in prælatis qui quasi signum sunt positi ad sagittam. Et quia non possunt omnibus complaceret, cum ex officio teneantur non solum arguere sed etiam increpare; quin etiam interduin suspendere, non numquam verò ligare, frequenter odium mulitorum incurront, & insidias patiuntur : Ideo Sancti Patres provide statuerunt, ut accusatio prælatorum non facile admittatur; ne concussis columnis, corrueat ædificium; nisi diligens adhibetur cautela perquam non solum falsæ, sed etiam malignæ criminationi janua præcludatur. Verum ita voluerunt providere prælatis, ne criminalentur injustè, ut tamen caverentur delinquenti insolenter, contra morbum utrumque invententes congruam medicinam, videlicet ut criminalis accusatio, quæ ad diminutionem capitis (id est degradationem intenditur, nisi legitima procedat inscriptio, nullatenus admittatur. Sed cum super excellibus suis quisquam fuerit infa-

matas, ita, & jam clamor adscendat, qui diutius
 sine scandalo dissimulati non possit, vel sine pe-
 riculo tolerari, absque dubitationis scrupulo, ad
 inquirendum & puniendum ejus excessus, non
 ex odio fomite; sed charitatis procedatur affectu,
 quatenus si fuerit gravis excessus et si non degra-
 detur ab ordine, ab administratione tamen a-
 moveatur omnino: quod est, secundum evange-
 licam sententiā, à villicatione vilicum amove-
 ti, qui non potest villicationis suæ dignam red-
 dere rationem. Debet igitur esse præsens is con-
 tra quem facienda est inquisitio nisi se per con-
 sumaciam absentaverit: & exponenda sunt ei illa
 capitula, de quibus fuerit inquirendum, ut fa-
 cultatem habeat defendendi seipsum. Et non so-
 lum dicta, sed etiam nomina ipsa testimoniū
 ei, ut quid, & à quo sit dictum appareat, publica-
 da: nec non exceptiones & replicationes legi-
 timæ admittendæ, ne per suppressionem nominū
 infamandi, per exceptionum verò exclusionem,
 depositi falsum, audacia præheatetur. Ad corri-
 gendos itaque subditorum excessus, tanto dili-
 gentius debet prælatus assurgere, quanto damna-
 bilius eorum offensas desereret incorrectas: con-
 tra quos, ut de notoriis excessibus taceatur, et si
 tribus modis possit procedi, per accusationem
 videlicet, denunciationem, & inquisitionem; eo-
 tum, ut tamen in omnibus diligens a lhibeat
 cautela; ne forte per leve compendium ad gra-
 ve dispendium veniatur: sicut accusationem le-
 gitima præcedere debet inscriptio, sic & denun-
 ciationem charitativa admonito, & inquisitionē
 clamosa insinuatio prævenire; illo semper adhi-
 bito moderamine, ut juxta formam iudicii, sen-
 tentiæ quoque forma dicetur. Hunc tamen or-
 dinem circa regulares personas non credimus
 usquequaque servandum, quæ, cum causa requi-
 rit, facilius & liberius à suis possunt administra-
 tionibus amoveri.

Cum capella ducis Burgundiæ gaudere di-
catur hujusmodi privilegio, quod nullus Archiepiscopus vel Episcopus in personas Canonorum ejusdem capellæ suspensionis, vel excommunicationis, aut interdicti, sententias audiatur promulgare: quidam capellæ supradictæ Canonici, qui parochiales ecclesiæ à te tenent; occasione privilegii prælibati, in his etiam quarum jurisdictione ad te pertinet, ita se dicunt exemptos, ut quantumcumque graviter interdum excedant, tuæ correctioni, recusent & tententia subjacere. Quocircum mandamus, quatenus in quantum exempti sunt, ejusdem ratione capellæ Apostolicis privilegiis deferas reverenter, sed in quantum ratione parochialium Ecclesiarum, vel alias, jurisdictionem tuā respicere dignoscuntur, officii cui debitum in eisdem liberè prosequaris.

In Sexto, l. 3, tit. 1. De clericis non residentibus, r. an Seff. 24.

Conscientinem, quæ in quibusdam partibus de ref. c. inolevit, qua canonici & alii beneficiati seu sacerdotes cathedralium, & aliarem collegiatarum Ecclesiarum, distributiones quotidianas, quæ alias manualia beneficia seu ~~virtualia~~ nuncupantur, & tantum residentibus tribuuntur (qualitercumque in civitatibus seu aliis locis) in quibus ipsæ consistunt Ecclesie) sint præsentes, licet divinis officiis non intersint, ex integro percipiunt, ac si continuè in ipsis Ecclesias, in eisdem officiis deservirent, penitus improbantes.

Statuimus, ut distributiones ipse quotidianæ, in quibuscumque rebus consistant, canonicis ac aliis beneficiatis, & clericis Ecclesiarum ipsarum; qui eisdem officiis in ipsis Ecclesias adfuerint, tribuantur juxta Ecclesiarum cujuslibet ordinationem rationabilem jam factam, seu etiam

faciendam : qui verò aliter de distributionibus ipsis quidquam receperit (exceptis illis quos infirmitas seu justa & rationabilis corporalis necessitas aut evidens Ecclesiae utilitas excusat) rerum sic receptarum dominium non acquirat, nec faciat eas suas ; imò ad omnium restitutionem , quæ contra hujusmodi constitutionem nostram receperit, teneatur De distributionibus etiā pro defunctorum anniversariis largiendis idem decernimus observandum.

In Sexto l. 3. n. 10. De statu regularium. c. un.

PEriculo & detestabili quartu[m]diam monialium statui quæ honestati laxatis habentis, & monachali modestia , sexusque reverendia; impudenter abjectis , extra sua monasteria nonnumquam per habitacula sacerdotalium personarum discurrent, & frequenter intra eadem monasteria personas suspectas admittunt, in illius, qui suam integritatem voluntate sponte[n]ea deoverunt; gravem offendam , religionis opprobrium & scandalum plurimorum) prævidere salubriter cupientes præsenti constitutio[n]e perpetuò irrefragabiliter valitura , sancimus, universas & singulas moniales præsentes. atque futuras cujuscumque Religionis sint vel Ordinis, in quib[us]libet mundi partibus existentes, sub perpetua in suis monasteriis debere decetero permanere clausura : ita quod nulli earum religionem tacite vel exprefse professæ, sit vel esse valeat quacumque ratione vel causa (nisi forte tanto & tali morbo evidenter earum aliquam laborare constaret, quod non posset cum aliis absque gravi periculo seu scandalo commorari) monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas , nullique aliquatenus inhonestæ personæ, nec etiam honestæ (nisi rationabilis & manifesta causa existat, ac vias ad quem pertinuerit, speciali licentia)

ingressus vel accessus paret ad easdem ; ut sic à publicis & mundanis conspectibus separatae , oamino servite Deo valeant liberius , & [lasciviendi opportunitate sublata] eidem corda sua & corpora in omni sanctimonia diligentius custodire . Sanè ut hoc salutare statutum commodiū valeat observari , districtus ī hibemus , ne in monasteriis Ordinum non mendicantium aliquæ recipiantur de cetero in sorores , nisi quot poterunt de ipsorum monasteriorum bonis sive proventibus absque penuria sustentari : si secūs actū fuerit , irritum decernentes .

Verum quando Abbatilla vel Prioria cuiusvis monasterii , pro fendo quod monasterium ipsum tenet ab aliquo Princeps seu domino temporali , sibi debet homagium vel fidelitatis sacramentum præstare [nisi quod per procuratorem illud præstet possit efficere apud eum] de monasterio cum honesta & decenti societate exire poterit eo casu licenter , homagio factō , quam primum commode poterit ; seu fidelitatis præstito sacramento , ad ipsum monasterium è vestigio reversura ; sic quod in fraudem residentiæ sive moræ claustralitatis nihil fiat omnino .

Porrò ne moniales causam seu occasionem habeant evagandi , Principes sacerdtales ac alios dominos temporales rogamus , requirimus , & obsecramus per viscera misericordiaæ Iesu Christi , eisdem in remissionem peccatum nihilo minus suadentes , quod abbatisas ipsas , & Priorias , ac moniales quascumque , monasteriorum suorum , curam , administrationem negotiāve gerentes , quibuscumque nominibus censeantur , per procuratores in suis tribunalibus securiis litigare permittant : ne pro constituentis procuratoribus (qui adornati in aliquibus paribus nuncupantur) seu aliis ejusmodi easdem oporteat evagari .

D.d. iiii.

Si qui verò contrā p:æsumperint , exhortationi huiusmodi rationabili & que sanctæ obtemperate nolentes,cùm sit iuri contrarium , quod mulieres (p:æsertim religiosæ) per seip-sas ligare cogantur, & à via deviet honestatis & periculum animarū inducat, ad hoc per suos Ordinarios ecclæsticos censura ecclæstica compellantur. Episcopis autem & aliis prælatis superioribus & inferioribus quibuscuinque injungimus quod & ipsi causas seu negotia , quæ p:æfatæ moniales habebunt agere , coram ipsis aut in curiis eorumdem,sive sint homagia , fidelitatis sacramenta, lites, vel quidquid aliud, ipsa per procuratores earum fieri faciant & tractari.

Et quoniā parum esset conderè jura,nisi essent qui ea executioni débile demadarent, Parriarchis, Primatibus, Archiepiscopis & Episcopis universis districtè in virtute sanctæ obedientiæ, sub obtestatione divini iudicii, & interminatio-ne maledictionis æternæ percipiendo mandamus, quatenus eoium quilibet in civitate ac diœcesi propria in monasteriis monialium sibi ordinario jure subiectis , sua; in iis verò quæ ad Romanam immediatè spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ auctoritate.

Abbates verò & alii tam exempti quam non-exempti prælati ecclæstatum , monasteriorum, & Ordinum quorumcūque, in monasteriis hujusmodi sibi subiectis de clausura convenienti, ubi non est ipsorum monasteriorum expensis & fideliū eleemosynis , quas ad hoc procurant diligentius facienda , & de ipsis monialibus includendis, quamprin:im commodè poterunt providere, procurent: si divinæ ac nostræ indignationis voluerint acrimoniam evitare: contradictores atque rebelles , per censuram ecclæsticam appellatione postposita com-

pescendo : invocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii secularis. Per hec autem in monasteriis exemptis Ordinatii locorum , quo- ad alta, nullam sibi credant jurisdictionem vel potestatem aliquatenus attributam

Ex Innoc. III. Concilio Later. c.12. 15 lib.3. Decree.

121, i 35. t. stat. monarch. c. 7.

IN singulis regnis sive provinciis fiat de trien. *Seff 15.* In iis in triennium , salvo iure diœcesanorum *de rega.* Pœnatum, commune Capitulum Abbatum atque monachorum; Abbates proprios non habentium *nisi. c.8.*, qui non consueverunt tale Capitulum celebrare ad quod universi conveniant , præpeditionem canonicam non habentes apud unum de monasteriis ad hoc aptum; hoc adhibitio mode- ramine ut nullus eorum plus quam sex evictio- nes, & octo personas adducat. Advocent autem charitatib[us] in hujus novitatis primordiis duos Cisterciensis Ordinis Abbates vicinos , ad præstandum sibi consilium & auxilium, oppor- tunum, cum sint in huiusmodi Capitulis cele- brandis ex longa consuetudine pienius in- formati. Qui absque contradictione duos sibi de ipsis assident, quos viderint expedite Ac ipsi quatuor præsent Capitulo universo , ita quod ex hoc nullus eorum auctoritatem præla- tionis assumat : unde, cum expedierit , provi- da possint delib[er]atione mutari.

Hujusmodi vero Capitulum aliquod certis diebus continuè juxta morem Cisterciensis Oz- dinis celebretur, in quo diligens habeatur tra- status de reformatione Ordinis, & observantia regulari; & quod statutum fuerit, illis quatuor approbantibus, ab omnibus inviolabiter obser- vetur, omni excusatione & contradictione , ac appellatione remotis provisio nihilo nimis, ubi sequenti termino debeat Capitulum celebrari: & qui convenerint, vitam ducant communem

& faciant proportionabiliter simul omnes communes expensas: ita quod si non omnes potuerint in eisdem , saltem plures simul in diversis domibus commorenentur Ordinentur etiam in eodem Capitulo religiosæ ac circumspetæ personæ, quæ singulas abbatias ejusdem regni sive provinciæ, non solum monachorum, sed etiam monialium, secundum formam sibi præfixam, vice nostra studeant visitare, corrigeantes & reformatantes , quæ correctionis & reformationis officio viderint indigere; ita quod si rectorem loci cognoverint ab administratione penitus amovendum , denuntient Episcopo proprio, ut illum amovere procuret : quod si non fecerit, ipsi visitatores hoc referant ad Apostolicæ Sedis examen. Hoc ipsum regulares canonicos secundum ordinem suum volumus & præcipimus observare. Si verò in hac novitate quidquam difficultatis emergerit , quod per prædictas personas nequeat expediri, ad Apostolicæ Sedis judicium absque scandalo referatur ; ceteris irrefragabiliiter observatis , quæ concordi facient delibera-
tione provisa.

Porrò dicæsanii Episcopi monasteria sibi subjecta ita studeant reformatæ ; ut cum ad ea prædicti visitatores accesserint, plus in illis inventiant quod commendatione quam quod cor-
rectione sit dignum ; atterissimè præcaventes, ne per eos dicta monasteria indebitis oneribus aggraventur. Quia sic volumus superiorum iura servari ut inferiorum nolimus injurias sustinere

Ad hoc districtè præcipimus tam dicæsanis Episcopis, quam personis , quæ præerent Capitulis celebrandis , ut per censuram ecclesiasticam, appellatione remota, compescant advoca-
tos, patronos, vicelatinos, rectores & consules, magnates & milites, seu quoslibet alios ne mo-
nasteria præsumant offendere in personis ac re-

bus, Et si forsitan offendenterint eos ad satisfactio-
nem compellere non omittant, ut liberius &
quietius omnipotenti Deo valeant famulari. Sess. 7.
de ref.

In Sexto. lib. 1. c. 3. de es rittis, c. 2.

Tatutum quod circa judices à Sede Apostoli-¹⁰.

Sca deputandos nuper edidimus, cùm quædam
contenta in eo, quæ pro communi utilitate cre-
debantur inducta [sicut experientia docuit] ten-
dere dignoscantur ad noxam, sanctione præsenti
quam irrefragabiliter observari mandamus, sua-
dente utilitate, in melius duximus reforman-
dum. Sancimus igitur ut nullis, nisi dignitate
præditis, ut personatum obtainentibus, seu Ec-
clesiarum cathedralium canonicis causæ aueto-
ritate litterarum Sedis Apostolicæ, vel legato-
rum ejus, de cetero committantur, nec audiantur
alibi quæm in civitatibus vel locis insignibus
ubi possit commodè copia peritorum haberi.

BULLA S. D. N. D. PII,
DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ IV.

Super forma juramenti professionis fidei.

PIOUS EPISCOPUS SERVVS
SERVORUM DEI,

ad perpetuam rei memoriam.

In iunctum nobis Apostolicæ servitutis offi-
cium requirit, ut ea quæ Dominus omnipotens ad fidem
ad providam Ecclesiæ suæ directionem, sanctis professio-
nibus in nomine suo congregatis, divinitus renear-
inspirate dignatus est, ad ejus laudem & gloriæ cura, de-
incunctoranter exequi properemus. Cū itaque juxta clarat.
ea Concilii Tridentini, dispensationem omnes, Bulla
quos deinceps cathedralibus & superioribus Ec-
clesiis praefici, vel quibus de illarum dignitatibus In sacro
& aliis quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis, arcta,
curam animarum habentibus provideri contin-
get, publicam orthodoxæ fidei professionem fa-
cere, seque in Romanæ Ecclesiæ obedientia per-

Qui pra-

ter ea

ad fidem

renear-

inspirate

dignatus

est, ad ejus

laudem & gloriæ

cura, de-

incunctoranter

exequi

properemus.

Cū itaque

juxta clarat.

mansuros spondere, & jurare, teneantur: Nos volentes, etiam per quoscumque, quibus de monasteriis, conventibus, dominibus, & aliis quibuscumque locis, Regula ium quorūcumque Ordinū, etiam Militiarum, quocumque nomine vel titulo providebitur, idem servari, & ad hoc, ut unius ejusdem fidei professio uniformiter ab omnibus exhibeatur, unicaque & certa illius forma cunctis innotescat, nostræ sollicitudinis partes, in hoc alicui minime desiderari, formam ipsam, praesentibus annotatam, publicari, & publique gentium per eos, ad quos ex decretis ipsius Concilii & alios praedictos spectat, recipi & observari ac sub pœnis per Concilium ipsum in contravenientes lati, juxta hanc & non aliam formam professionem praeditam solemniter fieri, auctoritate Apostolica tenore praesentium districte N. de j. - præcipiendo mandamus, hujusmodi sub tenore, recitat. Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia & singula, quæ continentur in Symbole fidei, quo sancta Rosiana Ecclesia utitur, videlicet: Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, factorē cœli & terræ, visibilium omnium, & invisibilium, & in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum, & ex Patre natum ante omnia saecula; Deum de Deo, lumen de lumine; Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt; qui propter nos homines, & propter nostraam sa-

lutem descendit de cœlis, & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine, & homo factus est; crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est; & surrexit tertie, die secundum Scripturas; & ascendit in cœlum sedet ad dexteram Patris; & iterum venturus est cum gloria judicare vivos, & mortuos; cuius regni non erit finis; & in spiritum sanctum Dominum r,

n inu^m, & vivificantem , qui ex Patre Filioque
 pro edit; qui cu : pa:re & Filio si: ul adoratur,
 & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas
 & una:ii sanctas Catholica:n , & Apostolicam
 Ecclesiam. Confiteor unum Baptis: a in rea i-
 fione: peccatoru:n , & exspecto resurrectionem
 mortuoru:n , & vitâ venturi saeculi. Am*ē* Apostolicas
 ecclesiasticas traditiones , reliquasque ejusdem
 Ecclesiae observationes & constitutiones firmissi-
 m*e* ad: itto,& amplector. Ite : sacra:n Scriptu-
 ra:n juxta eu:senm n quem tenuit & tenet
 sancta:n ater Ecclesia, cu: us est judicare de vero
 sensu,& interpretatione sacrarum Scripturarum,
 ad: itto;nec ea n ut quam risi juxta unani:it
 consensu: patru: accipia:r , & interpretabor.
 Profiteor quoque septe: esse vere & proprie Sa-
 cra enta novae legis à Jesu Christo Domino
 nostro instituta,atque ad salutem hu:ane gene-
 ris,licet non o:nia singulis necessaria,scilicet
 Baptismu:, Confirmatione:r, Eucharistia:n,Poe-
 nitentia:r,Exure:t am Unctione:r, Ordinem &
 Mat:ri: oniu:r ; illaque gratiam coasferre , & ex
 his Bap:isi:u:r,Confir: atione:r,& Ordine:n,sin-
 ne sacrificio reiterati non posse. Receptos quo-
 que & approbatos Ecclesiae Catholicae ritns, in
 Supradictorum omnium Sacramentorum soleni
 administracione recipio,& admitto; Omnia &
 singula, quæ de peccato originali,& de justifica-
 tione in sacrosancta Tridentina Synodo definita
 & declarata fuerunt,amplector,& recipio: Profi-
 teor pariter in Missa offerti Deo verum,proprium
 & propitiatorium sacrificium pro vivis,& defun-
 eti.;atque in sanctissimo Eucharistiae Sacramento
 esse vere,realiter & substantialiter corpus & san-
 guinem,una cum anima & divinitate Domini
 nostri Jesu Christi,fieriique conversionem totius
 spoudeas voreo,ac juro: Sic : e Deus adjuvet &

substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ
 vini in sanguinem: quam conversionem Catho-
 lica Ecclesia transubstantiationē appellat. Fatoe
 etiam sub altera tantum specie, totum atque in-
 tegrum Christum, verūque Sacramentum sumi.
 Constanter teno Purgatorium esse, animisque
 ibi detentas fidelium suffragiis juvari: Si nihil
 & Sanctos nā cum Christo regnantes, veñeran-
 dos atque invocandos esse, eosque orationes Deo
 pro nobis offerre, atque eorum reliquias esse ve-
 nerandas. Firmissime assero, imagines Christi, ac
 Dciparæ semper virginis, nec non aliorum San-
 ctorum, habendas & retinendas esse, atque eis
 debitū honorem ac venerationem impertiendā;
 Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in
 Ecclesia relictam fuisse; illarumq; usum Chiſtia,
 non populo maxime salutare m̄ esse, affirmo: San-
 cta Catholica, & Apostolicā Romā a n Ec-
 clesiam, o nū Ecclesiatu n matrem & n agis-
 tra n agnosco; Roanoque Pontifici, beati Petri
 Apostolorū: Principis, successori, ac Iesu Christi
 Vicario vera n obedientia n spondeo, ac juro:
 Cetera item o nia à sacris Canonibus, & ecu-
 menicis Conciliis, ac præcipue à sacrosancta Tri-
 dentina Synodo tradita & declarata, indubitan-
 ter recipio atque profiteor si nulque contraria
 o nia atque hæreses quascumque ab Ecclesia
 da natas rejectas & anathematizatas ego pari-
 ter damno, rejicio & anathematizo: Hanc verō
 Catholica n fidē: extra quam nō o salvus es-
 potest, quam in præsenti sponte profiteor, & ve-
 raciter teneo; ea dē integrā n & inviolatā, us-
 que ad extremum vitæ spiritu n constantissi
 e (Deo adjuvante) retineri, & conficii, atque à
 meis subditis vel illis quorū cura ad n e in n u-
 nere meo spectabit teneri, doceri, & prædicari.
 Quæcum in n e exit, iuraturum, ego ideā N.

hæc sancta Dei Evangelia. Volumus autem quod praesentes litteræ in Cancellaria nostra Apostolica de more legantur. Et ut omnibus facilius pateant, in ejus Quinterno describantur, ac etiam imprinantur.

Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ declarationis definitionis, mandati, terti & decreti, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumere: it indignatione omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursum. Dat. Romæ, apud sanctum Petru anno incarnationis Dominicæ milie.imo quingentesimo sexagesimo quarto, quintodecimo Kal. Augusti Pontificatus nostri anno quinto.

Fed. Card. Casius.

C & Glorierius.

Læte & publicæ faciunt supra scriptæ litteræ Romæ, in Cancellaria Apostolica, anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, die vero Sabbati, nona mensis Decembri, Pontificatus Sanctissimi in Caïlo Patris, & Domini nostri, Domini Pii Papæ quarti, anno quarto.

A. Lomelinus cursor.

B U L L A S. D. N. D. P I I.
D I V I N A P R O V I D E N T I A P A P Æ IV.
Super declaratione temporis ad observanda
decreta sacri oecumenici & generalis Con-
cilii Tridentini.

P I V S E P I S C O P V S.

S E R V U S S E R V O R U M D E I
ad perpetuam rei memoriam.

Sicut ad sacerorum Conciliorum decreta ac Sacrae auctoritas atque confirmatio Apostolicae Sedis & debet & solet accedere: ita si qua fuerit eis exorta sit dubitatio, ejusdem Sedis iudicio & declaratione tollenda est. Ad aures no-

stras pervenit, multos esse qui dubitent, ex quo
 tempore cœperint decreta sacri generalis Con-
 cilii Tridentini ad reformationem & jus positi-
 vum dumtaxat spectantia, eos ad quos pertinent
 obligare, illa præseruum, quæ tempora certa præ-
 stituunt ad provinciales diœcesanasque Synodos
 celebrandas, ad sacros Ordines suscipiendos, ad
 religionem profarendam, ad parochiales Eccle-
 sias, aliaque beneficia ecclesiastica, quæ ejusdem
 Concilii decretis retineri prohibitū sit, iesignā-
 da, & ad complures res hujusmodi exsequendas
 ac alias omnes ad prædictam reformationem
 jusque positivum tantum spectantes, quæ obser-
 vari aut evitari debeant. Nos itaque, ut omnis
 controversia dubitatioque tollatur: Motu pro-
 priō eam rem, prout rationi, juti & æquitati cō-
 venire censuimus, duximus declarandam. Nam
 eti ipsius Concilii decreta eiam de venerabili
 lum fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ec-
 clesiæ Cardinalium consilio & assensu in Cor-
 fistorio nostro fecero confirmata à nobis fue-
 runt sub finem mensis Janua ii, & ab eo etiam
 tempore apud hanc sanctam Sedem observari
 cœperunt: quia tamen non parum temporis in
 eis Romæ diligenter emendateque im-
 mense statio consumptum fuit, & jure etiam com-
 muni sancitum est, ut Constitutiones nova-
 vim non nisi post certum tempus obtineant; æquum
 nobis & justum visum est, prædicta decreta om-
 nia ad dictam reformationem jusque positivum
 dumtaxat spectantia, à Kalendas Maii proximè
 præterit omnes obligare expelle, neque post
 eam diem excusationem cuiusquam, quod ea
 ignoraverit, admittendam, atque ira Apostolica
 auctoritate declaramus ac deficiamus, & ab om-
 nibus judicari debere mandamus atque statui-
 mus, Decernentes irritum & inane, si quid secus
 à quoquam quacumque dignitate, auctoritate &

potestate prædicto contigerit iuricati. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, aliisque in contrarium facientibus quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum licet, hanc pagam nostræ declarationis, definitionis, mandati, statuti & decreti, infringere, vel ei ausu tem. satio contrarie. Si qui, autem hoc accentuat præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac bestorum Petri & Pauli, Apostolorum ejus se novet, incursum. Datum Romæ, apud sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, quintodecimo Kalendarum Augusti, Pontificatus nostri anno quinto.

Fed. Card. Cæsarius.

Ce Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

ANNO à Nativitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Indictione septima, die vero vigesima mensis Iulii, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pii, divina providentia Papæ Quarti anno quinto, retroscriptæ litteræ affixæ, lectæ & publicatæ fuerunt in valvis Basilicarum Principis Apostolorum de Urbe, & sancti Joannis Lateranen. necnon Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ. Per nos Jacobum Carta, & Julium Partinum, Prælibati S. D. N. Papæ Curores.

Antonius Clerici, Magister Curorum.

MOTUS PROPRIUS S. D. N. DE

PIE, DIVINA PROVIDENTIA, PAPÆ IV.

Per quem deputantur octo Cardinales, qui faciant obserati reformationes b ipso editas, nec non decreta sacri œcumenici, & generalis Coacilij Tridentini.

Motu proprio, &c. Alias nos nonnullas constitutiones, & ordinationes, reformationem majoris Pœnitentiarii, ac sacræ Pœnitentiariæ nostræ, ac Vicarii nostri, ac ejus officii, necnon Camerarii, & camerae Apostolicæ, ac illius causarum Auditoris, necnon palatii Apostolici causarum Auditorum, ac Gubernatoris, & Capitoline curiarum, & contradictriarum, aliorumque almae Urbis nostræ; ac Romanæ Curiaæ tribunalium, & officiorum concorrentes, edidimus: quæ tamen (ut intelleximus) ab eorumdem officiorum, & tribunalium præfectis, ac officialibus minus diligenter observentur.

Cum autem eaixæ nostræ voluntatis sit, ut illa & pariter decreta sacri Concilii Tridentini; in his, quæ ad eorum officia spectant, abs idem omnino observentur: Nos propterea considerantes, parum esse, jura condere, nisi sint, qui ea executioni demandari faciant, & in præmissis, prout ex debito pastoralis officii nobis (meritis licet imparibus) injuncti obligamur, salubriter & utiliter providere; præfataisque constitutiones, & ordinationes, ac decisione Concilii, quis & quæ hic haberi volumus pro expressis, inviolabiliter observari volentes: Venerabili fratri nostro oanni Episcopo Tuscani Morono Io. Michaëli Sanctæ Anastasiæ Saraceno, ac Jo. Baptista S. Clementis Cicidæ, necnon Michaëli S. Sabinæ Alexandrino, Clementis S. Mariæ in Ara cæli, & Ludovico S. Cyriaci in Tiberinis Simoneta, ac Carolo S. Martini, in

Montibus Borromæo Presbyteris, necnon Vi-^a ^{Sixtus}
 tellio S. Mariæ in porticu Vitellio nuncupa-^{VIII. if-}
 tis, titulorum diacono & Cardinalibus commit-^{tius}
 timus, & mandamus: quatenus ipsi, seu eorum ^{Congre-}
 major pars, coniunctum, vel divisum, eorum ^{ation it}
 arbitrio etiam tam quam executores dictarum ^{faculta-}
 litterarum, constitutionum, & decretorum præ-^{tes de-}
 dictorum constitutiones, & ordinationes ac de-^{claravit}
 creta præfata, juxta tenores eorum, ac litterarum ^{in Bullæ}
 desuper confessarum per quoscumque Pœni-^{ius inc.}
 tentiaræ, Vicariæ & Cameræ, ac Rotæ curiarū, imme-
 ac tribunū ium prædictorum judices, & officia-^{la 1588.}
 les sub excommunicationis latæ sententiæ, ac ^{art. 7.}
 tribunalium prædictorum judices, & officiales ^{o Confir-}
 sub excommunicationis latæ sententiæ, ac pri-^{matur}
 varionis officiorum, & aliis eisdem ^{Bullâ} Cardinali-
 bus bene viss, etiam pecuniarum, eo ipso incur-^{Pii VIII}
 rendis pœnis, firmiter observati faciant, & cum ^{Cum fe-}
 effectu: nisi tam in executione dictorum De-^{licis.}
 cretorum Concilii, quam dictarum litterarum ^{1566.}
 nostratum aliena dubietas, aut difficultas emer-
 serit: quo casu ad nos referant, invocato etiam
 ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sœcula-
 ris, ac eos qui litteris & decretis prædictis
 & eorumdem Cardinalium mandatis non pa-
 ruerint, ex tunc, prout ex eadem die, & è contra
 illorum officiis privatos necnon ad illa, & alia
 Romanæ curiæ officia in posterum obtainenda
 inhabiles ac ipsis ab eisdem officiis sic privatis,
 illa tanquam per privationem vacantia à Da-
 tario nostro vendi, & à quibusvis personis ido-
 neis pro pretio convenienti emi. liberè & licetè
 posse auctoritate nostra cutent, nuncient decer-
 nant ac declarent, prout nos harum serie nun-
 ciamus, decernimus, & declaramus.

Non obstantibus quibusvis constitutionibus
 & ordinationibus Apostolicis, ac Pœnitentia-
 riæ & curiarum; nec non tribunalium prædicto-

rum statutis &c. etiam juramento , &c. roboretatis, & privilegiis quoque, indultis , & litteris Apostolicis, iilis ac dictis officialibus & tribunalibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis etiam motu simili , &c & alias quomodocumque concessis , &c. Quibus omnibus , &c. Illorum tenores,&c.hac vice latissime derogamus, eaque adversus praemissa nullatenus suffragari volumus : ceterisque contrariis quibuscumque.

Plac. et Motu proprio I.

Dar. Romæ apud S. Marcum , quarto Nonas Augusti, anno quinto.

BULLA S. D. N. PII, PAPÆ IV.
Revocatoria privilegiorum , exemptionum, immunitatum, facultatum, conservatoriæ, indulctorum, confessionalium, Maris magni, & aliatum quarumque si i'iu - gratiarū, quibuscumque locis & personis concessatum in his, in quibus statutis & decretis sacri Cœcillii Trid. contrariantur.

*Grego-
r. 13. pri-
vilegia
Regula-* **P I U S EPISCOPUS , SERVUS
SERVORUM DEI.**

*ribus co-
cessa a
Pio 5.
Cœcili.* **Ad perpetuum rei Memoriæ.**
N Principis Apostolorum , Sede meritissimæ licet imparibus divina dispositione constituti, nihil neque universalis Ecclesiæ , curæ reduxit & solicitudini nostræ commissæ salubrius reiterum . que injuncto nobis Apostolicæ servitutis officio decentius piaestare possumus , quam quod minos providentiae nostræ ministerio œcumenicum Cœcili. Concilium Tridentinum ; sicur nostris portissimis auspiciis , summaque sanctorum Patronis. In concordia per Dei misericordiam feliciter abstanta solutum fuit ; ita, per universos, qui Christianæ pietate censentur, ubique suscipiatur, & remotis.

quibuslibet obstatulis ab omnibus æqualiter observetur. Cū itaque in eodē Concilio quāplurima salubria, & ad universalem morum reformatiōnem valdē utilia, decreta atque statuta, matro præsentiam ipsorum examine præcedente, sunt edita, quibus multa atque diversa privilegia, exemptiones, immunitates, dispensationes, facultates conservatoria, indulta, & ut vocant, confessionalia, & Mare magnum, & aliæ gratiæ, quæ variis, tam cathedralibus, etiam Metropolitanis; quam collegiatis ecclesiis, monasteriis, conventibus, & aliis religiosis, etiam Fratrum mendicantium domibus, & Ordinibus, necnon sancti Spiritus in Saxia, sancti Ioannis Lateranensis, ac Incurabilium de Urbe, sancti Antonii Viennens. & sancti Bernardi Juren. aliisque Hospitalibus, Militiis, eorumque Capitulis, & Conventibus, ac Universitatibus, etiam Studiorum generalium collegiis, tam sacerdotalibus, quam ecclesiasticis, Confraternitatibus, Societatibus; & tam Principis Apostolorum de Urbe, quam aliis fabricis, sanctæ Cruciatæ, aliisque piis locis, & operibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Prælatis, Abbatibus, Abbatissis, Prioribus, Præpositis, & aliis ecclesiasticis, tam sacerdotalibus, quam diversorum Ordinum & militiarum regularibus, ac etiam laicis cuiuscumque dignitatis, & status, ac gradus, & excellentiæ, ac etiam Ducali, Regia, & Imperiali dignitate fulgentibus utriusque sexus personis, nec non aliquibus notariis, & etiam de latere Legatis, atque Nuntiis, tam perpetuò, quam ad tempus, per plures Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, ejusque Legatos hactenus etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, seu etiam Imperatorum, Regum, Ducum & aliorum Principum contemplatione

& intiu*u*, etiam fratum consilio , diversimodè, variisque temporibus, in genere, vel specie , ex quavis etiam honesta causa concessa , & etiam pluries confirmata & innovata fuerunt, in plenisque contrariantur.

Nos, quibus in primis cordi est tam sancta & Ecclesiæ dei saluberrima decreta suos, ut par est, effectus ubique consequi , & ab omnibus obedienter observari, privilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum , Conservatoriarum, Indulctorum, Confessionalium, Maris magni , & aliarum gratiarum praeditorum, ac quarumcumque Apostolicarum & aliarum litterarum desuper confessarum, processuumque , decretorum, allorum inde securorum; renores ac si de verbo ad verbum infererentur, præstib[us] pro sufficiet exprestis, & ex certa scientia , ac de Apostolice potestatis plenitudine, quod eadem omnia & singula privilegia, exemptiones , immunitates, facultates, dispensationes, Conservatoriæ, Indulta , Confessionalia , Mare magnum , & aliæ gratiæ in his omnibus, & singulis, in quibus illa statutis & decretis Concilii hujusmodi contrariantur, ipso jure revocata, cassata & annullata; ac ad ipsius Concilii terminos atque limites reducta sint, & esse censeantur, nec quidquam adversus ipsa decreta & statuta , quo minus ubique & apud omnes observentur , in aliquo suffragari posse, sed ea perinde habeti & reputari debere, ac si nunquam emanassent , auctoritate Apostolica, tenore præsentium declaramus, ac etiam statuimus & ordinamus.

Deceruentes nihilominus omnia & singula, quæ vigore privilegiorum, exemptionum, immunitatum & dispensationum, facultatum, Conservatoriarum, Indulctorum, Confessionalium, aliarum quarumcumque gratiarum hujusmodi, post id tempus, quo Concilium obligare cœpit,

facta & gesti quomodo libet faciunt, & in posterum fecerit, in his, in quibus dicti Concilii, & decretis adversantur, nulla, invicta, & iusta esse & censeri, ac nemini etiam quantumlibet ut praesertur, qualificato, tam in foro (quod aliunt) fori quam conscientie, effragati posse, & debere. Et ita quoscumque locorum Ordinarios, aliosque Iudices, & commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam sanctae Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuiilibet, quavis aliter judicandi facultate, in utroque foro judicari & definiri debere, ac quidquid secus à quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentari contigerit, irritum & inane decernimus. Non obstantibus præmissis ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, certisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ declarationis, statuti, ordinationis & decreti infringere, vel ei ausu temeratio contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli, Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat: Romæ, apud sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo quinto, tertiodecimo Kalend. Martii. Pontificatus nostri anni sexto.

Cas. Glorierius

E. Episcopus Narnien.

H. Cumyn.

Anno à Navitate D. millesimo quingentesimo sexagesimo quinto, Indictione sexta, die vero vigesimaquaarta mensis Februarii, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. nostri Domini Pii divina providentia Papæ Quarti, anno ejus sexto, retroscriptæ iii:teræ Apostolicæ affixa & publicatae fuerint in Acie: ampi Floræ & valvis Cancellariæ Apostolicæ per nos Ni-

colam de Matthæis , & Camillum Cherubi-
num S.D.N. Papæ Cuios.

Philibertus Phapius Magister Curorum.

DE LIBRIS PROHIBITIS.

CLEMENS PAPA VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

SAcrosanctum Catholicæ fidei depositum, sine quo Deo placere , aut æternam salutem consequi nemini licet , ut salvum in Ecclesia Dei perpetuò conservaretur, posterisque inviolatum traderetur, pastoralis Romanorum Pontificum vigilantia , summo semper studio , & contentione laboravit. Ipso enim à Christo Domino , hujus tam pretiosi depositi auctore , & illud fideliter custodiendi, & bonum semen patris familias , ab inimici hominis zizaniis disce nendi, & Ecclesiam salutari doctrina ædificandi, præcipuam curam, summâque potestatem, in beatissimo Petro Apostolorum principe acceperunt.

Quocirca sanctæ memorie Gelasius primus, & Greg.IX.aliique complures Romani Pontifices, prædecessores nostri, zelo zelati pro Domino exercituum, ut hanc fidei Catholicæ, doctrinæque integritatem , salvam , incorruptamque in Ecclesia Dei retinerent , Apostolici animi magnitudine, pro muro domus Israël, adversus eisdem fidei hostes seipso opposentes, ne illorum dolis, & insidiis imprudentes & simpliciores homines caperentur, lucem à tenebris , prava à rectis sejanxerunt, quæ sequenda, quæ cavenda essent, Christi fidelibus declararunt , probatos, laudabiles , orthodoxos libros ab adulterinis, perniciosis & apocryphis , singulare diligentia distinxerunt postremo hæreticorum impia dogmata, & noxia, ac venenata scripta , Concilio-

alio opportuno censuræ genere condemnarunt. Sed cum nostris hisce calamitosis, & novissimis temporibus antiquus humani generis hostis à sua malitia numquam recedens, ad eandem Catholicam doctrinam, & veritatem labefactandā pestiferas heresies, & detestabiles errores, aut novos conflasset, aut veteres ex inferis excitasset, sacra Tridentina Synodus pestilentem noxiorū librorum copiam quæ plus nimio excreverat, coercere, atque auferre cupiens, priuum quidem doctissimos aliquos viros delegit, qui de tota ea re cognoscerent & deliberarent: deinde verò cum iij in negotio non parum progressi essent, justis de causis eadem Synodus permota, ad ipsam Apostolicam Sedem, & integrum rem ferendam statuit.

Itaque fel. rec. Pius Papa IV. prædecessor noster, qui tunc ad Ecclesiæ gubernacula sedebat, Pratiatis quibusdam doctrina, & prudentia præstantibus exhibitis, Indicem librorum prohibitorum, & Regulas quasdam per suas litteras in forma Brevis, promulgavit, & ejusmodi noxiorum librorum detrimentis depellendis opportunè providit.

Cæterum licet illa temporis ratione prudenter fuerint tunc constituta; tamen cum Satana astutia, in hujusmodi librorum editione nova in dies mala crescerent (nam post illud tempus alii etiam libri perniciosi partim conscripti, atque editi, partim qui scripti erant, & antea delittererant, in medium prodiere, quorum lectione simpliciores, & incauti homines in errores induci facile poterant; propterea piæ mem. Sixtus Papa V. prædecessor noster, multis illustratis, a que ad regalias adjectis necessariis rebus, mandavit nonnulli alii ejusdem generis libri, eidem indici adderentur.

Verum cum idem Sixtus, re minimè absolu-

rum decretis, Pontificiis constitutionibus, aut ta, ab humanis excesserit. Nos animarum saluti quantum cum Domino possumus consulentes, quod jampridem utiliter cœptum, & à multis diu desideratum erat, hoc tempore omnino perficiendum atque in lucem edendum duximus.

Venerabili igitur fratri nostro Marco Ant. Episcopo Prænestino de Columna, & dilectis. filiis nostris Augustino S. Marci de Verona, Simeoni S. Anastasiæ de Terranova, Hieronimo S. Mariæ super Minervam Asculano, Frederico S. Mariæ Angelorum in Thermis, Borromeo, Francisco S. Mariæ Transpontina Toleto, titulorum Presbyteris, necnon Ascanio S. Mariæ in Cosmedin de Columna Diacono, Cardinalibns, super hujusmodi Indice per nos deputatis, aliis piis, & eruditis viris in Concilium adhibitis, ea omnia, ac singula, quæ Sixto V. usuprà diximus instituta erant diligenter examinanda commisimus, quæ cum magno studio visa, ac Deo favente, demum absoluta fuerint: Nos tam eandem Pii Prædecessoris Constitutionem, & Indicem, ac Regulas, quorum omnium tenores haberi volumus pro expressis, quam haec ipsa illis auditæ, prout inferius descripta sunt.

Omnia, & singula auctoritate Apostolica tenore præsentium, approbamus, & præsentis scripti patrocinio cœmunitibus, atque ab omnibus, tam Universitatibus, quam singularibus personis ubique locorum existentibus, sub eisdem pœnis in dicta Pii Constitutione contentis observari præcipimus & mandamus.

Quo autem facilius negorium, cum prohibitionis, cum expurgationis & impressionis librorum peragatur, eas omnes Facultates, privilegia & indulcta, quæ recor. mem. Pius V. Magistro

sacri Palatii primam, deinde Gregorius XIII. & Sixtus V Cardinalibus Congregationis praesicte concesserunt, quorum tenores hic volumus haberi pro expressis, confirmatis, & quatenus opus est, innovatis, in his omnibus, quæ additis in hoc Indice, non adversantur, volumus que propterea, & decernimus, ut si quæ in posterum dubitationes aut controversiae circa ipsum indicem, illiusque Regulas, aliaque illis addita emergerint, ac Congregationem supradictorum Cardinalium, seu aliorum, qui pro tempore super Indice hujusmodi deputati fuerunt, referuntur, & ex sententia eorumdem Cardinalium Nobis, aut successoribus nostris, si rei gravitas id postulaverit, consultis, declarentur & decidantur; quorum auctoritatem, tum permittendis, tum prohibendis, expugnandis, & imprimendis libris, aliisque ad eam rem pertinentibus, explicandis, volumus esse præcipuam, atque ita mandamus omnibus venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, & dilectis filiis Inquisitoribus, Universitatibus, Magistris, Doctoribus, Bibliopolis, Impressoribus, Mercatoribus, Gabellariis, ceterisque omnibus cujuscumque gradus, ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticis seculatibus, vel regularibus, quam laicis, quocumque honore, vel dignitate præditis inviolabiliter observari.

Non obstantibus Apostolicis, ac nniversali bus, provincialibus, & synodalibus Conciliis, edictis generalibus, vel specialibus Constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia robora- tis, privilegiis quoque, iudicatis & litteris Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis in contrarium præmissorum concessi, confirmatis,

approbatis, & i. novatis. Quibus omnibus, & singulis etiam si pro illorum sufficiente derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & ad verbum inserta mentio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque: Decernentes earumdem præsentium exemplis etiam expressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo Prælati alieno us Ecclesiastici ob signatis, eamdem haberemus, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Tusculi, sub Annulo Piscatoris, die decima septima Octobris, anno millesimo quinquagesimo nongentesimo quinto Pontificatus nostri anno quarto.

N. Vestrius Barbianus.

PIUS PAPA IV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Dominici gregis custodiaz, Domino disponente, præpositi, vigilis more pastoris, non desistimus, ipsi gregi ab imminentibus periculis, quanta maxima possumus, cura, & diligentia præcavere, ne propter negligentiam nostram pereant oves quæ pretiosissime Domini nostri Jesu Christi sanguine sunt redemptæ. Etsi autem quæ ad fidei veritatem patefaciendam, & ad horum temporum hæreses confundandas pertinebant, in œcuménico & generali Concilio Tridentino, sancti Spiritus assistente gratia, nuper adeo enucleata ac definita fuerunt ut facile jam sit unicuique sanam Catholicamque doctrinam à falsa adulterinaque internoscere; cum tamen librorum ab hæreticis editorum lectio, non modò simpliciores corrumpere soleat, verum sapè etiam doctos, eruditosque in varios errores, & à veritate fidei Catho-

hinc alienas opiniones inducere , huic quoque
rei esse duximus providendum.

Cum autem aptissimum ei malo remedium
esse sciremus, si componeretur , atque ederetur
Index sive catalogus librorum qui hæretici
sint, vel de hæretica pravitate suspecti, vel certè
moribus & pietati noceant: id negotium ad sa-
ceram Tridentinam Synodum rejeceramus. Ea
verò ex tanta Episcoporu. n. & aliorum doctis-
simorum virorum copia delegit , ad eum con-
ficiendum Indice : multos cum doctrina , tum
judicio insignes Prælatos, ex omnibus , ferè
nationibus qui quidem non sine maximo labo-
re, plurimisque vigiliis eum indicem tandem,
Deo juvante, perfecerunt , adhibitis etiam in
consilium lectissimis quibusdam Theologis.

Peracto autem Concilio, cum ex ipsius Synodi
decreto, is index Nobis oblatus fuisset, ut ne an-
te ederetur , quām à Nobis approbatus fuisset,
Nos doctissimis quibusdam probatissimisque
Prælatis eum aceuratissimè legendum , exami-
nandumque tradidimus , & ipsi etiam legimus.
Cum igitur cum magno studio , acri judicio,
diurna cura confectum , & præterea commo-
dissimè digestum esse cognoverimus: Nos saluti
animatorum consulere , eamque ob causam pro-
videre cupientes, ne libri , & scripta cujuscum-
que generis , quæ in eo improbantur , sive ut
de hæretica pravitate suspecta , sive ut pietati,
ac morum honestati inutilia , aut aliqua cor-
rectione saken indigentia , post hac à Christi
fidelibus legantur: ipsum indicem , unà cum
Regulis et præpositis , auctoritate Apostolica
tenore præsentium approbamus , imprimique
ac divulgari , & ab omnibus Universitatibus
Catholicis, ac quibuscumque aliis ubique susci-
pi, easque regulas observari mandamus , atque
decrerimus : Inhibentes omnibus , & siogu

is, tam Ecclesiasticis personis, Sæcularibus, & Regularibus, cujuscumque gradus, ordinis, & lignitatis sint, quam laicis, quocumq[ue] honore, & lignitate præditis, ne quis contra eorum Regulam præscriptum aut ipsius prohibitionem In-
licis, libros ullos legere, habereve audeat.

Si quis autem adversus eas Regulas, prohibitionemque fecerit, is quidem, qui hæreticorum libros, vel cuiusvis auctoris scripta propter hæresim, vel falsi dogmatis suspicionem damnata, atque prohibita legerit, habueritve, ipso jure in excommunicationis pœna uincidat, eaque ob causam in eum, tamen qua non de hæresi suspectu non inquit, procedi liceat, præter alias pœnas super hoc, ab Apostolica Sede, sacrificisque canonibus constitutas.

Qui autem libros alia de causa prohibitos legerit, habueritve, præter peccati mortalis reatum, Episcoporum arbitrio severè se noverit puniendum. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscumque, aut si quibus conuenerit vel divisi ab eadem Sede indulto, ne ex omni unitate possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Ut hæc autem ad omnium notitiam perveniant; neve quis excusatione ignorationis uti possit, volumus, & mandamus ut hæc litteræ per aliquos Curiæ nostræ Cursores in Basilica Vaticana, Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi: tun-
sum in eis populus ut Missarum solemnibus interfit, congregari solet, palam, & clara voce recitentur, & postquam recitatæ fuerint, ad valvas eorum Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ, & in loco solito Campi Floræ affigantur ubique ut legi, & omnibus innotescere possint, aliquantisper relinquantur.

Cum autem inde a movebuntur, eorum exempla in iisdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem, & affixionem, omnes, & singulos, qui his litteris comprehenduntur, post tres menses à die publicationis, & affixionis earum, numerandos volumus, perinde astrictos, & obligatos esse, ac si ipsi met illæ editæ lectæque fuissent. Transsumptis quoque earum, quæ manu alicujus publici Notarii scripta, subscriptâve, & sigil. o, ac subscriptione alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munita fuerint, fidem sine ulla dubitazione habeti mandamus, atque decernimus. Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die 24. Martii 1564. Pontificatus Nostri anno Quinto.

Antenius Florebello Lavellinus.

IN INDICEM LIBRORUM prohibitorum, confectum à depu- tatione Tridentinæ Synodi.

Prefatio R.P.F. Francisci Foretii. Ordin.

*F.P. Præd. S. T. Professoris, & ejusdem
deputatiouis Secretarii.*

Cum Sancta, œcumenica Tridentina Synodus iis rationibus adducta, quæ in secundæ fissionis Decreto sub Beatissimo Pio IV. Pont. Max. explicata sunt, censuisset, ut Patres aliquot ex omnibus ferè nationibus delekti, de librorum censuris quod statuendum esset; diligenter cogitarent, in eam tandem sententiam post diuinarn deliberationem venerunt, ut judicarent nihil utilius fieri posse, quam si Romanus ille prohibitorum librorum Index, ab inquisitoribus Romanæ postre ò. confectus, paucis tantum de p̄tis, atque etiam additis retineretur; quippe qui cum magna naturitate à multis viris doc̄t̄ corpositus, plurit̄ os coprehendat aucto-

res atque in ordinem satis conmodum digestus esse videatur

Quoniam vero intelligebant, propterea in aliis quibus Provinciis, ac locis hactenus eum indicem receptum non esse, quod in eo quidam libri prohiberentur, quorum lectione viri docti privati: agno incommodo afficerentur, atque animadvententes etiam in eo esse nonnulla patrum explicatè posita, quæ interpretatione indigerent, re autem ultam diuque deliberationibus agitata, ac viris etia non ex orienti natione, Theologicæ facultatis scientissimis in consilium adhibitis, subjectas Regulas componendas judicarunt, ut quoad ejus ferri possit dictorum hominum: communis & studiis, salva veritate, ac religione: prospiceretur.

Illud igitur imprimis observare oportet, unquamque penè Alphabeti litteram, tres habere classes.

In prima non tam libri, quam librorum scriptores continentur, qui aut heretici, aut nota: hæresis suspecti fuerunt, horum enim Catalogum fieri oportuit, ut omnes intelligent, eorum: scripta non edita solum, sed edenda etiam prohibita esse

Sed illud etiam animadverendum est, quod licet multi præterea sunt, qui justissimis de causis in hanc classem referti poterant, Patribus tamen non is fuit animas, aut ad eorum pertinebat institutum, ut eos ad unum perquirerent; sed iis pene contenti fuere, qui in Romano Catalogo descripti sunt, de aliis vero ejusdem generis auctoriibus; idem ab Ordinariis & inquisitoribus statuendum existimatunt

In secundam classem non auctores, sed libri sunt relati, qui propter doctrinam, quam continent, non sanam, aut suspectam, aut qua offensionem etiam in moribus tantum fidelibus aff.

ferre potest, resiciantur, etiam si auctores, à quibus prodierit, ab Ecclesia numquam descierunt.

Tertia verò, & ultima classis, eos libros complectetur, qui sine scriptoris nomine exierunt in vulgus & eam doctrinam continent, quam Romana Ecclesia tāquam Catholicæ fidei aut morum, integritati contraria, refutandum ac repellendum esse decernit.

Non enim omnes libros qui nomen auctoris non præferunt, damnandos putarunt, quandoquidem sepè viros doctos ac sanctos novimus, ut Christiana quidem Resp. ex eorum vigiliis, fructum caperet: ipsi vero inanem gloriam evitarent, libros optimos sine nomine edidisse, seu eos tantum, qui aut liquido pravam aut dubiam fidei doctrinam, sive moribus perniciosa continent.

At verò qui sint hujusmodi, aut tales censendi debeant, præter eos, qui in hoc Catalogo descripti sunt; Episcopi & inquisitores unà cum Theologorum Catholicorum consilio dijudicabunt,

Sed propter nostrorum temporum maliitia, ne in posterum libri sine nomine auctoris edantur, decreto quartæ sessi Trident. Concilio sub fel rec. Paul. III- quod incipit. Sed impressoribus &c. provi'um est.

REGULÆ X.

Per Patres a Tridentina Synodo delectos constituitæ, à Pio, PP. IV. comprobatae constitutione que insipit, Dominici, die 24. Martii, anno. 1564.

REGULÆ I.

Ibri omnes quos ante annum D. x v. aut summi Pontifices, aut Concilii œcumene dictae damnarunt & in hoc indice non sunt, codex

Consule eodem modo damnati esse censeantur, sicut o-
indicem lim damnati fuerunt.

librorum

R E G U L A II.

prohib. Hæresiarcharum libri, tam eorum, qui post
Congre- prædictu n annum hæreses invenerunt, vel susci-
gar. tarunt, quæ n qui hæreticorum capita aut deces
Indice sunt vel fuerunt, quales sunt Lutetus, Zwinglius,
staturit Calvinus, Balthasar Pacimontanus, Svenchfel-
Sixtus dius, & his similes cujuscumque nominis, tituli
V. in aut argumenti existant, omnium prohibentur
Bulla Aliotum autem hæreticorum libri, qui de
Immen- religione quidem ex professo tractant, omnino
sa. damaantur. Qui vero de religione non trac-
1581 tant, à Theologis Catholicis, jussu Episcopo-
art. 6. rum & Inquisitorum examinata & approbati
 permituntur. Libri etia n Catholicè conscripti,
 tam ab aliis qui postea in hæresi n lapsi sunt,
 quam ab illis qui post lapsum ad Ecclesiæ greci-
 miu n redire, approbati à facultate Theologica
 alicujus Vaiversitatis Catholicæ, vel ab inqui-
 sitione generali per iuriti poterunt.

R E G U L A III.

Versiones scriptorum etiam Ecclesiasticorum, modò nihil contra sanam doctrinam contineat, permittuntur. Librorum autem veteris Testa-
 menti versiones, viris tantum doctis & piis
 iudicio Episcopi concedi poterunt: odò hu-
 jusmodi versionibus tamquam elucidationibus
 Vulgatae editionis, ad intelligenda & factam

a Consu Scripturarum, non ante n tanquam sano textu
le ind. utantur. Versiones vero Novi Testamenti, ab
et. m. auctoribus pri: & classis. & hujus indicis facta
 ne nisi concedantur; quia utilitatis parum, pe-
 riculi vero plurimum lectoribus ex earum lec-
 tione manere solet. Si quæ vero annotationes
 cum hujusmodi quæ per riteuntur versio-
 nibus, vel cum vulgata editione ci: cumfc:un-
 tur, expunctis locis suspectis à facultate Theo-

logica alicujus Universitatis Catholicæ aut inquisitione generali, permitti eisdem poterunt, quibus & versiones. Quibus conditionibus totum volumen Bibliorum, quod vulgo Biblia Vatabli dicitur, aut partes ejus concedi viris pii & doctis poterunt. Ex Bibliis vero Isidori Catii Bixiani prologus & prologomena praecidantur: ejus vero extum nemo textum Vulgaræ editionis esse existimet.

RE C U L A I V.

Cum experimento manifestum sit si sacra Biblia vulgari lingua passim sine discrimine permittantur, plus inde, ob hominum temeritatem detimenti, quam utilitatis otii, hac in parte judicio Episcopi aut Inquisitoris statut. ut cum consilio Parochi, vel Confessarii Biblias à Catholicis Auctoribus versorum lectionem in vulgari lingua eis concedere possint, quos intellexerint ex ejusmodi lectione, non damnum, sed fideli arq; pietatis augmentum carent posse, quam facultatem in scriptis habeant. Qui autem absque tali facultate ea legere seu habere presumptur, nisi prius Bibliis Ordinatio redditis, peccatorum absolutionem percipere non possit. Bibliopæ vero, qui praedictam facultatem non habent, Biblia idiomate vulgari conscripta venderint, vel alio quovis modo concesserint, librotum premium, in usus pios ab Episcopo convertendum, amittant, aliisque pœnis pro delicti qualitate, ejusdem Episcopi arbitrio subiaceant. Regulares vero non nisi facultate à prælatis sui habi a ea legere aut emere possint.

OBSERVATIO CIRCA QUARTAM Regula.

ANIMadvertendum est circa supra scriptā quartam regulā Indicis fel. rec. Pii Papa IV. uilam per hanc impressionem, & editioē de novotribus facultatem Episcopis, vel in-

quis:toribus , aut Regularium superioribus, concedendi licentiam, emendi, legendi, aut re-tinendi Biblia vulgari lingua edita cum ha-ctenus mandato . Et usu sancte Romana & universalis Inquisitionis sublata eis fuerit facultas concedendi hujusmodi licentias le-gendi, vel retinendi Biblia vulgaria, aut al-ias sacra Scriptura tam novi, quam veteris testamenti partes, quavis vulgari lingua e-ditas: ac insuper summaria & compendia etiam historica eorumdem Bibliorum, seu librorum sa-cra Scriptura: quocunque vulgari idiomate cō-scritta: quod quidem inviolatè servandū e-

REGULA V

Libri illi , qui hæreticorum auctiorum opera interdum prodeunt, in quibus nulla aut pauca de suo opponunt, sed aliorum dicta colligunt cuiusmodi sunt Lexica, Concordantiae, Apophegmata, Similitudines, Indices & hujusmodi si quæ habeant admista quæ expugnatione indi-geant, illis Episcopi, & Inquisitores, uia cum Theologorum Catholicorum consilio, sublatis aut emendatis permittantur.

REGULA VI.

Libri vulgari idiomate de controversiis inter Catholicos hæreticos nostri temporis differen-tes non possunt permittantur : sed id est de iis seruetur quod de Bibliis vulgari lingua scriptis statutum est. Qui verò de ratione bene vivendi, contemplandi, confitendi , ac si nihbus argu-mentis, vulgari sermone conscripti sunt, si sanam doctrinam contineant, non est cur prohibeantur, sicut nec sermones populates vulgaris lingua habiti. Quod si hactenus in aliquo Regno vel provincia aliqui libri sunt prohibiti quod nonnulla continerent quæ sine delectu ab omnibus legi non expediatur, si eos um auctores Catholici sunt, postquam emendati fuerint permitti ab E-piscopo & Inquisitore poterunt.

REGULA VII.

Libri, qui res lascivas seu obscenæ ex professo tractant, narrant, aut docent, cum non solum fidei, sed & morum qui hujesmodi librorum lectione facile corrupti solent ratio habenda sit, omnino prohibentur: & qui eos habuerint severè ab Episcopis puniantur. Antiqui verò ab Ethnicis conscripti propter sermonis elegantiam & proprietatem permittantur: nullatenus ratione pueris prælegendi eiunt.

REGULA VIII.

Libri quorum principale argumentum bonum est, in quibus tamen obiter aliqua, inserta sunt, quæ ad haeresim seu impietatem, divinationem, seu superstitionem spectant, à Catholicis Theologis, inquisitionis generalis auctoritate expurgari concedi possunt, Idem judicium sit de prologis summarioribus, seu annotationibus *Vide Bullam Sixti V. Cxii & terræ.*
quæ à damnatis auctoribus, libris non damnatis appositorum sunt: sed posthac non nisi emendati excudantur.

REGULA IX.

Libri omnes & scripta Geomantiaæ, Hydro-^{1586.} mantiæ, Aëromantiæ, Pyromantiæ, Onomantiæ, ⁹⁴² pre-
Chiromaniæ, Necromantiæ, sive in quibus continentur fortilegia, beneficia, auguria, auspicia, *stet. non* incantationes, artes magicæ, prorsus rejiciuntur, *mota* Episcopi verò diligenter provideant, ne astrolo-*per ipsos* ligiaæ judiciariaæ libri, tractatus, indices legantur *Epi-* scopæ vel habeantur, qui de futuris contingentibus *tos &* successibus, fortuitisve casibus, aut iis actionibus *Orissa-* quæ ab humana voluntate pendent, certi alii rios, *sed* quid eventurum affirmare audent. Permittuntur etiā per autem judicia & naturales observationes, quæ Inquisi-
tionis agriculturæ sive medicæ artis ju-*tores lo-* yandæ gratiæ conscripta sunt *corrum*

OBSERVATIO CIRCA NONAM

Regula n.

Circa Regulam 9. ejusdem indicis, ab Episcopis & inquisitoribus Christi faelces sedul' oadmodum suæ, quod in legentes, aut retinentes eontra regulam hanc, libros hujusmodi Astrologia judiciaria divinationum & ortilegiorum, rerumque aliarum in eadem Regula expressarum, procedi potest, non modo per ipsos Episcopos, & ordinarios, sed etiam per Inquisidores locorum ex constitutione fel rec. Sixti Papa V contra exercentes Apologia & judicariae artem, & alia quæcumque divinationum genera, libro que de eis legentes, at tenetere, promulgata sunt. Datum Roma apud S. Petrum anno incarnationis Dominice. 1585. Nonis Januarii Ponificatus sui anno primo.

REGULA X.

a Vide In librorum aliarumve scriptuarum imp. es. sup. pag. sione se vetu, quod a in Concilio Late anensi 1. & sub Leone X. sessio. statutu est; Qua e; si in ali-
Sess. 4. ma urbe Romana liber aliquis sit imprimendus
inde c. e. per Vicarium Summi Pontificis, & Sacri Palatii
zo de e. Magistrum, vel personas à Sanctissimo Domino
dit. & nostro depuandas, prius examinetur. In aliis ve-
rus acr. ro locis ad Episcopum, vel alium habentem scien-
libri. tiam libri vel scripturæ imprimendæ, ab eodem
 Episcopo deputandum, ac Inquisitorem hereticæ
 pravitatis ejus civitatis, vel diocesis, in qua im-
 pressio fieri, ejus approbatio & examen perti-
 neat, & per eorum manum propria subscriptio-
 nione gratis & sine dilatione imponendam sub-
 pœnis & censuris in eodem decreto contentis
 approbetur: hac lege & conditione addita ut
 exemplum libri imprimendi authenticum, &
 manu auctoris subscriptum, apud examinatores
 remaneat, eos vero, qui libellos manuscriptos
 vulgant, nisi aut examinati probatique fuer-

tint, iisdem pœnis subjici debere judicarunt
 Partes deputati, quibus impressores, & qui eos
 habuerint, & legerint, nisi auctores prodiderint
 pro auctoribus habeantur. Ipsa vero hujus-
 modi librorum probatio in scriptis detur & in
 fronte libri vel scripti, vel impressi authenticè
 appareat, probatioque & examen, ac cætera
 gratis fient. Præterea in singulis civitatibus ac
 diœcesisibus, domus vel loci, ubi ars iimpressoria
 exercetur, & Bibliothecæ librorum venalium
 saepius visitentur à personis ad id deputandis
 ab Episcopo, sive ejus Vicario, atque etiam ab
 Inquisitore hæreticæ pravitatis, ut nihil eorum
 quæ prohibentur, aut imprimatur, aut vendatur,
 aut habeatur. Omnes verò librarii, & quicum-
 que librorum venditores habeant in suis Biblio-
 thecis indicem librorum venalium quos ha-
 bent, cum subscriptione dictarum personarum
 nec alios libros habeant, aut vendant, aut
 quacumque ratione tradant, sine licentia eoru-
 dem deputandorum, sub pena amissionis libro-
 rum, & alijs arbitrio Episcoporum, vel Inqui-
 sitorum imponendis. Emptores verò, lectores,
 vel impressores, eorumdem arbitrio puniantur.
 Quo lì si aliqui libros quoicumque in aliquam
 civitatem introducant, teneantur eisdem perso-
 nis deputandis renuntiare: vel, si locus publicus
 mercibus ejusmodi constitutus sit ministri pu-
 blici ejus loci, prædictis personis significant li-
 bros esse adductos. Nemo verò audeat librum
 quem ipse vel alius in civitatem introduxit,
 alicui legendum tradere, vel aliqua ratione ali-
 enare, aut comodare, nisi ostendo prius libro,
 & hadita licentia à personis deputandis, aut nisi
 notoriè constet, librum jam esse omnibus per-
 missum. Idem quoque servetur ab hæredibus
 & executoribus ultimatū voluntatum, ut libros
 à defunctis relictos, sive eorum indicem illis

personis deputandis offerant, & ab iis licentiam obtineant, priusquam eis utantur, aut in alias personas quacumque ratione transferant, in his autem omnibus & singulis poena statuatur vel amissionis librorum, vel alia, arbitrio eorundem Episcoporum, vel inquisitorum, pro qualitate consumaciæ vel delicti.

Circa vero libros, quos Patres deputati aut examinarunt, aut certis conditionibus, ut rursus excuderentur, concesserunt, quidquid illos statuisse constiterit, tam Bibliopolæ, quam cæteri obseruent. Liberum tamen sit Episcopis aut Inquisitoribus generalibus: secundum facultatem quam habent eos etiam libros, qui his regulis permitti videntur, prohibere, si hoc in suis regnis aut provinciis, vel dicecésibus expedire judicaverint. Cæterum nomina, cum librorum qui à Patribus deputatis purgati sunt, tum eorum quibus illi hanc provinciam dederunt, eorumdem deputatorum Secretarius notario Sacrae universalis Inquisitionis Romanæ scripta Sanctissimi Domini nostri Iesu tradidit.

Ad extremum verò omnibus fidelibus præcipitur, ne quis audeat contra hatum regularum præscriptum, aut hujus indicis prohibitionem libros aliquos legere aut habere. Quod si quis libros hæreticorum, vel cuiusvis auctoris scripta ob hæresim, vel ob falsi dogmatis suspicionem damnata atque prohibita, legerit, sive habuerit, statim in excommunicationis sententiam incurrat. Qui verò libros alieno nomine interdictos legerit, aut habuerit, præter peccati mortalis reatum quo afficitur, Iudicio Episcoporum severè puniantur.

O B S E R V A T I O.

D. Thalmud &c. alii lib. is Hebreorum.

QUAM quis in tertia classe indicis prædicti Pii Papæ IV. sub littera T. Thalmud He-

bræorum, ejusque glossæ, annotationes, interpretationes, & expositiones omnes prohibeantur: sed quod si abique nomine Thalmud, & sine injuriis & calumniis in Religionem Christianam aliquando prodiissent, tolerarentur: quia tamen Sanctissimus Dominus noster Clemens Papa VIII. per suam constitutionem contra impia scripta & libros Hebræorum, sub Datum Romæ apud sanctum Petrum anno Incarnationis Domini M D.LXXXII. pridie Kal Martii Pontificat sui anno secundo illos prohibuit atque damnavit, mens ipsius non est, eos propterea ulla tenus etiam sub illis conditionibus permittendi aut tolerandi; sed specialiter & expressè statuit & vult, ut hujusmodi impiorum Thalmudicorum, Cabalisticorum, aliquique nefariorum Hebræorum libri omnino damnati & prohibiti maneant, & censeantur atque super eis & aliis libris hujusmodi, prædicta constitutio perpetuò & inviolabiliter observetur.

De libro Magazor.

AD hæc sciant Episcopi, Ordinarii, & Inquisitores locorum, librum Magazor Hebræorum qui continet partem officiorum, & ceremonialium ipsorum. & Synagogæ, Lusitana, Hispanica, Gallica, Germanica, Italica, aut quavis alia vulgari, lingua, præterquam Hebreæ, editum jam dñi ex speciali decreto rationabiliter prohibitum esse. Idecirco provideant illum nullatenus permitti aut tolerari debere, nisi Hebraica lingua prædicta.

INSTRUCTIO EORVM QUI
libris, tum prohibendis, tum expurgan-
dis, tum etiam impudentis, diligentem
ac fidelē (ut p̄ir est) operam sunt daturi.

AD fidei Catholicæ conservationem, non
satis est, quoniam ex juxta editis libris dñm-

natae lectionis sint cognoscere (quod indice, & Regulis confessis per patres à generali Tridentina Synodo delectos , præcipue sanctum est) nisi illud etiam caveatur, ne vel iidem de novo pullulent libri, vel similes illi emergant, & propagentur, qui incertas fidelium mentes occulto veneno inficiant, justa ac merita damnatione digni judicentur.

Ut igitur quicunque posthac, seu veteres, seu novi libri edentur: quam maximè puri , & tam in iis quæ ad fidem , quam quæ ad mores pertinent, incontaminari existant , quod circa malorum librorum interdictionem , ad eos penitus abolendos ; tam ab Episcopis, & inquisitoribus, quam à cæteris , quorum ad id in Ecclesia Dei studium valere, & auctoritas potest (præter ea quæ Tridentinorum Patrum regulis supradictis decreta sunt) publica utilitas exigat capitibus infra positis, diligentius sanctitur, iisdemque statuitur , quæ omnino in posterum , tum ab iisdem Episcopis & Inquisitoribus , aliisque, ut præfertur in malorum librorum interdictione, & abolitione , tum à Correctoribus in librorum, ac cæterorum quorumcumque scriptorum correctione , atque emendatione , tum à Typographis, in ipsorum librorum impressione (poena pro arbitrio Episcopi, & Inquisitoris adversus eosdem Typographos constituta : inviolatè sunt observanda.

Romæ verò hæc omnia certo à se propositis editis præscribendo tempore præstari curabit
Sac. Pal. Magister.

DE PROHIBITIONE

LIB. §. i.

C Urent Episcopi, & Inquisitores , ut statim atque hic Index publicatus , eorum Jurisdictionibus subjecti , ad ipsos descripta sigillata deferant nomina librorum omnium singu-

325

lorum, quos apud se in eodē Judice prohibitos
quisque reperiet.

Ad hujusmodi verò libros sic significandos
infra certū tempus ab Episcopo, vel Inquisitore
præscribendum, omnes cujuscumque gradus &
conditionis extiterint, sub gravi pœna eorum
arbitraru infligenda, teneantur. §. ij.

Si qui erunt, qui librum uolum, aut plures ex
prohibitis, qui ad præscriptum regularium
permitti possunt, certa aliqua ex causa potesta-
tem sibi retinendi, aut legendi, fieri, ante expur-
gationem desiderent, concedendæ facultatis ex-
tra Urbem, us erit penes Episcopum, aut In-
quisitorem; Romæ penes Magistrum sacr. Pa-
larii;

Qui quidem gratis eam & scripto manu sua
subsignato tribuent, de triennio in triennium re-
novandam; ea in primis adhibita considera-
tione, ut nisi viris dignis, ae pietate, & doctrina
conspicuis, cum delectu, eusmodi licentiam lat-
giantur, iis autem in primis, quorum studia, utili-
tatis publicæ; sanctæ Catholicæ Ecclesie usu
esse, compertum habuerint.

Qui interlegendum, quæcumque repererint
animadversione digna, notatis capitibus, foliis,
significare Epilcopo, vel inquisitori teneantur.
§. iij.

Illud enim Catholicæ fidei conservandæ ne-
cessitas extra Italiam, maximè um ab Episco-
pis, & inquisitoribus, tam à publicis Universitä-
tibus, omni doctrinæ laude florentibus postu-
lat ut eorum librorum Indicem confici, & pu-
blicari curent, qui per eorum regna, atque pro-
vincias, hæretica labe infecti, ac bonis moribus
contrarii, vagantur, sive illi propriæ nationis, si-
ue aliena lingua conscripti fuerint.

Utque ab eorum lectione, seu retentione; cer-
tis pœnis ab iisdem Episcopis, & inquisitoribus,

propositis, eorumdem regnum, ac provin-
ium homines arceant.

Ad quod exequendum. Apostolicæ sedis Nuntii, & Legati extra Italiam, eosdem Episcopos, Inquisitores, & Universitatis sedulò excitare
decebunt. §. iii.

Idem Apostolici extra Italiam Nuntii sive Legati, necnon in Italia, Episcopi, & Inquisitores, eam curam suscipient, ut singulis annis, catalogum diligenter collectum librorum in suis partibus impressorum, qui aut prohibiti sunt, aut expurgatione indigeant, ad sanctam Sudem Apostolicam, vel congregationem Indicis, ab illa deputatam, transmittantur. §. v.

Episcopi, & Inquisitores, seu ab iisdem sub-delegati, & deputati, tam in Italia quam extra, penes se habeant singularum nationum indices, ut librorum, qui apud illas damnati, ac prohibiti sunt, cognitionem habentes facilius prospicere possint, an etiam à sua jurisdictionis terris eisdem recognitos accere, vel retinere debeat. §. vi.

Nuniversum autem de malis, & perniciosis id declaratur, atque statuitur, ut qui certa aliqua lingua initio editis, ac deinde prohibiti, ac damnati à Sede Apostolica sunt; eisdem quoque in quamcumque postea vertantur linguam, censeri ab eadem Sede, ubique gentium, sub eiusdem poenitentia interdictos & damnatos.

D E E X E C R A T I O N E

L I B . §. j.

Habeant Episcopi, & Inquisitores conjunctā facultatem, quo scumque libros iuxta praescriptum hujus Indicis, expurgandi, etiam in locis exceptis, & nullius dicecessis; ubi vero nulli sunt inquisitores, Episcopi soli.

Librorum vero expurgatio, non nisi viris eruditione, & pietate insignibus committatur, si que sint tres, nisi forte considerato genere libri, aut

317

eruditione eorum qui ad id diligentur plures,
vel pauciores judicentur expedire.

Ubi emendatio confecta erit notatis capitibus,
paragraphis, & foliis, manu illius, vel illorū qui
expurgaverint, subscripta reddatur eisdem Epis-
copis, & inquisito i bus, ut præfertur; qui si eme-
dationem approbaverint, tunc liber permittatur.

§. ij.

Qui negotium suscepit corrigendi atque
expurgandi, circumspicere omnia & atten-
tē notare debet; non solum quæ in cursu operis
manifeste se offerunt; sed, si in scholiis, in sum-
mariis in marginibus, in indicibus librorum, in
præfationibus, aut in epistolis dedicatiis tan-
quam in insidiis delitescunt.

Quæ autem correptione, atque expurgatione
indigent, ferè hæc sunt, quæ sequentur Propositiones
hæreticæ, erroneæ, hæresim sapientes,
scandalosæ, piarum aurium offensivæ, temerariæ
& schismaticæ, seditiones, blasphemæ.

Quæ contra Sacramentorum ritus, & cæremo-
nias, contraque receptum usum, & consuetudi-
nem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, novitatem ali-
quam inducunt.

Profanæ etiam novitates vocum ab hæreticis
excogitatæ, & ad fallendum introductæ.

Verba dubia & ambigua, quæ legentium ani-
mos, à recte catholicoque sensu, ad nefarias o-
piniones adducere possunt.

Verba sacræ Scripturaræ, non fideliter prolatæ,
vel è pravis hæreticorum versionibus depropria,
nisi forte afferrentur ad eosdem hæreticos
impugnandos, & propriis telis jugulandos &
convincendos.

Expungi etiam oportet verba scripturaræ sa-
cræ, quæcumque ad profanum usum impiè ac-
commodantur, tum quæ ad sensum detorque-
runt abhorrentem à Catholicon Patium; at-
que Doctorum unanimi sententia.

Itemque epitheta honorifica , omnia in leudem hæretorum deleantur.

Ad hæc rejiciuntur omnia, quæ superstitiones: sortilegia ac divinationes sapiunt

Item quæcumque fato, aut fallacibus signis, aut ethicæ fortunæ, humani arbitrii libertatem subjiciunt, oblitterentur.

Ea quoque aboleantur, quæ paganisnum redolent.

Item quæ famæ proximorum , & præsertim Ecclesiasticorū, & Principum detrahunt, bonisque moribus , Christianæ disciplinæ sunt contraria, expunguntur.

Expungendæ sunt etiam propositiones , quæ sunt contra libertatem, immunitatem , & jurisdictionem Ecclesiasticam.

Item , quæ ex gentilium placitis , moribus, exemplis, tirannicam politiam fovent , & quam falsò vocant rationem status , ab Evangelica & christiana lege abhorrentem indicunt, deleantur.

Explodantur exempla , quæ Ecclesiasticos ritus, religiosorum ordines, statum, dignitatem, ac personas lœdunt & violant.

Facetiae etiam aut dipteræ in perniciem , aut præjudicium famæ & existimationis aliorum jactita repadiantur.

Denique lasciva, quæ bonos mores corrumpere possunt , deleantur.

Et si quæ obscenæ imagines prædictis libris expurgandis impreßæ extent , etiam in litteris gradiusculis, quas initio librorum, vel capitum imprimi moris est, hujus generis omnia penitus oblycerentur . §. iii.

In libris autem Catholicorum recentiorum, qui post annum Christianæ salutis 1515. conscripti sunt , si id quod corrigendum occurrit, paucis demptis, aut additis , emendari posse videntur, id Correctores faciendum carent ; sin minus. omnino deleatur. §. iv.

Nlibris autem Catholicorum veterum, nihil mutare fas sit, nisi ubi aut fraude hæreticorum, aut Typographi incuria manifestus error irrepererit.

Si quid autem maioris momenti & animadversione dignum occurrit, liceat in novis editionibus, vel ad margines, vel in scholiis adnotare ea in primis adhibita diligentia, ut ex doctrina locisque collatis ejusdem auctoris sententia difficilior illustrari, ac mens ejus planius explicari possit.

§. v.

Postquam codex expurgatorius confectus erit, ac mandato Episcopi, & Inquisitoris impressus: qui libros expurgandos habebunt, poterunt de eorundem licentia juxta formam in codice traditam eos corriger, ac purgare.

DE IMPRESSIONE

LIB. §. i.

Nullus liber in posterum excudatur, qui in fronte nomen, cognomen, & patrem præferat auctoris.

Quod si de auctore non confitet, aut justam aliquam ob causam, tacito ejus nomine Episcopo Inquisitori liber edi posse videatur, nomen illius omnino describatur, qui librum examinaverit atque approbaverit.

In his verò generibus librorum, qui ex variorum Scriptorum dictis aut exemplis, aut vocibus compilari solent, is qui laborem colligendi & compilandi suscepere, pro auctore habeatur.

§. ii.

Regulares præter Episcopi & Inquisitoris licentiam (de qua regula decima dictum est) meminerint teneri se facti Concil. Tridentini decreto, operis in lucem edendi facultatem à Prælato cui subjacent, obtinere.

Utramque autem conceptionem quæ appareat, ad principium operis imprimi faciant.

§. iii.

Curent Episcopi, & inquisitores pœnis etiam propositis, ne impressoram artem exercentes, obscenæ imagines, turpesve, etiam in grandiusculis litteris imprimi consuetas, in librorum deinceps impressione apponant.

At libros verò qui de rebus Ecclesiasticis, aut spiritualibus conscripti sunt, ne characteribus grandioribus utantur, in quibus expressè apparat alicujus rei prophanæ, nedum turpis, obscenæve species.

Qui etiam invigilabunt summopere, ut in singularum impressione librorum, nomen impressoris, locus impressionis, & annus quo liber impressus est, in principio eius atque in fine anno tentur.

§. iv.

Qui operis alicujus editionem parat, integrum ejus exemplar exhibebit Episcopo, vel inquisitori: id ubi recognoverint probaverintque, penes se retineant, quod Romæ qui dem in archivo Magistri sacri Palatii extra urbem vero in loco idoneo, quem Episcopus, aut Inquisitor elegerit, reservetur.

Postquam autem liber impressus erit, non liceat cuiquam venalem in vulgus proponere, aut quoquo modo publicare, antequam is, ad quem hæc cura pertinet, illum cum manuscripto apud se retento, diligenter contulerit, licentiamque ut vendi, publicarique possit, concederit.

Idque tum deum faciendum, cum exploratū habebitur, Typographum fideliter se in suo munere gessisse, neque ab exemplari manuscripto, vel minimum discessisse.

Qui contra facere ausus fuerit, graviter & severè puniatur.

§. v.

Curent Episcopi, & inquisitores, quorum muneris erit facultatem libros imprimendi

conc edere, ut eis examinandis, spectatæ pietatis & doctrinæ viros adhibeant, de quorum fide, & integritate sibi polliceri queant; nihil eos gratiæ daturos. nihil odio, sed omnino humano affectu posthabito. Dei dumtaxat gloriam spectaturos, & fidelis populi utilitatem.

Taliū autem virorum approbatio, unā cum licentia Episcopi, & Inquisitoris, ante initium operis imprimatur

§. vij.

Typographi, & Bibliopolæ, coram Episcopo aut Inquisitore, & Romæ coram Magistro facti Palatii, jurejurando spondeant, se munus suū Catholicè, sincerè, ac fideliter exequuturos, hujusque Indicis decreti, ac regulis, Episcopo rumque & inquisitorum editis, quatenus eorum artes attingunt, obtemperaturos, neque ad suæ artis ministerium quamquam sciente admitturos qui heretica labe sit inquinatus.

Quod si inter illos, insignes, ac erudití nonnulla reperiantur, fidem etiam catholicam juxta formam à Pio V. fel. rec, præscriptam, eorumdem superiorum arbitrio profiteri teneantur.

§. viii.

Liber auctoris damnati, qui ad præscriptum regularium expurgari permittitur, postquam accuratè recognitus, & purgatus, legitimèque permisus fuerit, si denuo sit imprimendus, præferat titulo inscriptum nomen auctoris, cùm nota damnationis, ut quamvis, quoad aliqua liber recipi, auctor tamē repudiari intelligatur.

In ejusdem quoque libri principio, tum veteris prohibitionis, tum recentis emendationis, ac permissionis mentio fiat, exempli gratia, Bibliotheca à Conrado Gesnero Tigurino damnato auctore, olim edita, ac prohibita, nunc iussu Scriptorum expurgata, & permissa.

INDEX AUCTORUM & librorum prohibitorum.

AUCTORES PRIMÆ CLASSEI.

A

A Bydenus Corailus ,	Angelus Odonus.
alias Huldricus	Antonius Halicus , vel
Hutterus.	Antonius Angelus,auctor
Achilles Pyrminius Glas-	libri de origine Missæ.
sarus.	Antonius Brueciolus.
Adolphus Clarembach.	Antonius Corvinus.
Albertus Brandenburgensis.	Antonius Otho
Albertus Draco.	Aretius Felinus , qui &
Alexander Alelius Scotus.	Martinus Buccerus
Alexius Brenicerus.	Arnoldus Montanii.
Alphonsus Æmilius Ché-	Arsatius Scoffet.
nicensis.	Arturus Britannus.
Ambrosius Interbocensis.	Augustus Mainardus Pe-
Ambrosius Morbanus U-	demonianus.
ratiavienensis.
APPENDIX.
Andreas Altameri.	A Bdias Liberinus , vel
Andreas Bondest in Ca-	Liberinus Abdias.
rolostadius :	Abdias Prætorius.
Andreas Cratander.	Abrahamus à Munsholt,
Andreas Dietherus.	Antuerpiensis.
Andreas Fabricius Chem-	Abrahamus Musculus.
mnicensis.	Achatius Brandenburgensis.
Andreas Fricius Modre-	Aliamus Heppius.
vius.	Adamus Pastoris.
Andreas Hyperius.	Aliamus Schmid , vel
Andreas Knopen.	Schubertis.
Andreas Musculus.	Adamus Siberus
Andreas Ostiander.	Æmilius Portus,Francisci
Andreas Poach.	filius.

Albertus Hardembergius.	Andreas Cevellarius.
Albertus Lyttichius.	Antonius CooKc.
Alceus Annonius.	Antonius Cortanus,
Alexaander Novellus.	Antonius Payus.
Alexander Seron, Scotus,	Antonius Ghelbäus, Lin-
Apostata , qui scripsit anno 1641.	coniensis.
Alexis Alexander Lipsësis	Antonius Herfortus.
Alphonsus Contradius , vel Conradus.	Antonius Mocherus.
Ambrosius Lobvasser,	Antonius Paquius.
Ambrosius Reudenius.	Antonius Probus.
Ambrosius Vvolfius , jvel Vvolfius.	Antonius Sadeel.
Andreas Celichius.	Antonius Sthorus , An-
Andreas Gorninus.	glas.
Andreas Critius; Polonus.	Antonius Pelcarius.
Andreas Eiligerus.	Augustinus Marloratus.
Andreas Freihub.	
Andreas Fulda	
Andreas de Corlits , Pro- fessor Lipsensis.	<i>C. r:crum Auctorum Libr: prohibiti.</i>
Andreas Gorciutius.	
Andreas Hondorffius.	
Andreas Jacobi Gopin- gensis.	A Cris Æueæ Sylvii prohibentur ea quæ ipse in Bulla retracta- tionis damnavit.
Andreas Kreich.	Alcuni, seu potius Calvini commentarii in libros de Trinitate.
Andreas Lang.	
Andreas Muncetus	<i>Dom: c expurgentur.</i>
Andreas Otho Hertzbar- gensis.	
Andreas Pancratius.	Ant. Franci. Doni lit- teræ.
Andreas Petrius	Antonii de Rosellis Are- tini tractatus de po- testate Imperatoris, & Pa- pæ , & de Conciliis.
Andreas Poucheinius.	
Andreas Scossius , vel Scoppius	August. de Roma Nazare- ni Episcopi, tractatus de
Andreas Volanus.	
Andreas à Skeuye.	H. 3.

Sacramento Divinitatis
J. CHRISTI & Eccle-
siae.

Item tractatus de Christo
Capite, & ejus inclyto
principatu.

Item tractatus de charita-
te Christi circa Elec-
tos, & de ejus infinito
amore

Chitomantia.

Andreae Massi Commer-
taria super Iosue usque-
quo emendentur.

Annales getis Silesiae Joa-
chino Cureo auctore
Annotationes , super
Inst. Joannis Schneidev-
vini nisi emendentur.

Antiochii Tiberti liber de
Chitomontia.

Antonii Bonfinii, cōmen-
taria de pudicitia.

Antonii Poli Veneti, Lu-
cidarium potestatis pa-
palis.

Antonii Reuclini Ezege-
sis dictlonū in
nec Psalmos.

ex- } Antonii de Rápi-
pur logis , Figuræ
gen- } Biblorum',
tut. } Apologia Fr. Mi-
chaëlis, Medinæ

Belarensis, adversus F.
Dom Soto Segobiensem
pro fratre Joanne Fero.

Apologia Vilhelmi, Prin-
cipis Auranici Co : itis
Nassaviæ contra Prin-
cipem Darnensem.

Apologia Zasi contra
Joannem Ecclium :

Arnaldi de Vilanova o-
pera , nisi expurgentur.

Augustini Eugabini Cos-
mopœra, nisi fuerit ex e-
mendatis , & impressis.
Venetiis 159..

A P P E N D I X.

A Driani Barlandi liber
selectas quasdam
epistolas Erasmi Ro-
rodami continens.

Nisi } Alberti Argentisē-
sis Chronicon e-
dito Basileensis.

cor- } Alberti Krantzii
ri- Hāburgensis Hi-
gan- storiae, seu Chro-
nur } nicæ, editæ Frā
cofurti.

Alphōsi Enríquez,
de fēlio pro Erasmo cōtra
Eduardum Laum, & cō-
tra Universitatem Pa-
risiensem.

Amati Lusitan. Centuriæ;
donec expurgeatur.

Ambrosii Catharini Polyti
quæstiones duæ de
verbis, quibus Christus
sanctissimum Euchari-
stiæ sacramentum con-
fecit.

Andreae Corvi , liber de

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

A Cra Noribergæ videlicet, Ofiandrismus
Acta Synodi Bernensis.

Actiones duæ Secretarii Pontificii,
Admonitio Ministrorum verbi Argentiensum. Equi-
tatis discussio, super concilio delectorum Cardina-
lium

Alchimia Purgatorii;

Alchoranus Franciscanorum.

Alchoranus Mahometis, Basileæ impressus, & similes
cū scholiis & impiis annotationibus, & præfationibus.
Item in vulgari lingua, nonnisi ex concessione Inqui-
sitorum haberi possit.

Alphabetum Christianum.

Amica & humilis, & devota admonitio

Anatomia excusa Marpurgi, per Eucharium Cervicoru
Anatomia della messa.

Annotationes in acta Concilii Tridentini.

Annotationes in Chronica Abbatis Vespergensis.

Anonymous cuiusdam liber de repugnantia doctrinæ
Christianæ.

Apologia confessionis Augustanæ.

Apologia de doctrina Vvaldensium.

Apologia contra Henricum Ducem

Apologia Græcorum de igne purgatorii, &c.

Argyrophylacis, seu Thesaurarii epistola.

Articuli Anabaptistarum Moraviæ.

Articuli Anabaptistarum Saxonie.

Articuli à facultate Theologica Parisiensi determi-
nati, super materiis fidei nostræ hodie controversis
cum Antidoto, auctore, ut creditur, Calvino.

Articuli novorum Vvormatiæ Evangelistarum.

Articuli quadraginta septem, plebis Francfordiensis
Augustanæ confessionis Ecclesiarum cause, quare am-
plexæ sint, & retinendam ducant suam doctrinam.

A P P E N D I X

A Cademiarum Lipsiensis, & Vviterbergensis, repen-
tio orthodoxæ confessionis.

- A**cta & scripta Theologorum Vvitebergensium.
Acta Patriarchæ Constantinopolitani , D. Hieremij,
 &c. quæ de Augustana confessione inter se misse-
 runt , Græce & Latinè ab eisdem Theologis edita.
Actiones, & monumenta Martyrum eorum, qui à Vi-
 clesio, & Huius ad nostram hanc ætatem in Germa-
 nia, Gallia, Britannia, & ipsa demum Hispania, veri-
 tatem Evangelicam , sanguine suo constanter
 obsignaverunt.
- A**genda, seu formulæ precum, aut officia hæreticorum
 quacumque lingua conscripta.
- A**nalysis resolutio dialectica, quatuor librorum Insti-
 tutionum Imperialium.
- A**nnatæ Taxationes, Ecclesiarum, & Monasteriorum,
 per universum Orbem , ab hæreticis depravatae.
- A**pparatus juris, quod approbantis Pontificibus impe-
 ratores habent:
- A**pologia Anglicana , seu Ecclesiæ Anglicanæ sive
 Apologia Anglorum . . .
- A**pologia Catholica adversus libellos ; declarationes,
 & consuetudines factas, scriptas & editas à fœde-
 ratis perturbatoribus pacis in regno Franciæ , qui
 insartexerunt ex quo tempore Dominus Frauer uni-
 cus Regis vita functus est , per E. D L. I.C. Parisiis:
 apud Jacobum Petitchou 986. Apologia, contra
 status burgundie
- A**rtis divinatrieis encomia, & patrocinia diversorum
 authorum, inter quos est unus Philippus Melanch-
 thon.
- A**UCTORES PRIMÆ CLASSEIS.
B	Fasil. Croëningensis, alias:
Althiaser Hiebmaier,	Vverstellus.
Balth. Pacimontanus.	Basil. Joannes Hérol. Ab
Baptista Lasdemius.	ropolita
Bartholomæus Bernardi.	Benedictus Morgenstern.
Bartholomæus Conformi	Benedictus Schutmegistus.
Bartholomæus Rosinus.	Bereng. Diaconiss., Ande-
Bartholom. Westmeyerus..	gaveniss.

Bernardinus Ochinus", vel Onichinus, Sennensis	Bartholomæus Fontius.
Bernardus Rorimannus.	Bartholomæus Treme iiii Gothenus.
Bernardus Zieglenus.	Bartholomæus Gernhard.
Beitholdus Hallerus,	Bartholomæus Hofman.
Silibaldus PisKaimer us.	Bartholomæus Traheron.
Biblicanus Theobaldus.	Basilius Faber Soranus.
Blauretus Ambroſtus.	Benedictus Arctinus Ber- nenſis
Buccerus Martinus.	Benedictus Thalmanus.
Bullingerus Henricus.	Bentanus Anglus.
Bugenhagius Pomeranus, ſeu Joannes. Bugenha- gius Pomeranus.	Bernardus Kniperdolligus.
B althasar Ridébachius.	Bartholdus Sproconius.
Balthasar Ralde ,	Bertrandus Loquæus.
Balthasar Sa:torius..	Boquinus Petrus
Bartholomæus; Bernardus Gimbergensis.	Brentius vel Prontius.
	Brunos Quinos.
	Bellingamus Anglus..

Inferorum Authorum Libri prohibiti.

B aptistæ Cremensis opera omnia , quamdiu emen- data non prodierint	.
Bartholomæi Joannes , de Adventu Antichristi.	
Beati Rhemani scholia in Tertull.	
Benonis liber de vita Hildebrandi.	
Berrami liber , qui iuſcribitur de corpore & Sanguine Christi.	
Boccatii Decades, ſive novellæ centum , quandiu ex- purgatae non prodierint.	
Brunonis Heindelli. Querfundensis poëmatum libri ſeptem.	

APPENDIX.

B artholom. Canse, opera omnia.
B artholomæi Caranze , Miradensis, Catechismus..
Bartholomæi Cochtis Anastasi Chironiæ & Phy- ſionomiæ:
Bartholomæi Ferrarensis de Christo Iesu abscondi- to, libri ſex , quoique expurgentur..
Beati Rhemani epiftola de primatu Petri, ubicumque

reperiatur sive secundum, sive libro decimo operis ad Fridericu & Nauseam.

Benjamin Cantabri Itinerarii.

Bernardi Loti Hadamarii, seu Gerardi Lorichii Adamarii, collectio trium librorum sacramentorum Branonis Sellii de Missa publica proroganda.

Bernardiai Telesii de natura rerum.

Item de somno, donec expurgetur.

Item quod animal universum ab unica anima substantia gubernatur, donec expurgetur.

Bernardi Tomitani expositio in Matthaeum.

Bononia, sive de libris sacris convertendis in vernacula linguam, libri duo, auctore Friderico Fatio Pariensi Valentino.

Incep-torum Aucto-rum Libri prohibiti.

Berial, sive de consolatione peccatorum.

Beneficium Christi.

Bernensis disputatio

Bernensis reformatio contra Missam

Brevis & compendiosa instructio de religione Christiana

Brevis tractatus ad omnes in Christianam libertatem malevolos.

Brevis pastorum Isagoge.

A P P E N D I X,

Basiliensium Ministeroru responsio contra Missam.

Biblia haereticorum opera impressa, vel eorumdem annotationibus, argumentis summiatis scholiis & indicibus referta, omnino prohibentur, donec expurgentur.

Bibliotheca Constantinopolitana donec expurgetur.

Bibliotheca sanctoru Patrum Parisis edita, & per Margarinum de la Bigne in unum colecta. Donec expurgetur

Bibliotheca studii theologici ex operibus Sancti Hieronymi, Augustini, & reliquorum confecti, vel sub alio titulo Donec expurgetur

Bibliotheca studii theologici ex plurimisque Doctorum.

prisci sæculi monumentis collecti , apud Joannem Christinum, seu alibi impresa. Donec expurgetur. Brutum fulmen Papæ Xisti V. adversus Henricum Regem Navarræ , & Henricum Borbonium , Principem Condensem, una cum protestatione multiplicis nullitatis

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S .

C

- Ælius Horatius Curio.
Cæcius secundus Curio.
Calvinus.
Capito Wolfgangus Fabricius.
Carolostadius
Carolus Molinæus.
Caspar Crucicer
Caspar Peucerus Budissinus.
Casparus Tauberus.
Cassander Bruensis.
Caricus Gogelius.
Christianus Beyer.
Christianus Eorichius Hefsus.
Christophorus Clarius.
Christophorus Comeru; ex Fagis.
Christophorus Froſchoverus.
Christophorus Hæzendophilus.
Christophorus Hoffman.
Christophorus Meihoverus.
Christophorus Rhœtet.
Christophorus Trasibulus.
Claudius Senarclænus.
Claudius Taurinensis , qui scripsit de imaginibus.
Clemens Marot.
Conradus Clauferus.
Conradus Cordatus.
Conradus Dalypodius.
Conradus Gesnerus.
Conradus Gibelus, vel Grebelius Tigurinus.
Conradus Lagus.

- C**onradus Lycosthenes.
Conradus Peilicanus.
Conradus Perca
Conradus Schreck.
Conradus Sominus.
Conradus Treuve de Fridesseuen.
Cornelius Agrippa.
Crato Milius.
Ciprianus Leovitius.

APPENDIX.

- C**atolus Chistophorus Beierus.
Ca olus Lonvileu.
Carolus Utenthoivius.
Cassiodorus Reimius.
Christianus Granundt.
Christianus Hefiander.
Christophorus Fischer ; vel Fischerus
Christophorus Godmannus
Christophorus Imlerus.
Christophorus Treyus Passaniensis.
Christophorus Latius.
Christophorus Marstaller.
Christophorus Moihuseusis.
Christophorus Ohenhemas.
Christophorus Ogéhin Orhingenfis.
Christophorus Pezelius.
Christophorus Ricardus.
Christophorus Spangenbergius.
Christophorus Stoikerg.
Christophorus Stymmeius.
Chumerus Conradas.
Clemens Scäuberus
Clementius Gulgielmus.
Conradus Badjus.
Conradus Chartetus.
Conradas breecheus.
Conradus Hersbachius.

Conradus Lautenbach vel Luteneback.

Conradus Meckalitus.

Conradus Neander Bergensis.

Conradus Poita.

Conradus Ulmerus.

Conradus Wolffpiata.

Constantinus de la Feunte, Hisp.

Gopius Baithasar.

Coranus Antonius.

Cyriacus Spangenbergius.

Ceteram auctorum Libri prohibiti.

C Apricci del Bottaio, Joannis Baptiste Gelii, quan-
diu emendatus non prodierit.

Chumani Elinspachi, de tabernis montanis.

Chronologia, ex sacris litteris.

Cyri Theodori Podromi epigrammata.

A P P E N D I X.

C Ardani, opera de sapientia,

De varietate

De subtilitate.

De consolatione.

Commentaria in quadripartitum

Ptolomæi, de genituris, & reli-

qua omnia quæ de Medicina

non tractant,

Cassiani Constantino politani de libero arbitrio colla-
tio, quæ Hagennoræ impresa est, per joannem Si-
cerum. 1528.

Christophori à capite Fontium, libri de necessaria
correctione Theologiæ scholast.

De Missione Christi ordine,

& ritu

Epitome novæ illustratio-

nis Christianæ fidei.

Reliqua vero ipsius opera item prohibentur donec
expurgentur.

Chronica Turcica collecta à Philippo Lomiceto, cui
est adjectum opus quoddam joannis Aventini

} Nisi corrigatur.

- hæretici, in quo declarantur cau-
ſe miseriarum, &c.
- Continuatio temporum Germani cujusdam, ab Anno salutis Nisi emenda-
tur. 153. usque ad ann 1549 quæ
solet addi Chronicō Eusebii, ab eo loco ubi
incipit Nova temporum continuatio, &c.
- Chronologia Gerardi Mercatoris, quæ à Sleidano,
damnatis auctoribus, sumpta est.
- Claudii Baduelis liber de ratione vitæ studiorū & litte-
ratæ matrimonio collocandæ.
- Claudii Espenæci commentaria.
continentia, & in Epistolā ad Titum, Nisi corrigan-
tur.
- Clementis Scuberti, liber de scrupulis Chronologorum.
- Commentaria Rabbi Salomonis & Chimi, & Rab-
bini Hierosolymitani, & similiū super vertus te-
stamentum, tam scripta Hebraicè, quæ n Latinè
translata, per Conradum & Paulum Fagium hæ-
reticos.
- Consilium Abbatis Panormitani pro consilio Basileensi.
- Conciones F Tho: de Senis falsò adscriptæ, & quæ
'revera sunt Bernardini Ochini hæretici.
- Conradi Clingii opera omnia, nisi omnia expurgen-
tur.
- Coropœdia, sive de morib⁹, & vita virginum sa-
crarum, Galgate Styblyno au-tore.
Certo um Authorum Libri prohibiti.
- Capita fidei Christianæ contra papam, & pertas
inferorum.
- Capo Finto.
- Carantis, & Mercurii Dialogi.
- Catalogus apæ, & Moysis
- Catalogus testimonia veritatis, ex sanctis patribus.
- Catechisis puerorum in fide, litteris & morib⁹,
- Catechismus Ecclesiæ Argentoratensis.

Catechismus pro Ecclesia Vvitebergensi.

Catechismus, cui titulus est, Catechismus major, & minor.

Catechismus, cui titulus, Qual maniera &c.

Catechismo, cioè Formulario, per instruire, & ammaestrire infanciuli nella religione Christiana, fatto à modo di dialogo

Catechismus, sive explicatio Symboli Apostolici.

Catechismus parvus, pro pueris in scholis, nuper auctus
Catechis. super Evangelium Marti.

Catechis. sive Symboli expositio.

Catechismus Tubicensis.

Causæ, quare Synodum indiciam à Romano pontif. paulo III. recusar nt principes, Status & Civitates imperii, proficentes param & Catholicam doctrinam.

Centum gravamina,

Centum & quatuordecim sententiax ratiuum de officio verorum Rectorum Ecclesie.

Christianæ institutio.

Christianæ juventutis crepundia.

Christianæ reponsio ministrorum Evangelii, basilex, cur Missam, &c.

Christi scholæ, Epigrammatum libri duo ex variis poëtis excerpti.

Civitatis Magdeburgensis publicatio litterarum ad omnes Christi fideles, anno 1550.

Clavicula Salomonis.

Collatio divinorum, & papalium canonum.

Collectanea demonstrationum, ex Prophetis, Apostolis Doctoribus Ecclesiæ quod Spiritus sanctus à solo patre procedit

Colloquium Coclei, & Lutheri.

Colloquium Marpurgense.

Colloquium Vvormatiæ institutum, anno 1540.

Comœdia super quæstione, quæ est maior consolatio morientis, &c.

Comœdia, & tragœdia aliquot ex veteri testamento I.

- collectore Joanne Operino.
- Commentarius de Ango Melancthonis.
- Commentaria Germanica , in Cornel . tacitum.
- Commentaria in priorem Timothæi Epistolam à viro
summae pietatis conscripta.
- Concilium Risanum , quod verius conciliabulum di-
cendum est.
- Conciliabulum theologorum adversus bonarum
litterarum studiosos &c.
- Conciones de decem præceptis dominicis.
- Concordantiae principum, nationis Germanicæ de a-
statiis Christianorum , vel Cu tisanorum.
- Confessio Ecclesiæ rigutinæ.
- Confessio fidei Augustanæ,
- Confessio fidei Baronum, & Nobilium bohemiarum.
- Confessio Saxonica.
- Confessio Vvitebergensis.
- Confutatio determinationis Doctorum parisiensium
contra Martinum Lutherum.
- Confutatio unius, & viginti propositionum de diffe-
rentia Legis , & Evangelii.
- Congregatio sive collectio insignium concordantia-
rum , Bib.iæ.
- Consiglio d'alcuni Vescovi , congregati in Pologna.
- Contra Regnum Minoritanorum , & universas perdi-
tionis sectas.
- Contra sanctos Zeyllesten.
- Conventus Augustensis.
- Copia di una lettera scripta alli 4.de Gennato.M.D. L
Coptis Christianus.
- Cordigeræ navis conflagratio , Dialogus.
- Cybalum Mundi.

APPENDIX

C Alvinianus candor.

C Antica selecta veteris, & novi Testamenti, cum
hymnis, & collectis , seu orationibus purioribus ,
qui in orthodoxa, atque Catholica Ecclesia cantari

solent, addita dispositione, & familiari expositio-
ne Christophori Corneri.

Carmina & Epistolæ de coniugio, ad Davidem Chi-
træum hæreticum.

Carmina amicorum in honorem nuptiarum R. D.
virtute doctrinæ que præstantis viri Stephani Isaici,
verbi divini, apud Heidelbergenses Ministri.

Catechesis doctrinæ Christianæ, in usum scholarum
Pomeraniæ.

Cathechesis religionis Christianæ, quæ traditur in
Ecclesiis, & Scholis Palatinatus.

Catechismus, pro Ecclesia Antuerpiensi, quæ Con-
fessionem Augustanam profitetur.

Catechismus Genevensis.

Catechismus Latino Germanicus.

Chronologia

Centuria prima Monasterioru m Germaniæ, sive chro-
nologia.

Chiromantikæ libri octo, & præsentim patricii Tri-
casii Mantuani, & expositio eiusdem Tricasii super
Coclitem.

Chron. prodigiorum & ostensorum,

Chronographia Ecclesiæ Christianæ impressa Basili-
cæ apud Nicolaum Bryllingerum, 1551. ubicum-
que impressa fuerit.

Chronologia ex factis litteris.

Chronologicarum rerum libri duo.

Circulus charitatis divinæ, sive sub } Nisi expur-
alio titulo circulus } divinitatis. } gentur.

Collectio figurarum omnium factaræ

Scripturæ

Colloquium Altemburgense.

Colloquium badense.

Colloquium bernense.

Colloquium Clerici & Militis.

Colloquium Herefordiense.

Colloquium Iesuiticu m.

Colloquium Lipsense.

- olloquium Marpurgense. Colloquium Schmalkadi-
Colloquium Parisiense. cum.
Colloquium Postiacum, Colloquium Uvitember-
gense.
- Comœdia tragica Susannæ, quæ quandoque cum
nomine, quandoque etiam sive nomine auctoris pro
dit, ultraque prohibetur.
- Comœdiæ & tragediæ, ex novo & veteri testamento
impressæ Basileæ 1540. per Nicolaum Bryllingerum.
- Comitia Spiræ & Uvormatiæ.
- Commentarium bibliorum.
- Commentarius captae Uibis, doctore Borbonico, ad ex-
quisitum modum confectus.
- Compendium, sive Breviarium textus & glossæ Maron
in omnes veteris Testamenti libros.
- Compendium orationum impressū Venetis, per Jun-
Etam, & alios donee expurgatum fuerit.
- Concordia pia & unanimi consensu repetita confes-
sio fidei, & doctrinæ Electorum Principum, & Or-
dinum Imperii, atque eorumdem theologorum, qui
Augustanam confessionem complectuntur.
- Confessio Anglicana
- Confessio Antwerpensis,
- Confessio Argentinensis.
- Confessio docti inæ Saxoniarum Ecclesiarum, Syno-
do Trident. oblata, anno 551.
- Confessio fidei de Eucharistia Sacramento per Mini-
stros Ecclesiæ Saxoniciæ.
- Confessio fidei Ministrorum Vitembergensium.
- Confessio Ministrorum Jesu Christi
- Confessio pia doctrinæ, quæ nomine Christophori
Ducis Vitembergensis trecentis Comitis, &c. fuit
proposita per Legatos die 2. mensis Janua ii an-
no 1552. congregatiō Concil. trident.
- Confessio religionis, seu fidei Christianæ sacratissimo
Imperatori quinto Cæsari Augusto, in Comitiis Au-
gusti, anno Domini 1550. per Legatos civitarum Ar-
gentorati, Cöstanriæ, Mennigæ, & Landavæ exhibita.

Confessio Vvaldensium

Consilium Pauli tertii, datum impeato i, in Belgis,
cum Eusebii Pamphili pia explicacione.

Conventus Genevensis sive concilium Ministorum
Genevensium in diverso i o quodam juxta Gene-
vam habitus anno 156.

Convivia, seu colloquia ty onum.

Catechesis, sive prima institutio, aut rudimenta eli-
gionis Ch istianæ, Heb aicè, G æcè, Latinè explicata,
Lugduni batavo u, ex officina Plantiniana apud
Franc. Raphelingium.

A U C T O R E S R E I M A E C L A S S I S.

D

David Geo g. ex Delphis.

David Peiferus Lipsia, vel Pfeffinger.

David Scheff.

Didymas Faventinus, qui est Melanchton.

Diethelius Cellarius.

Dionysius Melander.

Dominicus Caramanius.

Dominicus Melguitius.

Daniel Bodembergius. David Rhoner.

Daniel Hoffmanus David Vrterus.

Daniel Tostanus, David Vvtherus.

David y xes. David Uvoitus.

David Pa xus. Donatus Gorvius.

David Stangius. Durandus de Baldach.

serum Authorum Lis i prohibiti.

Dantis Monarchia.

Davidis Chit æi liber de aucto itate, & certitudi-
ne Ch istianæ doctrinæ, ac ratione discendi theo-
logiam.

Desiderii Eras i Roterodami, Colloquiorum liber,
Moria Lingua, Christiani matrimonii Institutio:
de interdicto esu carnium: ejusdem paraphrasis in
Marthæum, quæ à bernardino Tomitano in Itali-
cam linguam converta est.

Cætera verò opera ipsius, in quibus de Religione tractat, tamdiu prohibita sunt, quandiu à facultate theologica Parisiensi, vel Lovaniensi expurgata non fuerint.

Adagia vero ex editione, quam molitur paulus Maturius, permittentur.

Interim verò, q. e. jam edita sunt expunctis locis suspectis, judicio alicujus facultatis theologice Universitatis Catholicæ vel Inquisitionis alicujus generalis permittantur.

APPENDIX.

David de Romis Hebræi, de Modico Hebræo enarratio Apologetica, quandiu emendata non prodierit.

Desiderii Erasmi Roterodami Allegia jam pridem edita à paulo manutio permittuntur.

Dialogus Petri Mochi, de cruciatu exilioque cupidinis
Dialogus Pontani Charon.

Didaci Stellæ commentaria in Evangelium Lucae, nisi fuerint ex impressis ab anno 1581.

Duareni Liber de S. Ecclesiæ ministeriis, permittitur, si tamen correctus fuerit.

Liqellus. verò eidem adjunctus, ab hereticis factus, cui titulus est, pro libertate Ecclesiarum Gallicanarum, adversus Romanam aulam defensio Parisiensis curior, Lædovico XI. Gallorum Regi quondam oblata, omnino prohibetur.

1. Auditorum incertinominis Libri prohibiti.

DE narratoria Lubilai.

Decretum Noribergense, editum anno 1523.

Defensio pro Zuvinglio.

Defensio adversus axiomam Catholicum, id est, criminalizationem, Roberti Episcopi Abricensis.

Defensio adversus Ioannem Eckium.

- dialogi, de Mercurio & Charonte.
dialogus, de doctrina christiana.
Dialogus karstans & Regelianus.
Dialogus de morte Iulii I. Capæ, sive Rufius.
Dialogus murnarus Liviathan.
Dialogus ob' eorum virorum, in quo tres collo-
quuntur theologi.
Dialogus Orat. Pontificis Romani, & illius, qui est
Pontifici à confessionibus.
Dialogus paradoxos, quo Romani Pontificis Orator,
una cum eo qui est, &c.
Discorsi supra li foreti di San Francisco.
Disputatio badensis.
Disputatio beinensis.
Disputatio Chronicen, cum duas epistolis.
Disputatio inter clericum, & militem, super potestate
Prælatis Ecclesiæ, atque Principibus terratum
commissa, alias S. Bonum viridarii.
Disputatio Lipsica inter Martinum, & Hieronimum
Emserum.
Disordine della charefa.
Diurnale Romanum impressum Lugduni in ædib.
Philiberti Rolleti, & Barthol. Freneti.
Doctrina veriss. sumpta à c. 4 epist. ad Rom. ut con-
solentur afflictæ conscientiæ.
Doctrina vetus, & nova.
Dragale locorum communium.
Dux disput. Herfordianæ Langii. & Naucherii.
Due lettere d'un corrigiano, nelle quali si dimo-
stra, che la sede, &c.

A P P E N D I X.

DE auctoritate, officio, & potestate Pastorum, Ec-
clesiasticorum,
Declaratio nominum Chaldeorum, nisi corrigatur.
De disciplinis puerorum, recteque formandis eorum
studiis, & moribus, ac simul, tam parentum quam
præceptorum in eodem officio, doctorum virorum
libelli verè aurer.

- De Scripturæ sanctæ præstantia, dignitate, auctoritate, &c.
- De Christianissimi Regis periculis, & notata quædam ad Sfrodatæ Pōificis Romani litteras monitoriales, Francofurti, apud Martinum Lechlerum. 1591.
- Dialectica Legalis, sicutiam cum nomine auctoris Dialecti sacri, sine nomine auctoris, qui tamen sunt Sebastiani Gastalionis hæretici.
- Disputatio de festo corporis Christi.
- Disputatio de peccato originis.
- Disputatio de pœnis.
- Disputatio de ministerio Verbi.
- Doctrinæ Jesuitatum præcipua capita, à doctis quibusdam Theologis retexta, solidis rationibus testimoniisque sacrarum Scripturarum, & Doctorum veteris Ecclesiæ confutata, tomii tres, Altera editio priore emendatior, eo duplo major, & sub eisdem, vel parum diversis titulis doctrinæ Jesuiticæ, &c tomus primus, tomus secundus, tertius, quartus quintus, Dominicæ precationis explicatio, impressa Lugduni, per Gryphium, & alios.
- Duellorum libri, litteræ, libelli, scripta, &c. Quibus eadem duella, ex professo defenduntur, suadentur, docturque, parsus vetantur: sicut & eorum detestabilis usus sacro Concilio Tridentino omnino prohibitus est.
- Si qui vero ex hujusmodi libris, ad controversias sedandas, pacisque componendas proficere possunt, expurgati, & approbati permittuntur.
- Duo volumina orationum, obscurorum virorum.

A U C T O R E S P R I M A C L A S S I S.

E

E Obanus Hesus.	E asmus Osualdus, Irckenfuchsius.
E rasmus Benedictus Silesius.	E rasmus Rutembucher.
E rasmus Fabricceus.	E rasmus Ruteolamus,
E rasmus Ebnerus..	vide sup. in litteras. D.

Erasmus Sa ce ius.	Edmundu Sunnius.
Easmus Scenepius.	Egidius Hannius.
Euicius Cordus,	Elebanon pragensis.
Eutychius Mion , qui & Musculus.	Elingius Palingenu.
	Enochius Saracenus Ge- nuensis.
	APPENDIX.
Eduardus Halen, Hor- devolgius, vel Hordo- volegius	Erasmus Albertus.
Edmundus Gest Anglus.	Erastus Thomas.
Edmundus Bunnus.	Ethardus Scenepius.
Emundus Grindallus, An- glus	Ernestus Vogelin.
	Esaias Heinduich.
	Eusebius Cleberus.

Certorum Auctorum Libri prohibiti.

APPENDIX

Elementa magica Petri de Abavo, nisi expurgentur Enchiridion doctrinæ Christianæ, Con ilii Co- loniensis . nisi expurgetur.
Enchiridion militiæ Christianæ, auctore joanne justo Lansbergio , seu sine nomine auctoris impressum Compluti , nisi expurgetur.
Epitome omnium operum C. Aurelii Augustini per joannem Discatorem ; illæ quæ impressæ sunt per joannem Crispinum.
Eusebii Candidi plausus luctificæ mortis, Examen Ordinandorum , Joannis Feri, nisi sit ex im- pressis ab anno 1587.

Auctorum interi nominis Libri prohibiti.

Elementa Christiana , ad instituendos pueros.
Enchiridion Christianismi.
Enarrationes Epistolarum & Evangeliorum.
Enchiridion pauperum precationum.
Epigrammatum Christianæ fœtæ, libri duo , ex variis Christianis poetis decerpti.
Epistola apologetica ad Synceriores Christianismi se- ctatores per hysiam Orientalem , &c.
Epistola Christiana, de cœna Domini.
Epistola directa ad pauperem, & mendicam Ecclesiam

- Lauretanam,
 Epistola de non Apostolicis querundam moribus qui
 in Apostolorum se, &c.
 Epistola de Magistris Lovaniensibus.
 Epistola ministri cuiusdam verbi Dei, de Ecclesiis clau-
 ribus, Sacramentis, vera p[re]ue Ministeriorum Spiritus
 ejectione
 Epistolæ piæ, & Christianæ.
 Epistola, & p[re]fatio in Decalogem,
 Epistola S. Ulrico adscripta.
 In Epistolam ad Titum otheu[n]t commentaria.
 Epitome Belli Apistarum contra Germaniam, atque
 patriam ipsam, cæsare Carolo V. Duce:
 Epitome decem præceptorum, prout quemque chri-
 stianum cognoscere decet.
 Epitome Ecclesiæ renovatae.
 Epitome responsionis, ad Mart. Lutherum.
 Esdræ Lamentationes Petri.
 Expositione de l'Oratione del Signore in volgare,
 composta per un Padre non nominato,
 Evangelicæ Conclaves,
 Evangelium æternum,
 Evangelium Pasalli,
 Exampon Dei opus,
 Expositio Symboli Apostolorum, Orationis dominicæ
 & præceptorum,

APPENDIX.

- Legiæ aliquot de morte conjugis, & liberorum,
 quæ sunt Ioannis Pastorii heretici.
 Enchiridium manuale, Romæ, excusum, apud Thom-
 as Membrunium [ut quidem apparet in fronti-
 spicio] ut verò in caice legitur, Trecis, ubi eum
 librum excudebat Franciscus Tramesui.
 Enchiridion parvi Catechismi joannis Brensilii, in
 colloquia redactum
 Enchiridion aliud piarum prectionum cum kalenda-
 rio, & pasionali (ut vocatur) Vitembergiar[um],
 apud Ioann. Lust anno 1559.

**Enchiridion principis, & Magistratus Ch istiani, quod
referunt ad Petrum Ægidium, & Cornelium Scriboniū
Epigrammatum Flores, nisi corriganter.**

**Epistola conversatoria, ad Reverendos, & gravissimos
Theologos**

**Epistola Luciferi, ad malos principes Christianos,
Epistolæ consolatoriæ, collectæ per Cyriacum Span-
genbergi m.**

Epistolæ obscurorum viro:um.

**Epitome chronicorum, & Historiarum mundi velut
index, p imæ & secundæ impressionis, in quo sunt
impressæ, atque figuratæ Imperatorum imagines.**

Epitome figuraum Sacrae Scripturæ

Epitomata Historiæ de bello Religionis.

**Epitome Historiarum Sacram, & locorum com-
munium.**

Ethicæ Christianæ libri tres, in quibus, &c.

Evangelium, Lætum Regni Nuncium.

**Excerpta quædam capita ex scripturis, omnibus fidei
libus necessaria.**

Exempla virtutum & vitiorum.

**Exemplarium sanctæ Fidei Catholicæ, quocumque
idiomate impressum**

**Exemplorum variorum liber de Apostolis & Mar-
tiribus, sive seorsim, sive conjunctus Catalogo S.
Hieronymi de Ecclesiasticis scriptoribus Explicatio
vitæ spirituall.**

Explicatio Simboli per Dialogos,

**Explicatio primi, tertii, quarti, & quinti }
cap. Apost.**

**Expositio secundæ Epistolæ D. Petri & } Sine nomine auctori,
Juæ.**

**Expositio nominis Jesu, juxta mentem } & quocumque
Hebreorum, Cabalistarum, Græcorum } que idioma
'Chaldaeorum', & Latinorum. } te impressa**

**Expositio super Cantica Canticorum }
Sa'omonis.**

Expositio in Epistola Pauli ad Romanos, & ad Gal-

tas, cuius præfatio in Epistolam ad Romanos incipit Varias narrationes, &c. Et in expositione primi cap ad Romanos, enijs initium est, Quasi beatus Apostolus Romanus scribere instituisset, &c.

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S.

F

F abricius Capitulo Vvolphangus.	Fridericus Myconius.
F abricius Montanus.	Fridericus à Than.
F elicianus de Civitella,	Fridolinus à Strombach.
F elix Malleolus Tigurin.	Fridolinus Lindoverus.
F elix Mansius.	F austus Sozzinus.
F irmianus Clorus, qui & Vites.	Filiis pastor in Austria.
F ranciscus Bertus.	Filiis pastor Halbersta-
F ranciscus burgandi.	dienis, vcl Halbersta-
F ranciscus Corta Leim- burgien.	tie iñs.
F ranciscus Euzinas	Fortunatus Crellia,
F ranciscus korbius.	franciscus Sigor,
F ranciscus Lambertus.	franciscus Burgonius.
F ranciscus Lamberti.	Franciscus David.
F ranciscus Lismanius.	Franciscus Hottomannus.
F ranciscus Niger Bassa- nensis.	Franciscus Junius.
F ranciscus Portus Græcus.	Franciscus Perren.
F ranciscus Staneatus.	Franciscus Puccius Fili-
F ridericus à Dinhein.	dinns, <i>falsò usurpatur cognomen Parciorum.</i>
F ridericus Jacob.	Franciscus Rablerius.
<i>Auctorum incerti non inis Libri prohibiti.</i>	

Fabulæ Laurentii Abstemii, & Gilberti cognati. Francisci baduini I.C. Constantinus Magnus, sive de Constantini Imperatori. Legib[us] Ecclesiasticis. atque civilib[us] commentaria.

Francisci Franchini, liber poëmatum.

Francisci Trachæ ei Scacii propedeumata Oratoria.

Francisci Zabarella, liber de Schismate atque ejusdem

Libri Præfationes, argentinæ impressæ donec expurgentur.

Fridericī gregorii, tractatus de oratione, de justificatione, de fide & Operibus, & præfatio in Epistolam sancti Pauli ad Romanos, qui tamen falso illi creditur adscriptus.

Fridericī furii Cariolani Valentini bononia, sive libris sacris in vernaculam linguam convertendis.

A P P E N D I X.

Fabrichii Liber Octavus Epistolarum ad fridericum Nauseam, qui est Roberti à Moschaim Farrago Poëmatum Leodegarii à Quercu, nisi emendetur.

Flores Historiarum, per Matthæum Vvastmonasteriensem editi anno 1573. Londini : nisi emendentur.

Francisci Francisci de Evia præparatio mortis,

Francisci Georgii Veneti, Harmonia mundi, & problemata sacræ Scripturæ, donec expurgentur.

FFrancisci Guicciardi historia Latinè reddita, per Cœlium secundum Curionem donec expurgetur.

FFrancisci Irenici, Etelingiacensis, Germanicæ Ere-gesios, volumina duodecim donec expurgentur.

FFrancisci Poligrani assertiones quorundam Ecclesiæ dogmatum, donec expurgentur.

FFrancisci Patricii Nova de Universis philosophiæ; nisi fuerit ab Auctore correcta, & Romanæ cum approbatione R. Magistri Sacri Palatii impressa.

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

Farrago concordiarum insignium totius bibliæ.

Fasciculus rerum expetendarum, & fugiendarum.

Foma della Orazione Ecclesiastice, & il modo di amministrare Sacramenti, e di celebrare il Santo Matrimonio; auctor creditur esse Calvinus.

FFrancisci nocturna apparitio.

Fundamentum bonorum & malorum operum.

A P P E N D I X.

Fasciculus Myrræ Genevæ impressus.

Fidei christiane capita contra papistas.

Fidelis servi subdito infideli responsio, unà cum erro-
rum & calumniarum quarundam examine quæ con-
tinentur in septem libris . de visibili Ecclesiæ Mo-
narchia à Ni olao Sandero conscripta.

Flores epigrammatum

Flores Rorani.

Flores Sanctorum.

Flores virtutum.

Flos vitae.

Formula missæ Wittembergensis.

Formulæ reum seu agenda, aut officia, hæreticorum
omnia, quacumque lingua conscripta.

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S,

C

Gelatius Zwinglii de-
fensor vel Nicolaus
Calvini defensor.

Gaspar Bruchius Egranus.

Gaspar Churreus.

Gaspar Cruciger.

Gaspar Certerus.

Gaspar Hedio.

Gaspar Heldieinus.

Gaspar Hubertinus.

Gaspar megander Tiguri-
nus.

Gaspar Rodulphirus.

Gaspar Schwenkfeldius.

Georgius Æmilius Mans-
felden.

Georgius Battenheimer.

Georgius Celestinus.

Georgius Fabritius, Che-
micensis.

Georgius Joachim Rhe-
ticus.

Georgius Major.

Georgius Neccarus.

Ubicumque & quacumque
lingua impressi, donec cor-
rigantur.

Georgius : erfferes, .

Georgia . Reich.

georgius Rotarius,

Georgius Sabinus.

Georgius Spalatinus,

Georgius volget.

Gerardus Geldenhaurius,
Noviomagus.

Gerardus Linstrius.

Gerardus Lorichius Ada-
marius.

Geroldus Separelli Perga-
men.

Gilbertus Cognatus, No-
zorenus.

Go:cinianus.

Gregorius Bruck,

Gregorius Caselius.

Gregorius Girard. Non
ille Ferrarensis , qui dici-
tur Lilius.

Grinæus Simon.

Qualterius Tigurinus.

Guilielmus Autifex.

Gulielmus Farellus.	tanus,
Gulielmus Gnaphæus , Hagien.	Georgius Codonius·
Gulielmus Postelius Saren- nonius.	Georgius Constatinus, Anglus.
Gulielmus Sartoris.	Georgius David.
Gulielmus Taylous , An- glus.	Georgius Diererichus.
Gulielmus Tindalus.	Geo gius Ebouff.
A P P E N D I X .	Georgius Eckart.
G Aspar delet.	Georgius Edelman.
G Gaspar Brahmüller.	Georgius Fladarius.
Gaspar Elogius.	Georgius Grynæus Bodicenus.
Gaspar Eu:imaches , vel Eutymachera.	Georgius Half t.
Gaspar Faber.	Georgius Henninges.
Gaspar condeman.	Georgius toye Fedfor- dientis .
Gaspar Hantz,	Georgius Kupelich.
Gaspar Ho:bergius.	Georgius Lissænus.
Gaspar Marcer , vel Ma- crus.	Georgius Meckart.
Gaspar Melisander.	Georgius Mylus.
Gaspar Matthæus Schma- caldensis.	Georgius Niger,
Gaspar Olevianus.	Georgius Nigrinus.
Gaspar Peucerus Budisti- nus:	Georgius Princeps Anatilinus
Gaspar Sto:ibagius.	Georgius Raudt.
Gaspar Tauberus.	Georgius Schalzing.
Georgius Autumnius.	Georgius Schotz.
Georgius Blandrata , vel Blandata,	Georgius Shon.
Georgius Brinderus	Georgius Liberschag.
Georgius Buchananus Scœ:as.	Georgius Schoenius.
Georgius Gassander Fur- gensis, sive Veranius.	Georgius Spintherus.
Modestinus Pancimon-	Georgius Tilenius.
	Georgius Walterus.
	Georgius Neomagus, si- ve Novimagus , Germanus Beyer.
	Gochardus , qui & Gon- talus
	K K ij

Gregorius Pausi.	Gulielmus Hilon.
Gregorius Pelitius Lube- nensis.	Guliel. Rodingus Hassus.
Gregorius Verset.	Gulielmus Sarcerius.
Gulielmus Barlouye.	Gulielmus Turacrus.
Gulielmus Bidembac.	Gulielmus Tulnerus.
Gulielmus Carcus.	Gulielmus Udalus.
Gulielmus Colu.	Gulielmus Wiraxetus.
Gulielmus Feuguereius, vel Faquoreius,	Gulielmus Widelphus.
Gulielmus Fulcus.	Gulielmus Witte.
	Gulielmus Werringamus.
	Gulielmus Xilander.

Ceterum Auctorum Libri prohibiti.

- G**aufridi de monte Electro, tractatus super materia
Concilii basiliensis.
Georgii Cassandri Hymni eccles.
Gratia Dei de monte Sancto Epistolæ' pīx & Chri-
stiane.
Grifpii p̄ tecationes Dominicæ.
Guilielmi Ochami Opus Nonaginta dierum. Item
Decalogi, & scripta omnia contra Joannem viges-
muni secundum.

A P P E N D I X.

- G**asparis Caballini Tractatus com-
merciorum, & usurarum, redi-
tuumque pecunia constitutorum, &
monetarum. } Nisi eme-
Eiusdem Tractatus, de eo Quod inte- } dentur.
rest. Et de dividuo, & individeo qui }
omnes sunt Caroli Molinæi mutato }
tantum auctoris nomine.
Gaspari Stiplini Coropœdia.
Gaudentii Merulæ Memorabilium liber nū emen-
detur.
Georgii Nigrini Conciones.
Georgii Victorii Poëmata.
culielæ i Grataloræ opera, quandiu emendata non
prodierint.

Gographia universalis.

Germaniae Nationis Lamentationes.

Giudizio sopra la lettere decretici huomini, stampate l'anno 1555, qual si enosse esse del Velgetio.

A P P E N D I X.

Genesis cum Catholica expositione Ecclesiastica.

Gomanii libri omnes..

Gesta Romanorum..

Glossa ordinaria Geneveensis..

Glossæ ordinariæ specimen..

gratianus anti Jesuita, id est canonum ex scriptis auctorum theologorum , à Gratiano in illud volumen quod Decretum appellatur, collectorum, & doctrinæ Jesuiticæ ex variis istius nuperæ sectæ meteologorum scriptis excerptæ; collatio, à quodam veritatis studioso instituta, & nunc primum in lucem edira.

A U C T O R E S P R I M Æ C L A S S I S.

H.

HAdrianus Junius.

Hermanus Beyer.

Harmannus Palatinus J. C..

Heberus.

Hedio Gasper.

Helias, vel Helius Eobanus Hessus.

Helias Pandochæus, qui & Postelius.

Heliodorus Alexiacus.

Henricus VIII. Anglus..

Henricus Bonius.

Henricus Bullingerus..

Henricus Cornelius Agrippa.

Henricus ab Enfidel, vel Einfidel.

Henricus ab Eppendorff.

Henricus Lupulus.

Henricus Pantaleon.

Henricus Scotus.

Henricus Tollius.

- Henricus Zurphanus.
 Henricus Dvelphius. Lingen..
 Henricus Uttingerus..
 Hermannus bodinus..
 Hermannus bonnus.
 Hermannus buschius, pasiphilus..
 Hermannus Hessus..
 Hermannus talus..
Hermannus Hislwick.
 Hermannus Luscus..
 Herzerus..
 Hieronymus bassanus..
 Hieronymus Cato pisauriens.
 Hieronymus Galatheus.
 Hieronymus Kauscher..
 Hieronimus Marius vel hieron. massarius..
 Hieronymus de praga.
 Hieronymus Sabir, de sancto Gallo..
 Hieroninius Savonen..
 Hieronymus Schupff.
 Hieronymus Vicellerius..
 Hieronymus Uvolphius..
 Hiob Gast..
 Hippinus..
 Hortensius Tranquillus, alias Hieremias, alias Landus;
 Hugo Latimerus..
 Huldricus Euchastius..
 Huldricus Huttemus, sive de Virtem..
 Huldricus multius, Hulvaldus..
 Huldricus Zwinglius, roggius.

APPENDIX.

- H**allerus Bartholdus..
 Hamelus Godoffredus
 Hermannus Scoperus, Novoforensis Noricus.
 Helias Hütterus..
 Helias palingenius..
 Helias Scadæus..

- Hemingius Nicolaus.
Henricus Boëtius.
Henricus Binkelous, qui edidit libros, sub nomine
Roderici Morrisii.
Henricus Effothen, vel Etftoden.
Henricus Eritzberg..
Henricus Hartopæus..
Henricus Husianus..
Henricus Mylius..
Henricus Modec..
Henricus Mollerus..
Henricus sive Nicolaus, sive libri omnes. H. N. si-
gnati.
Henricus Pettus..
Henricus Rhodus, vel Rhothus,
Henricus Senensis.
Henricus Stenius Mungerus..
Henricus Stephanus..
Henricus Tylo:
Henricus Tholosantus,
Henricus Uvolphius..
Hermanus Figulus.
Hermanus Hamelmannus..
Hermannus Pacificus..
Hermannus Bastringius.
Hieronymus Hamboldus, vel Haudoldus Ratisbo-
nensis.
Hieronymus Henninges,
Hieronymus Maucelius.
Hieronymus Panchus.
Hieronymus Peristerius..
Hieronymus Vället..
Hieronymus Vehus..
Hieronymus Uvalerus..
Hieronymus Uvipembergius Aurimontanus..
Hieronymus Zanchius, vel Panchus..
Himmanuel Tremellius..
Hovagius..

Hugo Hugualdus.

Hugo Suteanus cognomine Rosiere.

Certorum Actuum Lib. i prohibitis.

Henrici Bebelli uestingens. Facetiæ, institutio puerorum, triumphus Veneris.

Hieronymi gebuileri liber de sacrilegio.

Item exhortatio ad sacram Commun.

Hieronymui Meissi Discursus, Proverbia & Prognostica.

Hieronymi Savoranola Ferrarensis sermones, qui olim in Romano Indice prohibit: fuere, non legantur, donec juxta censuras Patrum deputatorum emendati prodeant: & sunt hi:

In Exodum sermo primus, incipiens, Domine quid multiplicati, &c.

Item sermo secundus, incipiens; Essendo noi &c.

Item sermo tertius, super, in exitu Israël.

Itē sermo vi. in illud: Quāto magis opprimebat eos, &c.

Item sermo x. in illud, clamor ergo filiorum Israël, &c.

Item sermo xx. in illud respondens Moises &c.

Item sermo xv. in illud Psalm. Palpebræ ejus interrogant filios hominum, &c.

Item in concionibus per totum annum Concio vii., super Ruth. cuius initium est, in lume naturale, della Religione, &c.

Item in concionibus super Amos, & Zachariam.

Concio xi. in illud: Audite verbum hoc, vacca pingues, &c.

Item in Job, Concio xiv. incipiens: Beatus vir qui corripitur à Domino, &c.

Item in Ezechielem sermo xxi. in illud: Dixit Dominus, audite me transire per medium civitatem, &c.

Item sermo xxx. in illud: Et post omnes abominationes tuas, &c.

Item sermo xii. in illud: Et factus est sermo Domini ad me, &c.

Item Concio tertia in octava Epiphaniæ, incipiens, Ecce gladius Domini &c.

Item liber inscriptus, *Dialogo della Verita.*

Hipophili Melangæi *Theologiæ compendium,*

Item expositio in *Evangelium S. Matthæi*

Hilienæi Tripolitani *Aphorismi*, ex Ambroſio,
Augustino & Lactantio.

Hugonis Hugaldi *Epiſtolæ.*

A P P E N D I X.

HAdriani Barlandi, *inſtitutio hominis christiani.*

Hadriani Damnam Gandavensis liber inscrip-
tus, imperii Sacerdotii ornatus. Diversarum iem
gentium peculiaris vestitus, cum commen:ariol
cœſarum, l'onifcum, ac Sacerdotum.

Henrici Decimatoris Giffhornensi *ſilva vocabulorum*
& phrasium, cum ſolutæ, tum ligatæ orationis, &c.
niſi corrigantur.

Henrici vii. Angli, liber de Sacra rentis, quem con-
ſcripsit adverſus Lutherum, permittitur.

Henrici Hopphi *Theologia mifrica*, niſi repurgata
fuerit ad exemplar illius, quæ impreſſa Romæ, an-
no 1585.

Hieronymi Serræ, *Lutheranorum Serræ*, in *Servum*
arbitrium liber, niſi priuſ corrigatur.

Historiæ Magdeburgiæ ab illirico & complicibus
coarcervatæ.

Historia de Schismate theodorici Neimies.

Huldarico Epifcopo Auguſtano epiftola adſcripta ad-
verſis Nicolum Papam.

Hypotyphoseon Martini Cantapetrenſis liber, niſi fuerit
ex impreſſis anno 1681.

Incerto-un. Aut r.m Libri prohibiti.

Herici quarti Cæſaris vita.

Historia de Germanorum origine

Historia de iis quæ ioaani Hus in constantiensi Con-
cilio evenerunt.

Historia de morte Ioannis Diazii Haspani, quem
frater ejus germanus interfecit.

APPENDIX.

- H**ebraea, Chaldaea, & Latina interpretatio sibilloram cum indice Roberti Stephani,
- Helveriae gratulatio ad Galliam, & Henrico hujus nominis Quarto Galliarum, & Navarre Rege.
- Heydelbergensis Theologia de Cœn. Dom.
- Historiarum & Chronicorum Epitome, velut Index ad annum 34.
- Historiarum & Chronicorum totius mundi Epitome, impress. Basileæ.
- Historia Belgica.
- Historia germaniæ, francofurti edita. 1584.
- Historia Græciæ nuper edita. } Donec ex-
- Historia Scotorum nuper edita. } purgentur.
- Historia Hussitarum:
- Historia vera de rebus Martini Buceri, Pauli Fagii, &c. Catharinae Vermelyæ, Petri Martyris uxoris, vel sub alio titulo.
- Historia de vita, obitu, & sepultura, &c. Martini Buceri & Pauli Fagii, quæ intra annos 12. in Angliæ regno accidit.
- Hortulus animæ, nisi corrigatur.
- Hortulus passionis in ara Altaris Floridus.
- Hydro-antizæ artis Opera omnia.
- A U C T O R E S F R A M A E C L A S S I S

Jacobus Bredotus, Pla-	Jacobus Milichius.
dentinus.	Jacobus Otherus.
Jacobus à Burgundia, ille qui scriptit Apologiam ad Carolum Cæsarem.	Jacobus Præpositus qui scriptit historiam utriusque civitatis, propter verbum Dei.
Jacobus Halis.	Jacobus Schenex.
Jacobus Imelius.	Jacobus Strauff.
Jacobus Kaurius	Jacobus Seiglerus.
Jacobus Kungius.	Janus Cornarius.
Jacobus Micillus.	Iasparus Bigel.
Jacobus Misnensis, alias Jacobellus.	Ioachimus carerarius.

Ioachimus Lesbetus.	joannes Decanus Bara-
Ioachimus Magdeburg.	viens.
Ioachimus Morlinus.	joannes Denchius, alias
Ioachimus Vadiamus.	Deckius.
Ioachimus Westphalus.	joannes Diazius, ille
Joannes Schekius.	cujus mortis historiana
Joannes Epinus.	scripsit Cenarclevius.
Joannes Agricola Isle-	joannes Dolschius, Uez-
bius.	kirchensis.
Joannes Alacro.	joannes Draco, sive Dra-
Joannes Aloysius, Pas-	contes
chalis.	joannes Entomius.
Joannes Appellus Norin-	joannes Fabritius.
bergenensis.	joannes Foxus.
Joannes Astoc. Anglus.	joannes Franciscus cotta,
Joannes Assuvarbii.	Lemburgius
Joannes Athanasius, V-	joannes Frederus
fluanus.	joannes Fredericus Cæ-
Joannes Avene, Rebea-	lestinus,
quensis.	joannes Frisius Tiguri-
Joannes Aventinus.	nus.
Joannes Balistratus.	joannes Fith Londin.
Joannes Baptista, Ver-	joannes Fructius, Nori-
gerius.	bergen.
Joannes Blasius.	joannes Fusterus.
Joannes Brentinus.	joannes Gastius, Brisacca-
Joannes Brifmannus	sis.
Joannes Bugenhagius, Po-	joannes Gerardus,
merades Calvinus.	joannes Gigas Northu-
Joannes Campanus, qui	sianus,
scripsit, contra Trinita-	joannes Cochius,
tem.	joannes Crellus,
joannes Cannetius.	joanges Hallerus, Tiguri-
joannes Carion	nus,
joannes Castellanus	joannes Hannerus,
joannes Coemmerder.	joannes Heod., Acropo-
joannes Cosmius,	lita.
joannes Czaphko.	joanne; Hervagius.

Ioannes Hesus.
 Ioannes Humborgius.
 Ioannes Hoperus Anglus.
 Ioannes hospinianus Ste-
 marius
 Joannes Hoff.
 Ioannes Hnschius.
 Ioannes Holt,
 Joannes Huslerus.
 Joannes hutrichius.
 Ioannes de indahine, non
 ille Carthusianus,
 Ioannes Kleinavús.
 Ioannes knoplouchus.
 Ioannes Lothman.
 Ioannes Lako, Polonus.
 Ioannes Leonatdus Sar-
 torius.
 Ioannes à Leydis.
 Ioannes Licaula.
 Ioannes Lonicerus.
 Ioannes de Luck avveck.
 Ioannes Mantellius.
 Ioannes Marpachius, vel
 Marbachius.
 Ioannes Marcellus Ri-
 gomantinus,
 Ioannes Marde ci.
 Ioannes Mater.
 Ioannes Mayrei.
 Ioannes Meyer.
 Ioannes Nuckius.
 Ioannes Musterius.
 Ioannes Oecolampadius.
 Ioannes Ordencastel, An-
 glus.
 Ioannes Oldendorpius.

Index

Ioannes Oportinus.
 Ioannes Pfessiger.
 Ioannes Philonius Ru-
 go, vel Duco.
 Ioannes Philogus.
 Ioánes, vel Ioánes Bapti-
 sta Piscatorius
 Ioannes Pistorius , à
 Vvorden.
 Ioannes Policaris , Gi-
 gazus,
 Ioannes Polius Vvest-
 phalus.
 Ioannes Pomeranus.
 Ioannes Postellus.
 Ioannes Pizibrani.
 Ioannes Pupperus Go-
 gianus.
 Ioannes Purpu ei.
 Ioannes Purvey, Anglus.
 Ioannes Rhellicanus, Ti-
 gurinus.
 Ioannes Rodophanta.
 Ioannes Ribitus.
 Ioannes Rhellus,
 Ioannes Rivius, Athen-
 doriens.
 Ioannes de Rochefort.
 Ioannes de Rochefana.
 Ioannes Rogos, vel Ro-
 chus, Anglus.
 Ioannes Ruthenus.
 Ioannes Sagittarius Bur-
 degalen.
 Ioannes Sapidus.
 Ioannes Sartoris.
 Ioannes Schulling.

Joannes Schonerus, Cho-	Jodochus Goch sive Coc-
raldao	chus, qui & Justus Jonas
Joannes Scopper.	Jodochus Vvillichius.
Joannes Secrius.	Jonas, qui est, Jodochus
Joannes Sleidanus.	Cocus.
Joannes Schneppius, vel	Jonas Philologus.
Snepius.	Josephus Prumpach.
Joannes Spangenbergius.	Josephus Klup.
Joannes Spinus.	Josias Simlerus, sive Si-
Joannes Splendianus,	milerus.
Joannes Stapius, vel	Stebius.
Staupitius.	Julius Cæsar, P. Calvini
Joannes Stigelius, vel Sti-	interpres.
pelius.	Julius Dominicus, Ca-
Joannes Stolsius,	ramanius
Joannes tuck.	Julius Mediolanensis; A-
Joannes Stumpff.	postata.
Joannes Sturinius.	Justus Monius Isunathæ.
Joannes Szapko.	Justus Jonas, seu Jodocæus
Joannes Valdesius.	Coch, vel Cocus.
Joannes Vannius.	A P P E N D I X .
Joannes Vultkitchius si-	Jacobus Acontius.
ve Velcucio.	Jacob. Anetius, vel
Joannes de Westfalia.	Anetius.
Joannes Westphalus.	Jacobus Andreæ.
Joannes Vviclephus.	Jacobus Andreas Schi-
Joannes Vvingandus, vel	midellinus, vel Jacobus
Vvigandus	Schinidellinus.
Joannes Vvilk.	Jacobus Arrison,
Joannes Vvillebrochius	Jacobus Bocardus.
Dancisanus.	Jacobus Buanicenlis.
Joannes Vthingius, qui	Jacobus Cornerus.
& Brencius.	Jacobus Eisemberg.
Joannes Vvolphus, Ti-	Jacobus Frindangus.
gninus.	Jacobus Gryneas.
Joannes Wotden.	Jacobus Herbrandus.
Joannes Zaickius.	Jacobus Iusti.
Joannes Galt.	Jacobus Kimendochius.

Index

- Iacobus Kolch.
 Iacobus Linctor,
 Iacobus Lachkern.
 Iacobus Polleologus.
 Iacobus Peregrinus.
 Iacobus Rungius.
 Iacobus Scopperus.
 Iacobus Sobus.
 Ieremias Pistorius,
 Ieremias Hembergerius.
 Ieremias Zehuengenius,
 Illicius Flaccus.
 Impletus Christophorus.
 Immanuel Tremelius
 Innocentius Gentiferus, J.
 C. Delphinensis,
 Ioachimus Bonus.
 Ioachimus Curæus.
 Ioachimus Vieftheil.
 Ioachimus Meisterus.
 Ioachimus Stambius.
 Ioachimus Stigiis.
 Ioachimus Vorbourg.
 Joannes Amplias, polonius.
 Joannes Atrocianus.
 Joannes Avenarius, vel herbeman.
 Joannes vicinus.
 Joannes Baleus,
 Joannes Beltzius.
 Joannes Buccerus Lubecanensis
 Joannes Forstius.
 Joannes Bradfordus.
 Joannes brandmullerus
 Joannes brentius filius
 Joannes bussebius
 Joannes Galsidus.
 joannes Caius.
 Joannes Candidus.
 Joannes Cheysespensis.
 Joannes Corander.
 Joannes Christophorus Fuchs.
 Joannes Clarus, Gertbergenfis.
 Joannes Gogelerus.
 Joannes Conradus, Ulme
 Joannes Grispinus,
 Joannes Gronerus, vel Crumerus.
 Joannes Guno,
 Joannes Darrius;
 Joan. Dausus vel douſa.
 Joannes Felde.
 Joannes Fatinus,
 Joannes Filpotus.
 Joannes Gallus.
 Joannes garcærus.
 Joannes garnierius.
 Joannes Georgius godelmannus.
 Joannes griffin.
 Joannes Gulielmus Struckius, rig.
 Joannes Hartungus.
 Joannes Hedericus.
 Joannes Hedlerus.
 Joannes Heidentreich.
 Joannes Herzberg.
 Joannes Hugo.
 Joannes Jacobus Gryneus
 Joannes Lexlerus, Sca-phusianus.
 Joannes Jrenaus.

Joannes Tüdex,	Joannes Pfeil.
Joannes uelius Anglus.	Joannes Ploug. Nottin- hamiensis.
Joannes senerus.	
Joannes kneustobtus.	Joannes Poinetus.
Joannes noxus, Scorus,	Joannes pointifella.
Joannes Langus, Silesius.	Joannes posselius.
Joannes Lamber, alias, Nicols.	Joannes pullanus.
Joannes Lipæus.	Joannes Raynaldus.
Joannes Leonis Nardi,	Joannes Rhodius.
Joannes Leamelarius, vel Leunclaius.	Joannes Riccardus, Ol- næus.
Joannes Lobarrus. Borru- sius.	Joannes Rosa,
Joannes Lorichius, Ada- marius.	Joannes Russel.
Joannes Loyselerius.	Joannes Riches,
Joannes Markbray.	Joannes Sa'muth.
Joannes Mageirus.	Joannes Sehechius.
Joannes Major Poëta.	Joannes Schorus.
Joannes Maalias, vel Mi- lius.	Joannes Schumanicus.
Joannes Mose'llanus.	Joannes Serranus.
Joannes Matthæus Scmal- cadens.	Joannes Soterus.
Joannes Mercerius,	Joannes Steulin.
Joannes Mouhemius.	Joannes Strausis,
Joannes Nilæus.	Joannes taffin.
Joannes Odenbach	joannes totasius: Aquil- losianus, vel Tosarius, qui inverso nomine est
Joannes Oldus	Ioan. Sartorius,
Joannes Olearius, Wessa- lensis.	Ioannes Ursus,
Joannes Ornœus.	Ioannes Westembeccius.
Joannes Palmarius.	Joan. Wibalius, Montensis,
Joannes Ban lochæus.	Joannes Wirlingus.
Joannes Lappus.	Joannes Wriggus.
Joannes Pachurkstus	Joanne: Uvitenhovius.
	Joannes Zangerus.
	Joannes Harchius, mon- tensis.'
	Jodochus Hockerius.

- Joannes Francus
 Jonas Grafferus.
 Josephus Grabius, Averacensis.
 Josias Lonet, vel Josua Donec.
 Josua Langus.
 Josue Opitius.
 Isaac Feguenkius.
 Justus Ruperius.
 Justus Weifius Hagensis.

Inceptorum Auctorum Libri prohibiti.

- Jacobi Bophart, de studio litterarum ; & ~~juventute~~
 erudienda, libellus.
 Jacobi Brunsvicensis Catechesis pueri'is.
 Jacob F. br. Commentaria in Evangelia.
 item in Epistolas S. Pauli.
 Item in Epistolas Canonicas
 Item de tribus Magdalenis.
 Ita n. in psalmos, ta i diu prohibita sunt, quandiu ab a-
 licujus Universitatis Catholicæ facultate theolo-
 gica, vel iussu inquisitionis generalis emendata in
 lucem prodierint.
 Jacobi Orteri Sermones.
 item speculum fatuorum.
 Jacobi Schepperi, vel Scæperi tremoniani, Monoma-
 chia Davidis & Goliath.
 Joannis Gaspiniani liber inscriptus, Imperatorum &
 Cæsarum vitæ, cù i imaginibus ad vivam effigiem
 expiessis, donec corrigatur.
 Joannis Fabricii Montini poëmatum liber.
 Joannis Gerophi Recriminatio adversus Eduardum
 Leum Anglum.
 Joannes Lubicensis , de Antichristi adventu , & de
 Missa uðæorum.
 Ioan. pici Garthusiensis : paraphrases & annotationes
 in i salmos.
 Joannis Reuchlini Speculum oculare, de verbo miri-
 fico , ars Caballistica

Ioannis Sote is liber, sive epigrammata, ex variis aquætoribus collecta

Ioannis Sutel, de terribili excidio Hierosolymitarium.
Ioannis Welsheiburgensis, de signis & miraculis falsis : & de superstitionibus.

Juliani Golen, de certitudine gratiae Dei, & salutis nostræ, tractatus.

A P P E N D I X.

Jacobi à Burgundis, Apologia ad Carolum Cæsarē.
Jacobi Sebecii liber de una persona, & duabus natu:is Christi,

Innoccius del Manetis Florentinus de dignitate & excellentia hominis, donec emendetur.

Ioachimus super titulum ff. de jurejurando.

Ioannis Baptiste Folengii Commentaria super Epistolas Canonicas S. Petri, & S. Iacobi & super primam Epistolam S. Ioannis.

Ioannis Bodini Andegavensis Dæmonomania orninò prohibetur; liber verò de Republica, & Methodus ad facilem historiarum cognitionem tamdiu prohibita fuit, quousque ab auctore expurgata, cum approbatione Magistri Sacri Palatii prodierint.

O B S E R V A T I O.

De libris Joannis Bodini ex observatione addita regulis Indicis.

Cum in appendice secunda classis sub littera I. dicatur(Joannis Bodini Andegavensis Dæmonomania omnino prohibetur, liber verò de Republica, & Methodus ad facilem historia um cognitionem, tamdiu prohibita fuit, quousque ab auctore expurgata, cum approbatione Magistri Sacri Palatii prodierint] Id quidem per errorem fortasse Librarii factum creditur: nam liber de Republica eiusdem Joannis Bodini, primum die xv Mensis Octobrit M.D.XCII.deinde liber Dæmonomania, die post mensis Septemb. M. D. XCIV. ab eodem Sanctissimo Domino nostro Papa simpliciter damnari

- funt , ac proinde uterque damnatus & prohibitus est.
- Ioannis Cast. Sphæra civitatis, hoc est, Reipublicæ, recte ac piè secundum leges administrandæ, donec emendetur,
- Ioannis Corassi liber de Universa sacerdotum materia , donec emenderetur.
- Ioannis Dusii opera , donec emendentur.
- Ioannis Feri opera omnia , donec emendentur. Excipiuntur tamen ejusdem Feri Annotationes & Commentaria in Matth. & S. Ioannis Evangelistæ , ac in ejusdem S. Ioannis Epistolam primam, Romæ recognita & impressa.
- Ioannis Fischerio liber falsò adscriptus , de fiducia & misericordia Dei.
- Ioannis Forsterii dictionarium Hebraicum.
- Ioannis Laamantii med. Exterarum fere omnium & præcipuarum gentium anni ratio , & Romani collatio , nisi corrigatur.
- Ioanni Mahusij Aldenarden Epitome Annotationum Erasmi in novum testamentum , nisi corrigantur.
- Ioannis Matthæi Toscani , Psalmi Davidis nisi corrigantur.
- Joannis Nevizani Astensis J. C. Silva nuptialis donec emendetur.
- Ioannis Pauli Donati libellus , de reservatione casuū;
- Ioannis Peregrini Petrosellani , liber convivialium sermonum.
- Ioannis Petri de Ferrariis , practica Papiensis , nisi corrigatur.
- Ioannis de Roa d'Avila, Apologia de Iuribus principaliibus defendendis & modelandis justè.
- Ioannis Rutheni , tabulæ locorum communium , utriusque Testamenti.
- Ioanni Scapulæ Lexicum Cræcolatum Nisi corrigantur.
- Ioannis Schneideyvin super instit:Gomma: mataria , seu Annotationes ,

Ioannis Vvierii Medici , libri quinque de præstigiis
dæmonum, incantationibus , & veneficiis,
Iulii cæsaris Scaliger , Commentarii
in Theophrasten & Poëmata. Donec emen-
Joseph Scaligeri liber de emendatio- dentur.
ne Temporum.

Juliani tanæotii quadruplici, de Mo-
narchia.

Iulii Velsii veræ , Christianæque Philosophiæ com-
probationis , atque æmuli , quiq[ue] Antichtisti doc-
trinam sequitur , per contentionem , comparatio-
nemque descriptio

Inventorum Auctorum Libr s. prohibiti

Imperatorum & Cæsarum vitæ..

Instrumento visitationis Saxonizæ.

Interpretatio nominum Chaldæorum.

Introductio puerorum.

Iulius Dialogus ; alias Aulæ.

A P P E N D I X.

Magines mortis, cum medicina animæ.

Index Bibliorum , impressus Coloniae in ædibus
Quentilianis..

Index rerum omnium: quæ in novo ac veteri Testa-
mento habentur , locupletissimus, unâ cum Hebraeo-
rum , chaldæorum , ac Latinorum nominum inter-
pretatione , &c. Venetiis ad signum Spei, 1544.

Index utriusque Testamenti , penè similis indici
Bibliorum Roberti Stephani,

Institutiones Grammaticæ & aliarum artium , nisi
repurgentur.

Institutio Principis..

Institutio Religionis christianæ , impressa Vitember-
giæ anno 1556.

Instrumento qua vitam æternam obtinebimus..

Instrumento admirabilium: antiqua & moderna , seu
Apologia facta pro Herodoto , anno 1567..

Judicium & censuræ Ecclesiistarum piarum , de dogmate , in quibusdam provinciis Septentrionalibus contra adorandam trinitatem

A V C T O R E S P R I M A E C L A S S I S.

K

Kaurius.

Knipisto.

Knopper Dellingius.

Kolbeius.

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

A P P E N D I X

KAlzii liber , de sanitate tuenda.

Auctorum incerti nominis Libri prohibiti.

A P P E N D I X

Kalendaria omnia ab hæreticis confecta, in quibus nomina hæreticorum ponuntur.

A V C T O R E S P R I M A E C L A S S I S.

L

Lactantius Ragnonus. Lucius hec̄teræus , vel Lambertus de Nigromonte. hec̄terus.

Laurentius czoch. Ludovicus ab Eberstein.

Laurentius Humphedius, Anglus.

Laurentius Tubius , Pomeranus.

Ieo Iudas.

Leonardus Culman.

Leonardus Fuschius.

Leonardus Jacobus, Northeusian.

Leonardus Strubia.

Leopoldus Dickius.

Lollardus.

Lucas Loffius.

Lucas Scroteek, seu Schrottheysen , Rubeaquensis.

Lucius Pis̄sus.

Ludovicus hec̄teræus.

Ludovicus hec̄terus.

Lutherus.

Lyfinannus.

A P P E N D I X

LAmbertus Danicus

Laonicus Ansturmius à Sturmeneck.

Laurentius gödmnan.

Laurent. Ludovicus, Leoburgensis.

Laurentius Matthæsius.

Laurentius Ritter.

Laurentius Rodomanus.

Lau entius Streicherus.

Lelius Sozzinus.

leo Ahrydanus.	Lucas Osiander
leonardus CoKus.	lucas Sternberger Mora-
leonardus k entzheim	vus.
leonardus , Pellicanus,	Ludovicus Perquinus.
Rubeaquensis.	Ludovicus Enaus
leonardus Schveiglinus.	Ludovicus . Helmbol-
leonardus Stockelius.	dus.
leonardus Vvarmundus.	Ludovicus Levateriu ,vel
leonardus Vve ner.	Levateriu .
lucas RACKmeisteru ,Lu-	Ludovicus Rabus.
neburgensis.	Ludovicu , Villebois.
luca Mainus.	

Certorum Authorum Libri prohibiti.

- L**AURENTIUS VALLE de falsa donatione Constantini.
Item de libero arbitrio.
Item de voluptate.
LELII CAPILUPI CENTO ex Virgilio, nonnisi expurgatus legatur.
LUCÆ BERTINI liber inscriptus , Oraculo della renova-
zione della Chiesa.
LUCIANI MANTUANI annotationes in Commentarium
D. IOANNIS CHRYSOSTOMI in Epistolā ad Romanos.
LUCIANI SAMOSATENSIS Dialogi, videlicet mors Pere-
grini hilopætris ,
LUDOVICI, seu LAONICI, CHASCODYLÆ ATHENIENS. de ori-
gine & reb. gesti Turcarum, libri decem Clauzerio
interprete ,
LUDOVICI PULCII Poëmata, nempè odæ, soneti, Canzoni

APPENDIX.

- L**AURENTII VALLÆ Annotationes in novum testam nentum, & liber de persona contra Boëthium, nisi corrigantur.
LAUS MATRIMONII , & congestio bonarum mulierum, ex diversis Historii METRI Lefvander.
LELII CAPILUPI Centones ex Virgilio, Romæ anno 1590. imprimæ permittuntur.

- Levinii, Lemniil Medici Zirizei, oculata naturæ miracula } Donec expurgentur.
 Lexic. Simonis Schardii
 Ludovicii Borbonii Principis Condæi litteræ. } Nisi prius repurgentur.
 Ludovicii Carviali, Dulcoratio amaru Lentiarum Erasmicæ responsonis ad Apologiam ejusdem.
 Ludovici arviali.
 Ludovici castelvetri opera omnia.
 Ludovici Imperatoris nomiae, liber fictus contra sacras imagines.
 Ludovici Vivices Valentini, Annotationes in S. Augustinum, nisi expurgentur

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

- Lamentationes eti, auctore Esdra
 Lamentatio, & querimonia Missæ.
 Liber inscriptu de autoritate, officio, & potestate Pastorum Ecclesiasticorum.
 Liber inscriptus, Augustini & Hieronymi Theologia.
 Liber inscriptu , Alcum importanti Luoghi, doti fueri de l'Epistole di M. Francisco Petrarca, &c. contra soneti suoi, & xvij. stanze del Bernia. avanti il xx. cant &c.
 Libellu aureus, quod idola, &c.
 Liber inscriptu , Basiliensis Ecclesie, cur Missam, &c.
 Liber inscriptus, Bulla Diaboli, &c.
 Liber inscriptus. Capo finto.
 Liber inscriptus, de cœna Dominica.
 Liber inscriptu , Consilium de emendanda Ecclesia.
 Liber inscriptus, consilium Pauli III. datum Imperatori in Belgis, cum Eusebii Pamphili pia explicatione.
 Liber inscriptus, delle commissioni, & faculta che Papa Giuli iij ha dato à M. Paulo Odéchalo.
 Liber inscriptus de disciplina puerorum, restisque formandis eorum studiis & moribus.

Liber inscriptus , Doctrina verissima tolta dal capitulo quarto, à Romani , per consolatore l'afflire conscientie.

Liber inscriptus, cur Ecclesia quatuor Evangelia acceptavit.

Liber inscriptus, de emendatione & correctione status christiani.

Liber inscriptus, de genuino Eucharistiae negotii intellectu, & usu ex vetustissimis orthodoxorum Patrum libris , &c.

Liber inscriptus, de falsa religione.

Liber inscriptus, de fatis Monarchiae Romanae somnium, vaticinium Esdæ , &c.

Liber inscriptus, la forma della præghiere Ecclesiastiche , con la maniera d'administrare li Sacramenti & celebrare il matr.

Liber inscriptus , de gratia & libero ejus velocique cursu.

Libri hermitis Magi ad Aristotelem.

Liber inscriptus , Illustrissimi & potentissimi Senatus populi Angliae sententia , de eo consilio quod Paulus Espic. Rom. &c.

Liber inscriptus , Militantis , &c.

Liber inscriptus, Nicod. de Passione Christi.

Liber inscriptus, Illustrissimi & Excellentissimi , seu speciali viri Caroli Magni , &c. contra Synodus, quæ in partibus Græciae , pro adorandis imaginibus stolidè , sive arroganter gesta est.

Liber inscriptus , in oratione Dominic. &c.

Liber scriptus, in orationes dominicas, saluberrimæ , & sanctissimæ meditationes, ex lib. Catholicorum Patrum &c.

Liber inscriptus Littera de N. ad uno Ambasciatore di Papa Giulio III.

Liber inscriptus, Pauli IV. apæ Romani, consolatoria &hortatoria, ad suos dilectos filios.

Liber inscriptus, pontificij oratoris legatio , in conventu Noribergensi.

- Liber inscriptus , de p ovidentia dei.
- Liber inscriptus, de Sacerdotio, legibus , & sacrificiis papæ , &c.
- Liber inscriptus, delle statue, & imagini , &c.
- Liber inscriptus , an statui, & dignitati Ecclesiastico-
rum magis conduceat admittre e Synodum Nationa-
lem, piam & liberam, quam decernere bello , &c.
- Liber inscriptus de vera differentia Regiæ potestatis
& Eccllesiasticæ.
- Liber inscriptus, de vita juventutis instituenda, mori-
bus & studiis corrigendis.
- Liber inscriptus de unitate Ecclesiastica.
- Litanie Germanorum.
- Loci communes, de bonis operibus, & de potestate
Ecclesiastica.
- Loca insignia.
- Loci insigniores.
- Loci omnium ferè Capitum Evangeliorum.
- Loci utriusque Testamenti.
- Ludus Pyramidum.

APPENDIX.

- L**Exicum Græcum novum, Genevæ impressum.
- L**ibellus A.B.C. tractans rudimenta Religionis.
- Liber, qui inscribitur acta concilii Tridentini, anno
1540. celebrati, unâ cum annotationibus lectu di-
gnissimis.
- Liber Anonymi cuiusdam , de repugnantia doctrinæ
christianæ.
- Liber inscriptus , Annatæ taxationes Ecclesiarum' &
monasteriorum per universum, orbem ab hereticis
adversus Annatas conscriptus.
- Liber continens articulos reprobatoros à facultate Pa-
risiensi, contra doctrinam S. Thomæ
- libri duo de falsa & vera unius Dei Patris & Filii, &
Spiritus sancti cognitione, auctoribus ministris Ec-
clesiarum conscientium in Salmatia & Transyl-
vania.
- L**ibellus de concordia Ecclesiarum

Liber

Liber de conventu Haganoen.

Liber inscriptus , cur christiani , &c. cum quibusdam annotationibus in S. Hilarium.

Libri decem annulorum , quatuor speculorum imaginum Tobiae , imaginum I. tolomxi , virginalis clavicularia Salomonis.

Liber inscriptus Diac. Sacri.

Libri inscripti , contra Dictam imperialem Ratisb.

Libellus insc. de digna præparatione ad Sacramentum Eucharistiae.

Liber inscriptus, de divinis & Apostolicis traditionibus

Liber inscriptus , Genesis cum catholica expositione

Eccl. id est, ex universis probatis Theologis , quos Dominus suis Eccl. dedit , excepta à quadam verbi dei ministro , diu multumque in theologia versato : si ve Bibliotheca expositionum Genesios, id est, exposicio ex probatis theologis, quotquot in eis. ene. aliquid scripsierunt, collecta, & in unum corpus singulare artificio conflata , &c.

Libellus intitulatus , de Iesu Christo Pontifice Maximo , & Rege fidelium summo regente in Ecclesia Sanctorum.

Liber qui inscribitur. Illustrissimi Principis DD. Ioannis Friderici secundi, Ducis Saxonie , &c. suo ac fratrum D. ioan. Vilhelmi , & D. ioan. Friderici natu junioris nomine solida confutatio , & commendatio præcipuarum corruptiarum , sectarum , & errorum hoc tempore ad instaurationem , &c.

Liber qui inscribitur interim ann. 1548. editus.

Liber qui inscr. Libellus Apost nationis Gallicanæ cum constitutione sacri Concilii Basileensis.

Liber continens doctrinam , administrationem Sacramentorum, ritus ecclesiasticos, formam ordinacionis consistorii , visitationis scholarum inditionis. Principum & omnium D. io. Albretti, & Huldrici, Fratrum Ducuni , &c. Francofurti per Petrus. Burbachium, 1562..

- Liber egregius de unitate Ecclesiæ, cuius auctor perit
in Concilio Constantiensi.
- Liber de Mediatoris Iesu Christi nominis divinitate
& æqualitate, item de restauratione Ecclesiæ Cella-
nius, &c.
- Liber inscriptus de Metrica.
- Liber inscriptus, mirabilis liber.
- Libellus de non timenda morte, sine nomine au-
toris, aut impressoris, aut loci, aut temporis.
- lib.inscr.de laudab. tul.3.hymnus & sequentia Missæ
quæ dicitur In die corporis Christi.
- Liber inscriptus : O do baptizandi juxta ritum sanctæ
Romanæ Ecclesiæ, Venetiis apud Jeannem Guariscum
& socios, anno 1575. nisi corrigatur.
- Liber inscriptus de Officio pii, & publicæ tranquilli-
tatis verè amantis viri, in hoc religionis disiudicq, sine
auctori nomine, & alias ab eo quem sub eadem n-
scriptione composuit Ioanne Husselz, Docttor Lova-
niensis.
- Liber inscriptus de persecutione Barbarorum.
- Liber inscriptus, pro libertate Ecclesiæ Gallicanæ ad-
versus Romanam aulam defensio Parisiensis curiæ
Ludovico X. Gallorum Regi quondam oblatus, qui
circumfertur cum tract. Duarenii de S. Ecclesiæ mi-
nisteriis, ab eo Latinus factus.
- Liber inscript. de protrahenda vita ultra viginti-quin-
que annos
- Liber Psalmorum Davidis cum Catholica expositione
Ecclesiastica, impressus per Henricum Stephanum,
anno 1562.
- lib.inscr.quæ Regia potestas, quo debent auctore
solemnis Ecclesiæ conventus indici, cogique &c.
- Liber inscriptus de regno, civitate, & domo Dei ac do-
mini nostri Iesu Christi.
- Liber inscriptus, de regno Christi, liber primus de re-
gno Christi liber secundus.
- Liber contra regimen femininarum.
- Liber responsionum ad decim rationes.

- Liber inscriptus & Sermo divinæ majestatis voce pronunciatus in monte Sinai.
 Liber similitudinum, & dissimilitudinum.
 Liber inscriptus, veterum quorumdam brevium Theologorum Elenchus.
 Iudi Thætonici rhythmicè compositi, & Gandavi exhibiti super hac quæstione quod sit homini morienti maximum solatium.

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S.

M

- M**arcell. palingenius Stellatus
 Marcus Antonius Calvinus.
 Marcus Cordelius, to pensis,
 Marcus Ephesinus
 Marcus tileanus, Heshusius.
 Marsilius de Padua.
 Martinus Ko, vel Martiniko.
 Martinus Berthahus, Stugardian.
 Martinus Bucerius.
 Martinus Erectus.
 Martinus Lutherus.
 Martinus Meglin.
 Martinus Osterminchenus.
 Martinus Volphius.
 Martinus Albertus vel albertus.
 Matthæus judex.
 Martinus philargirus.
 Matthæus qui & Asciattus Scoffer,
 Matth. Zellius Leilius keiserpargensis, vel Keis. separ-
 gensis.
 Matthæus Tifer.
 Matthæus Flaccus, illyricus, vel Flavius.
 Matutinus Corderius.
 Maximilianus Maurus.
 Melanchthon.
 Melchior Ambachius.

- Melchior Clinch, vel Milinck,
Melchior Hofmannus.
Mennon Simon.
Menardus Moltherus.
Michael de Cæsana.
Michael Rothingiu .
Michael Schultæis,
Michael S. illarius,
Michael Severus.
Michael Toxita.
Millo Monverdale, Eboracen.
Morinus.
Muncerus.
Munerus.
Munsteru .
Musculus.
Myconius Osualdus.

APPENDIX.

- M**Agdalena Aymairus.
Manson Anglus.
Marcus Andreas Falkembergerus.
Marcus Seumlerus. Tigurinus.
M. Marcus Menningus.
Martinus Agricola.
Martinus Crasius.
Martinu Faber.
Martinus Hellingus.
Martinu Hofman.
Martinu Kemnitius , vel Chemnitius.
Martinus Lochandrus, Gorlicensis Silesius,
Martinus Nollerus.
Martinus Morlin.
Martinus Salbach
Martinus Schalingius, Barens.
Matthæus Ghemnitiu .
Matthæus Colseburgiu ,
Matthæas, seu Matthias Bresserus.

- Matthæus Hurtenut.
Matthæus LudiKe.
Matthæus Veghel.
Matthæus Vvesembeccius.
Matthias Bergius, Brunsvicensis.
Matthias Eberhart.
Matthias Erbeas, aut Erbenus, vel Herbenus.
Matthias Ludecus.
Matthias Ritter.
Matthias Schneider.
Matthias Tinctorius.
Matthias Vehus.
Melchior Bischoff.
Melchior Neofarius.
Melchior Specker.
Melchior Vvildius.
M. Mento,
Metterus Mentrius, adversus Balearum Episc.
Metterus Mannerus.
Michaël Alchilerus, vel Eychelerus.
Michael Cælius.
Michael Filerus.
Michael Dinellus.
Michael Hagerus.
Michael Hampelus.
M. Michael Henning, Dresdenis.
Michael Hermannus,
Michael Himmel.
Michael Mestlinus.
Michael Neander Soravienus.
Michael Rennerus.
Michael Rennigerus, Anglus.
Michael Scribius, Dantiscanus.
Michael Vranus
Minus Celsius.
Moyses Selacherus.

Certorum Auctorum Libri prohibiti.

MArci Pagani Carminura liber, cuius titulus est
trionfo Angelico.

Et alter qui dicitur Sonneti diversi di Marco Pagano.
Masurii Salernitani Novellæ.

Mellini Angli liber obscuratum prædictionum.

APPENDIX

MAccaronicorum Opus, Herliini Coccii, Poëtæ
mantuani nisi repugnarum fuerit.
mahometis Saracenorum principis Jesuque successo-
rum vitæ.

Item Alchoran. cum præfatione Martini Lutheri.
Martini Eisengrenii tractatus Apologeti us , de certi-
tudine gratiæ}, pro Canone III. sess. vi. Conciliū
Tridentini,

Martini , Martinez , Cantaperrensis , Hypotyposeon
liber , nisi fuerit ex impressis ab anno 1582.

Melchior Klingius , in præcipuos secundi libros de-
cretalium Tit. & Institutiones juris Civilis
Michaelis Carranzae , annotatio marginalis ad d. II
defonsum.

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

Manica di tenere ad insegnare i figlioli Christiani
Margarita Theologica.

matrimonio dellì Preti, & delle monache.

medicina animæ.

meditationes in orationem dominicam.

Meditationes, & precationes piæ, admodum utiles &
necessariæ, pro formandis, cum conscientiis tum mo-
ribus electorum.

Metaphrasæ Epistolarum S. pauli, ad communem Ec-
clesi Concordiam.

Methodi Sacri Scripturaræ , tomî duo.

Methodus in præcipuos Scripturaræ divinæ locos.

Microsyndodus Noribergensis.

Ministrorum verbi Argentinensium admonitio, ad mi-
nistres Helveticos.

modo di tenere nell' insignare , & nel prædicare ac principio della religione Christiana.

modo è via breve di consolare quelli , che stanno in pericolo di morte

Modus solemnis,& authenticus ad inquirendum.

A P P E N D I X.

M Argarita pastorum.

Medicina animæ, pro sanis simul & ægrotis instantiæ morte.

Medicina animæ, tam his qui firma , quam adversa corporis valetudine prædicti sunt, in mortis agone & extremis his periculosis temporibus, maximè necessaria.

Meditationes sanctorum Patrum quibus Dominicæ passionis misterium explicatur ,

Methodica juris utriusque traditio ,

Mirabilis liber,

Missa Evangelica.

Missa Latina, quæ olim ante Romanum circiter annum 100. erat.

Modus conferendi , & modus orandi, prout impressus Doletus.

Modus orandi & confitendi.

Monumenta sanctorum Patrum Orthodoxographa, hoc est Theologiæ sacrosanctæ, ac sincerori fidei doctores numero circiter octoginta quinque Ecclesiæ lumina auctore partim Græci , parrim Latini , Baleæ 1569 nisi emendentur.

Multi integri Loci sacrae d. Etinæ , veteris & novi Testamenti, ex Hebræa & Græca lingua in Latinum & Germanum sermonem translati.

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S.

N

Nicolaus Amsdorff.

Nicolau Balingiu .

Nicolau Borboniu , Vandoperanu .

Nicolaus Briling.

Nicolau de Calabria.

- Nicolau Gallafiu .
 Nicolau Galecu .
 Nicolau Galu .
 Nicolaus Gerbellius.
 Nicolau Geiforde , Anglus.
 Nicolau Ktompaco.
 Nicolau Macchiavellus.
 Nicolaus de Peihtzimovv.
 Nicolaus Quodus
 Nicolaus Radivil , palatinus Vvilnenſis.
 Nicolaus Ridlaeus.
 Nicolaus Scubelius.
 Nicolaus Selnecertus , vel Seneckerus,
 Nicolaus Storchius.
 Nicolaus Udall , anglus.

APPENDIX.

- N**atalis tornettus ,
 Nathan Cythraeus
 Nathanaël NecKius,id est Theodoru Beza
 Nicolau Bloccius , Ludimagister Leydensis,
 Nicolaus Bucceru Burgensis.
 Nicolau Cancerinu .
 Nicolaus Cocitaniu .
 Nicolau Collado
 Nicolau Eibeniu .
 Nicolaus Grimoaldu .
 Nicolau Heimmingius , vel Keingius.
 Nicolau Lagenteuffel.
 Nicolau Optron.
 Nicolaus Rudingru .
 Nicolaus Schinidius.

Incertiorum Auctorum Libri prohibiti.

- N**icolai Clemingi , opera illa tantum non permitti poterunt , quæ juxta censuras patrum deputatorum emendata excudentur.
 Nicolai Franci carmina , contra Petrum Aretinam.
 Nicolai Rodingi exhortatio ad Germaniam.
 Item prædicationes carmine conscriptæ.

Nicolai Vvinnumni Collimbeses, sive de arte morandi Dialogus.

A P P E N D I X.

Natalis Bedæ, liber confessionis.

Nilus Thessalonicensis contra P.,
alias Illyrico suppositus

Incep. or. n. Andatum Libri prohibiti.

Nomenclato insignium scriptorum.

Notorizæ artis Opera omnia,

Notæ veræ Ecclesiæ.

A P P E N D I X.

Narratio eorum, quæ contigerunt in patria inferiori, anno 1560.

Necromantiæ Opera, & Scripta omnia.

Novæ glossæ ordinariæ donec meliora Dominus, &c.
sive in Evangelium secundum Matthæum, Marcū,
& Lucam, Commentarii, ubique fuerint.

Novæ precatio[n]es, ex optimis quibusque Scriptis præcipuorum nostri sacerdotum Theologorum.

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S.

O

Qecolampadius Joannes.

Qoīthoiphus Marolt. Francus.

Osiander Andreas.

Oſualdus Myconius.

Otho Brunsfelsius

Otho Gerberus Pabergens.

Otho henticus.

Otho Vinerius.

Otho Vverdmillerus.

Othonelius Vidaphii.

A P P E N D I X.

OSiander Lucas.

Oſualdus Betus.

Otho Griflius, Gatinus Cartus.

Otho Vvittembu gius, Lumburgensis.

Otho Zandes.

Ovenes Gunterus.

Ceterum Auctorum Libri prohibiti.

O Gerii Dani Tabulæ.

In Ovid-i Metamorphoseos lib:os commentaria
sive enarrationes allegoricæ vel tropologicæ.

A P P E N D I X.

O Lym Fulviæ Moratæ, Dialogi , Epistolæ , & Car-
mina.

Incertorum Auct rum Libri prohibiti

O Economia Christiana.

Opus Ecclesiæ.

Opera divina della Christiana.

Oranti modus.

Orationes Dominicales griffii.

Oratio pro Julio II. ligure, à quodam benè docto , &
Christiano præscripta , liber sic scriptus.

A P P E N D I X.

O Ptima ratio componendæ religionis, quæ sit-
Opus magni lapidis, per Lucidarium.

Oratio Dominica, cum aliis quibusdam præcatiuncu-
lis Græce cum Latina versione, è regione posita, qui-
bus adjunctum est Alphabetum ræcum.

Oratio Ecclesiarum Germaniæ , ac Religiæ sub' , &c.
1566.

Orationes Funebres , & Epicedia , & per tomos di-
stinctum Opus .

Orationes Funebres de hæreticis habitæ , & certis to-
mis impressæ.

Ordo Ecclesiasticus, circa doctrinam, Sacra menta , &
ceremonias , in ducatu illust:issimi Ducis Bavariæ
Friderici observandus.

Orthodoxographia theologiæ, sacrosanctæ , & since-
rioris fidei Doctores donec expurgentur.

Osandrimus , sive acta Noribergæ ,

A V C T O R E S P R I M A E C L A S S I S.
P

PAcimontanus Balthasar,

Paulus Commodus Britannus.

Paulus constantinus I hrygio.

- Paulus Dalypodins.
Paulus Eberus.
Paulus ab Eitzen.
Paulus Fagius.
Paulus Rictius Israël,
Paulus Scaliklus.
Pellicanus Conradus.
Petrus Abailardus.us.
Petrus Altopœus.
Petrus Brubachius.
Petrus cholinus.
Petrus Dresdenis.
Petrus ferrarius.
Petrus Ioann. de Villa Setciatum.
Petrus Martyr Vermillius.
Petrus Martyr Verunghus.
Petrus Misnen,
Petrus Molinæus.
Petrus Olierius.
Petrus Paulus Vergerius.
Petrus Payne, Anglus.
Petrus Sebivilla.
Petrus Simlerus.
Petrus Trimorsheim.
Petrus Vvaldus.
Petrus Vietus.
Philippus Meianchthon.
Philoletches
Philotheus Irenæus Eupolianus.
Pomeranus.

APPENDIX

- P Alarius Kednadod.
Parcerus Pseudo-Archiepiscopus cantuariensis.
Patricius coëburnus.
Paulus Grellius.
Paulus Dolscius.
Paulus Horenius.
Paulus Ioannes Alciatus

- Paulus Keinerius.
 Petrus Berexasius.
 Petrus Fossinus.
 Petrus Boquinus.
 Petrus castiodorus.
 Petrus clarke.
 Petrus Dathenus,
 Petrus Dilletus.
 Petrus dognius.
 Petrus Qedultig, seu patiens.
 Petrus Classer.
 Petrus Hafritius.
 Petrus Lusbergius, vel Lindeburgius.
 Petrus allardius.
 Petrus Pareshul.
 Petrus Paulus Nochresterus.
 Petrus Ramus.
 Petrus Rainarus.
 Petrus Sartorius,
 Petrus Trevvei.
 Petrus Vvatemborb, ab Altenkirchen.
 Petrus Vvarres, vel Vatres.
 Petrus Vvirth.
 Philippus Delbrunerus.
 Philippus Dirixson, qui suos Anabaptismi factus scri-
 bi litteris P. D.
 Philippus Felsinius.
 philippus Gerard.
 Philippus Neibrunerus.
 phillippus Keyser
 Philippus Lunicerus.
 Philippus Marbackius.
 Philippus de Marnix, dominus de S. Aldegunda.
 Philiplius merzilius.
 Philippus Morneus
 Philippus Nicol.
 Philippus Rusticus.
 Philippus Vragnerus.

Pingintioaius Pseudo Episcopus Dunilmensis
Primus turberus Coriolanus.
Procopius Lupaciū.

Certo un. Auctorum Libri prohibiti.

DAuli Dolcii Psalterium Græco catmine versum,
cum præfatione Philippi Melanchthonii.
Petri Arctini Opera omnia.
Petri Lignæi parabolæ.
Petri Mosellani protegensis Pelalogia in puerorum
usum conscripta.
Petti de Vitrea peregrinatio Hierusalem.
Philippi Carti libri adversus Henricum Brunsvicensi-
sem.
Poggii florentini Facetiæ.
Polydori Virgilii, de inventoribus rerum liber, qui ab
hæreticis auetus, & depravatus est.
Pompeii Baibæ liber de secretis Naturæ.

A P P E N D I X.

PAnoplia onnium illiberalium, mechanicarum, aut
Sedentriarum artium cum imaginibus auctore
Hartim. Scopero. Novoforenſi, Norico, Francofurti
ad Mœnum 1568. donec expurgetur.
Papirii Massonii libri sex, de vitiis Episcoporum urbis
Romæ, nisi fuerint ex correctis ab auctore cum ap-
probatione Magistri sacri alarii.
Paraphrasis Cornel. Caldaïca in sacra biblia.
Pauli Diaconi historia, impressa Basileæ 1569 nisi
deleatur epistola, quæ habetur in ejus principio,
quæ est non probati auctoris.
Petri de Abbano, Opera Germaniz, & ejusdem de omni
genere divinitatis Opera.
Petri Fernandez de Villagas Archidiaconi burgensis,
Flocculus Sanctorum.
Petri Guntheri rhetorica, nisi expurgetur.
Petri Pompanatius, de incantationibus.
Petri Röani circulus Divinitatis.
Petri de Vincis Querimonia Frederici secundi Im-
peratoris. Na

polydori Virgilii, de inventoribus rerum libe ROMA
jussu Greg. XIII. 1576. expurgatus & excusus, per-
mititu.

Postillæ Draconitis per annum.

præctica musica hermanni Finchii.

Præfatio Jacobi Hartelii, in quinquaginta Comico-
rum sententias Græcolatinas.

Psaltri aliquot Davidici, per Henricum Stephanum,
& quosdam alios, Græco carmine traducti.

Psalte ium Heb aicum, Græcum, Latinum cum anno-
tationibus impressum per Sebastianum Munsterum.

Certorum Authorum Libri prohibiti.

Patalipomena rerum memorab.

Pasquillus Fagius.

Pasquillus germanicus,

Pasquilli omnes, ex verbis sacræ Scripturæ confecti.

Pasquilli omnes, omnesque conscriptiones, quibus
Deo, aut Sanctis, aut sacramentis, aut Catholicæ
Ecclesiæ, & ejus cultui, aut Apostolicæ Sedi quo-
modocumque detrahitur.

Pasquillus de proscriptis, à Tridentino Conc.

Pasquillus emipoëta,

Pasquillorum Tomi duo.

Pasquin, & Marchorii hymn in Paulum III.

Paxio Martini Luth. secundum Marcellum.

Phalarismus,

Præræses sacræ Scripturæ quamdiu expurgatæ non
fuerint, atque ab inquisitoribus Generalibus reco-
gnitæ.

Pax & Christianæ Epistolæ cuiusdam servi Iesu Chri-
sti, de fide, operibus & charitate.

Precationum aliquot, & piarum Meditationum En-
chiridion.

Precationes Biblicæ.

Precationes Christianæ, ad imitationem psalmorum.

Precationes Dominicæ Gripfii,

Precationes psalmorum, per Joan Nomburgium latini-
tate donataæ.

I recedenze A l'Apologia della, Confessione Uvitebergense.

I rocessus Consistorialis martyrij Joannis Huss.

. Salterium translationis veteris,cum nova præfatione
Ma.tini Lu.her,

APPENDIX.

PAralipo nenum omnium rerum memorabilium, à Friderico II.usque ab Ca olum V. historiæ Abbatis Uspergensis per quendam studiosum annexum. Pasquilli ecstatici, seu nuper è cœlo reversi , de rebus ñpartim superis patrim inter homines , in Christiana religione, passim hodie controversis, cum Marphorio & colloquium.

Pasquilli manuscripti,in quibus Deo aut sanctis aut sacramentis, aut Catholicæ Ecclesiæ , & ejus cultui, aut Apostolicæ Sedi , quomodocumque detrahatur. Philosophia Amoris.

Phrases hebreicæ,quæ in veteri testamento habentur. Pium Concilium super papæ Sfrondatæ , dicti Gregorius XIV. Monitoribus , ut vocant, bullis, &c. à tußano Berchero , Lingonensi è gallico sermone in Latinum conversum

Poëmatæ varia Doctorum , nisi corrigitur.

Postillæ Majores.

Piaxis,& taxa officinæ pœnitentiariæ Papæ ab hereticis depravata.

Priapæia,quæ unâ cum Virgilio circumferri solet.

Protocolium hoc est,aëta colloquii, inter Palatinos, & Uvitembergicos Theologos

Psalmi Davidis carmine impressi Lovanii

Psalterium Davidis, ex hebreïco in germanicum, & Latinum sermonem fideliter translatum.

Pyromantizæ libri, & sc ipta omnia.

AUCTORES PRIMÆ CLASSIS

APPENDIX.

QUirinus Beatus Monbacensis.

Certorum Auctorum Libri prohibiti.

APPENDIX.

Ouerimonia Friderici secundi Imperatoris, auctore Petro de Vincis, Cancelario ejusdem Friderici.
Jurorum Auctorum Libri iuribit.

APPENDIX.

Querela de Pontificis insidiis per germaniam.
Quinque librorum Moysis brevis ac perspicua explicatio.

A U C T O R E S P R I M Æ C L A S S I S.

R	Robertus Stephanus.
Raphæl Musæus.	Eod. Naiali.
Rapsodus	Rodulphus Gualterus ,
Raydenus.	Tigurinus.
Raymundus Neophytus.	APPENDIX.
Rabelesius.	R Einarius Reineccius ,
Rhegius Urbanus.	Steinchenus.
Reinhardus Lorochius,	Reinoldus Marcanus, U-
Hadamatus.	vestphalus.
Rhellicanus Tigurinus.	Ricardus Coxus.
Ricardus Morison , An-	Ricardus Feuno.
glus.	Ricardus Uvyle.
Ricardus Sanson.	Robensonis Bangarensis,
Ricardus Tavernor.	Robertus Crovleyus ,
Ricardus trachius , de	Robertus hornus.
Tedyguton.	Robertus recordus.
Ricardus Vvich.	Robertus Uvakefelde.
Robertus Anglus.	Robertus Uvarsonus.
Robertus Bannes.	Rodulphus hospinianus.
Robertus Baus.	Rodulphus Lodolit.
Robertus à Moshaim	Rodulphus nellius.

Certorum Auctorum Libri prohibiti

Raymondi de Sebunde prologus in theologiam naturalem.

APPENDIX.

Ricardi Dinothi, de rebus, & factis memorabilibus, loci communes historici. } donec corrigantur.

Et ejusdem adversaria historica.

Roffensi falso adscriptus liber de fiducia, & misericordia dei.

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

Ratio brevis sacrarum tractandarnm concionum.
Ratio, cur, qui confessionem Augustanam profrentur, &c.

Ratio, & methodus consolandi periculose decumbeates

Receptio omnium figuratum sacræ Scripturæ.

Reformatio Ecclesiæ Coloniensis.

Regis & Senatus Anglici sententia de Concilio quod
Paulus Episcopus Romanus, Mantuæ futurum si-
mulavit.

Restitucionum doctrinæ, & vitæ Christianæ liber, per
Monasterienses Anabaptista editus.

A P P E N D I X.

Ratio & forma publicè orandi Deum atque mi-
nistrandi Sacra menta, in Anglorum Ecclesia,
quæ Genuæ colligitur.

Recantatio de inferno.

Rerum in Gallia ob religionem gestarum libri tres.

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S.

SApidus Poëta.

Saplerus.

Schneppius, vñl Scechius..

Sebaldus Haurentius.

Sebaldus Heyden.

Sebastianus Castalion..

Sebastianus Francus.

Sebastianus Froschieras..

Sebastianus Lepusculus.

Sebastianus Meyer.

Sebastianus Munsterus.

Servetus Hispanus..

Simon Grivæus..

Simon Heslus.
Simon Musæus.
Simon Salizerus.
Stephanus Doletus.
Svenckfeldius.

APPENDIX.

SAldaëllus Antonius.
Samuel Fischer.
Samuel Hebelus.
Samuel Nevveusel.
Samuel Radspiner.
Sandes Wigorniensis, Pseudo-Episcopus.
Scamlerus Petroburgensis, Pseudo-Episcopus,
Sebastianus Figulus
Sebastianus Henricpetri.
Sebastianus Luppulus.
Sebastianus Sperber.
Sebastianus Sp adier.
Sigefridus Saecus.
Sigismundus uevus.
Simon Gerdicxus.
Simon Meyer.
Simon Pauli , vel paulius Sucine.
Simon Siderus.
Simon Simonius.
Simon neiderus.
Stanislaus arnicius.
Stephanus Gerlachius.
Stephanus de Malescot
Stephanus Reich.
Stephanus zegedinus.
Stephanus WaKer.

Cerorum Auctorum Libri prohibiti.

Sigiberti liber, contra Papam Gregorium , & co
Epistolam Paschalis Papæ.
Seraphini Firmani Apol. pro Baptista de Crema.
Stephani Virginianensis Episcopi liber de vera
dicitur.

APPENDIX.

Silva nupcialis Joannis Nevezani Astensis, donec repurgata fuerit.

Stephani Lindii Epistola de magistratu & Missa.

Suidæ historia, nuper Basileæ impressa, quamdiu annotationes marginales, & indices emendentur.

Auctorum iure ci nominis Libri prohibiti.

SCholæ in Epistolam Pauli II pont. max.

Sc. ipsa quedam papæ, & Monarcharum, & de Concilio Tridentino, &c.

Sententiae pueriles

Sermones Convivales.

Sermones de providentia Dei

Similitudinum & dissimilitudinum liber.

Simplex & succinctus orandi modus.

Simplicissima & brevissima Catechismi expositio.

Simulaci Historiæ, & Figuræ della morte.

Somnium & varicinium Estrix, de fatis Monarchiæ Romanæ.

Speculum cæcerum, ad cognitionem Evangelicæ veritatis.

Syverinenca doctrina.

Summa totius Scripturæ,

Summa in Smatagdum, super Evangelia & Epistolas totius anni tantum separatim, quam unâ cum ipso auctore impressa.

Supplicatio quorundam apud Helveticos Evangelistarum ad Episcopum Constantiensem.

Supplice exhortatione, de nova mandata ali Invictissimo Cæsare Carolo Quinto.

Supputatio annorum mundi.

Syncrama clarissimorum virorum, qui Halæ conveniunt pro verbis in cœna Domini. Synodus Massurgensis.

APPENDIX.

Sanctæ Inquisitionis Hispanicæ actæ.

Sanctorum Patrum meditationes, quibus Dominicæ passionis mysterium explicatur atque historia

- de passione Christi expenditur.
- Scholæ Christianæ libri duo.
- Scripta e uditorum virorum, de cœna Domini.
- Scriptorū publicè propositorum à professoribus in
Academia Uvittebergensium
- Sententiæ sanctorum patrum de Cœna Domini.
- Se mo divinæ majestatis voce pronunciatus in monte
Sina.
- Signa sacra, & origo missæ.
- Solida refutatio Compilationis Zwinglianæ, & Calvi-
nianæ per Theologos Uvittembergicos.
- Somnium Viridarii, alias disputatio inter Clericum &
Militem.
- Speculum justitiae.
- Speculum vitæ Aulicæ, &c. sub titulo poëtici libri.
- Spiritus sancti figuræ, aut typi, originale peccatum de-
pingentes.
- Statera prudentum.
- Stratagemata Satanæ.
- Summa purioris doctrinæ, per Mansfeldenses ad
Gallicam Ecclesiam missa, &c.
- Synodus sanctorum Patrum, convocata ad cognoscen-
dam & dijudicandam controversiam, multos iam
annos Ecclesiam Christi gravissimè exerceant, de
ma estate corporis Christi.
- AUCTORES PRIMÆ CLASSIS.**
- T
- T**heobaldus Gerarchius bellicanus..
- Theodorus bibliander.
- Thomas Grammerus.
- Thomas ab Hosen.
- Thomas Mundetus.
- Thomas Neogeorgius.
- Thomas Platterus.
- Thomas Venatorius.
- Thomas Volphus.
- Titelmännus heshufius.
- Timotheus Neocorus.

- T**halmannus Benedictus.
Theodoricus Schneppius.
Theodorus Beza, Vezelius.
theodorus Neogeorgius. "
theodorus Sueppius.
Theodorus Zwingerus.
Theophilus Baldanus.
Theophilus Preurellius.
Theophistus Paracelsus.
Tobias Brunon.
Thomas Beconas.
Thomas Cartwrightus.
Thomas Ropertus.
Thomas Corbear.
Thomas Dranta.
thomas Erastus.
Thomas Gortisfordus.
thomas Gyblonus,
Thomas Levetus.
thomas Paynell.
thomas Schelbachius, vel Selbachius.
thomas Schvinerton.
thomas Tanholtzner.
Thomas Wilsonus.
Thomas Wistadius.
Timotheus Kirchnerus.
Tristamus Revellus.

Cerium Authorum Libri prohibiti.

APPENDIX.

- T** Argum, hoc est Paraphrasis Cornelii Galadaca, in
sacra Biblia, interprete paulo Fagio.
Theatrum vitæ humanæ, primum à Conrado Lyco-
sthene Rubeaquensi inchoatum, deinde à Theodo-
ro Zwingero absolutum, cuiuscumque sit impres-
sionis, nisi corrig. sit.
Theodo. i. Ne. i. Niensis, vel à Niemen, Historia de
sc. ilmate. ,

- Thesaurus Linguæ Grecæ, Hencici Stephanii.
- Thesaurus linguae Hebraicæ Sanctis
Pagni, auctus opera Joannis
Mercerii, & Antonis Cavellani.
- Thomæ Elisi Clypeus piorum Catholicon.
- Thomæ Phægii opera-omnia,
Incessor in. Auctorum Libri prohibiti.
- T**almud Hebræorum, ejusque glossæ, annotationes, interpretationes, & expositiones omnes, si tamen prodierint sine nomine Talmud & sine injuriis & calumniis in religionem christianam tolerabuntur.
- Themata. 114. Basileæ disputata.
- Tractatus ad omnes in Christianam libertatem mallevolos.
- Tractatus de Redditibus & Decimis.
- Tractatus de vera & pura Ecclesia, sancto Athanasio falso adscriptus.
- Tragœdia de libero arbitrio.
- Trattato de beneficio de Christo.
- Threni Hieremiacæ mysticati.
- Trigamus.
- trilogium pro Catechistis,
- Troporum Theologicorum &c.
- Turricella.

APPENDIX.

- T**Abulæ duæ, quarum prima est, summa totius Scripturæ veteris & novi Testamenti. altera vero de decem præceptis.
- Theologorum Vvite bergensium vera & solida refutatio duorum libellorum Jesuitarum.
- Threnodia Ecclesiæ Catholicæ ad Christum sponsum suum.
- triumphi Romanorum, & Iesu Christi in cœlum ascendentis ollatio
- Turco-Greciæ, libri octo basileæ impreßi 1584. donec corriganter.

turingorum exuum responsio.

Totius Belgicæ urbium, Abbatiarum, collegiorum divisione, ad oppria endum per novos Episcopos Evangelium, &c. sine nomine auctoris, censuræ, impressoris, & loci.

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S.

V

V Adianus Joachimus.

V Valerius Anselmus

Rid.

Valerius Philarcus.

Varemtundus Luitholdus.

Velcurio,

Vergetius.

Victor de Bordeaux, vel
de Bordeus.

Victorinus Stringelius.

Vincentius Obsopæus.

Viretas Petrus.

Utilingiu, sive Brentius.

Vitus Theodorus.

Vitus Vvisemius.

Utricus Studerius.

Utricus Valenus, minho-
nensis.

Utricus de Vitem.

Ubanus Reginus.

Vvendelinus ab Hilbach.

Uvenzelus Linck.

Uveselus, sive Basilius
Groeningensis.)

Uvestphalus joachimus.

Vvigandus Groscher.

Vvihelmus Hesenerus,

Vvihelmus Radensis.

Vvolphangus Fabricius,
Capito.

Vvolphangus Mater.

Vvolphangus Menfel.

Vvolphangus Musculus.

Vvolphangus Ruez.

Vvolphangus Rupertus.

Vvolphangus Vvalderus.

Vvolphangus, Vvissen-
burgensis.

A P P E N D I X.

V Alentinus Erythræus.

V Valen:inus Frace-
dorius.

Valentiaus Gresseru:.

Valentinus Heiland.

Valentinus Hesenerus.

Valentinus Merckel.

Valentinus Schalherius,

Valentinus Schemidleus.

Valentinus Trocedorffius

Valentinus Vannius Mal-
brugens.

Valentinus Vvinschemius

Valerius Fidlerus.

Verus Gratianus,

Veteranus Pinserus.

Vincentius Grunther.

Vinitor, .

Vitus Brechvvertibach.

Vitus Mollerus.

Uldaricus Rippinenis.

Utricus Zwinglius.

Volradus Comes Mans-
feldensis.

V vilhelmus Bidebachius	V o'phangus Audingus.
V vilhelmus Clebitius,	V volphangus Camlingus.
V vilhelmus Noldetus.	V volphagus FineK elhaus
V vilhelmus Sarcerius.	V volphangus maler
V vilchius Fischerus	V volphangus Martius.
V volphangus Amling.	V volphangus Ochesius.
V volphangus Ammonius	V volphangus Peristherus.
V volphangus Ampelan dæus.	V volphangus Prisbachius V volphius.

Ceterorum Auctorum Libri prohibiti.

V'tia merbachii Antiparadoxa

Item Comentaria Pythagoræ, & phocidis poëmata.

Item Historia de sacerdotio Christi

A P P E N D I X

V Alentini Forsterii de successionibus ab intestato donec expurgetur.

Verani modesti pacimontani, de officio , ii viri tractatus.

Vincentii Ciconiæ Veronensis , Enarrationes in psalmos, nisi corriganter.

Vldarici, ad papam Nicolaum Epistola,

Vldarici Zazii opera omnia, donec corriganter.

Incerto autem Auctorum Libri prohibiti.

V Aldensium confessio, & Apologia fidei ad Vladislauum Regem.

Varia doctorum, piorumque virorum, de corrupto Ecclæ statu poëmata.

Viridarii somnium de potestate Papæ & principatu secularium.

Visitatio Saxonica.

Vita & gesta Hildebrandæ.

Vitæ Patrum cum prefatione Martini Lutheri.

Vitæ Pont. Rom. Vitembergiæ impressæ

Un breve modo, qual dene tenet clasicum padre.

Unio dissidentium Tripartita.

Uni-

APPENDIX.

Vita iuventutis cum Annotationibus, seu additionibus philippi Melanchthon s.
Vvitebergica acta Synodalia, à quodam collecta & per Vvitebergicos Theologos probata, illyricanos.
Uvermatiensis Articuli.
Ursulæ Munsterbugensis Ducissæ defensio, quare vitam monasticam deseruerit.

A U C T O R E S ; P R I M A E C L A S S I S .

X

Xystus Butelerius, Augustanus.

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S
APPENDIX.

Y

Yonellus, vel Ivellius, Anglus.

A U C T O R E S P R I M A E C L A S S I S

Z

Zellius Keiserpengerus.
Zwinglius.

Zacharias Hosmarius.
Zacharias Praetorius.
Zacharias Schiritherus,
Zacharias Ursinus, Heidelbergensis.

R E V O C A T I O

Quarumcumque licentiarum legendi, & habendi quomodo libet libros prohibitos, quibuscumque personis ab omnibus etiam Romanis Pontificibus concessarur.

G R E G O R I U S P A P A X V.

Ad futuram rei memoriam.

A Postolatus Officium Nobis, nullo licet merito. rum suffragio, divina providentia commissum postulat, ut ad ea vigilantiæ nostræ partes propensius intendamus, per quæ religio Catholica, ubi divina gratia illæsa viget, conseruetur, & ubi restitutione indigeret, restituatur. Quapropter cum librorum prohibitorum lectio magno esse sincerae fidei cultoribus detimento noscatur, & sicut accipimus, licentiæ libros hujusmodi legendi nimis excreverint: Nos, ut huic malo maturè occurrat, & in posterum quâni cautissimè licentiæ hujusmodi concedantur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, de quæ apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas licentias legendi, & habendi libros quoscumque ob heresim, vel falsi dogmatis suspicionem, vel alias quomodo libet prohibitos, quibuscumque personis, cujuscumque gradus, & conditionis existentibus, etiam per litteras Apost. ad tempus, seu ad vitam, & aliter quomodocumque & ex quacumque causa, tam per litteras in forma Brevis, quam aliter quomodocumque à Nobis, seu predecessoribus nostris Romanis pontificibus, seu habentibus à Nobis vel ab eis facultatem, & autoritatem concessas, earum tenorem præsentibus pro expressis habentes tenore præsentium revocamus, castamus, & annullamus ac pro revocatis, cassis, & nullatis haberi, nullique in posterū suffragari. Quintimo libros per licentias hujusmodi permisso legentes, aut habentes, pœnas in sacris Canonibus, Constitutionibus Apostolicis, Indicibus Liborum prohibitorum contentas incurtere volumus. & declaramus. Decernentes, ut præsentes litteræ postquam in valvis

Basilicæ c. Joannis Lateranensis, - ac principis Apostolorum de urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, nec non in acie Campi Floræ affixæ fuerint, infra duos menses ex tunc proximos, omnes, & singulos ad quos spectat, arcent & afficiant, perinde ac si unicuique personaliter intimatæ fuissent, quodque dictis duobus mensibus durantibus ij, qui libros prohibitos hujusmodi habuerint, eos ad Episcopum, seu inquisitorem, qui illos quantocius comburete debeat, deferre, quique aliquos similes libros prohibitos habe e soluerint, eos denunciare teneatur, atque de cætero similes licentiaæ nisi à Congregatione Sancti Officii, quæ singulis hebdomadis coram Nobis haberi solet, concedantur. Ac quod eorumdem præsentium transumptis etiam impressis manu alicu us Notatii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ muniti, eadem proriu fides adhibetur, quæ ipsi præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die xxx. Decemb. M. DC. XXI. Pontificatus Nostri anno secundo.

Anno à Nativitate D.N. J. C. millesimo sexcentesimo vigesimotertio. Indictione sexta, die vero secunda mensis Januarii, Pontificatus Sancti in Christo Patris. & D.N. D. Gregorii divina Providentia Papa XV. anno ejus secundo retroscriptæ litteræ Apostolica affixa fuerunt ad valvas Basilicarum S. Joannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Urbe Cancellaria Apostolica, nec non in acie Campi Flora, ut moris est, per me Brandimartem Latinum Apollolicum Curjarem.

Octavius Spada mag. Curs.

¶.¶.¶.¶.¶.¶.¶.¶.¶.¶.¶.¶.

ORATIO

Habita in Sessione nona & ultima Sacri Concilii Tridentini

Celebrata duobus continuis diebus III. & IV.
Decem M. D. LXIII. Pio IV. PONT. MAX.

A.R.P.D. Hieronymo Regazono Veneto. Episcopo Nazianzeno & coadjutore Famangustano.

Hinc summatim recensentur, omnia in Concilio Tridentino definita, quæ & ad piè credendum, & ad bene vivendum pertinent.

AVITE hæc omnes gentes, auribus percipite omnes qui habitatis orbem; Tridentinum Concilium tamdiu cœptum, aliquando intermissum, distractum variè atque divisum, nunc demum, singulari Dei omnipotestis beneficio, summa atque incredibili omnium ordinum ac nationum voluntate connecti ut atque perficitur. Dies hæc quidem felicissima Christiano populo illuxit, in qua etplum Domini disturbatum frequenter ac dissipatum reficitur, & absolvitur: & navis hæc una bonorum omnium ex maximis ac diuturnis turbibus atque fluctibus inta in porta colloatur: quam utinam descendere nobiscum ii voluisse: quorum imprimis gratia hæc ipsa navigatio instituta fuit, atque ad fidem hujus construendi partipes existent, qui in hoc nobis negotium exhibuerunt majoris nunc profecto letitia causam habemus. Sed nostra id certè culpa non accidit.

Nos urbem hanc in Germania fauicibus, id est, in domus illorum ferè limine positam elegimus: nos custodiam nullam nobis, ne suspicionem illis aliquam minus liberi loci daremus adhuc buimus: nos eam fidem publi am illis concessimus, quam sibi ipsi composuerunt: nos hic illos perdidi expectavimus; neque hortari, ac rogare umquam destitimus, ut ad ueritatis lucem cognoscendā accederent. Ve um illis etiam absentibus, satis, ut puto, à nobis consultum est. Etenim cum duo essent in quibus, & gravis atque infirmis illorum animis medicina fuit adhibenda: alterū fidei Catholica ac verè Evangelica, illis in rebus quæ in dubium ab ipsis vocantur, quæque oportunè his teperibus considerentur explicata & confirmata, disjectis omnibus ac dissipatis errorum tenebris, doctrinæ alterum disciplina Ecclesiastica, cuius potissimum depravatione illi se à nobis defecisse affirmant, restitutio; uerumque quantum in nobis fuit pro temporum horū ratione, cum laicè prestitimus.

Principio enim sancta hac Synodus (facta, ex laudabili maiorum nostrorum consuetudine, sua fidei professione) ut quoddam quasi fundamentum futuris actionibus poseret, in quibus testimoniis atque presidiis in dogmatibus sarcendi omis: edum esset, ostenderet, veteris ac novi Testamenti libres, qui essent sine nulla dubitatione recipiendi, antequerum Conciliorum probatissimorum exemplo, pie & prudenter enumeravit: ac ne de verbis quidem ulla ex variis versionibus oriri posset difficultas, certum ac definitam de Grecis & Hebreis translationem approbavit. Hinc omnium, heresim caput atque arce: aggrediens, de humana natura corruptis iniciis constauit, quæ veritas ipsa si loqui posset, exprimeret. De justificatione deinceps (res magna, & cum antiquorum à nostri temporis hereticis mirum in modico oppugnata) ea definitivis, quibus & pernicioſissimis ac in genere opinionibus occurretur, & recte sentiendi ratio miru quodam ordine, atque admirabilis sapientia

(ut in illis Dei Spiritum facile agnoscas) demonstrare-
tur. Praetantissimo hoc post hominum memorium decreto
hereses ferè universa jugulantur, & quasi caligo Sole
discut iuntur ac dispelluntur: eaque claritas⁸, iisque
splendor veritatis apparet, ut, tantum lumen quin vi-
deat, dissimilare jam nemo possit. Subsecreta est saluta-
ris septem divinorum Ecclesie Sacramentorum tracta-
tio; primum simul de omnibus, post de unoqueque sepa-
ratim. Hic vero quis non viderit, quam distincte, expli-
cate, abundanter, illuminante, & (quod caput est) vere
tota calestium horum mysteriorum ratio continetur:
Quis in tam magna multiplicique doctrina, quid aut
sequendum, aut fugiendum sit, potest ulla modo deside-
rare? Quis in illis omnibus errandi locum aut occasione
inveniet? Quis denique de Sacramentorum horum vi-
arque viriute dubitare in posterum poterit? cum gratia
illam, qua illis ipsis quibusdam quasi stillicidiis in fi-
delium quotidie mentes illibetur, tunc nobis affectasse
tam copiosè perspicatur. Access-runt ad hæc de sacro
sancto Missæ sacrificio, & de Communione sub utraque
specie, & per vulorum, decreta, quibus quidem nihil
sanctius, nihil utilius, ut de calo lapsa, non ab h' minibus
composita videantur. Adjungitur his hodie certa de In-
dulgentiis, de Purgatorio, de Sanctorum Veneratione, In-
ocatione, Imaginibus, & Reliquiis doctrina, qua non
solum hereticorum fraudibus & calumniis obfisterur;
sed piorum etiam Catholicorum conscientiis, planè satisfiet.

Hæc de rebus ad salutem nostram pertinētibus, quæ dozo-
mata appellantur, faustè ac feliciter erunt peracta: ne-
que aliud quidquam præterea eo in genere à nobis hoc
tempore expectabitur.

In eorum autem quibusdam administrandis, cum nono
nulla essent que non rite omnino ac recte servarentur,
accuratissimè Patres amplissimi, curastis, ut pure illa,
& castè, atque ex more institutoque majorū tractarentur.
Ita omnē superstitionem, omnē questum, omnem (ut
dicunt) irreverentiam à divina Missarum celebratione
postulatis; vagis, ignosis & criminosis sacerdotibus

sanctum hoc offerre sacrificium interdixisse: rei hujus
sacratissima iſu à privatis, de m̄bus & profanis, in sa-
cra & religiosa loca reverentis, molliores caras iſi sym-
phonias, deambulationes, colloquia, egotiationes à em-
ploy Domini summissivitis. Ita Ecclesiastico unicuique
gradui leges illa à vobis praescripte sunt, us tradito illis
divinitus ordine, abutendi nullus: unique locus relin-
quatur. Ita nonnulla Marii nonii impedimenta, qua an-
san quasi quandam ad violāta Ecclesia recepta da-
re videbantur, removit, facile veria confundē,
viam minus legitimè connubii fœtus in unib⁹ in-
terclusisti. Quid de fœtū tenebris osisque matrimo-
niis commemorem? Evidenter sentio, si alia nul-
la causa coinvocandi Concilium fuisset, (que multa
& maxima fuerūt propter unā hic id omnino fuisse
faciendum. Nam cum res hac ad omnes spectet,
neque ullus in orbe terrarum universo angulus re-
periatur quem labes hac non invaserit, curandū me-
rito fuisset ut communi huic malo cōmuni etiam cō-
silio provideretur. Innumerabilem, Patres Sanctissimi,
& gravissimorū delictorū ac scelerum occasio,
prudētissima ista vestra ac prop̄e divina sactiōne pe-
nitēs ablata est, & Christiana Rēip. gubernatio i sa-
piē issimē cōsultum. Accedet ad hac utilis intrimis
ac necessaria multorū in Purgatorii, Sæctorū Venera-
tionis, Invocationis, Imaginū, & Reliquiarum, a que
etiam Indulgeniarū ratione abusuum interdictio,
qui rerum ipsorum pulcherrimam faciem inquinare
atque turpare mirum in modum videbantur.

Altera vero pars, in qua de labenti ac prop̄e cadē-
ti Ecclesiastica disciplina fulciēda erat agendum,
diligētissimē etiam absoluta fuit, atque perfecta.
Eloquentur in posterum ad Ecclesiastica munera ob-
eunda, qui virtute, non ambitione præstent: quique
populi commodis, non suis interficiant; & profint
potius quam præsint. Enunciabitur frequenter, &
studiosius verbum Domini omni ancipiti gladio
penetrans.

Aderunt suis gregibus & invigilabunt Episcopi, & clericorum, quibus animarum cura commissa est; nonque extra creditam sibi custos ita vagabuntur. Nihil cuiquam proderunt, aut ad impure & stagitiosè vivendum, aut male & perniciose docendum privilegia, nullum sine peccato crimen, in ilia sine premio virtus relinquetur. Pauperum, mendicantium sacerdotium multitudini, optimè provisum est, certè unusquisque, Ecclesia statutoque operi, unde ali possit, adscribetur.

Avaritia, quo nullum vitium est tertius praesertim in domo Dei, ab ea omnino tolletur gratis Sacra menta omnia, ut par est, constitutur. Ex una Ecclesia plures, ex pluribus una ut populi commodum & ratio postulabit, constituetur, Eleemosynarum questores (ut appellant) qui sua, non que Iesu Christi, querentes, magna nostra religioni damnum, magnam infamiam afferebant: ex omni hominum memoria quod summa felicitatis loco ponendum est (penitus evellentur. Hinc nostra praesens calamitas fumpossum exordium: hinc serpere infinitum malum. manusque in dies latius non diffidebat: neque occurri illi adhuc multorum Conciliorum cautionibus ac provisionibus poruit. Quamobrem quis non nisi sapientissime factum dixerit, ut membrum hoc, in quo sanando diu ac multum frustra laboravimus est, ne reliquo corpori noceret, excideretur.

Post Deo cultus tribueretur purius & accuratius, atque ita qui ferunt vasorum Domini, mundabuntur, ut ad sui imitationem alios trahant. In quo praeclarè illud fuit excogitatum, ut qui sacris essent iniciandi, in moribus atque litteris in unaquaque Ecclesia à prima etate instituerentur, ut quedam quasi virtutum omnium seminarium illud existaret. Nam vero provincialibus Synodus restitutis, Visitationibus ad populum utilitatem nō ad querelam & sumptuum renovatis. Tradita Pastoribus regendi suos, atque presendi cammolius facultate Pœnitentia publica in usum renovata: Hospitalitate cum Ecclesiasticis hominibus, cum tuis locis inditæ. In Curias sacerdotiis conferendis memorabilis, ac penè calestis ratione constituta Beneficiorum (at si sunt) pluralitate

sublata. Hereditariae causarum Dei possessione prohibita, Modo excommunicationibus imposito ac terminato, Primis indicis iis in locis, ubi liues oriuntur, assignatis Singularibus certaminibus interdictis. Omnia hominum, ac sacrorum in primis luxuria, cupiditati, atque licentiae freno quasi quodam, quod exequi non facile possit. injecto, Regibus ac Principibus sui munera diligenter admonitis, aliisque rebus hujusmodi prudentissime sanctis, quis non videt vestras vos, P.P. optimi. hac etiam in re partes cumulatissime executos; Actum sapè est in superioribus Conciliis de fide nostra explicanda, moribusque corrigendis, sed nescio, an umquam diligentius, atque distinctius. Hic preserium hoc biennio. ex omnium populorum, ac nationum in quibus Catholicæ religioni veritas agnoscitur, non solum Patres sed Oratores habuimus. At quos viros? Si doctrinam spectemus, eruditissimos? si usum, peritissimos? si ingenia perspicacissimos? si pietatem, religiosissimos? si viras innocentissimos Numerus is quoque fuit, ut si presentes Christiani orbis considerantur angustia frequentissima hac omniū qua antea fuerunt, Synodus appareat. Hic singula omnium vulnera detecta, mores expositi fuere, nihil dissimulatum est, nostrorum adversariorum armamenta & rationes ita tractata, ut eorum tum causa non nostra, agi videretur. Trium nonnulla, atque etiam quartum discussi summi sapè contentione certatum, eo scilicet confilio ut quemadmodum igne aurum, ita quibusdam quasi luxurianibus, veritatis vires ac nervi probarentur. Quaenam enim inter idem sentientes idemque spectantes, discordia potuit existere?

Quae cum ita sint, licet optandum [ut initio dicebā summopere fuisse], ut una cū illis hæc agerentur quorum potissimum causā tractata sunt: absentium tam etiam incolumenti, atque saluti ita prorsū est ut alia ratione provideri, si adfuerint, non posuisse videatur. Legat illi quæ de fide nostra statuimus, ut Christianum hominem de et, humiliter, & si lumen eis aliquod fulserit, ne faciem avertant. & si vocem Domini audierint, corda sua non obdurent. Ac si ad-

communem matris Ecclesia cōplexum, unde se illi distraxerunt, redire voluerint; clementiam sibi omnīe a: misericordiam tribuendam non dubitent: Sed precipua illa ratio est, P. A dissidentes à nobis animo conciliandi; consentientes in fide atque officio retinendi: est, quæ hoc in loco verbis sancivimus, de ipsa in nostris Eccl. præstemus. Leges et si optima sunt, mutata tamen res est. Quid Hebræo populo Dei ipsius ore late leges profuerint? Quod Lycurgi leges Lacedemoniis, Solonis, Atheniensibus, ad libertatem retinendā, quā ob causā erant conscriptæ, utilitatis at ulere? Sed cur externa, atque antiqua nimis cōmemoro? Quæ ad benē beatēque vivendū instituta atque præp' a ex unius Christi Domini nostri vita atque doctrina desiderare aut possumus, aut debemus? Quid item fuit à majoribus nostris emissum quod: um ad restē sentiendum, cā ad præclarè agendum pertinet? Medicamentum quidē a: - rare cōpositū ac paratū jādiū habemus: verū, si m'rlū debet expellere, sumendum est, ac per venas in imme corporis diffundendū! Poculo hoc salutis nos primum incibriemur charissimi & Viva atq; loquētes leges simus; & norma quasi quadam ac regula, ad quam aliorum actiones & studia dirigantur, a: que ita sibi uetus quisque persuadeat, nihil Christianæ reip. commodo ac dignitate successurum, nisi quanum in se sit, studio: è prestiterit.

Ita curandum nobis cum antea fuit: tum multò erit in posterum accurate. Etenim, si magistri nostri ac Salvatoris exemplo facere pri: s debeamus, quam docere postquam docuimus, quin faciamus, quæ esse poterit excusatio. Quis ferre nos ac p'ati poterit: si cū non furandum esse demonstraverimus, ipsi furenu? si cum non mœchandum, mœchemur; sanctos à sancto Concilio, innocētia: firmos in fide atque constantes à fide in nostra firmata doctrina discedere minimè convenit. Ac tales quidem expectant nos populi nostri qui nostrum iā deditum sustinentes: ea se ipsi ratione consolabentur

fore. ut hanc temporis usuram majori presentes studio
 sarciremus. Sei fier id à vobis, ut spero, Patres sanctissimi
 diligenter: & quemadmodum hoc in loco fecistis, ita
 etiā domi satis Deo atque hominitus facietis. Nunc
 (quod hujus temporis est) Deo primum ipsi maximo
 atque immortali maximas acque immortales gratias
 & agamus & habeamus: qui non secundūm peccata
 qua fecimus nos, neque secundūm iniquitates nostras
 retribuit nobis: sed diem hunc latissimum, quem videre
 multi concupiverunt, nobis non solum videndum, sed
 etiam celebrandum incredibili cū totius Christiani po-
 puli assensu atque approbatione, sua magna bonitate
 concessit. Pio deinde iv. summo nostro atque optimo
 Pontifice gratia & perpetua ac singulares habenda sunt:
 qui cum primum beati Petri sedem adscē. sit, tanto Sy-
 uodum hanc instituandi desiderio exarsit, ut in eo suas
 omnes curas & cogitationes defigeret. Nunq[ue] statim
 viros probatissimos ad indicendum illis nationibus at-
 que Provinciis Consilium misit, pro quorū imprimis sa-
 lute convocabatur. Hi Aquilonis partes prope omnes
 peragrariunt, rogarunt, obsecrarunt, obtestati sunt: tutæ
 omnia atque amica promiserunt: atque id etiam ege-
 runt, ut in Angliam trajiceret Legatos postmodum pie-
 tate ac doctrina prestantissimos, cum interesse illi Syno-
 do, ut mihi in modum cupiebas, non posset, huc misit, ex
 quibus duo (quo-um memoria in benedictione est) sta-
 turæ die, tame si nulli ferè Episcopi convenissent, hic
 esse voluit. Hi, atque additus eis paulo post tertias, no-
 vem menses, atque eo amplius, justum ad in Synodus
 instituendum Episcoporum numerum aut hoc in loco ni-
 hil agentes expectaverunt: cum, interea nihil aliud
 Pontifex ipse aut ageret aut medicaretur, quam ut
 Patres quam plurimi optimi, & quam primum hac
 accederent. & Curißiani nominis Reges omnes ac Prin-
 cipes huic oratores mitterent: ut communis omnium vo-
 vo atque consilio communis hac causa gravissima om-
 nium atque maxima tractaretur. Quid vero poster
 ex omni cura, sollicitudine, sumptibus pratermisit, quod

ad Concilii hujus amplitudinem, libertatem, & com-
modum pertinere aliquo modo videtur; O singularem
pastoris ac patris nostri pietatem atque prudentiam! o
summam etiam ejusdem felicitate, cuius auctoritate
atque auspiciis jactarum hoc diu ex agitatum Concilium
constitit, & conquiescit? Te Paulum III. te Iu-
lium, morenos appello: quamdiu, quantoque studio vi-
derem, quod nos videamus, exceptis; quot in eam rem
sumptus, quot labores i sumptis? Quamobrem vere
tibi atque ex animo, PLE sanctiss. ac beatiss. gratula-
mur, quod tantam tibi letitiā tantam tuo nomini lau-
dem(il quod maximum divina in te benevolentia ar-
gumentum est) Dominus reservavit, quem nos precibus
omnibus, ac vocis supplices oramus, ut te nobis incola-
mem, pro Ecclesia sua sancte & commode atque ornamen-
to, & quam citissime reddat, & quam diutissime con-
server. Serenissimo etiam Imperatori gratias agere, &
gratulari iure optimo debemus. Ille potentissimorum
Casarum, qui propaganda Christiana religionis moti
quodam desiderio flagravunt, animum, ut locum, refe-
rens, urbem hanc ab omni periculo liberā conservavit,
& nos ut tuam tranquillamque pacem traberemus,
sua vigilanzia perfecit: magnamque nostris animis
securitatem, assidua trium suorum Legatorum sum-
morum virorum presentia, ac propere ignore attulit. Ille
de nostris his rebus pro sua eximia pietate solitus
mirifice fuit.

Ille a se atque a nobis dissentientes homines, ex ob-
scurissimis, in quibus versentur, tenebris eruere, at-
que ad sancta hujus Synodi clarissimā lucem adspiciē-
dam adducere, maximopere laboravit. Regum praeterea
Christianorū ac Principū in Concilio hoc amplissimis
suis legationibus ornando, & suo vestre auctoritati
fasces submittendo, pia maxima voluntas grazia nobis
memoria prosequenda est. Nam vere quis est, Illustriss.
Legati & Cardinales, qui se vobis debere plurimum
no fateatur; Vos, nostrarū actionū duces optimi, ac me-
deratores existitis. Vos, ne nostra aut in dicendo, aue
in

in decernēdo libertas violari aliqua ex parte videtur, incredibili patientia ac diligē:ia curastis. Vos nulli corporis labcri, nō illi animi contentioni pepercistis, ut ad operā res exītū, quod alii multi vestri similes frusira tētaverunt, quam primū perduceretur. In quo prēcipuum quām tam ac propriam latitam habere, tu MORONE illustriss. atque orna:issime, debes; qui, cum vige:imo abhinc anno primū praeclaro huic edificio lapidem posueris extremam nunc manum post alios multos huic operi architectos adhibitos, feliciter, pro summa tua ac prope divina sapientia, impones. Factum hoc tuum egregiū ac singulare omnium sermone perpetuo celebrabitur, neque ulla umquam teras de suis his laudibus conticescet. Quid de vobis dicam, Patres Sanctiss. quam bene de Christiana republ. vestris his prēstans:issimis actionibus meruistis, quan: a vestrū uniuscujusque nominis commendatio, quanta gloria à Christiano populo universo tribue:ur; Vos vere Patres, vere Pastores & agnoscēt omnes, & prēdicabunt, vobis suam unusquisque vitam atque salutem acceptam libentissime refere: O diem illam populis nostris jucundissimā atque la:issimam, in qua primum revisere illinos, atque amplecti à templi Domini edificatione redeuntes contigeris.

Sed fac, tu Domine Deus noster, ut tam eximia de nobis opinioni egregiis factis respondeamus; & semen hoc, quod in agro tuo seminavimus; ubere fructum afferat. Atque ut res eloquim: tuum; itque, quod fore aliquando pollicitus es, fit temporibus nostris ut unum si omniū ovile, & unus pastor, atque possidimus tū IV. in tui nominis gloriam sempiternam. Amen.

IN OMNIA, COG NOMINA, PATRIÆ,
& dignates LEGATORUM & aliorum PATRUM item ORATORUM, & THEOLOGORUM, qui ad sacrosanctam, & ecumenicam TRIDENTINAM SYNODUM convenerunt sub Pio IV.

Pont. Max

Hercules Gonzaga S. R. E. Presb. Card. ituli sancte Mariæ nomine, Mantuanus. Obiit Tridenti, die secundi Martii 1563 & sepultus est Mantua.

Hieronymus Seripanus S. R. E. Presb. Gard. ituli sancte Susannæ, Neapolitanus, Archiepiscopus Salernitanus, Obiit Tridenti, die xviii. Martii, 1563. & ibi sepultus in Ecclesia sancti Marci, Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, cujas olim fuerat Generalis.

Joannes Moronus S. R. E. Episcopus Praestinus, postea Ostiensis, & sacri Collegii Decanus, mediolanensis, inde mortui. Card. de Mantua locum suffectus. Obiit anno 1580 i Decemb. sepultus in æde sancte Mariæ super Minerviam.

Stanislaus Hosius S. R. E. Presb. Card. tit. sancti Laurentii in pane & per-

na, civis & Episcopus Warmiensis, postea pœnitentiarius Major. Obiit Capranicæ, 1579. Nonis Augusti, sepultus Romæ in æde sancte Mariæ trans Tiberim.

Ludovicus Simonetta, S. R. E. Presb. Card. tit. S. Cyriaci in Thermis, Mediolanensis. Episcopus Pisaurensis. obiit Romæ 1561. prid. Cal. Maij. sepultus in æde sancte Mariæ Angelorum.

Marcus iticus de Altempo s. R. E. Diaconus Card. Basiliæ SS. duodecim Apostolorum germanus, Episcopus Constantiensis Obiit Romæ 1595. mense Martio, sepultus in æde sancte Mariæ trans Tiberim.

Bernardus Navagerius. S. R. E. presb. Card. tit. S. Nicolai inter imagines Episc. Veronæ. Venetus in demortui Cardinalis Seripandi locum missus. Obiit Veronæ 1565. prid. Kalend. Iulij

qui Conc. Trid. interfuerunt.

nii, sepultus in Ecclesia Cathedrali. Cathedrali giavatini ecclisia.

Cardinal. non Legati.

Carolus à Lotharingia S. R. E. presb. Card. tit. S. Apollinaris, Princeps & Archiepiscopus Rhemensis, Abbas Cluniaci, gallus. Obiit Avenione 1574. 7. Cal. Januarii, sepultus Rheinis in ecclesia Metropolitana.

Ludovicus Madrutius S. R. E. Diaconus Card. tit. S. Callisti, civis & electus Episcopus Tridentinus, postea Episcopus Tuscanus, obiit Romæ 1600. 2. Aprilis, sepultus in sacro familiari S. Onuphrii.

Oratores Ecclesiastici sedebant à manu dextra Legatorum, videbantur.

Antonius de Muglio; Moravus. Archiepiscopus Pragensis, Orator Cæsareus.

Georgius Drascovius, Croatus Epis. op. Quinque Ecclesiensis Orator Cæsareus pro Regno Hungariae, postea Archiepiscopus Colosensis, & Cardinalis. Obiit 1585. sepultus in

Valentinus Herbutus, Polonus, Episcopus Præmissiensis, Orator Serenissimi Regis Poloniae.

Marcus Antonius Bobba Casalensis, Episcopus Augustensis in pedemontio, excellentissimi Ducis Sabaudiae Orator, postea Cardinalis. Obiit 1575. sepultus Romæ in templo S. Mariae Angelorum.

Hieronymus de Gaddis, Florentinus; Episcopus Coronensis, Orator Excellent. Ducis Florentiae missus in locum Joannis Strozzi.

Frater Martinus Ruyas portarubeo, Hispanus, Orator Religionis Ierosolymitanæ.

Oratores secularis sedabant à manu sinistra Legatorum.

Sigismundus à Tuuni, Tridentinus, Orator Cæsareus.

Ludovicus de Sancto Gelasio, Dominus de Lansac.

Renaldus du Ferrier Praesidens in Parlamento Parisensi, &c.

Nomina eorum

- Guido de Faur , Do-
minus de Pibrac. Iudex
Major Tolosæ , postea
Advocatus Regius , de-
mum Præses in suprema
Curia Parisiensi. Obiit
Parisis, 1584
- Oratores Christianissi-
mi Galliarum Regis.*
- Ferdinandus Marti-
neus Masearenus , Ora-
tor Sereniss. Regis Port.
- Nicolaus de Ponte,
Doctor & Eques , &c.
- Matthæus Dandulus,
Eques : Oratores eren.
Domini Venetorum.
- Melchior Lussi , Eques
auratus , Orator septem
Cantonum Helveticorum
- Augustius Faungart-
ner i. v. d. monacensis
Orator Excellentissimi
Alberti, Ducis bavaræ.
- Claudius Fernandez
Vegil de Quisones ,
comes Lunæ Orator Re-
gis Catholici in locum
Illustrissimi Ferdinandi
de Avalos , Marchionis
Piscariz missus, obiit Tri-
denti die XX. Decem-
bris , 1563. post fine in
Concilio , ibique sepul-
tus est. hic separatum ab
aliis Oratoribus sedebat
apud Reverendissim. The-
lesinum Secretarium san-
ctæ Synodi ob contentio-
- nem super præcedentia or-
tam inter ipsum & Ora-
tores Regis Christianissi-
mi. *Patriarchæ.*
- Antonius Helius Ju-
stinopolitanus, Patriarcha
Ierosolymitanus.
- Daniel Barbarus Ve-
netus , electus Patriarcha
Aquileiensis.
- Joannes Hieronymus
Trivisanus , Venetus ,
Patriarcha Venetiarum.
- Archiepisc. Paulitertii.*
- Ferdinandus Annus ,
Neapolitanus Archiepisc.
Amalphian. postea Episc.
bovinus.
- Petrus Landus, Vene-
tus , Archiepis. Cretensis.
- Petrus Antonius de
Capua, Neapolitanus, Ar-
chiepiscop Hydruntinus.
- Marcus Cornelius,
Venerus , electus ar-
chiepiscopu Spalatrensis
- Sebastianus Leccavella,
Græcus Ord ræd. Ar-
chiepis. Naxiensis postea
Episcopus Litteranensis.
- Petrus Guerrero , his-
panus, Archiegranatensis
- Antonius Altovitius
florentinus , Archiepis.
florentinus. Obiit. 1580
- Cæsar cibo genuensis
Archiepiscopus Tau-
rinensis. Obiit tridec-
ti die 26. Decembris 1561

- qui Conc. Trid. inter se curunt.
Archiepiscr. Iulii tertii.
 paulus Aemilius Veranus, Romanus, Archiep. Rossanen. postea Episc. Capuraquensis
 Joannes Brunus de Olchino, Macedo, Regni Serviae primas Archiep. Antibatensis.
 Joannes Baptista Castaneus, Romanus, Archiepiscop. Rossanen. postea S R E. presbit. Card. tit. sancti Marcelli, Bononiæ Legatus, ac tandem pont. Max. dictus Urbanus VII
 Vixit in pontif. dies. xii.
 Joannes Baptista Ursinus, Romanus Archiepiscopus sanctæ Severinæ
Archiepiscr. Pauli quarti.
 Ludovicus Beccatellus Bononiensis. Archiepiscopus Ragusinus.
 Mutinus Calinius, Brixiensis, Archiepiscopus Jaderensis.
 Sigismundus Saracenus, Neapolitanus, Archiepiscop. Materanus
 Antonius Parrages de Castillegio, Hispanus Archiepisc. Calaritanus.
 Julius Pavelius, Brixiensis. Ord. præd. Archiepiscopus Surrentinus.
 Bartholomæus de Martyribus, Lusitanus, Ord.
- præd Archiep. Braccarensis.
 Augustinus Salvago, Genuensis, Ordin. præd. Archiepiscop. Genuen.
Archiepiscopi Pii quarti.
 philippus Mocenicus, Venetus, Regni Cypri Primas & Legatus napus, Archiepiscopus nico-
 Guielmus d'Avançon, Gallus, Archiepiscopus Ebredenensis. & Abbas, Montis majoris propè Arelate.
 Antonius Cancus Venetus, Archiepiscopus Corcyrensis.
 Germanicus Bandinus, Senensis, electus Archiepisc. Senarum.
 Marcus Antonius Columna, Romanus, Archiepiscopus Tarrentinus, postea Cardinalis & Archiepiscopus Salernitanus. Obiit Zagarolæ 1597. sepultus ibidem in monasterio sanctæ Mariæ Ordinis sancti Francisci.
 Gaspar de Fosso Consentinus, Calaber, Ord. sancti francisci de Paula, Archiepiscopus Rheginus.
 Antonius de Muglitio, Moravus, Orator Cæsaricus. Archiepiscopus Praagensis.

Nomina eorum

- Maximus de Mamilis, Romanus, Archiepiscop. Amalphitanus. sancto Felicio, Neapolitan. Episcopus Cavensis senior. *Episcop. i. Adrian. sexi* Quintius de Rusticis. Rowanus Episcopus Mileten.
- Gaspar Cervantes de Gaeta Hispanus Archiepiscopus Messanensis, postea Salernitanus, & Cardinalis.
- Leonardus Martinus, genuens. Ord. Praed. Archiepiscopus Lancianens.
- Octavianus Praeconius Siculus Messanensis, Ordinis Min. Convent. sancti Francisci, Archiepiscopus Panormitan, Obiit Panormi 578. 8. Iuli, sepultus in æde majori Nicolai de Reheve, gallus, Archiepiscopus Senonensis, postea Cardinalis & Archiepiscopus Rhemensis. Obiit Parisiis 1594.
- Antonius Julianus, græcus Chalcensis, Ord. Praedic. Archiepiscopus Nazianz.
- Antonius Puteus, niemien. Archiepiscopus Ballensis.
- Episcopi Leonis decimi.*
- Vincentius Nicofantius de Fano, Episc. Arbensis.
- Joannes Franciscus de Fisco, genuensis, Episcop. Andriensis.
- Joannes Thomas de
- Aloysius Pisanus, Venetus, Episcopus Patavinus, postea Cardinalis Obiit 1570. ult. Maii.
- Alexander Piccolomineus Senen. Episcop. Pitentin.
- Dionysius Græcus, Ord. Min. sancti Francisci de obervan. Episc. Milopotam. senior.
- Gabriel le Veneur, gallus, Episcopus Eboraensis.
- Guilielmus Barton de Montbas, gallus, Episc. Lectorens.
- Episcop. i. Pauli tertii.*
- Antonius à Cameræ, Sabaudus. Episc. Bellicens.
- Nicolaus Maria Carraciolus, Neapolitanus, Episc. Catanien.
- Berardus Boniannes, nes, Romanus, Episc. Camerinen.
- Fabius Mirus, Neapolitanus, Episcop. Laiacens.

qui Conc. Trid. interfuerunt.

- Scipio Bongallus, Ro-
manus, Episcop. civitatis
Castellanæ. Hippolytus Arivabenus
Mantuanus, Episc. hæ-
rapetrensis.
- Georgius Cornelius
Venetus, Episcop. Tar-
visinus. Hieronymus Macha-
bæus Romanus, Episco-
pus astrensis.
- Vincentius Durantius,
Brixiensis, Episc. Ther-
mularum.
- Mauritius de Let a Pa-
piens, Episc. Viglenensis.
- Marius de Martiis, Me-
dices Florentinus, Episc.
Marsicen.
- Joannes Vincentius Mi-
chaëlis, Barolitanus, Ep-
iscop. Minerbinen.
- Gabriel de Bouveri,
Gallus, Episcopus Ande-
gavensis.
- Leonardus Haller, ger-
manus, Episcop. Phila-
delphien.
- Ludovicus Vannius de
Theodolis, Foroliviensis.
Episcopus Britonoriensis.
Obiit tridenti die II.
mensis Januarii 1563.
- Ægidius Falceria, Cin-
gulanus Episcopus Ca-
prulanus, postea Britono-
riensis.
- Julius Contarenus, Ve-
netus Episcopus civita-
tis bellunen.
- Thomas Casellus, Ros-
fanen. Ord. ræd. Episc.
Caven. Junior.
- Petrus, augustinus,
hispanus, Episcopus
Olcen. & Jacensi.
- Jacobus Nucklanthus
Florentinus, Ord. Præd
Episc. Clodiensis.
- Bartholomæus Sirigo,
Cretensis, græcus, Episc.
Castellaneten.
- Thomas Sella Venetu-
s, Ord. Præd. Episc. Justi-
nopolitan.
- Petri du Val, gallus
Parisinus, Episcopus Sa-
giensis. Obiit vicennis
1564
- Joannes Antonius Pan-
tulas Consentinus, Epis-
copus Litteriensis. Obiit
Tridenti die 27. Octob.
1562.
- Joannes Baptista de
Grossis Mantuanus, Episc.
Regiensis
- Joannes Xuarez, Lusi-
tanus, Ord. sancti Augu-
stini, Episcopus Conim-
bricens.
- Philippus Riccacella,
Episc. Recanaten.
- Jacobus Barba,
Neapolitan. Ord. S. Au-

Nomina eorum

gustini , episcopus Inter- ramnen.	nus , Hispanus , episcop. Paetien.
Michaël à Turre, Utien. episc. Caneten. postea prerbyter Cardinalis Obiit 1566 sepultus in Ecclesia Caneten.	Franciscu Lambertus Sabaudus , Episcopus Ni- cien.
Pompeius zanbecca- rius , Bononien. Episc Sulmonens.	Maximilianus Doria , Genuen. Episcop. Naulen.
Joannes Bernaldus, Pa- normitanus episco. san- ctæ Agathæ.	Eustachius du Bellay, gallus Episcopus Parisien.
Antonius Scharampus, Aquerens , episcop. No- lanus.	Bartholomæus de ca- pranica , Rom. Episcop.
Antonius de Comi- bus, Genuens Ord. ræd episcopus brugnacen.	Ennius Missarius de Narnia , Episc. Feretra- nus.
Cæsar Foggia, Roisanen episcop. Umbriaticen.	Achilles Brancia , Nea- pol. Epis. Boven.
Cæsar Comes à gam- bars , Brixien. Episcopus Tortoren,	Joan. franciscus Ver- dura , Melanen. Episc. Chironen.
Joannes Baptista de Bernardis , Lucen. episc. Adiacen.	Albertus Duimus de Gliticis, Cathaensis. Ord. præd. Episc. Vegelensis.
Martinus Perezius de Avala , hispanus , episc. Segobiensis.	oannes Antoniez de Bricianos de la Riberas, Hispanus , Episc. Juve- nacen.
Nicolaus psalme , gal- lus , episcopus Virdunen.	Tristanus de Bize , Ord. Cisterciensis, Gallus episc. Xinzenen. & Ab- bas sancti Nicolai in Bosco.
Alphonsus Rosettus Ferrarien. episcop. Co- macien. postea Ferrarien.	Episcopi Julii tertii.
Iulius Politianus , de Tolentino, Episc. Amine.	Ascanius Cherardinus de Amelia , Episcopus Carracen.
olomæus Sebastia-	Marcus Gonzaga, Man- tuanus, Episcopus Ausle- ren.

qui Cane Trid. interfuerunt.

Baldovinus de Baldovini , Pisanus, Episc. ad versanen.

Petrus Franciscus pallavi inus, Genuen. Episcopus Allerien.

Ægidius Fuscarius , Bononien. Ordinis prædiat. Episcopus Mutinen.

Timotheus Iustinianus de Chio, Græcus , Ord. prædic. Episc. Calamonensis.

Didacus de Almansa , Hispanus , Episcop. Corrien.

Lactantius Rovetella , Terrarien. Episc. Asculanus.

Ambrosius Monticula, Lunensis Sarzinen. Episcopus Signinus.

Sebastianus Gualterius. Urbevetanu , Episc. Viterbien.

Honoratus , Hiereniensis , ex Fascatellis, Monachus Casinensis. Ordin. sancti Benedicti, Neapolitanus , Episcopus insulanus , Obiit Ronæ mense Martio , 1594.

Petrus Camajanus , Aretinus , Episc. Fesulanen.

Horatius Gæcus ,

Troianen , Apulus, Episc. Lesinen.

Fabius Cuppalata Placeatinus, Episc. Lacedonen.

Gaspar de Casal , Lusitanus. Ord. sancti Augustini , Episcopus Leitrier postea Conimbricensis.

Bernardinus de Cuppis Romanus. Episcop Auximanus.

Ioannes de Morvilliers, Gelesensis, Gallus, Episc. Aurelian.

Julius Gentilius, Tortonen. Episcopus Vuisturarien.

Adrianus Fusconius Romanus , Episc. Aquinas.

Antonius de sanct Michaeli, Hispan. Ord. sancti Francisci de Observantia , Episc. montis Mirani.

Hieronymus Melchiorius , Recanaten. Episc. Maceraten.

Petrus de Petris de monte ; Aretinus, Episc. Lucerinus.

Cæsar Jacomellus, Romanus, Episc Bellocastren.

Julius gritus , Venetus, Episcopus Parentinus.

Jacobus Silverius Picolomineus , de Cælano, Episc. Apruntinus.

Nomina eorum

- Ludovicus de Brezé, gal-
lus, Episcopus Meldens.
Jacobus Maguelenus,
Senen. Episc. grossetan.
Iohannes Andreas Cru-
cius de Tibate, Episc. ti-
burciensis.
- Franciscus Richardorus
Burgundio, Ordinis Ere-
mitarum sancti Augustini-
ni. Episcopns Atebaten.
Obiit 1574. 26. Iulii.
- Carolus Cicada, ge-
nuens. Episcopus Albin-
ganuen.
- Franciscus Maria picol-
homineus, Senen. Episco-
pus Ilcinen.
- Ascisclus Moya de
Contreras, Hispanus, E-
pisc. Vicen.
- Galeatius Roscius de In-
teramna, Episcopus assi-
siensis, Obiit Tudentini,
21. Oct. 1563.
- Jaobus Maria Salla, Bo-
nonien. Episcop. Vivarien.
- Gabriel de Monte San-
eti Sabini, Episcop. He-
sinius.
- Marianus Sabellus, Ro-
manus Episc. Eugubinus.
- Agapitus Belhomo, Ro-
manus, Episc. Casertanus.
- Julius ananius Ferrariæ
Episc. Hadriensis, postea
Presb. Cardinalis tit. san-
ti Eusebii, & Episc. Mu-
- tinensis Obiit Ferrariæ
1591 sepultus in Ecclesia
sancti Dominici.
- Iulius galettus, pisanus,
Episcopus Aleianens.
- Hieronymus Burgensis,
Gallus, Episcopus ata-
lonen. & Abbas sancti re-
tri de Monte, Obiit 1573.
- Episcopi Paesi quarti.*
- Scipio Aestensis, Fer-
rarien. Episcopus Casaliens
- Didacus Sarmiento de
Sotomayor, Hispanus,
Episc. Asturien.
- Thomas coduelus An-
glus, Episcopus Asaphen.
- Justus Gaffarellus, Ro-
manus Episcop. Bundanus.
Belisa ius Baldinus, Nea-
politanus Episc. Latinen.
- Urbanus Vigerius de
Ruere, genuen. Episcop.
Senogallens.
- Jacobus Suretus, Græ-
cus, Episc. Milopotam.
junior.
- Joannes Baptista Osius
Romanus, Episc. Reatinus.
Obiit 12. Novembris 1562.
- Marcus Laureus, Tro-
piensis Ordin. prædic. E-
pisc. Campanien.
- Franciscus Belca-
rius, Pegilio, Dominus
de la Creste & hom-
mieres, Baro sancti De-
siderati, gallus, Episco-

Nominis eorum

pus Metensis, postea Ab-
bas sancti germani An-
toniodorensis, Rigna-
cii & sancti Sigismanni.
Obiit 1591. 14. Februarii.

Joannes Franciscus
Commendonus Venetus,
Episc. Zacynthien. postea
Cardinalis.

Carolus de Grassis, bo-
nonien. Episc. montis Fa-
lisci, postea Cardinalis.

Arias gallego, Hispa-
nus, Episcopus Gerunden.

Hieronymus aliego
Hispanus; Episc. Oveten.

Hercules Retinger, Ger-
manus, Episc. Laventinus.

Julius de Robeis, Po-
lian. Episc. sancti Leonis.
Obiit Romæ mense Mar-
tio 1564.

Joannes de Mugna-
tones; Hispanus, Ord. S.
Augustini, Episcop. Sa-
gobiensis.

Franciscus Blanco, His-
panus Episcop. Auriensis.

Vincentius de Luchis
Bononien, Episcop. An-
conitanus.

Pompeius Piccholo-
rineus de Aragonia,
episc. Tropin

Petrus Barbaricus. Ve-
netus, Episcopus Cursolen

Franciscus Bichodius,
Sabaudien, Episc Gében-

nen.

Carolus d'Angennes
à Ramboüillet, Gal-
lus, Episcopus Cenoma-
nen. postea Cardinalis.
Obiit Coneti in Struria
1587. 23. Martii.

Hieronymus de Nichi-
sola, Veronen. Ord. Præd.
Episcopus Theanen.

Marcus Antonius Bob-
ba, Casalen. pscopus
Augusten. postea Gar-
dinalis. Vide suprà inter
Oratores ecclesiasticos.

Jacobus Lomellinus,
Messianen. Episc. Mazarien

Donatus de Laurentiis
de Asculo Apulus, Epis-
copus Arianen.

Petrus Contarenus, Ve-
netus, Episcopus Paphen.

Petrus Danesius, Gallus,
Episcopus Vauren Obiit
1577.

Hieronymus Savorgna-
nus, Forojulien. Episco-
Sibinicen.

Philippus du Bec, cal-
lus, Episcopus Veneten.
postea Annaten. deinde
Archiepiscopus Rhemen-
sis obiit 1605.

Caro'lus de Rouffy. Gal-
lus Episcopus Suession.

Georgius Draconicius,
Croatus, Episc Quinque
Ecclesien. postea Cardi-

qui Conc. Trid. interfuerunt.

nalis. Vide suprà inter
Oratores Ecclesiasticos.

Franciscus de Arguer
re, Hisp Epis opus Cro
tonen,

Andreas de Guesta, Hisp
anus Episcop. Legio
nen.

Antenius Gorionero,
Hispanus. Episcop. Al
merien,

Antonius Augustinus,
Hisp. Episc. Ilerdensis.
postea Archiepiscopus
Tarraconen.

Angelus Massarellus, Se
pmpedanus, Episc. The
lesinus.

Antonius Ciurelia Ba
rensis, Episcopus Bu
duensis.

Dominicus Casabian
ca, Massanen Ord.
præd. Episcopus vicen
sis.

Petrus Faunus Con
stacciatus, Episcop. A
quen.

o. Carolus Bovius,
bononien, Episc. Ostu
nen. postea Archiepisc.
Brudusius.

Hugo Boncompagnus,
bononien. Episcopus Ve
stanus postea Card. tit.
S. Sixti, & pont. Max.
dictus Gregorius XIII.

Salvator Racinus de

Colle, Episcop. Gluſi
nus.

Lupus Martinez His
panus, Episcopus El
nenſ,

Carolus d'Espinay, gal
lu, Electus Episc. Dolen.
obit 159..

Ægidius Spifame, Gal
lus, Episcopus Nivernen.
& Abbas sancti Pauli Se
non. Obiit Lutetiae
1578.

Antonius Sebastianus
Mintunus, de traject. E
pisc. Uxentin.

Bernardus Delbene Flo
rentinus, Episc. Neuan
sen,

Dominicus Bollanus,
venetus, Episcopus Bri
xiens.

jo. Antonius vulpius,
Gomen. Episcopus Co
men.

Ludovicus de Genoil
hac, Gallus, Episcopus
Turellen. & Ab
bas sancti Romani de
Biavia, obiit Burdigalæ
1583.

Philippus Maria Cam
pegius, bononien. Episc.
Feltren.

Joannes de Quinones,
Hispanus, Episc. Cala
guritan.

Didacus Gavarrius

Nemira eorum

de Leyva Hispanus Tolestanus, Episcopus civitatis Roderici postea Segoviensis; demum Conchæ designatus Obiit Madridi. 1577. 1. Octob. sepultus Segoviae

Philippus Gerius, Pistorien. Episc. Isclanen. postea Alliensi.

Joannes Antonius Sacchinettus de Nuce, Bononien. Episcopus Neocastren. postea Patriarcha Ierosolymitan S. R. E. Presb. Card. tit. SS. Quatuor coronatorum, ac tandem pontificis max dictus Innocentius X. Vixit in pontificatu menses 10. dies 10.

Episcopi pii IV.

Hippolytus Capilupus Mantuanus, Episc. Panensis.

Joannes Fabricius. Severus, Neapolitanus, Episc. Acerens.

Martinus Baldvini Rithovins, Brabautus, primus Episc. 'eren. Obiit Audomari 1583.

Antonius Haverius, Flander, Ordin. Praed primus Episc. Namur. Obiit. 1578.

Constantinus Bonellus Seretrau. Episcopus Givius

tatis Castelli.

ulius Superchius, Mantuanus, Ordin. Carmelitarum, Episc. Accien. postea Caputlan.

Mathaeus de Concinis, Florentinus, Episcopus Cortonen.

Nicolaus Sfondratus mediolanen. Episcopus Cremon. postea Presb. Cardinalis, tit. S. Cæciliæ, demum pont. Max. dictus Gregorius X (V). Vixit in pontificatu menses 10. dies 10.

Ventura Bussalinus, Tipheras, Episc. Messanen.

Ludovicus de Bucii, Gallus, Episcopus Vencie.

Hieronymus Gallertus, Mediolanen. Episc. Sutrinus.

Jo. Petrus. Delphinus Venetus. Ordinis Canonorum Regularium, Episcopus Zacynthi, & Cephaloniæ secundus.

Jo Andreas Beilenius Massalen Episc Massalubbiae.

Georgius Zischovid, Hungarus, Ordin. Min. S. Francisci de Observ. Episc. Sigriæ.

F. Fenericus Cornelius, Venetus, Ordin.

qui Conc. Trid. interfuerunt.

S. Joannis Jerosolymitani, Episcopus Bergomae postea Patavinus, & S. R. E. Presb. Cardinalis tit. S. Stephani. Obiit Romæ 1590. sepultus Patavii in Ecclesia Cathedrali,

Stephanus Boucher Gallus. Episc. Corisopiten.

Jo. Paulus, Amanius, Cremen. Episcopus Auglonen.

Alexander Sfortia ex Gomitibus S. Floræ Episcopus Parmen. postea Cardinalis S. Mariæ in via. Obiit. Maceratæ 1581. sepultus Rotæ in ecclesia sanctæ Mariæ Majoris.

Antonius le Cirier, gallus Episcopus Abrinnen.

Andreas Mocenicus Venetus, Episcop. Nemosiens.

Benedictus Salvinus Firmanus ; Episc. Verulamus

Guillelmus Cassador, Hispanus, Episc. Barcinozen.

Petrus Gonzalez de Mendoza, Hispanus, epis. Salmantin.

Martinus de Corduba de Mendoza, Hispanus,

Ord. Præd. Episc. Dertussen

Julius Magnanus, Placentinus, Ord. Min. con vent. S. Francisci episc. Calven.

Valentinus Herbutus Polonus, episc. Præmislien. Orator Regis Pononiæ.

Silmon Aeotus, Foro julien. Episc. Foro julien. Obiit Tridenti 20. Augusti. 1561.

Petrus de Xaque, Hispanus, Ord. Præd. Episc. Niochen.

Prosper Rebiba Messanen. Episc. Trojanus, postea Patriarcha Constantinopolitanus.

Melchior Avosmediano, Hispanus. Episc. Guadixen.

Hippolytus de Rubeis, Parmensis, Episc. pus Fapiensis, postea S. R. E. Presb. Cardinalis tit. S. Mariæ in Porticu, deinde S. Blasii de Annulo. Obiit Romæ 1591. 4. Cal. Maii, sepult. in Eccles. sancti Blasii.

Didacus de Leon, Hispanus, Ord. Carmelitarum Episcopus Columbriæ.

Annibal Saracenus, Neapolitan. Episcopus Licien.

qui Conc. Trid. interfuerunt.

Paulus Jovius, Gomen-
sis, electas Episcop. Nuce-
tien.

Hieronymus Trivisanus,
Venetus, Ord. præd. Episc.
Veronen. Obiit Tridenti
die 9. Septembris 1562.

Hieronymus Ragazzo-
nus, Venetus, Episcopus
Nazianzenus, & coadju-
tor Famaugustan. postea
Episcopus Bergomensis.

Romulus de Valenti-
bus, de Trebeia, Episc
Conversan.

Lucius Maranta, Venu-
sinus, Episcopus Lavelli-
nen.

Simon de Nigris, Ge-
nuen, Episcopus Sarzañen.

Theophilus Galluppus
Tropien. Episcop. Oppi-
den.

Julius Simonetta Medi-
olanen. Episcopus Pi-
saaren.

Petrus d' Albert, Navar-
rus, Episc. Convenarum.

Jacobus Guidius, Vo-
laterranus, Episc. Penn.
& Adriens.

Didacus Ramirez, His-
pan. Episcop. Lampilo-
nens.

Franciscus Delgado, His-
panus, Episc. Lucensis.

Joannes Glauße, Gal-
lus, Episc. Saniciensis.

Jacobus Gilbertus de
Nogueras, Hispanus Ep-
isc. Aliphan.

Ioannes Annus, Nea-
politanus, Episc. Hippo-
nen, & coadjutor. Bovi-
nus.

Antonius maria de Sal-
viatis ; Romanus, Episc.
S. Pauli, postea S. R. E.
Presb. Card. tit. S. Mariæ
in Aquito & Bor oniæ Le-
gatus. obiit Romæ 1602.
26. Aprilis, sepultus ante
summam aram in ecclæ-
sia sancti jacobi.

Matthæus priulus, Ve-
netus, Episc. Aemonien,
postea Viuentinus.

Thomas Lilius Bono-
nien Episc. Soranus.

Hieronymus Cuertinus,
Feretanus, Episc. Imolen.

Thomas Overllaithe Hi-
bernus, Episc. Rossen.

Franciscus de la Valer-
te, Callus Episc. Vabren.

Fabius Paginatellus,
Neapolitanus. episc. Mo-
nopolitan.

Carolus de Vicecomi-
tibus, mediolan. Episc.
Vintimilien. postea cardi-
nalis titul. SS. martyrum
Viti & Modesti in Mar-
cello, obiit Romæ 1563.
Idib. Novembris sepultus
in Ecclesia sui tituli.

Nomina eorum

- Joannes Co'osuatinus,
Hungarus. Ord. Præd. E.
pisc. Canadiensis, Obiit
tridenti 24 Novemb,
1562.
- Andreas Dudicius Sbar-
delatus, Hungarus, Episc.
Thininien postea. Quin-
que Ecclesien.
- Spinellus Bencius poli-
tianus, Episc. Montispoli-
tani.
- Franciscus Abondius,
Castiloneus, Mediolanen-
sis, Episc. Cobien. postea
S. R. E. presb. Card. tit. S.
Nicolai inter imagines,
obiit 1568. 18. cai. De-
cemb sepultus Romæ in
ecclesia sanctæ Mariæ de
populo
- Stanislaus Faleschi, po-
lonus Episc. Theodosien
- Eugenius Ohairt. Hi-
bernus, Ord. præd. episc.
Ægaden.
- Donaldus Magongial,
Hibernus, Episc. Rapot.
- Guido Ferreri Pedemon-
tanus, civis & Episc. Ve-
rcellen. postea S. R. E.
Presb. Card. tit. sancte
Euphemiae, deinde S. Viri
& Modesti martyrum in
Macello, & Marchio Ro-
magnani. Obiit 1585. 16.
Maii, sepultus in Eccles.
sancte Mariæ Majoris.
- Joan. Baptista Seig-
nicellius Bononien. E-
pisc. Faentibus.
- Sebastianus Vantius de
Armino, Episc. Urbavera-
nus.
- Joan. Baptista Lomelli-
nus, Mellanen. Episc.
Gardien.
- Io Baptista Millanesius,
Florentinus, Episc. Mar-
fican.
- Augustinus Moligna-
tus Vercellensis, Episc.
Trivicanen.
- Carolus Grimaldus,
Gen. Episc. Savonen.
- Fabricius Laudrianus
Medioianen. Episc. S. Mar-
ci.
- Bartholomæus Ferrati-
bus, civis & Episc. Ameri-
nus.
- Petrus Ragus, Hisp. E-
pisc. Usellen. postea Al-
garensis.
- Hieronymus de Gaddis,
Florentinus, Episc. Corten.
- Franciscus Contatenus,
Venetus, Episc. Paphens.
- Ioannes Delphinus, Ve-
netus, episc. Torcellanus.
- Alexander Molas, Co-
men. Episc. Minoren.
- Hieronymus Vielius,
Venetus, Ord. Præd. E.
piscop. Argolicen.
- Franciscus Raguscus, Ord.

qui Conc. Trid interfuerunt.

S. Francisci de Observantia, episc. Marcanus

sin Cassinen. Obiit 1581.
mense Septem sepultus
in eccl. S. Justinianæ de
Padua.

Abbas.

Ludovicus de Bassey Abbas Generalis Cisterciit.

Claudius saintes, Gal-
lus Abbas Lunevillan.
Cosmas Damianus,
Hortulan. Hispanus,
Abbas Villabertrandi.

Hieronymus de Sou-
chier, Galius, Campanus,
Monachus Ordinis Cister-
cienensis. Abbas Clareval-
lis, postea Abbas Generalis
Cisterci, denum S. R.
E. Presb. Cardinalis tit.
S. Matthæi in Merulana.
Obiit Romæ 1571. 10.
Kal. Novemb. sepultus
in Ecclesia S. Crucis in
Jerusalem.

Simplicianus Abbas
Salvatoris Papæ, de Vul-
tulina; Congregationis
Cassinen.

Stephanus Catanus,
Navarien. Abbas sanctæ
Mariæ Gratiarum, Pla-
centin. Diœc. Congrega-
tionis Cassinen.

Augustinus Loschus.
Hispanus, Abbas sancti
Benedicti de Ferraria.
Congregationis Cassinen.
Eutychius de cordes.
Antuerpiens. Abbas sancti
Fortunati apud Bus-
fianum, Congregatio-

Generales.

Vincentius Justinianus,
Cenuen. Generalis Ord.
Prædicatorum; postea
Cardinalis tit. Nicolai in-
ter Imagines, deinde S.
Sabinæ. Obiit Romæ
1582. 28. Octob. sepultus
in eccl. sanctæ Mariæ su-
per Minervam.

Franciscus à Zamora,
Hispanus, Conchenis,
Generalis Ord. Min. de
Observ. Obiit 1571

Antonius de Sapienti-
bus, Augustanus Genera-
lis Ord. Min. Conventua-
lum.

Christophorus Patavin.
Prior Generalis Ordin.
Eremitarum S. Augustini.
Obiit 1599.

Jean. Baptista Mig-
livacca, Aissen. Genera-
lis Ord. sanctæ Ma-
riæ Servorum.

Stephanus Fazinus,

Nomina eorum

- Fr. Theologus, Canonic.
Cautien. S. Martino. Panormi Ord.
Carmelitani.
- Ferdinan. Vellofillus
Doctor Theologus Cano-
nicus, Seguntinus, postea
Episc. Lucensis Michael Bajus Hanno.
Athensis : sacræ theolo-
giæ doctor, postea decan-
nus Ecclesiæ Colegiatæ
S. Petri Lovanii, Academiæ
cancelarius, & ejusdem
conservator. Obiit Lo-
vanii 1589. 16. Sept. ibi-
que sepultus in sarcophago
Collegii pontificis.
- Licentiat. Antonius Co-
varruvias, Didaci frater,
Auditor Granaten. Joan. Hessels. Braban-
tius Lovaniensis, sacræ
theologiæ doctor. Obiit
Lovanii, 1575. 7. Novemb.
- Ferdinandus Mincasen
sis, Decretorum doctor.
Frater Joannes Rami-
rez Hispanus, Minister
Provincialis Divi Jacobi Cornelius Jansenius
Frater Alphonsus Con-
treras, Commissarius Ord.
Minorum in curia Regis
Hispaniæ. Frater Michael
de Medina. Hispanus,
Ord. Minor. sacræ theo-
logiæ docto. obiit Toleti
Frater Joannes Lobera
Hispanus, sacræ Theolo-
giæ, Lector Salmanticae,
socius Ministri Provin-
cialis divi Jacobi. Th. ologi missi à Rege
Portugalæ.
- Cosmus Palma Fonre-
yus, sacræ theologiæ Doc-
tor, Hispanus, socius Hor-
tulanii Abbat. Frater Franciscus Forie-
ro, Lusitanus, Ulyssippo-
nensis, Ord. Præd.
- Frater Joannes Gallo,
Hisp. Ord. Præd. Jacobus à Payva de
Andrade, Lusitanus, &
Doctor Theologus.
- Frater Petrus Fernan-
dez, Hisp. Ord. Præd. in
societate Magistri Gallo. Melchior Cornelius,
Decretorum Doctor, Se-
nator Regi, Portugalliax.
*Ab Excellissimo Du-
ce Bavarie.*
- Frater Deliderius de
Jesu Obiit Romæ 1581. Joan. Covillonius Flan-
der, insulensis, ex Societ.

qui Conc Trid. interfuerunt.

- Procuratores Episcoporum absentium**
- Merchantus, Doctor Theologus, pro Illustris. Cadinale de Mendoza. Episc. Burgens.
- Jo. Gothardus, Cleric. Facul. Verbanus, pro Episc. Ratisbonen.
- Georgius Hochvarter. Cleric. Facul. Doctor Theologus, suffraganeus, pro Episc. Basilensi.
- Frater Felicianus Min-guarda à Morbinio, Ord. Praedic. pro Illustrissimo Domino Salisburgen. Orator.
- Petrus Cume, Doctor Theologus, Canonicus Malacitanus, pro Reverendissimo Malacitano.
- Jo. Delgadus. Doctor Theologus, Canonicus Tudensis, pro D. Joanne de S. Emiliano Episc. Tudensi.
- Gaspar Cardillus Villal-pendeus, Segob. Doctor Theologus, pro Episc. Abulensi.
- Frater Joannes de Ludemna, Doctor Theologus, Ord. praed. pro Episc. Saguntino.
- Frater Franciscus Oran-tes, lector Vallisoleti, Ord. Minorum pro Episc.
- Palentino
Cæsar Ferrantius Sue-sanus, Doctor Theologus, pro Episc. Suessano apud Reverendissimum Herden-sem.
- Pro uratores Ordinum.*
- Ioannes Cotignon Doctor Gallus, procurator Ord. Cluniacensis, postea prior Major. Obiit 22. Aprilis, sepultus Marci-niaci
- Nicolaus Boucherat, Gallus, Prior monasterii de Rechiso, Procurator General. Ordinis Cister-cien. postea ejusdem Ordinis abbas generalis Obiit 1586. 12 Martii.
- Theologi & ulares & Doctores Iuris Canonici*
- Georgius Girard, Gal-lus, Doctor Theologus, cum Reverendiss. Ande-gaveni.
- Gentianus Hervetus' Gallus, Aurelianensis, cum Illustris. & Reverendiss. Cardinale à Lotha-ringia. Fuit postea Cano-nicus Rhemensis. Obiit Rhemii 1594 12. Septemb.
- Franciscus ancus, De-canus Facul. Theologie, & Canonicus Almanci-en. cum Reverend. Sal-manticensi.

Nomina eorum

Matthæus Guerra. Consentinus Caiaber Praesb. secularis, cum Episc. S. marci.

Federicus Pendasius cum Illustriss. Card. de Mantua Legatus sancti Concilii.

Joan. Franciscus Lobanus, cum Illustriss. Card. Seripando, Legato sacri Concilii.

Petrus Mercatus Theologus, cum Reverendiss. Vicensi. Trigillus, Doctor Theologus, Canonicus Legionen. cum Reverend. Legionensi.

Sobannus, Doctor Theologus, cum Reverend. Legionensi.

Antonius Leitonius Doctor Theologus cum Reverendiss. Conimbricensi.

Petrus Fontidonus Segoviensis, Canonicus Salmantinus, Doctor Theologus, cum Reverend. Salmantino.

Joanne Villeta, Doctor Theologus, cum Reverendiss. Barcinonensi.

Joanes Fonseca, Doctor Theologus, cum Reverendiss. Archiepisc. Granaten.

Michaël Oronscupe, Doctor Theologus, cum

Reverend. episc. Pamplonensi

Alphonsus Fernandez de la Guerra, Hispan. Doctor theologus, cum Reverendissim. Guadixensis.

Michaël Yetero D.V.I. cum Episc. Vaphilonensi.

Josephus Puebla, Doctor theologus, cum Episc. Civitatensis.

Joannes Cachon, Doctor Juris Canonici, cum Episc. Almeriensi.

Antonius Garnias, Doctor theologus, cum Episc. Oveten.

Benedictus Arias Montanus, Ord. S. Jacobi, Doctor theologus, cum Reverend. Segobiensi.

joannes Barcelona, theologus, cum Episc. Uscellensi.

*Doctores Galli Ordinis
S. Benedicti,*

joannes de Cartongne, Doctor theologus.

joannes de Verdun, Doctor theologus.

*Theologi Ordinis Fratrum
Predicatorum.*

Angelus Ciosus, Florentinus, cum Illustriss. Card. Mantuano, Legato sacri Concilij

Seraphinus de Caballis, Brixensis provincialis ter-

Nominis errorum.

- rx sanctæ cum suo Gene-
rali , postea, Ordinis Ge-
neralis , Obiit Hispaniæ,
1578.12 Novembris.
- Helisæus Capis , Vene-
tus , theologus, cum Ar-
chiepisc. Pragensi.
- Petrus Ardent, gallus ,
cum Reverend. Cenoma-
nensi.
- Bernardus Bernardi ,
gallus, Inquisitor Avenion
Vicarius Congr. Franciæ
cum Reverend. Nema-
nensi.
- Jo , Matthæus Valdina,
cum Reverend. tarentino.
- Petrus Marty , Coma,
Hisp. cum Reverendiss.
Girundensi.
- Petrus Zatores , Hisp.
cum Reverend Dertusensi
- Antonius de Grosupto,
cum Reverend. Vigleva-
nensi
- Aurelius de Ghio, cum
Reverend Spalatrensi.
- Adrianus Valentinus,
Venerus cum Reverend.
Niconiensi.
- Marcus Nedices Vero-
nen. cum Reverend. Ce-
netensi.
- Benedictus Herba ,
Mantuanus , cum Reve-
rend, brixieni.
- Michaël de Haft., ge-
nuensis Prior S. Laurentij
- Consta ntinus Coccia-
nus, Iorella , cum Reve-
rendiss. Montis Politiani,
- Henricus de S. Hiero-
nymo , cum Reverendiss.
Braccarensi.
- Ludovicus de Soto Ma-
yor,Lusitanus,cum Reve-
rend. Georgio Tudensi.
- Baptista de Lugo, cum
Reverend Veronen. Hie-
ronymus Barolus, Papien.
- Thesurgi Ord. Minorum
de Observantia
- Aloysius de Burgo no-
vo , Italus , sac æ Theo-
logiæ :ector Bononiæ ,
Commissarius General.
postea Ord. Generalis.
- thomas de Sogliano,
Italus Provin. Bononiæ
Minister.
- Antonius de Padua ,
Lusitanus, Ordinis Secre-
tariorum.
- Bonifacius Raguseus
Apostolicus Prædictor
Terræ S. Gubernator, po-
stea Episc. de Stagno in
Dalmatia.
- Angelus de Perriolo,
Italus, Lector sacræ Theo-
logiæ perusii
- Angelus Justinianus ,
italus, Lector sacræ Theo-
logiæ Januæ.
- Vincentius de Messina,
Italus , sacræ Theologiæ

qui Conc. Trid. interfuerunt.

- Lector Neapoli. Laurentii de Neapoli.
 Julius Palmarius, Urcianus, Itaius saec & theologiae lector. Berg. acobus Alani, Gallus, theologus, cum Episc. Venetens.
- Theologi Ordinis : F. Mino*
rum Conventuum.
- Marcus Antonius Gambonus à Lugio, socius Religionis
- Bartholomaeus colphus. de Bergula.
- Joannes Terrius Bergomens. Lector theologiae publicus in gymnasio parisiensi.
- Clemens thomasinus de Florentia, regens in Couventu sanctæ Crucis de Florentia.
- Augustinus Balbus à Lugo.
- Joannes Baptista Cisalphus, Ord. Scriba.
- Antonius de Grignano, Regens sancti Antonii de Patavio
- Lucius Anguistola, Placentinus, Regens sancti Francisci bononiæ.
- Maximilianus Benjaminus, Cremon. Orator pro Religione, & Inquisitor adiutor, postea epis. Clodiensis.
- Ostavianus Charu de Neapoli, Regens sancti
- Antonius Poliu de monte Ilcino. Regens in Conventu duodecim Apostolorum Romæ obiit Monteilcini 1580.
- Bonaventura Meldulen. Regens in conventu Palmæ.
- Martialis Peregrinus, Calaber. Regens in Conventu Ferrariæ.
- Antonius, à Cabalo vel trensis.
- Andreas chynopius, de Amaudula cum Reverendissimo Cathanzario.
- Balthasar Crispus, Neapolitanus, cum Reverendissimo tropien.
- In elogi Ordinis Fratrum*
Eremitarū sancti Augustini.
- Thadæus Perusinus cum Reverendissimo Salviano; postea Præpositus Generalis.
- Joan. Paulus Recanensis, cum Reverendissimo Quinque Ecclesiensi. Oratore pro Regno Hungariae,
- Simon Florentinus, cum Illustr. Card. Seripando Legato.
- Cherusinus Lavcius, de Cassia, cum Reverendiss. Vercellen.

qui C. ne. Trid interfuerunt.

Gabriel Duratellus, Anconitanus.

Ambrosius Veronensis, Prior Conventus S. Martci in urbe Tridentina.

Joannes Baptista Burgos, Hisp. Valentinus.

Antonius Mondulphen sis, cum Reverend. Pra gens. Oratore.

Ægidius Volaterranus cum Episcopo thininicas.

Eugenius Pisaurensis Concilii Prædicator, postea Episc. Smyrrensis, & Veltinorum Propræfus, apud quos obiit 1580. 12. Jun.

Adamas Florentinus, cū Illustriss. Card. Madrutto, Orationem habuit noni ne Oratoris vii. Pagorum Helveticorum Catholico rum. Obiit Romæ 1581. 17. Januarii.

Aurelius Corismaltensis cum Oratore Helvetio rum.

Balthassar Massanu s, cum Episcopo Catan.

Sebastianus Fanensis, ordinis scriba.

Christophorus de Santoris, Hispanus Burgensis Simon de Brazzolatis, Tatavinus.

Angelus Ferus, Venetus cum Reverendiss. de

Osma Obiit Batii in Apuleia Praefectus Provincialis.

Petrus Lusitanus, cum Reverendiss. Leirieus.

Theologi Ordinis Fratrum Carmelita.

Io. Jacobus Cherecatus, Vincentinus. Provincialis Venetiärum, postea Procurator Generalis ordinis.

Theodorus Masius, Mantuan. cum Reverend. Cremonensi.

Silvester, Confessarius Illustriss. Cardin. Mantuani.

Lucretius Asolanus cum Rever. Patriarcha Venetiarum.

Nicolaus Gallus, cum R. Patre Generali.

Eraldus Gallus, cum R. Patre Generali.

Laurentius Laureus, Venetus cum R. Patre Generali.

Angelus Ambrosonianus, Venetus.

Theologi Ordinis Fratrum Servorum B.M.

Stephanus Bonucius, Tuscus, Aretinus. postea episc. Alatrinus, deinde Aretinus, & S.R. E. Presb. Cardinalistit. SS. Petri & Marcellini Obiit Romæ

Nomina eorum.

1580. 2. Janua. in Colle-	Matthias Albo, de Ful-
gio sui Ordinis, ibique se- pultus.	gineo.
Aimans, pro Congrega- tione Servorum, cum Re- verend. Sibinicens.	Franciscus Bustaman- te, Hispanus.
<i>Officiales sacri Concilii Tridentini.</i>	Joannes Antonius La- tinus, Beneventan.
Episcopus Cavensis, Com- missarius	Franciscus Druda, Gal- liensis.
Episcopus Thelesinus Secretarius.	Lucas Longinquus Gi- sonens.
Ludovicus Bondoniuss	Petrus Scoirrecius, A- retinus.
Magister cæremoniarum.	<i>Notarii.</i>
Antonius Manellus, Depositarius.	Marcus Antonius Pere- grinus & Cynthius Pam- phylus, de sancto Seve- rino
<i>Cantores sacri Conc.</i>	Hieronymus Gambaru brixiensis Forensis.
Simon Bartholinus, Pe- tulinus.	<i>Cursores Sanctiss. D.N. & sacri Concilii</i>
Joannes Aloysius de Episc. Neapolitanus.	Nicolaus de Matthaeis, & Jacobus Carta Allo- brogues.
Bartholomæus le Gom te, Gallus.	

*Summus Pralatorum cuiuscumque nationis qui
ad oecumenicam Tridentinam Synodum
convenere.*

Prælati.	{	Itali, 187. per procuratores, 1.
		Galli, 26. per procuratorem, 1.
		Germani, 2. per procuratores, 4.
		Hispani, 31. per procuratores 4.
		Lusitani, 3.
		Græci, 6.
		Poloni 2. Prælati.
		Vngari, 2.
		{ Angli, 1.
		Hiberni 3.
		{ Flandri, 2.
		Croati, 1.
		Moravi 1.
		Illytici, 3.

SESSIO PRIMA , pag. 14	tionis ad iustificationē in adultis & unde sit. 36
D ecretum de in-ho- ando Concilio. 14	Modus preparationis. 36
SESSIO SECUNDA. 15	Quid sit iustificatio impii, & quae eius cau- sa. 37
D ecretum de modo vi- vendi, & aliis in Conci- lio fertandis. ibid.	Quomodo intelligatur impium per fidē & gra- tis iustificari. 39
SESSIO TERTIA. 18	Refellitur inānis hære- ticorum fiducia. 39
Decr. de Symbolo fi. 18	De accepta iustificatio- nis incremento. 40
SESSIO QUARTA, 20	De observatione māda- torum, ex quo necessaria esse, nec impossibilem. ib.
D ecretum de Canonic. scripturis. 20	Prædestinationis tempe- rariam presumptionem cautendam esse. 426
D ecretū de editione & usu sacrorum librorū. 22	De perseverantia mu- nere. ibid.
SESSIO QUINTA. 24	De lapsis, & eorum re- paratione. 43
D ecretū de peccato ori- ginali. 24	Quolibet mortali pec- cato amitti gratiam, sed non fidem. 44
D ecretum de reforma- tione. 27	De fructu iustificationis hoc est de merito honorū operum, deque ipsius me- riti ratione 45
SESSIO SEXTA. 33	Canones de iustificat. 47
D ecretum de justifica- tione. 33	Decretum de reforma- tione. 52
D e natura & legis ad iustificandos homines imbecilitate. 34	Sessio Septima. 56
D e dispensatione & mi- sterio ad vetus Chriſti. 34	Decretum de Sacramē-
Qui per Christum iuſ- ficantur. 35	R. ij
Inſinuatur descriptio iustificationis impii, & modus eius in statu gra- tiae. 35	
D e necessitate prepara- tionis.	

INDEX DECRETORUM.

<i>tis.</i>	<i>ibid.</i>	<i>ma Eucharistia super reliqua Sacra menta.</i>	<i>81</i>
<i>Canones de Sacramentis in generi.</i>	<i>57</i>	<i>De transsubstantiatione.</i>	<i>82</i>
<i>Canones de Baptismo.</i>	<i>59</i>	<i>De cultu, & veneratione</i>	
<i>Canones de Confirmatione.</i>	<i>61</i>	<i>huius sanctissimo Sacramento exhibentia.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Decretum de reformatione.</i>	<i>ibid.</i>	<i>De affermando sacra Eucharistia Sacramento, &</i>	
<i>Bulla facultatis transferendi Concilii.</i>	<i>68</i>	<i>ad infirmos deferendo.</i>	<i>83</i>
SESSIO OCTAVA	<i>70</i>	<i>De preparatione adhibenda, ut aigne quis sacram</i>	
<i>Decretum de translatione Concilii.</i>	<i>70</i>	<i>Eucharistiam percipiat.</i>	<i>ib</i>
SESSIO NONA.	<i>71</i>	<i>De usu admirabilis hujus Sacramenti.</i>	<i>84</i>
<i>Decretum prærogationis Sessionis.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Canones de sacrosancta Eucharistia Sacram.</i>	<i>85</i>
SESSIO DECIMA.	<i>71</i>	<i>Decretum de reformatione.</i>	<i>87</i>
<i>Decretum prorogationis Sessionis.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Decretum prorogationis definitionis qua: uor articulorum de Sacram. Eucharistia, & salvi conductus Protestatibus dati</i>	<i>92</i>
<i>Bulla resumptionis Concilii sub Julio III.</i>	<i>74</i>	<i>Salvus conductus datius Protestantibus.</i>	<i>94</i>
SESSIO UND. CIMA.	<i>76</i>	SESSIO DECIMAQUART.	<i>95</i>
<i>Decretum de resumendo Concilio.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Doctrina de sanctissimis Pœnitentia, & Extrema- Unctionis Sacramentis.</i>	<i>95</i>
SESSIO DUODECIMA.	<i>77</i>	<i>De necessitate & institutione Sacramenti Pœnitentie.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Decretum prorogationis Sessionis.</i>	<i>ibid.</i>	<i>De differentia Sacramenti Pœnitentiae & Baptismi.</i>	<i>97</i>
SESS. DECIMATERTIA.	<i>78</i>	<i>De Paribus & fructus hujus Sacramenti.</i>	<i>97</i>
<i>Decretum de sanctissimo Eucharistie Sacram.</i>	<i>ib.</i>	<i>De Contritione,</i>	<i>98</i>
<i>De reali presentia Domini nostri Iesu Christi in sanctissimo Eucharistie Sacramento.</i>	<i>79</i>	<i>De Confessione.</i>	<i>100</i>
<i>De ratione institutionis sanctissimi hujus Sacramenti.</i>	<i>80</i>		
<i>De excellentia sanctissi-</i>			

INDEX DECRETORUM.

- De ministero hujus Sacra-
 menti & Absolutione. 102
 De casuum reservatione
 103
 De satisfactionis necessi-
 tate, & fructu. 104
 De operibus satisfactio-
 nis. 106
 Doctrina de Sacramento
 Extreme-Uunctionis. 107
 De institutione Sacramen-
 ti Extreme-Uunctionis. 107
 De effectu hujus Sacra-
 menti, 108
 De ministero hujus Sacra-
 men-
 tri tempore quo da-
 ri debent. 108
 Canones de sanctissimo
 Paenitentia Sacramer. 110
 Canones de Sacramento
 Extreme Uunctionis. 113
 Decretum de reformatio-
 ne, . 114
 SESSIO DECIMAQUINTA.
 123
 Decretum Proregationis
 Sessionis. ibid.
 Salvus conductus datus
 Protestantibus. 124
 SESSIO DECIMASEPT. 128
 Decretum suspensionis
 Concilii. ibid.
 Bulla celebrationis Con-
 cilii Tridentini sub Pio IV
 Pontifice Max. 131
 SESSIO DECIMASEPTIMA.
 135
 Decretum de celebrando
- Concilio. ibid.
 SESSIO DECIMA OCTAVA
 1, 6
 Decretum de librorum
 delectu, & omnibus ad
 Concilium fide publica in-
 vitandis. ibid.
 Salvus conductus con-
 cessus Germanicae nationi.
 139
 Extensio ad alias natio-
 nes. 143
 SESSIO DECIMANONA.
 ibid.
 Decretum prorogationis
 Sessionis. ibid.
 SESSIO VIGESIMA. 144
 Decretum prorogationis
 Sessionis. ibid.
 SESSIO VIGESIMA PRIMA.
 145
 Doctrina de Communione
 sub utraque specie, & pa-
 vulorum. ibid.
 Laicos, & clericos non con-
 ficientes, non adstringi jure
 divino ad Communionem
 sub utraque specie. ibid.
 Ecclesia potestas circa
 dispensationem Sacramētū
 Eucharistia. 146
 Totum & integrum
 Christum ac verū Sacra-
 mentum sub qualibet spe-
 cie sumi. 147
 Parvulos non obligari
 ad Communionem Sacra-
 mentalem. ibid.

INDEX DECRETORUM.

<i>Canones de communione sub utraque specie, & par- volorum.</i>	148	<i>Sessio VICESIMATERTIA</i>
		176
<i>Decretum de reforma- tione.</i>	149	<i>Vera & Catholica do- ctrina de Sacramento Or- dinis, ad condemnatos er- rores nostri temporis ibid.</i>
<i>Sessio VIGESIMASECUN- DA.</i>	158	<i>De institutione Sacerdo- tii nova legis.</i> ibid.
<i>Doctrina de sacrificio Missa.</i>	ibid.	<i>De septem Ordinibus.</i>
<i>De institutione sacrosan- cti Missæ sacrificii.</i>	158	176
<i>Sacrificium visible, esse propitiatorium pro vivis & defunctis.</i>	160	<i>Ordinem verè esse Sacra- mentum.</i> 177
<i>De Missis in honorem Sanctorum.</i>	160	<i>De Ecclesiastica Hierar- chia & ordinatione.</i> ibid.
<i>De Canone Missæ.</i>	161	<i>Canones de Sacramento Ordinis.</i> 179
<i>De solemnibus Missa sacrificii ceremoniis,</i>	161	<i>Decretum de reforma- tione.</i> 180
<i>De Missa in qua solus sacerdos communicat.</i>	162	<i>Sessio Vigesimaqua- ta.</i> 197
<i>De aqua, in calice effe- rendo vino miscenda.</i>	162	<i>Doctrina de Sacramento Matrimonii.</i> 197
<i>De Missa vulgari lingua passim non celebranda; & mysteriis ejus populo expli- candis.</i>	163	<i>Canones de Sacramento Matrimonii.</i> 198
<i>Prolegomenon Canonum sequentium.</i>	ibid.	<i>Decretum de reforma- tione Matrimonii.</i> 201
<i>Canones de sacrificio Missa.</i>	164	<i>Decretum de reforma- tione.</i> 208
<i>Decretum de observandis & evitandis in celebra- zione Missæ.</i>	165	<i>Sessio Vigesimaquin- ta.</i> 230
<i>Decretum de reforma- tione.</i>	167	<i>Decretum de Purgato- ric.</i> ibid.
<i>Decretum super petitio- ne confessoris Caligis.</i>	175	<i>De invocatione, venera- tione, & Reliquiis Sancto- rum, & sacris imaginibus.</i>
		236
		<i>De Regularibus & Mo- nialibus.</i> 238

INDEX DECRETORUM.

<i>Decretum de reformatio-</i>	<i>nne.</i>	<i>iii.</i>	279
		<i>: 54</i>	<i>De recitandis Decretis</i>
<i>Decretum de continua-</i>	<i>da Sessione in diem sequē-</i>	<i>Concilii, sub Paulo III. &</i>	
<i>tem.</i>	<i>277</i>	<i>Julio III. in Sessione, 280</i>	
<i>Continuatio Sessionis.</i>	<i>ibid.</i>	<i>De fine Cone. & confir-</i>	
		<i>matione tozenda à Sanctissi-</i>	
		<i>mo Domin' nostro. 281</i>	
<i>Decretum de indulgen-</i>	<i>tiis.</i>	ACCLAMATIONES	
		<i>Patrum in pte Concilii,</i>	
<i>De dilectione ciborum, je-</i>	<i>juniis & diebus festis. 278</i>	<i>281.</i>	
<i>De indice librorum, &</i>		CONFIRMATIO	
<i>Catechismo, Breviario, &</i>		<i>Concilii. 283</i>	
<i>Missali. 279</i>		BUL LAS. D. N. PIS	
<i>De loco Oratorum. ibid.</i>		<i>divina Providentia Pape</i>	
<i>De recipiendis & obser-</i>		<i>IV. super confirmatione</i>	
<i>wandis Decretis Concilii.</i>		<i>acume: ic generalis Con-</i>	
		<i>cilii Tridentini 285</i>	

INDEX CAPITV LORVM

ET CANONUM
CONCILII TRIDENTINI.

A		Contritio. 93
A	B ^r adventu.	108 Controversias. 147
A	Abbates.	251 Cum adolescentium. 191
A	Abbatibus ,	187 Cum autem. 176
A	Abbatissa.	243 Cum beneficia 151
A	Ad Cathedralium	62 Cum Catholica. 235
A	Ad consummationem.	65 Cum dignates. 220
A	Ad majores.	65 Cum ea omnia. 277
A	Administratores.	173 Cum ecclesiasticus. 127
A	Ad minores.	184 Cum etiam. 119
A	Admonet.	242 Cum ex eo. 123
A	Adversus.	44 Cum ex notariorum. 173
A	Anathemati.	269 Cum hoc tempore. 33
A	Apostolus.	217 Cum honestius. 115
A	A sententia.	89 Cum illud. 154
A	Attendant.	245 Cum in beneficiis. 162
B		Cum multa. 154
B	Beneficia.	64 Cum non deceat. 110
B	Bonifacii.	241 Cum nullus. 190
C		Cum pleraque. 152
C	C apitula.	55 Cum potestas. 177
C	C apitulum.	226 Cum præcepto. 180
C	Causæ criminales.	215 Cum proprié. 114
C	Caūsæ Episcoporum	92 Cum natura. 161
C	Causæ omnes.	232 Cum Scripturæ. 177
C	Censuræ.	246 Cum verò. 39. 90
C	Ceterum.	97 Cupiens. 234. 175
C	Circa.	102 Curent. 67
C	Cogit.	215 D
C	Commune.	81 D ecernit. 206 231.
C	Concedit.	240 269
C	Consuetudo.	83 Declarat. 35. 123.
C	Contingit.	258 Demum. 104

INDEX CAPIT. ET CAN,

D enique.	276	In electione.	122
D estabilis,	274	Inferiora..	62
D ispensationes	17.	In monasteriis ,	246
D isponuntur.	36	'n nomine.	18
D ocet experientia.	103	In quacumque.	247
D ocet præterea.	97. 106	Instituta.	107
E			
E Adé. 17. 52. 61. 87. 92		Insuper cum.	117 175
E 14. 149. 157. 180 103		Insuper declarat.	147
E ccliarum.	15	Insuper eadem, 21.	175.
E cclesis.	184	Intsuper horratur.	148
E piscopi, etiam.	169.	Ita plerumque.	106
E piscopi per se.	184	Itaque.	145
E piscopi, ut.	218	Iulius.	74
E piscopis.	54	Justitiae.	204
E piscopus familiarem.	186	L	
E piscopus quoscumq;	116	Egati.	172
E rgo salvator.	80	Libertati	249
E t cum Sancta.	161	Liceat Episcopis.	216
E t quamvis.	160	Locorum.	65
E t quia.	120	M	
E t quoniam. 91. 115. 160		Andat.	236
E t si Missa.	163	Matri monii.	197
E x institutione.	100	Minores.	187
E xpedit, F	223	Monasteria.	244. 245
F Acultates.	65	Monet.	162
G		Multi.	206
G Rave.	206	N	
H		Emini.	233
H Ac igitar,	45	Nemo autem.	40
H ec omnia.	253	Nemo , etiam.	122
H ec sacrosancta.	71	Nemo, quacumque.	62
H anc. I	37	Nemo quoque.	40
J Am vero	188	Nihil est ,	167
J llustrissimi.	281	Non liceat Capitulis.	15
I n exemptorum.	67	Non liceat præterea.	122
I n cōmutationibus.	171	Non potest	273
I n Ecclesiis.	225	Non sunt.	168

INDEX CAPIT. ET CAN.

Nulla quoque.	248	Quibus verbis.	39
Nulli.	55	Quicumque de cætero.	53
Nullus in posterum.	188	Quicumque in cathedrali	
Nullus itaque	81	170	
Nullus prima.	185	Quicumque posthac.	68
O		Quicumque Regulati.	150
O Mnes.	117	Qui piè.	189
O ptandum.	214	Qui verò.	43.121
Optaret	162	Quoad usum	84
Ordinarii.	63	Quo factum.	34
Ordinationes.	186	Quoniā ad eccl.	149
P		Quoniā autem.	82
P Atriarchæ.	212	Quoniā diversis	80
Paulus,	63	Quoniā igitur.	10;
Pius.	131	Quoniā non ignorat.	139
Placet.	14.56.70.76.	Quoniā ob malitiosā.	19;
Postremo.	275	Quoniā plenaque.	13
Prædicationis.	214	Quoniā privilegia.	119
Præsentati.	66	Quoniā sub.	158
Præterea declarat.	205	Quoniā verò.	91.177
Præterea quia	120	R	
Præterea sancta.	205	R Atio.	159
Prima.	184	Regulatia.	121
Primum.	34	Regulatis.	247
Principio.	79	Res porrò	108
Prohibet	241	Reus.	S 89
Provincialia.	213	S Actifcium,	176
Q		Sacrosancta.	5.20.77.
Q Uæ alias.	188	78.94.95.124.128.136.	
Quacumque.	155	120.140.143.144.145	
Quam tu pe	270	Sancta Synodus.	185
Quamvis au em.	39	Sic ergo.	40
Quamvis excommunicati	217	Sicut legitima.	264
Quamvis hæc.	73	Sicut publicè.	274
Quamvis Presbyterii.	90	Si ea.	95
Quanta.	165	Si in quibuslibet.	203
Quia illiterati.	114	Similiter.	42
Quia verò.	30.122.1.7.163	Si non decet.	83
		Si quem Clericorum.	174

INDEX EXTRAV. JUR. NOVISS.

S i quis dixerit 47. 48. 49. <i>seq.</i>	Si quis post acceptam. 60.
50. 61. <i>seq.</i> 85. 110. III.	Si quis sacramenta 110.
112. 113. 114. 143. 164. 68.	Statuit. 260. 272.
174. 175. 176. 180. 1. 9. 200	Subdiaconi. 189. 248.
S i quis hoc 25	T
S i quis hominum. 49	T Ametsi 201.
S i quis in quolibet. 50	Tanta. 249.
S i quis intra 205	Testes V 92.
S i quis justificationis. 48	V Erum. 35.
S i quis liberum. 47	Visum. 107.
S i quis magnum. 48	Uniones. 64.
S i quis negaverit. 85. 87.	Ut etiam. 153.
110. III. 148. 149.	Ut fidelis. 217.
S i quis non confitetur. 15	Ut fides. 24.
S i quis parvulos. 26	Ut paternæ. 27.
S i quis per Jesu C 26	Ut Sanctorum. 191.
I ndex Extravagantium Iuris Novissimi, quæ sparsim in marginibus citantur.	

AD compescendū, Sixti-

ti V. 1586. p. 2 8

Ad exequendum, Pii V.

1557. 55. 63. 69. 273

Ad Romani, Gregorii

XII. 1574. p. 232

Ad Romanum Pontificē

1ii V. 1566. p. 20,

Ad Romanum spectat.

ejusdem 1568. p. 205

Ad soliendum, Gregorii

XIII. 1582. p. 2 5

Apóstolica, Pii V. 1567.

p. 193

Apestolica, Pauli V. 1610

p. 29

Asſendente, Greg. XII.

1584 p. 151. 248.

B

Bulla canæ. p. 23. 178.

232

C

Cæli & terra, Sixti

V. 1584 p. 349

Circa. Pii V. 1566. p. 142

Cum felices, ejusdē 1566.

p. 331

Cum illius vicem. ejusdē

1566. p. 204

Cum in Ecclesia, Clem.

VIII. 1601. p. 279

Cum primum Pii V. 1566

p. 149. 167. 246. Pii V.

1589. p. 121

Cupientes, Pii V. 1568.

p. 16. D

DEcori Pii V. 1569. p.

242.

De o Sa ris, Greg. XII.

1572. p. 242

Divina Pii V. 1568 p. 247

Divinam, Urbani VIII.

1631. p. 179

INDEX EXTRAV. JUR. NOVISS.

- D**ominii, Clem. VII. **I**ntanta, Gregoril XIII.
1604 . p. 256 1573. p. 532
Dubiis, Gregorii XII. **I**nter Apostolicas, ejusdem
1581. - p. 142 1584. p. 280
Dum indefessa. Pii V. 1571 L
p. 190
Durum, ejusdem. 1570.
p. 225. E
Ecclisia, Greg. XIV.
1591 p. 151
Effrenatam, Sixti V. 1588
p. 120
Et si Dominici Pii V. 1567
p. 32. 217. 278
Ex debito ejusdem. p. 216
Eximii, Greg. XV. 1612.
p. 295.
Exposit. Iulii III 1550.
p. 249.
Exposit, Gregorii XIII.
1588 I p. 247
Illiuvices, Clem. VIII
1593. p. 275
Immensa, Sixti V. 1588.
p. 34. 346
In conferendis, Iii. V.
1566 p. 248
In iunctum, Pii IV. 1564.
p. 128. 257
In principis Apostol. ejus-
dem p. 25.
In sacro sancta, ejusdem,
1564 p. 211 323
XXXVII.
Iuxratibilis, Gregor. XV.
1622. p. 239
In supremo, ii. IV. 1564
p. 53. 181,
- L**ibitum, Clement. VIII
1592. p. 232
O
Opus, Gregorii XIV.
1560. p. 210
P
Pectoralis, Sixti V.
1589 p. 119
Postquam, ejusdem, 1589.
p. 210
Providenti, Iii V 1566.
p. 163. Q
Quemque, Pii V.
1569 p. 122
Quae umque, Clementis
VIII. 1604. p. 172
Quanvis, Pii V. 1568.
p. 169. 219
Quoniam, Clement. VIII
1603. p. 241
R
Regi pacifici, Pauli III.
1616. p. 294
Religiosa, Sixti V. 1587.
p. 221
Religiosorum, Pauli V.
1618. p. 118
Romani Pont. Pii V. 1571.
p. 262
Romanum, Clem. VIII.
1603. p. 194.
Romanus,

INDEX RERUM.

- Romanus*, Pii V. 1567. p. 193. *Si de protege ndis*, Pii V
Romanus, Pii . 1568. p. 569. p. 215
 149 193. s *Superni.ej usd.p.171. 17,*
Sanctissimus , Pii V. *Super specula , ejusdem*
 1570 p. 2,7 1570. p. 293
Sanctissimus, Clem. V. 1. *Suscepti muneris*, Clem.
 1593. p. 05 VI. 1596. p. 247
Sanctissimus, ejusdē 602. V
 p. 110
Sedes Apostolica, Grego
 rii xIV 1561. p. 120 *Vigore*, ejusd. 1584. p. 216

INDEX

RERUM ET VERBORUM

IN TRIDENTINUM
quando suppleantur. 237

- A**bates quomodo eli-
 genli. 242 243 &
 qui in Monasteriis quæ
 sunt Ordinum Capita
 25. qui visitandi ut ha-
 bent. *ib*; quibus Tonitru-
 ram & minores Ordines
 conferre possint. 187. Le-
 &orem sacrae scripturæ in
 suis Monasteriis eligant.
 29. qui usum mittæ &
 baculi habent, Episcopos.
 loco adhibentur in degra-
 datione 90. ea quæ de
 Regularibus decreta sunt,
 ex eis qui tenentur 25: eo-
 rum privilegia quando
 cessent, 185. 188

Abbatum Monasteria
 quæ ab Episcoporum ju-
 risdictione exempta. 2,5
 251. eorum negligentia

Abbatissæ quomodo &
 qua etate eligenda. 243
 duobus Monasteriis non
 præficienda, *ibid* ejus of-
 ficium in professione Mo-
 nialium. 249

Abbatæ commendatæ
 ab Episc. visitandæ 155.
 156 quæ sunt, Ordinum
 Capita quibus conferen-
 dae 251 eorum omnis in
 Seminario cōstituēdo. 14

Abesse Episc. quando &
 quamdiu liceat: & iua-
 pçna malætentur absentes
 182. 183. quando aliis ci-
 taris. 79. & quantum Ca-
 nonicis, & simili bus. 22

Abesse non videtur, qui
 aliquantisper acut 182
 Absentia affectata non
 dissolvit vinculum matri-

INDEX RERUM.

- monii. 199
 Absentia Episc. denuncianda Romano Pontifici 51. quæ sit legitima, & à quibus probanda. 181.
 Absens, qui curæ animarum incumbit, præsens judicatur. 170. *Cetera vide in verbo Residentia.*
 Absolutio Sacerdotalis. 97 100. est actus judicialis 103. 111. quando nulla. 103
 Absolutionis ministri 10. 111
 Absolutio delicti publici quando non admittenda. 91
 Absolutio peccatorum gravium à quibus dari possit 103 112. 215. 216.
 Absolutio à Summo Pontifice impetrata usurpatibus bona & jura Ecclesiastica non aliter prodet, nisi facta restitutio ne. 174
 Abusus tollendi. 117. 256 239 maximè qui in Missarum celebrationem irreperserunt. 216. 217 & qui in concionibus popularibus. 237. & in Sancto rum celebratione. 217. & qui circa usum Indulgentiarum habentur. 277
 Academiæ testimonium de ejus doctrina qui cre-
- dus est Episcopus. 170
 Accessiones ad beneficia iuris patronatus quando tollendæ. 265
 Accessus non concedendi, nec concessi extendendi. 283
 Acclamations Patrum in fine Concilii. 280
 Acolythus 219 220.
 Acolytarum ordo. 178
 Acta appellanti quando gratis exhibenda. 89. & intra quantum tempus. *ib.*
 & 133. & quomodo ad judicem appellationis transferenda. *ibid.*
 Ad peccatum in omnes propagationes, non imitatione transfusum. 25. non illi soli, sed universæ etiā ejus propagini nocuit. *ib.*
 & quomodo tollatur. *ib.*
 Administratio bonorum monasteriorum ad quos spectet. 239
 Administratores locorum piorum quibus rationem reddere debeant. 174
 Administratores bonorum Episcopatus à Capitulo Sede vacante, electi, Episc. rationes reddant 216
 Adolescentium actas prona ad mundi voluptates. 91. & 152
 Adoratio Christi in Eucharistia. 81. 85

INDEX RERUM.

- A**dventus Christi myste-
rium. 34
- A**dulteri pœna. 106
- A**dulterium non dirimit
in atrimooium. 99. 200
- A**dulterii justificatio. 35
- A**etas ad dignitates & ca-
nonicatus obtinendos quæ
legitima. 218. ad beneficia
185. ad singulos Ordines
suscipiendos. 188 ad Se-
minarium. 1. 2
- A**ffinitas ex fornicatione
quando matrimonium di-
rimit. 205. 106
- A**leas fugere Clerici
debent. 169
- A**lexandri III constitu-
tio. 59. 155
- A**lienare res suas quando
Clericis non liceat. 163
- A**ltare per mensam in
telligitur apud Paulum 161
- A**mbulationes tempore
Missæ tollant Episc. 167
- Anathemata in male
sentientes de peccato ori-
ginali, 24. 25. 26. de Iusti-
ficatione 44 & seq. in eos
qui separam Ecclesiæ Sacr.
negant, vel ea male inter-
pretant 55. & seq. contra
hæreticorum errores circa
Sacramentum Baptismi. 57.
- & seq. Confirmationis. 60. Eucharistiæ. 85 & seq.
- Conscientia 123. & seq.
- Extremæ Unctionis. 117.
- Ordinis. 179. & seq. de
Matrimonii. 192. & seq.
de communione sub utra-
que specie, 148. de sacri-
cio Missæ 164. & seq.
- A**nimalium cura non ne-
gligenda 51. 52. 63. 64.
53. 158. 180. 181. 182. 183
- A**nnexa beneficia si-
gulis annis visitent epis-
copi. 63
- A**nnus ad suscipiendos
ordines datus; quos requi-
rit beneficiū obtentū. 171
- A**ntiquitas non damnan-
da. 147
- A**ntiquior episc. Metropo-
litano impedito habendæ
Synodi provincialis ha-
beat. 109
- A**ntiquiori episcopo in
Metropolitana ecclesia
Oeconomum eligere
quando licet. 226
- A**postatarum pœnæ 250
- A**postatarandi occasio quâ-
do Regularibus datur. 122
- A**postoli in Cœna à
Christo novi Testamenti
Sacerdote instituti 136. &
seq. 164 eisdem cumque
successoribus à Christo
tributa est potestas conse-
ciandi. 176. remittendi &
retinendi peccata. 96
- A**ppellatio cur instituta.
89. & quando non impe-
diat, vel suspendat. 89. 175

INDEX RERUM.

184. 195. 218. 230. : 31.
 232. 247. 270 & quomodo admittenda. 115. & cui commitenda. 89
Appellare à quibus licet. *ibid.* 232
Appellans quid agere debet. 89. 233
Appellatus quid. & quando solvat pro aëtis. 89. 23
Aqua naturalis est de necessitate Baptismi, 58
Aqua in calice cum viro miscetur, 162
Aquarū significatio. 163
Arbitrē de suspicione & jurisdictione cognoscenda inter Ordinarium & conservatorem judicem. 117
Archidiaconi oculi episcoporum. 220. qui eligi debeant. *ibid.* qui visitandi jus habeant, quomodo visitent. 222. causas matrimoniī, & criminum non judicant. 22. neque coniubinatus. 27
Achiepiscopus, *vide* Metropolitanus.
Achipysoni cura in animatum habeantes quādo prædicare debeant. 30
Cetera *vide* in verso Parochus,
Assumendus ad Cathedrales Ecclesiās qualis esse debet. 171
Attitio quid. 99
- Avaritia idolorum servitus. 166. omnium malorum radix, 174. ab Ecclesiasticis tollenda, 152
Auctoritas Sedis Apostolicæ maxima. 52. 69.
 138. in omnibus decretis Concilii salva intelligitur 606. 207. 210. 26.
Aucupia à Clericis vietanda. **B** . 222
Baptismus Fidei Sacramentum 37. ritè collatus non iteratur 59. ad salutem necessarius est 58 ejus virtus. **A**qua naturalis necessaria *ibid.* verba requisita. *ibid.* in eo imprimatur character in anima. 57
Baptismi & penitentiæ differentia. 43-50
Baptismo suscepto, vota postmodum facta non sūt irrita vi promissionis in illo factæ. 52
Baptisi patrulorū. 26. 59
Baptismus hæc eticorum quomodo verus. 19
Baptismas Joannis. *ibid.*
 baptini doct:ina vera in Ecclesia Romana *ibid.* Canones de eo, 58. &c seq.
Baptismi sola recordatio non tollit, neque iniurit peccata. 59
Baptizari licet in omniestate & tempore. *ibid.*
Baptizantium & bapti-

INDEX RERUM.

- zatorum cognatio 204
 Baptizantur parvuli in 185
 fide Ecclesiae. 59
 Baptismi universæ Christianæ legis debitores 58.
 & seq. peccando gratiam amittunt. *ibid.* ab uno vel duobus suscipiendi de Baptismo. 21
 Benedictio conjugum approbat. 200. antequam conjuges simul habitent, in templo suscipienda est à proprio Parrocho. 102
 Beneficia cur constituta sint. 154. Ecclesiastica ad obtainendum habitus. 185
 quibus conferenda. 158
 æras ad ea obtainenda. 185
 220. hereditatiam successionem abhorrent. 27.
 qualitatibus & oneribus, quæ iis ex fundatione incumbunt, non derogandum. 259. in servitutem non redigenda. 161. unita visitanda. 41. ac etiā excepta, & à quibus. 57. 218.
 2. i. curata in simplicia non convertenda. 272. & quando curam animarum recipiant. *ibid.* regularia quibus conferenda, 123. sacerdotalia Regularibus non concedenda. 125
 Beneficium Ecclesiasticum habere debet, qui prima tonsura iniciatus est ut fori privilegio gaudeat 185
 beneficia unius diœcesis cum beneficiis alterius diœcesis perpetuo non uniantur. 120. uniones ab Ordinariis examinadæ. 61
 beneficia juris patronatus. 121. 154. 227. 264. & seq.
 Beneficiorum pluralitas reprobatur. 60. 217. & quando permittitur. *ibid.*
 beneficiis privare Clericos quando liceat. 153
 181. 187.
 Biblia latina vulgatae editionis probata. 21
 biennii spatium litibus finiendis statutum. 231
 bigami ad minorum Ordinum ministeria non idonei. 191
 bigamia prohibita. 198
 bona Ecclesiastica in quos usus converti debent 174. ea occupantium pœna. *ibid.* & 175
 bona mobilia & immobilia quomodo Regularibus concessa. 240. ante professionem monasterii nō danda, vel abeuntibus restituenda. 248
 Bonifacii VIII. constitutio. 181. 41
 bononiæ laus. 71
 Bonum exemplum, que-

INDEX RERUM.

- re Exemplum. 200.
Brachium sacerdotale im-
plorari potest pro revo-
candis monialibus intra
urbem, 242
- Breviarii reformatio
quibusdam Concilii Pa-
tribus commissa, 273
- Bulla inductionis Con-
cilii Pauli III.
- Bulla facultatis trans-
ferendi Concilii sub Pau-
lo III, 66
- Bulla resumptionis Con-
cilii sub Iulio II. 74
- Bulla celebrationis Con-
cilii sub Pio IV. 131
- Bulla confirmationis
Concilii sub Pio IV. 184
- Bulla, qua forma iura-
menti professionis filiei
prescribitur. 323
- Bulla, qua tempus, ex
quo Concilium observati
debet, assignatur. 327
- Bulla, qua octo Cardina-
les pro concilio observa-
tione deputantur. 330
- Bulla revocatoria privi-
legiorum quae Concilii
decet, aduersantur. 331
- C**
- C**ælibatus anteponitur
Cita ni conjugia 200
- Cæmonia & ritus in
celebratione Missæ quare
institui. 163. 165. 66. in
Ordine Sacro 179 in dup-
- tiis. 200. 203. in sacramen-
torum administratione
non contemendi. 56
- Cæmoniae ab Ecclesia
probatae in missa adhiben-
dæ. 165
- Calicis usus an cuiquam
sit permittendus. 149
- Candelaum certus nu-
merus prohibetur in cele-
bratione Missæ. 167
- Canon Missæ ex quibus
confer. 162
- Canones Apostolorum
citantur à synodo. 255
- Canones indistinctè ab
omnibus observandi. 273
- Canones de vita Cleri-
corum renovantur. 255.
256. item ad Episcopalem
dignitatem pertinen-
tes. 2. 273. item ad fa-
vorem Ecclesiasticarum
personarum. 274
- Canonicatus quibus con-
ferendi. 2. 5. 220. 31
- Canonicatus aut portio
non ei confertur, qui eo
ordine iniciatus non est,
quem illa dignitas aut
portio requirit. 2. 0. 221
- Canonicæ libri. 21
- Canonicæ quales eligen-
di, 220. & qui vocem in
Capitulo non habeant.
2. 0. quos Ordines habere
debent. 220. eorum tenues
redditis quomodo augen-

INDEX RERUM.

- di. 131 Canonici episcopo inservire debent. 221. & ab eo corrigi possunt. 55. & quando, ac quomodo. 259 260. professionem fidei coram quibus facere tenentur. 200
- Canonici ecclesiae Servi natus. 122. eorum vita & honestas qualis. 61. Officium in choro. i/i/e eorumdem officium celebrante episcopo .ii residentia. 154. 170. 221 & an residere possint in ecclesia curata. ibi.
- Canonici Regulares translati ad alium Ordinem, secularia beneficia obtinere non possunt. 122
- Canonicis non amplius tribus mensibus, abesse licet. 21
- Canonici praesentes saepe ordinationi, 187
- Canonici divina officia per se non per alium obire debent. 221.2.2
- Canonici duo a thibet debent in publicatione indulgentiarum. 156 ad constituta quæ ad Seminarium spectant. 194 ad rationem reddituum Seminarii exigendum. 1.7. ad providendum quæ necessaria sunt in divinis officiis, & de ecclesiæ ministris. 222. ad procedendum in quibusdam casibus 260. ad convertenda quedam in pios usus. 263. *Cetera quare in vero Capitulum.*
- Capitulum si jus visitandi habet, viros ab eo deputatos prius episcopus approbet, 2.2. ejus Officium ede vacante. 209. 226. quando litteras dimissorias conceperit. 65 & quando Octonominum Sede vacante constitutat. 226
- Capituli concilium adhibere debet episcopas in Lectore & magistro deligitando, 28 in Ordinibus Canonicis designandis, 2 1. in his quæ ad debitum in divinis officiis regimen spectant 222 & in his quæ ad Seminarium pertinent. 194. in augendo præbendas tenues. 225 in omnibus his quæ non spectant ad commodum Episcopi, vel suorum. 261

INDEX RERUM.

- in substituendo Iudicem delegatum, 267
- Capitu i mensa 251. ejus jurisdictione, potestas & bonorum administratio intacta relinquitur, 251
- Capitula Cathedralium à suis Episcopis visitari & corrigi possunt 55. quomodo, & quando, 259. 260 apud Ordinatum conveniuntur, nonobstantibus conservatoriis, 116. 117 Episcopi de quibus rationem reddere teneantur, 226. eorum negligentia à quibus suppleatur, 225. & quando eorum privilegia non valeant, 227. 228. *Sæter a re quire in verbo Canonici,*
- Capitula sub nomine S, Petri, vel S. Joannis 245
- Capitulorum generalium officium in magistris eligendis 28. in prioribus & Officialibus constituendis 252. in exequendis piis relictis, 259. in conservanda regulari disciplina, 239. eorum negligentia à Concilio provinciali quando supplenda, 253. 254
- Capucinis & Fratribus Minoribus de observantia bona immobilia possidere non licet, 240
- Cardinales qui sunt eligiendi, 208. eorum consilio universalis Ecclesiæ administratio nititur, 255 eorum vita & mores quales esse debeant. *ibid.* ad residentiam in suis Ecclesiis tenentur, 181. si Cathedralibus Ecclesiis præsunt, infra tres menses munus consecrationis suscipere tenentur, 184
- Cardinalium induita quando valeant, 228. 231. accessus & regressus illi non concedendi 261. iisdem etiam multitudo beneficiorum negatur, 227
- Cardinales quatuor affirmare debent, promovendos ad Cathedrales idoneos esse, 210
- Cathedralium familiæ, *vide Familiæ.*
- Cardinalis motonus primus Legatus Synodo benedixit, 280
- Carnis mortificationi jejunia conducunt, 277
- Carthaginense Concilium, 254
- Castitatis votum, 239
- Castitati donum petentibus non denegatur, 200
- Casuum reservatio, 103. 112.
- Catalogus eorum qui Concilio interfuerunt sub Pio IV, 362

INDEX

- Catechesis singularis Sacramentis praescribenda,
& vulgariter lingua à Parochis populo exponendi. 212
Catechismus. 279
Catechumen. 36
Cathedralem & Parochialem Ecclesiam nemo simul retineat. 127
Cathedralibus Ecclesiis qui præiiciendi. 51. 61 169. 209 quomodo providendum, quando eæ sunt exigui redditus. 222. 223. & quando pensionibus non sint gravaudæ. iis penitentiarius ab Episcopo instituendus. 217
Cathedralum Ecclesiæ pluralitas omnibus prohibetur. 6
Cathedrali Ecclesia vacante, supplicationes ac preces habendæ. 209
Causæ matrimoniales ad judices Ecclesiasticos spectant. 201. sed non ad decanos vel alios inferiores. 232 & ubi cognoscendæ ob paupertatem. 243
Causæ cito expediendæ. 231. 267
Causæ fori Ecclesiastici Ordinariis in prima instantia cognoscendæ. 231 & quibus delegandæ. 67
Causæ meceduni, & miserabilium personarum. 47 117.

R E R U M.

- Causæ exemptorum quomo lo tractandæ. 67
Causæ legitimæ absentiæ quæ 182
Causæ civiles, v.d. civiles cauæ.
Causæ criminales quæ Criminales.
Celebratio Missarum, v.d. Missæ.
Censuræ ab Ordinariis pro nulgatae etiam à Regularibus observandæ 246
Censuræ Ecclesiasticæ à iudicibus Ecclesiasticis quando ferendæ. 157 158
Character quid. 57. in quibus Sacramentis imprimatur. ib. deleti non potest 57. 179
Charitas, vinculum perfectionis. 131
Choreæ clericis prohibentur. 167. 222
Charisma sacrum. 60
Christianæ vita perpetua pœnitentia esse debet 105
Christiani quomodo comunicare tenentur 80
Christi ñorum opera qualia esse debeant. 15. 41
Christus vera lex. 6.
Sol iustitiae 33. filii nostri auctor. ib. propitiator noster. 34 Salvator noster & redemptor. 30. 49. 36. fons iustitiae 36. causa salutis æternæ 4. legislator

INDEX RERUM.

49. sanctitatis auctor. 81. pareat. 92
 Sacerdos secundum ordinem Melchisedech 158.
 magnus & supremus Sacerdos 18. caput in mebris, & vitis in paimitibus. 45 secundus Adam. 34. omnium gratiarum fons & auctor. 149. mediator Dei & hominum 136. Patribus promissus. 34. Sacra mentorum auctor & perfector. 56 20. pro omnibus mortuus. 34. & ad nostram salutem. 85. 246. in Eucharistia continetur 78 totus sumitur sub utraque specie. 81. 85. 147. nobis meruit justificationem. 35 37. 44. 45 & sapientiam promisit Ecclesia suæ. 139 in eo habemus redemptionem & remissionem. 34. per eum fit satisfactio. 104 qui eum diligit servant sermones eius 40 Christi adventus. 34 meritum. 25. 34. 37. 44. jejunium 78. divinitas. 81. amor erga nos. 84. 85. 159 Christo debetur latrictus cultus. 81. 85 Ciborum delectus servandur. 177 Circumstantiae peccati. 100 & seqq. Citari episcopus quando possit, ut personaliter com Civilibus in causis quomodo procedendum 67. quomodo exequendum. 155. 156 Civilibus & criminalibus in causis quando appetitatio locus est. 83. 89 Clandestinorum matrimoniorum correctio. 200 & seqq. Clavium potestas. 96. 106. 10. 111. Claustralium monachorum sacræ scripturæ interpres non examinatur ab ep. 28 Clausula sanctimonialium restituenda. 241 Clerici in sortem Domini vocati. 167 quæ vitare debeant. 114. 167. 270. qui fori privilegio gaudeant. 185 Clericorum vita & exemplum, quanti momenti. 15. 18. 254. vestitus & habitus quales esse debent. 164. 222. gestus, incertus & sermones. 16. vita qualis. 114. 163 Clerici etiam exempti ab Episc corrigi possunt. 14. 17. delinquentes in loco deceni custodiendi. 260. matrimonium contrahere prohibentur. 200 mendicare non debent, & quomodo eis providendum.

INDEX RERUM.

- 153 turpiter & scandalosè
 viventes quomodo pu-
 niantur. 154. 270 usurpan-
 tes bona Ecclesiastica qua-
 pœna puniantur. 174 275
 Clerici homicidæ pœna
 & dispensatio. 119. degra-
 datio & depositio. 90 260
 Clericorum immenita-
 tes & privilegia renova-
 tur. 2. 0. 211 273. merita
 qui bus deprehēdātur 188
 Clerico vago Missas ce-
 lebrare non licet. 167
 Clerici conjugati quæ
 ministeria exercere pos-
 sunt. 1. 5. & quo privile-
 gio gaudeant. 185
 Clerici concubinarii ,
vide Concubinarii.
 Clericis aleæ, comessatio-
 nes, lusus prohibentur. 167
 Cetera quare in verbo
 Sacerdotes , *&* in verbo
 Piesbyter
 Clericorum Societatis
 Jesu privilegia 248
 Cuniacensis monasterii
 privilegium. 246
 Coadjutores quando
 dandi sint. 154. & quo-
 modo 261
 Coadjutoriæ quomodo
 permittantur. *ibid*
 Cognatio spiritualis
 quomodo, & inter quos
 contrahatur 240;
 Collatio beneficiorum ,
- vide* in verbo Electio. 1
 Collatio Ordinum gratis
 fieri debet, *vide* Ordo.
 Collegiorum genera-
 lium privilegia 118
 Collegia ab Episcopo
 visitantur. 171
 Collegia litteras dimis-
 sotias concedendi jus non
 habent ut quis ordinetur
 ab aliis. 181
 Collegiorum personæ
 quomodo sint exēptæ. 117
 Collegiorum privilegiis
 quomodo Ordinariis non
 detrahatur. *ibid.*
 Collegii puerorum in-
 stituendi via & ratio. 192
& seqq.
 Collegiatæ Ecclesiæ no-
 bilis alicuius oppidi qua-
 ratione curent stipen-
 dium interpreti sacræ
 Scripturæ. 27. 18
 Collocutiones & con-
 fabulationes in Ecclesiis
 prohibentur. 16. 167
 Comessationes Clericis
 prohibentur. 164. 169
 Comitum Palatinorum
 privilegia restricta. 219
 Commendata monaste-
 ria visitanda. 157
 Commendæ perpetuæ 62
 Commissio causarum
 quibus fieri debeat 257
 Commemoratio defun-
 ctorum, qui legata Eccle-

INDEX RERUM.

- siæ reliquerunt, semper facienda. 253
Communio sacramentalis quibus, & quā lo necessaria sit. 5. & in quibus sēpe percipienda. 19 & in ea præparatio qualis adhibenda. 27 in ea scb qualis specie totus & integer Christus sumitur. 86 1.
Commutationes ultimorum voluntatum quomodo & quando facienda. 17. 259
 Compares in Baptismo qui. .05 202
 Compositio pro fructibus male perceptis prohibita. 182. 183
 Computi Ecclesiastici disciplina docenda in Seminariis. .91
 Conceptio B. M. Virginis. 27
 Concilium indicere ad Romanum Pontificem sœ stat. 4. 279. e usque decreta ab eo confirmantur 280. 285. 283. & dubia declarantur. 27
 Concilio interesse qui debeant. 75. 133. 210. ad illud conveni & negligentes quomodo puniantur 133. - 16
 Conciliorum utilitas 131 . in eis congregati quomodo vivere debant. 15. 16
 Concilii Tridentini inchoatio sub Paulo II 14. traillatio 89. celebratio sub Julio III. 7. suspensio, 13. celebratio sub Pio IV. 140 intentio præcipua qualis, 14. & seq finis. 14. cauæ quibus indicatum fuit. 4. 11. 8. 16. 74. 7. 13. 133. 135. 32. 139. 27 confirmation. 283. 285 & quot Patres ei intervererunt. 285
 Concilia Provincialia quibus de causis renovanda & quando. 11. de quibus judicent. 196. 197. 09 2. 2. 222. 219. 238. 25; 245. 271. & quid in eis agi debeat. 55. 207. Concilio vide Prædicationis munus.
 Concubinatus gravissimum peccatum. 0. 09 Concubinorum & concubinarum poenæ. ib. & 269. 270. quando cum eis dispensari possit. 270
 Concubinaria in baptizatis ad agone relicta. 27
 Conditiones in provinciales eccl. rejiciendæ. 24.
 Confessio est iure divino necessaria. 99. 111. est pars poenitentiae. 27. 10. & quo nū peccatorum facienda. 99. 100. 1. & quando

INDEX

- quando præcipue, & cui.
 102. non est impossibilis.
 101. 101. ad Eucharistiam
 percipiendam necessaria,
 & quando. 54
 Confessio secreta. 101.
 111. eus ministri qui. 10.
 103. 11. 90.
 Confessionum libri dis-
 cendi ab aliis qui in Semin-
 nario educantur. 192
 Confessarii Monialium
 quandoque mutandi 215
 Confessorum muaus
 in satisfactionibus injun-
 genadis. 105. 105
 Confitendi in Quadra-
 gesima salutaris mos. 101.
 111.
 Confirmatio est Sacra-
 mentum. 78. eius minister
 Episc. 10. & 17. eam ha-
 bere debent primâ tonsu-
 râ initiandi. 8. in ea ca-
 racter imprimit in ani-
 ma. 17. inter quos spiri-
 tualem cognitionem cō-
 trahit. 104
 Confraternitates. viſi-
 tandæ. 173
 Conjuges, quare maria-
 monium.
 Consanguinei fructibus
 Ecclesiæ non augēdi. 155
 Consecratio Episc. ubi
 facienda. 184. in ita tem-
 pus statutum suscipienda.
 64. & quale tempus ad

R E R U M.

- eam sit præscriptum. 184
 Consecrationis panis &
 vini efficacia. 81. 82
 Consensus contrahen-
 tum in matrimonio ne-
 cessarius, sed non paren-
 tum 201
 Conservatores judices.
 121. 122
 Conservatoria litteræ
 quibus & quando nihil
 proficit 122 in Consistorio
 proponitur Ecclesia Ca-
 thedralis vacans. 108
 Constitutiones Eccle-
 siarum approbantur. 154
 171. 121. 159 Regularium
 etiæ. n. 248 : 14. 149. &
 seqq. & quæ rejiciuntur. 124
 Constantiense Concili-
 um. 131. 145
 Constitutiones Juris an-
 tiqui per Conc. speciatim
 innovatae. 293 & seqq.
 Consuetudo locorum
 attendenda. 8. 5. 173. 233
 26. quandoque pro lege
 habetur. 150 jurisdictione
 nem tribuit, & officium.
 180. dat potestatem, ut
 quis Concilio intersit. 75.
 135. 211. 256
 Consuetudines Ecclesia-
 rum approbantur. 154. 70
 172. 173. 226 & quæ sine
 corruptione 184. 97
 Consultores duellorum
 pariuntur. 274

INDEX

- C**onsummatio sub priori
 Testamento non erat. 160
Continentia Diaconorū
 & Subdiaconorum. 189
Contritio quid. 97. est
 pars pœnitentiae *ib.* 103.
 necessaria. 98. libera &
 voluntaria. 110. imperfe-
 cta. Atritio dicitur. 99.
 quomodo paretur, & quid
 producat. 98. 110
Contritus sine confes-
 sione ad Eucharistiam
 non accedit. 84. 87
Controversiæ de præce-
 dentia componendæ. 247
Contumacia severè pu-
 nitur 53. 150. 133. 221. 258
Conventus , *require*
 Monasterium.
Convertitæ seu Parci-
 entes mulieres. 249
Corporis Christi festum
quære Festum.
Correctio quomodo ab
 Episcop facienda. 54. 88.
 120. 154. 247.
Credere quomodo de-
 beamus 14
Criminales cause à qui-
 bus cognoscantur. 132
 170 quando in eis appelle-
 tur ; & ad quem. 89 &
 quomodo in appellatio-
 procedatur *ib.* & quo-
 modo executio facienda.
 258. 260. 261
Criminales cause gra-

R E R U M .

- viores contra Episcopos à
 summo tantum Pontifice
 cognosci debent. 215
Culpa quomodo remit-
 tatur. 49. & an sine pœna.
 104. 105. 112
Cultus Eucharistiae 84.
Cupiditas malorum om-
 nium radix. 173
Cura animarum non
 negligenda 5. 13. 64. 180.
 & seqq.
Curatum Beneficium,
vide Beneficium.
Curatus *vid* Parochus.
Curiositas à populari-
 bus concionibus seclu-
 denda. 235
D
E ambulationes in
Ecclesiis vitandæ. 167	D ebitorum solutio quo-
modo ab exemptis extor-
quenda. 66
D eclaratiæ præcepta. 47.
121	D ecanorum visitatio qua-
liis. 9. quas causas non
judicent. 212
D ecimatum solutio de-
bita est Deo 128. non im-
pedienda, sed integrè fa-
cienda. <i>ibid.</i> & largius te-
nuioribus Ecclesiis. 169	D ecimæ ad laicos per-
tinentes. 194
	D ecreta hujus Concilii
approbata, 7. 182. 184.

INDEX R E R U M.

- in Synodis provincialibus & diœcesanis recipienda. 255. à lectoribus obser- vanda. 256
- Decreta omnia de vita & honestate Clericorum observanda 147. & quæ ad dignitatem Episcopalem pertinent. 275. & ad favorem eorum. 275
- Decreta super residentia publicanda. 180. & seqq. & de matrimonio. 149
- Deductiones ex fructibus in provisione Ecclesiistarum rejiciuntur. 224
- Defensio permissa. 123
- Degradatio actualis quomodo facienda 90
- Delegatio quibus fieri debeat. 267
- Delinquentes qui in loco decenti custodiendi 260
- Denuntiationes in Ecclesiis ante matrimonium quomodo & quando faciendæ. 201
- Depositio verbalis quomodo facienda. 91
- Derogationes quæ non faciendæ. 159
- Deus pater misericordiarum 32. unus & idem auctor Novi & Veteris Testamenti 22. impossibilita non jubet. 9. operatur in nobis velle & perficere 41. suâ gratiâ semel justificatos non deserit, nisi ab eis prius deseratur 41. constitutatem perentibus non denegat. 200
- Diaboli imperium. 25. astutia ad nos perdendum. 107. calcaneo insidiatur. ibid.
- Diaconorum institutio, & mentio in sacris Litte- ris. 177. 189 artas. ib. d. continentia. 149
- Diaconi quomodo or- dinand. ib. Festis saltē soleminibus cōmunionem percipere debent. ibid.
- Die Dominico quæ mira Deus egerit 15. 16
- Dies festi, *vide* Festi dies.
- Dignitates ecclesiasticæ quare institutæ. 219. qui- bus conferendæ. 220 & seqq. non servientes quid amittant. 178
- Diligentes Christum ejus sermones servant. 40
- Dimissoriæ litteræ, *vide* Litteræ dimissoriæ.
- Diœceses quare distin- ctæ. 120
- Diœcesana synodus quo- tannis celebranda, & qui- interessè debeant 209. 211. 56. & quid ibi agi debeat. 256 267
- Disceptationes conten- tiose. 17
- Disciplina populis ne- T. i. ij;

INDEX RERUM.

cessaria.	83	blicè criminosi sunt, prohibentur.	167
Disciplina Eccl. confer-		divinitas Christi in Eu-	
vanda, & restituenda. 275.		charistia quo modo. 81. 85	
& seqq. a monastica 251		divinorum officiorum	
ac regulatis. 238.		ratio de cantu quā in de-	
Dispensatio ad contri-		cēta lege in choro per-	
hendunt matrimonium		manendi à Synodo pro-	
quando, quibus, & quo-		vinciali prescribenda, 222	
modo detur. o. d. homi-		221.	
cidio quando datur 119		divotium quoad the-	
Dispensationes de pro-		rum sit ad tempus. 100	
movendo à quocumque,		doctores esse debent	
cui, & quando suffagen-		Cathedralibus præficien-	
tur, 64. de non promoven-		di, 170 & qui examinato-	
do ad annum suffragātur.		res depurantur, 129. illis-	
ib de non residendo quan-		que scholasteriæ conferē-	
do valeant 54 super irregu-		dæ, 191. & pœnitentiariæ	
laritatibus quando ab		cum præbendis, 217. &	
Episc dentur. 216		Archidiaconatus, 218. &	
Dispensationes de plu-		dignitates, 212 223. & vi-	
ribus curatis exhibēdæ. 53		carii Officiū 216. <i>Cetera</i>	
Dispensationes gratiosæ		<i>quaere n verbo Lector.</i>	
quando sortiantur effec-			
tum 17 13		doctores universitatum	
Dispensationes quomodo		quid agere aut promittere	
do, & quando concedendæ		debeant, 256	
119. 171. 205 216 270,		domini temporales, vi-	
27. extra curiam Ordinariis committendæ. 172		de l<i>incipies.</i>	
Dispositio ad gratiam 35		do minicis diebus & fe-	
Distributiones quotidiana-		stis solemaibus pascendus	
re quo modo ordinandæ.		à Parocho populu saluta-	
vel augendæ 154. 170. 225		ribus verbis o. ad aro-	
& quo modo dividendæ.		chia n suim populus ac-	
151. 169 & à quibus reci-		cedat, 148	
piendæ; 221		Domus dei nihil inordi-	
Divinis interesse, aut		natum habere debet 208	
Missas celebrare, qui pu-		Dotari debent raptæ à	
		raptoribus. 206	

INDEX RERUM.

Dubitare de quibus non
debeamus. 39

Duellorum usus prohibi-
betur. 274

Dyscoli & incorrigibili-
bes puniendi, aut expellen-
di à Seminario. 193

E

Ecclisia columna veri-
tatis. 80. pia mater.
193. edocta à Christo, &
ab Apostolis 50. 9. & à
spiritu sancto. 79. 234.
Domus Dei, & orationis.
167. communis mater. 141
Dei sanguine acquilta. 52
Christi sponsa dilecta. 159
non judicat de occultis.
201. in quos judicium
exerceat. 97 hæreticos in-
vitat ad Concilium. 141.
sperat eorum conversio-
nem. 127. 133. justis de
causis communicat laicos
sub una specie. 150. ejus
est judicare de vero sensu
Scripturarum. 23 in ma-
trimoniis impedimentis
dispensat. 99. ejus beni-
gnitatem experiri non de-
bet, qui ejus præcepta
contempsit. 91
Ecclæ Catholice ritus
observandi. 58. ejus potes-
tas. 149 276

Eccl. Romana omnium
Eccl. mater & magistra.
58. 113. 164. 178.

Ecclesia Cathedralis, ut
de Cathedralis.

Ecclæ Parochiales.

227. receptivæ. 228. nul-
lius Diœcesis à quo visi-
randæ 218. collapsæ repa-
randæ, vel transfeendæ,
154. 155. duarum diœce-
sum non uniendæ. 120

Eccl. regimen onus for-
midandum. 50. quibus cō-
nittendum. ib. 40. 170. 209

Eccliarum pluralitas
reprobatur. 60. 61. 227. ea-
rum bona occupantes. 143
fructus quomodo consu-
mendi. *ibid.*

Ecclastica hierarchia
quomodo ordinata. 170.
72.

Ecclastica libertas, &
immunitas 275
Editio vulgata Bibliorum
approbatur. 23

Electi Dei non possunt
sciri nisi ex speciali reve-
latione, 40

Electi ad Eccl. regimen
professionem fidei facere
tenentur. 210 220

Electio Superiorum Re-
gularium quomodo ha-
benda. 242. 243. indigno-
rum irritanda. 60. in be-
neficiis quomodo fieri
debeat. 202. 9. & quo-
modo in beneficiis juris-
patronatus. 12. 228. 229.

INDEX RERUM.

- & quorum fieri debet 52
 56. 168. 69 220. 230. &
 quaestate. 192. 217. & non
 sine examine. 64. 223.
- E**leemosynæ pro defun-
 ctis utilæ. 237. pro Millis
 importunè non exigendæ
 197. Montis pietatis ab
 Episc. visitandæ. 72. earū
 administratores ratione in
 Episc. reddere tenentur.
 172. 173.
- E**leemosynarum quæ-
 stores, *vide* Quæstores
- E**mphyteusis ecclesiæ
 usurpatores excommuni-
 cati. 174
- Episcopalis dignitas om-
 nino conservanda. 173
- Episc. à spiritu sancto po-
 sitos regere Eccl. dei. 52.
 178. in locum Apostolo-
 rum successerunt ib. Pres-
 byteris sunt superiores. ib.
 180. 261. Patres & Pasto-
 res sunt. 273. ministri Sa-
 cramenti Confirmationis
 60. 178. 179. 180 ac ordi-
 nationis ib. supra omnes
 gradus constituti 203 à
 principibus & ceteris ho-
 norandi. 273. ab obcenen-
 tibus dignitates iuvandi.
 200. 227. corum est prima
 fides & locus. 161. ac præ-
 cipua omnium rerum a-
 gendarum auctoritas ib.
- E**pisc. qui sunt eligen-
 di, 51. 60 170 209. & in-
 f a quantum tempus con-
 secrationis munus suffici-
 pere teneantur. 64. 184
 creati à Romano pontifice
 sunt legitimi. 181. eo-
 rum examen & testimoni-
 um quomodo facien-
 dum. 203. 207. quales esse
 debeant 16 88. 254. eo-
 rum familiares quales, 6.
 eorum mensa ac sapellex
 qualiis. 16. 254. quæ agere
 debeat 15. 253. 254 255.
- Episc. onus Angelicis
 humeris formidandum.
 52. eo um præcipuum mu-
 nus est verbum dei præ-
 dicare. o. 10. 23 in
 dei laudibus incumbere.
 1. hostias, laudes & pre-
 ces offerre. b. Sacramen-
 torum vi. n & usum ex-
 plicare. 226. Scriptura-
 rum lectionem in mensa
 adhibere debent. 16. vigi-
 lare, in omnibus laborare,
 & ministerium suum im-
 plere 2. in suis Eccl. resi-
 dere. 41. 182. moderatè ac
 sobriè vivere 1. 254. bo-
 num exemplum subditis
 præbere ibid. humanum
 erga propinquos caritas
 affectum deponere ibid.
 Principibus non inservire
 273. Lectorem Theologiae
 eligere. 27 & magistrum

INDEX RERUM.

- Grammaticæ. 29. malos Prædicatores corrige-re. 30. circa plura curata obtinentes providere. 61. & Eccl. Parochiali vacanti, & quomodo. 128. & seqq. Eccl. in quibus populus numerosus est, alios sacerdotes adjungere. 155. novas parochias cō-ficiere. ibid. 123. easque distinguere 122. & omnia quæ ad Dei cultum spectat curare. 57. ut hospitalia diligenter gubernentur. 55 262. ut pueri in suis parochiis doceantur. 215. ut sa-na de Purgatorio doctri-na prædictetur. 134. ut de invocatione Sanctorum & imaginibus fideles instruantur. 136. 137. ut mis-sæ debita reverentiâ cele-bretur. 167. 168. vitia sub-ditorum coarguere 5. & 87. 88. 14. 116. eosque tamquam filios & fratres dili-gere. 18. & charitate, & non austeriorate corrigeret; & meminisse se pastores, non percussores. ibid. pau-perum aliarumque miserabilium personarum curâ paternam gerere. 77 Monialibus confessionem extraordinariam offerre. 245 præcedentie & controversias componere. 167. virginū Dei dicandarum voluntă-tim explorare, 24 decreta hujus Concilii de regu-laribus exequi. 7. 3. curare ut decretum matrimonii publicetur. 203. ut nuptiæ fiant cum modestia & ho-nestate, 209 Episc. ad Conc. Provin-ciale debent accedere. 1. 1 quibusdam præcipuis die-bus in suis Eccl. permane-re 142. Orationes per seme-tiplos conferre 184. subdi-ctos docere. 170 & bono exemplo pascere. 120 gra-tiam per subrep:ionem obtentam respuere. 182 in casibus quibusdam refre-vatis absolvere. 108. 116. 216. abusus in Misericordiis tollere. 167. 168. Confirmationis Sacr. con-ferre 178. Ministros Eccl. ordinare 178. 187. 188. at-que a. ia peragere, quæ in-feriores non possunt. 178. 181. nova miracula ap-probare. 138. ordinatos ab Ordinum exercitio suspe-dere; & quando. 120. Cle-ricos exemptos & Regu-lares corrigeret; & quomo-do, & quando. 54. 1. 1. 156. 17. 158. 168. eos degra-dare potest, & quando 90. locum deferentes punire, 88. & concubinarios, ac-

INDEX RERUM.

- concubinas. 207. & non accedentes ad Synodum , 212. beneficiis privare turpiter viventes. 156. hospitalitatem non exercentes ab hospitalium cura amovere. 209. & jure patronatus patronum illud cōtra Canonicas sanctiones transferentem privare. 265 Abbatum negligentiam supplere , 21. & Capituli Metropolitanæ Eccl. 225. & vices metropolitani , si est Suffraganeus antiquior 181. illumque denuntiare Romano Pontifici. 53. in beneficiis juris patronatus instituere. 125. Præsentatosque non idoneos repellere. 164. distributiones quotidianas dividere 150. Ordines Caonicatum designare. 221. in iis quæ ad divina officia spectant providere. 222. uniones certis de causis facere. 155 194. 222. ac jā factas examinare: aut revocare 63. 223. 264 monitiones ad finē revelationis decernere. 257 beneficia transferre. 154. visitare beneficia curata unita. 63. & eccl. exemptas. 64. commenda ta omnia beneficia, & monasteria etiam exempta. 155. hospitalia, confrater nitates, elec nosyias mortis Pretatis , & pia loca omnia. 171. ac propriam diœcesim ; & quomodo. 212. & Eccl. sœculares nullius diœcesis. 218. absentiaæ causas probare. 183. contumaces non residentes variis remediis compellere ac etiam beneficiis private. 183. de dispensationibus cognoscere. 190. per saltum promotos dispensare. 190 licentiam matrimoniī contrahendi vagabibus concedere. 205 in suspensionibus & irregularitatibus dispenseare 216. in casibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, absolvere. ib. publicam penitentiam in aliam cōmutare. 217. causas omnes in prima instantia cognoscere. 231. Monasteria Regularium aliquando gubernare 240. & seq abentiibus ex eis ante professio nem bona restituere. 248 confessiones audientes approbare. 190. ultimas voluntates exequi. 172. ab administratoribus piorum locorum rationes exigere 174. ac etiam ab Oeconomis constitutis Sede vacante 226. & à Visitatoribus 212. 213. No-

INDEX RERUM.

tariis imperitis, vel delinquentibus, officii exercendi usum prohibere. 174. familiarem suum nō subditum ordinare & quando. 186. sanctorum Ordinum functiones restituere. 191. ea quæ ad Seminarium pertinent constituer. 192. & seqq. eius reddituum rationes singulis annis accipere. 195. jus ac potestatem habent in his, quæ ad visitationem & correctionem spectant. 216. & in Protonotarios, ac alios exemptos. 217 Episc. quibus in causis procedant ut Apostolicæ Sedis delegati. 29. 31. 32. 54. 91. 116. 153. & seqq. 167. 169. 182. 29. 20. 225. 241. 245. 266. 270.

Episc. quando citandi, ut personaliter comparent. 91. contra eos quales testes admittendi. ib. eorum causæ à Romano Pontifice terminandæ. 91. 215. vel à Conc. Provinciali. 26. eorum negigentia suppletur à Metropolitan. 195 & aliquando à Conc Provinciali. b. & 153 & quando eis Coadjutor datus sit. 262

Episc. puniuntur, si non consecrantur infra tres

mensæ. 184. si subditos negligenter corrigit. 52. si non resident. 52. 181. si negligunt ea quæ ad Seminarium spectant. 191. si ad Conc. Provincialis non accedunt. 212. 216. si aliquid visitando accipiunt. 213. si concubinas tenent. 210. 211

Episc. non licet Pontificia in alterius diœcesi exercere 55. 119. nec alterius subditum ordinare. 115. 186. aut corriger. 110. nec quædam facere sine consilio & consensu capituli aut Canonicorū. 28. 194. 155. 210. 216. 223. 224. 260. 263. 267. Episc. Titularium licentia correcta. 115. 116.

Evangelium fons veritatis. 20. 21

Eucharistia symbolum unitatis. 29. " 1. 85 pignus futuræ gloriae. 81. spiritualis animarum cibæ. " o antidotum liberans à culpis & peccatis. ib. Symbolum rei sicutæ & invisibilis gratiae forma visibilis 81 animæ vita & perpetua sanitas mentis. 85. panis Angelorum. ib. cur in processionibus circumferatur 82 intra septa aut chorum Monialium non

INDEX RERUM.

- servanda. 245. quomodo pectus. *ibid.*
 accipiatur: & qualis præ- Excommunicantur in-
 paratio exigatur. 83. 87. gredientes septa monia-

 Eucharistiæ Sacramen- lium. 242 Virginum rap-
 ti institutio. 80. excelien- tores, & eorum fautores
 tia. 81. cultus & veneratio 205. Clerici concubinarii
 82. 85 86. effectus. 80. 6. 205. qui bona Eccl. occu-
 adolatores *ib.* decreta 79. ppan. 273. qui virginem
 & seqq. Canones 5. & vel viduam, aut aliam
 seqq. ejus custodiendæ mulierem invitam compulerint ad ingrediendum
 ad infirmos deferendæ monasterium, 250. qui
 consuetudo. 83. 86. in ea subditos invitatos matrimo-
 Chrtistus verè & realiter, nium contrahere cogunt.
 continetur. 79. 80. 81. 85. 204. duellum committen-

 Eugeniana constitutio tes, lecum concedentes,
 Curatis non suffragatur patrini, fautores, & spec-
 contra Episc. 184. neque tatores, 274
 curialibus & familiaribus Executio quibus modis
 Cardinalium. 184. 185 facienda. 257
 Examen ordinandorum. Executores ultimarum
 65. 185. 186. 187. 188. voluntatum sunt Epis 1-2
 185. 186. & eligendo- Exemplum sacerdotum
 rum ad beneficia. 226. & quanti momenti. 68. 185
 seqq. 254. 268.
 Examinatores electo- Exemplum malum ad
 rum ad parochias suæ, & malos mores provocat.
 ubi, & quales constituen- 27.
 di 228. 229. & eorum of- Exemptionum restrictio.
 ficium. *ibid.* 21. 220.
 Excommunicatio ner- Exemptorum cause 64
 vus est Eccl. disciplinæ. Exorcistæ ordo in Ec-
 259. cleſia. 177

 Excommunicationes, Expectivæ tolluntur, 231
 quando ferendæ. 259 Extrema Unctio. *quare*

 Excommunicatus ad Unctio. F
 Sacra menta, & fidelium Ex Abricx Eccl. admini-
 familiaritatem non reci- stratores reddant ra-
 piendus 2. 8. & non respi- tionem Episc. 173. illique
 pscens de hæreti est sus-

INDEX RERUM.

- applicentur fructus beneficiorum concubinarii. 270. & Episcoporum absentium. 182
- Facultates de promovendo, à quocumque, & de non promovendo, quando suffragentur. 65
- Familiares Episcopi quales esse debent. 16. quando ab illis ordinari possint. 186 redditibus Eccl. non augendi. 254.
- Familiaritas Cardinallium, quos non eximunt ab ordinarii jurisdictione. 219. & qui familiariū privilegio gaudeant. 113
- Festi dies Sanctorum quomodo celebrandi. 236 237. 277. à Regularibus servandi, quos Episc. præcepit. 146 in iis ad suas Parochias frequenter populus accedere debet. 167 in majoribus festis, Pastores à suis Eccl. non absente. 182.
- Festum Corporis Christi 82. 86.
- Feudalia bona quando dilectis dominis acquirantur. 174
- Feudorum ecclesiæ occupatores excommunicantur. 174
- Fides salutis initium, & radix justificationis. 38
- Fides sola quid. 36. 20. 56. sine pœnitentia remissionem non præstar. 103. cur sine operibus mortua 38. 40. quolibet peccato mortali, non admittitur. 44
- Fidei vis, & virtus. 18. 36. effectus. 36. comites 33. Cetera de fide vide *Sess. 6. in Decretis & Canonibus de Justificatione.*
- Fidei professionem qui facere teneantur. 20
- Fidei rudimenta in singulis Parochiis pueri doceri debent. 215
- Fiducia Hæreticorum inanis. 39
- Figuræ historiarum, & Sanctorum. 236. & seqq.
- Fili Clericorum illegitimi habere non possunt beneficia in Eccl. quæ eorum patres habuerunt. 271
- Foti Eccl. causæ in prima instantia ab Ordinariis cognoscuntur. 231. &c.
- Foti privilegia qui gaudeant. 18;
- Forma requisita in celebratione matrimonii. 201. 202. & in promotione Episc. 208. & in probando legitimas absentiaæ causas. 181
- Fornicatio affinitatē contrahit; & inter quos 205.

INDEX RERUM.

- Fratres, *vide* Regula
res, & Sacerdotes. 57.
- Fratum S. Joannis je-
tosolymitani immunitas
& privilegia 194. 221. 253
- Fructuum sequestratio.
158. 173. & à quibus tuta
conscientia percipi non
possunt. 182. 183.
- Frugalitas pisc. & Car-
dinalium. 254.
- Fuga ubi timetur, quid
agendum 160
- Funeralium quarta per-
solvenda. G 269
- G**ehennæ metus. 46
- Generalis Ordinum
quomodo eligendi 146
- Germana olim in vera
religione & obedientia
Summo Pontifici exhib-
ienda, nulli secunda, 4.
75.
- Germaniz Protestantis-
bus datus salvus conduc-
tus. 93. 128. 141.
- Germanorum Episc. in
Conc. adventus. 77. eorum-
dem discessus è Conc. 233
- Gradus affinitatis &
consanguinitatis. 203. 204
- Grammaticæ magister
in quibus Eccl. eligendus.
29
- Gratia Dei præveniens.
35. 46. non ex operibus.
48. ad peccatis amittatur
43. per Sacramenta confer-
- tur. 57. eam consecutum.
se esse an quis scire valeat
9. Gratia ad vacatura tol-
luntur. 2; 1. quando suum
sortianitur effectum. 64. 91.
119. 172. 173. 161. 272.
- Gratis quæ sunt præ-
stanta. 23. 30. 143. 159
169. 184. 191. 205. 212. 254
303.
- Gregorius decimus. 61.
- Gubernatores ecclesi-
stici in quibus se ingetere
non debeant.
- Gymnasia publica sacræ
Scripturæ Lectio em ha-
beant. H. 17. 25
- H**abitus Clericorum
qualis esse debeat.
119. à quibus defensus.
191.
- Habitus non facit mo-
nachum. 115
- Habitus Religionis post
quinquennium non depo-
nendus. 250 occultè nor-
ferendus ibid.
- Heresis crimen qui
absolvit 214 non dissolvi
matrimonii vinculum. 193
- Heresis suspectus qui
258
- Hereses circa Sacramē-
ta damnatae. 56. & seqq
81. & seqq. 100. & seqq
15. 165. 6. 180. 181
191 & seqq.

INDEX

- Hæreses anathematisantur. 156. 279 281.
eatum documenta. 56. 255
Hæretici ad Conc. invitantur. 141. 278. Novatores appellantur. i o. sub praetextu Evangelii libertatem carnis introducunt 198. omnes anathematisantur. 2;1. eorum perfidia .80. 278. inanis fiducia. 29
Hereditariae successiones beneficiorum prohibitæ. 268
Hierarchia eccl. ex quibus constet. 17. 179.
Historiae mysteriorum nostræ redemptionis quid prætent. 237 238
Homicidii poena ; & quando super eo dispenseatur. 223
Homiliae sanctorum legendæ in Seminariis. 19.
Hospitalia ditanda. 173
diligenter gubernanda. / 6
ea obtinentes hospitalitatem exercere debent 161
eorum administratio ultra triennium non concedenda. 262. 263.
Hospitalia quæ dentur in titulum. 263.
Hospitalium privilegiis qui gaudeant. 119
Hostiae post communio nem reservatae. i 86

RERUM.

- Iejunia ad mortificandā carnem conducunt 277
Jejunii virtus. 78
Jesuitæ. 248
Jesus , *vide* Christus.
Illegitimi , *vide* Filii Clericorum.
Illiteratis Rectoribus Coadjutores dantur. 154
Imagines Christi , ei paræ , & Sanctorum in templis habendæ ; & earum cultus qualis. 35 & seqq.
Immunitas Eccl. refitiuenda, & cōservanda. 275
Impedimenta matrimoni. . 199. 04
Imperator & Reges bona Eccl. conservare debent. 275. & ea occupantes excommunicantur. 174. 1-5. & similiter si locura ad monomachiam concedunt, 274
Imperii jura multi habent. 165
Imperitiæ Parochorum succurruntur. 154
Impii justificatio. 34 37. 40. 48
Impossibilita non sunt præcepta Dei. 40. 9
impressorum cautele. 23
Index factorum Librorum. 21 22
Index librorum prohibitorum. 136. 137. 276.

INDEX RERUM.

- Indulgentiae maximè salutares. 157. cælestes Eccl. thesauri. 156. ad quæstum non exercendæ. 157 eas conferendi potestas à Christo concessa. 276. quomodo publicandæ, 157. aut concedendæ. 276. abuso in eis exorti tolluntur. 274
 Indulta quando non suffragentur. 228. 231
 Indulta de non residente tolluntur. 55
 Infames qui. 271
 Infidelitate amittitur fides & gratia. 43
 Infirmorum remedium optimum. 107 108
 Inhibitio quando fieri non debeat. 89. 172. 218. 232
 Injurias nasci quibus jura expectantur , nefarium est. 207
 Inquisitio de moribus & vita ejus qui Cathedrali Eccl. præficiendus est, eadem in Cardinalibus servetur quæ in Episcopo. 210. 211.
 Instantiæ primæ ubi cognoscendæ & quanto tempore terminandæ. 231
 Institutio Sacramenti Eucharistiae. 80. Matrimonii. 19 . Ordinis. 178. 180. Confessionis. 93. 111
 Pœnitentia. 95. 110. Unctionis extremæ. 107. Confirmationis. 36. 60
 Institutio in beneficiis juris patronatus. 122. 123. 230.
 Interdicta Ordinariorum à Regularibus servanda. 246
 Interpretatio Scripturarum contra sensum approbatum prohibetur. 21. 22. 23.
 Joannis Baptismus. 58
 Irregulares quomodo & quando ab Episcopo dispensari possint. 215
 Irreverentia ab impietate vix sejuncta. 165
 Judæ proditio. 47
 Judæi per legem Moyli non liberabantur. 34
 Judicare Dei est , non hominum. 46
 Judices Ecclesiastici cognoscunt de matrimoniis. 200. à censuris Eccl. abstinere debent. 157. brevi causas finite. 267. & quomodo exequi debeant suas sententias. 258
 Judices laici Eccl. impedire non possunt. 259. Delegati qui, & quomodo eligendi 267
 Judicis impudentis acta appellanti pœna. 232. 233.

INDEX RERUM.

- Judicium Dei ante oculos quisque habere debet. Justificatus peccare potest. 49
- Jurisdictio Ordinariorum non impedienda.** 232 Justitia accepta augetur. ibid.
- Jurisdictio Capituli ubi alva relinquitur.** 261 Justitiae dei infusio. 43.
- Jurisdictiones Eccl. locare non licet.** 268 Justitiae publicæ honestatis impedimentum. 204
- Jus patronatus quibus habere licet.** 122. 265. ex fundatione aut dotatione esse debet. 264. & quomodo probetur. ibid. in alios non transferendum, sub pena privationis illius. 264. quorum sit electio, vel institutio. 129. 254. & quod abrogatum censeatur 265
- Justi adhuc justificari possunt. 40 in venialia peccata aliquando cadunt 40 49.
- Justificationis causæ. 36. 37. effectus. 36. fructus. 43. incrementum. 28. præparatio. 3. 6. 47. ad eam natu & legis imbecillitas. 3; Canones. 46. & seqq.
- Justificatio adulorum. 35
- Justificationis impii descriptio. ibid. & quare dicatur per fidem & gratis fieri. 37. 38
- Justificati per Christum qui 34
- Lapsorum post baptismum reparatio. 42 49.
- Lateranense Concilium magnum. 61. 102
- Lateranense Concilium ultimum. 23
- Latinam linguam scire debet qui minoribus Ordinibus initiantur. 187
- Latriæ cultus exhibendus est Christo in Fcharistia. 82. 86.
- Laici effici non possunt ritè ordinati. 19. à Sacerdotibus communionem accipiunt. 84. non adstringuntur ad communionem sub utraque specie. 148. 149.
- Lectione sacrae Scripturæ ubi instituenda. 27. 28. mensis Episc. admisceenda. 16.
- Lectoris ordo. 177.
- Lectorum stipendium 27. 28. privilegium. 28. 29. quid facere tencantur 256.
- Legata ad pios usus quo. V. v. ij.

INDEX RIRUM.

- m**odo exequenda. 153
 Legati de latere quæ
 impedire non possunt 132
 quonodo procedere de-
 bant in appellationibus.
 172
 Legislator Christus. 49
 Legis Moysis impoten-
 tia ad justificationem 34
 Libertas Ecclesiastica
 non violanda. 175
 Libertas virginum Deo
 dicandarum conservanda
 149.
 Libertum arbitrium. 45
 Libri de rebus factis
 quomodo edendi. 12. 13
 Libri de matrimonii,
 de baptizatis. 124. 103
 Librorum prohibitorum
 index. 361 ad illum con-
 ficiendum delecti Patres
 141.
 Librorum sacerorum in-
 dex. 11. vulgata eorum
 editio approbatur. 12
 Licentia prædicandi gra-
 tis concedenda. 31. simili-
 ter licentia discedendi à
 beneficiis. 163
 Licentiæ non residendi
 à quibus probandæ, vel
 judicandæ. 181. 182
 Licentiari Cathedrali-
 bus perficiendi. 169. & Vi-
 carii Episc. constituendi.
 216. & examinatores. 118
 & Archidiaconi. 110. &
- Pœnitentiarii. 217. illis-
 que scholasteriae confe-
 rendæ. 196. & dignitates
 211.
 Litigorum paupertati
 succurritur. 232. 233. &
 occurritur artibus. 267.
 Litteræ Conservatoriaæ.
 117. commendatitiae. 115.
 185. testimoniales. *ibid.*
 184. dimissoriae. 64. 145.
 149. gratis concedendæ.
 149. & à quibus 63. 187.
 Locationes in præjadi-
 cium successorum prohi-
 bitæ. 268 & ad longum
 tempus. *ibid.*
 Lucra Turnorum pro-
 hibentur. 224
 Lucrum tupe prohibeu-
 dum 157. 156. 237. 277
 Luxus & iuxus Clericis
 prohibetur 168. 222
M
 Agistri Gramma-
 tice ubi eligendi. 29
 Magistri legentes quid
 agere & spondere debeat.
 151.
 Magistri in Theologia
 ad Cathedrales assumendi
 163. ad dignitates quæ
 scholasticæ dicuntur. 176
 ad Archidiaconatus. 110.
 ad dignitates. 211. eligi
 debent Pœnitentiarii. 217
 & examinatores. 12. eo-
 rum privilegia. 30

INDEX RERUM:

- Majores Ordines , *vide* Ordines. Eucharistiae perceptione. 103. & servatis laudabilibus consuetudinibus & cærimoniis provinciæ. *ib.* Matrimonium quæ vincula impedian. 19. 203 204. quando non valeat. 202. 205. quomodo dirimatur. 199. ex multis causis separantur quoad thorum 202. cum vagantibus non facile contrahendum 206.
- Mandata Evangelii & Decalogi observandi 40 41. 49. non sunt impossibilia. 40. 9 Mandata de providendo tolluntur. 231 Mare magnum Regularium non obstat decretis hujus Conc. de Regulâribus. 254. neque quartæ funeralium. 269 Maria Virgo fuit sine peccato veniali 49. eius Conceptio 47 Martyrum Reliquiæ. 235 Matrimonium , Sacramentum magnum, veteribus cônubiis gratia præstat. 198. à Christo institutum , & gratiam confert. *ibid.* 202. sancta res est , & sanctè tractanda, 208 fieri debet libero cōfensu 20 . cum parentum voluntate, iacet non sit necessaria. *ibid.* cum denuntiationibus præcedentibus in Ecclesiis. 202. in facie Ecclesiæ celebrandum, interrogante Parocho , & quibus verbis. *ibid.* præsentibus duobus aut tribus testibus. *ibid.* cum benedictione à proprio Parocho suscipienda. *ib.* cum peccatorum confessione , &
- Ecclesia semper detestata est. 201 Matrimonii libera non impedienda. 20 . cærimoniæ non damnandæ 200. solemnitas prohibita certis anni temporibus. *ib.* 208. ejus causæ spectant ad Ecclesiasticos. *ibid.* Mendacii peccatum. 90 Mendicare Clericos non decet. 152 Mensæ Episc. sobrietas & frugalitas , 165. 153 Mensa apud Apostolum altare significat 161 Mercedum causæ favor. 66. 118 & seq.
- Merces bonorum operum exspectanda. 41. 44. 50 Mercenarii à cura animalium arcendi. 52. 151. 182.

INDEX RERUM.

- Merita passionis Christi. li. 96. & punitur, si statutis
 24. 35. 37. 45. temporibus Synodum pro-
 Merita hominum sunt
dona Dei 45 vicialem non cogit 311
 Merita bonorum ope-
rum. ibid. Metus gehennæ. 46
 Metropolitani officium
in Lectore eligendo. 28. Militum S. Joan. ero-
 in denuntiando Romano lyptani immunitas. 194.
 Pontifici Episc. absentes.
 53. in probando & judi-
 cando legitimas Episcop. & aliqua correcta, 219.
 absentias. 181. in corrigē-
 do Episc. negligentes. 196
 in supplenda negligentia
 Regulatum. 31. 246. &
 Capituli Sede vacante 226
 in visitando propriā dice-
 cesim. 212. Et Eccles. com-
 provincialium: & quando
 ib. in cogendo Synodum
 provinciale. 209. in eri-
 gendo collegia ob Eccles.
 paupertatem. 196. in judi-
 cando aliqua cum Coag.
 provinciali 181. 236. Cōc.
 provinciale: Et in erigen-
 do aliquando congrega-
 ziones Monasteriorū. 244
 Metropolitanus obliga-
 tur ad personalem residē-
 tiam. 51. 52. 182. & non
 residens denuntiatur epis.
 antiquiore. 53. & ab eo-
 de in ejus absentia preba-
 tur. 191. negligens in Se-
 minatii erectione corri-
 gitur à Synodo provincia-
- li. 96. & punitur, si statutis
 temporibus Synodum pro-
 vicialem non cogit 311
 Metus gehennæ. 46
 Militum S. Joan. ero-
 lyptani immunitas. 194.
 & aliqua correcta, 219.
 253.
 Ministri Sacr 57. 106.
 112. 115.
 Ministri Episcoporum
 quales esse debeant. 16
 Miracula nova quomo-
 do admittantur. 238
 Missæ verum sacrificiū.
 160. 165. ve. è propitia-
 riū. 161. 165. tremen-
 dum mysterium. 166. piè
 & purè peragendum bīl.
 quantum, & quibus proli-
 162. 166. 234. in ejus cele-
 bratione quæ vitanda sunt
 15. 166. & seqq.
 Missa magnam continet
 eruditio[n]em. 164. vulgari
 sermone non celebrandæ
 166
 Missæ in memoriam a-
 etorū, 162. 165. horis
 debit[is] celebrandæ. 167.
 non in domib[us] privatis.
 i. i. i.
 Missæ in quibus Sacer-
 dos sō'us sacramentaliter
 communicat, approbantur
 163.
 Missæ defunctorum quo-
 modo disponendæ. 251

INDEX RERUM.

259. profunt iis qui in Christo mortui sunt, & nondum ad plenum purgati. 161. 165. 156
 Missæ novæ. 167
 Missarum celebratio frequentia. 190. quibus presentibus, & ubi, & à quo non facienda. 167.
 191. eorum ratione elemosynæ importunè non exigeantur. 167
 Missalis reformatio. 216
 Monachi ad publicas Processiones accedere tenentur. 27
 Monasteria visitanda etiam Selli Apostolicæ subjecta, & quomodo. 246 item communata. 157
 251. etia. ut Ordinum Capitata; & quomodo. 251 illisque quimodo de Abbatibus provideri debeat.
 252. curam animarum habentia quibus subsint. 246 & quomodo & quando subsint Episcopis 245. Lectorem factæ Scripturæ habere debent. 29 quæ bona possilere possint.
 240. non erigenda sine licentia Episc. 240. non augenda insolito numero ibid. in iis erigi debent congregaciones. 244
 Monasteria Sanctimonialium ingredi quando liceat. 22. extra urbem posita reducenda. b. etiam Episc. & superioribus eorum claustra ingredi non licet. 3. quæ regantur ab Episc. 245 & in illa ingredi nullam cogendam, aut impedicendam. 49
 Monastice vitæ disciplina restituenda 251
 Moniales quando confiteri, & Euchariam sumere debeant. 24. metu ad ingressum religionis non compellendæ, nec impediendæ. 250 bona mobilia & immobilia ut propria habere non possunt.
 239 nec è monasterio exire. 29 intra quantum tempus proficationem facere debeant 247. & quomodo, & qua ætate fiat. 201.
 Nonitiones biæ quando procedere debeant. 258
 270. excommunicatis faciendæ 258. revelationis causa quando cōcedendæ. 257
 Monomachia prohibita. 274
 Montes pietatis visitandi 173
 Mortuorum commemoratio 259
 Multæ pœcuniarie locis piis assignandæ 257. vel fabicæ Eccl. 182. 270.

INDEX RFRUM.

- Munera non accipienda
visitatoriibus 213. 214.
- Musicæ quæ in Eccl.
rohibeantur. 167. 168
- Mysteriorum nostræ re-
emptionis historiæ. 237
238 N
- N**aturæ impotentia ad
justificationem, 34
- Necessitas absentiæ ex-
usationem pœnit. 181
- Negotia secularia rege-
re debent Clerici. 169
- In iuritium pœnitentia 99
- Nominati ad beneficia
on admittuntur sine exa-
minae 65
- Notarii quantum, &
quando pro litteris di-
missoriis accipiant, 149
- Non idonei, vel delinque-
tes in causis Eccl. quomo-
lo corrigendi 174 infra.
- Quantum tempus actořū
opiam exhibere tenean-
tur 2 3 eorū imperitia li-
uum occasionem produ-
xit 174
- Novatianorum heresis 96
- Novatores heretici vo-
lantur 110
- Novitii & novitiae ad-
professionem quando ad-
mittendæ 247
- Nuntii Apostolici quæ
impedire non possint 230
- & quonodo procedant in
appellationibus & inhibi-
tionibus. 192
- Nuptiæ prohibitiæ certis
anni temporebus 200 208
- O
- O**bedientia præstanda
Romano Pontifici.
210. 256. & Præpositis.
114. 223.
- Obedientia excusat ab-
sentiam. 131
- Obedientiæ votum 239
- Officiorum institutio,
Sede Episcopali vacante,
ad quens pertineat 216
- Opera Satisfactionis. 105
- Opera ante justificationem.
39
- Opera bona augent justifi-
ciā. 45. 46, sunt dona Dei,
& justificati merita 45. 46
- Operum sine gratia im-
becillitas. 43
- Operum bonorum re-
tributio. 40 41. 44. 50
- Oratoria ab Episc. desi-
gnanda & visitanda. 167.
- Oratio Ragazoni habita
in fine ultimæ Sessionis.
436
- Orationes quomodo fa-
cientiæ, maxime in Conc.
15. 16.
- Oratorum locus in
Concilio. 278
- Ordinarius, *vide* Episc.
- Ordinatio ab Episc fa-
ciēta. 171. & à prop:io ep:
55. 14. 115. 184. 185. à
Christo instituta fuit. 19
- quomodo, quando & ub:

INDEX RERUM.

- acienda. 79. qua ætate
88. gratus. 14°. & cum
xamine. 65. 184. 188 &
jubis cæsimoniis. 180
- Ordinari non debet ho-
nicida. 116 item qui be-
ieficium non habet, vel a-
iud unde vivere possit.
50. nec qui Confirmatio-
iem non suscipit 84. nec
qui fidei rudimenta edoc-
us non fuit, *ib.* nec qui
inguam Latinam ignorat
87. nec qui scribere ne-
cit. 184. nec minor ætate
equisita. 188. nec bonum
estimoniū non habens
86. 189. nec qui in suo or-
line versatus non fuerit.
183 nec qui non sit utilis,
& necessarius sui Episc.
Ecclesiis. 190
- Ordinationis inhabilium
effectus. 115. 116
- Ordinatio sacra est unū
x septem Sacramentis.
77. 178. gratiam confert
b. & absolvendi potesta-
em. 179. in ea imprimitur
character in anima. 57.
79.
- Ordinati suis Ecc'. deser-
ire debent. 171. 89. 190.
191.
- Ordinatorum à non suo
Episc. pœnæ. 63. . 117.
57. & eorum qui ordi-
nantur per licentiam Ca-
- pituli, Se le vacante. 64 &
à facili potestate. 178. 180
- Ordines maiores & mino-
res 77 179. 181. 189.
- Ordinum diversorum ra-
tiones. 177
- Ordines requisiti intra
annum à quibus susci-
piendi . 171
- Ordines minores per tē-
porum interstitia confe-
rendi. 187. & quibus. i^o.
sunt gradus ad maiores
171. 185. 183
- Ostiarus Ordo. 177 191.
- Originalis peccati ma-
teria. 144. & seqq
- Ovium munus erga Pa-
stores. P 263
- P**apa, quare Pontifex
Maximus
- Parentum consensus in
matrimoniis non necessa-
rius 201
- Parochiales Eccl. tempes-
quomodo augendæ. 223.
quibus non uniātur. *b.* qua
penitentibus aut reservatio-
nibus non graventur. *ib.* &
illis vacatis quid agen-
dum. 228. & seqq.
- Parochiæ quare distin-
ctæ. 11. quæ illo novæ in-
stituendæ 213 vel distin-
guendæ 53. & col.ap. &
reficiendæ vel transferen-
dæ. 156. in civitatibus fa-
cieadæ. 124 in Parochiis

INDEX

propriis singuli teneat
audire verbum Dei. 214 &
Sacr. suscipere. 224
Parochi officium est praedi-
care 30. 181. 214. expon-
nere ea quae in Missa le-
guntur 163. 167 explicare
decretum matrimonii. 03
pueros fidei rudimenta &
obedientiam docere. 215.
vim & usum Sacr. explica-
re. 216 sacra eloquia & sa-
lutis monita explanare. b.
jejunia, dies festos, & obe-
dientiam commendare. 27
oves suas agnoscere, pro
his sacrificium offerre, Sa-
cr. administrare, & bono
exempli pascere 181. 189.
pauperum aliarumque miser-
abilium personarum curam
paternam gerere. 181. Mis-
sas frequenter celebrare.
190. in suis Eccl. residere.
53. 181. decreta matrimo-
ni observare. 201. nuptias
benedicere. 99. librum ma-
trimonii habere. b. ac ba-
ptizatorum 204 ad Synodum
Diocesanum accedere. 212. 255. baptizando quae-
dam peragere. 204 carnis
affectionem erga propinquos
deponere. 255. Decreta
Conc. recipere, Obedientiam
spondere, ac heresies anti-
thematisare 255. 256. &
hospitalitatem servare. 253.

REKUM.

Parochi paupertati suc-
currunt, 155. 269. imperi-
tiae, & malevitae occipi-
tur. 156. *Cetera leges in
verbis Sacerdos, & in
verbis Clericus.*
Parochiani, *vide* populus.
Parvuli ad Eucharistiae
perceptionem non obli-
gantur. 150
Parvolorum Baptismus
26. 58
Pascha vetus & novum 161
Paschatis tempore com-
municandum. 87
Pastoris officium. 87. 88
181. 182
Patriarcha, *vide* Metro-
politanus.
Patrimonium quando
alienare non licet 153
Patrini duellorum pu-
niantur 274
Patrini tantum, duo vel
unicus. 204
Pauli vocatio. 45
Pauperes gratis docendi
29. in collegium Clericos i-
tigandi 193. erga eos E-
pisc. cura 173
Paupertatis votum. 119
privilegia. 69. 21. 23
Peccantes publicè palant
corripiendi. 217
Peccata omnia mortalia
in confessione recensenda
80. 112. jac eorum remis-
sio quomodo fiat 37. & pe-

INDEX RERUM.

- quem. 96. 103. 06 112. 179
 Peccata venialia etiam
 justi committunt. 40. 49
 an taceri possint in confes-
 sione. 106. 101
 Peccatum originale quo
 modo tollatur. 6. de eo
 doctrina & Canones. 25.
 & seqq.
 Tensiones quando ex-
 tingue non liceat. 1. 1.
 quomodo minuantur. 92.
 quibus Eccl. imponi non
 possint. 223. & quibus ha-
 bere non permittatur. 271
 Pereginario sacerdoti
 missam celebrare non li-
 cet. 167
 Perseverantiae munus.
 42. 48
 Petrus Princeps Aposto-
 lorum. - 41
 Pietatæ quid erudiant. &
 quomodo fieri debeant.
 237 238
 Pii IV. indictio hujus
 Conc. 131. ejusdem Conc.
 confirmatio. 282.
 Plebanus, vnde Parochus.
 Pluralitas beneficiorum
 & eccl. prohibetur. 61.
 62. 227.
 Pœna temporalis non
 semper remittitur. 43
 Pœna violentiam salvos
 conductus. 127
 Pœnarum genera. 90.
 260. .70
 Pœnitentia quid 97 an-
 te adventum Christi non
 erat Sacr. 96. dicitur se-
 cunda tabula post naufra-
 gium 43. 109. quid conti-
 neat 43. 97. 112. cur, &
 quando, & à quo instituta
 95. 110. in quo differat à
 baptismo. 43. 96. 111. e us
 utilitas, & partes. 96. 97.
 111 & fructus. 97. 104.
 105
 Pœnitentia publica quan-
 do imponenda. 217
 Pœnitentiarius in Ca-
 thedrali instituendus. 217
 Pontifex Vicarius Dei in
 terris 51. 74. ejus est su-
 prema auctoritas 61. 207.
 in omnibus salva intelli-
 gatur. 60. 210. 2-6
 Pon. iñcis est Eccl. de
 Pastoribus providere. 52.
 circa matrimonii impedi-
 menta constituere & dis-
 pensare. 192. Conc. genera-
 le indicere. 73. 280 ejus-
 que decreta confirmare.
 280. 283. eorum dubia de-
 clarat. 252 287. formam
 examinis Episc. approbare
 209. 210. Eccl. utilitati
 consulere. 74. 179. & ejus
 solicitudinem habere. 209
 Cardinales creare. 210 &
 Episc. 51. 8 i. resignantium
 necessitatibus providere
 228. & eccl. tenuioribus.

INDEX RERUM

222. curate quæ ad studio. sum reformationem spec-
tant 256 de coadjutoriis disponere. 61.26 abusus circa Indulgencias corri-
gere. 176. in Episc. non
residentes animadvertere.
51. 52 & in concubinarios 270.171 causas Episc. gra-
viores terminare. 91.115.
116. & legitimas causas absentiarum eorum probare.
182. ad eum referendum de accedere nolentibus ad Conc. provinciale. 256
Pontifex Max. utitur consilio Cardinalium in administratione universali Eccl, 55 graviorum criminum abolutione si-
bi servare voleuit. 175. bona Eccl. occupantes ab-
silvere 215. causæ extra Curiam quibus committuntur 261.216 & quomo-
do 2 1. eo inconsulto, ni-
hil inusitatum decerni de-
bet 23 enim obedientia ab omnibus praestata 256
Pontificia in alienus Diœcesi exercere non li-
cer. 223
Populus in sua parochia tenetur audire verbum Dei 214. & quando compella-
tur iubimur dare necessaria atochis. 155 223.
Populo numero quo-
modo provideatur. 154
Portio quære i ræbenda.
officio triennalis, qui-
bus non suffragetur 252
Præbenda Lectorum. 47
Præbendæ quibus confe-
rendæ 217. 221. & quo-
modo. 259. tenues quomo-
do augendæ. 217. eas obti-
nentium residentia. 221
Præcedentiarum contro-
versiarum componendæ. 247
circa eas nihil in Coac.
innovatum. 17. 278
Præcepta dei sunt po-
bilia & observanda. 42.43
Prædestinationis præ-
sumptio cavenda. 42.49
Prædicationis munus
præcipuum Episc. 30. 214.
ibid. quo modo & quando
præstandam 30. 214.235
& ejus utilitas, 10. non
omnibus est concessum. 30
115. maximè, sine licentia.
ibid.
Prædicatores quando &
quomodo cotrigendi. 31
Præfecta, legge Abbatilla
i rælatus, vide Episc.
Præparatio ad justifica-
tionem 47
ræsentare non licet nisi
Episcopo 124
Præsidentiam integritas
sibus est subditorum 50
Prædicti nomina. 8120.194
Presbyteri qui dicantur

INDEX

208. 213. eorum actas 188
 quales ordinandi. 189.
 quando Missas celebrare
 teneantur 189. *Cetera*
quae in verbo Clericus.
Et in verbo Sacerdos
 Praesens qui judicetur
 170. 182. 27.
 Primus, *vide Metropo-*
litanus, & Episcopus.
 Principes à Deo consti-
 tuti suæ fidei & Eccl. pro-
 tectores. 275. cogentes sub-
 ditos ad contrahendum
 matrimonium, excommu-
 nicanter. 208. locum ad
 Monachiam concedé-
 tes puniuntur. 274. Episc.
 paterno honore prosequi
 debent 273. libertatem
 Eccl. conservare. 275. &
 decreta hujus Concilii ob-
 servare. 179.
 Prioratus & præposituræ
 ab Episc. visitadæ. 155 156
 Priorum & Priorissarum
 electio. 243
 Privilegia causa sunt
 multarum turbationum.
 218. 372. 211.
 Privilegia in Eccl. Pat-
 rialibus vacantibus quā-
 lo non valeant. 229. 230.
 Privilegia de non resi-
 diendo tolluntur, 53. & alia
 9.
 Privilegia Scholarium,
vide Scholarium.

RERUM.

- Processiones, in quibus
 Eucharistia circumfertur,
 ut institutæ. 83. 86. iis in-
 teresse debent etiam exē-
 pti. 247
 Processus quando sit
 nullus. 172
 Procurationis causa ni-
 hil exigendum à visitato-
 ribus. 213
 Professio quomodo e-
 mittenda. 247 249
 infra quantum tempus à
 Regularibus facienda. 249
 Professionem fidei qui
 facere teneantur. 210
 Prohibitiones matrimonii
 quæ 200. & quibus
 temporibus. 200. 208.
 Promissiones in provi-
 sione Eccl. prohibitæ. 24
 Promoti per saltum ab
 Episc. dispensari possunt.
 190.
 Promovendi ad Cathe-
 drales, *vide Episcopi*
 Promovendi ad Ordines,
vide Ordinandus
 Proponentibus legatis
 &c. quomodo intelligan-
 tur hæc verba. 236
 Protestantes Germaniæ.
 92. 114. eis datus salve-
 conductus. 93. 138
 Protonotarius. 123
 Provincialle Concilium,
vide Concilium.
 Provincialles quando no-
 n

INDEX

constituendi.	243
Publicatio decretorum de residentia fieri debet.	
283	
Puellæ non cogendæ, nec impediendæ Monasterium ingredi.	249
Pueri ad religionem in- formandi, 191. & quomo- do.	ibid. 193
Purgatorium. 51. 158. de co doctrina.	234

Q

Q uartagesima tempus acceptabile.	102
Quæstiones inutiles se- cludendæ à popularibus concionibus, 235. nec non difficiles.	ibid.
Quæstores eleemosyna- rii prædicare prohibentur. 32 eorum nomen penitus tollendum.	132
Quarta funeralium per- folvenda.	R 269

Raptiores & raptæ
quando matrimoniu-
contrahere possint 206
tenentur raptiores raptas
dotare.

ibid.

Raptiores bonorum Ec-
clesiasticorum puniuntur.
275. 176.

Reatus æternæ poenæ
quomodo deleatur.

50

Rebaptizare non licet.
59. 97.

Rector, vide Parochus &

RERUM.

Beneficiatus.

Reformatores studiorum
quid agere debeant.

256 Regressus tolluntur.

Regulae de libris prohi-
bitis, 336. & seqq.

Regulares non possunt
prædicare sine licentia E-
pisc. 31. & minus contra-
dicente Episc. 215. nec
confessiones audire sine
ejus examine. 190 nec ba-
na possidere. 139 nec ali-
cujus obsequio sine Su-
perioris licentia se subjiceret.

241 nec sine illa à Con-
ventibus recedere 241 ha-
bitum sponte dimittere.

250 nec ad laxiorem reli-
gionem se transferre. ib.
nec habitum occultè ferre
251 quomodo ordinandi.
188 qua ratione vitam
instituere debeant 238. in
conventibus, etiamsi ab-
sint causa studiorum, ha-
bitare debent. 241. Episc.

præcepta in aliquibus ser-
vare. 246. 247. ad publicas
processiones accedere,
247. infrà quantum tem-
pus professionem facere
debeant. ib. viventes extra

claustra quando prædicare
valeant. 31. corriguntur ab
Ordinatio. 54. 65. 66. &
quando 155. aliquando etiā
si intra claustra degat 247

INDEX RERUM.

- Regularis disciplina in-
sonatus, & officia, 151. 169
stauranda. 238 & obtinentes canoniciatus
Regularium Superiorum præbendas, aut portiones.
quomodo creâdi 242. co-
170. 220.
rum beneficia quibus con-
ferantur. 121 Residere negligentium
Regularium monasterio- peccatum. 52. 53. 151. 180
rum provisio. 252. & seqq.
Religiosus. *vide* Clerici
Regulares, & Sacerdotes.
Reliquiae Martyrum &
aliorum Sanctorum. 235
Remuneratio expectan-
da. 41. 44 Residentiæ decreta pu-
Renuntiatio bonorum blicanda. 183
ante professionem quando
nulla. 248 Resignare beneficium
Reparatio lapsorum. 43 quando non liceat. 150
Rescripta quando for- quando non profit. 194.
tiantur effectum. 64. 66. 68
16. 138. 260. 272 271. & quando quis co-
Reservationes mentales gatur. 227
nemini conducuntur. 231 Resignantium necessitatib
Reservationes quando providendum. 227
non pro sint 225 Restitutio ad priores
Reservationibus fruc- Ordines & gradus quando
tuum quando non gra- suffragetur 115
vandæ Ecclesie. 223 Reus in criminali appell-
Reservationes casuum. 102. 103. 112 ans quid agere debeat.
Residere tenentur Pri- Rex occupans bona Ec-
mates, Patriarchæ, Metro- cl. excommunicatur. 174
politani, & Episc. 51. 181. Ritus Eccl. Catholicæ
Cardinales. *ib.* omnes ob- servandi. 16. 161, 163.
tinentes beneficia, quæ re- S
quirunt residentiam de ju- Acerdoti vago Missam
re seu coasuetudine. 53. Celebrare non licet 166
obtinentes dignitates, per- 150.
Sacerdotes sunt Vicarii
Christi. *ib.* præsides ac ju-
dices 190. Sacr. ministri.
57. 102. 103. 108. 111.
clavum ministerium ha-
bent. 102. 103. 113. verbi
Dei Ministerium exercere
debent. 179 à quibus in-
stituti fuerint. 159. *seqq.*

INDEX RUM.

- vos communicant. 84. 87.
 sine confessiooe quando
 celebrare possint. 84. Laici
 effici nequeunt. 175, eoruū
 dignitas & potestas. 99.
 102. 106. 108. 165. 2. 2.
 263. & eorum exemplum
 quanti momenti. 68. i 9
 253.
 Sacerdotes mali qualem
 potestateim habeant. 68.
 Sacerdotum & sacrificium
 Dei ordinatione
 conjuncta sunt 176. divi-
 na res est. *ibid*
 Sacramentum quid. 30.
 Sacr. novæ legis septem.
 56. à Christo instituta. *ib.*
 gratiam continent 57. a-
 liud alio dignius. *b.* in iis
 confidendis ministrorum
 intentio requiritur. 57. à
 Sacr. antiquæ legis diffe-
 rent. 56. 57. eorum utilitas
 56. necessitas. *b.* essentia-
 ja. 57. ministri. 58. & 102.
 108.
 Sacr. quibus imprimitur
 character in anima. 57
 Sacramentum Extremæ-
 Uoctionis, *vide* Unctio,
 & sic de Singulis que lo-
 ci suis inv nies.
 Sacra Scriptura, *vide*
 Scriptura.
 sacrificium quod in
 Missa peragitur, quid con-
 tinat, aut operetur 159. &
 à quo institutum. 176
 Sacerorum librorum in-
 dex & editio qualis ap-
 probetur. 21. 22
 Salvus conductus Protes-
 tantibus datus, 103 124.
 138. ac etiam aliis. 145.
 Salvi conductus viola-
 torum pœna. 134 145.
 Sancta sancte adminis-
 tranda, 140. 208
 Sanctimoniales, *vide*
 Moniales.
 Sanctorum invocatio.
 & seqq. 159. 235. & seqq.
 Satisfactio est pars pœ-
 nitentiaz 97. quomodo fiat
 43. 112. per Christum fit.
 105. qualis imponenda
 confitenti. 105 ejus fruc-
 tus 106 opera satisfactio-
 nis 106
 Schismaticorum inanis
 fiducia 39
 Scholæ dicuntur con-
 fraternitates in quibusdā
 loci. 173 194
 Scholares pauperes gra-
 tis docendi 29 per se, vel
 per substitutos magistrum
 eligunt 195 eorum pri-
 legia 29 118 261. *vide*
 Studiorum privilegia
 Scholasticæ quibus con-
 ferendæ 1. . . . 195
 Scientia non mediocris
 requiritur in Episc. 170

INDEX RERUM.

- Scibendi scientia neces-
 saria suscipientibus pri-
 mami tonsuram. 184
- Scripturæ Canonicae
 quæ. 21. 22
- Scripturæ sacræ lectio
 ubi instituenda. 27. 3 seq.
 mensis Episc. admiscenda.
 16. ejus interpretatio quæ
 prohibita. 23. ejus verba
 ad res profanas non con-
 vertenda. 23
- Sedis Apostolicæ supre-
 ma auctoritas, 51. 70. 129.
 in omnibus salva intelli-
 gitur. 60. 63. 210. 276 &
 seqq.
- Seminarium Clericorum
 191. & seqq.
- Sententia in subditos
 tantum ferenda. 103
- Sequestratio fructuum
 quando facienda. 155. 183
- Servitium in Eccl. im-
 plendum à quo præscri-
 batur. 169. 222
- Silentio & modestia uti
 debent qui intersunt Con-
 cilio. 17
- Simoniaca labes prohi-
 betur. 148. 224. 229.
- Sixti IV. constitutio de
 Conceptione B. Mariæ.
 293
- Societas Iesu Clerico-
 rum religio. 248
- Solutiones quædam in
 provisione Eccl. prohibi-
 ta. 224
- Spiritus sancti operatio
 37. 46.
- Statuta Eccl. approban-
 tur. 151. 169. 221. 259.
- quæ rejiciantur. 224.
- Stola prima quid. 38
- Strepitus ab Eccl. arcen-
 dus. 64
- Studia publica sacræ
 Scripturæ lectorem habere
 debent, 28
- Studiorum generalium
 privilegia. 65. 118. 261
 265. reformatores quid a-
 gere debeant. 256
- Studium est commune
 Eccl. bonum. 194
- Studentes, *vide Scho-*
 lates.
- Subdiaconi quomodo or-
 dinandi 189. & qua ærate.
 ib. eos saltē diebus Do-
 minicis & solemnibus cō-
 munionem percipere de-
 cer. 189
- Subdiaconus ad majores
 Ordines refertur. 177
- Subditi quomodo trac-
 tandi. 87. & seqq. cum cor-
 recti sunt, Episc. odiſſe so-
 lent. 89. eoru r salus est
 integritas præsidētium. 51
- Subpriores à quibus
 constituendi. 251
- Substituti quando non
 admittendi. 222
- Successor non tenetus

INDEX RERUM.

- stare locationi. 263
 Successiones hæreditariæ
n benefic. prohibitæ. 261
 Suffragia fidelium pro
animabus defunctorum.
235. & seqq.
 Supellex Episc. qualis.
254. & Regularium qualis
239
 Supersticio quid sit. 235.
 tollenda est 165. Supplica-
tiones faciendæ , Eccl.
vacante. 209
 Suspensus ab Ordinibus
& gradibus non restituitur
contra sui Præiati volun-
tatem. 115
 Symbolum fidei. 19
 Synodus diocesana quot
annis celebranda 211. &
quid ibi agendum. 256.
259. 267
 Synodus provincialis, vi-
d. Conc. provinciale.
T
 T Abernæ à Clericis vi-
tandæ. 222
 Tabula secunda post
naufragium Pœnitentia
rectè appellata. 43. 109
 Tempora quibus nuptiae
prohibentur. 200. 208
 Tentatio non est supra id
quod possumus. 200. 208
 Testacea vetus &
novum quos libros conti-
nunt. 21
 Testamentorum execu-
tio. 196, 212
 totes sunt Episc. 173. & eo-
rum relicta pia persol-
venda. 217
 Testatorum voluntas
conservanda. 258. 266. &
seqq. & quando, aut quo-
modo commutanda. 259.
& quomodo implenda. ib.
 Testimoniales litteræ.
149. 184
 Testimonia Eccl. Catho-
licæ. 22
 Testes contra Episc. qua-
les. 91
 Testium natus in
matrimonio. : 02. eorum
poena, quando intersunt
contractui matrimonii si-
ne parochio. ibid.
 Thorii separatio ob mul-
tas causas. 200
 Timore salus comparan-
da. 42
 Titularium episc. licen-
tia correcta. 115
 Tonsura prima quibus
non conferatur. 184. & qui
eis privilégio gaudent.
185
 Traditiones Apostolo-
rum 22. 34. 84. 107. 159.
163. 198. 335
 Translatio simplicium
beneficiorum. 153. 154.
 Trassubstantiatio. 82. 85
 Tribulationum patien-
tia est fuso satisfactionis.

INDEX RERUM.

- Tiidentinum Conc. v.-
et Conc. Tridentini.
- Turnorum lucra prohibentur. V 224
- V** Agantes non facile ad matrimonium recipiendi. 206
- Vago sacerdoti Missas celebrare non licet. 165 190
- Venerationes à Clericis fugientibꝫ. . 222
- Vendere patrimoniu[m] quādo Clericis non liceat. 150
- Venatio Eucharistiaꝫ. 185. 82. 86
- Vestitus Clericorum. 222
- Vicaria quomodo, & quando tollenda. 272
- Vicarii quando & qui in beneficiis deputandi 54. 62. 153. 228 272.
- Vicarius Episc. Doctor vel Licentiatus eligi debet, 226.. ejus officium in collatione beneficiorū. 5:
- Violatorum salvi conductus p[ro]cenæ. 127. 142
- Virginitas beator[um] statu conjugali. 200
- Virgo Maria ex speciali Dei privilegio ab omnibus etiam veniali, imminutis. 49. ejus conceptio. 2-
- Visitari debent beneficia curata unita. 63. Eccl. omnes etiam exemptæ. 63 154. 217. 218. Eccl. sacerdotes nullius diocesis. 217
- commendata omnia beneficia, & monasteria, etia n[on] exempta. 154. monasteria, quæ sunt Ordinū Cap. 251 hospitalia, confraternitates, eleemosynæ Montis Pietatis, & piar[um] loca omnia 172. propriæ diocesis à suis Episcopis 212
- Visitatio Clericorum sive secularium, sive Regularium ad Episc. pertinet. 54. 117
- Visitatio quomodo fieri debeat 212. & in ea magna Episc. potestas. 218. 259. & seq & quando in ejus causis appelletur, 88
- Visitatio Reliquiarū. 238.
- Visitationum finis. 63. 213
- Visitatores Regularium 244. 251.
- Vita æterna quomodo acquiratur. 38 à benè operantibus expectanda. 40. 42. 49. & quibus dengatur. 42
- Unctio extrema quid; & cur instituta. 106. & seq. & à quo ib[us] 113. est verū Sacr. ib[us] materia ejus & forma 107. effectus. bid. minister 108. 113 Sacr. excunctionem appellatur 108. quomodo ab hereticis impugnetur 108 113. quando sit danda 108. potest iterari. bid
- Unctio sancta in ordina-

INDEX RERUM.

ticere. 179	Universitatum Privilie-
Uniones ad vitam tol-
luntur 63. 227. à quadra-
ginta annis facte exami-
nandæ. 63. 223. 266. &
quando revocentur. 63.
266. quomodo fieri de-
beant. 63 & quando 152.
194. 222. 223. 224. & quo-
rum beneficiorum, vel Ec-
cl. 152. 222. 223. 224. u-
nius diœcesis cum alterius
diœcesis beneficio non sūt
faciendæ 110. nec dignita-
tum, & similium 223	gia 75. 118. 261. ea: uni re-
formatores quid agere de-
beant. 256
Unita beneficia visitan-
da. 63	Vocem in Capitulo qui
amittant 222
	Vota Regularium 238
	Vota facta post Baptis-
mum non sunt irrita. 59
	Usurpatores bonorum
Ecclesiasticorum excom-
municantur 174
	Uxores plures habere
non licet. 199
	Uxoratorum concubina-
tiorum pœnæ, vide Con-
cubinarius.

C O R O L L A R I U M
ad Sessiones 6. & 14.

Religio fuerit, loca duo insignia suis citatis
Rauetoribus non facere testatoria, quorum
Prior Sess. 6. Can. 13. Deiparam virginem ab
omni labo veniali omnino vindicet; cum esse
asserens Ecclesiæ sensum. Et quidem Theolo-
gorum Orthodoxorum cum s. Tho.n. 3. parte,
q. 17.art.9. communis suffragio id affirmari con-
stat; si unicum excipias Arimineensem in 2.
dilect. 30. q. art. 1. ab omnibus aliis merito reje-
ctum. In cuius tamen opinione observatione
dignum est, quid ipsum in fraudem induxerit;
cum enim ex Augustini quodam effato vide-
ret Servatoris Matrem ne originali quidem
macula in oculu coinquinatam fuisse, si omnia
postea veniali caruerit; maluit utroque modo
ream facere quam neutro. Verum nemo illi
magis refragatur quam ipse August. 1. de Nat.
& grat. c. 36 Ubi sanè gravissima emphasi Ec-
clesiæ sententiam sub calculo firmat; ne audi-
re quidem sustinens, ut Deipara ab omni no-
ta immunitas in dubium vocetur. Praiverat
Cyprian. Serm. de Nativ. Christi: secuti sunt
Bernar. Ep. 174. & Serm. super Signum ma-
gnum, Anselm de Conceptu Virginis, & de
peccato originali, cap. 18 Rupertus l. 1. de
Glorif. Trin. cap. 13 & 16. in Can Richar. de
S. Victor l. 1. de Emmanuel, cap. 30. & 1. super
Cant. c. 30. & alii plurimi. Sed præ omnibus
magni facienda auth'ritas Concilii Claramon-
tani sub Urbano II. apud Vegam l. 14 de Ju-
stificatione, in hanc Sessionem vi. cap. 18. ut
quidam citavit insignes Theologi Franc. Suá-
rez & Gabriel Vaquez, dum in hoc argumen-
to versantur. Verum diligenter scrutanti ibi

nihil tale apud Vegam occurrit, nisi forte quod
melius appellandum sit. Neque enim Clatomontanum citat Vega; sed apud Vegam fax Europæ
Calvinus, qui can. 29. sui venenosi Antidotis, pu-
tissimæ omnium fidelium Parentis prærogati-
vam hanc omnime sanctitatis rubiginoso
dente obrodere tentans, fatetur tamen eam illi
laudem jam antea à Concilio Clatomontano
attributam. Quod sanè testimonium ab hoste
ipso veritatis redditum, plurimum videtur habe-
re ponderis; cum certum sit, eum id nunquam
concessum, nisi aliquo in exemplari pervertusto
(nam in vulgaribus non extat) forte ex tot no-
bilibus veterum Monasteriorum manuscriptis.
quæ illius nebulonis asseclæ explicarunt, disertè
legisset, ac putasset idem in reliquis prælo jam
excusis reperiri.

Alter locus Sess. 14. c. 2. Pœnitentiam à sanctis
Patribus laboriosum quedam Baptismum vo-
catam fuisse restatur: quos Patres nondum lau-
datos reperi ab iis qui haec tenus hoc Concilium
Notis suis illustrarunt. Damus itaque Nazian-
zenum Orat. in Sancta lumina, quæ est 39. sub
finem, ubi enumerans sex diversa Baptismatum
genera, quinto loco collocat *σάπτιομα τῶν*
δακρύων ἀλλ' ἐπιπεντερίγον, *Baptisma quod*
est lacrymarum, *verum laboriosius*.
Hæsit Theologi vestigiis Joannes Damas-
cenus l. 4. de fide Orthodoxa, c. 10. qui
octo Baptismatum genera commemorans, sexto
loco Pœnitentiam ponit his verbis: *Ἐκτίν τὸ διὰ*
μετατοῖς οὐ δακρύων, στός ιτίπον. Sextū quod
pœnitentiam & lacrymas verè laboriosum.
Hæc subiungere visum, ne opus hoc aliqua ex
parre minus absolutum quisquam criminari
posset.